مجموع حيات شيخ ابن فارض روح الله روحه

[illegible] منسوب الى بنى سعد بن بكر بن هوازن
[illegible] بوده [illegible] هوازن [illegible] حليمه ظئر النبى صلى الله عليه وسلم
[illegible] منسوب الى بنى سعد [illegible] والسعدى [illegible] قبيل [illegible]
قبيلة حليمة ظئر النبى صلى الله عليه وسلم والسعد منهم سعد [illegible] وسعد الانصار [illegible]
نسبة الى [illegible] قبايل اخر منهم سعد تميم و[illegible] من قضاعة وسعد من ال [illegible]
للانصارى وهو من قضاعة وسعد ابن ابى وقاص
وجماعة من [illegible] كانوا من علماء [illegible] كانوا [illegible]

الاندلسى بفتح الالف والدال المهملة [illegible] الاندلس بضم [illegible] الدال المهملة وضم اللام
وفى اخرها السين المهملة [illegible] اقليم من بلاد
المغرب مشتملة على بلاد كثيرة وقرطبة من بلاده [illegible] السين المهملة [illegible] اقليم من بلاد
وهى دار ملك السلطان [illegible] المغرب مشتملة على بلاد كثيرة وقرطبة
بلاد اندلس كذا فى [illegible]
[illegible] من بلادها وهى دار ملك السلطان
[illegible] من مشاهير بلاد اندلس
[illegible]

شرح قصيدة ابن الفارض رحمه الله
المسماة بنظم السلوك للعلامة سعيد الدين الفرغانى رضى الله عنه

1

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لمن له الثناء الاعلى والاسماء الحسنى جل شانه وعز سلطانه والصلوة
والسلام الاكملان على سيدنا محمد وآله واصحابه اجمعين وصحبه وتابعيه
الى يوم الدين اما بعد باز نموده مى آيد كه شيخ بزرگوار عالم عارف محقق مدقق شرف
الملة والدين ابو حفص عمر بن على السعدى الاندلسى المغربى الاصل ثم المصرى
المعروف بابن الفارض روح الله تعالى روحه از بزرگان اهل حق سبحانه بوده است
وناظم قصيده تائيه است كه قد اشتهرت بين الصوفية وغيرهم وهفتصد وپنجاه
[illegible] دراين قصيده از جوامع علوم وحقايق معارف ربانى از ذوق
خود واذواق كاملان واكابر محققان روح الله سبحانه ارواحهم اجمعين جمع
كرده ودر نظمى رايق فايق درآورده كه كسى ديگر را پيش از وى بدين خوبى وجزالت وفصاحت
مبانى وحسن ودقت معانى ميسر نشده است وبيان منازل عشق ومحبت وذكر
مقامات توحيد ومعرفت در نظمى باچنين علو وجلالت معانى وچندين علو ودرجات
الفاظى بدين روانى ودرعايت صنعتها بديع مثل تجنيس وترصيع در غايت لطافت
وطراوت وعذوبت وحلاوت ميسور هيچ كس از اهل هنر نگشته مصدور نوع
بشر نبوده ابد فتلك القصيدة مبنية على قواعد العلم والعرفان منبئة عن
نتائج الكشف والوجدان مشيرة الى ما اطلع الله سبحانه ناظمها عليه ووصل قدمه
اليه من حقايق التوحيد ودقايق التفريد والمواجيد الصحيحة والمكاشفات [illegible]
والمعاملات النفسية والمنازلات القلبية والمواصلات الروحية
فلله درّ ناظم درّها الحسناء وجها احسنها عن عارض تحدى فاعيى
المفلقين بمثلها فباع نفسها لما من معارض اشار الى ما ذاق من صرف حبه
باحلى بيان جل عن وصف فارض ارانا جمال الحب فى وصف حبه جزى الله كل الخير عنا ابن فارض

المولد والدار والوفاة
وقد ثبت

وبعض الظاهرين بحسب ما راوه بنظرهم في ابيات من القصيدة فنسبوا الناظم رحمه الله
الى الخروج عن الشريعة المطهرة وكان ذلك لسوء الفهم عندهم وكم من عائب قولا صحيحا
وآفته من الفهم السقيم و در حقيقت ميان شريعت وعقل صافي از شوائب هوا عقل
وكشف صحيح صريح هيچ نوعي تنافي نيست وشيخ ناظم رحمه الله در شهور سنه ثلث
وستمايه در ديار مصر برحمت حق سبحانه پيوست وبعد از آن در شهور سنه ثلاث
واربعين وستمايه حضرت علياء شيخ كامل مكمل العالم الراسخ والطود الشامخ اكمل
عصره وافضل دهره كهف الواصلين امام الورثة المحمديين مكمل الافراد حجة
الله سبحانه فيما بين العباد صدر الحق والدين وارث علوم سيد المرسلين صلى الله عليه وآله
ابو المعالي محمد بن اسحق بن محمد بن يوسف بن علي القونوي نور الله تعالى روحه
از شام بديار مصر عود افتاد بعد از آنكه در بار اول در سنه ثلاثين وستمايه بصورت
تجريد وسياحت بديار مصر رسيده بود وشيخ ناظم رحمه الله در حيوة بود و در يك
جامع جمع شدند لكن ملاقات ميسر نشد با آنكه همم او وهمم او در بند آن بودند
كه اجتماع حاصل شود و در آن روزها شيخ ناظم رحمه الله رنجور شد و بجوار
رحمت حق سبحانه پيوست وشيخ صدر الدين رحمه الله احوال شيخ ناظم را رحمه الله
از اصحاب خود كه با شيخ ناظم دوستي داشتند واز اصحاب شيخ ناظم كه سالها ملازم
صحبت او وملازم شيخ صحبت صدر الدين رحمهما الله بودند معلوم كرده بود
وبعد از عود شيخ صدر الدين رحمه الله بديار مصر در سنه ثلاث واربعين وستمايه
جماعتي از فضلا واكابر اهل ذوق ومعتبران اين قصيده را هم در ديار مصر وهم
در شام و روم بر حضرت شيخ صدر الدين رحمه الله خوانده اند وشرح مشكلات
را شنيده اند و تعليق كرده اند بنا بر آنكه نكت وفوايدش را ضبط كنند و بتحرير رسانند
وهيچ كس را از آن ستوده كان اين معني ميسر نشد مگر شيخ عالم عارف مختار المشايخ

سعيد الملة والدين شيخ سعيد فرغاني نور الله تعالى روحه كه مدتي بر
استشراح اين قصيده غرا از حضرت علياء شيخ صدر الدين رحمه الله ملازمت نمود
و فهم منور و ذهن مطهر آن مباحث شريفه را ضبط كرد و بتحرير رسانيد بتوفيق
الهي و تاييد نامتناهي بر انچه از اسرار و اشارات اين قصيده غرا اطلاع يافت باستشراح
آن بشتافت و بعضي از آنچه در ضبط و قيد آورده بود بر حضرت علياء شيخ صدر
الدين رحمه الله عرض كرد و بنظر ارتضاء او ملحوظ گشت و مستحسن و پسنديده
داشت و دعاء خير فرمود و فصلي در اين باب بخط مبارك خود بنوشت و در آخر
آن فصل اين كلمات بود جزاه الله عز وجل عن حسن اهتمامه في حق نفسه وحق من
وفقه الله سبحانه للانتفاع بما حرره خير الجزاء انه جواد كريم اميد بجناب
كه مطالعه كنندگان اين قصيده و اين شرح نفيس بر معني اين قصيده و محرر
اين شرح و اين مصنف را بخير بدعاي خير ياد كنند و الله عز وجل ولي الاجابة و
الاحسان تا اينجا سخن حضرت شيخ صدر الدين بود رحمه الله وشيخ سعيد فرغاني
رحمه الله مي گويد هر كسي از حال و مقام خود در مرزي بطرزي گفته اند و هر يك در
مطلب و مرام خود بقدر قابليت تو و استعداد تا اندازه در معارف حقيقي و
عوارف يقيني حد و اندازه در اشارتي بالماس عباراتي سفته اند و بيان
حال و لسان مقال همه اين كه عباراتنا شتى وحسنك واحد وكل الى ذاك
الجمال يشير و چون بيان اسرار و علوم در دو قسم منثور و منظوم محصور
بود و مدح ان من الشعر لحكما وثناء ان من البيان لسحرا بر قسم دوم منظوم
لاجرم شيخ امام عالم و سيار عارف فاضل المعروف بابن الفارض المصري
قدس الله تعالى وعلى ذكره در بيان منازل عشق و مجهود كي مقامات
توحيد و معرفت اين قسم دوم را اختيار كرده در سود اين قصيده [illegible]

مطلع القصيده

سقتني حميا الحب راحة مقلتي
وكاسي محيا من عن الحسن جلت
فاوهمت صحبي ان شرب شرابهم
به سر سري في انتشائي بنظرة

به يضا آشكارا كرده من كل لطف منه لفظ كاشف د في كل معنى منه حسن باهره
عقد تسمى نظم در دونه نظم الثريا عقده متناثره * وكان انفاس المسيح نسيمها
اذ من شذاه لكل ميت ناشره * لحر ولكن الطفاوه عنبره * بزنان ولكن
العيون جواهره * وكو شاحون حضرت محمد ختم دائره احمدى كه صورت حضرة
واحديت احدي است وجامع جمله كمالات ... واضع ميزان همه مراتب
اعتدالات ملكي وحيواني است وانساني است ونهايت سير ومرام ساير ان
طريق حق وغايت مقام آن مسافران مطلق ان حضرة حقيقة الحقايق كه مبدا
ومعاد جمله خلايق است پيش ... وعالميان صور واجزاء تفصيل
او و آدم و اولاد سان مسخر براى تكميل او و آدم وجمله انبيا و رسل خلفا
ونواب او صلى الله عليه وآله وسلم وعليهم ... واضع صور ... معاني وحقايق
كه عبارة از ان شرايع و طرايق است با كمال بيان وتمام تعريف و تبيان بحكم
اوتيت جوامع الكلم در مقام نبوة و رسالة ...
دست ... وما علمناه الشعر وما ينبغي له ... اساس نهاده
لاجرم تمام اين نوع كلام بدست متابعانش ... داد ...
واوليا كرده وخلفاى ارشد ... رابعد از سير وسلوك تمام ...
مقام اطلاع بخشيدند وعنان فصاحت در قبضه كمال ... ايشان
... واستار ... غوامض معاني واسرار ... الفاظ
... معاني ... تمام نمايد ومقصود ...
... اصفى عباد الله سبحانه ...

حضرت ... مولانا وسيدنا العالم الراسخ والطود الشامخ صدر الحق والدين ابو المعالي
محمد بن اسحق بن محمد نور الله مضجعه واعلى درجته في عليين مفتاح صدق انما
نقل ... قصيده اين ... بر داشت ... هر معنى سطر ... در ...
بيت سطر كرد ... ومستورات ... از ...
حور مقصورات في الخيام ... ايشان كانهن الياقوت والمرجان ...
خوب ...
لبس الوشي لا بالتحلات * ولكن كي يحصن بها الجلال * واز ...
در غلاف ... وفضن العذار الحسن * ...
خضن بالشعر الحلال لا انهن ...
ايشان كشيده ... غافلان ... ايشان رسيده پس
... عقد ... كمال و ولايت ازحضرت ...
اعلى الله سبحانه درجته ...
عذر ...
سكر ...
بجهد ...
ظن ...
الذي انطق كل شي ...
حقايق ...
عبارات ...

... الشيخ ... ابو المعالي ... المسمى بالخلاصه

عرض وخبایان آمده ومتعرض شرح مقامات مجرد واحباع خلاصه مقاصد اهل تحریر
کشند وانگاه چون درسلک منظوم آمد و مذکور ان درعداد عبید اختصاص حضرت علما
اسرار الاسلام حسنة الانام صلاح العالم عماد بنی آدم معنی اهل الوفا والدین قدوة علماء الاسلام
والمسلمین شمس الدولة والامان باسط العدل فی جهان حامی الملک [illegible] الکبری علی علی
[illegible] نشد [illegible] صدق [illegible] وبلاد [illegible] حاجت [illegible]
شریف لقب مشارق الانوار [illegible] کشف [illegible] العلم [illegible] بجا آرم از ارباب
دانش وانشا است وامید بر لطف احباب [illegible] که [illegible] مقصود
دربارهٔ کشف واطلاع [illegible] از [illegible] اگر [illegible]
مطلع شود [illegible] اصطلاح [illegible] از [illegible] واضح [illegible]
او [illegible] نزدیک [illegible] نماید و [illegible]
[illegible] الالهات [illegible] اشد [illegible]
[illegible] مقصود [illegible] که معین باشد [illegible] معانی [illegible]
مشتمل بر چهار اصل اصل اول در ذکر ذات وصفات و [illegible] وجود و حکم
[illegible] اصل دوم در بیان صدور [illegible] عالم ارواح [illegible] عالم
مثال که خیال منفصل [illegible] اصطلاح [illegible] اصل سیم [illegible]
[illegible] اصل چهارم در [illegible] اطوار [illegible]
[illegible] که مقصود [illegible] وجود [illegible]
در [illegible] ابیات و حل مشکلات [illegible] از [illegible] شروع
کرده انداء الله [illegible] قال بعض اصحاب الشیخ سعد الدین الفرغانی رحمهما الله لما
کانت الفصول [illegible] الشیخ الفرغانی [illegible]
[illegible] الشیخ الفرغانی [illegible]

سقتنی حمیا الحب راحة مقلتی ۞ وکاسی محیا من عن الحسن جلت ۞ من علاء
شیخ بعض اصحاب الشیخ سعد الدین الفرغانی رحمهما الله المسمی بالمشارق حمیا الکاس
اول سکرها کذا فی الصحاح وقیل الحمیا اسم للخمر [illegible] الجسم [illegible]
[illegible] الحب [illegible] والارادة [illegible]
[illegible] البصیرة والحکمة [illegible]
[illegible] اذا [illegible] الی [illegible]
[illegible] محبت [illegible]
ولیکن [illegible] که [illegible] حسن [illegible]
اوصاف واخلاق است [illegible] اضافت [illegible] از ان وجه که در [illegible] ظاهر [illegible]
[illegible] ذات ظاهر [illegible] که جمال مطلق [illegible]
[illegible] ذوالجلال [illegible]
[illegible] المطلق ذوالاکرام [illegible] الکائنات [illegible]
[illegible] الوجود [illegible] والوجود [illegible]
[illegible] کان الظهور ۞ [illegible] المطلوب [illegible] ۞ [illegible] العیون [illegible]
[illegible] صورت [illegible] الصورة [illegible]
الحقیقة [illegible] وحدة الحقیقة [illegible] از ان است که حسن
[illegible] عالم ارواح [illegible] اضافه [illegible]
مطلق [illegible] مضاف است [illegible]
[illegible] اصل [illegible] اصل وفرع [illegible]

ع علاء بعض اصحاب الشیخ سعد الدین الفرغانی رحمهما الله المسمی بالخلاصه ع

بنوعيت واصليت ايشان كه آن ميل ذاتي بران متوجه است بواسطه آن نظر
اولين حسن بود ومتعلق آن سلطان محبت بود كه احد جام مطلقش بانم بس آن نظر
ساقي شراب عشق شد وآن صورت قدح آن شراب ومستي غلبه احكام عشق از اوش
از بن بحر محبت ذاتيست مجرد صفاتي لكن ظهور حكم وتعلق آن محبت ذاتي در عالم حسي چون نابر
صور جسميه موقوف بود لاجرم نظر آن بحكم آن تعلق باشد مرايكه اصل حب مراد
نظر بر قوت بود وآنچه آفرينش ديد حب در معشوق ملحوظ نيفتد تا كي آن نه اند بود كه
معشوق حضرت ذات آورد وبواسطه حضرت وحدت ذات رانه جا بعد ركنه مع بكر ترا
ماجره وعرب عربا كرد باشد كه معشوق را در تنزلات بر ملحوظ نيفت باد بكرده
شعر ومن اسر تعلمه الاجلال او تنجيه ايما انشا الانام له الحسن الواصل الي
الابهار انما الطلق الذي لا يظهر المستحيل الا به وحظ منه من عرف نفسه كه عرف
الحال فكان فان الرب سبحانه لاما سوى لزم ان الحال الحسن لا ساهي والعكس كما كان
كل سعين مختص الي عنق والحسن تجلى على الخصوص حيث على الحسن الصوري الذي
هو اولى بالجذب والمعنوي الذي هو اولى بالسلب نهي من حيث كل سعين شهد
تشهد ومن حيث جلاله نهاه عن حصر كل سعين لا تشهد وكما انها في وحدتها
تجل عن ان تشهد كذلك تجل عن ان تحد وكما انه انما احل من الحبر والحبر
لزم ان الله سبحانه اجل دالجبراذ كل بجبر عنه عين واليه منتهى المعتدل وما
يخبر عنه غيب ومن ابتدا بالرسول بر ممعنى الذين يؤمنون بالغيب الناظم رحمه

رحمه الله تعالى شاهد بالبصرة الجمال المطلق المعنوي باعيان بالنسبة من الحسن المقيد
الصوري دون رشان الجمال في مقام الاجلال كل حين ان تكون كاس من
شمول الحب باقي فاذا عاقت حرمته شاهدة البواقي فلهجلا له بوان يكون
مجبورا في طلب شهوده مجرد نشبه محرش حر مجلوها وراد الناظم رحمه الله ان ترجم
عن علم الحجة الحمد الله سبحانه الناس عليها وجبلها في جبل كل قلب مراد جعل
اشتياق اواده من عباده سبيلا موصلا الي الظهور رمان طوع ثم جهاد وكان
الناظم رحمه الله قد سلك هذا السبيل حتى طافته تكلم على لسان السالكين
سالكا كان دانا ما لكي يتحدد لسان الناظم معاني ابياته عن ان انا اكمله اصل
وحصل الحسن الواصل صورا اصلا لا لقد جهاتي ووجود في الكون يا في اظهره
لها سها بالسعل الذي كان منها سبب قيامها ارجامه عزوجل بعد الناظم رحمه الله
اما ٢ ٩ الحسن الواصل مقام الارض التي تشتمل الكون فيها مواطئ الاقدام
الله ٥ انزل على بعد اودنا رسلي ٥ اقبل ذا الديار وذا الجدار ٥ وما حب الديار
شغفن قلبي ٥ ولكن حب من سكن الديار ٥ وفي المثنوي المولوي محمد اين نامهي
در يافت اينه مرنكس شو خويش را صافي كن اندرصفات خود تا بيني ذات پاك صاف خود
د علامه شيخ الشيخ عز الدين محمود الكاشاني المسمى بالكشف الحياسة الرتب واضافتها
الي الحب حقيقت هذا انه بر اب رحيق الحب وما كان الحب اصلا شرح عليه سابر
الاحوال السنيه والطور يستند الي شهود الجمال ما شاهد الذات الحقيقة بدو بوكر وحدانه
وسبب الوجود الذي هو شهود وشهد جماله واذا تبين ان ظهور الحب لشهود الجمال شهوده

باشارة الشهيد الا انّه لو ذكره و هو خاصية تورث الدهش والحيرة فلا تخفى على
الفطن ان الحب يشابه تلك الخاصية فى الشراب والجمال يشابه الشراب و يشبهونه
كالشرب و اشباهه كالسقى و مشهده كالساقى و هو على سبيبة ظهور الحب بالسقى
ايضا الا انّه مخصوص بوجه للدخل للكتب فيه اذ السقى فعل الساقى دون الشارب
ولكل جمال وجه يظهر فيه فوجه جمال الذات وجود العالم المطلق الذى هو مرآة الجمال
المطلق الذاتى و وجه جمال الصفات وجود العالم المضاف الذى هو مرآة الجمال الصفاتى
و وجه جمال الافعال وجود العالم المقيد الذى هو مرآة الجمال المقيد الفعالى ويعبر عنه
بالحسن و قد يسمى الحسن لمعة جمال الذات نظرا الى وقوع تناسب الذى هو بالـ
الحسن فى الصفات والافعال لتعددهما دون الذات لوحدتها واصل وجه الذات
محل الكاس له لا القدح فانه ظرف الجمال الذاتى اللازم كالكاس للشراب اذ
الكاس فى عرف العرب يطلق على ظرف فيه شراب ليس الا فلا حاجة تجتمع للوصل يلزم
تشبيه الجمال بالشراب الا يكون السقى الا هو و هو لم يستغنى جمال الحب فانه احب بالعلم
بان الحب من الجمال بمنزلة الاسكار من الشراب ولا شك ان انجذاب الحكم على الشراب
ليس الا باعتبار وصف الاسكار فهو فان شاط التحكم حقيقة فان المراد من شرب
الشراب هو السكر فانا فالمعنى سر الحب و ان كان الجمال مثلها حجة الاسلام غزالى رحمه الله
سكر ظاهر شان را اعتبار آنست كه محبت صورى زنان و جمال ايشان گويند اين
قوم در زندان محبوس اند و ارحمه محبه بخبر هم هر بالذات است محبت ورزد لذات
چو كس كلام ما را دى نمى كند لذات روحانى خاص ادميت و آن در الى قلب نويس

است از ادراك چشم اشارا اولياء و صدهان محبوب خلق اند ما رجال يعنى
و كمال باطنى و اخلاق حسنه و سلى عطايا به انواع سرنوشت واكرده مورى حسن صورت
و شهوده در سا فانى و ارى و احق به ان محبه خدا او دوست عزوجل محبوب حسنى است كما
انكه اكثر سالكان منكر محبت محبه حق را عزوجل و گفته انكه نمى خداى را عزوجل
چرا مشغول امر و نهى او رفت و محبت را مجاز مساوى طلعت عظيم كرده اند
با بعضى از ايشان در بى محبى حيل بت عشق را جلن والمحبى دائرة المحبه
شهد لب دانند ليس منا العدل سرعة القول عشقت جهه خداى ايشان
سوز دل عاشقان بسر كرد از حسبه الله انكر نور حب الذات والموصوف
مرايدون فى الحب لله عزوجل عن تراهم فى المودة و الشاهد ليسجانه
فاسكار هذا المنكر من شال التى يجرى به العاقل اسانه فادارج بنفسه وجه من عوف
مطلق كه علاء شيخ ركن الدين ابو الشرازى رحمه الله اكر فاعل كويد كه مفهوم
ميت اين است كه گويند در شمه ذات بغير جهات حلت عظم و آن بچشم ديگران
ديد پس چرا احاطه و بدون از چشم سر كرده و محل ديدن خدا را تما كرد ايند و پس در آن ذات
متعاليه از اروى منزه است بلكه همه ديدن است جواب گوييم كه ناظم اين قصيده از
كبار اولياء بود و محقق و سو حضرت در نزد اهل تحقيق و توحيد است كه كامل آن كسى بود
كه جمال مطلق حق در مظاهر حسى كويد شام مسلكت تصرى محاکمه شام بلكه در
مظاهر روحانى نصيره و جمال جميع شانه دو اعتبار دارد كه اطلاق كه آن صفت
جمالى است [illegible] و عارف آن جمال را او رفافى جمال او تقاضد گرد كى
تقيد ذات او را حكم منزل حاصل آيد در مظاهر و نبط اطلاق و تقيد و تعدد

فلا فنا در کس الکرکب [illegible] اشارت است بخمخانه در مطالعه
بصیرت مبصره اگر مظهر روحانی باشد و اگر کشف عالم حسی جلت عبارت
از اطلاق جمال ذات و علوم متعلقه آن باعتبار [illegible] اگر حسن [illegible]
شد و جمال را جمال حق دانند که تنزل کرده است که بوجه [illegible] صورت حسیه [illegible]
را اگر حسن ظهور نباشد باو که [illegible] نکرد تا بها و عبرت در نام و خیر [illegible]
محرابست که چون خمر عقل از عقلاست تا که [illegible] مطلوب رساند کران
سبب استعارت کرده و محبت را اسم خمر داد و حباب را [illegible] اعتبار کرد

فاورثت صحبی ان شربه شرابهم [illegible] بشر بشر بری ز انشانی [illegible] سکا
الانتشاء ولا السکر [illegible] و دستی هو السکر [illegible] و حلی نشوان ای سکران
بین النشوه بالفتح [illegible] طلان سکر و بانا سکره [illegible] الخمران انتهی
[illegible] صلوه [illegible] سوما و انتج [illegible] الریح الطیبه [illegible]
[illegible] نشوة بالکسر و جدت منه نشوة المسک [illegible] منه اخی [illegible]
[illegible] سکوت اصحاب [illegible] که اهل طریقند [illegible] که عشق بمظاهر صور
زیبا معتقد نیستند [illegible] اند تا آن نظر اول بران صوره زیبا
نا بینند [illegible] که [illegible] محبوب اینان به آن صورت معتقد [illegible]
عشق بسبب آن تعلق و معتقد است و نه [illegible] که هر صورت [illegible]
صوره [illegible] [illegible] را واحد [illegible] واحد حصلت از نشوة المحبه
سکوة المحب و [illegible] جمال المحبوب و کمال جمال الجاذبه [illegible] استعداد المجذوب
و [illegible] ان [illegible] اجاب [illegible] من الکتمان حتی کان لم یکن ما کان فاستخدم

فاستخدم [illegible] لا یعجب الخلق [illegible] الکرکبا [illegible] الملوک [illegible]
[illegible] السنة انه کان [illegible] فی احوالهم و دنیاهم التی [illegible] شرابا و هو
[illegible] ما لا یرون فیها [illegible] و یشرب [illegible] بما یشربون [illegible] کان [illegible]
الحب عن الاعین [illegible] علی [illegible] الاسرار [illegible] المحبین [illegible] لا یطلع الغیر علی
ما بینهم [illegible] من العشاق و الاوهام [illegible] السر [illegible]
او [illegible] و الاوهام [illegible] الی ما [illegible] البواعث و الرلد
[illegible] المحبة [illegible] و فی اشارة [illegible] جمال الصورة
[illegible] الی [illegible] ان [illegible] جمال [illegible] سرور
[illegible] الی [illegible] الحسن [illegible] السرور [illegible] سرور [illegible] الحسن
[illegible] الحسن [illegible] جمال الذات الذی [illegible]
[illegible] بشراب من قدح [illegible] صورة الکمال فیه [illegible] فی الشراب الی قدح [illegible]
الذی [illegible] شراب الحسن [illegible] المحبة [illegible] الحب [illegible] المحبوب
[illegible] اهل [illegible] الادب و [illegible] اللسان [illegible]
[illegible] الاولی [illegible]
الحب [illegible] و [illegible] فی جنة [illegible] فی المثنوی المولوی
[illegible] ذ [illegible]
الشیخ [illegible] الی [illegible] المحب الی جمال المحبوب
[illegible] و [illegible] فی ذاته و [illegible] علیه [illegible]

ان یراه فی صفوف شاهد جنید قلبی العالم کم رآه شاهد فرعنی جمال جانانا چه خوش گفت کرا
محسنا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف اشارة الی ما قلنا حتی فی مصنفات الشیخ
با هر کسی اوهم شود که در ان حضرت جلاله و [illegible] حضرت جناب او هر چه عبود و هر چه بوده باشد
و هر اد او ریاضت و بسعی اوهم محل مفهوم ظاهر بود و ملکه مراد از ین الفاظ اخبار است از حقیقت
و ربوبیت اوست ان حضرت جلت و تعالت عظمته و لا [illegible] عبارت و ضرورت بود و شد
و مناسب و امثال ان الحاله کرده شود ذکر فی ظهورات شیخ انا الحسن الحسنی که هوذه کل جمیل
فی الکون مظهر جماله و لما خلق الله تعالی الانسان علی صورته بصیرا جبلت فطرته بجمیل محبوب
الیه احداق بصیرته و امتدت اعناق سریرته و هذا الانجذاب من الحب الا فضل ان
ظهر من شاهد الروح جمال الذات فی عالم الجبروت و الخاص ان ظهر من مطالع القلب
جمال الصفات فی عالم الملکوت و العام الطاهر من مطالع النفس جمال الافعال فی عالم الغیب
و الاعم ان ظهر من جانب الحس جمال الافعال فی عالم الشهادة فالحب المظهر من شاهد جمال الحسن
بالحسن المصیر و لشعر ان الحب ثابت فی کل شیء لا نجذابه الی حسن فی جمیلات المشهور و العشق
افضل من الحب لانه محبة مفرطة و لم یکن یطلق علی الله تعالی لا سماء الاذن و عن صحابه ترد علی کل
القلوب وقد کان ابو سعید و شیخ السری و ابو عبد الله بن الحکیم و الجنید بعدهم رحمهم الله
یذکرون العشق فی حالات جمیل و حب و ورد او نورند که الله ذکر العشق فی حالات المحبوب و جعله
مشوقا و قد کان یشربون کأس بعض عن بعض لیسکن انهم یردون و صفاتی الحب محصورا لاعن
فعل و سبیل الوصف بجلیه و قال رسول الله صلی الله علیه ان الله تعالی یحب العبد حتی یبلغ حبه
[illegible] ما شئت فقد غفرت لک و عن انس رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه وسلم

وسلم اذا احب الله تعالی عبدا لم یضره ذنب و التائب من الذنب کمن لا ذنب له
ثم قال صلی الله علیه وسلم ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین و قوله صلی الله ... ردا
علی من ادعی محبته ثم عصاه ثم تاب توبتهم مسعود انا القتیل ... فهو ما کان الله عز و جل لیعذب
حبیبه فی النار و هذا اخبار ورد و عن المصطفی صلی الله علیه و سلم ان الله تعالی اوحی الی انه تزعم انک تستطیع
الی و تدعی عشقی و تزعم الظن بی انی کنت منک تدعی فیما ادعیت فان کنت محبا
عبادی ان یکونوا و حاشی لا تعرف من مصابیح القلوب کن فی الدنیا جوادا تحبیش العباد
ما حلی ... ذوق محبة دوستی محض او گویند علاقه عشق محبت مفرطه او نیز دوستی جمیل
را گویند و جود طلب حسن تمام و سر حسن الی او گویند و عاشق اسمه جمال و جلال الهی را گویند
سعی از طلب تمام و جمال الهی کمال صفات است و جلال الهی ... او اخذه استغنا
از عاشق ذکر فی معطیات شیخ جمال الذات مطلق موجود فی کل صفة من الصفات الجمال و الجلالیة
و من احب جمال الذات فلا شک ان یستوی عنده جمیع الصفات المتضادة فی الاعتبار
و المنع و الضر و النفع و الاعزاز و الاذلال عن الحب و التجلی و الوصل و القطع و التعذیب
فی بعضها و علامته انه ان یؤثر ... الجمال لا یتطرق الیه الزوال و جمال الصفات متعدد موجود
و الوصل و الاقتراب علی اضداده لا یتطرق الیه الاعتبار و الوصول و المنع و الاعزاز المحب
و جمال الافعال اکثر تعدادا من جمال الصفات و علامته ان یؤثر سواه من الصفات باعتبار
وصولها و نارها الیه و هذا المحبان بعدها لا یحب و یزول ما یتعاقب علی طوالع الصفات
من البزوغ و الافول فی جمال الافعال ... لیل و جمال الصفات ... طلوع و زوال

بالنسبة الى البعض اكثر [illegible] وجمال الذات [illegible] الى الواحد وبالنسبة الى كل شيء ومع ذلك فالكل
يحكم ذلك الحجب ولذلك كما [illegible] وكل [illegible] الطوائف [illegible] بعلوم [illegible] الجمال المشهود
الا ان محب الذات [illegible] في [illegible] وتنزه [illegible] الخاص [illegible] جمال الافعال
ويشاهد فيه جمال الصفات والجمال الصفات ويشاهد فيه جمال الذات ولا في شهود
جمال الذات [illegible] في الذات [illegible] مرآة الصفات ويكون [illegible] جمال
الصفات في الذوات [illegible] الاحد وجمال [illegible] حسنا وملاحة [illegible]
مستغرق في [illegible] وحسن الصور الروحانية الذ واشهى واكثر تاثيرا [illegible]
الحاصلة [illegible] في الروحانية ولهذا كان حسن المسموعات اشد تاثيرا في قلوب ارباب
الذوق من حسن المحسوسات [illegible] صورة النغمة من الصور الروحانية [illegible]
على بعض الواجدين في السماع من الدهشة والحيرة والزعقة والصعقة [illegible]
من الوجد [illegible] زده كرده
[illegible] الطبيعة [illegible] السمع [illegible]
[illegible] الا الاتحاد [illegible] وطهرت قلوبهم واطلقت
[illegible] ولهذا [illegible] الى الاحداث [illegible] حرام [illegible]
التشبه في [illegible]
الآفات في [illegible]
[illegible] الاحداث [illegible] الله [illegible]
الله عز وجل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الله عز وجل [illegible]

[illegible] اذا اراد الله [illegible] الى [illegible]
[illegible] محمد بن احمد [illegible]
[illegible] الموصلي رحمه الله [illegible]
[illegible]
[illegible] الاحداث [illegible]
[illegible]
[illegible] الاحداث [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شيخ سعدي [illegible]
[illegible] صاحب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شيخ كامل [illegible]
[illegible]
[illegible]

وحال انکه نیز چنانچه از عبر روشن شد که وقت باشد که در لوایح جمالش ز روی حجاب سیما
شود و از غیرت نخواهد که چشم وی محبوب وی چند و وقت باشد که سر عاشق
بر دل عاشق عرضه بود و جان از دل پنهان دارد تا انکه چشم او در شهود دل وی بخشایم
و سرار ایمان تا بدبدت الهیبة بر دل ودیده . شاید المرتزال ربک یا محمد رسول الله صلی الله
علیه وسلم گویند که از بنیل عاشق محبوب بود بر دل و دیده ، حسب الله
وبالحدق استغنیت عن قدحی ومن شمایلها لا من شمولی نشوتی

حدقة العین سوادها الاعظم والجمع حدق وحداق ... فالعین بعد کلام
شغلت شوش فی غیر ... کذا فی الصحاح ... فی شی حدقة البصر ای
... موصوف ... المادی النهایه ... حدقه ... و
... العین ... الشمایل جمع شمال بالکسر وهو الخلق ... شمال ای خلق
والشمول الخمر ... لانها تشمل ... کعصفه الشمال وهی ریح التی تهب من ناحیه
القطب والنشوه . بالضم اسم السکر ... نشوان ... صورت اول جمال مطلق را
دیدم و ... آن جمال که ظاهر ... عالم ... عالم
وی ... اعراض ... ارواح
او ... موجودات عالم را اوصاف و تعینات اسما و اخلاق
او ... که ذات است ... بر عالم منبسط است ظاهر
اوصاف و تعینات و تنوعات ظهور آن وجود یگانه است که ذات است
وصفه از موصوف ... پس ... در هر چه نظر کنم او را ... لازم

شغلت ای ... عنها
... فالعین ... اذا
... عنه ...

لازم هر موجودات ابتدا شراب عشق و ... مستی شدند ... آن قدح اول
علی الیقین که ... کاس شراب ... پس اکنون ... چشم خانه خود ... از ان
قدح صورت ... ساخته اند ... اکنون ... اوصاف جمیلی
و اخلاق ذات و وجود ... است که ... اوصاف تعینات
نزد وجود ... تنوعات ظهور اوست ... آن قدح ... حسن صورت او و ارباب
ذوق را اشارة ... امتزاج جمال ... اگر ... وجود
معشوق ... اندک ... بر حالتی ... همان معنی که ... ازین ...
که تعبیر ... او را ... عالم ... نعمات ... اوراق ... ست
... ... او ... بی ... ... ابل ... معنی
بیاندی کند تعبیر اولی ... محسوسات ... عالم ... نیست ... اضطرار
همان ... در عالم ... هر ... آن ... مانند ... اینه
عاشقان ... را ... آن ... حقیقت ... بالوجود اظهار
ببرانکس ... این حالت ... اولیاست ... الاسم دلالت
... و تقلید ... الفاظ و دلالت ... احوال موجه
کزانکه ... احوال حقیقت ... اسرار طریقت
... را ... تحقیق ... جمیع الفاظ معانی
... مجاز ... همان ... محققان اسرار
... العبد ان الله عز و جل ... العبد فی ... المقام ... علیک
... ... وبه ... علی الله ... ... به

... ...

سبحانه وتعالى جل جلاله عزوجل قدرها لمنته بنزه منهم انهم متكلمون في علمهم ومناجاتهم في
خلواتهم باشياء يكون من المذموم في احوالهم مع تلك يلين بهم ويرضى به منهم
وليس لغيرهم الا من هم سبل ومزاد لال المحسن منهم. يرجع العبد الى الذي
امرانه تكليمه موسى عليه السلام انه رب وستيقني بني اسرائيل بعد ان خطا السنين
اوحى الله تعالى ان يرضيهم لكل يوم ثلث مرة ونبات تفنى الا ذكرى للرحمن
المنسى المشتاقين قوم في الجهر لهم بلسيد بهم والعبد يجزى على عذرا رسول.
تا هم بروعة ما سواه له يا حسن ودينهم في عرنا تاهم علامة في الا انه على
اور ایک ستون [illegible] صورت اور ایک برزخی انسانی روح و عالم روحانی
کہ مجرد از کسوہ صورت بشناو [illegible] حکم الہی [illegible] معانی اور کسو صور
معانی [illegible] و در کلام محمد [illegible] و ملک انسان نظر [illegible] الا العالمون
فشاهدات القلوب ومكاشفات الاسرار لا يمكن العبارة عنها على التحقيق بل تعلم بالمنازلات
والمواجيد ولا يعرفها الا من نازل تلك الاحوال وحل تلك المقامات كما قال المتكلمون
الانفس وعرج الملكوت ومن الحق حاجة الى معاينة الكامل وانما نعانيه بالحاجل
قال المتكلمين في العباس بن عطاء رحمه الله [illegible] المتصرفة استشهد
اعرتهم على السامعين وضرحهم السان العمل [illegible] طريقة الصوفية اسرار
المذهب قال ابو العباس [illegible] ذلك الا ان نغار عليه لعزة علمنا لئلا يشربها
غير اهلها ثم اندفع يقول احسنه [illegible] باسته عن جاهل لا يستطيع
ينشره ولا يطيق النظر لا يشره مسطر الحبل ويبدو زمره الاهرمان

مثالا ميات في اشار الى ان نسوة اما كانت [illegible] الجرب ظاهر الاشتال
والعرق [illegible] بمشاهدة المطلوب اليه في شرح المطلوب [illegible] ورونق الحسن
[illegible] اسباب الموت [illegible] اسباب الحيرة [illegible] الذائق [illegible]
دارى يحطها البصر [illegible] نواظر [illegible] النظر والمطلوب المحمود [illegible]
السوال [illegible] الصورة [illegible] الشهود حيث [illegible] العجز واضافة
الى [illegible] الى شكر النعمة الى حيرة وعجز
عن تجليات الجمال الا [illegible] الحسن [illegible] كمال [illegible] ما انطلق شى
ما يحسوا [illegible] الحسن والحسين والالات والاثام في الحدق [illegible] ولفظ الحرق
انما حمل على العين [illegible] بصيرتي التي هي تطلع شعاع الجمال الحسنى عنها
عن فتح البصيرة الذي هو [illegible] الحسن الى ذي [illegible]
شئ عالم الى [illegible] الى [illegible] الصفات
[illegible] الى [illegible] الجمال [illegible] الملكوت [illegible] الصفات في [illegible]
واشفات [illegible] [illegible] في [illegible]
[illegible] الحسن [illegible] في مرآة بصيرتي من صورة الجمال على [illegible]
الحسن في الصور [illegible] الصفات [illegible]
لذة خاصة لا تحصل [illegible] الصفات في [illegible] المفصل لذة خاصة ولذلك
تحتاج الى مشاهدة الصور الى [illegible] الملك [illegible] في [illegible]
[illegible] الصور [illegible] على الصور [illegible] ومشاهدة بصيرة الجمال [illegible]
[illegible] الى [illegible] الذات [illegible] من شهود شما لها

لاسیما شمول الحسن و شمول المحبة له بر سبیل الحسن الی المحبوب بطلع الحسن فحسن شهود الکمال المطلق بتمامه
الذات و شهود اکثر کمال فی السوال الی محل الحسن وقع الالتباس بین شهام تمام الذات الحسن
و بین المحصور بطوه علی مجرد صورة الحسن و به الالتباس اعنی تجلیات النزه اسماره لا رباب النزه
و هم محصورون تمام الاسم مرکب النکر لها فاستر فسمهم فانهم آثار کلیتهم ایاهم لا شوالالی
الحسن و الستره هلاکهما لا کها لاسیما سکر بی است ک المحون و الحذوفه لکم جسم
شرح کلمه اجمال الحکم بود ثانی شاه نظر کمالات و مراد از این کمال ذات جمال
خرنشد نی هست هر کسی که آنرا مشاهده کمال ذات نه محدود است پس اعتماد آن
محدود کرد که هم که سبب شهود در عالم ملک ظاهر جسم است که حسن و عشق مرسان شود هم
از و ... و این حسن صورت نکند ... عشق مرسانند و عقلا از دور این حسن کلی نکنند در دل
مرسانند پس دل ... روح ... در عالم خود و در آن کمال حسن نکنند این حسن دل
که از ... اعلی و هم پس با عتبار ... اسنادات محدود کرد پس اگر گویند که تا
سرین هم نظر در عالم مقدس بود که از ازل الی الابد ساقط پس استغنا از تبدیع درست نباید
گویم استغنا باعتبار وصول و انتها حمال هست حسن از عالم اعلی تنزل کند چون از
ملکوت فرود آمد ملک ظاهر که محل آن جسد ... جمالی ... کمال کند و آن حسن
که در محسوس جمال ظاهر بینند از دیگر اقدام ... محتاج کسی است که ...
در ... ظاهر ... با آن همراه شد اما عارف کامل ... با ... ساری ... یابد بیت

دهریه

از پس که دو دیده در خیالت دارم
در هر چه نظر کنم تو را پندارم

فنی جان سکری جان شکری لعنته بهم تم لی کتی النوی ... شهری سرجان
الا ولی ... انی ... فقط الثانی ... ساع فدالخ و دکر ... وحال الثانی ...

رقیقة دالای فی الهوی بمعدای سوای الکامل بحکم الکه طائفه از نیشان اهل طریقت
که تو سط بی نیازی در سلوک در ترک حظوظ و ایثار علت فقر و ذلت و ترک تکلف
طعام خود انهم منقه اسلوک جانبازی بود منزه نام جدی این قسیاحتی ترک حظوظهم
العاجله لاجل الشاه الاجله و سبطا علی قلوبهم از تابعوا الحق الطریق و ترک العادات
محقق باشند و باطن ان از هر وضع دیگر دو عشق برای اشتغال و اختیار صور
زیبا معتقد و عاشق شد خود عشق صور حسی که حسن از هست است هر کس در
میان خلق ظاهر شد هر علوم خلق ترا این ایکه سبیل اشان از صور زیبا حظ نفس
دستهٔ بعضی نشت ان تعلق و بیل عشق نفسانی اهل طریقت با محزن سبیل علی حدود
شد باشند و سبب این رشان از انکار کنند و به فسق اباحه نسبت کنند و از احوال و قول
ایشان اعراض لازم شمرند و چون ظهور دیگر مشهور بعشق بران نظر او ... بلحظه
بران صورت زیبا که منشا آن جمال مطلق است هم منزه تر بود در بر این نظر او لحظه
با تعنیات اهل طریقت شرک بود که لازم معنی نفسانی و هم عموم حقیقت از عشق الحسی
و معشوق مطلق را محجوب عشق و ... ان قسان معتقد شد باشند و ... از ...
و لعضی ... زیب... را ... در سرعت ... در بعضی ... که دید و ... از ربط عشق حسی
و معشوق مطلق که صورت دخل واجبیه است از نعود فی احوال ارباب حق و عرفا
محجوب مانند پس با دوم رد سلکه بعشق مرا وقت به ام کور من نشان از اهل طریق و اسکر کرم
در صور زیبا کلی و سرعت عاشق را اینان از ... عشق و معشوق مطلق سرشد و این بیت
دلالت کند بر انکه شیخ ناظر را حجه لوصل مذهب بحل حالات در کسی ... اردو ... ده است

کو گویسته که هیچ اثری از احوال او در خلق ظاهر نشود و هیچ ذوقی بخلق نشان ندارد و بقصد
تا از خلق محجوب ماند کفایت نزد صوفی که هیچ کونه تعلقی الا بحق نماند و قبول و رد نزد او یکسان
در فرحتش نبیند ع سکر النفس واحد علیه ان اشتهارهم بهم مما یکتمان الحال ونقص
بهم علی الکمال فان السکران السکر ومن لا یزال کذلک بهما کان ناقصا فاذا صحوا فاذا السکر
لم یرتفع الحجب [illegible] بعده ولما انتهی صحوی السد ک فی حال العارف
وحال انسانی [illegible] بالفتنه اهل الحجاب [illegible] ارباب الروایات وهم اسم نفید
معارضه [illegible] الشهره للکتم ولا یستعمل الا [illegible] او هم لا یشتغل
[illegible] السطور وهم آن فی مقام السکران السکر [illegible] تسبیهم بمعنی [illegible]
مع [illegible] ولما کان السطور لوازم السکر والصحو [illegible] والصحو المنتفی بالسکر کان یعتقد
ولا [illegible] ست ک حال دوم مستی است از حیثیة معنی آن سکام [illegible]
کم مخافت [illegible] اکرم یا زیسته [illegible] یا بر سبیل [illegible]
ولم یخشی فی بسطها قبض خشیه ولما انتهی صحوی [illegible]
به حق نبر الطلب والغشیان الا اتیان وحمل العضل بسطها [illegible] علی الصحو له سکر
شراب عشق در من کار کرد مستی غالب آمد هشیاری آخر رسید دل از مستی تخودی بسیار کرد
معشوق تقاضای وصال و مطالبه اتصال نمودم و در آن بساط مطالبه وصال [illegible]
با آن حضرت کردم از غایت مستی هیچ [illegible] از جهة خوف منع و [illegible] عدم تمکن یاد از برای حشمت
جلال و هیبت آن حضرت [illegible] که مایع نشاط کشتی ع انتهی اصل جلو و [illegible]
طلبت [illegible] الاصل المستقی بحقند الحب [illegible] الذی [illegible] کان

کان [illegible] به اخوانه [illegible] سکر من [illegible] الا [illegible] وان لم [illegible] ذلک
فکان [illegible] سلوکه فی تلک الطریق [illegible] ان السالک لا یجوز له ان یطلب الوصال الا
بعد ان تم [illegible] صحوه الانفصال [illegible] فنقض خشیة لا من [illegible]
خشیة صدوره من جهة لانه لا یطلب الا رضاه ولهذا قال بعده واجتنبها الله
ک [illegible] المباسطة [illegible] من ارتفاع الحشمة والتبقی [illegible] عنهما
والخشیة [illegible] الباطن [illegible] والصحو [illegible] السکر [illegible] الباطن
[illegible] لا [illegible] فالصحو [illegible] الباطن [illegible] الاحوال [illegible] الاعمال [illegible]
الاحوال [illegible] الصحو الاول [illegible] والبسط [illegible] السکر [illegible]
[illegible] السکر [illegible] المجرد [illegible] فی [illegible] البسط
[illegible] خشیة اذ لا [illegible] الخشیة الا [illegible] الا [illegible]
[illegible] ان [illegible] النفس البسط علی [illegible] انتهی
البسط [illegible] البسط [illegible] الباسط [illegible] النفس [illegible] عنها
والحق [illegible] العبد [illegible] النفس البسط [illegible] تعاقب اللیل النهار
[illegible] البسط [illegible] البسط فی [illegible] کار
[illegible] الی [illegible] علی الطریق الاحمدی [illegible] علیهم
[illegible] علی الباسط [illegible] الکلام
[illegible] عند ذکر [illegible] اشتهاالسه
ک انتهی [illegible] بساط [illegible] ازدنیه جلال [illegible] در آن
[illegible] واجتنبها [illegible] حاضری رقیب [illegible] جلوه
[illegible]

ابتشكك ما ظهرت لكبش اى حال دالحلوة ان كان مقصودا حالبار لالة تسعلق بإشهاد ان
كان اسم المكان المعد لانجلى منرقا بما يتقدمه الحضر لمنضر حتى الرؤل تسعلق بعود حاضر المحتجب
الى الطلبة على اهل المعسر لا بما بعد لاصقها تنح عرنا سكوم حوبا مردقى يادود نرنح لى حسا
اسكنه باطن حوبرا از خه جعلى حضر بمشوقا وتنزل ما دا نكرا وجاف صور انحراف وتقيد آب
واحتفافات سلكها فال كردم خسا لكم نرنح بتقيه جعلى رد وصفى كه بتنى از سارنه وسلاكى اولند
احساس كردم كه در باطن منرا نفاره خلوة نانكه حاضر بود بيا رقب دار ارنما سطر حضره
مشوق كه ار احكام مناسبه وحالها نكبشتها غامرى بس در انحال الحضرتا زال بود از جمله المعروف
رشتة محبه وبا بمرشتها بحاى كه شعفا لكوكرده فار رعش نود به ذاحضر بشوق
اظهار كردم وتقلب وحال النفرع البث اظهار باحتجز كان من الحب نفسه باللفظ بشوقا
شى وديا الحب الجلوة زجال الملوكى واعلم هنا ان الجلوة الواحدى من الحب نفس المحبوب الا على
مشو كالدين حسطوط وانو شى حسنه وبوتى مرحطوره كاحكمها حكم الاقتسالاى حرضو الحب المحب
د الاثبات دارت بنى المرتق دود ستعملان لا استكاره مجاز او منزلها جما ذكورا انه اوله الحار
نم استعلى لمن انا سلانه المحبوب كالجلى شأنه المخلوق ومنها بعدو دحم الحضرون القلب
نصف زاد على الحق والجلوة الطرق الحضور واضاف اليها الجلوة لانا تقود لا صحبها نحيب
الموانع وهى اضافه اللطف الى الملطوف اى خلوة عنها جلوة كاصام اليوم الى الشامى ما ثبت
بعضى سعوليس امرها الضر المحب وان امنع الموصوله وصلها بعدوه نحو برل وابا وفى المعلق
ما لها الساق والمعنى لها سكرت طلبت وصلها واحدث فى الشحاء واليها فى ايى

من الوجد المبرح والشوق المفرح ما بسطه خلوة حضرة من حضرائنا اون سكا ناخلوة حضرة المحبوب
والحلاف اسم لحضرة رقيب بها حفظ والحظوة سان مشهود من بالمنونر الروح وروحانه
وبما نو سرا لا فاذا استطع السبار عن الحظوة واستخذ خارنحلو تجلى فيها المحبوب بصفاته
كمرتى عليه وبزعيتاته من حلا الكلام واذا استطع عن الحظوة الروحانه الى الحضرة كان
فان خلوة تجلى فيها المحبوب بذاته كمحمد صلى الله عليه وسلم وعلى آله وجه ودرايك حاضر
رقيب نها حفظ اشاره الى الاصطلاح عن الحظوة الشاخ لانه طلب الوصل والروح وحامل الحظوظ
الوصل بقوله حافظت وصلها والروح مذ فى حظ مكان سياق النفى فانه دانحلا العموم لكن خصوص الحطا
بشارات بنى والكنه كرد نامو طابركران وهنما خود برآمد اكر سا لى پرسد كه بم يك حاضر
رقيب نها حفظ سهيد آنست كه او را بيچ حظ نامد بود بس انتهائى عبث سا بيات كه كنه
تعاصفت وصلها جواب الكر دو سى حظوط نغاضه كه مانع دراست وطلب وصل حظ
روح است و مانع از زنب بلى شام كه مانع الحلا كرده حنا حظ ما قلت اشد بانيت نطق المحسر
انعول اسكرعوس صى اوزغاب الرحور وخبت عنه نم نعلم الجدام نوالى فعرت و
منى الزمان بلا زيان وخبت حرا الحال زمانكان
العيد حرانى زمان رايت الحى وسكه دانت منه قضار
مراد كرايه بعنى جوانه بلكه زبانه او راشد جوامردى ده واكرمانهم ركه باشم كه اكم خرشى بود سا ادكم زبان خوش شرمام
وحالى بالصبابة شاهد روزر بابه بعنى ان حالكان را زبانم نعقت
منى بنيه ادراك بهالى نظرة المتلفت وخبرى بها ما حتى والنقد شبقى هي قبل منى الحب
وشده والرحما بحادف الشعر الاحوال المنبئه عن الشهود والحال منها بعض

الوصف والعوارف لمحاله اللذوب بالوقت الا اللعات دکستان ان نکون بغیة مفقودا واحوالها
فاعلان احوجا بی واشان نفی بطرنی السانح وحلاه استطابة لطف مضروب على الطعه
من عنهم فقد مختلف واحد منهما فی السنت الاول الى الصحابه. میگوید دراین حال که
وصف من که زاری و خواری بی آنکه مستغنا ما کالشتی کافی برآسکه را ننیل نبود
بر غلبه وجد آتش عشق و شوق و حکم آن غلبه حجابه و شوق که نفی اوصاف و تزیل احکام
انحراف از هستی من دل را خالی و صافی کرده بود و حالی از احوال آن سر وجودی را
که موجود حقیقت با حق و نفی ادراک و شهود و حضور نبود مصادف دل مرکز ده ظهور
این حال که وجد عبارت از اوست بحکم غلبه ان حجابه محو کنند هستی را ادراک لذت نبود و ح
بواسع لذتی از فهم و شهود آن تجلی اگر آن دم دانع شدی مشتوات نبود و بهره از ان اگر دانع شدی
حسن آن را شنود آن وقت که آن وجد و حال را انکار میکردم آن فتنه منشی بی میر سنا شد و بی میر
خود جهات دانع ظهور تجلی حضرت معشوق معبود لاجرم درین حال که زاری نبود با حضرت
معشوق گفتم که چون مرد و مرد و حال وجد و فقدان وصل بولذتی منتهای من باد و عشق حکمی
را فانی خواه کرده چون جانی بانیم از وصل خط و ام کرد بسیر لذت و تجلی نو میابی اردم
وش از ان که عشق آن نتیجه از هیچ دیگر مرکب آن وصال تو ادراک تجلی جمال را از نبودن خود
قوانم دیوخان کرد اندر ادراک نظر مستغنی و مودی علی محسن که تر آ منم و در حق آن نگاه ده
لذت دادرا که وجود را و ام تابع گم دشمنی عالم خاموشم و ده آن وقت فنا حسی مردم دارد بر
جاسنکرم حالی آن مر تابع که سوخص حرارت اجابت میرود و مدت وارشان الساسانه اذان

وازان خط تعلقت ذراره ما رنیکرد وسکند و دو مردو من مرتبان و دوارد و نقده ازان
عظم بکرام و دانا شود و صد دوم کر عقو سعطا بی و نفی مرد و باشد است که در این حال
با حضرت معشوق گفتم که چون در وجد آثار نور از غیب مرا ازین بیکاره و وجدانی و دوار نقد
از نیستی کی خواه گذاشت که تا آن نقد از دوار دور جود دارانم که تو در حال تجلی عشقی
از هستی من بر نفش مستی ارا که عشق این نقد را با تجلی هستی مرا فانی کرد اند تا در ساز نقد
ترا او برای لذت در او خود دسم و تذکر تی کرد روت دوانع برهان ولذت اخرت
اندیدار دوستان عظم تکرار باشد و مرد و دواز پس بیکرد و انیا اسات وجد
ذوق مرسومی که به وزبان معرفی مرکش الحقیقه آن ذوق از طلب وه دافتنی وجوار
لن ترانی و انا فانی که غایه آن تمام بود ع نیست انا حی ای ثعب نصفه على الوصوف
نکم سق سوی وصف فقط و هو الوجود عاد من ان هو النفقد نعنه هو البشرت اذ لا تم له
بوه الحیوه بولاه الا بتمام مون محاسوا نیف کما ذاته هو موسوی الحب کان
فعقد السوی شنبا لا فی تمام الحب وما کان هبا لک بسبب الحجه نفینا ایا هنه بحت ترکی
ولکنها کو ان فقد وکان الهوو حکم الکوان لاتم الا فی زمنه دیگر بمعنی حکم الکوان
وهو طلب نظرة سلفت اشاره الی انه لا لحزنی فی ههنا السلوک منتها امالک المملوک
فیها کان الی طلب ولو ربطه سلفت کان و انقطاع نسبه مغاینه نسبه و کان الحکم الواحد
الکوان فی حضرتنا کذلک السنی لا تنفخ حاتر و فضح الطلاقاته الحی و لعذا
بین ماتقنا بتولد فابعد مری طری تصدرت و ذلک جواب لما ابو السوال المعرب

عنه کاشف حظ بهی قبل تنزل الحب است السط بشهود کانا مسعود لبی و در شهود ملفوت
سرعة الزمن والسلف لانه سطوة الا التی کانت سطوا الی حضر فی شار الی طلب
الب بما یکون لا من النظر خالدا ولا اشتغالا علی الفنا بما من الانا خولد جانی المسطور
وهو یطلب سوی نظرة واحدة فی سیرة الا لشهود جزء المطلوب وذکرا الطالب لذا بالغ
بالبصر لانه تقدره وان موز ملک النظرة وان کانت بعینه تکشف له لو کانت بعینه لکونه و ما هو
تقداره وانه دون هذا المطلوب بعضه نظرا تنفیها دونه لعله تکرر تشمم حضرا تعالی ومن عمل تکمیل البیت
د الوارد وهال بمجال دخل علی المعرضة من وقت و بعد در به ابی امر لو نشر نه بهیة
والصابه شأ الشوق والوجد مصادفة اما طر نور التجلی والنفد مزایدة والی ازالة الا بناف البشرية
و بولده الوجدان الاثبات ابادها و بولده النفد وما هی اسم حاصل من محو المعرضات الی بالکلیة
واضافة قبل الی بنی التوسیع فی العلوم وبه تشمول یعنی ومحل را کمی بعضه لره قرصونها و ارد
بالکار لانه [illegible] الجمه مشغول لاحدی بحدوث ای وجدها ایاها بها اخذ فی منفصل جمله
بما ایاها عند التجلی ما هی وجودی و بعدها ایاها عند الاستتار بشی هی لی لطه کمال السلف فسل ان
شی الحب من بعد ادای بما ها و بعد ما ان الواهم لا تکم الموجود ثم سنم و الا لزم السالف
اذا الاثبات نتیجة الصعود والنافذ لا نجد [illegible] ثم ان یکون الواحد عنده اجبرو مسند هر السوال
بالحمل المعرضة من السول والغیر اعنی الحمل الحالی مشهود بانه یلی مصطل الی ذلک لان الصبابة تحمد علی

علی طلب الرؤیة وان کانت سمعت ان قال البعد لا یکاد یکون لا وصال اشتد عنا الرؤیة وجود ا
وصعد نا بعد ذلک ان قال النفد لا برات الحجاب المانع فانقطال سوال الحجاب و بسط الل
المحبوب لوجود بقیة منه عند التجلی و ما سقط منها الا المتجلی له نظرة برهة کنظرة الملتفت الی شی
وبجمال وصف اسمه بها المرید بدون جام الصفا بعد الفنا سطیس نور التجلی وقت کالمه
بهب بعده بتعین الحب عنی بصیره ملکا زمانا سال البعدی ال وهو طمع سوی [illegible]
وما بعده حل السوال الا بحصل الشوق کما قال فی طلب الکتاب لم تخص سال الرؤیة هو
حصول شرطها ان لا وهم منع و لسوء سبقت سیرة الموسی طال الطریق الاعلی فی العالم
ان هذا السوال الحال یعدل منه الی سلوک آخر السوال یعنی علی مکمل الست کی
آنچه در بیسنده کمال طالب ننا اجرا و نا منطلبه جو طلب منه یعنی طلب بقاست کو توهم
کرد فا بر حصول است مخصوص مطلوب و ربوده غیر مخصوص است و فنر روئیة مکمل جز لی بقا
دو اگر حول فانی شده فانی شده و اگر رسیده کی اگر کانی که [illegible] بقیه بصر فی طلب بعدی
در علم بقا سوال فنا که تحمل نور تجلی بود ان لاتق تر بعد از بقیه
انکه طلب عشاق همان است که شی از وصول [illegible] بنظر طلبه نان کو توهم اولا ا
سنفد تو نمی از وصول سطلبند کرسته دل [illegible] حاصل کنند [illegible] کرسو از فنا حاصل
شی از فنا ممکن نیست لیکن در سر عاشق این ارزو بس [illegible] کسی انداز خود بی حاصل و
باکی در [illegible] و ما خورده تشی با ترا در دیده کیا [illegible] ان فنا [illegible] یعنی بود که
[illegible] موسی [illegible] بر طلب بود [illegible] عاشق صادق است [illegible] کرسوق عشق با درست کو

که تجلی در صورتی فرماید که به مردم خاصه یعنی کاملس اعلی اخصو لامات گشت و وصول منوط است
که تمکن الحضور الالهی است که دائم شود تا شاید کرم دو در اشراط است صفرا از طرف الی
هوی علا و جسم ازو و ابع رو و بعض از هر دو آن مشکل بدان دیگر است معمور گشاده و دلون و بعض
از جامع هوی عدم حجاب جنها و فرو در کار که حق هر شاه تجلی کرده در صورتی که جسم شیخ آنکه
رو ورا و علی است و وصل اصل از دو وکلام مرد شاو او از آن تجلی حرر رحمه اما در دو شاه است
یعنی صورت لیو الحریث دو دراو بشره ما را برلم الحرث داوند بود و رسید و در وقت و مناسبت
مطلب با ظاهر از تنبیع است و تجلی اصل کسی کشان منت آن از آنکه هر قیمتی تجلی لغیری لذت
شیء کسیم که اگر دو شایسته وصل خود نیست بجمال زیباتر و آن که گم گشت نه که ببیند آن کسی کرد را
غیر هر آن حوار حیثه امر و از آن لذه ما به یعنی موسی علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام و آن
طلب لن ترانی شاد و مرحبت که لذة ادراکنا به عدم ذکر آفاقه که ازو حکم ترقی است از
مقام اول عشق که موسطی عشق مستلزم موقوف درگه کشف طلب نوعی وضیع است پس لا اکتفا بر مرتبت
و انتهوجب درست آمد و ذکر کرده و که چون جواب لن ترانی مستلزم کمال عشق است که
حسیتی موسی علیه اذا ای بود و مواران حسن و کمال کشف را افاقه مع مو و حیثی دردانست
در به ترقی است و در ده آن آنگه مشهود و محتاج آن افاده کرده و به فهم آنها که هر لیکن طور حکم
و اگر کلیکر و مع ضعف نهایه طور و علم انتدا حبتی که توقف بر جواب لن ترانی تا
عشق در تجلی ترقی کند و بیش از معه عشق آن افاده را که بران برقی عشق در مرتبه شود
لازم کشف لعضدی الثلث ع منزل الانسان مولا الطه لاسرار طریق الا اسمی کل طریق
کرم المعطی وما کانت لذه • الشیخ حملو مس المانع والممنوع صبح به المعذوه الالذه • و اگر هذا
از وصلا

وان در بیت مرکز
ح

ما که عز الطلب بستکو بمحال یعنی لما لا سایع منکرون علی ارده معاضر الالالاجل از مر
الکرم و السکوی معه بعضدی است د شی نفی الحسنی الی ... بالمر بالی کرم که شیخ ووده
هر کی و ارواف حق بود علکه مانع از حضرت بی پود و آن علم و اسقاط عرویت بود و علی الا
الجمل شر طریست و الاحضر بنیان جو او سه گاه رسیدکه با رب تجلی خود در شیخ ما او د
مالی تجلی در طلب بس خود منع ما اخرالزمان کرد جواب کرم بهانه که در رتبت سانی ام که تجلی
و و جواد رسید و تنزل تجلیات ما با نمو و ... که تجلی سطوات تجلی ما نتوانم کرد
کر حضوره او ... و تجلی است که تنزل گردنی مناسب و هیچ کس ازمنی و دل تجلی آن خوار ده و دیگر
تجلی لطف حال او الی ازلی سکات با معنی امری حید که آن تجلی امر خود رسید هر باشد
و هر که رسید کسی شد و هم و قابلیه آن شد هر بنده که اگر کسی بقه بود و بکند حسنی که اد کرد
و در حصر حق منع بعض ما یه کو جو او است ایما شود بیش از مشاهده تام ما کمال اسماء لازم جواب
شاع بری که از طلب موقوف بود و مطلوب حاصل شود اما عاشق را استعمال طبعی دارد
کر بر سرانی که قدم تجلی بشتاب کی بی صبری سیدانی و اگر در جهت شوق صحت
تحمل خواهیم ان سوال دور و نکرده که فاعل شهودت استعداد و در مشاهده شمعضدی سکری شادی لا فادق
لیها کیدی لولا الهوی لم تنت مکرر و تکه چون عشق را ابتدا و وسط و انتهایی است
ابتدایش است که چون از ذات عاشق سر زند و دین عاشق در عاشق سازد و با سطح بطلو
عاشق ذات صفات هرا دات خود نیابد و معشوق را از برای کمال طلب و دست
حصول آن سازد و چون حکم عشق بیش عاشق را با هم فرو نهاد از هیچ ده تصرف و جرحا دو کرد به
لازم به ترقی مرابطه ما ما الا تحکم و الانتزاع که میان او و معشوق است و هو الوجود
از حضرت معشوق و وصل او از ذی وحظی جز در مناسب خود سطلبه اوی انبوا ابیک

جمع افاقه در ترقی و سلوک مقام وسط عشق سر زبانه فضی گردد و توبه از آن لازم بود الخ
دره کنند حاکه دران از زبان حال علیهم گردد که گفت ای منی ان یقاوم جلال الله تلک
نی احدیه بزوال کبریک تحت الیک ای رحمة عاطفة ما شغال بک و کلک علی نفس
و طلب حظوظها نفس انا و ال الرحیم ایها المقصود ترکتک لی تراني ای الی تمکن سر و تی
سعتر شی من انیتک و بقا احکام الاحوال سک دیگر رحمت از وسط افتقار بحوال اشتداد
تا وسط الکتفی سکون که علم اهل عشق بعضه بعد سلطه در زوراست که عاشم اشد ارابها قریبانه
و ما ذاست هستی بر نعمت الخ ایه و از اسعدا و سلوک ترک و دو به سبب آن ز عشق میلی بجوی
افاقه از سر سوز ده که جگرم ناره سکند که اگر از عشق در ترقی او از اسعدا و سلوک دو این
میل در باطن پیدا شدی و جگرم را الزشد باره بگردی و نی در ان هستی و ما او دل را امید
بود ی لیکن هرکه بوی عشق را در هر که او ز دور از ان هستی بیشماری حمی ابات ای
اسی جگر را سوخت و ناز بکرد ما ان بلابلا ی انتها که سقف عشق و نفاها و سلوک ...
معلوم دره بهم که صعود دیگر بنز زیاده از مرتبه و طور ساع سکری الی السکری انفاه
الصرور. تقف ایه تحت الاقدام السید الاحساس الشاد را بالمقیه من قبل المعز ... احساس کرده
ان افاقه لکان السکر و حال کیت و کیت و هو قول بولوا کان و لوا ان الیت و عند ظرف
مکان قرب سعلی لحم بحد دست انم من معام ای باب عندی عاقم الکدر بوست صحابی و غیر الکوی
محذوف و هو باله لا له لو لا علقه و محل الجمله لا ها هنا حرف لا فانه حد بره علی سلزم الزوم
الصحو فاثبت عندی لا حاجة الی الاخاه کیدی لو لا الهوی لم تسطع للجها و بیانه

کم از مقام و ز نبرد اول اسم عشق بود خود نفس اسم حکم عشق از مقام اولکه روی عاشق در خود بیشتر است
بود معشوق را وسیله حظ عاشق سیر فر مقام رسیدها عاشق خود را در ادا ت خود را الم هجر و صول لیست
دخل کرد بلکه بواحون نهایت رسید شود دوستی بر سر دل نی بیخ آن حکم سیل عشق از دو
عاشق و سوی عاشق با معشوق تمام ترقی کرده باشد تا این زمان عاشق خواهم که خود را فدای
معشوق کنم و اما عاشق او عشق کرفتن و حق رانشا ست رابطه موجود کرده و دوی عاشق
و معشوق حتی که عاشق غالب آید و او را زادی تراز که خود بمشوق متوجه بود انکه تنها
خواهم که روی اسم عاشق و معشوق را ار وسط عاشق محو کند لاجرم روی او را از معشوق هم
بگرداند و نخود مشغول که عشق عشق است مشغوف کند تا مشق معشوق از انکه که معشوق العیاب
نخند حجاب وحدت عشق شی باند و ال محمو له کنف بلی شغلنی حبک عن ادراک نعام
خوا ای هر حال که فرشی خود ی بزرق سخنان عشق را در سر دو در راه عشق رای معلوم شد
که ترقی عشق راست و در عاشق تا رسته که حوال سر عشق در سوی ترا عاشق از انداز عشق نماز
هستی و محو فنا بر عاشق از خود و از جانب حظ و او دانک خود دستی در ن طور اول عشق
نهایة الخاص و از اصطلاح طلب سالک شود و حال عشق بطور وسط نقل کند و از این نقل
ترقی او در عاشق پیدا آید تا در حال هستی و آرام سلیم عظیم و هشیاری اندوست
عاشق بر زه بگلم عشق و بعثت و بگر ترقی او ز بگلم عاشق که آن رشد بسیل بکارش باز گند
و صحو و نجانی بعد از آن عاشق را دو بمرتبه که مسلم علم باید تحققه هر حالی را
رقصها ی سکر یا کمتر آن هر احوال که مقتضای آن طور است از عشق و مستی او بوده بحکم

لانه لم یخل من السکر الصحو ثابتة فی حاله فما هو السکر الخالص من مقتضی التشوق الی الوجد
ای متتبع الشطط السرور والرجاء وغایة ... عن مطالعة الصفات ورأه سماء وما ...
فی بعض الاوقات لتسلط الحرارة الادراک حد ... او الی یشتغل بشیء حتی لا ... لها ... که
اجابها ذلک والصحو یعنی خلاف ما له السکر وحالة خلاف ... لها لکبد الوجد
لکن حالة الصحو ربما خلفه ای بعث الکبد لا جل الافاقة لیس لذا ارتباط بسبب الصحو ودعوی طلب
الخط لعزلا الهوی والطبع لم یکن ... السعد البحری الافاقة ولم تثبت الصحو لذا الا کون ذلک
لانه اثبت لنفسه الاحتیاج الی الافاقة لذا ذکر حالة بالتوبة وشدة الی هذا التوبة فی تعاطیهم
هذا البطل وتصدیق ذلک الحس عرفت افاقة ای النفس قبل التوبة بالکسر وبدا الاحتیاج حتی علیها الیها
لذا ارکه ... ادا اجاب ... صعود حتی بالتوبة وذلک لکی تقیه الکبد بالغ المطلق عن ما شده بوده
لان السقف فلکان لذوم ... الداعیة ... اشتیاع حصول الحال دار ... اعضائه را الاعام الحرمة ...
که حق لها عالم بس مجبور اکر دنیس کفت اندر عالم بیا فاقه ... الازم حق ... که ...
ازوای افاقه بود وزیر عشاق ای ... از استحقاص شوند معافا ... بود ... بکرشمه ...
چون ... ازغیاب ... محکم ... وبود ... احیا ... هست ... که ...
ومحبه مجبوره بوده ... از ... بحوره ... ... مطلق افاقه ... که
سبع ... لطام محوره ... شود ... لانه ... بشیاره ... که
کثرت از ... ... کرد
ولوان بابی بالجبال وکان طرف ... قبل ان ... ادا
ربنا ما قبل التجلی ... لدکت ... ش

سالک وکی اینی اذکراه الحرة حتی سوختیه ما ی از هنی میکند که احتیاج با فاقه از ان بهتر که بیشتر
دفعا همتی خود بخشش شده ام ومن جملة اکر ... من نازل هست محلا حال عالم نار ... بود
سبا که از ان تجلی هوس باز بسته بود آن که ... در سلمان ... الرسی
از تجلی که موجب دلکاست ازان جا ... بار شده ... در اسباب شده
بمعنی ان ... میکند که تجلی کفته بود بعدی عبرة تحت به وجهی تحت بحرقی آدوا طالبی اوقات
سن هر که خرسه ... تقوی ... ذکرت ... الهوی البحر المحصور ... ...
وجود ... ذکرت والجمال ... شده الوجد عشق ادعون ... والنعم ...
دادو ... ذاتی ... عشق است در جان نهان لکن ... اثر عشق ...
دل است که ... ازان ... بر سوزش ... دماغ ... از ... آن ... عرق ...
دماغ ... شود وازدیده ... ... صور ... که ...
سوز ... ... میکند وانی ... از عشق وسوق ... که ...
عظیم در ... باطن ... شد که ... واما ... سوزش ... کرد ... حکمه ع
العین ... الفاعل ... قبل ... تغیر ... باطن ... زادت
بسمه ... ... والحق ... ... الحب ... ...
الحب احکام ... المحبوب ... ... الحرارة ...
معارطة من سبیل الرجاء وتارة ... سبیل ... ...
وعما لسبب الحق ... ... العشق ... ...
ولا کان ... ...
... ...

ع اگر سالها کوید که عاشق حادث حکونه در دجه سالام خواند سلام کند که عمر این کلام است
نه سلگاه تا ستوهان ها شد کرانی بیاید نخواهیت اول با ماشی حسند اسکه بای درنشد
و از ان جمله شد ابود و کار امر دوستار آورده فطوفا نا نوح عند نوح کادنعی و للبعاد
نیران الخلیل کلم خمی س پس آن آب دیده حز کرانه آتش سوزنی عشق ش غازی بکند
چنانکه قرة و حله یافته که اگر سواد اصل الکنی حان سیار باشد که طوفان نوح محوی الحد ازک
سنده از ان و ان شعله شوق بر جهان ناسوزند. بهت سرانشنی که هوی هیت جبس خرمقبل الله
علی نبینا و علیه الصلوة و السلام بر او و حسد ناشی بود. باشد از شعله در نبیت اغراق صنف
و هو سبیل الفطوفان نوح و سران خلیل الله علیه برهمه و از عهده خود دسته کرده و هو شبهه واز
لطف مثلو و متعالی المحبه بال الی الرجا لعاد الی الحسنه که نفستا ما زال الناس خو ما ملحود ع الموع
و للا بغیری ابیت ع نوح کو سینی سوزاری او سوز شش در زمست حکایت از نابجیت و دستی
محبة روحانی ابعد و دستی خلیل جسمانی بود بهر اند روحانی دانا مرسیده بود و قرآن زین جلت
است نار الله الموقده التی تطلع علی الافئده و للا بغیری اغرقتنی ادمعی و للادموعی
احرقتنی زفرتی سمااز فیود لذه اعتزاق التنشی لشده الخزن سحاب ده بیتوی سیدها
مغاسی رسید. امد که سقانی شد. امد چاه لوزاق آن مانع احراق نمیشود دراق ان دان نع
اخولق آن مکرد ع سمه ام کاه کر اشکم زیاد بشد التنی امطر کم میکشت و هر کاه کر اشتی
اطلس زیاد بشد اشکم کم میکشت هر یک بصورت و حلقه داد و داشتند لمولانا صاحالدین
نزحرق اندده بندوی برم در اشک فتاغرق بشری یاد سرم در آب دو دیده ام بغرقی ما رک

از آتش دل سوخته کشی گکرم و غرقه ام معنوت بث اند و کلمه با ایوب
بعض تعبیتی ونیث اند و ه از رنگ هوا و از بلا ء ا ذکر خلیه او بر دوم حسب نگر
کرانه دی که معوب علیه ارسیده آن فرمادن اسکو بحا ود اند کی بود ان
بسیار از من سکشم و ملامت ایوب علیه کرا نبوه آن کار ت ای مسنی الضر
مسکر و معنی او من بلا ها و ست که سترد عشق تحمل نتکنم ع کان ما شه معوب علیه
معلبا لسنه الکلام بنش رباشه زال عاز ال بانی علیه و بوسف علیه و هذا العاشق
زروه الوصال نحرما زنامه الجمال دکلما زاد الجمال زاد الغرام دکلما زاد الغرام
زاد الکشف حتی ترتقی الجماع فی عشق العاشق بحسب زیاده غرام دا با فعاد ۱۸۱
العاشق فی حزنه دایم نه کامل حرام دایم مترقی مناحل حالی دایم مترق وانما حبر طوط الحزن
ما ن یا محبه لا سه الا الانحار و لاسیل الم بالثبات وان الکند با لعنایت من تریاه
سنی الکلاصه و امابلاء ایوب علیه فکان بالمسم و هذا المسبح الجسم در یک بعض بث ا
ع اینده هوی محبت شده و اکر فی معنو ساند و ان مهمل بود و بر اند لیکر بیت دوحن
ناظم از نامات منظورت کرد ازان که زمیسه دنیا الدوب جسمانی بود پی تبناهی باشد و از
ناظم روحانی و روحانی لاطرهای بیاید
اول لحقی بر الا ول حج لا داعد الا بالحظ و احب هنا الا فی الذکر و الموت و از بلاها
و اخره نا اتی الله و دل عشقوا الی الردی بیعض ما کانت
آنچه بر سر حالکت اند افت چه آنچنان. اگرها نهند و عشق در ز بد ند غایت دشنهای
آن چه بعض از آنکت که بجا دهد ام در عشق خودم ع اول مصرع حل الاما م ان اول

و اللتح للمونث علیه ط

ما انتخبت بمراجعه اتیانا بنی و بسدون الاول یعنی الذی تدعی بالکت ما آتاه دون
و بسدون یعنی اخرین حسن مجاز بالاحتی گرسا نتق ونی در عشق از تحتی آن هلاک خود خلاصه بعض
است ازان که من دردا و عشق بان رسدم بس دلی مخزن سراخری با یار بستان باشد علو
سمعت الاذن الوسیل اذی لالام استقام بجسمی اخرنت لا ذکره کرتی اذی عشق ازنه
بمنقطع کنت اذا العیش کان زنت من الازمه الشره اصد الحل السفر بحالاط مهما
نهر البحر وقد یطلق علی الابل مطلقا والمراد شان ان فی زنت خطب واضافه العیش الی الازم
علی حد رتصاد من الوقت او لقاله و با خاذ ملکه ریح زبا حو بسه که اگر کوشش ابهر
کاروان شدی بر آنکه یار رشید ادی عیش حاصل شده که تا از اهل شده با زبا مژگان از
کاروان در بیابان تو بسا فراط شده وتی ترک داده و دل بر فراق نهاده در آن بیابان که دلیل
کاروان بر بار او با استعداد فار اعمار کنند که رحل و شتران نعمان ندارد و سعد خطوه بی رحیل
انسد و آن شکستان ارسد و مد برار بدر اند و ناله و اشان در هم کاروان از گذشتن عمر
چون سلطان عشق قوی شد و دل بی جان در دل رسید توانائی نشود در کشید که عالم و حدد بسته کرد
بیش ما تو بمانده کرد از لابدی رجوع الی ربع الا رکه شعور یا فته بود و عزم جوانمردی نموده اند
کرده اند و ما لهم ضعف قوه در حالیکه معموره بود استعداد قوه بسا قط شده و در زلزله عزم
لاجرم چون عشق زور کرد لا و سوار شد و سعی و قوی و دحال و اتحاد ملک زمام عزم محو گرد
زمره گردن بیش عاجز زده مانده در بیابان آینده ساده و زاری مشغول شود دل او
درز شده و آن دلال علی السفل رسید اسباع ابوا لا ساع الاذکار الذکر الثاره
السحاب کانه افره ضره دا المرفقصر و رده و قد ترح التسع فی و ابا دنی و امرعی الخصی سر

یقال بوح ه

خنی حقیقی پس سلطان لا امر و غیر با و بی شد تنها و شد الاذی حقنا و ایافی
ای الهلکی فی تقضا المرض میگوید که اکنون مجمع سوز انست و رکانیدن
عشق بیکبار که مرا بیخ آورد و هلاک کرد و بیماری و نزاری سوق احکام ظاهر
و دواعی حسی مرا حیات بسوخت و ضعف و فنا چیر کرد انست که ضعف ظاهر حسی که دل باطن
من کامل بود اشکار اشده حجاب و موانع ظهور اسرار باطنی هوی او صاف
ظاهری بودند مثل حواس و عقل و غیر آن چون آن را از عشق حاصله ضعف یا جبر شدید
لا جرم مانع آن گشت و اسرار باطن را ظاهر کرد فقد ربح المعنی کما اختوا الهادی
الکریم اسلا الحق من الوجد و عادت و سکری المحبه لا بقی بحکم اسلاک وصل
سیرتی من سیل لبره الطرائه والمذ بعلل ما زیم سیره حسنه و هو له تحمل الحالی هو مصدر
علی المعمول ای و سکری الکامل سبب که له حال الا انه و السلام علیه فانا معالم الا حقا و ولد
سعو له المعمول حنو و علیه میگوید که در حالت سیر عشق که سبب ضعف و نزاری حاکم
تو مثل سیلابا نقد بود و ظاهر شعله ناکی که در او شدت این کیفیت مرا کوت
داشت و حد لوعه و آن بسیار از احوال و اسلام مجمود که متعلق بعشق من
گسته غایت بعیت من بود شدت این شعرا حیثیت که این ساز که بی شیلده
و شیح مذهب و روش ناطق جمع دمد رعشق که یکهم حال المعلل المعنی دام که تن

خواص
بعضی بود و حول او بکار بر نوتی اثر و خاصیت خود … و گفت استعداد اظهار
و آنکه خود در نفس … شود و آن استعداد … از نفس ذات است و تحقیق …
که … امر و امداد ایشان بود آنگاه … کمال … آن آگاهی
ضعیف
است … از اثر سلطنت … و … و قوت عشق مزاج و هوای مزاجی
و … و مغلوب … شد … و … سبب آن صحت تمام … ایشان
از خود و … استعداد … بود
شاغلی … افراح الکلام … عشق مشغول شد و … آگاهی … تمام
از … کشت … از … عشق … و مکار … شد … سکر
که عبارت آن … است از … و … مزاج و … واز
مزاج
… مزاج و هوای مزاجی … استعداد شامل آمد …
و هوای مزاجی … شده … هوای مزاجی بود … در
حالت سکری که از جهت … مزاج و هوای مزاجی … حاصل آمده بود …
… اسرار و افکار و مقاصد و مطالب خود … معشوق …
ان
… اهل … من
… استعدادی تمام … احوال

رجوع

و اسرار … شود … اکنون … و … خادم … در
با احوال و اطوار او … زبان حال … و افکار … کلام … دست
… المشاهده … السکر … بالسکر … و التفصیل …
… المشاهده بالکمال … المقال …
الالهام
من … الی … فنادمت … الامر … جهده فالسکر
بالوقف
و … الاهلاک و … الفضل …
و السر … الاسلام … الذی هو من …
… بالکمال …
و … و یلم
… و ذلک … علیه
… اسرار و …
… عشق …
… سوء …
… شد …
… بالحال … والمشاهده … المکاشف
یفهم

… بود

معنی و مبنی و المراد هنا بالادراك المعلوم الذی هو الحقیقة السقام والالام و البلوی التام بالاختیار دارد بالمعنی

هذا المعنی بالذات الجسم والمعنی صورة بالعرض معنی للسماء و العلا الاخلاف و الاملاك و معنی بعض

علی الحراری حرکات السبب من جهة المعنی الباطن و الجسم مکان الحال بها الوقت بوجود دلیل الهیئة موضعی

الجه و اداء الحرکة نیز الی الجهة و وجه شاهد الجهة و بعض النفس و متبع و صفاء المعنی و الاراده

و هو الباطن من جهة النفس بوجود و عکس این اراده بر حقیقت الظاهر من التحول و توجه الاحوال الی

لوازم ما یلائم وسطوح اسان السعة هو اجسام یعنی سکر ما هو خفت سن دیدن حالی که زمان

را قوت و مکث بطون ماند بود دار علامت صعوبت نزاکت خواطر و هو اجس یعنی سخنان که

معنوی اند معاملات کردند سخنان اوراد اجری ادراک و تنها یای من یا جهت معنوی که حس

من آن نیز ادراک مر اوراک بیان معدات نا پیچ کس ادراک طالب من و معنی بعد الاوهام و خاطرات

و من مرادیت باطن بود تیر بدان بیچ ذاتی الی من ما ده من الجسم اللذی لعود السقام و الا

تی کا الذات الجسم الی بعد و هو اجس باطل اجلال اخذ احتیاج اجناس المعنی الی الوقت بنا و

حالی الظاهر با سقم فانیدان ما اخفته هو اجس یعنی من جراء اسطح جسم وسینه و کلام مضارب

از نام سیم ما عید علی العقل الاطهر الی تحاشر حالی الباطنه و هو معنی قوله وقت الذات و

للحاجة بحظ ما العلیه من جهة النفس التماس العطف ابدیت علی حرکت اللام فی محل بعض

بابدت و الصور و السمود عدها ما بدل الی الوقت المعنی ظاهر تسمیة اجاد دنیعی یعنی دیده احتیه

النفس علی ذکر حقه و الحال ان الصلا ساکت لم سوی هم فطلب المکری اذ خلفا بها بیدی

بعلی ما بعد العالی بلطف نفس الی ملک الله الی المال و از جهت آن ترک اندیشه و فکر و همت همگی بسوی

من و ادراک احوال و اسرار و ضمائر و افکار من متوجه و مصروف بود که کوشش که آن ادراک

اختیارات که تمامی صورت است یا دلش که آن ادراک مختصر معنوی است و همه مدرکات ساکت باد و

تمامی متحد شده است بر حالی که دلش بسوی ادراک صوری بود و مسکت از خواطر و افکار و تمام مقاصد

و مطالب من که گوش آن مراقب من یا دلش میکرد و همها را سامی بود و آن را در گوش مانده و کوشش

آن دو را بجا دلش من مراقب و با اوهام و روایت بی بعار کرده است یعنی حکم آنکه هو اجس

سخنان معنوی اند که با نفس باطن هم در کوه والت ادراک آن دل می توانند بود و اکنون چون از

باطن صعف و تنازی باطن من حکم ظاهر کرده است لاجرم سخنان معنوی را مثل آن شنید که این

علی الاوقت کمال استعداد کسی بالطف و صفوف دم و مجب سر من و حکم باطن را بر دلیست و

بحکم سلطنت و غیره با تسلی احدی او سواعد عمیق مکرو حفت و هوای ظاهر و باطنش بادید ادراک

احوال و اسرار من مصروف کرده از آنجا معنوی را کوش ظاهر توانند شنید لاجرم دل من حقیقت

کوس کوشش یا دلش متحد شده است و با او یکی کرد و ایجا دو دو دو را کنایت باشد از کمال

اصغا و حصور و تفکر دایم کوشش را کم کند و در یابد و چون از معنی صعف و نزاکت هم در از

من حاصل ادراک جسم ما نداد است لاجرم کوشش آن مراقب آن دو را دلش و از حصول علم و تعین

بجمیع احوال بی ابصار ادراک چشم بی‌نیاز کرده است بدانکه اگر این [illegible] کور باد دلش نوری
بحکم هذه [illegible] شفا صحت ورد و ولی بعض [illegible] والسمع [illegible] بی مراقبه ادراک
گوش و بوی و ما عدای زبادت نبودی و بدو صحت محتاج نبودی لکن بر اهل دو دوران بادل که
ادراکش این غلط مقصود نیست از ادراک چشم بی مراعات یعنی با احوال من جاهل گشت که با
این معنی ادراک چشم بی‌نیاز شد اما کی از افاضل و موده نشد که جای بدو رسن داد دانا ورد
مدرکی با دمی بدین بدو رسد بدو را و بدار العلی سمع سمیع اسما اعلا و [illegible] صفات
باشد که [illegible] سواجس خواطر با انتها دارد که انسان حضری کرمی باید که سمعی [illegible] عالم
باشد چنانکه ملک است کما قال النبی صلی الله علیه وسلم ان یقبل علیه المومن بکشف لسیه
فی ملاه تعلمنا [illegible] السطر [illegible] علامت صعق و کلوا باطن من جانب ما کشته وبه
آن وانشد این سواجس خواطر بعض مرضیان ظاهر باشد اندکه مسالکه ان لم
ملک ظاهر ادراک توان کرد و ادراک که [illegible] سمع للادراک [illegible] چشم
بیت لسعه لطائفه والتقامه لکن حد دار غایت کمال [illegible] قابل ادراک چشم
عاند است پس لاجرم انکه حکمی مکرر است [illegible] این مراتب ظاهر او باطنا نور ادراک
مطالب من مصوب لا وهم برای عالم ادراک ظاهر و باطن من گوش الحق مراتب
باطنش یکی شده است و بواسطه این دستی در ادراک گوش پیدا آمده که بیان

سمع الملک والملا [illegible]

سوطه

سعد سواجس خواطر و اکه سمع الانقلاب [illegible] باند [illegible] و گوش آن
سرعت که [illegible] عالم شده است و من مراقبه اردو چشم بی‌نیاز کرده است که هنگام
[illegible] سمع ابرار با علم [illegible] منقولست یعنی بحث [illegible] منقولست داد به البی
[illegible] الظاهر منه ولکنها لما الاله ما فهم به من حالی العاطفه احد علیه سواجس [illegible]
حکمها اعلی العین حکمه الادراک علی [illegible] الحجاب والسواجس والخواطر الحقیقی الافکار
وبها الی ما دونه [illegible] تفکری [illegible] العین [illegible] باطنه والخلد الاتصال
بالقلب من حال الادراک والخلد تاره [illegible] و سمع [illegible] العین
ما دتها [illegible] عنه [illegible] ظاهر [illegible] ادراکها من صناعه طائفه
ظاهر [illegible] من حالی ما فیها [illegible] اللیث [illegible] العسکر
حدث معنوی بحری بین العلت والسمع ارادیه کی حاطه النقل [illegible] العلت والعرفی
عود الی الاذن و هی بعود الی الفکر و هی الی مقصد [illegible] وفی العلت
الی الاذن والاذن فی بها للالتحاق [illegible] للسطحیه [illegible] و طلب
اذن [illegible] الفکر من حیث سمع [illegible] بها دورانا اعلی الاذن [illegible]
عن [illegible] یعنی [illegible] من لطائف المعانی [illegible] ادراک
والکشف [illegible] انه [illegible] فی بطون ظاهره و ظهور باطنه [illegible] سمع الحق

حديث قالوا اذنه منزلة القلب ليورد الى الفكر بها لان الفكر لا يورد الا محل القلب فاذا
حال الحوال اذنه صارت ظهرا له من هذه الجهة حيثما سمعها لكن هو الا القلب لانه يسمع الكلام
الا وحتى ولعنى يسمع في اعادة العين من بصره ويكون سمعه مرشدا لا تيلاح سمعه في بصره
واذن الرقيب سمعه كذلك يعنى من يرى العين في اعادة العين فما يسمع من حديث الرسل الهدا
الحق كلاو ما يسمع من حديث اللسان لانه ليس كلام حقيقة الكلام ما في القلب كما قيل
ان الكلام لفي الفؤاد وانما جعل اللسان على الفؤاد دليلا واذا كان الكلام ما اشعر
القلب بعد سمعه لمعنا الحلاق سمع القلب لتوسط اللسان الذي هو ترجمان القلب
عنه ومن الكلم والحدا اصل العين صادعه والقلب سمع كتاب وفي بعض النسخ عما يعور
مل بها قالوا السمع مصدره بعد به اذنه هذا العكى بسبب دعيانه حوكها
معدانا العتق به من بعله العين ثم اخر على اعتبار الرقيب كما له وقال ثم قال جبر
من في الحى غنى ظاهرا باطن يرى وهو من اهل حقيقة سس آن مراقب بنوان بانس
طريق كه گفته شد اتا اهل آگاه مى شد است باسو ظاهر و باطن مريا حوم مركه در مقام
ولايت و طريق حق بود از سالكان و سالوان هم از آنجا اهرا باطن كار روسلاليت
در شوق و شغل او كه حضرت مركمال عشق و صفوات آگاه كو داشته اند درا
بنده انسان رسوا كرده ع واقف الرقيب من في الحى من تعدليف في الواو

والواو في وهو وهو والحال انه هو من اهل الحضرة الباطنة قال ليكا وصوف العقال منه على كه حرف
الحال التي حقيقة متى هو دعى الا الطالب الرقيب على سرى احيوة من في السنة المحبين
على اختيار اظهار الما بطن من السرى والحال انه من الواقفين على سرى والحرف
في العلم ساطن السنى ثم سيد صورة حاله طهور فعلهم كا الكرام الكاتبين نزلوا
على قلبه وحيا بما يحققى سس آن مراقب فنان مراعاه و احوال و خواطر و قمار من
و هو قيام و اث كه انار و اهل طريق حقيقت كار صباح شام و سكند كه كوسا كرام
الكاتبين كه و سكا سدا ذهنه وحى ميل اين مراقبة تنزل دكه هول كرده اند و اوا
از ترجم درحقيقة احوال اين بنت كرده اند ارعا صاد و مطالب في اسرار و قمار او
من كلى اخبار كرده اند و موفق گشته و اوا اين حاله را در زمان اهل سلك طريق
اتفاقه و الكرام الكاتبين بر آن حال و موفق با فيه كسته و اين مراقب رسا عليه
ع ومن سمع العقل ملعنى قال و حيا فكل هو من الكرام الكاتبين شى كذلك العقل من
حالى شى هو دكان حرف التشبيه على ما على تشبيه مما يكر يا كو كانت مشاكا و صوة رسله
الحال محقق حلتها كما في قوله الموضع و الكرام الكاتبين ملائكه مكرمه كه متكفل الاعمال المكلفين
في صحايفهم والوحي اشارة عليه بعلق الله عز وجل بها على في قلوب عباده اى اشمه
صورة حال التي طرح الرقيب علمها بان الملائكة الذين تحصول الاعمال التي تنزلوا على قلب

حسا ما زده و حى الاعلى اراده و الها الكرم است اعرابه فيعل اصحرت
عليه يا رقيب و واو در و عوارض الحالات و علايق است و عاله
حساه بمعنى بعد ابالك سلب سطح طبع گشت بود حال معلوم
حساه معنى بعد از [illegible] در حالتى كه آن اسكار كشته بود
و اولع عالم الروح در حالتى كار كشته بود در دوى
يا تحيه در باطن بين بود در حالتى بود كار بين و اينجاه
وحال انكه رقيب ابناه اهل را نشى بود كه گوى
بود و محضون احوال مش فناق آكاه حى كه گوى
سوق الكرام الست ه

فالاوقت لاهل مشاهدة الحق ما سنح في حضوره من الاعمال و الاحوال و الخواطر و المكاشفات
كه حسها ظاهر و باطن و لو مثل الكشف الملك اليه ما صدر من الانسان في الظاهر و الخواطر
و الضماير مكتوب في قلبه و كتبه يكتبونها ملكا ما در علم بود و ظهور ياقته فلام ان
ضمائره في حكم الظواهر فيكتبها الملك ثم رجع الى ما تقدم ذكره من ان علم الكرام الكاتبين
مسند الى كشف حجاب الجسم بقوله و ما كان يسمى ما اخفى و ما الذي خفي سر
المصون كنت تنسى ان اجل خفى و كنت سرت في سعودها كنه و كنته يعني و لكن الله علمها
و منه قوله صلى الله عليه و سلم ان في العلوم كهيئة المكنون لا يعلمه الا اهل المعرفة بالله فاذا نطقوا
به لم ينكره الا اهل الغرة بالله و شيء ازين صفة و نحول من ان مراقب في اسرار
اسرار و مطالب و تماشای من كه از احكام ملكان و خواص مشغول بود و من الاسرار
بار لطف خود از مراقب و اشال او نيز بها پيدا شد و نه سر آن مراقب اكاهى كرد
ازين سر حقيقت عشق من كه ارتباط اعتبار حصول است و هواى ظاهر و باطن
اسرار و باطن وجود خود بهمان مسلط ده و مكشوف حجاب الجسم اند سرمايه كان منورا
ازمن سر دني سر السر و واحد السر آنرو مي كان السر الذي حجابه سر او هو الذي
سمى ان يكتم في لم بواسطه ضعف و كمال حجاب جسم مرتفع و منكشف گشته كشف
حجاب جسم از سر من كه ذر ظاهر و باطن خوى تمام بود هر يك ظاهر كرداند

و درون او آنكه در نفس من بود از ان هو حيلی لتماشای ملكو جسم من بيش از آن حجاب
آن بود و درين مراقبه هوای حجاب جسم معان تو بود نه ان سر مصون ان كه هواى ظاهر و
باطن وجود خود بهمان مسلط شد حجاب الكشف الى الجسم الذي هو الحجاب باصابعه
الله لبسط لهم كه عادل عليه ذم من قوله و ما كان الى قوله كشف الحس من درى بدكى قرأنه
علم اصل كل احقانا و لكن يكن كشفا اخفى فالمضاف المسمى به الموقف المراد بها الباطن
و هو سوق سماي و المصون المعقول و السر به الباطن و ما في ما كان يا فيه و فيها الحق موصوف
و هو الذي استشهد في بابه نكره موصوف و من في سر لسان الحق بها من في الخوف
و النظر في سر هاملي الى قلب انت في العاطل و الاقطاع عنه و في كشف الى خاف في
الى الجسم و في كل الحلوائه لها الارض و كان الشيطان الى بالمعنى و ما كان الرب علم لعلل
كشف الحجاب الذي الحكمة من السر المصون و اي شي الذي احفا باطنى منه فاظهر كشف حجاب
جسم سبق كل صورا الجسم من باطني و السر المصون الذي طلع عليها الا الحق سبحانه ثم
ادرك ما لا يستدل بهو الذي لكنه من الكمال مستقل عليه شاهد قاله الا فطالعه و من
و العلم لا او لها الكشف لكنه لا يستدل الى سر الاخر عنه بصفة لما في لطفي لا كتمان و الفهم
لما كان حلوما بالاستدلال و في السر و لكال العبر يخصه بعنه المضايع لفقد الاذعان
ه و هو ذم و كشف سرى عنه في حقيقة و حقيقة لو حش سي كلي انتي سر حين و حقيقة قرأت

در وجود من سوا یا الظاهر. والباطنة یعنی آن سر مصون با حضرت حق که در باطن وجود
ایشان مرکوز است و متعلق آن سر مصون جمال ربط و فهم و ادراک ایشان آفتاب تراب
بود ولکن از رعایت صحبت کسی که از رعایت و ثماری و من بسلامت و ارجعیات
استیلا [illegible] الی [illegible] طاهر گشته از آنکه از رعایت صحبت مجازی
بود سبب ظهور من شد [illegible] و بواسطه آن ظهور بصورت [illegible] شد و بوت
و ثماری این سر مصون [illegible] اشکار گشت [illegible] آن تا اثر کمال
[illegible] استدلال که [illegible] و عشق عظیم [illegible]
[illegible] بحالات [illegible] می کند پس آن [illegible] این سر مصون [illegible]
خفای کرد که [illegible] اعمار [illegible] کرد [illegible] او و فهم او موجود دار کرد اند
[illegible] علی [illegible] و جمعه بالضم [illegible] والخفا بالکسر [illegible]
[illegible] والوجه الصحیح لانه واحد [illegible] گشت خفا
والهوی [illegible] هر کرد ذات [illegible] سر مصون صفت عشق و طلب
عالی [illegible] و عشق [illegible] که [illegible] شده بود
[illegible] و این عشق [illegible] همه بود [illegible] می آورد که [illegible]
[illegible] که [illegible] لان [illegible] انکون [illegible] الخفا [illegible]

اخفی سوا [illegible] الهوی [illegible] کما اخفاه اخفا. ولکن [illegible] ظاهر [illegible]
[illegible] من قوله [illegible] الی قوله [illegible] السین [illegible] معطوف
علی [illegible] السبب والعرض [illegible] الی [illegible] الطعام [illegible]
الی اظهار السر و [illegible] الهوی [illegible] عنه [illegible] الی [illegible]
[illegible] الی السر [illegible] الی [illegible] والثانی [illegible]
[illegible] الخطائی [illegible] باعتبار
[illegible] المصون [illegible] فکیف [illegible]
[illegible] من [illegible] لا [illegible] و [illegible] اخفا [illegible]
لا [illegible] شئی [illegible] قال [illegible] الهوی [illegible]
و [illegible] اظهار السر من حیث [illegible] المصون واخفاء [illegible] النفاق
[illegible] گشت [illegible] اراد اظهار السر
واخفا [illegible] واحد [illegible] فالام والمطلق
[illegible] احادث [illegible] در گرفت [illegible]
[illegible] و عذاب [illegible] که سبب [illegible] آن [illegible] و بلا [illegible]
[illegible] آن دیده [illegible] و احوال [illegible] اقبال اطباء

می‌نمودند جمیع متلاشی شدند و حکم فنا بهم یافتند یعنی لا تلاشی فاعل [illegible] شیء صحیح المعنی
ما کان ان الوقت مطلعا لما راه من نجح الظاهری علی ما حجب عنه مواجهه باطنی حدث
او لا من الجو الذی لا بعد عنه العادات [illegible] لعظمته هو احسن [illegible] الملک [illegible] الی
الی الرقیب کما سمع الملامح عما احدث الفنا آورده [illegible] والطواسیم علامت
المثل لا عاده لا حادث [illegible] حرف علی ظاهر [illegible] الملامح [illegible] صحیح المکان
الرجوع فاطلق علی الرجوع کانه من باب الاطلاق اسم المکان علی المتمکن [illegible] الی
فی [illegible] الصادق [illegible] حادث [illegible] الظاهر الی الباطن [illegible]
[illegible] اضافته احادیث نفس [illegible] احادیث [illegible] ما فی
الباطن [illegible] احادیث [illegible] الا ان [illegible]
الکمال [illegible] و من علم العارف ظاهره و باطنه [illegible] مکروه [illegible] الکمال انما
تعالی [illegible] مکروه [illegible] مکانی و [illegible] حقیقی
[illegible] کرد از ظاهر و صورتش بسبب ضعف تن و قوای جسمانی [illegible]
و نه از باطن و سیرتش بواسطه خواطر و هواجس [illegible] ظاهر نگردد [illegible]
ما هو شیء و مکروه [illegible] باشد [illegible] جان [illegible] کنند
[illegible] را ه تر دحوی که عشق تو [illegible] کرده

است

است و آن تبدیل کردن اگر لطف تو افتاد او صاف من [illegible] اوصاف خودش
نام معام من بس تیره شده [illegible] اند [illegible] مراد [illegible] تا کسی که آن
مکروه [illegible] بوده [illegible] معنی [illegible] ابو نواس [illegible] تسترست
عن [illegible] بطل [illegible] تعینی [illegible] و لیس [illegible] قصد [illegible]
و [illegible] معنی [illegible] الا [illegible] داخل [illegible] ای [illegible] ظاهری
و باطنی [illegible] الی [illegible] مکروه [illegible] الکمال ان [illegible] حقیقی
[illegible] ای [illegible] کما [illegible] انه [illegible]
و [illegible] الکریم و [illegible] الی المحب [illegible] ان یکون من باب اضافة المصدر
الی الفاعل او من باب اضافة الی المفعول ثم اشار الی سببه فقال الشوق الا [illegible] و اشتیاق
[illegible] و [illegible] شوق و اشتیاق [illegible] و کل [illegible] الشوق
[illegible] الکمال [illegible] الکمال الذاتی و الکمال [illegible]
و [illegible] المعنوی [illegible] هو [illegible] المحبة [illegible] الحادث
هو مادة العشق و ظهور اثره و [illegible] المیل [illegible] المحب الی المحبوب هو عنوان الشوق
فهما ظهر ذلک [illegible] المحب قبل وصوله الی المحبوب یسمی شوقا و هما ظهر بعد الوصول
و یکون [illegible] الی [illegible] المحبوب [illegible] یسمی اشتیاقا و لهذا قال لا کا [illegible] المحبوب

[illegible]

بالتکرار

الشوق یسکن باللقاء والاشتیاق یزید میگوید که چون متی اند و حال گشت
وحجاب خالی بی باشم اگر در حال حجاب ام حضرت شوق متنوع وصال وقطع اتصال
از من یعنی کرد اسد است وحکم اهل اللقاء احادیث شکم نوعی هر اما احکام شرعیت
مشغول کرد حق آتش شوق در ساز من او وطه نیست ومرا آن احکام شریعت
می سوزاند و سست میکرد اند واگر در حال کشتم که حضرت معشوق حکم است عبد کرد
متجلی است ومرا الحقرت خود فانی کرد اند ها گسسته مطلع شده ومطلع ثمت
من حضرت بی نهایت لا ابلغ کل ما نعل می باشد و سوزش من من البلاء شیئا
است که حملا وصال وما احکام هر امل می بالکلی فوت میکرد اند پس هر دو حالت
از شوق که مانعی وصال وظاهر است واشتیاق که معنی همین یا وصال مطلق
است حاصل من فنا واستهلاک است الحظر المتنوع والحضرة من الحضور والمعنی
ان الشوق یسکن باللقاء والاشتیاق یزید فان دائما فی بقاء تولد فیاره فی
تولی المحبوب بالشوق وثاره فی ملک الاشتیاق فی مالک التشبیه مکان بین سطحها
وسئل ما فی حالة متوسطة ما ذکرته یعنی مکان او حالة یعنی محبوب الحال یا لطرده
والشوق موضع ما طلب المحبة حالة الولوال الی وصول المحبوب والاشتیاق موضعه حالة
الوصول الی دوام وصولها وتسلسه فی الوصول موضوعاته والتوالی الی اعراق

والحظر المتنوع والتجلی الظهور والحضرة مرة من الحضور والتاری وتحظر وتحضر السلسلة الی الحضرة
ما شاق حاله بین شوق حال بوالمک یعنی بین حضرتک من سیاق حاله تجلیک الی الحضرة
منک فی المعنا حاطلی من لحق ما رالعنا ءمعتقد بین نارشوق واشتیاق بتجلی العبد
والحضور لم احمل سا عطام العنا ءفعلام قلوا لعنا لی بین فعالک رد لی لو اد لی
کر مطلع الی دا نظر سی سی لیکون ارمعان عصوص من کمیت فنا وخروج از اوصاف
العسات ورد ائیکه مجمع لعام وصف شود هم کما گفت قبل ظهوری فی المراتب کرد
که لعنة وحلق عالم تحقق از برساده وفناد کاه لوکه عالم علم ومعلومات ومعانی است
ما رکرد استه کرد وهمی داده شود تا بار آن بصفات وجودی در هر مرتبه ظاهر شوم هرگز
دل من در مراتب که برسان ابست وصف جمله بدو باکه شهرستان دل و صف میان عالم
علم ومعلومات ومعانی است که در واردیم فنود و بکالت ووجود ما را دو جوانست از ازلی
فانع بودم و ما طالب خدمت اصلی خود آسوده و این مراتب جمله برسان من بعد کل کل
ننی بالک وطالعه کل شی هرجالی اصله شهرستان اصلی خود دم که عالم علم ومعانی است
لازم وضرورت است چون من بصحبت سیر وسلوک از عمده رفتن این برسان بیرون
خستم و شهرستان خود م که عالم معانی است جوکم بعد از آن هرگز نشو وجود در برسان
رغبت نمام ورجوع نکو اهم و کانه تمهید اعذار و تحمل مکی علیه الصلوة والسلام در نفعال

فاما سبع فانستی ونکس اعراض ما نه کونند [illegible]
بعالم فنا ابنعم جاده لوکله و علت سیرت بقیدت علم [illegible]
روحوا دلات وعالم حلق [illegible]
به فوائد معنا ایعنی اکر دل انکی [illegible]
لذات سیت ابه [illegible]
علی سبیل [illegible] واردوی [illegible]
ازکرمی او کرد [illegible] دانند [illegible]
حضرت قدیم [illegible]
عالم اشیاح [illegible]
ترتیب درات [illegible]
بالکسر معدول [illegible]
منزل مانکرمات

عاید بعنوان وصل مادر ماکه مثل اندرج معناه بعنی بود در حال صوری رکیت
وعنوانست که بعضی از ان بخواشکال اگر مولد عنوان بنا معلومی شد بطور
مطابقه اما اگر در تحت عنوانست نظر بوضع و التزام سنی آنست
و اظهار کردن آن شش از قلابت معنی با لوان است بیت
لولا عرفت هذا فالوجع لی علامه ، عنوان نامه این مکرر قرون دل او تم

امور سالت تاریخ که و بعضی صدری و لا سطور سانی والم علی ذنب لا حاق ان یتلون جلد یان
این معلوم است و این اظهار بعدم ملامت است و رجوع بوسیان فی اشتغال علی الاجل فتناک
لکال العنادو وهذا الساجو الی المراد ای بمورد لی نوادی التدارک فیمای عندک الی اعتبار
وجوده الی ما ورد مسلم و عاالبها و لابد ثما ابتلی به اخیرین بلله السبه الی ما عال فعال
و عنوان مثلا ما اسک بعضه و ما کنه اظهار بود و قدر تا یس بس و اطوی نامه که مشملت
در انواع رنج و حزن و بلا و عنا و فنا من آنچه که حضرت لوی که معشوق شرح و بسط مستقیم
عنوان آن نامه است جامع مجملات و کلمات رنجها و بلاها و اطراف آنچه در زید عنوان است از
تفاصیل و حسابات مجملات و کلمات و سایر تفصیلات آن رنجها و بلاها اظهار آن بعد اصل
بالای مکتوب وارد شده است و موت شیخ و سایر بدکر بعضی از آن فاسواند بود که
تو بر وجد انات او ان آنام و احاطه خود چنو بود و جمیع کلی معلوم است چنانکه بیان آن است و الم و حزن
وجمیع کلی بنوان کرد که بوی لذت در اک علامت است و الم ادراک مر طالم و لو بود و بود حزن
مسان هر لذتی لتی والی بسوان کرد اکنون چنانکه بر قاعده اهل بلاغت و کسی لاید که
در نامه مفصل گرد شود عنوان نامه مجمل آن باشد و همچنین که جمله کتاب باید که محل جمیع
کتاب باشد من تحریر کلمات و مجملات رنجها و بلاها و عنا ها و فناها را که عنوان شیخ نامه
منتست در سان عنوانست تمام آورد و اما مصنف نامه که مشتمل بر ذکر تفاصیل آن بلاها است

حزن

بود سیکست اول ممن آن تا حد ریست و اسکت عوامل امور کثیره سطور بر کثیر و لو قلت بیس کل
و از جهت علی ادارالصلاح و اصلاح سما درها تر از ان امور کلی جمل علاها و قیاسا کلی
از ذکر آنها حامل شدم و بعد از اعمال شروع کردم چه آن کیفیات بعد شمار نسبت
آمدن و اگر هالک حیوی از این باد رکیت آوردی این معنا ما اشک شده سبب فضول عالم
و اسباب عالم معنی ای معالله قلت لانسیا المعوله بالنسبة الی ما حوت من جمله ما محصر
لا ریب ان الا لکثره فی من بود و عنوان تی الی بود و اسکت السین عنوان النسبی ظاهر التی
یستعمل به علی ما یخصه اجمالا و تفصیلا و جعل عنوان الکتاب کذالک الا الاحکام الا ان فی العدد و نانی
المرفوعین موصوف و التصرف المقصد ما دل الا ولی و لکن ما دل العنوان علی شئ تمامه تفصیل
معنیها المعدوده و هی بعد ما اندرج و موقع ما حالت علی نسبت بحسب علی الطرف والعامل فی تکمیل
المعدوده وفی بوده واقع او شبه هو حد مقدر لاظهاره و الکل ظهر ما و استحبابه فی
علی انه مفعول له للتفسیر فی قلت ما دل الی امور المعدود و ظاهر انوی هو الغنی التکولیک بعضه
و النفی اندرج تحت العنوان اظهاره و اوقع موقع قدر تی و اسکت بقی من العنان علی کثیره
لبعد سطور من عنوان ثانی و لو قلنا لما تعلقت با لنسبه الی ما تحت العنوان و ادا کان المصنف
بعضه من عنوان ثابته المعقود علیه لا نظر الی ما تحت العنوان غیر المعقود علیه کیف یکون فی
تدوین السنین من الجملة المسطور و هو لا یجمع علی ما یعانی الجمیع بود و کتب و یکمل الحظ و هو ثابت الکلمتین

و التعادة واتی لاوار [illegible] و قت فرض ما بیننا مکتوب
و ما علی ما هم علاوه امور سطور یعنی علی کلی معناه قوت بسنتی [illegible]
از نهایت و ماخوذ از شرح داده علاقه بسبب و کوس [illegible] بسند
الی نهایت در تحلیل و اگر بر نکرد انکار بحث با تمام اسناد سه معنی از ان
عنوان کلی جمیع است که ابدان علی انظر الی اهاده

فطالما العطا کو ملات وقلت لم اجر علی عدم شفائه واستیاج دوائه یقول مه شفائی اشتی بل فیه
الوجدان فهو یرد فعلی واجبه علی من بعد الاشتی المرتقی علی الموت الی اشد وعطش وکرب
موته وقعلی الاول بمعنی هو والثانی بمعنی آت وعلی ان العلل والغلة العطش وهو بمعنی الحکم
می گوید که این بیماری عشق دردمند وابدی بیست بعد که زیل بیماری شفا است شفای
و دردمند عشق هلاکت و فنا و دیگر شفاعات بلکه جود اسوق و فرق نقصای او حکم
کرد و حکمش نفاد سوخت ما دوم در عشق من بود ابدیر فانند و محیش بنشت حرارت
سکین جو استی نباد برود تا آن بود و این حرارت عطش من بجان هوی شد که در آن بود
که هنه سکی که لو انند بود علم اثر کرد و آن برودت و احیای حرارت شد ما دوم سکون آن
حرارت بعد ادنی ارصال یا که است هو شفا معنی اشتی ای بنوع الهلاک فعلی الاول الحکم و الثانی
ما ت و الغلیل و الغلة تکابد من العطش و للمعنی انی جدا بر دم هی بسبب احتراق و شفا
النهوء واهدموا لرض تجه و الاقرهلاک هو هاشق شوق و تعلی علی مسعود کیدو
اشتی علی الهلاک بعد الشی المرتقی علی الموت اد اشد علة و قرب موته و من حرفه اللاعراض
الاول سوها کان او منفیا و قعلی الاول بمعنی الحکم و الثانی بمعنی آت و الغرض و عله الی شفا
و الغلیل و الغلة العطش و الوجد الحزن و الواحد هو العاود و ان فی بمعنی مصدر بیده بمعنی
الحدث هو کشف من ذاته العطل و دوائه المحال ما نی شفا هو من الغبار اما الواو حکم الغایة

وان ما سکن حرارته عطشی شوق و من حد الوصول هو حسن بالخیر عند کذکر اره من وصلها
فلا سبیل الی الادب و فی نذا الست من الصنعة الاشقاق فی العلیل و الغلة و التجنیس العام
و الطباق و فی شهد الاشقاق فی شفاء اشتی و الوجد و الواحد ثم قال م و ما لی
من بعد ما سکنکی مل الکات فی الاقدام سقط علیه من بین الیما ر بعد العلیل
العبا الی ادیه فی الست بعد الاول و الواو و العطف علی العلل الاول و الکلام التعبیر و سقط
علیک و الافق الکلام فی بعد الاعلام للمقصد المذکور و السه مل بمعنی الوجدان النفس
المصدر مضاف الی الفاعل میگوید که جون بعد آن او صاف مر لینت وراه نفس و طاقت
حکم کرد و حکم او نفاد ما قب سل کتون جسد لعل عشق داد نفس من فی سوده بود
ضعیف و ناچیز درست از جا سما جبر و صابری نمودن بلکه خود ذات و من
در این علام و القا عشق مر او ر اسن شد ما آن بصول نفت مع ام ذات و ام الحکم صفات
من بعد ما و الکلام سو سید و از خود و از رسته ع الیا ل بعد ما النفس و حال العل و الی
اعل السفل من بلی السرت اد افلق و التحمل الصدر من لحار و سقت علی النفس و المعلی آن الحب
لم سقط ما لا مل سلیل و علی کد لک ذاتی و ترید بها همتنا الحکم السفل العلیم دما الموج
فتلا العلیقها ما الانه لا تکون الا افنا لعا سها المتی الصدقا طرح ضعی بها نیذ ما الفنا و بسطلق
اذا وقع من حاجلاته ما ما وقع به من الحرام و کلله علی الا مارة و لهذا کان حیتا طلق له

هذا وكذلك فانهم في مثل هذه الدار لنال العلم والكمال الى افضل العضل من التجلي
الثاني المخلد التعبير الشان جمع نوب استعارة للتجلد اشارة الى تلبس النفس بها والمراد
بالذات اللطيف [illegible] الاجسام وحفظ الشي معطوفا والمراد فقيه الوجدان
كما في قوله اخلدنه وخلده مجوده والخلد [illegible] فعل عالم سم فاعلم
يكذا [illegible] تعلقه بای وحال في النشاة [illegible] تصيری بمن يبقی في
معدوم [illegible] يعني [illegible] احد في الفنا [illegible] وحاله في النشاة يتجلد
ومعلوماته في الفنا بلذاته وما كان البطش شديد فانه للفنا [illegible] الى الاصل
ما [illegible] في العلم لا [illegible] الامر كاشفة الله سبحانه كمال العنوب [illegible]
العوادي [illegible] من اللوح ما في [illegible] سوى
روح [illegible] من المحل العودي [illegible] ادراك [illegible] صفات
[illegible] ادراك [illegible] بس [illegible] كان
[illegible] شهود [illegible] آشنائي [illegible] شوند
عبادت [illegible] زيارت مي كنند [illegible]
[illegible] ادراك [illegible]
خود [illegible] حضرت لوح المحفوظ شوند كه مجموع ارواح است [illegible]

ازين جاي كه داشت آنكه مكاشف شوند كه مجموع ارواح است ديده باشد [illegible]
در لوح المحفوظ مشاهده [illegible] در ميان [illegible]
[illegible] آن روح واسطه [illegible] در ميان آن
حال [illegible] كاشفة الله [illegible] كه ببيند
كشف الحجاب العوادي [illegible] اللوح
المحفوظ الذي [illegible] والروح يعني
[illegible] والروح [illegible]
[illegible] الله [illegible] المحفوظ
صوره [illegible] النواب
[illegible] من اجزاء [illegible] الروح [illegible]
واسطه [illegible]
[illegible] الصابة البعث
والواد [illegible] الاولى [illegible]
وما لاحال مشاهده [illegible] الفكر [illegible]
[illegible]

والواو في وجهت الاول للعطف على مقاربي وفي الثاني من اصل الكلمة فالاول من جهت
على وجهي اي جعلتهما وجها ناد جهت بمعنى عزيمة والثاني من كونك وجهت اي
الجانب اي وجهي وجها اذا غلطت او سهوت ميگويد كه از انگاه كه اين بي تشويش گرديد
ادعيتي با سلاسند و من بيغايت عشق حيران و محو گشتم در مستي خودم بگمان افتادم
و در غلط شدم كه از وجود خود حرفي مقابل نيست با وجود مراتب وجودي اصلا فانيه
است پس اينك من كه حقيقت جان منست بوده و وجود منافي من طرفي نيست
ادراكي حقيقي من بتوانست كرد از عباس غنمي من بفنا فيه و منه تبديلا بدا الوقت
معا در من حقيقي ولا تشعري رسم الذي وجهت من الهيام فهو الا الحق
ما ذلك الا من العطش بشدة بالحول فهو كالسالم العارض من العطش الى التامل فهو
وجهت الثاني غلطت وسهوت بل لا موجود و علومهم حد فكيما نظر في تكون
وصول الحق في ذلك ان حتى يعني بقدم حتى بقدم سوله كون حرمه بينزه حق محبوبه
منطبقي الى الملاة فبعد تعده زمان مضاف الى الفعل الواقع فعله عفوا فعفو
وحيث والاسم بانتي من امثال الشي والمراد الفعل التي هي اثار الروح والواو في وجهت
الاول للعطف على غنا وفي الثاني من اصل الكلمة فالاول من جهت على وجهي اي جعلهم
معا ناد جهت الشاسن كونك وجهت الجانب اي وجهي وجها اذا غلطت وسها غلطا

وهو

وادعا علوا والواو في الاول وجمع دالحسب كسل لركب العروله و احل الكلمات
بعقل كرداف المعنى وبه ومن الواو العطف اي من نمان اندين اثني وحيرت
عطف في وجودي ثابت سوام لا واحد الشكره في طلبه علم بطون اصلا ولكان
بقا رحال الحيه بعد عما آنجي ابر انسيما كشت جديعقول ام و بعد حي الملك كائنات
بعضها وبعضي في شوق روحي يعني پس حق بعد الاكار وجود من كه تركيب عشق بود
انسي مانند كشمن قيام حال عشق بر حضرت تعيم اهم كردش بهيا شدني الى كم حق و
الله و دليل من ساكت قيام حال در حقيقت تعيم اهم كرواسنا شدن الى حق كه آن قد است
كه فكم بعض حديث خلق الارواح قبل الاجساد بالفي عام انكار مكه بعد از دور كيت و اسبه
روح و سبل طبعه كه بس مقام است ما بعد آن بشود سبب ظهور روح در عالم اجسام
كهف بعد بود در حضرت لوح المحفوظ ثابت بوده بر مقتضاي كنت علمي في حالي
يوالم عجده واني قيام روح و سبب ظهور او در عالم اجسام مثل الوجي و المحقق
عالم اجسام هم كوش بجه نباكه هر روحي كه دو نسبت دارد يكي بقوت وبعض
در عالم ارواح و دوم نسبت تدبير صورت جسماني و بثل ايشان عالم اجسام اين
هر دو نسبت در حضرت لوح المحفوظ است محفوظ بودند لكن ظهور آن نسبت تدبيري
بصورت كمال و اشكال و ظهور آن بصورت فعل و انفعال و تعين ارواح است

معروف بود و پس از عشق این مراتب عام آن است همه کوشش بود در تحصیل الشهاده
بنه کتاب موضع للذاکر الحق والعالم بالشی بنفسه مشتغل به لا کمال الی من بنفسه قریبا
ظهور ببعض وقد اجتمع المحبة بالاستقامة دلیل علی ما یبقی توحد الی معان بعبارة المحققین
ه بعد اسم مکان من کمال الیقین علی القدم لا بساطة عن المقصود والله المتوحد ومعنی مسند
حدوث جزء والعدم معا ما بالظرف موسع او ثابت والسلم بر بالی العالم علی صحة الدعوی
سبب معلول السوق وهی نوع من الانتقال افراد بنا الحد والنفس شد ای وتعلق وجودی
الذی هو اصل سوق علامة وجود الاوصاف المضافة الی جوهر معلوم یا اعراض لا حوال المحلی
علی فعالی فی محبتک کلامت بعضها ودل علی علمه بالشی سوی بوجود حسی بعض خلق الله الارواح
بالسقیم سبعه لم یکن حالی فی محبتک لانه لوجود الغیبة النزول مراده لان کان علمه بعضها
حاله الاضافة الی العقل الثانی وجودها فیدا الحق قائمة بذات من ذلک الوجود والدلیل
علیها کانت مضافة الی الوحی الذی هو سعی ای نفس البشر المبنیة علی حکم الخاتم
الاربعه واضافتها الی الروح معلول وجود النفس دلیل علی بقائها بذات وقد اسلف السائل
السائل ظهور مقام المحبة بذات وما کان لکامل علی حکایة حال المحبة وکر مقتضی المحبوب
اما یتوهم المحب اوطاسس کرسی معاد در مسافة فی جهل بالترنم بقوله وکلم
و محبتک حالی بمراتب الاضطراب بل السمع کونی من حبیبک ای حتی اتاک تیرتک

اذا ما اصح ظهوران والاول مجرور والثانی منصوب ای فی الاول مرفوع
ما بحثت جلیت بالحق المنفصل فی الثانی وان بحثت جلیت بالحق المتصل
لو فیک وضده ایاک و محبتک حتی اتاک فاشار و مرم و ترم ای سئم و مل
و هو معطوف علی المفعول والسلسل الصریح والبوح فعال لعمل الله کرته ای فی قضا
ه فی محبتک در بنی بوسه این کمال استقام والام وذکرها وعنها با و سوء حالها و فتنا بها
حودته ادارحت سکم که ای صحوی و ملالی ما اضطراب و اختلال فی شوق ملاه
سالها شب باشد کما و حالی کرد و دلیکی عظیم و فیها موبعس من سبیل علی نحو د
سای الدکساری سعی در نسانه می آیم معنی بالتحقیق کی ادم و فیه احوال نحو
بنا بر علیم و حاجب بنوی مرحلتم فی الترنم الملک الی السامع و اصلها من ترنم الحمل
و هو مشتق خفا به نیا به والاضطراب هو القلق والعدم والثانی قوله و قوله کونه
ای واحد من الکرب فی وقت ما دای وقم هکذا حتی اتاک من مجلس الحب و ملول لا اجل
ساعتی و ترنمی بها سبب اضطراب فی المحبة لانی فی فرحی والنفس فی مجادلک و
سامحتک واشار الی علة الترنم بقوله الاضطراب لان ترنم المحب سبیله المحبة لا یکون الا بسبب
اضطرابه فی المحبة وصف مرحمه علی الثانی فیها و فی قوله محبتک اصح من المتکلم والمخاطب
والاول المعروف فرکانا ملزم اتصاله و فی الثانی الخبایا و جواز الاتصال کما ذکره المحقق

واستعیب تزدای سامه و ملامة علی المتقول لم اجاب علی اعتراض مقدر و هو ان حکایة الکلام
والاظهار بدون ما کان الکلام عن الجبر ما اظهار العجز و هو قبیح فاداله الکسر اظهار الجلد و التصبر للعدو
ثم و یکون اظهار الجلد للعدی و یحال الا الیه تقدیر الاجابة پس و یکون دستدیده است اظهار
صبر و جلد و قوت در حضرت دشمنان و در مثل شان زیرا که آن تحقیر و اظهار قوت است
دلالت میکند بر قطع نظر از اعتبار و علم سعادت ایشان در منع ضرر و عدم اسعاف
نظر داشتن از عطا های ملتمسهای والا ایشان که ریا است و شوق به ایشان و بردن و اعراض
او اعراض کردن و ما کهر شوق و جزع و ضعف که کس ساده بردن است از صبر
بر او سطوت جز من للطف او اما در اظهار جلد و صبر که حضرت معشوق چون صورت
قدرت مقاومت و لو مطالب است با حضرت و سطوت قهر او لا جرم زشت
و ناپسند است دور است و یکی از دلایل بر صدق این مقصد سخن محب الدین الله
روحه که در بعض خلوات و مقامات احوال بساط این حدیث بر زبان آورده است
والسل لی سواکی حظ فکیف ما شئت فاخبرنی و چون در بیت اظهار جلد و قوت
مقاومت بود در مقابله کمال قدرت و سطوت حضرت عزت لا جرم در حال
نزول رابر وی گماشتند از بلای پا در شاه دمار از نهاد ش بر آورد و عجز و ضعف
خود و ناتوانی معروف شد و اسم کردانا لو خود تنها و در مجلس العبادی گشت

وکوهکاهرا کرفت و می ایود داد و حوا الحکم الکذاب فیدل علی الکسر اظهار الجلد و التصبر
علی مصائب المحن تطیقا بل تحیل الا اعادی کما امر رسول الله صلی الله علیه و سلم بالکفار
فی غزواته و مناسکه او اما حتد الاحد ملک الکسر الا بجواز اظهار الجلد بین یدیهم
هاکا امر محمود فی بعض ما حاء ما انا السل لی سواک حظ فکیف ما شئت فاخبر
فاد تب بسقط عنا السوال علیه فاعرف تقدیره و طاوت سلک العباد و سلام و الاحسان
و ما ذهب الیه و هو الحکم الکذاب واما من اظهار الجلد للعدی و ترک الجزع
السکوی فهو علم و منهی سکوای حسن فهو تقدیری و لو انک تطأ الا عادی لا تسکت
سل علی تحکمه الا ان بالت سبب سکوای سکوت که نکو کلی فرمان من بعلام و تقلب
در اطوار و احوال از مقام مقام مرتبه بی آثار حکایات شکایت و ذکر و صف شوق و در صحیح
سلوک راه حق و اگر ایج نموع الیت است بلا یا وقت باشد دشمنان شکایت کودکی
هر انسه دشمنان را سوختن نفت آمیخی و در الالت بیان شکایت میکوشند اما
ما این معنی هم ما بعد کسی نیست که مرتبه نوانی انتی انک الیاک السکوی و
اصل صحیح الشکوی و اظهار ما قرنا و بی استغنا الصبر شکونا الی رسول الله صلی الله علیه و سلم
هر الرمضاء فلم یشکنا ای لم یا مر علما مرتبا سکوانا و المعنی الا الا عادی سدلی و هو
وکهید فی انا نه ما فد کانت مثل الشکایة لبعط دالیره فی السک الا ازاله و سکوای

يعني لانه متعلق الى الله نفسه كما تعلق الحق واشكو [illegible] معلوم يعني الى

حسبه والى التشديد بالى والالام في الاعادي [illegible] اي الى اشكو الى [illegible] يعني لانه

الا هو البصير لاعلم السوى فان [illegible] من بلوى [illegible] لو اشكو بالاعادي

[illegible] على الاحباب لانه لو اشكا ثم اردف بيان مواقع حسن التجلد والبعيد وفيها

يذكر مواقع حسن البصير ونتيجه [illegible] وعلى اصطباري في هواك [illegible] وعليك ولكن

[illegible] سن [illegible] عاقبت صبوري من در بلاها و عناها كه او مقتضيات عشق

است مع ان الاحكام [illegible] ميكند بيان مى [illegible] حضرت تو عظيم ستوده [illegible] است

ولكن عاقبت صبر [illegible] بود در هوا [illegible] دلالة [illegible] دوست

احكام [illegible] اين بيت بيان [illegible] است [illegible]

بلاها كه در راه رضا دوست [illegible] آشته [illegible]

حضرت كه محبت [illegible]

على العادة [illegible]

من [illegible]

معنى [illegible]

ولكنها غير محمودة [illegible]

يا رم

يا [illegible] والملاوي الذي [illegible] عند العاشق الصادق لانها [illegible]

كما [illegible] من [illegible] عند [illegible]

[illegible] كه حضرت [illegible] در [illegible] از الى

[illegible]

[illegible] الاحكام [illegible] از

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کرد امامی که مذهب ... علیم بود ...
در معنای این ... که ...
... بازی ... ...
ما دارای ... ما دارای
ما دارای ... دو ... ما دارای

و شتی و هان کرده مرسا نفرو از برای ... و بلا ... و ثنا ... و کای ...
کرا دا ... چه آن را ... ثم ... و ... الصابر ... علی
من النعار فی الحب علامات ... و ... المحقق و ...
الکلام ... المحقق ... الفقیر و ... الذی ذکرت ...
کل محبة ... و ... الکرم مکان ... و ... المحبة و ... و ذلک
عالم ... الی ... و یکون ... کل ... المبتدأ ... الکلام الذی
... و سائر ... الصابر ...
... و کای ... دای ... آن ... است و ...
محبت خود ... علامات من المحبوب ... و ...
و ذلک ... المومن ... و ... آن ...
و ... که در ... و ... لا ...
و ... الا ... ادر ... الحساب ...
و جمال ... لا ... آن ... و ...
... و دولت ... بود و ... که ...
... سید ... و ... سعادتی و ... گشتی

که

که من ... و ... است ... که آن ... چون در ... سلوک است ...
... و کمال استقامت حضرت ... و ... که در ...
دل و استقامت که اگر در ... آن اصحاب ... بودی صحبت ...
من ... آورده بودی ... و ... کرده ... چون
... و ... حضرت ...
... و ... است ... و ...
است ... الی ... و ... الی ...
... من ... الکرم مکان ... و السابح ...
علیه ... و ... العاشق ... و ...
... الکرم مکان ...
... و ... و کذلک ...
و ... علی ... من ... و ...
... الی ...
... و ... لا یکون الا ...
و ... و السعادة ... الحق ...

نهی انجا بقوله ثم ارانی ما اولته حرقته لدم ولاتی تنگ من شربته من اولته
ای اعطشته یعنی دو چیز تشنه کرد او مرا از آب خرابات وصل بود که آنچه داد مرا
اصل بود من موی ازو نان بسیار یعنی لبهای وی واشی والخان در حق کردند
وگفتند ویح وملای که از گفتار وکردار بودی من آمد آن که از ذوق
وصلی بود مات دریا که آن گفت کوی دوست دوی لبهای وی واشی همه از آن لبهای
که ما گفت که از صفات لبهای وی تشنه گرد دمی آید و موجب شکر گردد
من السد اصلها الماء واستعمل وکلما انتفی ای هکذا لا یخرج من ایسه والمعنی ان العلم
ح وولک ان الما دلک ما اولته من سر لعقته حرقته بشر الی الاقاح والوانی هو دلکا
من الافعال المتعدیه الی ثلاثه وفاعل لادم والاتی واحد معاطفه النظر المنفصل به
الاتی الموصول والثالث خبر عده ای ضربه ومن فی شربته للتبعیض بمعنی فرقتها
الموصول الی صلتها او لبته ای اطمعته فلما طعم فسم فاعله من ایلاتیا بمعنی الاعطاء
احد مفعولیه الضمیر العائد الی المتکلم مقام الفاعل الاکو النظر المنفصل والمنفصل
فتی وهو المملوک بعمل العرب لکل مملوک فتی وشبه بر آورد فیها تعالی الی من خبیء
ملکلم ما اعطشه فی همکه من شرب لبهای بیش واشی ولا رح خبر فلم یلاهم
الصیغه السید علی فعلهم لا بمحله وعبر عنه اصابت الشر المعدی خبر انا ناه

للسلب براده واسند هذه الاراده الی التعلیم وهو مختص لبنات بشر آن مثل
بها الی الاسقو الاولی من جانب اللبات ثم بین بحی فیه من ابهام بقوله من ملاح اواث
واک یعنی لنوره ضلالا او ذالی طل که یعنی لیتر من من ملاح و واشی کالوا
منتها علی کل البرفع حرابنیه المعدوف لو بر دلک من شربه العتبه احد عمالاوح کالوالم
و الا فرو اشی هی فاعل وذاک یعنی الی آخر اللفظ حکما افتی بس این شرفیه مکون
کی عطات کتبه صفت سلوک راه عشق ومقام ساه شنا آن که بی هات و دیا فات
کما از حضرت جلال او را کر یعنی حضرت معشوق سلوک او و راه هی کرد این که تکلف عشق
راه منتها بود و سلوکم دعوت کنند و من در میان او و عنا گفت او کوی با حاصل او
در ظاهر مقام و مقال او در باطن من تعیل اراده واول که خرت که در صید اسلوک از حضیب
کار و لا یعنی عشق حضرت مشغول عاقل و محرم و محجوب نباز از آن بحری و مجوبی شکا باه
سلوک راه عشق و ترک حظوظ وصول جوش ملامت میکرد و دوم از آن شرفند
و تار کتنده یعنی عالم و غلا زنت که من و احوال من و ملامت من بیحقی از امور طبعی
از ضروریات نشأت حسی است بیهوده وجهلات میگوید که من معشوق او
اوراض خضرت می بودد او و صورت عقل و جهلاست که الا تکلف صعبت غیر تر
این عالم غالب است از حضرت بر مظهر و حالات جلالات آن حضرت مرا که

ومن افعال الجوه برای ضرورت نعمات كثرت ونقصان علتش الى انوانت الحجوب

لدس مى شتد لاجرم كاه زيادة اللذات وبيت الالم انکاب مى آيند كاه بش

معايب فسا دو شك كه تا آن حضرت وعرآن بمس شتر مى زنند وكاه عمارى

فلان لس خدمم وانعاما فعم لحاد سنداى عمر وشان مشغول مى شوند وهفد

نوعد نوع لم سوکا اليوم لا اشبع جليسهم نعم بمحو زيند وشغل كه دست اين

نمانى ناطق دانند ومن حرمن عاطش نهاست ودرمانده ام وهمون آن تراهم از

اسلاف مى نامم لاجرم محمل سكتم ومنت بلوى تمام مع الهدى بالعم والقسم

معاو اللام فى الحره لام لاجل اوال والاحى العادل واهله من الحجوب

الهعلى فاسرت كلها وهو مسندها واستقر للالم معانه لتقتر وصلت بعضهامرته

ذمومى فى الحب والواشى من الوشى وشيت الشى اى حسن فيه اثر الخلاف صطلوبه

فى المحب واستعمل فى الكلام مادا قبح فى مسند المحبوب وصفاره منه على المحب ما السن فالاحى

الهدى كحمله بالمحبوب الى الضلال والواشى الهدى ككنيه على المحب عند المحبوب شيرة على المحبوب

ولذه دكا بلوى الحياء وهو اللام فى الشى وشاية تمم والاح ووشى فرضاى على الاكاء

جرها الحرف ومقدم وهونعم الى المنعم لاح وواشى الفعر عاطلى مسند للاحى عرفا

هو الذى يلوم المحب على محبته ويدعى على وصلة المتصل السلوو والواشى هو الذى ينم حاله

البب

ان آنانکه درین مرحله راه بودند

تا سر کسیر بهودند

هوش راه بدیدند و تمقصد رفتند

اهم در قدم منزل اول بودند

المحب الى المحبوب لنظر بعض نيره وذكل اشارة الى اللاحى وذال الواشى براعاه بعزاللافا

مع الشر وشك نقوا من الصفات المذكورة فيهما وصلالا مشغول الى الهدى معنى الهدى كا

فى حواله هو ابدنا الصراط المستقيم والاول هدو تقديره اللاحى هدنى ضلالا لوره الى لتعنها

فظن من الاقوال الناقصة يعنى صادر اسم ضمير عائد على الشادانه هو الواشى وجبره هدى

من الهدبان وهو كلام غير مقيد والغره حيد على العرض الشاكر مع صاحبها وانها

فى الالنا العادل الكامل هدى هدى عدوه والواشى هادى هدى كالعره يدل على الاحى

من السلطان لا لوم لانه المجتهد على اجتهاده وتوكه براده ومدح كتابهم الى منافقات

واللذات كما وسوس لآدم وحواء ودلهما على السجرة وقاسمهما انى لكما لمن الناصحين فدلهما

نور ووى الكرية يدعو الى العصيان ومحل لدنيا كما يدعو الملك الى الطاعة ومحل الاخرة ومرفا

من هوى بحاله النفات وما لوسى من الملك لانهم تحوا كان آدم عليه الصلوة والسلام عند الله عز وجل و

قالوا اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء لعنتهم عليه حين اصطفاه ربه وكرمه وجعله خليفته

ويعرض بذا الوشاة بالهديان لانهم لم يفد مقصود او اشار الى الملك بذا البوى الى

هدو الى السلطان بذاك لتشير الى حاله من العربة والبعد لانه قريب من جنة المأوى بعدكس

حيث المخالفة كما اخبر عنه لعنه السلطان وهو لعنه الملك ظاهر القول لم اخالف ذا الحي

عن فى كما اطلق ذا او هو من نفسه بس مخالفت اين يكى يعنى لائم مستم درملامت كوه ان

وسلوک و معرفت کردن از جهت کمال محو مقام سوی که آخر آن وصول است اذ حصل الوانی بعض
ارتفاع التحلی نیست چنانکه مراعات و سو کنند جواری و اظهار موافقت و یاری میکنم تا آن گاه که
وانی و علامات از جهت تحقیق مقام خوف و خشیت و عدم مدارات و مراعات این وانی
می برم با اظهار اتصاف بصفات تنزیهی و تحلی با خلاق روحانی و اختفاء از مطالبات الکلام
طبعی و حسی فقط معنی من نفی ای نفی متی آفاق ان یشرک المحبوب وارجع عنده الیوم یحل الی النفس
هذا السر و سبب الوانی لی التحلی لان التحمل یعطی جمیع المحاسن کما ان الکرم یعطی جمیع العیوب کما ان
الوانی عند المحب حبیب التحمل الذی لا اسی و صاحب الانقطاع التحلی بهذا ای
بعد لعله یرجع عما انشی به عند المحبوب او العلان لا یدعو بها الذی ما شاء له الا تا بینه التناظم
تعلقا لسالک کمن لا تغیر الاحوال ولا تعجبه التحمل والقال لان الحب یعصی علی المحب ما لا تمکنات
وعلی المتخلق انه احسن الصفات ان یدوم علی ذکره ذات الکماه و هذا یعتقد و مادر
وهی الامارات الثلاث هذا اللوم الملامه واللوم الحسانه التی المحد هی مخالفه حکم المحبوب و موافقه
حکم المعشوق البعد کمذه عن اطلاع الرقیب علی الباطن لموافقه فی الظاهر والمخالفه الملکی
والمراد الموافقه ضد المخالفه و قول الشیطان فی هذا البیت منزل الملک فی الانسان الیوم به مما
نظر الی وجه قرینا ای خالق الشیطان فیما تو هم خلقه مخالفه صادرة عن نفی هوا کذا ما بطو
الله من الشهوات العادیه عن حضرة المحبوب کما اوانی الملکی فی ما ذاته همته موافقه صادرة من الغیبه

بی

می کند عن اطلاعه علی هال و اتصاف الیا اللوم لا نظر الی طاعته و حسبها سببا للتخلف
المحبة و الی عصیان آدم علیه السلام و طعنه سببا لا نحطاط العقیب ولکن ان کنت و العجب الدال
عن معلول بسبب ما استادهما الیه فنا دا آدم بهم و الکبر یقتضی موافقه فی یده الذنب نا کلاهما
الا انه بنی علی اسبابها مع الاستبشار بشاهده الکل من الله عز و جل بما سبب با طنا و سوء الظن
بطریق علیه اولا ان الملکی لا شاهد مجلو فان یکون حسنات الاعیان یکیه جمیع اللذات لا حب فعله الذی
هو الکره و السالم بعد الله الطیر سواعدی جنب الجنه واحمی جمیع اللذات علی ما قیل من یلام بر ولی شیطانی معول
سهل علیهم و سر ما لمعرض عن الطریق احرص علی بی نعیمه و اقامته بقوله تم و ما ردها من سلک
هوا و المعنت فی لا خر یبوی و اکر سست بی میکوید که چون سلوک او مشغول کرد مشغولی بی جمع و جمع
تعلقات که دامان هر هوی و عصیری گرفته است بسیار شود و قطع این علایق بر توفیق
مقاسات شداید بسیار و در کوی این سوال و اضطرابات نمازها و عبادات و مجاهدات و کمال الحاضر
و هر آن که در مقاسات هر یک از مخاطرات خطر و ثباتت لا جرم چون من هم در راه
عشق نهادم هیچ خطری و بلائی و هوا و علائی که بود دیدم هیچ سختی و فراقی که توانسود
روشنی مرا از پی عشق تو بر نگرداند بلکه همه را تحمل کردم و بر جوع نکرده ام
هیج ود لهو و التعویل التخوف و القرار العر الشدید و المثل لا منهایه و اکثر استعماله فی اهانه
الشیطان بضر و ذلک مثل المحوس بی ای دماهر و حملتی عن طریق سکه کو بوط العقبه

شرح ما السلطان والاشارة مستی ما لست ثم فلعی فی هذا الثبات ما فرح لف طی الحال

واضافه الی اثر حال المحبوب اللایق الی وصله وحال ثم ولا جرم فی حال ما فتک بالتی بودی

لحری ادلمع سوی بس من این کردن بخادن وبود بیاری کردن من دربین بیخ کشند

ایخ لمن بسیدار بالا ردر عشق تو از جهت آن بود که سوی شود تا که کسی ما الصف

ستان کی کند این دو حسی باشق کو بد بلکه مع نظر من در بین کل اعما سلوک راه عشق

و فنا بجز ذات تو که معشوق شود و موجب آن هر هستی کمال نوشت دربین ذکر کمی

تمام اطلاقات ارمعامات بعین ثم نقی حسنک الذی الیک باصال ما فعت و اقوی بعد

بعد فضی بس من فقی ای حکم فاصلا افضل من البصا الذی هو البعد و الرحمة تعالی

فلان من جو اتنا بالک فضا ای بعد و دل سعادت علی العاد و البهار سکو بد که موجب این

کلمهای عظیم که سکوم در معاسات نشداند عشق آن بود که بو حال باکمال بو که هر دیده

و دلاوری را العشق و سلوک راه فنا برای بود دعوت سکند بوس با لزام حکم کرد که

ایخ کو هم انبیا و علما و سو فیان فنا در عشق بو کامل کنم و خود را بوکشند آن بهات

و بهات ده رایج تر بعد از بن بعد نشست در کالبد کعادی کجته کامل علیم بس جاملین

احمال مشغتما حکم این کاملات نه طلبیجات و تنگ نظامی تحوا اعطی بعد و افضل الفضل

ه ده دمن عود و لا جرم الی حوله علی السبب الحکم فی التحلی بانه تعالی اصاره فضاء حکم بی قبض

الحمد

[illegible]

الحدیث تقصا و فضا اجر الفطی التی جالته و البعد المسافة الطویلة فالمراد المشغول لا

ایاه و الاسلام الحمدی و المدح لمعنی الکافی قوله یوهدی الله سوله من یشاء و موهو دلی

حاله و بعد صعد ظلم اسم لا بس الحسن و خر مخدوق من الایصاد العاده الحم معاملی المعلق

و الاحمال مسعول و حق الفعی معطوف علی الوصله بما لا قصعب و الطی ما بعد هی الی ط و تا

تکه و صو و کلم محدود و الصدر بعد بعد شی سو بعد فضی بمول و لا جرم بودی الی ان اتحاد

او مدح محبسی حاصل فی الاحمال الذی اضافی فی محسک من اضافة الحسن بالحکم فالک الذی

الیک الحادث کمک باحمال الذی وصعد سلی من انعال الحمد و باحمال نخانه مشغولی هو و را آن

تصنی و اصا و اکمه الی تعمیم الاختصاص بالذوات مع المدح الی محمد لسعادة الصفات تعالی

محمد لذلد او ملاحظه و مد خله لا الحد به و المدح المنم و اسد فضا الاحمال الی جمال المحبوب

لانه قایح الی و صلها مشروط بالاصطلاح علی العلایق العوایق لا ماطع الا البلی مهر

البلوی فی غیبه فی نظر الی الحجر به مطلوبه لیول المطلوب علیها فلا سبیل هسند تحجره اما

و هو فکانه کلها الکل عنه و لو صح هذا المعنی قولهم قوله هو الا ان حیوة لقاطری

یا کل او صا فی علی الحسن ارنه بس من و این حکم حسن بو عشق بس و کل العد الموجود

الا انکه بود دان مظهر و صورت که ملا امل فرح ستا بعشق من بود بو دن بادکر

کسنی وجود دالو مطلق و عدم بعضد نهو مظهری و احاطه تحقیق مظاهر مطلوبی

وجهات دروه فاقید بغشاش ... باشد

روحا وشملا رهی کبی ایری صف اطلاق واطلاف کمال اوصاف ذات ووصف حسن

ازوست برطرف جلوه‌سی کثیر کردی و مراحش و علا آثار اوستیلا کردانندی

واین اوصاف کمال وعلو درجمال واطلاق واطلاف بر حسن معنی اوکه معرفت رحمانیه

سوود بقد فتح الناظر ما سطره من حمرا و نصره وفی المراد به ظهوره کمال النعل علی الاد

الالهی د ب حقیقته ولیس الا نفی صفاته وصفات مرآته الی ان یصل الی حقیقة ذاته

وفتح نظر جمال البدیع فی ظل صیغاته بعد الصفات الجمالی به مدن الصفات الحقیقیه

بذاتها بوده تعلقاتها معنی للاصلاد وذلک کما لزم علی الیالی دالتی سوه بالکه المراد

فسرطع الشکوی وکلوا السلوی کما قال محلت ای السلوی الست ... ثم محلیت ای السلوی

محلت بینهما وسبی فکانت شکر لعال حلد بس مولد المحلت کلمة المراة والسقف وضع

سن علی سکوبنکه حق ندر اول جوذرا الکمال حسنی ووصاف کمال بو مع حقیقه کوردی

ومراکمال ملکال فرلعته وعاشق شفته کردانندی وآتش شوق درمن روی

ومارهای محنت وبلا ابرای اراده الاحکام سکانکی بردل وجان وتن ونهال حسن

بهادی سرلدن جهت مرا تجلیه بلا تجلی کردی واین جهه بلا دا بودن کماشی وعسال

ومعان من یکد شی ودست ارالاشان ما ره شی وجود مریک ازدین بلا کار دا

درعشق ماهی جکلی ارا احکام سکانکی وسلف وعشق ازاو وصاف سکانکی با قدم لا جرم

[illegible]

لاجرم هر بلا شی اسرخود سامرین جلده اردانش دیدم و هر محنتی دار ابرین ت

ودر حتی وکشاشی با قدم فتح محلت من الکلاق ومحلت بوکب فی فضا وطه من الکمل

ثم ذکر الشرط اللازم لمن یحرش با لکمال وکشف اذا ظهر ما لوصال فی ذلک کله

دون الاتصال الذی لا یتم الا اتمام لا انفصال لهشا قال ومن یحرش الست

ه دمن هواه ما سوالی مولد محلت السس اد ما کمل الاوصاف الکمال المطلق

الذاتی من حیث انه مناط الحبة الحقیقیة ومدعاه الی الوصل وقوله علی الحسن ای حسن

بمعنا حمل علی المراد المذکور وهو جملة محرورة المحل صفة لاوصاف وقلاده بینه خلا

منه وبین البلوی اسم انها والفعل المنفصل والاعاید الی متقدم معنی کی بر دما

معنی حیث کل الاحتمال الا ان حرت لعنی بوصف الکمال الذلال التی هو الکمل

او صاف واجحة علی الحسن موسل الی لولاک فما سلمی البها فکانت البلوی منکر

فی اجل بیته واراد ما لا وصاف الواجحة علی الحسن اوصاف الذات فانها ذاتیة

والحسن عرفی واراد بالحسن فی قوله معنی حسن که الکمال المطلق من باب اطلاق

المعقد واراد المطلق ولما استرفع الکلات الروح الی الکمال المطلق الا زلی

والاستلداد بنا بهته استتباع النفعل سنسعها کل لنه قال وقد من

یحرش بالکمال الی الوری مای نفسه من اجل العشق ودت سن یحرش

[illegible]

[illegible]

مشتعل من حرشت القلب بحیث هو شاء اصطلاء و اشتعال رش القلب و بعوان
ان کوکب یتسکب علی جبره لسطنة علی حسب موجود نقد بنظر بها مشاهده فکتی یدوما
عن الاکتفاء و حرقوا الی مشغول بر دست مسکونده که چون بنیاد عشق بر مفارقت
حظوظ و اسواسل مفارقت اسباب هلاک و فنای مقیم پس هر که صید دولت تعشق
حسن و جمال شود و مالک صفت عاشق شود معشوق بر کمال کرده بر عیش ابد او را
چنانکه ستم کرد از خوشتر بن عشق و کرا تعالیه نزین مسکلها بسوی فنا و هلاکت
یاد کرد اینده شده است باصل حالت عدمت عشق مرد و کشته ده و لتحرش
الاصطیاد من حرشت القلب اذا اصطلاه ای لو اشرت السلوی علی لعقار
العشق الصل یجب الی مصطاد با صولا الکمال المطلق و من یصعد بها ذا الی نفسه
مردودة الی الهلاک خ الذ العشق و لما کان الوصول موقوف علی الفناء و البقاء
علی محل الفناء رتبه قال الوصول علی اشتراط مقدمه البلاء یسوطی تقه اولا علی
محل الفناء مقام و تعس بوی و الحب ان لا تری حتی سیما الصدف المصاحبه صفت
سس بوی الاول بمعنی الحق و الاعتقاد و الثانی بمعنی الانصار و تصدقه ال الحقیقت
مستشرحها بالاطرة الذ وصلت صفت مکونده که هر که طریق السعادت کرد عشق و
سلوک راه وی هیچ رنجی نه بیند هر گاه که از جهت کمیل عشق پیش آید لوی که آن شود

[illegible]

[illegible]

از قضا طلب عشق محروم ممنوع آید زیرا که مقتضای عشق جملی است که عاشق المعشوق می کند
کنند و با اوصاف و مرادات عاشق که ازو احکام اعتباری اند یکی است که در حکم
عشق عام ظاهر نتوانند شد پس عشق اعلا اوصاف و مرادات عاشق را فانی میکند
و ازو وحدانی کردانیده گرد رابر اوی و فنای اوصاف و قطع اوصاف و عادات
ما او قات پیحت صورت نه بندد دیگر از فنا او بیخ و عبادت نه بندد لا جرم معنی که راحت
دوست دارد و آنچنا کردار عشقش یعنی نباشد و آن شود منیع و رفیع آن قوه
مدرش بند که با او و قید و در طریق عشق بتوان قرت رانت تا رضای دوست مانده با هوی
حوش بن جو لوی الحیث بحیث اوجد بالمحبوب محبه من جهة نفی الشهوة الی الاراده المطلوب الارادة
و الصفة و اسل الا الارادة المحبوب مع الارادة اعتقاد الارادة المحبت جهه نفسه مع تعالیها کی حسم
محبوبه یسقط فهذا اول السلوک و اما غایه فهو اسقاط کل صفة یمیز المحب عن صفات المحبوب فالصفات
لا تجتمعان فی محل واحد لم تقدر الحیث حده الحیث دعوی الاول بمعنی العلم و سطی بها [illegible]
هدی الکلا المتقدم المصدره باتی الحنفی و حیران الحاملة یقدرون او لیت بالثانی [illegible]
العلم و الثانی بمعنی و شفی مشغول امو طنا و الفنا محدود او محصورا المشتد
الشرط الذی ان الجمع بما انه و التصدی التوق فی الصد ال و و بعین هو وصفه بالمحکم العلم
و صفت بند او جبر بالکلا الشرطیه یعنی و کل نفس علم انه لا علی بالمحمد شد بی عوض [illegible]

ثم قال ثم ما ظهرت بود ومع مرآته ولولا فيض هذا العين وحدت حس من اصل الوجود
التعين ثم استعير بمعنى الصفا و وهذا كى كفى الولاده ... من الهولى وهو الغرت ثم
استعمل فى التواره الصفاه واستعمل فى الكتب الاسماء وقوله مراه من قوله حمله الله
من الحجر والصفا فاستر والصفا المعدود وانا هم ... كه هر حالى آسايش
يافته وآسايش حق كرده يا شد كه عنا و مبادى محبت است ظهور سوا ... ثم
معنى كه باكرنا عشق ... فنا ونامرادى دولت داد الذين ... كه اسمى هويت
هستى ... بجمال طلعت كه درين كم شده ... كرده شرح الملقى وما ظهرت بالوجد
حب المحبوب اى كما قال النبى ... الصفة وهو محل على ... او صفا ... ظهرت به ذاته
والولا المحبة والولا والصفا المعدود ... الفروقة والملاح ... الواحد ودنى
استرطالعرم فى صفاته وهذا الحب ... الواحد كالعشق اى وما فاتت بالمحبوب ما لا
الواحد ولا فات ... العشق ... ثم اسعد بهذا التمنى تقول ثم وانى
الصفاصعات من عشق عاشق وهذه عدان ما ... حقيقت سر حس وكيات ... كه
از كدورت فنا ونامرادى ... كه عاشق باشد و ... چو شمع عشقى آن كه
هر حال ... است كه ... و ... بنا ... ماكا ... طبع محض
معنى در ... عاشق ... است ... بطهرا ... وى اوكال

الفعال ... است و ... منزل نازل ما ... سراى ... ومعال ...
ما ... على كل حال النفس ... باشد ... و ... است حكم ... صحيح حيث الحسنى
ما ... ما ... ما ... بعبارت ... است ... آن ... اللطائف وعلى
المكاتب ... والوجه ... كه كمال ... است ... آسودكى ... كه
عشق ... تواند ... ثم او ... الملك
معنى ... على ... الجبر على العدم فى ... فعال ... او
الكمال ... العاشق مستعد
اماه ... الاستعداد ... اسم فعل ... بعد ... الكمال الى ... اه
الى ... عدن الى ... المعنى ... الصفاء
عشق ... مقام المحبة وهو ... الكمال ... بالمكاره ... صب
الحبة بالمكاره ... الشهوات ولا ... الحب الى الشهوات ... مقام الحبيب
الامكى ... الخطوط ... الى ... على سليك ... الوى
السلك ... آنكه هر ... كه حضرت معشوق بوده شد
كه اكر ... آن ... همه آرزوها حاصل شد ... آنكه ... كه
معشوق ... كشت ... يكسان كردد او حكم حرت ... آن همه

آرزو بار او بوخر سند نشود و لا عشق بو یکسان باشی و مرآتی بمانند یعنی هرچه بیاید سود و شوق
بو سعید ست و الاعتدا العمات بقرینه چنین ذات بو دور عکس با کثرات آن از دیث
کما کو آنچ بالای بگم و غایت آرزو با جمله چنانکه ایست دکلی با خلاق و اتصاف باوصاف
و تحقق با سمای بروی غرضکی و اوراما آن چرا ز طلب کمی عیش وحدت ذات تو هر سند
کرد لا بهر کردمان از تو هر سند نشود و عشق تو بروی بکرداند با الف و بعلم مقدم
رسند و این حیث عان کمی بعام و حصی که آزاد دست داد ذوق اعمال حظها با
انتهی ای ابار بمعان بوی طلب ... الهوا ... وسط و استیلا علامت ... ان سلی
فلح ای ما سلت بشی عنک و لو کان الشی ... و لو المقصد و
و ابهر و الفتی و قطع ابو حاتمی ... کلمت ... حضرت بو که معشوق ... و هم
و اظهار دهمتی و ... وصل ... شود ... کرد ... خلا
نشود یعنی ... که معشوق ... و ... حقیقت ... اصل
و مجمع کمالات و کمال ... مناسبت و ملائمت ... این
اظهار ... حکم ... محبت و وصلت خود ... آن
از وصل ... حکم ... اصلی و توجه کلی سوی تو
خالی شود ... المحلة و قال ...

السلو السلی و التخلی ... العلب ... الوجد و الرجا ... الیاس ...
المجبوبه ما لکبه ... علی شرط ... و لو ...
بالود و الوفاق و العداق و قطع الرجا ما لوعد ... الی السلوان
بل حظوظ ... لذا ... قال ... وفی
ما لی مذهب ... فارقت ملتی ... طریق ...
و العداوی که در این طریق ... ادم ... کرده
ادمن طریق ... دوست ... دوست ... باخیم
حاکه ... ما ... این ... کردم ... کردم ...
بوکو و بهم ... الطلف ... لکن ... علوم
و قوله فارقت ملتی ای ... و المراد ... اهل
الذات ... و قوله فارقت ملتی ... الا ...
علی ... سوا ...
سیس ... حکم ... مقصود ...
و اراد ... معشوق ... خود ...
اد ... حکم ... حق ... و ... لکن ...

نه آنکه ...
... بیزار شده ...
... عشق ... عدد ...
... و ... عاشق ...

وفسق تو عین صفات و اسامی یقین ملامت بهتر بود که از وصف او رفت کنم از دین اصلی بکلی
برگشته باشم صح وهذا صحیح لان ذلک المحذور ان کان هو دال علی العدم فیاشا
الکاذم مضاف الی المهوره لهو فی ذلک الحسن من تدلی هو عین حضور نظام من صدق
الحب وصل الی سوی الحب ولما کان صحة السلوک کم المالک علی الملوک قال بعد ذلک الحکم
دمن قوله وعن ... الی قوله ولو حظ السعی لما دام الملل الاول الطریقة هو مکان
الالفات وبالنسبا الاوقات وهو مقصد یعنی فطر علی الحکم الخطور اوریه والمراد بالاحکام
هنا العبد لانه محل الخاطر یعنی به کون امری بان صحة المحل بانعم الکمال ای لیس ذات وصفات
علی طریقی والمحبة کسفا الا ان عنه بوما قارن علیه وهذا المحل منتج فصلا ولا یوحظر اراده
لی ای مرک علی تطلبی سواهم با ابتدادی می طلبی ثم طلب الاختیار بل ادعاه بقوله ثم لک
الحکم فی اهوی فاشت فاصبر ... الا ... الا فمشک ... یطبق ... بمال ... علی
الله ورعیته ای او فنا ای کوید که درکار من حکمی حکم و فرمان بر ... هوای
سکین که همه سال و فت من ... عشق ... ازامکی ... عشق بو ... ای ... ازم
کمند کسی کیون تو جوانی بو صال کوشی و جوانی ... فراق ... رغم ... دوم ... عشق
و محرم ... ان ... که ... بادم ... دوسم ... نکو دانند ... ندانکه ... در عشق
بودا و داند ... این سرگذشته ... امروز ... ان ... مقام ... و اکنون ... بهیج

ای

این همه سما که کرده است سو کند یاد می کند در اسماب آنتده وی کوید و الحکم حب السب
ثم اقسم باشیاء اولها و الحکم حب الست دعای ما سبق صوفیه مصونه المحل بعضونه فاقی
رعایة ارادته و حیثیة کوهای که الحکم فی شیئا فاقعلی باشیت فانه لم یکن یعشی بالا
فیک لا عنک وهذا من المحل فی غیر مذهبه لانه عند الحسیب صح کما مرتم اقسم علی طریق محبت
الی بحث من فضل الحب یا کما قال ادعاه و قال ثم و الحکم حب لم تخاوه سما الخیل مسیح و هو
عمر القدس من المحاوره المخالطه سو کند میخورد که حکم محبتی ذاتی عرصه الک که در زمان
مامانک و درمیان حاصل است هر کز بفرق نسخ و تبدیل تا آنجا نیامده است غبار
اختفا و اشتباه داشتها اوصدان حکم او منه الکه است و از محبت سوکند
داد که الا اقوال و اخبال سعاق الطال تغیر و تبدل و نا سخ و محو لکلی الحق است و
از حشمت و حقیقت نهای حقیقی بود او در حج دل سالکی محترمین سوکند
میدو الست و الحکم حیات ... کاوه تخیل نسخ صح ای الهدا الکامل العهد و
الست صاحوه خالطه الحمل ما حاط الشی یعنی الحال و ان الا القسم و اضافة الحکم
الی الحب من باب حد قطیعة و الواو القسم ای القسم بحیث الحکم ... الحمل نسخ
سال مصلحته و الکال انه حرف قسم و عطف علیه فیما ماتی بقوله ثم و احد ک ... ق
الولاحب ... این ... النفس فی ... من العقد ... اهدک ... الولا

[illegible]

نفس طبیعی جسمانی است و سوگند که ... تقدیر میثاق ... ذلک را در این صورت مثلا
که سایه آید و کل هست آنکه من میان آب و گل بودم ... ظاهر ... بنفس تعلق خود دم
این صورت عنصری انسان که مظاهر تفصیلی آنست کلی هست و این مثالی است در رساله این
مثال آن ... کلی واقع بود یعنی آن میثاق که در صور مثالی است ... ظاهر شده بود
مانند آنکه در عالم مثال نفوس جزوی حاصل شده در صور مثلا امثال ... شده
و مثال است بسته شده و عهد قبول کردند چنانکه نفس ... در وحدت شیخ
ما ظاهر است که ... در صور مثالات آن و کل از این جهت گویند که عالم مثال
را دو جهت و دو حکم است جهت اول آنست که محاذی عالم ارواح و وجود ذات است
و حکم او آنست که لطیف را کثیف میگرداند چنانکه صورتی ... که در عالم ارواح ...
اند و ما ... اند ترکیب و تشکیل منزه در این جهت از عالم مثال با این حکم او مرکب و متشکل
ظاهر میشوند یعنی ظهور جبرئیل ... و از ارواح و مجردات در صور مثلا ...
هست تا بعضی محسوس میباشند بلکه چون از این جهت از عالم مثال ... هر صورتی
روحانی بسیط مجرد در او مثلا و عکس ... آمده و ظهور ... این جهت مذکور
از عالم مثال ... عالم حس و محسوسات است و حکم این جهت آنست که
کثیف را لطیف گرداند تا صور محسوسات از غایت کثافت مجرد و ... باشد

صور

فی

صور و اشکال انسانی در این صورت جهت از عالم مثال ... و بعضی مخصوص باشند
چنانکه صورتی که در آینه و آب صافی و ... اجرام شفاف ظاهر میشود از صور امثال این
عالم و این جهت مذکور ... و ... و بعضی ... و ... طور این جهت
مثالی ... و از ... عالم اجسام ... عالم حس ... شد این جهت ... متعلق
با صور ... که در حس ظاهر میشود در حال ... و ... مثال در این جهت از عالم مثال
می آید بلکه ... از این جهت از عالم مثال ...
... که ... در این ... آدم ... و هلاک ...
آنست در صور این جهت از عالم مثال واقع بود نفس جزوی ...
در صور این جهت از عالم مثال متشکل شده و آن میثاق را قبول کرده و آن صورت ...
کل ... که ... در تحقق آدم موجود بود ...
... الست ... المیثاق
... ظل
... والمیثاق الذی ...
... وکل میثاق ...
... المیثاق ...

مع انه كان الله ولا احد وكان كما كان في الحدوث هو الذي علم تعلق العلم الآن
العلية علمها ما عارف وعلومها ما غاب عنها فالعلوم وان كان بحيث الزمان عن
هذه كلها المعلوم هو فوق الزمان من حيث العالم فلا فصل الا بعد الا كل التي عامة
فهو مع آدم ومحمد عليهما الصلوة والسلم في حين واحد وهذا هو الاول والآخر قوله
اشهدكم الناظم بعد سائق العهد واخذها والاخذ العهد واضافة الله تعالى
عهد الله في الميثاق ومتعال [illegible] لانه لما نوقن العهد الاول الى
ثم اخر [illegible] وحيث كان هذه النشأة التي الطفل [illegible] الطبيعة
كان في الارض المسمى بالليل هو الظلم [illegible] المتصل بالطبقة السفلى
السفلى [illegible] الترابية [illegible]
اهلك على ميثاق [illegible]
ونحو [illegible]
العالم [illegible] افعالها [illegible]
باعتبار ذاتها المتعلقة [illegible] الكتاب [illegible]
عهد علم كل بعهده [illegible] سوگند ياد عهد
اولين كه در عالم [illegible] بود [illegible] و قبول كنند

الست

آن حرف نفس [illegible] كه تو عهد را استحكام كرده شد و
فتره [illegible] سوگند [illegible] آخرين عهود [illegible]
و [illegible] صورت حسی [illegible] بواسطه [illegible] صورت كه [illegible] حكم آن عهد ظاهر
گشت [illegible] احكام [illegible] تناسبت [illegible] بود [illegible] الست
كه بسبب فتره و [illegible] حكم اين مناسبات [illegible]
[illegible] از عهد آنست كه در اول توجه بسوی كمال
آسمانی [illegible] حضرت علم [illegible]
انسان [illegible] استعدادات اصلی اول ظهور [illegible] بواسطه
مقتضی [illegible] وجود [illegible] آن مناسبات [illegible]
مقتضی وجود [illegible] التراخي والاطلاق آن ظهور [illegible]
[illegible]
ان تودوا الامانات الى اهلها [illegible] حضرت [illegible]
[illegible] حقوق مراتب ومقامات و منازل
طرق [illegible]
باشند [illegible] كرده باشند [illegible]

من النبيين ميثاقهم ومنك ومن نوح وابراهيم وموسى وعيسى بن مريم واخذنا
منهم ميثاقا غليظا ومن المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله فصارت اولا
لذات عهد واين ميثاق الست سايه وصورت ما سايه سايه وصورت صورت آن
عهد الله ازلی است وسندنا وقدوتنا صدر الدين قدس الله روحه شنيدم که روزی
شيخ سعد الدين الحموی قدس الله روحه در اثنا بودی که در مسئله میکرد فرمود که
مواشی پیش بوده است شیخ گفت که من این سخن بحضرت شیخ محیی الدین روح الله
روحه عرضه کردم او فرمود که کانه بعد الکلمات الا انی اکره ذلک پیش من
معنی این میثاق الست آنست که صورت صورت صورت است این میثاق سابق بکوند
بالعلم چرا اما لاحق عقد این ظهورات بصورت ... بر شأن ... حکم
آن مواشی کرده شده لاحق است ملاحظه شیخ فلولا اللاحق ثم ای السابق بقا
والمعنى ان اللاحق ... السابق ... هو عند من يعلم اذ الزمن من
هو الاول والآخر لا يعتبر ... قدم العالم بل قدم العلم
بالعالم لا نعلم من خلق ... العهد ... اصل الوجه الملاق ... عهد
يوم كذا ثم نقل الى ملاقات ... على عهد ... ثم نقل الى ... العهد ومنه
عهدت العهد ... العهد ... كل ... العهد الاولى

فی حق ه

ومعنی اول الولادة والعهد ... مضاف الى الفاعل ای واقع العهد سابق ... بغير
زوال ... العهد ذلك العهد واقع ... حق تنزه عن حل ... قتلا
... عن حل ... العهد السابق اخذ الله على الارواح الانسانية
المتوجهة من صلب الروح الاعظم الذی هو ... تعلقها بالاشباح
وهو عقد المحبة ... واذ اخذ ربك الآية وبالعهد اللاحق
ما اخذه عليهم بواسطة الانبياء عليهم الصلوة والسلام من عقد الاسلام المطلق
ما لا بد ان ... العهد الاول ... احكام الربوبية والتكلفات
مولم ومطلع انوار بطلعتك التى ... كل الوجود ... قال
... الغير من التاريخ ... وتعال له
... الحقائق الكلية التى نور
ولا ظهور ... نور الشمس ... وجودها ... که
بحضرت ... مطلع ومشرق انوار ظاهر و باطن علم و وجود است
و بواسطه ... وجود ظاهر عام مطلق است ... نور
دارد ... حقائق کلی و جزئی است و طلوع در
ايشان ... کلی ... كامل ... که ... کتاب

آدم الکبیر

... مطلع ... بود ... طلوع ... از ... بعد
... آنست ... بود ... رای ... کرد ...
نمانست ... طلوع ... است ... بود ... یعنی
بیوع ... است ... است
است ... یعنی ... انوار ... است ... بود ...
یا ... طلعت ... بطلعتک ... است ...
سبب طلوع ... بعضی ... انوار ... ظلمه
صدری بود ... که ... انوار ... شوند
انوار ... اشعه ... اوست وسوای
انوار ... اشعه بارقه ... از او است و ... انوار
ومراد ... ومراد ... از
... کلیات ... جزئیات ... غیر
صفات واسما و افعال ... طالع شد ... واقع
آن آفتاب ... لاجرم هرگاه که آفتاب طالع شد ... نماند
... نور ماه و ستاره ... شد ... نهان ...
هود

ازوست تا آن طلوع و مواجهه متعلوات و حق بصورت کلی و کمال سماوی
حسن اطلاق و کلیت علام بعد که بحث کنایت ازوست بدین جمعیت کلی که
کنایت ازوست مبدا شود و او را در ماند چنانکه شمس بعلت اطلاق نور خود بر
حق بلا بود دیگر نشود و او را دیدی نامند در حال بین چنانکه بعلت محو ما سکرد
محجب این حقیقت کلی با وجودی کامل که توی مضاف شد بود از نور شمس وجود هم
در بین شمس وجود مطلق محو همان شود و از وتمام شد بیایند و آن وجود مطلق
قائم مقام او ظاهر باشد چنانکه هر حلقه و کاملی فانی هم و الله اعلم شیخ اسرار
من سنا السدد و سواه صافی بعدی کاو فی آخر الشهود و لا شک ان النور الشمس
سهلک بنور السراج ... الصبح
مصدر بمعنی الطلوع و الطلوع مره منه و المراد طلوع الوجه و الآثار فیها للشمس
السرور و المراد بنور الطهور لاستلزامه اشراق الوجه و اراد بالسرور الانوار الکامله
المستفاد من نور الذات و هی الصفات ای و اقسم بطلوع انوار صفات ظاهره
بسبب ظهور نور وجهک الذی هو لاشراقه کل الصفات و احاطه طلوع الانوار
و احتفاؤه الی طلوع الذات لانها بمثابه الشمس یستر حکم البدر بها فی المقابله
التی هی حاله البعد و محو نوره بها حالة المقاربه التی هی حاله الفوت فافهم

سر ما قرب لک من امثال قوله تم و وصف کمال فیک احسن صورة و الوجه انما
الکلی منه استجلت پس سوگند بوصف که در ذات کامل است که معنوی که
خوبترین صورت معنوی و آن صورت جمعیت است که خلق آدم علیها و معتدل
حسی بیتر در صف آن صورت مزاجی عنصری انسانی است بعد از این وصف کمال
بود بدو یا فقد وصف کمال که لازم صفوت ذات و احدیت جمع و جمعیت ... و معنی
او استقلالت بود و لی مجازی اهر و این بود مسلم است یکی ذات دوم سمائی
اما کمال ذاتی بحضرت ذات من حیث شهود نفسه علی الاقتضاء نفسه لنفسه باکلیه
و حضرت احدیه هویت و اما کمال اسمائی بحضرت جمعیت و رتبت الوهیت و ظهور آن
از جمعیت این حضرت ما زنیت است و مبدا این آنکه کمالی از آن کمال ذاتی سر
که باطن اوست که آن کمال انسانی کنید ذات سوی معنی و ظاهر تو اهر می جز د و آنچه
از آن امواج اندازد که در آن کمال ذاتی با این حضرت جمعیت و کمالات اسمائی او شوند
و منفصل منشود دیس میگویند که سوگند بدین وصف کمال ذاتی که در باطن و کند عیب حضرت
ذات تو ما یافت است و حضرت جمعیت که احسن الصور المعنویه است از آثار امواج آن
بر منتهای کمال جمعیت استعداد نور ظهور میکند و این صورت مزاج عنصری انسانی
که صورت وصف کمال و در موج در حالت اعتدال و هم مبدا از آن کمال ذات و انو

متعلق

کمال اسمائی

[illegible]

سرایت کمال اومی باید و فائل انکه بصورت وصفا سابه وآنکه این صورت ملکوت عالم است
و مزاج او اعوم والعقل الحکم بنص ان الله خلق آدم علی صورته در استوای خلقت وظهور
بصورت و صفت کمال گفت زنفس کمال آنست که وصف آفرینش ذات ونعوت او
عارضی وکمال مرآن حضرت را اصلی است نه عارضی بلکه منبع همه کمالات اوست و
فنکر لعالی گفت که حق هیچ کس وظرف ذات معنی ادراک است و آن کمال ذاتی
باطن آنحضرت است لما کان من لوازم الطبع ان یکمل الصورة الباطنة اولا ثم فصل
عنها کملت الصورة الظاهرة کان الکمال الصوری دالا علی الکمال المعنوی من شاء
بالصورة العقل الثانی بالعالم عالم بود ما کرو ما لوا حبه ای یکون مخروج الحسن و
الکمال من الکمال وهذا اعلم هذا الکمال متمام معنی وحصل استعداد الحسن منه صورة
ذکرا موتم الصورة تم استعداد الاول کما تم استعداد الاکثر وهذا الکمال الذی هو مستمد
من الکمال الذی هو وکالا هی مخلوق الله احسن واکثر ثم ذکر سلک ذلک بعالی و نعت
جلال الست هذا ای اسم بوصف کمال حاصل فیک استعداد منه احسن صورة واتم بها فی
الخلق والمراد بها صورة الانسان الکامل لا صورته الباطنة من الاسماء والصفات
والاخلاق حسن صورته اذ علی المراد بصورة علیه الصلوة والسلام ان الله خلق آدم
علی صورته وصورته الظاهرة من الجوارح والقوی اتم صورة کما قال سبحانه لقد خلقنا

الانسان فی احسن تقویم و لعل استعداد الکمال بالصورة الانسانیة لانها صورة حسن
من الصور کما اده وصف الکمال وصل احسن صورة واتم بها صورة فی الکمال
وصل الیها انت ما الاضافة الی صورة وما او قوعا ان ما لا یبتدا او خبر محذوف
والکلمة یجود ونه الحمل بصفة الکمال و موالد تم ونعت جلال منک بعزت دونه علای وعلو
لی فنسی بس بی سو کند نعت جلال وهست آن حضرت بوکه خوش کو ادعای الله
پیران نعت وظهور او از تو غذا بی المر من وسر بن سما ان شد اظهور او از تو گذشته
سعن من بماند و آنست که ظاهر و تجلی میشود در مراتب و جو وجش هست من
و باطنه کراین ظاهر نیش در عالم مثال و حس کمن بانت عالی وظاهر نیست و حکم باطن
در عالم غیب ولا روح موی و سعد او و اما سلطنت و اثر و غلبه بر باطن است نه ظاهر
و مراد روح کریست بر اجسام و عالم جسم مقهور و مغلوب عالم معنی و روحانیت
بیک که هما که منصبغ نظور از حضرت غیب سلطن میشود دال او حرفی که حصل از احکام
قوای بوده ناکمی نمی باشد بعد ازانکه روح محوا نشی از نفس مدو و احکام قوای
که حکم بیرونه بر آن بحال نیست از احکام قوای صفات نفس و مزاج که حکم مسند
بر ان حصول است مد انکه که سر شد تا سوار انوا مزاج و اختلاط تخلیص کنند
سالکی رسیده بان حالی را که سلوک ازین مجلی باطنی جری بوی نماید و بنور روح

لعاد نور جلال او صفات آنست که نور تعلق دارد وجود نور دولی
...

ارضی ظهور کند عنایت آن نور تشریف ظهور کند بلکه
... جهان گذشته

جسم را صورت وراه ان باشد

[illegible]

سالک در اثنای ارتیاض تمیز نیابد یا باشد و احکام روحانیه متمثل با احکام و اوصاف
جسمانی و سفلی مختلط و ممتزج باشد و تجلی که علی ما ینبغی من حیث التجلی الصادق
در وراء آن قلب تجلی تواند کرد و ظهور حاصل نیابد و این قوی و احکام مزاج الکون
با این تجلی باطنی و انوار و فتح مناسبت و ملایمتی نیابد لا جرم آن تجلی بالاکسیر حکم و حدیة
و جمع نظوریه و اطلاقه در محل و در سالک در صورت و نعت جلال و هیبت و قهر
و سلطنت ظاهر شود و جمیع این احکام و اوصاف را مقهور و مغلوب گرداند و در هم
شکند و متلاشی کند که علامت قبل و وصول سالکان جمال از آن اثر و غلبات و چون
ظهور آن حکم کلی بصورت تجلی امر و هیبت بسبب عدم تمکن قابلیت للظهور
در وعلی ما ینبغی حکم عین آن تجلی لاجرم از این ملفوظ بعبارة ذوق که امر عارضی
نسبت بوصف که او اصلی ذاتی است پس میگوید که چون سر آن نعت دار اثر تو ها در
مبسم آن عذاب بعذاب سما اسم و آن کشش و ایثار بر می آید و هو المراد د النعت
صفه لازمه والوصف قد یکون لازما و قد لا و لما ذکر الجلال ذکر معه العذاب العقل او
ما اذکر الکمال اذ هذه الکمال والکلام فی هذا المقام و سر جمال تمکن کل ملاحة
ظهرت فی العالمین و تمت سن و سو کند سر جمالی که از تو و دار مطلع سواحل
عالم کا ورد سوا میکند و بهر سوئی و هر مسکنی مناسبت و ملایمتی پوشیده که در وصف

ونور

و نور تجلی آید و در همه عالم و عالمیان تا آن جمال ظاهر و عام شده است یعنی جمال و حقیقت او
کمال ظهورت بصورت مناسبت و ملایمت سواد کان فی خارج او فی التحقق او داخلا فیه کما جاء
فی الحدیث ان رجلا قال یا رسول الله انی احب ان یکون ثوبی حسنا و نعلی حسنا الحکم
سو قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ان الله جمیل یحب الجمال و در تحقیق که جمال
کمال ظهورت مناسبت و ملایمت عالم ملیح است که اگر تمامی نیابد ظهور از حقیقت
غایت — جویی باطنی سبب آنچه مناسبت و اعتدال اکثر باشد و از حقیقت یعنی بشریت آن او
ج و — ملا در آن ظهور حاصل باشد که صحیح عارف است پس آن یحقق با از حقیقت آن خلق
جمال و کمال ظهور باشد و اما سر جمال و حدت لطف وجود عالم فالتحقیق است من حیث
ظهوره و انبساطه علی جمیع الکون و سر بما که الیه الاطلاقات فی جمیع اجزاء العالم د
و حصله و اما حس مناسب و ملایمت است کمال ظهور و اما ملاحت ملایمت و الطف فی
و مسی پوشیده است که خوش آید اما او ملاحت عنوان کرد و کیفیات که آن تجلی با لا الی
و اما صاحت بخصوص بصورت ملایمت اما لو صف یو لق المعانی والمعنی الصحیح
و اصافه او [illegible] نکند و کو بتر صحیح الوجه کلام فصاحت [illegible] و [illegible] اضافه کنند
عشق — هر چند استعمال او و بیشتر کنند و اما مبنی که نه خوبیت باطن رو او نسبت است در وی
و قوله نه ظهرت فی العالمین و تمت یعنی ظهور آن ملاحت پوشیده لطف در همه وجود است

چو آن سر جمال کرو جودیکانه است نبت فقد و لم یدرک الکمال الجمال سر الجمال ظهرت

یه کل ملاحه علی ناه دمی قوله وبتوجه الا الی قوله وسمر جمال الستفی عطف علی القسم

او هو الکمال یعنی الکمال او سایر الجمال والکمال والجمال صفتان ذاتیتان لا ان الکمال

موقوف علی الذات والصفات لکا وزنها والکمال لکا وزنها الی مراتب الافعال قال بیمار

الی ذاته کو عینه الکمال و عین الجمال و سکته والکمال القهر والعدل و للادلال و

من اثار الکمال اللطف والتوبة والاعراض الاثار الکمال فی حق المحبوب بی حلی کل لطف

حتی ما تورث حمن الجمال علی مقابلة الوجود الماء علی العرب و للاتکه و صور بعد و نه

و هلاک العقل سنده و فی حق المغضوب ثم ظهر کما ان اثر الجمال فی حق المحبوب

لطف کلی لما تکرره من مظاهر لطف و بها سر الکمال فی مجاورته الی مراتب الافعال

فهلک من هلک عن سنه و حی من حی عن بینة و وصف الکمال بانه ظهرت به کل ملاحه

موجوده فی العالمین وملک ظهور الملاحة به فظاهر لانه جمال محمد بالکمال فعال

واما ما جمالیه فلانها سم علی المحمد بها والمحبة تحقق بالکمال الذی هی میل المحبوب الی الکمال

کما ذکره و قوله و هشیم به یسمی التوحلی علی سوی حسنه وهیه لحرکت ذلی و سوکند

لحسن والمعانی نحو هو عقلها ما عقدا رجح وملک و ظلم والعقصا من حسن بوده

مغلوب و اسیر و مبهوت میشوند و این معنای حکم با ثبت و عیانی که دیده است مراد الالف

[illegible]

عاشق در

نصیبی که موجود وی معشوق است و از جهت عزت کونه معشوق گونه ذلت

و خواری می در یعنی عشق نکو و استد بنده آمد التی جمع الله بهم النون والمعنی العقل

لانه یعنی علی المحبة و منع الطبعه عن الاسرسال ما هو دمی التی یعلم النون و قریانا حبت

و هو الغدیر الذی منع الماء علی الجری و سامی الماء ادا وقف بهذه الوادی اخوا

منهی الماء الله من حروفه یعنی حوالی در حسن معنی اعتدال که تناسب نامست والعدل

صورت وطراوت و در مال حکم کرد چنانکه در حسن لاکره است یعنی معنی نحو

و حکم عقل تفرق و قدرت مال انسان از خرو شود و حسن صبح و بیع و الطافت و کنا ف

س هر کجا حکم عشر در وصلات بوشیده شود عقل با ا بها عکس از اخر و واستعلال

کم کرده واسیری راطلبی نیست لا جرم از این جهت هر کجا حسن تمام ظاهر شود ابدا

اسیر و فنا نصرو مانند و اور چنین ماحسن صورت عماله لا یدلعی و صدقت که در حسن است دلاله

کنند و چون یکی از مقتضای عشق تن در دادن عاشق است با ملک او در امیح علی او یعنی

و وصی بکمال الماء تره عاقد ما الکامل معشوق محمد بوا اند شد و این بین دیده دادن عاشق

مانین حکمی من وصی که ذلت عبارت از اشتهار جهت آن بلا دعی افتد که بر حضرت

معشوق وصفات مسلح محی و یکانه است که ما از وجود وصفات خود بن که نسبت حکم

در معنی مانده اند بکلی بپدید شده اند به ادخله بصا اند بر او لا ما حصرت معشوق

که آثار کمالات لیکن مستغرق [illegible] سر تجلی [illegible] و این بطنان [illegible]

که حقیقت [illegible] آنست [illegible] سبب تجلی [illegible] در [illegible] حضرت

[illegible] ادراک [illegible] صلی الله علیه وسلم [illegible]

که نگاه انت نشست تنها و بعدم ثبت بوی اتصال نتوانم فنا و موم [illegible] لطف حق

توصل معشوق حضرت عزت و این حالت نفس من که عاشقم نیکو و خوش بنده

و آن یکی بضاد ادعام و ذلک معنی [illegible] ذلتی [illegible] الهی [illegible] العمل [illegible] نهی

عن المخالفة والوصل الی [illegible] وصل الحسن [illegible] کما [illegible] للسلم [illegible] والملک

انا ظر [illegible] ومعنی [illegible] الحسن [illegible] بنده [illegible] به ذوق علی ادراک عین حضرت

بس [illegible] سوگند یعنی که در حضرت تو که معشوق ثابت است ما آن حسن و آن [illegible] وصف

وجود است که آن معنی وحدت و صفت [illegible] بوی و انوی که ازوی [illegible] الحکم

من هوا هست آن سر وجود آیت مشاهده کردم و آن معنی که [illegible] وجود

کما هوا [illegible] لطف و صفت قدیم مادرک تو آن است که [illegible] حضرت که [illegible] حال

است و [illegible] خلقت و صفات [illegible] موسوم [illegible] و وحدت او تو

که [illegible] سوگند بود و [illegible] است که در [illegible] کوید [illegible]

[illegible] الحسن ای [illegible] بصر ولا بصیرة [illegible] کالنور [illegible] الا به [illegible] بسواه

[illegible] و حسن [illegible] ومعنی [illegible] الهی [illegible]

[illegible] الطیبة [illegible] الاشرات [illegible] الادراک [illegible] والسوین [illegible]

بصیرة [illegible] النطق [illegible] وصف [illegible] العرف

و دلالة

ودلالة علی الهوی و وصف الهوی بانه [illegible] المحبوب [illegible] وصف

ما هو [illegible] الحسن [illegible] اوصاف [illegible] ذات المحبوب [illegible] شهود [illegible] بانه

[illegible] لبصرة [illegible] العقل [illegible] لا الله [illegible] علی

النهی عنه [illegible] علی [illegible] الوصول الی [illegible] حجاب اول المحبوب فی

[illegible] المحبوب [illegible] الا [illegible] وجود

[illegible] شهود [illegible] واما [illegible]

ادراک [illegible] علیه [illegible] فی المحبة [illegible]

[illegible] واحتیاری [illegible] معنی [illegible]

الا [illegible] سوگند [illegible] کردم

[illegible] حضرت [illegible]

[illegible] اختیار کرده [illegible] وجود

[illegible] اختیار [illegible]

و من آن [illegible] القسم [illegible] الی [illegible] وقوله

ای [illegible] واختیاری [illegible] المحکم [illegible] والکلام

عن [illegible] کلامه [illegible] القسم [illegible] الکامل الالهی

سیده شت ۵

وسوء علی الشرع وسائه ان یکون لطیس بغیر الله ما هو الله هو المسجود لله لمحبة العبد

ما هو الله لمحبة لله وما کان لله غنیا عن محبة العبد ولا مدح الحب واحبه کانت محبة الله

لحبه تنقضه ان محبة الله هو من اکثر الاعمال الصالحة ومن جمل صالحی والفقراء ... الاصل

وهذا صحیح فی العمل وحده ثانی وهو انا اذا نظرنا الی الخوف من ان لا یظلم مثقال ذرة

راسا دلالا یکون منه الضر الا اقرا فستعلی ان لا کان الا من رحمتنا واذا نظرنا الی النفع

فلا انا کان جاذبا لوجد من الحیات والنوم والنظر الذی کانه ... یعمل محمد

صار النفع لا یکون الا من جهة انفسنا لعلتم محبتنا کی لزم الخوف منا والله

تعالی فما یفدانا الی الاعمال التی بها یحصل الرجاء وتامن الخوف ولو وصانا لدم دواما

لعدم الرجاء والخوف فیحتاج اذا احتنا ما احتنا من اجل العتا ... ذلک لریب

وصار وبعد صلی فاعنی ما لا یرد ما ارید معنی مراده حتی مرادی وعنی

وصار ذلک المصدود یحق فی الحسد ما احتنا ما یرد الا الطا یرد وما کان علی

کیف ان یرد حفنا ... علینا ... فحصل لنا ... دنا

منا وما کیف علینا لنا ... ان ... الینا والی الذی

ذنب السلطان ... والوجه الثالث ان السالک مستقل من ... الی ... نوبها

لهذه المرتبة یلزم عنها ان یکون النفس ... المحبوب والعالیة المطلوبة ... قبل انتهی

الطالبین الی الطریق ... الی الطاق المطعون فاما اذا اشغل ... المحبة ... فنا

فلا حکم آخر وسوف یذکره الناظم ... الله ... فلا یصح ... الحب ... المحبة

علیه ... کما ... الباب لمن اتی الی ... الرشد ... علی ... العقلاء

... وکشف منها المقصود فالحب ... ودلیلها

... علی الحجاب ... الحب ... الله العلی ... کلا

العبادة او اساس ... من اتی الی احکمه ... والدعوی لا یصح دلیلها

... الرشد ... الناظم وسیبینها ... الله الی مواضعها و

نکتة اخری وهی ان الحب ... الاوصاف المذکورة ویکون حالطا

... الناظم ... الغالط ... ویکون صادقا من جهة الحب

غالطا من جهة الحب کما ... ونعد الی ...

تمام الدعوی بقوله ... عذاری واعذاری له ... الکلاعة ... الخلق و

حلفی ... الی ... العبادة ... ذلک ... العارل

... الخلق ... الی ... الطلب

والحبی ... الی ... والاحسان ... والحب

ما ... والاسلام ... الفضی

[illegible]

وادی واضداد و تمادی و لا کان الملتبس الحامل لاکمال اهل الناس مطالبة التقید بطریقهم
و لا الکلانع عنها ظاهرا منه لا حلاطه علی العصم مال الطاعه فی الحجه بصولتهم و ضلع عنادی
تنبک فرضی وان لم اقرانی بقومی والخلافه مستنی من حل العلالاهم لما کمل علی
راسل العاده بسل علی حده و تسرک حکمه بالعرف و تکون علیه وجعل عبارته بعضه
ذلک علی اسمها بمعنی و لا یخفی علی مراده فاستعبره عن الملتفت فی الامور المستوی علیهما
وسعول فی علم التعبد بضبط التوصل الی العوائد الظاهره و علم المبالاه بالملامه وغیرها
و علام حلیح من الخلاعه بالنعیم و الذی خصله اهله و لم حملی لم یظهر ابو الحکماء مسکوید
چون معنی رقص آنست که بگیر او معاذ و شیخ تندو ما نیاز نشان شما باشند و معنی سنت
آنکه اساس موجب سوال باشد اما ترک مسلم عقاب و عتاب نگردد و مقتضای
شریعت عشق است که عاشق بکلیه بحضرت معشوق متوجه باشد و از اعراض منقوص
لا جرم عدم تعدد من نظر و مراعات عادت و ناموس نهای اغیار و قطع نظر از کل
عشق لذا را وضع بدعت باشد در نظر خلق و بعضی با خطر اسوی که بعوائد
حلق ظلو خلاء وجود را مستوجب عتاب نموده و ستاره جهان جبلانم و نیز که
و پای و بی نهایی و بی جاهی بسبب بعثت ما اساس موجب قرب شود دیگر
تعید من جز شریعت عشق و مقتضای اوست و معنی مولد اصلی آنکه

وغیرها

سر اهم کاره ... (marginal note, diagonal)

وصح عمن علی زنا طاعه لعقل و سنه حیث و هذه السکه فی الکل فانهما و المراد
ما خلع الاخلاع من العوائد و احکام العرفیه ادکم عن با لحب بعض بذلک علی المحبه و
الواو فی الخلاعه و لهذا العده ه د خلع کخلع خلعا و خلاعه تنزیع و المراد نزع المراس
عن الظلو و ما علی الانسان من هذا الخلو الخلاعه کما نعی بترک العقید مستحقا لهم
والعرض لا نسخ ترکه والسبب الطریقه المعتاده و الذی فی قوله و ان ابی المتاکید القصد
المعتقد ای تجرد عن قیود العادات و المستحسنات فی حیث لاحق بالا فعاله ای
المعنی بذلک و الحال ان ترک العقید به مطلقا هو العمی و سنتی لو ان سبیلی و فی
معاریض و معنی ذلک انهم لم یستنهم عن بعضه بقولهم والیسو بقومی ما استعا ابوا ان نقل
و ابید ای فی الحقیقه انوا قبل حضوری من من و ان خلاف ارباب علم ظاهر و صوفیان
رسمی خشک زاهد ان منکر اهل محبت و توحید و معرفت اند هیچ یک از قوم اقبیله
و اهل من نسبتند ما دام که پرده در دیده سلف بی باک قطع نظر از اغیار و کسر
نوامیس امتحت نکنند و ما سبب که ابای احوال مراد اقتضاب و ملامتم احوال اهل کردن
می بیند با ملاظهار عداوت میکنند و جفا کردن را در حق من تنزیه و ملامت
و نسبت کوزه رند قه و مباحی و حلول من خوش شان می آید و آنرا نیکوی هم
و صلح و الکار را قربت میدانند روا که اهل من عاشقاند و این قوم منزد منند

مه لا سفا شند و اگر خود ما در مید و ساده من الله وانج رسیدت مه دلالة
بو انت که سیل ناظم ... الله مذهب اهل ملامت است ه دلالا وما القوم من اتقیهم
ظاهر الشاکی والاسم والرسم من المسالک العادیه والمتصوله الرکیه الذین یعبرون
نظرهم علی الظواهر ولا یطلع علمهم السواطن والمعانی یستعملون اهل السکر علی تشکیکهم و
یظهرون علاوتهم ویستحسنون ضوابطهم ویعدلون سبیلهم عنه علوا اهم علی وصف الاستقامة
واظهار العداوة ... الحکال لا یطلع علی ما دام فی حوله ما استعملوا ... انهمک
انهمک استاد الکرمه ما ... عنه اهل المحبة ما لا الم والی ... الهوی اهله وقد وقعوا
فی عاری واستطابوا التعصی ... جوشش ... واهل ... من ... دین
ملت عشق اهل عشق وعاشقانند که حال ایشان است که راضی شده اند ما من عاشق
وعار ... ولی ... من ... وشهره ... عشق ... خوش آمد آن ... الله
می کنند و کمال ... ولی ... تعلقی ... شده دای اهل ... دین
المحبة اهل المحبة ... الذین اثروا الملامة علی السلامة ... استغنائهم
نظر ... الکمال انهم ... الی ... ولا ... واستطابوا التعصی ... الناس ... اکد
مبالاة ما ... عنه ... اللقفیة سواک ... اذا رضیت عنی
کرام ... بس ... که خواهد که ... سوائی عاشق و ... حت ... می کرد

وحضرت تو که معشوقی مرا از چشم ایشان تیج کونینی نیست چونکه کمال عشرت و
در کار ... کیار مشایخ و علما ... وحققا ... اهل ملامت ... امتحان
تضمن عاشق ... اندیشه چون ... هر ... صلاحیت ... رسوائی که ازین ... عاده
می شود آن ... مقتضای حضرت تو معشوق و اولیا و علما ... تو باشند
کمال خود ... می ... آن ... در نظر ... ترجمان ... عاید
و ... دعوی ... آن ... نظر ... تو ... عشق
نوشت ... وهذا ... شرطیه ... الشرط والجزاء
وهی ... اللقفیة سواک ... الجزاء ... الشرط
هوا ... حقیقت ... معنی اذا رضیت عنی ... الصلاح ... بغیر
اولا ... ساق ... بعد الجزاء وهو ... بعض ... للعرض
الا ان ... اشار الی ... الیقوم ... هم ... وان ... بعض
محاسن ... شکسته ... ازو ... عادا ... معنی از
اوصاف و کمال ... که ... جمعیت ... اند ... ما ترک ... عشق
حظوظ و لذات ... است ... یار ... که ...
تو جائی ... که مرادت ... ازین ... جهت ... اوست ... کرم
جون ... اهلاق ...

دوا که ... زیاد و عباد ما ... غایب ... باشند با ... اما اهل غیبت
را سبیل بصفت ... و کرم و فضل و انعام تست و این مجالس تو چون ایشان در خود
می‌یابند آن‌تو ... حال خودی شوند و عادت جودی دانند تا ... ایشان که جدایی
... اکمل وصول ... حاصل اند نفس خود را ... حظوظ و لذات عاجل التوام
میکنند و در حقیقت ... و نامرادیهای ... بی‌حاصلی کاسب ... شوش
بیت که ... ایشان ... و اما اهل بیت ... و ... والمراد ... عمات
تو بصفت عفو و غفران و سبیل ... رضوان ... رحمت تو بنیاد می‌آورند و ... حب
... این ... و ... است و ... بعثت و ... ایشان از ...
او ... است و ... ایشان ... مجالس ... ملکوت ... و ... سبحت
در سلوک ... عشق تو ... احوال و ... که ... بس ... حضرات ... جمیع
... و ... و ... و ... و ... و ... و ... و العباد و اتصال
و ارشاد و عز آن ... که ... آورد ... بود و ... اهل
المرسل ... و ... و ... و ... و ... حقیقت ... بانهم لا جرم
... بی‌نیکوست و ... بعضی دون بعضی ... دفته ... او فضعه
فی العقبة و ... و ... الناس ... که ... بنمایند والمجالس

حج ... مصدر ... حسن و النتوین فی کل عوض عن المضاف الیه یعنی ال ... یعنی
سی ... سکت العباد ... هذا الی مجیبه فکل حسن ... سکت ... فسق و ... ارشاد بهذا
البیت الی القوم ... الناسک ... مشا ... و ... ایشان ... تعظیم بعض
محاسن المحبوب من ... و اللطف ... و ... و ... فی متقضیا بهم
من الجنة و النعیم و الدرجات ... العلم ... من ... سکم ... من ... طلبهم
بالمقصد المحسن ... مطالبهم و ... انه ... من جمیع ما ظهر من المحبوب ... او ابد ا
رحمة او عذابا ... جمیع صفات ... ذاته و الناسک یعتقدون بعض الصفات
... عن مشاهده جمال الذات ... کان الی ... سبحانه ... کرد و ... محموده ... کان
... الی ... کان غیر ... الی حضرت المحمدیه ... و ما احمد ...
... غیرت ... جبر ... بس ... میگویند که ... سر و سامان
بودم و از ... حیرت ... ... که عشق و دوست داشتن ...
و حضرت ... اختیار کردم و دین و مذهب خود ... ساختم ظاهر او ... و ... دیسم
که عشق و سر و سامان در دین حیرت و ... است که اگر ... حقیقت عشق
بودی ... کرد ... که ... کشتند ... و ... در وادی ... حلقت
و ... تصور ... آفات ... و ... و غلبه ... امکان ... خوش

... عشق ... حرت ... ایشان ... حیرت ... حیرت ... و ... حیرت ... [illegible]

منفصل این است که وانیشها با به عام کرده و تطور خود را در اطوار محبت بیان فرموده
اکنون در چند بیت آنکه از زبان معشوق در این دعاوی میکند و سعادت کشف
آثار بعضی شده را کشف ارشاد دیدی بحر ذوق الکار سواء الذی لا کل له منذ هیا
به ابتداء احوالی علی حاله و لعل است من قول علیه الصلوة والسلام بیت ربی فی تجرا
ده داهنا دها ر بحر حین حرف حر یعنی الی آن اداوقع بعدها الفعل لیحق دهو علیه
والمدعی الطلب و الحرة جمال کحدث من بوق النظر و شی و هی بد متوقه الی الحد
الترددی و احسار منذهب الی المطلوب المحمود ان حرمت عند کدالوق النظر فی
مشاهده جمال المحبوب کما بحر البصر فی مشاهده نور الشمس و قد الحیرة فی الحب و جاء فی
ملکک ست لا الف فی حر تها والمدعوب هو الشیخ علیه فانهم اما علی وجه کرو
و احرتها او علی علمه کو ابتداء الشیخ علی حرتها المدعو تعبد بوانتقا حرة المحمودة و
محمود لقصده واحرتها کثر الکرو حرا بدو لعلم [illegible] فی الشکی ده کرت فی
الی احر حسین ایالک طریقا تحر حسنتی و جاکاه ولو لم یکن حرتی و جاکه و احرتها
مواصی قال [illegible] تحر الطالب دایما [illegible] و ملایح [illegible] و انفسها
مقتدا علی اقلاهه فی المحبة الاراده و ما طلعها احر ها علیجا تها اماده [illegible]
و دعوی کلا هه [illegible] تسلک سبیل المحبة [illegible] حظوظ و شیئه [illegible]

طی

لمی النفس المحبة علی صرف المحبة فالی آنکه مقاله سوی مجری مقصدت و دوته المقصد
عما علی سوار المحبی سس [illegible] و ان [illegible] والا قصا و الا هدا بالمقصد
من الا فراط والتفریط والمحبة حادة الطریق میکوید که بعد از من معشوقی تحقیق
که کرده و سوکند که بواد خورده حضرت معشوق الکل را بو من ارکرد و کفت
در ره عوی عشق صدق و کوی محبت من صادق نیستی و کوه ا نو مسلم تحقیق
ا نو بود ذات مقصد بود ان مثل حرمی دیکرست و مقصود بود در پی تحقیق
من کس دیکر و آن بیت است که طالب وصول حظوظ و مقامات خود است و از آن جهت
حجاب هستی خود ما نده است و انوار جمالیه بحضرت نو نشانیت که رده است تا آنکه
ذات عشق میکه فنا صفات ما نشانکند بلکه خود را کم آن حجاب منبع خیم نو
نشده است و تا نقاب تو در راه در سبب این ما سعادت در من حال و سعادت رانق عشق
نیره اصلیست سوی تو رسیدی حظوظ خود را نیز بار انشاده و اره بحقیقت
نی ا ان کرده که عشق با نو بسط طرف اعلی و طرف تفریط و نیارست اما
نو نقطه هم بعرف و یکی عشق ات از انالت حظوظ او وصاف مراد ات
که اکه کمها با الا منا رند و این مجرد ملتقای نفس است و اما طرف اوط کمال عشق
است در ولا هستی و افنا او را کلد ذاتا و صفاتا حتی عن نظره و السعاد الی

ما هو نظر الی المعشوق بل الی العشق انظر وهی التی یسمیها الی الحضرة العظمی المضاف الی الکل
الا کل برواله معارفش آنست که عشق در نهاد عاشق تصرف کند تا عاشق اوصاف
خود در تن جهد لکن بتقاضای اوصاف که مرکوز است تا در وصول که در معشوق داخل
شود توجه تعلق عشق حاصل آید نفس باشد تا که در ذات معشوق و عاشق آن
نوشتی بگذارد که متعلق میل و محبت او حضرت معشوقست و به جهت آن عشاق
تا معشوق است بیان این مطلب از معلوم مذکور و این مطلب است که او را ازاله نماید
و ظاهر روشن عشق حقیقی را ساکرده است و در معالجه عشق بود تعلق وصل
بر معشوق حقیقی که الطلب یاد داشته و الاقتصاد و مرتبه وسط در همه
مطلوبست و بنفسه و اوامر اطاعته لا طلب معشوق حقیقی بلکه اولا در دو
و آن شرط آنست که بس معلوم شد که او عاشق حقیقی نه عاشق مجازی و السوا
الوسط والقصد سار و القصد وقف الشی ای در دو جای عند و الظهر عائد الی
قصد الذی الثورة او الا کار القصد و سوا الوسط بکل الطرفین و التمی السید الذی و الکهف
سوا الطریق القصد و وسط و المحجة طریق و اوضح مسلکه ای مامات کیست و کیف و الجمع
اولا فلا حاشی المحبوب تعالی الکتفا مر تحقیق فی حقیقی بل القصد مجازی و عند اک
القصد الکسط العاشق حقیقی و مجازی فی حال کونک عشاء ای عاملا علی وسط طریق

الذی

الذی هو صرف حقیقی والمراد بالنور الذی سواه ثم لانه لا یطلب من المحبوب حظ
نفسه الا المحبة النقلی للذات و محبة المحبوب بالوصل لاستغراقه لحظوظ منها فکانه یحبها
ولا یحبها کله وهذا یهدی الی ذلک بسلک النفس على صورة کمال بر شاکی صحیح
هذا النفس ومحبه حاکیا عن حال المحبوب تم و تحرک حتی وقلت لا اشتباه
حبن لیس بعض تحت سن السن و العسه والمین الکذب میگویند که کم اکنون
ابن لیس بود و صادقه را با عشق حقیقی با خود کنش از حقیقت عشق و عاشق او در نوشتن
و حجابست و می پندارد که کار را در وهم اندر است اکنون این پندار محو کن
و نوشتن بی اینها عشق بین بحر بی انواع بعث و غرض حسن الصورت بی نظر حلول کرد و
حوض با سود در صورت بی که معشوقم یار نبود تا که علاج از دعاوی مذکور و بالجمله
کسی از دعویها و نحوها رونق و لیوها ای محبوب و شان از دعا فضای الکل عشق مطلق
این عیب دروغ خود را که دعوی صادقست در سلوک راه عشق حقیقی بود بنا
و خود را با این دروغ از بهانه عشق مجاز بیگذارند هیچ موله ای ما قلت و المین
الکذب و لیس هو الفاعل دائما من هو العیب و المین الکذب و التلبیس و التلبس
معنی و صفة ارادة الشی علی خلاف ما هو علیه و التمی تولیه النفس علی مراد من غیر
استعداد له و فاعل مر کبیس تعشق و لا یساحال من الضمیر و قلت و الضمیر فی عائد

[illegible]

الی آخر الموصول وصلته قلت هذه مقولة القول العائد الی الموصول للعلم به
واسقط شیء لمعمول لا لا وقلت صفة للشیء والسوء للعالم ای فی ترک لبس
الفعل المعتقد علیک صورته لم تک ملابس الحمد الی الحالت التی ملئت دعوی المحبة
الکاذبة وفی حال کونک لا لابسا لذلک القول لباس عبث کلابس ثوب ظلم وزور هذا کما [illegible] و
[illegible] وفی النفس الاقطار اسبت [illegible] معاشر بعث طوره فتعودت [illegible] من بعد الاول
یعنی جاورت والا وطار جمع وطر وهو الحاجة والطور الحد و[illegible] الاثر
رحمه الله [illegible] ولم تعد طوره ای لم تجاوز حد خود که چون [illegible] تر
درمیان [illegible] و[illegible] خود [illegible] دمات [illegible] خود [illegible]
خود [illegible] ودعوی دروغ [illegible] صدق [illegible] آن
است [illegible] که [illegible] و
دعوی [illegible] کرده [illegible] خود [illegible] کردمات [illegible] کس
[illegible] دعوی بدروغ [illegible] که [illegible] در [illegible]
حاجتها [illegible] و [illegible] بوده کرد
باشد [illegible] الطور الحد [illegible] الاول [illegible]
ونعنی [illegible] العدوان [illegible] العدوان [illegible] والا وطار جمع

وطر

وطر وهو الحاجة والمراد [illegible] المطالب والطول الحد وبعدت الاول [illegible]
والثانی بمعنی طلت یعنی [illegible] المطالب واهل المارب وسوی الثانی [illegible]
[illegible] حدها الی الطلب مطلق وذلک لانها طلبت حفظ الدولة والوصل
[illegible] مطلق [illegible] وحی التقات ولا [illegible] الاثم فالوصل [illegible]
[illegible] وفی دعوی الحب کاذبا ثم قال [illegible] وکشف [illegible]
[illegible] دعوی [illegible] من الکل بالتعریج الخصلة والیا [illegible]
[illegible] دعوی [illegible] باشد [illegible] خصلت [illegible]
و[illegible] است [illegible] ایشان و[illegible] بعض [illegible]
الکسلاء ما [illegible] الله [illegible] قال صلی الله علیه وسلم [illegible]
[illegible] که دعوی دروغ باشد [illegible] کرد دعوی
[illegible] صدق [illegible] بعض [illegible] خود [illegible]
[illegible] بصورت [illegible] می کند و [illegible]
و [illegible] دعوی دروغ [illegible] صدق [illegible] دعوی
[illegible] که [illegible] عشق
[illegible] الخصلة

كشف للاستفهام عن الحال والبال فى لحى منقطع بعد مجرد والحكم بنقم الكار وبعضها الخفى كى
الحب فهو بمحل الروح والقلب كما قيل در كلبه سكى الروح منى وللاسمى الخليل خليلا
وارد ما يحب الذات وبالدعوى اظهار الحال الكال وفى نسخة مطلقا وفيها ان كانت
كاذبة والطلاق الدعوى فى الكذب غالبا استعملت على كيفية موته بحسا المجرد دعوى
كادت على طريق الانكار اى لا تطو كما ابدا والحال انه احسن حسب لسعد باجمل مطلوب واكمل
مطلوب مجرد دعواك الكاذبة والحال انه افتح حصلا واكذب لسعاد السوء لحصها لمعطف
استفهام آخر على الاول للانكار ثم والسهى من الكوكب من اده بها المحاسن لما يك
عن ت س ل السهى الكوكب الخفى الذى عند بنات النعش الكبرى وهو الذى يمتحن به الناظر القمر
لعاده حفائه وصوره والاكمه الذى يولد اعمى وبه اعتل والعمه بالبا الاحصله ولكنه
هو التحير والتردد كويدكه اگر نابينائى مادر زاد مقتادد سهى كوكب سهى كه در نهايت
اصلى پوشيده چشم خود را اندبه نامى آنكه مستدل اولى كجا باشد و آن مراد ديدن
اوكجا اما سكن باشد كند چون از جهت جهل و تردد و حيرة در بلندى قدر و خفاى
سهى از قصور خود عاقل و جاهل مانده است محتمل بود كه دعوى حظوظ و لقاء و وصل
ما يكى ما عاشقى و بعد السهى چون ازكجا و وصل ما يكال الطف و دقت قدر
ازكجا ما آرزو و تمناى حظوظ خودت تو امى رسيد و تو من دعوى مى ارد

والسهى كوكب خفى عند بنات النعش الكبرى وهو الذى يمتحن به حدة البصر بروية لغاية
خفائه وصوره والاكمه الذى يولد اعمى بها عقل والعمه التردد والتحير وفى مراده
بها عقل وقت صورة لا كمه وحمها النصب على المفعولية لكن للاستدراك محقق
عن مفعل ولذلك العطف استعملت على مكان السهى من ادراك الاكمه على وجه الانكار
مشيرة به الى شدة السهى ادونه بحسها ما يحاله ادراك الاكمه جرم السهى لما بين بينها من بعد
للبصر فكيف للاكمه اى وان حتى من يدعى غير البصر عاقل عنه لتردد و تحير
واستدركت حصول المثل بذلك الاهى على احد لاتحاد وهذا المطلوب لكل ممكن
لكد عنك لطائف النفس بما لم تنعم بها ما حظ قبلك دونه على قدم من حظها ما كطف
س س كتوت تو اين دعوى لقا و طلب وصل در معامى استاذه كه اند اند تو
رسيد بحظوظ خودت و دو امانها رسيده است و بر آن معام الكمل است
والكاه در وقتى استاذه كه از كام خود يك كام بشر نهاده است داكرها
معدونه اى كحظ و حظ الحظ النفس والمراد الحظى والحاوز و تعلق على قدم همت
وعن حظها ما كلفت حمله موده المحل صحة التقدم والعالى و فيها المعطوف عليه
اى بسبب ماذكر لطائف النفس همت على قدم عن ممكا وتذهن حظها فى معام فذلك
كحد وهو معام طلب الروية لعينه والوصل الذى علا ان يكون موطيا القدم

در نوبهای وثانیات و نبود رسیده آنکی که وسیله وصول کتاب وصل سازی جهان
که در جاهای مراتب وصل حضرت ما از زاد است و مادام در دانی و هر گز لیس دانی
میسر شود و از من اه لی الی تعالی این هستی را گاهی محاو شود گشت و مادام
از جاهای هست هیکل ما بر جاها مراتب وصل ما رسیده است و سوال سلوک اطراف
این ما لکل الی البوره للذ وسد لکم ولیس البر بان تاتوا البیوت
من ظهورها ولکن البر من اتقی واتوا البیوت من ابوابها
در جاهای فنا اسماء و صفات که مراتب وصل ما اند و آن در ما لحق فنا
حظوظ چون هنوز حظوظ خود برگاشته
وصال ما نفس از هستی خود که هر گز نشود
هدای فی القرب من ابوابها
التی هی الاضافات الصفات من ظهورها و اضدادها التی هی
امات الحظوظ والوجود سلک الا الصلاح
ولیس البر بان تاتوا البیوت من ظهورها الا آدم
حضرت
الی المقصد وصال انفصال که

بعلوم متعلقه بالخطوط و من دام على الخط
طاول تم
الحمد
که
و مال
سالک
طریق
الطلب
علی
کم
و ان
که
حضرت ما که مراتب وصل
مسعار
از هستی

در

بس لو نهان است ارین دعاوی و نشان آراسته بموهر ما اهل بس آوردی
و آن سخنان بر وفق و دعاوی خرق صوری سطیلی او ده اهل حضرت ما که علامات
آن تحت طریقت و نا یافتست و هیچ چیز را اصلا و راسا ما آن راه ٤٥ قد
مر زخرف القول بدعوی المحبة والهوی المساواة والوجد والرقة المقصد
والمرامی جمع و مراسمت یعنی و مرت قدام مطلوبک التی سوالمواصلة والمحبة
رقة وجود ان مجموعه من الاعمال والاقوال والاحوال و نطلت توسلها نحو الم وجد
مقاصده سئل الروح فکیف بالزخارف و قد ابرت بسعم صلاة والوجد قبل
الهوی والسهود نحو طوا البولسه بو بعد والبن بیکی بحو بکم صلاة فان ابت
فر الداعی الذی بومه و وقت بو جا سقی عن مسقط کابک فی دارک حافظ صفو
سل من صفو الشی خالصه و منی باطها بود ما کار البلث و بعد الهام بود الا معنوها
یعنی در حال طلب و قطبه کرو بس جلوه و هال حضرت ما آنکه که بطرز جو و جود و ارنس
جو درست بسعد لعلی علوم و احوال و اخلاق و اعمال در دین و دنیا و آخرت
و اولی و این آرائش جودت یا مان بسعد لعلی مذکور در هر دو سرای دنیا و
آخرت کاش و سلت و وصول با بیع و بس و حال ما بنداشته و بر جاه و منزلت
داکه مان بسعد لعلی بر تو احاطت و حجاب و حایل عظیم است میان تو و مطلوب

از خود ت الحاصة و ارمش با کر و فقه و سیاه للوئی العز سواد الوجه فی الدارین
که در کنن لنظم و سند طرحظوم است بمون ما فته بحظیه این و بس کوان کامش ما حاجه
عکر کرد نصب بوجه جو مان دیگر جه ما شده و هیج الطالب کا کتحقه ما ای بوجه سفق و حا
و ما القصد بقول سعد ما من طلبت الاستحقه حاه به قان بوجا سفق و جاه ای بل
کان سعی دنی بوجه الحجان اللتی اسقطه جاهه کذب و المعکس ... صفوه
لک فی ادراک بسطوتها و ات سکر محمل اما طل و دعوی الکذب وصفوه الشی خالص الصافی
و صحها و کسر ما حالصه و المراد حال الکمی و الکطه زخیل الازدواج و النصف خلاف الکامل
کنصف غیر والدعام لوجه الکاه کا صلی بین العین علی خلاف سواده و هو الخجول
للعموا اسارالله بقوله صلی الله علیه و سلم العز سواد الوجه فی الدارین الملائی بوجه
للصاحه ای و حسن حالک لو لکت بر سقط کابک فی دنیاک و عقباک و حال وطنک
عروس جمی جلوه و جلوها طفت صداقها و وسیله فقنا من بیاقی و حملک وجود
جاهک فی الدنیا و العقبی لا سعما لک بر خارف العلوم و الاحوال و الاقوال و الاخلاق
والاعمال و السلل و بکار دفت لانک لا کلفی الی جناب عزتنا الا ببذلک وجودک
اسقاط صولکم کو لوکنت مکلاه من بعطا الاحقده بعث الی عالم بتلک کیف
یعنی ای الاتی ما علمه و الی التی اعلمه غیر علمه بس کوان فنا لک در الاتصال

وتربیت حضرت حق که معشوق تو بلا دمن وودرصحن فضل وصلت لقای حق درکمون است
مخزون شنی ارسطو حرفی با که در لطایا است حقیقه بودی که وجود تو خود هیچی اضافت
که صور و صفت و فعل هست و علا حلو هست معمول نیست هیچ سودی ح لعلاج
عمل تعقا لهو بقا [illegible] ولیکن پایه کشتی با کملا که کملا وجه مقاو کهودی
جود اصلا با کا کو سوا حتی رسد و آن با کاست که حقیقت [illegible] تیغ و لی تعمل
است والکاه در ان حضرت بعوی لی بعمل ولی تیغ جودی جود اعلام
کهف حسلی و دانستی لی هیچ حکمی و صفی و فعلی جوار و لی اخصارها دار ابیر سلوک
وعلم وعمل که نام بردی و آتوا از جهت کمیسوغ عشق و وصال آماده کردی بود و سلت
نمودی هیچ با صفت جود در حضرت [illegible] ندیدی و آن علی را الت
وصول بحضرت و وصال بار فی جه آن جمله علم و عمل و کشف [illegible] و
وجود صادق [illegible] دیدی که [illegible] حدوث و حلقت و حکم علام [illegible]
محدث ما قدیم و مسند مطلق چون آن همه علم و عمل و سیر و کشف و آداب و اخلاق
امر کل شی با لکسر [illegible] نظر تو [illegible] هیچ انا ن جمله اعدت
وسلت کتاب [illegible] علم عشق و وصال ندیدی و آن [illegible] در حال [illegible] لا وصل
[illegible] الالایه [illegible] بودی [illegible] که الفرد [illegible] صورت وجود [illegible] مطلق

[illegible]

فقات حواست که شاش در بن بیخ انسا صورت نظامها تست کار با قلب
منق سیقودی العبار تعینی و تقیدی در مرتبت و مجاریج در ظاهر کمات صور مثالات
سوحه اکادی والهذا در تطوی که اکاد و اظهار کلمات ابتدا حرفی بوالی کرده با
الواسید اکردن بهمکن بیست القصل صورت نفس مطلق ساجم در هلا حروف
سا لی است و هیچ حرفی بی او نیست واصل همه حروف اوست واما با صورت وجود
ظاهر مجمعی متفاوت است در عالم شهادت که ان وجود مقاق مثبت بعدد و محقق
ان تیقنه حصولیت و الهذا دلالت برذی می‌کند و لعطا که مثبت و مقصر با سب
صفة العوده
ما انت صور حصولی است که معطی هستی و اضافت وجود است [illegible] العقد
ظاهر الوجود
والصورة [illegible] شیخ اکمل محی الدین قدس الله روحه وجود [illegible] که با الیا
ای المعنی [illegible] المطلق با سطح الشط العالی [illegible] صفة العوده
ودال [illegible] وجوده و شیخ [illegible] روحه [illegible] ان السطالی [illegible] الیا [illegible] المعنی
تعتی العوده [illegible] من حیث [illegible] الاعلام [illegible] ظهور ولا وجود الا
لی [illegible] الشیخ [illegible] قدس الله روحه وجود [illegible] شیئا الا [illegible] ذات [illegible]
یعنی [illegible] الاقاه [illegible] العوده [illegible] بالنقطه [illegible] بالعام بالالوه [illegible] وهذا
[illegible] بات [illegible] لم [illegible] واتوم [illegible] الحبت

سکل و صورت و صفت ماست تعالی الله الوجود دریا که صورت با عین الثوابت
ولکن در مرتبه الکه دیگر بسط حقیقت و صورت او و روی طاری شده است و بیان آن
بسط الالف مرکب شد و شکل الف را بعاج و اسحاب و اسلامه با طلوع والکماتهن
خرو متصل شده پس ازین جهت از هم محو و فیض بسیط است که صورت مطلق شده
و اضافات و صورت او و ما العقد العقود والعیوب که انفعال از حقایق اوست
و حول با صور و حقیقت مضاف شده اول صنع با حرم آنست طهور و صورت الصادق
وسلسله آمد موم در انکه کلام الهی همه در کلام نسبت او اما حرف که صورت فعلی
کامل و هلاله است که سازی در و باطن هر فعلی است که هر فاعل مقام مستعاد
و سبب طهور ادراک در ثلاثه و تعلیت موضع که طهور و احدیت در تلک المرتبه
تصور شکال متصل هی تعین او و علاه احدیت که فعل علله طهور و کمون صورت
والوعله کمون صفت و او علله کمون فعل پس میگویند که اگر بود در هر فنون و فق آن کی
خود خودت عرفی کسی کیما آن صفت که درین بسط با است که او را النفسها و هی
ذاتها هیچ طهوری و حکمی و معانی و وجهی نیست مگر در هر حرف با در هر اضافت
چه آن صفت که حرکات است عرف سلسله از حروف با ما الابعاد الاضافات و علامت لا تعینها
علامت و کمون ثبوت انسان حرف در هر متصور و متصور الذات صحیح او قعد و حصر

مراتب و احکام حدوث و اشیا را اسما کار ریشه چنان بود که شیخ ابو طلعه الله
رشی رحمه ایشان داده العونکون مع الله الآن کما کان والاکنه سلک احکام
اسما که مشتت حکم مخالف است در کشف بلا حاجة با فقد حما که عین آن ثبات
مجـ
علی بعد و مع وصل که متی با کیفیت منصرف العقل مرتبه شده بجای آن حصص
و تکمال با حدوث حد ایت و مع صفا قدم که آن کلی الحمد و هر جانب قوای آن تا آن
جمله بواتع و بواتم حدوث را از ان صور و سلوک و علم و عقل و ادراک و الاخلاق و عوارض
که بجود شاشکی آن موصل که الف و تعدد و سبب موجود و وصول و تحقیق و تکثرات
علم و بقا حصول شوند بعدم التناسیه و و صل و جود ذات که حضرت با هم با و ید
و به الف اصطفا هی با تا فی الحکم والا حل صدوا اهدی و آنان هم بعوهم الی ... کل
مایه المماته والمعانده من الآفاق و قوم الاصل عنهم و الامر شد وعده و بعد
عنا احصاه الی ایجیره و احد بعد اعدادا هباه لو و الکاجه و العدد ما ...
ره ان فی ان لادی محمد من العلم والار و کیف سلقه من بعث جوابه لو و محل الهادی
اعلم بصیر با هم ان و قهر با غیر عشره و ایا رق العطی الصاهدای و لو کنت
مع فضلا ستو اصفا مبهم مقا کمعقد الیا کیف بعطفها صرف موعا الی مسبوع صلات
ورفع مکما و ملت من الاداریه ملک کهید و حملها مکانه شاهد و عدا ان الغنی الحمید و رب

وعدده في الوجود لا نزاله اى لا تعدديه يسقوط عن درجة الاعتبار وان التى
هاهنا من العلوم والاعمال والافعال وطبيعة سوسل بها الى سولس بعده
وذلك لان المكاشف يحصل التعيين اذ الكشف لا يساع الى ما شاهد ذاتى معه
من الوجود والصفات باسرها الا اظلالا اضلالا شبه فى سطوح شعشعة شمس الحقيقة
فكيف سوله رؤيا اعتبار وجوده وعدة صفاته ووصف الحصر بالغاية لا ان
تلك ذرتها حادثة وتكون خاصة للمكونات لم رقم صفتها واليا صول الظاهر
المضاف بكما اى لما لم صورة الوجود الباطن العام المطلق وقول بعض العارفين
ما رايت شيئا الا رايت الله مكتوبه عليه بواعى هذا المعنى لان كل موجود
لوجود مقام واول موجود اصله الوجود المطلق هو الاول الاعظم الكل
هو واسطة التكوين ووالد يعنى الوجود من الواجب الى الممكن وموجب
المحبة الذاتية كمال الجلاء ورد هذه العلة والسط الواسطة الى صورة ذات
الممكن ويعرعلى الوجود المطلق قول بعض العرفاء الى بالياء بالوجود بواسطة
غير العلم من الوجود بعلم الاول قلنا وقول الشبلى قدس سره انا النقطة التى تحت
الباء اشارة الى ان ذلك يتعين العدم والعقل لا يدرك السط لا وجود
لها الا فى ضمن الباء وقول الناظم نومن هكذا تعرف الحق ولو كنت فى منظر الآيات

صفحه بلغ سنة فى التدلل والغشام فانح سبيلى وافتح لمن اهتدى ولكنما الا هواء
عمت فاعلمت سر من الصغر فى قوله ولكنها راجع الى الحال والعقد وسرى
وعلى هذا يكون ما كان منغ لكن على العمل وبعده مبتدأ وخبر وحاده راه وصول
من كه محبوب حقيقى ام گفته سدا و روشن است واز دو وجه نيست كه كام
وصفات خود به نهادن و دوم قدم در رشت و حضرت مادر دهادن كه
عز وجل و امام جاى معلوم ربه وبان حسن من الهوى قال الحمد لله الذى وابن يادوكى
روشن است كه ما اهل طريقت سلك طريق يوافق اصحاب من اصحابه من فى الكمل
مددح و معلوم كه لازم اسلام راه ما فطا شد و كيلا من بعد ما وهوا سماى
عمل لحكم امر است مر سبل طايق شده است و هيكل ظاهر و باطن او را عام [illegible]
واسن احدات سياه و شكر ادات ابرو لوضا يتبه و ما سه اگر داشته بمعنى وجود
واقف احيت كمال ظهور و اظهار و جلا مراتب استعلاى واستواى اوهر كوه و
عالم الارواح شنا نزلا انزلا افلاك و عناصر و مولدات كه ورود صور [illegible]
متعقل است ظاهر گشت از همه مرتبه و سعاى و منزل كه صحيح و صحيح و حكم
او وصاف و خواص و احكام مراتب و مقامات و منازل كه ورد او وصاف اصلى
شنند هذا كه حكم امر ربع شده و هر صحنى خاصى ان صفات و خواص عارض مى كرده

شی و سوای او تعلق و صد ملک کشف عالم را ان حقیقی وجودی مساوی الطرفین جمع او را که
او را قابلیت از لوازم لوازم سوابه او احکام را بسوی او شده کو داعیه پس اگر حکم
آن مسلی لا وجوب حسی سوی رجوع و او واصل و حضرت جمع که او لوازم آن منتقض
وجودست یعنی حکم ظاهر ذاتی امکانی که ما را اصل های جمع مراد بوده باشند واقع هند
صحیح عیاره لوازم حکم ظاهر ما بعد الی امکانی است جری از آن سبب وجودی و الحقیقه الی
ما علم امانت در اراده ارادت بقید بواسطه ملامت تر بود و ظاهر بود و فی ارشاد رسلی
صاحب تصرف بر ما صفات و قطع تعلقات ساری بی و طرف بود و حدت و اخلاص علم
رجوع سیر دل کرده و در هر منزل و معانی و مقامات طریق جمع و ارادات و اباد تجلی
مراقبت و مجاهده و ورع و تقوی و زهد و توکل و احوال و لوامع آن جمله احکام و اوصاف
و خواص عارفی مذکور که در هر مرتبه و منزل و مقامی از افلاک و تشکلات و الاتصالات
عناصر و مولدات بسوی طاری شده بود زوال می پذیرد و حکم آن اجواد و متعلقات
میشود الاشیاء که حکم آن کلی لوامع امکانیه از اصل بر حقیقت مطلب سوده باشد و در
اول حکم اهتدا در اصل امر نشود لیست تا اگر او لیست احکام سوابق عارض عالم الله
و راه صدق و اخلاص ممر مقامات و منازل که کرده را عاما تر بوده درست و بقاء قدم
رسانیده و از هر سوی از حقوق هر مقامی و منزلی از منازل و مقامات که

ضعف

مقصود

که مقصود بر آن بو موقوف است مانع آمده و مقصود را که نفس ثمرات و حظوظ او در نظر نما
مصور است مقصود که حضرت معشوق ما است عوض کرده لاجرم این سوابق های نفس که حکم عالم
و عالم کشیده و راه هجر را بر معانی نشانده و الله الرشد قد اتبعوا الطریق المستقیم و الهادی
الی السبیل و ما ملکتم کالا و من اهل و مولی و لکنها انها راجعة الی الکمال و العظمة الی
المستقیم التی هی فناء الوجود و الحجة لمن اهتدی و لکن اهواء النفس عندک فاطمئنک علی الله
بکمال الطریق لما حصل علی الفقر المطلق سوا با علی البصیرة کما ورد حسبک النبی بی و لحم
تم و قد انتفی هوای که و من به هستیک سبیل دعای کجی سبیل سبیل احکام ان یصل
سبیل صفای جان و طبع و روح و سیل الملک معلومست کما علیه الجوهری و معنی المغنی
کاه و اینکه عشق و معشوق نما سیاکتم و آن کس که عشق وی سبب مجازی و تنزلی
بوست بر حال ما را کتم عشاه که بی دعوی بو کنند مکلوا که محبوب معشوق ما کتم
و آن کس که عشق تو تمام با اهل جود و همه ارض و همه ارض صاد شوی ارض
محال کلی ه و آن الا و نفس اسبابی جان عهد و سبب سبیل الی معلوم سبیلای و عهد ماه
و عدا اظهار محبتک و محبوبک الیک صفت مثال معنی ادعای کجبتی تم حق طلب احوالست
کل سعد و الملک و صفاتک تعلق قلبی سبیل بود را ز مجاز و از عشق الی عشق علی الارض
ست و لکن بر نص صورت عاشق نه بر ما و مطلوب معشوق و بو نفس مطلوبست نه

اصل و کل علی اهل العباد کما اخصت الکمال الحق لموصله الی الله و سلم السلم

اما آن معلوم اقسام و صلت محکم
ازین جنگ سرمدان و اسکن صفت
ات از مقصود فتح تفسیری را آنچه اربعه
ات از مقصود بحق که موصلی و دولت اولیات
مردود بهیل و او معاذ دعوی کرده و دولت
آن اولیات محقق و مرتبه بود و لایت
آن اولیات وان نا ما بعید از بعد ن
مکتب موجودی و آن را بعید کردن
مقصدت یعنی آن ترتیب اظهار بود کردن
و ما موصولات و فاعل مع ضمیر است بما ندیما
معنا یعنی و قت آن آمد که بر دیده از روی کار
دعوی محبت تو بر دارم و سیرا کردانم دوستی
تو و آنکس که سبب وی زاری و تراری تو بود
علما جهان وی ایرج که نیت کرداند دعوی کردن
محبت تو با من و مقصود آنست که پیدا کنند که محبوب
که محبت او حال او بر او آمد و مقصود است و آنکه
نواز بهر وی سرگشته هست

[illegible]

مدرسه وعقلی ودلائل من برهدی این وقت آنست که تو عشق را وصاف وجود آن را
خواهی وان لذت وصال نظر وعشقی ست که در این بیت ادا خواهی که بعنی اصل الحسن
معنی القضاء الکلی بطلب النظرة المطلقة وان سبب آنست که شهود رهایی بدانت عشق وبوی
نبود و نفس حظوظ نفس است وهی حال که با یکی سر سوی از نفس حظوظ تو را از
نوعی او مانی اسباب تراجع معنی حضر الحسن سوا نبود ده سال ملازم مقام
واسباب ظاهر است ومحبت بی ملاک اسباب والمناسبات پس حضرت ما را لولی
الذی جمع شود وچون آنکه وصل او وصاف وجودی خود که صفت لولی عشق ملکی از خود
که معنی وصف حسن وصال الطلل ما تقی بمحمد ولا تی الصلاة لابد بان المحروقة معنی العنفس
المطلق لا بان المحروق الاکاد النصفة تجلی فیما صورة صاحبها لانها مستی علی صورة
من جهة فعلها کما انها علی صورة من جهة فعله فاذا ظهر لشیء کما علی ملائکة والصرف
نعوذ بالله من الوهم المحدود والعارف منه للالحاق هو علی یوم ولکن محتجب منه
والعالم معدوده محض للفقر ومانی علم الملک معدوم لکن موجود ومانی علی ذکر الکنت
ومقام معکوس طالبا من حفظ حسن طلب الوجه المجبوب کما بدانی عشق و بالتوحید الی کمال
محجبها بالعلم ولکنی بالاستتار فهو طلب حتی فنا رسیدن وصل بیکی الی الحق سوی اهل الدلیل
علی ادعاه دلیل تم علم تکون ناظم لکن فی فنا وعلم بمعنی علم التجلی ملک صورت

لعادتی معنی ملکی است ... اعمال اصالت ... حکایت ... وان حال ... کمال عشق ... حضرت ... سعید ... بجود ... وصفنا ...

پس عاشق حضرت ما شواتی بود تا بکلی در راه ما از وجودی وا او صاف وجود خلاص شوی
و مرا المعنی این فنا را ما معبر شود تا آنگاه که صورت ما مرتبه عشق من در صعقت بود بیدا
شود و حکایت بیا مده با که عشق حقیقت است که موجود است در رابطه ما عاشق و معشوق
ومعنی وقربان ماه المحاکوه مقام ... مثبت ... ما ... الا ... که ... و آکی
فنا را که عبارات را اسماء که عاشق است از معشوق وعشق سه مرتبه کلی است اول آنکی
او صاف خوار ... الا است ... وجود مصاف بعاشق را حکم کرد
مرتبه و مقام و منزل ملکی ... آنجا ... عاشق ... بست فنا که
منزل این کس ... آن فنا ما که ... آمده که سیر و سلوک و منزل الخلق ... است
و مشاهدات احوال ... ره ... اطلاق ... و درع وقت ... توانا آن
و اما مرتبه دوم فنا را استهلاک ذات ... صفات اصل عاشق سالک ... او صاف و احکام
آثار کمال ... وجود ... و ... و مقام سالک ... بود
بمقام او کل وجود ... مقام رضا و او ... و آن او اما مرتبه سوم
نعت و اوصاف ... مطلقا ... وجود ... در ... که ذات او و صفات او
... عاشق را ... عشق حضرت اطلاق ... معشوق ...
مشهود و مشهود ... کرده اند بلکه حکم وا ... و اضافات ... کند ... او را از و

حضرت ... و در مقام ... مرتبه ... خلاص ... از ... حقیقت ... وجود ...
وجه ... ملک ... حقیقت ... و ...
... فانی ... عشق ... بود ...
مشهود ... آن ... کمال ...
... صفات ... حال ... ذات ... حق ... وجود ...
ذات بیذات ... وقتی
وو کرده و لسوت ... ازخود
خوش مرا ... لطیفه مرا ... خوبی کمی بودی

وجود ما کی کو علت و آواره کلی نی یا ملک یعنی یا صا فی الصفات لا وجه و سوختنی الوجود
الله و صعود را الکلمه بس مکوند کر چون حقیقی یا شد مشرف شرد از انکار اطه الا الله
وعلا و صفا و حظوظ تو احکام ما با الصفات رسیل تو ما را در انجمن ما مالی بکرداد
میبادی کهی ما سوانی رسد و تو الحق کلمه ولیت ما و احتیاط لو نمی بود ما الکلمه الکاتب شود
که صورت کلی علم مستی در تو ظاهر شود و نفعی اضافات مستی حادث خود در الاو حکم الحاد
اد العوبل یا العلم سوی اثر را مل کر خلند بسل کر معنی انکی از اضافات وجود و حضور
و روشن عالمند باشد بیوا لکمال و الا ویاد دانا الحق و محلا از حادث بیاید بو تو در کم یمین
لم لحلی ملک و ابد المرشد دنیا و عالم بکن بعالم کلی بعنی ما دام و الا صلا الروح منی
تو بهم احتشاد الی را انه هلما حکمت سوی حد لیس القا و نقل القا لیس الا احتکار الی عادل
لم نشاهد فنک صورت او صادق علم نکن پیدا بکن فی ما فنا و ما ادرک تعلم لیس و علم بکن بحادث
وصف ملک مسلم معلوم هستی صورتی ملک معلوم تو بر الحق الوجود و ملزم و ملزمه و هو الی الاختلاف
المستلزم لیس القا المستلزم لیس الحجة ثم قال اهم و مع ملک دعوای الحب و ادعی لعزت و ادی
و ادعی ملک غیبک بالتی — سخن تو اشراق آن فنا ما و تا فرا دها شد و از طلب
آن ملی تو انشر و بی ماحد آن تا دوم از خود دو کن و کناد دعوای این محبت و شوق حقیقی
مرا که یاد کردی و دل خود دت که هنوز از احکام سول و انحرافات تمام کلی نیابست

[illegible]

بسوی شد

بسوی عز ابن عشق حقیقی بیرون خوش که ملی بطالب حظوظ و مراد اشه تو خود دت و ابکی ای
خودت که سناد عشق حقیقی است ای تو اهم اکنه تو عاشق حضرت طلا از خودت در نوع کو محرم که
مهتر باشد و ظرف کرا حسیح دو ان ملک دعوی بسلم و خود را تو کا ندی با فانی است ما
اگر از معنی و کلی کلمه لقا و شوخ اوهم طمع مادی از حوایل دعوی که مسلم بود اگر حب مطلع
و سوخت بسیع دیگت مسلم ما و درین بیت حذف است اعداد الحالم الساعی و المصلی بکرد آنی
در قرآن عبود را و لا بسوی ای کلمه لا السنه ادعی الامالی ای حسن مع قوله بلی احسن ما کرده
است و ای ادا است کتب دعوای حسن فنا ملک ای انو کها و ادعی تو اکی ای انشا الیکی
غرد کل الحیا ادعی عاد غیبک ای فلاک و الا دا الکذب بالتی ای با کلمه الی عن الحی الفضال
والکلام الصدق لا ملک ادا دعوته تو حسن صدقت و دعت دعوای الکلام هم و فعالت ضاد الوصل
فصلات علم نکو ما انت حی ای کلی صادق است پس در این حال که تو خود و طالب وصول
خودت بیده ده و را ش لا طلب حیات بصلاح رهنار و قهر دو دست و وصال ما بتقای ان
رنگ و مستی مجازی تو و بهر کران خوش باد و این علمنا حاصل شود و اگر صاکه در ان
صادق بو مستغا می بعث طوار صاحب حسن با مقام که کجا است و نشان داده که مولوا
فصل بخود تو ادن پیکار ما کو دا حبشه در حظوظ نفس در دیده سکیا ایکی به ردان
مرات الیک که کلمه شد سر کن الکا ه که از عمل احیاء و انتفای با تصفات حسن و معانی ما حتی

[illegible]

اما ان حصول لقاى ما لله نشود ولكن اين هم محاور بطرها اوصلها بوحود ذات شى بعشق ما
محبوب گردد كه حاسل با عدو الحجات الكاتب ولم يكن علم الحصل فاعلاه غير علما الى الوصل
وما كان السنة اى فاعلا حاله الوصل لانه يعلم الحصل ما بالحق و كان لكن حق ابليك
ببطها لكنه صادقا و دعوى الكتب من صوتك يصل الى الله ثم سوا كتب اى لم يتحقق
ثم المعنى فاديا من الحب قا جر ذلك او هو فى سن من الحب بالقيم اسم المحبه و بالكسر اسم الحبيب
قدق و حدين ولم يعقل الاول اى لم نثبت من البقا بعلى الموت الماضى فقد الكمال
اى كانه و كونه سوا لحبيب اى حبيب هذا المحبوب تعديد هذا الذى يدل الحق به هو الحب و
الذى هو علة شرطه يعنى اين جو كه مقصود وجود حقيقى عشق آن احق و محل است
حرى كه ارمد هوس عشق آن توان بود بلكه مقتضاى عشق آنست كه اگر لاين صدق
كه با آن كور و حظوظ خود رسد و جمى حاجى و اسبى از معشوق و وصل او رد كنى
تسلى اكنون اين مرد را اصرار كن و جان خود را در كار كن تا الى حقى و دعوى عشق را
ملكدار و دل ازين سان بردار اكنون چون حد بين حقد بشا سا معشوق و كر اب
و شرايط و مقتضيات عشق و كمال محبت كرد و از عالم آفات و تبدرا ى
كه در طريق سلوك راه او رسالك عاشق مستغرق مى شود و سالك طالب عشق را ارشاد
يا آنچه ازاو مستو الله بود همه را يك يك شرح دهد ما به عاشق بود كه مستحق معاملات

فنا ميكند و بيان قسم و قبول ارشاد معشوق مى و ما دوى كو رد فقلت لها الست
الحبيب الى ان ثم لم الموت الا بادى ثم يعقل آرما و احلا من الحد داى بكيك اكا ثم على
تسلى قدق و حدين و لم يعقل الاول اى لم نثبت من البقا بعلى الموت و السلسه من مقدار الى هم
والآيات الكا اى الذى يعقد سوالى لا معنى سهل الماهد و من مقتضات الكمال من الحب
مطلوبا ان لم نثبت من الحقوق الباطله و الحظوظ العاجله و الآجله فاحضر الآن ذلك الحب و
مسألى انكره و احيى و بقا او الخبر بين هذا المشاهد مع الحبيب مع المشاهد الموت و بركه
مع الموت بلكه مع الصوم و تاكو مع ما هذه المحبوبه من يكون حبها و اثنا ذلك الى شرطه
و معطيه و آفاته و محاطاته الى الكشف الى الا انما الارشاد و التقيه ما دالى كما طلبه
اما ما سعقدنا اليها من صوبالى سطر الحب بعد آنها و قال ثم تملك لها روحى ليملك و
مقتضاها الكك و قال الكون يعنى ليس من دوا بعد معشوق بطرى الصديق و كنت
كه اين حكم بوحد كل بوطه بوح الى الاهل و بوطه آخر الى الكل كحضرت عند بيت كه
حضرت بوح المحمودات و معنوى در حقيقة الحق و نيست هر چه تو سعى جز بدت و
فنى كسده و سياسه و حاج و شوق بيان علم و وجود او لا و سيان من و مكان ثانيا
جز لوشت و كتبن قسم و جسم و مراد خود جز علم جست تا آنچه كه حال مستى و جودى
است هم او و المعنى اضافه كردد و بيان الحق و وجودى او آورده در حقيقة الحق

هستی وجود و لوازم معانی علمی و وجودی چون توان کرد پس چون حکم آن صلوتی و
نسکی و محیای لله رب العالمین لا شریک له نسکی و وری وقتا و بعکسه من در قبضه
تست و لوازم بشر و صفت زدن مرا گونه چه الهی فعانی عاده علی العالم الخ
و طبقه حال تست آن باشد که من مرتبه دل و مقام و عادات و ملکات
و لوازم حال حال و تن و علوم و ظهور ملائم می گردد من با ملائم گردم و الکاله
بهم من بان حال مجموع در کشف روح تو فیها و السعه یعلم بین و بعد سعی
و من مسعا نه علی الفعل علی السر فی ای فعل المحبوب ما هو علی من اطلاق الوجود
الا الفعل بوجی بالعالم و من حاکم علی خطاب و ملک و وجهها منسوب الیک ادبی
لی نفسک و لیس لی ان یکون لعصی ولو فیها ثم قال و ما اما انت الا فی
علی الهوی و شیئا و فانی سوی الحق من پس ان حال اول النفس و هو
من شانه ما کان الملک و ساتر ملک السعی و سکنتها فاما شیئا و انما
ترکها بالمعروف و الانسان من الشان و اهوال الامر و الکار و الوفا بهم للموت
و الوفاء فذ العبد و موجود و ما فی حره لحرمة الشی و السخه الحق و الطمع
لعلی معصا ای حال من اکمل آنست که معاد ما این صنوف را که من مصاف و منشا
لطیف و مراد است عز ملائم می گرم و دشمن شیدا دم ملائکه این صنوف

متکو

[illegible]

متکو هو داما عارضی و عارضی ملائم و منتقم که بر عارض و عارضی با مادو و
و نا آمل خواهد بود پس من این یک با دشمن هادم و همه جا که انکه عشق مقصدی
شده است که حصه ما با صلی و منشا خود دم که محب حقیقی است اعلی عالم غیب
معنا حضرت علم می رساند و ازین جهت مرسان مراتب و کثرات کلی محبت این وجود
و اوصاف و عوارض عالم تمام یا زمره باید پس اگر این مرتبه کار این بار را بارید ارد
و راه را دوستی نزدیک کرده اند هست می آید تا چرا دشمن دارد و نا ملائم گردد
بلکه خود آن ملائم داند و منت بدو باشد چه حال من بلکه اهل استعدادی
اصلی من آنست که با اللذات و الطبع و قال ای عهد اول که در عالم معنا وحدت
علم با مرحصی عهدی واقع نخواهد شده بود که چون خود نظر او با مانت و علامات
ما و مقام و شود و در مراتب یه حقیقی مدا شود دانستن مرتبه امانت وجود را احکام
و اوصاف و عوارضه یکلی بخود اصافه نکنند و ادراک امانت و علامات سپارید
و در آن امانت تصرف مالکانه نکند و مطلقات نکنند بلکه در تصرفات تابع امر
و نهی و منع و اجازت مالک حقیقی که حضرت حق است ملازم گردند و الحق اللذات
از جهت ظهور در عالم ارواح و مثال اما از برای ظهور در عالم حسی برای آنکه اظهار
لطیفه روحانی عهد الست بربکم واقع شد و لعهد تعالی آدم من قبل اظهار

ازان سوانوآید و هرچند گفتم بوشنس که اکثرت میرانت بود چنانچه طاری گشت
وا نیجا عدا استعداد حقیقتش که حلو و طبود ذاتی اوست آن اقتضا میکند که بیانی
عهد و فا و کرم و امانت باید گفتم تا کسی که جمله حرکات و سکنات من که لفوت دوجود
از من گفتم و لعادت می شاد دی شود بلکه بصرو شرید و خط لعنت استلام و قال صفی
حق اسلام و جهود دانکه و واسطه می باشد پس میتوان حال مرکب با هول دستش دلدام
بلکه آن را طالبم و دعوت میدادم و سلیت تکیاتی خود دادم که اشرف عشق دری
ما بود شود که ما با فقه یعنی لیس و اسها الظاهر المنفصل و خبرها ما الشا بمعنی المنقص
و الشا شاسا بمعنی الا و مضاف الیها بار المتکلم فالاول حلو اللام من شانه العصمة
شاه با حرکات الثلث و شنا تا بحرکة النون و سکنها فاما شیئا فلا لاه با آو
حذف لالتقاء الساکنین و الوفاة بمعنی الموت منصوبة بالبلاء و سوی فیه بمعنی المماتی
و الکان ای الاشغال لدخول اللام عنه و الوفا ضد الغدر بمره و فقد للفرد و النعمة
الکلی و الطول و لیت یا المنفق الموت علی المحبة و الکال ای البری الوفا بعهد المحبة
المستلزم للشکار لنا حلو غیره و انی یا و جدت بعاصیه غیر التسلیم الا و قا فلا مسکرا حیاتا
عن لام التوبة فاذهبا علا ظاهر فانتی الی الساعة دعا السکنه اقال فیغیر غیره لانه
تابع و مراعات المجتنس غیره من البدیع و فی دخول اللام السوق بعنایه بها العاده

سیفر اطلال بالمقصود و لعل من یکنه سوالا الی انا موصوف بالکلام و لیس یلزم لجواز
ان یکون الکلمة مستانفه یعبرا و بعه صعیم قال ام و ماذا عسی یعنی تعالی سوی غیر
فلان هوی من لی یلاء و هو عسی من بعد موالعت ای شی الذی عسی تعال
سوی انه مات فلان من العشق من یوصلنی و یدلی و تعرف علی هذا او ذلک تعال
و ادی سکون ما و موضع المحل بالاستدا مضا فالذی ای ما الذی عسی صلته و تعال
علی خبر عسی و سوی مستثنا من المعطل به ای شی تعال الا هذا و هو یعنی منصوب
علی الحال و علی المفعول له یعنی اگر من در عشق بمیرم مرا اخوش نیابد و چه خبر باشد
آنکه در من کنند شود خراب که گرکی بیند فلانا از عشق مرده و هلاک شد و گفت چرا
حس کفت و کوی پس از من و الد کنند و مرا با این چنین دولتی و سکنای که از من
یاد کنند بکوی تمثاد عاشقی بمرد که رسانند و این عاجت و چون یبان تمثاد دوات
منت ه و ما استفهامیة ساله بمعنی ای شی و ذا موصوله بمعنی الذی و وقعت الصلة
خبر الها و عسی من الافعال الغیر المتصرفه و هو فصیح لا اقت الرجاء اعتقادته و اصل
عسی ان یقال کجعل عملا علی اهد کادو کلا ای مع الفعل مصوب بحر عسی و اسمه
ضمیر موضع عاید علی الموصول العدیره عاد و عسی مع اسمه و خبره صلة الذی المعلق
تعال ای کذا علی و سوی استثناء من الفعل المرجو و قبل بمعنی مات و کنی
لعلان عن معینه و سوی منصوب علی المفعول له و لعل استفهامیه جملة بعلها انعلا تعالی

فعلم ما ذهبت بمعنی درکون باینا چرا بر فلان را با ذکر بایاعلامت الانتلف الاستخاف من تغییر اعتقادی در آن اسماء است و خبرها بمعنی امر اسم بعیده اما انت معلوم ان الاعلاف من الاعتقاد در کسی که عسی دعوی در من بغداد فلان در مقصد مکتوب در وصی مغنی به سراید که این همچنین دعوای صلات کرده است و مقصد بمعنی حیف و ذو واو بوسوار حال الحاد هزار بصورت کمنی لعبادت از و عجب و شکایت کند و نامه نه حقی در بر کرد و می آمد و گفت که آن اسدی منت علم و جوکو کسی کان بود در کان ولاداد کلم با ره و لا اهد و بیم ه

یعنی بهذا الاشارة الی القضاء بمعنی الموت الواقع وهو یعنی ای بمرادی کمال
والی شی الذی لا صوات یکون شیء بمعنی الی الحال مات فلان لاجل الحد بمعنی
ای الموت وهو کیوم [illegible] ثم اشار الی خلوص محبته بثبوت خط من المخطوط
ما طمار الوصال یقتضیه ما اقتضاء الموت دون الا [illegible] بالوصل [illegible]
الی المحبوب ما المحبة ان لم یصح [illegible] والا الشهادة [illegible]
یکاد [illegible] اجل [illegible] القضاء [illegible] وصل [illegible]
پس [illegible] اجل [illegible] اجل [illegible] استقلال
[illegible] اجل [illegible] که من طالب [illegible] که در
راه طلب عشق تو جان [illegible] دوست [illegible]
محکم است و من [illegible] و اگر چه [illegible] وصل تو [illegible]
من [illegible] شود و این [illegible]
عالی شده [illegible]
پس [illegible]
[illegible] وجود و عدم [illegible]
[illegible]
[illegible] علم

[illegible] و علم و معلوم [illegible]
است [illegible] اصل پس [illegible]
وصل [illegible] است [illegible] عالم است و [illegible]
آنست که [illegible] حقیقی
[illegible] باشد [illegible]
[illegible] شهادة [illegible] شود در [illegible]
[illegible] تمام [illegible]
و [illegible] شهادت [illegible]
کشته باشد [illegible]
کشته می شود [illegible] که [illegible]
این [illegible] وصل [illegible]
[illegible]
[illegible]
نکته [illegible]
[illegible]

وایلاج ماجاء فی الشکایا الا لا تزعا وقد علاه فی البیت والمنیة الموت مأخوذ من المنی
بالقصر وهو القدر قال الشاعر دریت ولا ادری منا الحدثان فمنی ای قدر قال
الشاعر حتی تلاقی ما یمنی لک المانی ای یقدر لک القادر وما کان الموت مقدرا لا بد
منه سمی المنیة وجمعها منایا والمنیة اسم ما تمناه النفس بعده ووعده عند نا فاعل کاف
علم دادی سببی یعنی گویند تو که معشوق با سوء حریان خون مرا صلاح کردی ای
ای سعادی در زمره شهدا ثبت ده شوم و سوی شهادت نزدیکم مرا ابو شنیده است
که تو میدانی و من تر سدلم که خواستند من مرگ گشت و سوحت هلاکت من حیث آخر
تو و من صد ائمه که در راه جست و جوی تو کشته می شوم و مرا این علم بود که در راه تو
می شوم کشته است پس جان درین موقوف است اند وج الکیت والشهد هنا تعیینی
تحکم انتی لک سود لی ضمنی که من مولا اجل اجلی الی عله ولی کک الامات با اجل
الصدق و هو مستعمل اشارا الصدق لو صرد هنی نفسه ما بعده مثل لم تقویه الا ان
استعمال الاجل اتبلا احتمل استعمال نعم فی جواب الاستفهام جوده والاجل مده الشئ والآخر
الهمزة والواو فی ولا وصل للحال وهما مالکه لمضمون لم اقر والکیت تعلق سبتی علی الموی
هو اسمه ونعت جواز للشرط وهی مالک فیها القا الا انها حذف للضرورة واشی کما
منصوب علی الحال وعلی المفعول له وعلم فاعل کاف و هذا الدم انطاره وهو لازم و متعدد والمنیه

الموت مأخوذ من المنایا بالقصر وهو القدر لانه مقدر لا بد من حلوله اجاب فی بیت الا لا بات
عن لوح المحو و جبه حسن ذمة علی کذب دعوی الکیب یطلب الخطوة اجر با ساحته مصدرها
ما فسره مولانا اجل ارضی انقضاه الی آخره یعنی ان یمضی عمری فی العشق ولم ازر بوصلک
رفیقته سنده حتی سبتی الیک بالعمه وان لم او سلک النسیم لو عرفته حسبی الیمن متمتنها
وان لم اتهم بها وصبت لو طالو ان والکمه مالکت سنه یعنی المسعوده بالشهاده اذ
جعلتها شهیده وان اهدت دمی ولم اعد شهدا کفی لی شکک هلک کالا و کفی عن الحق
بدایتی المنیلان جیهادهوالی الموت وطا اعدد غیر بعدل بعرک الروح بانها الت فی لفقته
عمل الی السلوت آخر من الاعتذار فعال لم وطم تسهیله فی و وضا لک بیتها الذی لیون
من صغون و بقلبه پس جان من نزد یک من در مقابله طلب وصال تو لعداد بین علم ملکود
کشندن و قدا کودنش می آیند در ... که در نفس معطل احسان بنگاه داشتن و مسائل کشیدن
نابت و اقوات واین مرد را جهت است که کشندن و نگاه داشتن کری مضاف
مشویدکه او را اندک ماده هوای و معنی باشد صالکه مثلا اگر کسی گوید که درمی قلبی مکی
کشندم چون آن درم و قلبش که ماده خطوی و معنی اندسا لم کشندن منع کردن ان
روی نیست واین سخن درست و مسلم نیست اما اگر کسی صاحبی گوید که من قدری خاک بابا ز
نشم فلانا کشیدم با منع کردن چون آنرا احوای نیست سخن مسلم نیست پس جواب میان

نغمانه دو ترتیب صلوات ... السلاوة ... برابری کردن و بعون و وقت ... است
رسوم صفوات و ... جای ... خطوط و ... جامع کتنه ... ایه بعد فاعلا علیه
... اعضا بعلل ... بعلل اعضا یعنی نود
شوند ... جان من آن ... که نیز در صحبت ... وصالت ...
گرنگ کرد جان من آن ... بر ... کنید ... در و صال ... است و ... ان
دوری ... وسلطنت ... یعنی ... اسعاد ... در ... بعدی ... گرده
جنبع حمر ... گه آنکه ... و رئیس ... جستا ... گفته اند ...
صف بود ... که کشندن بیعن
است که روح ... در ... حضرت ... صفات ... کنایه ... عظیم
سکرده است ... و صال حضرت ... اعلای ... علو
مصحف ... من خود ... تا ... گیوور ... شم
در صف سلطان که برد نام گدای ه

کشتن و ناکشتن عقلا و عرفا و وقت باحری کاو را حظی باشد و حالتی بمرد
من هیچ حظی و بهی ندارد لا جرم در مقابله وصل لو کان اعلی الرغائب و اعلی المطالب
انّ روح من که هیچ حظی و بهی ندارد کشتن و ناکشتن و فدا کردن و نکا
داشتن یکسان باشد و در این حرف خود نمایند و با آن بیرزد پس چون حال چنین باشد
باشد مرا از کشتن و مردن چه باک باشد قال المغنی لم سو روحی لدی بدلها فی
لذا انّ نا صنتها عن البذل هو ربها وان باذلتها فی هلکت هو تب بان امسی وجها
الیک بعد ما ان این بذل الصون لو نا و انّ لو ن و هو البعد فقد ای لم تستو
تعادل کان ما صلام ساوی الله و الا فکرنا لا ستقل علی طرفاسی بذلها شغوله
لدیّ به و البون البعد و الصون الحفظ و اسد له سابت ای لم تعادل لدی کما تنها
عندی ان بذلتها فی مقابله و هلاکها فکذا کلما اهلها الا الصون بها لو جود بعد حاصل
صون و هذا لانها لا تعادل اسعار البذل لروح اشاره الی وری الکلام عنها
و ذا انتهائها کامحو صاحب البذل عنها لذلک و البذل و الم نفس لها رتبها لکن لا ملل
و معادله حظو لا بالصل و معادله شی لخطی اکان معادلا و الحمد لا تعادل الخطر لم
من بعد ما ابا ه بالموت وقلنا ان لم نعص احدنا و قوله ان یکون صادقا فقال
ثم و ان فی التشدید بالموت و الکن و من قوله الکان عشقی هست پس من حال بکن البیه

[illegible]

یا لکن یکن اجمد کو نامبو ا کن یکمال قیل او آن و ان لم یکونوا الی الذین ظلموا تقدّت البنا
ابده حدا کرته و ضعفه یعنی هر چند از من بر کر بهم جواب الطفاعر من دوای و متصل
می شود من بار کلی هیچ شکی سوی بهم دادن هر که طالم خواهان آن مانا مانند ادعی ایمان
لی اصل که معتقد است کسی حظوظ و مرادات و نظلمو احکام غیرت و اسباب انادهم
و آن بیکاری ستود امید و شوم فی السعد و لو یحولف الجهد الکثر و الو کون المتصل بعنی ان
بالموت هذا مثل الذی علی موعد کمال الوصول الیه بطا بتضعفهم من سوله وکان فی جود بی
مثل الکاذب یجری قولهم و لم یعتنی بالعقل و حتی بی لها به یسعی الی نت ذلک من یخشی بسرکن
الاحد علی حر الطریق اسعت الوصل لحاجه اذا صبها له و المحمه الدم و الفعل العلف قاصد
و سیعلی الروح الف یعنی یک تن من بیرون طلبی جوری یکی اکرو الکشی بلکه هاده و
امیکردند اکرها لکه این جان برا آن نسبت حیات فلامت علوه و تا جز شکی حد با این
علف کردن و کشتن من بر المقصود من هرسا فادنک و عادم یا وی هذا فی حجه
و انی الی السعد الی بوله و لم یعلی النفس بها ذکرت ان یکون الحیه طاعته و السبیها الی
علی نفسه حد لها من الاسباب کیعنی بالموت و العدل و الذهاب و ذلک لیحسنا صد قها تعلیمها ان شاکله
تو تفاک العشق لها من البعلاوی و السلام لجمتا یا ما لا انظر و کمنا لا الاقدام علی الموت
الظمی و النشاء الا موجبه علی عدم الصدق و السوآل علی الا عاده بها له علی کمال الموت

[illegible]

و آن استطیع فقاک و مابه رضاک ای طالب هلکک فی هلاکی و ما سعادتی رضاک

مهلا مهلا و اقتلنا ولو حرت من محل قتلنا و ما حرمته حرمة لا اختیار ملة

و قوله و هلکک و هلاک ای فهلاکی علی الهوان بهم نیست سی سی هم کردن

تو کشتن و هلاک کردن مرا امید لا ست کمات کشتن و مقصد ما ندارت

و تمام کردن و سعد طبی ما شلت برای خود ما که آنکه روی دوستی ات صنو و وملکی

صادق که گرد روی از جهات معشوق تو بهر بلا و عنایی که اندازد شود خود را در

آن سازد و در وصل و کمال آن نهایت سعی ما شد و هیچ و شکوی بر دل راه ندهد

و حرمان بر بلا و عنا را ترتیب کلم نماند ما ند و وصل آن کمال بود دل شاد

ملال دریش بعت … کمال است که … قاهر …

کمو بکمال عاشق و مقام رضا معشوق کامل عشق و مقام رضا آنست که هر چه از

حضرت معشوق آید از بوست و ابعاد و هجران و وصال در نهایت سعی و راضی باشد

چنانکه آن ترک خود ساخت اید و وصاله و بوید بحری … آید تا لوید

و آن دیگر و خود ساخت … مع اللوان عشقی احب الی العاق مع الوصال

لی الوصال مسد نفسی … لما اکسب بکل و جاحب الی آن

شغلی کمال و ابن عبد که او کرده است که … نیست دلالت میکند که ترک مرا

التی ارادته منه فاذا العشق لا احد علی جمر الطریق وسهل معنی تطوم الاصلاح و قضاء الله

والهوی الدم وصلاح هم العلیه خاصه وقد سهل فی الروح کهفا یعنی ان تشتی لم یظل لدیک بل

بعتی لها حاجتها بالقتل ان کنت قاتلی و قوله ثم قال هو هذا القتال تمسک بمعنی و اعطیت

معدلی و اغلیت یعنی سی سی سی اگر چنانکه ایقال که ز دم کشتن و هلاک کردن جان من

از تو حاصل می آید و مرا از تو قتلنا میکردند در بیست و اوج شود و جلو هکم و لا تحسبن الذین قتلوا

فی سبیل الله امواتا بل احیاء عند ربهم الی … و حضور بقدر حضرت خود

میکردند و بکم مکات … نعمت … فان … یعنی

هذا القتال الذی … بمعنی زحفوا … الی اوج البقاء و اعلیت لدی

اذا افنیتنی فی ما بعتنی بک و اعلیت یعنی اذا اعطیتنی … و اطلاقک … احدث

شی … و اطلاق قوله ثم ولما استطیع فقاک و مابه رضاک و لا اختیار …

سی سی … درکشتن … رضا تو … شد

از رفع عادات و ترک مرادات و قطع حظوظ و مالوفات و حصول جمله انواع و اسباب

هلاک … افتادی … من از جهان قضای تو بود … در

کشتن من … بود و اگر … مدت اجل من اختیار …

مدت اجل خود اختیار نکنم و مرگ … دارم … بطلب الهلاک

اسعد لم ينت مالمح پس در بن نحو متصلا باشد و ملازم آنست که وجود است
توهم بلسط المحبوب و مراد شی آنست که اگر عاشق اسعد مر نعش چون دید ما اندکه بستر طلب
حتی و مرادی و اظهار روحتی ما یا لمایده را حصر شوق خود و سعی اسلاذ ح بروی
والحب ملا نعم ما شد که مضطر شود و سعی رقیانی عاند اما جو ن ایامی حق در دیان
سعد حقیقت معشوق ما ندین درد بود و رقتاونیات پیش آید و حکم معشوق
ما والد المرشد فتح المعنی بینت علی الموت و طلب الوصال الا انت علی الکمال وجود
ذالی مسلک المحبوب الوعد التوحد والانکار الوفا بالوعد والوفی المحب والمحبی جمع منه
وهو المراد یعنی کونه لکمال موت بعد و وعد والمجاز ذاک الوعد وهو مراد المحب
مسعود کمال ما موی به وجود و منه فقه فی کل نکال الا البعد الا ثبات مثل الملاک
لا مقصود الا علی شهود المسلمی المحبوب و هذا الشهود هو علی الورد والد اد نیاک المحب بعد وعلم
بعد حضرت ارجو ما کان و فاسعدی به روح سنت المحبا ای ستعدت سن ال الاسعاد الاعانه
پس حکم ال بعدما ت من مجبوع چنان شده ام که امید رح الا دم منتسی مید ندم مراق
حری را که حلو مکی ارانی حی بشنوان مرکز ترک حظوظ و مرادات است و آن در
تبقه تفرقت و الاتمام آن قضا بگذار فرمودی که ولم نعل مالم تحلی یک صورتی
عدد لو باز بستا نسب پس هم لطی فرمای و مددی محاوی در هوس ایمکی و قفا

کان این مرد از عشق حقیقی برسان کنه این شعور که این جوش کنون تا این زنده است
عن ردکی است و از ین جاه درک اچی کشادات و به این شعور که رقفا شانسته بیوی
آن صاحبی شده وکان طالب آن آمده فتح عرف ان بور المحب حیاته ادا کان الموت
من المحبوب هو المراد و ان لیس علی المحب سوی الاسعاد فلما وصل فی تطم السلوک الی المقام
احدکی صعا لو افقت للاشنه علی السالک حاله و نحوه سماله بل ضیعه الثبات کانه
اشاله معال ومن بها لنت فی الاسعاد الاعانه والفرق به ما کان نعلی ما
و نعکه و معالی بعد حضرت ارجوه کان و منه وهو الموت الطبیعی و اذا کان الامر فاسعی
روح میان ثبوت الا ما ما کذلک و اسعد بعد بد بد لک الموت کیس الحظه الا بدی
لا انفصال الکلی بعد الثبات الا حده فی الفضائل سرمدیه بعد الا انفصال عن لوث الصلصال
والمراد بذلک الميت نفسهم قال فی احیاء م و بی مبینا ما فت بالعمل لکا بسل الله تعلی
ابو طرسیطی سن سن مولد ولا حرسعد المحذوف ای ای مطلق یعنی مثل مولدهم بلیا ایات وانی
نعلی ملک بها و المنافسه والتی الوعید فیه علی سبل المراد المبادرة فی المسابقه کما کمل
ان یکون منصوبا علی الکلال او مفعول ثابت میگوید که مرا کنون چنان خود در امید ایمنی
بیکیم که عبید بداند اختصاص و مساعدت و سعادت تکردم و پیش ستی بودم در حق ما هلی
که رونده ام باد کسان از ساقیان که شنید امن خرید نم صدقه بیانت و بمکنی احسانه

دل او صفت اکنون سپرده اند ما می گوییم که جان عطای کسی کنم که بقوت عنایت او ساقی
بودم در طریق محو عشق و محو جمیع مستعصات او ما سالکی نکاته حالا که آن سالک
بر راه آن جان ما را آن سالک لوا عمر طریق مرکب صدق و ثبات و ممکن است سپاه از دند
و در طریق آن جاده بودم مرکب ما ی صلابت بر وقفند و جانها در باختند و روی از
عشق محبوب بر نگردانیدند ای سلطانا و جعل الشرطیة له لغایته ما بهو و ایتاخ
سایح لمن یتقدم ذکو لنیا ای شنی معلق محذوف تقدیره و الا بنفسی مثل جواب لهجا
وای و من موصوله او نکره موصوفه منصوبة المحل المفعولیة لفعل المحذوف و صلتها تا فیت
والمقاف فی الشی الواحد مرجع الی طی سبیل الله تعالی بانی و کذا ای سالقند
والالی بمعنی الدین و السنه و الشریعة السنیة و الطریقة و معلق بعلی ما بوا و الکره صلة الالی
و سالکا حال من الضمیر فی فقت ای و والذین بشنی المحبوبة الی و بحیوه رضیت بما تعالی الی
بشهود جمله ها و حال سلوکی الذین ما بوا فیلی الی سلکوا عن طریق علی الی یحیی بحبه الذات و
لما کان الوصول معلق بنظر المحبوب فی مشهد اللقا الی سعی المحب فی طریق الفنا اشار الیه
فی قوله ثم لکل قتیلکم فتل بغی بها اثنی ظلم بوبو طاالها بنظرة سن دریر حسنی ار
اصلاق او که مان که مسائل شتی آمدند بسیارست که هر یک ار جهت الذی و علی حال کرده
ان عشوق می سپرده دند آغاز در سلوک راه عشق او وار او تا با قف و شدت تا با وادی لم

و هر که سطری از وصال او طو تا فقت و از دستهای او بر خود و اشتد در بیت
اشارت کمال ساکنان سکشتکه شرابی قیح و هتیه از نشان کر فیض متعارف
کردند و در بیت آشنه اشارت کمال مجد و علما کرد که سعوی که معانی لطافات و بلاغات
طلسم است بر دند و لهذا در بیت موشح سالک اضافه کرده است و در بیت آشته
نسبت داده که گفتا مانت و فی هتبل بکر تسلو و الثی الحی و المراد الاعلام الکمال
الطیب لعلهم ان یطوو اما السطر الثانی المعنی ایقا من الحب بالسن لاولی فقد الیاس الاعلی
فی و القتیل اللام و السبیل المقصول کالکت ادبی البعد دخر به ای بموحدة الحل بالاشتداد لحکم من بسبل
ای کم مسعول فی کل لیة مات مکحا الا محل اشتی الطو شنظرة المها لوط و الهم السلکوت الی لیة الفنا
عمر و اصل الی محلة البقا و مقام البقا و حولهم و کمل الوری شنای الماء صلوه و فی
نظرت عطا الی لاحقت من یوی بیسا در آغوش آورند کان محبوب ببخشید کرد است
جلال معشوق انسانها از برای شنت و سوزش عشق از خود و صفات البشری خود در ش
ارتحل جداد که و تقرآن دریت مسند و سطوت جذبه علی کمنات میر استلذه است و از این
حیات طاهر کیا صلاح است از خود و صفات خود او را جدا کرد داشته و اگر لوای
عاطفت و رحمت متصاعد مقام کمال و عموما مظاهر و باطن بطری پدید نگر دار آن
عاشقان محذوب اکتفا کردی هر یک با و صول بدرجه کمال و هم و معانی جمال و جلال

بنده کردی اما ما بی حمه چون همه در راه عشق او کشته می شویم هم بدولت سعادت
شده و مع ذلک ما آخره امید واریم از حضرت او و بر این صبر ایستیدن همت داریم
فتح اخرى بعد الموت وهل انظر متمنا الا تكون عطوفا لا اجعلها فاتلا دليس على
الحبيب للمحب حرج لا ان المحب يهوا الطالب فكيفا عدم كشف ما يرد اد ه طلبه المحبى وقو او ابد
هو بل ما لو فوق او القدر وكما نتل في نعدم لا جهاد الحد بته ومن محبوبه المراد
الى ان يرى بلاه ما كيف على اسعاده ما لم يصل من صدق الكمال ه ذكم حرية معصومه
المحل مسعولة ما ثبت اي حكم تام من شئى في الكلوا ما لنه المحبوح لغرط الجحد والشوق وما
نظرت اليه نظرا العطف بعد الحب ولو نظر اليه لا هسته وتهلاشت رة الى العدم عود دهم
بمكمل
الفنا الى البقا تم آدا ما اهلك في هوا ها دى بمن درا لموقع العليا ممدكك حيث
دري الشي بالقيم اعاله جمع دره وهي في الاصل اعلى السنام وسنعل في اعلى كل
شي منكو بدكه اگرچه حضرت معشوق بوصال حكم عشق جون مرا هلاك ساخت و آدى
خود دشمن با وادى از بين جان عارى گشته در ميان كشتگان خود تمام بدنام كرد
و لكن من چون بعد مرگ مرادا على المقامات و بحضرة العبد به ورود او آورد
و قدر و منزلة مرا بلند گردانيد چه مرا چون درجه مستمك شود هر صفات
كه صفات او باشد فتح الاول من الجمل التي هو ضد الحكم و اهلاك الكحول

[illegible]

و احلاك الا ما يعني جعلته حلالا و الشلا يعني جعلها لا دري والشئ اعلاه والذي
جمع ذروه و ما في ما لاشقا ای اذا جعلت المحبوح دمی فی هوا ها حلالا بعدا اهلك معدي في
اعالی مقامات القرب والدرجة العليا يعني رضا اليقا بعد الفنا المحبوب مولا تم
يهوی و ان الشبت غری کچها رکت و ان ابلت هنا ی اللت من بعد لهوی
تم والاسلام عند لما کمد الا ابتدا و بحر و ق معناه و سعد بد معانی و دوامی مسرای
هذا البقا والذو الم الفقاق لی ای سبک بعد نعال و دوامی المصاف الی الاسلاک
و هو ای القسم رکت و هو و ان الطف تری کچها هلا شرطه معز صد متی الغم و هو
و هو ان الشرط القر رکت نظر لو سا ریح العالم الی ابو اوق قوله وان اللعت الی ال او
معنی مع و انلت من بل الثوب وغیره من الناقه واللت من بل الوصل و ای
رضا دا بوا حربان المضاعف یعنی این بقا و تند کاملا دائم که بعد از من استهلاک
و فنا و بقا روی کلا مضاف بعد اکنون در شد سو گندی خورم که اگر چه
ملا خود دم بالغ و معصلات عشق حضرت معشوق بلقب خود سازد و فقط بر داریم
هم من سودی کردم و اگرچه سر هلا نوای من حلوی فر سود و لی کار شد ملا زمی
سعی و فنا عاقبت لشد پس لی حسنتر بر سود هم سا کاد و قلنا سا فی در سلام
و از عشق چون یا آدم کلیه بر فی کردم و ام انت بطا لشتی جو دلهو خلق در قدم و ان

[illegible]

باورود ه

حقه از وجود مضاف ضروری و معدوم باحکام و او مضاف اکنون چون بی گو

وقت شده است لا جرم من خود را بیچ صفتی و اثری متصف نمی بینم بلکه مقام

و حال عدم است چون رجوع کردم تا تحقیق کنم که آیا در هیچ علم و قدم و حقی

مضاف بود اکنون تر بیچ صفتی یا ارادات و حظوظ مال و جاه و دعوی و

بی مضاف مانده است پس جو او بی اعتنا شد نام در میان صلاح آن در حق

الیه من البلا و ایلت شفقت مثل الرفق و امثل بوده و صلی ... الی

و صلها ادمن ... الوصال بعد ... الاحاطة بکنه الکمال و ... الابعاد

و مثل هذا اولی بالمثل الذی ... ولا اشارة کما تعالی المراد ... الاباد

و لهذا کما تعالی المحبوب بذاته لو احاط بصفاته و من هنا قال ... الکمال

ه دلالت بها الالتفات ... و النور ... و الفهم معا ... واحد ... لا یکون

المفتوحة الا الى القسم ... مبتدا و اللام ... لا شتراک الخبر

محذوف ... الحق ... الشرطیتان ... و فتحا ... اللهم

المفتوحة بمعنی ... لو ... الشرط ... المقابلة ... کما

لو لک بعد تک کذا و الملت ... من قوله ... مرة اذا

یداومه ... ان ... واحدت ... کت

وکذا

کوکدام ای قلب المحبوب حتی ان ای قوای ایرانها من قبض ... الحق

ثم طلوع ... قدس سره فی طریق المقام الی التقدیس و اصل الیه ... عمر ... ثم

دلالت ای الحی حی و صدق و ادل ... و حقی ... عشق

و سلوک راه حضرت معشوق که ... بود ... ک

بر مرادات و حظوظ و لذات و حال ... از احکام مراتب ... علوم

و احوال و اقوال و اعمال ... عادات و ترک معاشرات اصحاب و احباب و اغراض

از میان ... اسباب اکنون ... و بی اعتبار شده ام در میان ... الباب

سیر و سلوک و طریق ... کیفیت و ... که خود را ... که

از مطابقت ... و حالی از صفات و احوال مذکور ... اهل قبله

ظاهر شد که اکنون ... اهل فضل و ... و اعتقاد ایشان خیانت که

هر جزوی که ... دعوی ... روا توان کرد آن ...

همت ... که چون ... و ذوق ... ظاهر

شده ام ... مسلوک ... مجذوب ... مطرود ... کرد

و اراده ... اعتباری ... شریعت ...

سفینه ... العلاقة ... و ... معنی

وحدت ... المقولة ... الکامل ... السادة

کاین ... و ... رسالت و ... الفعال ... رباعیات ... و ... ال ... و افتاد ... الله ... ظاهر ... بعدی ... نمک ... است ... معناه ... خود ... از سلوک ... ایشان ... که ... انتهی ... ادب ... سالکان ... طالب ... جهان ... نعلی ... جسم ... ازکرده ... دل ... تنها ... ه

لای هلال سل اجزانه هار دلطا حقرای مسلاردمات الطریه واصحاب شبعرب المحبوبه
مالم سطر بوصف هلل ولعت طیل احصا النحال و ربطانه للافلاص علم بود واحاله بسوه
الی فناة الله وفصول النظر ماکانوا من المقامات والاحوال الی عطانه دکل بعد عندهم
وی اعتماد هم علی حاله یکون اول حال واول حال بود مرید ما بها و قوله
مر واحلی وهنا حضور لهم علم بدرقی محاتا مخلا لخدمة تمس الکامل السافط الکل
لاساهد و مراحوار وساقطا الاعتبار کرده اند بدان حضور و بواقع نمودن تر
ربن اهل مسله اعلی اهل طریق و اولیا را که اقسابا انسان کخدمت حضرت معشوق در بین حال
صفت و سستی که ارجمت علام ظهور من صفات و احوال و اعمال و علوم و آداب و اخلاق
و رعایت صحیح و صحبت و مودت و عقرآن علی راه مالایست وادعای آن خواری ساقط
الاعتباری می برداشت مخاطب الی النفعه و کم عنا ای که اشان ادعوی حالت
مرا نشانسته هیچ صحی نمی شدند هیچ کاری که خدمت عشق تعلق دارد اداکار
واوکار و عبادات و مانند آن و به حملی کاری به تحیر کرد تعلق بدارد
آدابت و اخلاق و مراعات رسوم و عادات و امثال آن که ارعایت آنکه مراسلوب العقل
الممکن اعتماد کرده اند مرا سعد صدور هیچ حرکت ثقیل و دنیاوی ارض می مانند
این مسلوا احوال حضرت اول و مقام هذه کمال است که بعضی هلال سادر دادر علوم

ساردا

سادرا ادعوا امکان وی ضران نمانند هیچ حضری ارشان امو نداده اندو عاقبت کل بعض
سر تقلب و طریق اهل ملامت والارشاد فتح ادا کشف صدق و کتب من بعض الجرحت
ان یکون علله من اصول اصح الکون ملعه وحظ الجب لجمع الامور وطاوحب طلبه حصل الکشف بعضهم
مقصودا علی امورو لیس علی محموده کان یراه و کان حموده حضوره طاهرا الکل مین یراه تعاد
کانه من التجانس مشهورا و مهیج اشهر به من اعلی التاس سعیدا وعلاقته قبول الذاکر مسلا علیه
حصل السر ولا تکمل مع محاله انه قد استاه بکل ما سواه الحق من یطره دونه السوی مع العامل
الکل و لا تعامل الا سواه و تعاملا الکل و لا تعاملا احد سواه فلا سوی علی سعادة و هو جوان
لا تعتقد علی اهل معاملة و کشف و عاد ساطعه و طاهر بین التاس فکلما امین وحادثه علیهم
الی در کار غد لیس به بهم لانه نور و طیس سعی و لمن تعامل و کلما هو قابل له او واقع عالم مکن
و لحضره ما فقط عمر الدار سعادة و حاله ظاهرا قال علی صدق وسانی هو کما طبا لسانی السیوی لمن
اهم النحوی و ذات البلوی و سمالات که و تعاد علی حکمة و الا فلا کا ستفاد الذکر
وهذا ای ضعفا او بوحد من النعمان بقیت علی الفضول هو تمام ای فتنه او علی الطرف و علی
الحلی حضور ای تنزلی و لما التقا للالتصاق بعلو بهواه و کما استعمول انه علی السروی ای
استعلی مع رضا الاعتبار لواقع و تنزلی هذه الطائفه من اهل صدق بوجه لانهم علی نفع
صدقه او ضعفا او بوحد من التعمان علم بدون الاطلاع له لا حقه الی اهل القدم لانهم و مواله من

درجات الوصول مخلدا الی درکات النزول من بعد کونه [illegible] الاعلا و [illegible]
اخلد الی الارض و اتبع هواه [illegible] فلان [illegible] و اعظم و ان [illegible]
حرمت که مراد در مقام [illegible] بود و سبب [illegible] در مقام ایشان صورت [illegible]
اعمال [illegible] و [illegible] احوال شریف و علوم [illegible] و طریق [illegible]
و [illegible] داشتم [illegible]
[illegible] و حیرت [illegible]
[illegible] سلوک و سیر [illegible] و معاملات [illegible] و آداب
و طریقت [illegible] و [illegible] و معامله و [illegible] و حالی [illegible]
تا [illegible] در وجود [illegible] و [illegible] و [illegible]
[illegible] سلطان [illegible]
[illegible] العالمین [illegible]
الا [illegible] کردانیده اند
لاجرم [illegible] جمیع آن [illegible] و معامله [illegible]
[illegible] آن اوصاف [illegible] و وصل
وجهت [illegible] و آن همه جاه و منزلت [illegible]

[illegible]

بنیاد [illegible] جاه و حشمت و [illegible] منزلتی [illegible] رجوع نمودم
[illegible] الارض
[illegible] اجزائه [illegible] الفضول [illegible] لانه [illegible]
التعلق الی [illegible] الکمال لا [illegible] الی الحق ولا [illegible]
لکن [illegible] تا [illegible]
[illegible] چون [illegible]
اوصاف [illegible] است که کسی [illegible] به آن در [illegible]
حاجتش روا شود و به جایی که کسی را آن جاه [illegible] نه [illegible]
[illegible] باشد [illegible] کرده شود [illegible]
[illegible]
کسی [illegible] کرده [illegible] ولا جاه ولا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] و جایی [illegible] ولا
[illegible]

ولم ازل ابدهم حقيرا في اعينهم وشدنا سس سوختانست که کوسا هرکه من در میان اهل قبیله

که اهل طریقت‌اند آن زمان بوده‌ام و سیاه سپید اسبان خود و موجود بوده‌ام در

حال اساس کسب کسبی حالت سن یعنی چون سبب تحقق من کشف شود و مذہب اهل طریقت

بی‌صفتی و معرفی و کلی و ملی و حال ارشاد ظاهری شود و اهل طریق یاد دهی و تعلیم اجداد

است که من سلوک و تحقیق بسط و دعوی بر شد دائم نفعل الله که بر دان انسان علوم

و معاملات و معارف و مکاشفات و در حقیقت مشهور و معروف کردم تا اکنون در

میان سیر و حالی و بی‌اعتباری می‌کریم که کو عام کرد را در میان اسبان اکرت

روی و تنکی بوده است و لعنة الله ان هو و دلیل بوده‌ام در حال اساس معاملات

و مکاشفات و تحقیق و حضرت مشهور و معروف کردم تا اکنون الله و هم در حال بیکاری

حالی و بیکاری فقد کان من حر و الشدة خفت و العنة في الدهاء لمعونة في الشدة فسبقه

الی کنت عند اهل الطریقة سل اختیاری مدهای امنه فاحفظوا اعتقاد حضرت بودکم

حقیرا ذلیلا عندهم کشت شبه حال ما تعلم الی کن یصل ذلک سهم عزیزا خطرا ولم

ازل عندهم ذلیلا حقیرا و حالی الزکاة و الفقیر والشدة فی الحول الهنا مبالغة

فی القلة لان ذلة من لم تزل عنده موم ذلیلا الیق من ذلة من کان فی ملها عندهم

عزیزا خطیرا و قوله تعالی خطیر تنک قدر است و موقعیان رها آسانی و راحتی

سوده‌ام

معیشت و شدت ضعف آن اعراء نوش درکار مصلحت از معلا او کاری بود اصلح

از برای ضرورت شوکت کم حقد و از علل سعاد معنا یعنی ما که هر کن در میان

قوم خود صاحب بید و ریشه بودم بلکه کوسا خوار روی ایشان بودم و خود در نظر دیگری

وهم در درویشی و در سر بیان ماکار بیکار که فنا گشت کسب و جاه و نعمت

و دستگاه کرده از خود و هر دو دست سند ما که از خویش و خود و ولدار

و دل پیدا و زن و ورزید اعتماد بر دارند و هیچ یکی از ان اعتماد بساز دهوی ما کن

ردیکران خود و لکن کرد و ماهی حدیث با ماکن و هیچ و قوله م طوعلسل من تقوی و

درحت با سهم العمل کی و سطیفه حفید سن بسکی کمتوان و ایشان شیعه و عاشقی کرد

اگر کسی کوید که کو او دوست میداری و من بصریح حقد معشوق یوم هرانه کشد شود

که کنایت می‌کند از دیگری ما خود هال دوش بوده است و از سرا کی بیان تا آن

در میان می‌باشید برا این حالت صبی و بی‌خبری لایق نیست تا که در حقیقت نمیدانه

و ما این همه منع بر حضور و الست فقرا این خواری می‌یابم و آتش و راحت الاوقام

ته دا لکمانه اراده معنی بدکر شی من علاقه دون اللفظ الموضوع له و التصریح خفیه

و الطبع الوسوسة فی قوله تعالی اذا مسهم طیف من الشیطان ان یتذکروا و الحیه

الجنون و منه قوله تعالی ما بصاحبکم من جنة و قد یکی الطیف عن الآلام منه طیف الخیال

والمحبة يعني الحب ومنه قوله يومن الحبه والناس يعني بسبب قلي واعلام عاري عنه بهم
لو علماي من محبه وهو هنا بالحقيقه العاله والدال المعالة لا سعد من الى المعنى
وسل كي من يعلو سواه ممن هو سواه او اضافه في سبح الكون او الكن صفي الطلب
لسانه بذكر هو لا يتساهل شاد دعوى حسه لما وهو قوله لما ذاقه الذائقه المريه
طعم الاخلاص عرفته المحبوب لذلته عند الخلق بسبب جبها كم هاي لعا
كتي صنعه ماهيات اگر شوق ادراكها بسي پوشيده گفتن چو لوكنايت اصطلاح
اينست كه اطلاق لفظي كشنده و مراد معني باشد كه آن لفظ از براي آن وضع كرده
باشد و طلو و سوسه است و هذه وجوه هردو يكي معني است لعل جواب لو لعل
است مقام مي گويد كه اگر گويند كه تو كرا دوست ميداري و عاشقي و محبوب
تو كيست و من اسم محبوب خود را تصريح كنم و فاش كرده ام مراكو بيد كه تو شيدا گرد ام
و نگفت اسم محبوبنا كه محبت او مي ورزد از ان سبب كه او محبت او بر ز دما گوينده تو
شاهد است و سخن سلطان با دراه مانده و صال محال از در دروغ تو حالي گرفته
٥ ثم ولو هر هنا الذي اطلق الهوى ولم يكن لولا الحب في التلاحم نفس من واگر
عمر و ما ذات شدى در عشق آنحضرت شلت و خوابي ير اشق حوس نما مدي و
اگر هنگامه يعني عشق و مقتضيات او نبودي درين مطله كه ميكنم تو كي حاصل

شودي

شودي يعني چون مقتضاي عشق الا احكام كثرت في امتيازات رعاشق بيح
حكمي و وصفي استعدادي نماند عشق را ام بيابد شده لذت ادراك طعام و لذت نوال و ذلك
احكام و اوصاف و احوال وجود عاشق است و منتفي و ديد نمي عاشق درا
از ان اوصاف و احوال بي شنيد لذت عشق در ان صورت منبد و اگر عشق مستقل
مستولي بودي عاشق كوار و لي اعتبار كه راضي شدي و اعتبار خود را از ان كي
ديدي ذاتي لو امتنع في وجه هذا الذي طلب في ولولا الحب ما كان في في ذلي عند الحلول
عن المحبوب و لما كان حره الشخص لذاته امر او عاصم الدهر بين آخرين وقال ام تحالي بعا
حال العقل هذه وهم محمود و هو منه من بين حال من بواسطه عشق حضرت معشوق است
است بعقل حيران كرده شده عشق و هجي كه بجاري سبك كننده بود كه از مقيد حاصل
باشد الدلاله بان العقل من الهوى بحال و لولا الحب اي حره و اذ هنا يعني چون عشق
تكلي نماند دراه و گرفت و در سلوك راه من اطعام كرده و جمله صفات قواي او حا
و هيمنه را اصعق تا مستهلك كرده باشد لا جرم اكنون اگر كسي اندكي از عقل و لطف
مشتاق هدا ان عقل و لطف باشد كه عدم هستي شد حيران كه و في حكمي شتاب عقل از او
هادي شود دلي محمد و ارادت او اضافه كنند و اگر من صحبي در دو راه مشاهده افتد
محو اند كه ما به اعتباري باشد ما كامي در بحار عظيم بحث مدد آمد بنا له لو انه بود در خفت

واگر نه عدل من هو مصاف و طاشد ان جا ماشد که در مین حالت مذکور مندرج بود نه جدا که
در نظر کسی آید چه مراتب صفی و حقی بود هانا و فیما نا ادعل و ادراک و غیره غانده است
که در نظر آید و موجب حیرت میشود در هر کسی هیچ ای حال حال و هیچ حالی بود در علمی کی [illegible]
هو حال مرتبه والصدر الدعاء العقل الیم بعال دالک حیره والمحمود حق [illegible] که حق حرف
و غیره ای فی الی سل المحبوبه مرتبه و هاو مضافه الی اعداد [illegible] مضافه الی اعداد صحیحه
مضاف الی [illegible] مضاف الی المحبوبه و هو مضاف الی [illegible] لان العقل ما کمال [illegible]
الاولی الافضل [illegible] الذاته والاوحش کامل [illegible] فی تحر [illegible] لان صحیحه حالا
فی تمم حسه و [illegible] حده ولات [illegible] المحبوبه فی [illegible] الخلق ثم قال ثم است
تمتع بها النفس حیث لا رقیب [illegible] وحصت بس بین بنهان بکن بین [illegible]
سر وجودی من و آرزوی عشق خود را آنکار رقیب عقل او نبود در حالی که این
نفس من ار علامت کلی نشان از عقل و غیر آن بنهان بود و از سر وجودی [illegible] مخصوص
کرد انتها من ار طبی یعنی چون [illegible] عشق بود و احد صحیح و حدت متنافیت او نبود
جز ان سر وجودی و هر انسان که محکم و هیچ محکم بر حسب مضافت و وحدت و اطلاق
در ان اضافت سادی و بنهان چه در [illegible] عشق آن حضرت [illegible] کمال آنکه آن [illegible]
هر کسی جز مالک [illegible] سر وجودی نبود بس از [illegible] او را [illegible] عشق او النفس هنه

اجتماعست

اجتماعست آن روح حیوانی و روحی اعلی او [illegible] بس [illegible] و محل ظهور کثرت اوصاف
هوی و ادراکات مختلط است متناهی [illegible] لا جرم از این جهت [illegible] عشق و انفصال
هر کسی که با او محدث است جز عنای آن شهوت و صورت می‌بیند و ظهور حکم آن [illegible] در وی
موقوفست بر آنکه از این کثرت اوصاف و احکام قوی بود [illegible] جز عقل و غیره و [illegible]
و مطیع ما شان کلی با [illegible] فانی شود تا آنکه [illegible] مناسبی با عشق و محل [illegible] آمد و آن
[illegible] در [illegible] اوصاف [illegible] حجاب [illegible] او وصفا و [illegible]
[illegible] کر حکم [illegible] الالارمات [illegible] [illegible]
آن [illegible] باشند و ان [illegible] و استعدادی [illegible] سکون [illegible] حکم [illegible] سلطنت
عشق او صاف و احکام قوی [illegible] از عقل و غیره [illegible] سلک الحکم و الاثر بد
نفس [illegible] و سلطنت آن کلی [illegible] پنهان گشت بس در [illegible] حال [illegible]
نفس [illegible] عقل و غیره [illegible] عشق [illegible] وصل معشوق او و سویز دو
[illegible] آن سر وجودی که [illegible] متعلق است [illegible] آن [illegible] در [illegible]
و انتها و اور [illegible] مخصوص کرد اینده [illegible] خود آگاه [illegible] الجلال
است [illegible] و [illegible] الی سری و [illegible] و منسوب [illegible]
[illegible] من [illegible] واحدها صفتان [illegible] الحسنی [illegible] الاولی

بالصور فقط وان كان حصل الاولى بالذات فالذات واحدة لها قوتان من جهة بارئها
وبالصورة اثنتان لها فعل واحد من جهة قواها التي كانت قائمة باحدى الصفتين عادت
الاخرى معدومة بالفعل وان كانت موجودة بالقوة ولكن لا اعمال على ما بالقوة حتى
يرى مائل لا اعتماد على ما بالفعل من حيث هما وهذا ولاجل هذا ارسل الرسل وانزلت الكتب
اعني ليسلك الطريق الاولى وحصول المعاد لا على الاطلاق فلا يكون الا من جهة بارئها
واما حصوله فلا يكون الا من جهة العقل [illegible] وهو الذي كان لها من جهة بارئها بالقوة
فاذا اتصف على التمام والكمال حصل الاتصال باحدى الصفتين بلا انفصال عن
الصفة الاخرى ولما كان الانسان [illegible] لانه مخلوق [illegible] واحيا لانه [illegible] كان
الصفة [illegible] سوى الله وقد [illegible] الى المخلوق [illegible] كان [illegible]
ومن [illegible] كان [illegible] والصفة [illegible] احدا وامثا [illegible]
احدا فاذا قام [illegible]
الحدث [illegible] في محل التكليف [illegible]
ذلك [illegible] الانسان [illegible]
[illegible] ولكن احدى الصفتين [illegible] الاخرى ولا يكون [illegible]
ما ظهر بالفعل وجودا [illegible]

ولحقيقة لا يعلو الا بغيره ولا يسوى الا بنفسه لكان حسن [illegible] ووجود بغيره وعدمه
لا [illegible] من حقيقة ولا يسوى نفسه [illegible] ولكان دائما يعادي نفسه من اهل الصفة [illegible]
غيره من اهل الصفة [illegible] الانسان [illegible]
واخرة وذلك [illegible]
[illegible] الاشارات [illegible] العقل
ان يكون [illegible]
[illegible]
[illegible] الانفصال والاتصال [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

على ما ادين احد معا مرمحى ضد العلاقة وهو اسم الفناء ومنه سمة السكر سر كقوله

ولا تواعدوهن سرا او للاجماع القلب ومنه قوله يسرى وبدا من الطلاء ولفظ الكال على كله

كالطلاق ولفظ الحاذ الموضوع للحظر بالبال على محله لان الغلب محل الاسرار الظاهر سوى

فى سرى كذا كما قال وردا فى خاطر ووقع فى خاطرى كذا او الاشارة الى السنة كقوله

عند الطائفة فوق الروح والقلب وعندها انه فوق القلب ودون الروح ومنه المتحقق

هو القلب والاثار على فوق القلب والروح هو الروح المتجلى فى النهاية يوصف بسيم على الطائفة

الالهية والمعنى الذى هو وجد الوجد والحال العقل والنفس على اسم مشهور الاول والمعنى

لسرى وسر التصيب على الكمال لمن التجلى على المتصل المطلق لانه سر سقول فى معنى المقصد

حقيقت ظهور ما لدالى التفصيل ومعنى حمر كفقوه ما لدالى سرى اى احوف نفس لعلى حاله

حيث الحضرة الالهية ها لكونه حقا حقيقة ظهور العقل وفى جهة سرو حكم وكرات

القلب اسبق وكلا اللطفا الاسرار لما لدعها الا عند علوسلطان الحال والعقل على النفس

مصباحى سهو الادب فى الحضرة لا اظهار تو فقا على حدها وهو على الحقوق العاطفة والعلم

فاذ المثبت هو وذلك حفا حتى والاداو وشاهد من اسنان الادب وسمعها العقل

فلذلك اخفى علمه سرما والطف السر علمه خاطره وقال المعنى عما اطلع بعد صما لا تهار و

انى تشكى من جميع الحظوظ الدنيوية والاخروية لا تكون محمد بل محمد لغيبها طلب فقد الغر

والوصل هو وجد ما وهو صعالى المعنى والسر يحيط اهل الحق المعنى بصعق تما حرجت فى الحقوق

على فنا اللذات ثم قال لعلنا الا افقام فانشعقت من سر امرك شب اساعى صوت حبيبى

عبارة ظهرت سر سر برسد ما رعين ان حدث تسالى ما لكو رسالى لو او تعالى اسعفت

شه اى حلا فاسعفت علمه اى ععد والالزات الا انصرح تمتى جوف سعادت شوق ان مروجدى

راعلام وشاملى دم برسيدم بالكه امرى فودان بارسال هوا والعضاى من بيمار كنندة الس

سوى وحرمت وحرمانى سوداى وصل سعادت سوديس آن ديده كه آن آيد السرح فى درون

است ظاهر بود وان يار من اشكارا شود وفتح علما اسرار لسعته فاما منل ذلك حلى على عجم

ما اسر اليه او اسس وطالعه ظهرها وصد من حالته اللهدا اكل الحكم الصاد للاله حتى الاحلال

ه كالاسعار والحد اذا استعمل مع الوجد اذا استعمل بعلى يقال اسعفت منه حلاوة واسعفت

ره والاحوال الكشف والعباده فى اللغة المحاوره وفى لعرف لفظ كلاوه من الصوره الى المعنى

وهو اللسان الى اسرت بعلى تسلى حدث بعق جهال الاحلاء ان السر الى اسا اواحوا للكشف

من عبادة حرما المعقدة على حدى ثم قال ثم تعالى لطف عنه بعض قصاءه وسمى فى احقاقه

صدق الحى تسمى درصطلحى انما دار ان ارعف اوقوالى بعضى از رحمت بيكانه كت

انهدا ودروغ من در نوشيده دانش اين يار راستى ما انست المعنى الكذب واللهجة

اللسان معى صد نفس من خواست كه در حال الحق طلب ادعوا وصفات حوطين رانيز

نفی خود از اطلاق [illegible] وجودی خود که باطل اوست در عیان و سر وجودی [illegible]

حفظ السر قائم [illegible] اما چون حکم سرایت تام [illegible] در هر قوت و عضوی جدا

کرده بود و حکم مناسبت حصه هر یک از وحدت و خصوصی که در [illegible] وجود [illegible]

بود و او را از [illegible] داده لا جرم [illegible] که این قصد [illegible] وجودی

از [illegible] این [illegible] اهل [illegible] الاصول [illegible] النوع [illegible] قصد

[illegible] و عضوی [illegible] ظاهر شد لا جرم هر [illegible] را از

در [illegible] و از [illegible] او [illegible] و اظهار

[illegible] جمع [illegible] را خود آگاه [illegible]

سلطنت [illegible] و [illegible] خود [illegible] را در [illegible] بار [illegible]

[illegible] شد [illegible]

[illegible] الاول [illegible] النفل [illegible]

[illegible] علی المنقول [illegible]

والحال این که [illegible] که [illegible] من [illegible] و این

[illegible] اظهار [illegible] حس [illegible] حوال [illegible]

ارسال کردن آن را [illegible] باطن [illegible] نگاه [illegible]

[illegible] ذات و [illegible] خود [illegible] البدایة [illegible] الی [illegible]

و [illegible] الفکر [illegible] التام یعنی این [illegible] که موجب [illegible] بود [illegible] ارتقا علی

[illegible] و اعضا و [illegible] بود از ظهور [illegible] آن [illegible]

این [illegible] را [illegible] کرد در حال [illegible] و [illegible] کرد و [illegible] داشت

او [illegible] شود [illegible] سوم بود [illegible] القوی الباطنة

من [illegible] الکمال [illegible] الفکر [illegible] علی حالة الفکر [illegible]

و [illegible] الفکر [illegible] طلب [illegible] العالی [illegible]

[illegible] الباطنة [illegible] قال [illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible] خود [illegible] داشتن آن [illegible] کرده

[illegible] آن [illegible] داشتن [illegible] که [illegible] بود [illegible]

[illegible] حفظ السر [illegible] کمال [illegible]

[illegible] و در ظهور و [illegible] آن [illegible] وجودی [illegible]

و [illegible] صورت اوست [illegible] که آن سر وجودی [illegible]

احکام [illegible] آن [illegible] و امداد

[illegible] و [illegible] احکام

بس و مراد و حکم او ایشان است و بسیاری آن را از کلمات ار لوازم آن وجود ست
از سطوت او صفات او و فطرت مدعفات بسیان در اظهار و احکام و اما ز ایشان بوجه
الی حضرة اطلاقه و استواء فی کل وحدة و الاشارة بقوله استوا الله اشتغلهم
عن التوجه الی حضرة وحدته بالانهماک فی کثرة احکام الطبیعة و سوا انما فلوقعتهم
سطوة المبدا الاقتضائی المراد بقوله کتبها للذین الآیة و مرو است که یعنی چون سلطان
عشق بر بنیاد وجودی محاو طی تمام مسئول شد ان لو چه در هر لبود و اوصاف لوی
محاو شد و سر وجودی من ای اشتغال بغیرا و صاف و اوصاف کنان چون معالی
لی خبر شد و اکنون در دولت سلطنت معو بات لا غیرة ذا الصورة کماة و ستند یعود
الی السائل الذی هو المعنی کی مفعول است صیغه مجهول من الانسا و الما انفصل قائم علم
و ما موصول صلتها اسرت و فاعل اسرت هو عاید الی الفعل و مفعوله محذوف و عاید الی
و الضمیر فی الله یعنی الصلة ما العدو کمان بسری لسلة و است کمی ما اسرته الیعس الی اسری
علی کیت مصدر با لعدو کتم علی الحب فی سری معنا و است که ما ماه و قوله اشارت الی
ان السان لم یکن الا من اسبا المعنی کما هو دیدنه و ما کان المعنی بدا حصول المعنی کوش
لا یحر سبا الا العنا و السیف ما کم لم کان المحسن فی عرسی المعنی نم العنا فلذس فی معناها
نعمت بس بس کو حکم در بس باید در قت آنرو کاسیو ها ییح و لعک کاتما

نفس و ترک حظوظ و مرادات و فنا او صاف او وجه مرضای لمو و حل یاد صلی یعنی کس
در مسئلت کسی آنکه تو با خویش ریح بوجود کوقت تعالی علی الکسر انهما لوف و عنقه
معنی مولد بعنی کلام سئل فی الدعا کقوله لم یلد الوک ای لم یکن کجمیع او صاف الله تعالی
حتی یکون الله فی ما اصله ملا القول من کان لید کان الله یعنی یعنی که در بنیاد خلا
عز و جل ملا و عنا فعا رضاد بد وجود ما فدای او کند مرحلا او ماد یا خدا
هر او لو اب او شود و یخود نیاری کرد التبیع ای فی طلب ما اذا العقل المحکم بمعنی الجود
العقا لا فی طلب المحج بولد فلذ ای در بستی که الله کلام سئل فی برهان حیث
انها کقوله لم یلد الوک یعنی حیث خطار سب من المعنی لم العنا فلا ما سوی لا یحکم نفس
نعت فی مطالبها السرطا معنو بالی الله و قال لم و اصلی لطلبا الحب للنفس ما فقصد عنا یا
من اذکو بها و انت بس من بعد بو السف و اصلی لا طلبا المعنا فی الحب و اللذائذ عنه
ما السبا الی بعنی شیء و صلی کفی بعنا النفس یعنی الشی مراد ذکرت ای حظوظ المحبوب للنفس
هی و صلها و ان السعل اما بها ما الوصل لیکون من محله الرفع و معله وصف المعول عنا یا و اذکرت
و السیف صلة من ضمو الله فی الکر یا من حالی النفس فی محل النصب مفعوله اذکرت و مفعوله ثانیها
و مو طلب الوصل محذوف و مفعوله السیف ایضا محذوف فی معنا النفس و اما سها و اصلی مقید اذا
و ما فصه خبر و شرح من آرزو با ما در شوم بتسلی اگر ما شوم جری بود که مقصد

حقوق هم کرد بعد او حق لقا او صفا و فصل سلک الجر و هملا وست در طلب فصل آن مرفای
امکی او صفا و نفس سو و است و ان لها موجب عتبا و لو لا مجاهدات شمارت و لفہم نفوس
نو که لهدات اصطفای حوض مراد دریافت و سمع ان المتنای نفس من معانی لقا
راضی شد و ان حکم هر معشوق و اندان کردی بها دو هم شوق بود تا که بیکی هم
حطوط و او صفا و فقنا تا جوش سوی و امور کردا شد بار ان جمله بکلی او ص
کرد دعوی بطلب حضرت او آورد و تخ سوال فقنا ان او صفا و ا فکلام کملة
حسن در معبد سو هر حله سلا آمد و حضرت معشوق که ناظر سر و حوت در و بود
تکلی کرد و صفات اصلی نقش که هوا و هوا که او سند جو جسم و کون و منشها که ود یا بی
کرد اشد که دمی جمع و سطر او آن نعاست چه کمالا کلا جهت کثرت نسبی او اعلی
سروجودی با سرد در مراتب حاصل خواهد بود ما بین معانی کمون کمال بالکمون
حواط سدای بخود و اول بس امسکند انگاه بسمع لحروف لی سود حال مملا و ملا
عام ظاهر سکرد ده ای ما مسعول و حصول وصل و با ای یا کیف متعامل و المحبوب اذکرتی
اذکر النفس و است و المعنی جو ان نها النفت لاتقام و معناه ملا اسرت الحیات ذکرت معلومًا
العلما اللازم عنه ثم مثل مراد کا حلی است ذلک قا لعصلی لعنا الذی کان یا کیف و اذا
وصل المحبوب المحبی فکلما العما لذلک اعلا التی و کمل لعطا الثبت ان یکون المعنی واحد احلی

اعلا

المطالب للنفس مرادی کرت النفس ما فصل لما افنا بالموارد ذلک بالعما و بیانه
المعنی اد الم تحل الا الا لعنا بعد عاد فرس المعنی حاسا للعنا فلما اسلمت النفس حین ما
حصل العما و حصول حصل العنا فالمحبوب احلا امدا الی للعشق لانها اذکرت النفس المعنی
المعنی و سو بی فاسمها العنی و هو الم الکیف لا بعد ادره المعنی فی العنا الی المعنا حمله و تذکر
المعنی محط و هذا کاله فعال او ان ها السنة قد وقت ای سات الی صفته اذکرتها و السبب
سلا نخ تعدیات الی معولین فا علیها الحمد لم وجه العاملة الی من فی احدها معمولی اذکرت الله
الا اصحاب النفس من انما محدود و هو الا طما و معمولا الست کمدود قال و مما النفس الاکمل
و محل من جر علی ما لا ابتدا العقد و عنا ذها معطوف و الصورة للنفس ای او است من یعنی ما قاله علیه
و لم اول من علیها لشی من سعی لعنا فلا کرح لا ان محلی الها الحب للنفس سعی الذی بات نها
المحبوب الی اذکرنها الا طما و اسمها اما یا ما ذلک عنا یا او العما متنا علی العناه فا
اذکرتها الا لما فی الحکایة البدایة لسطا دما سلک الا صورة و سر منها ساکن العلام علی
محل حسا و الطرف و مثل الوجه لسل الا دب و اسمها اما یا فی الهدایة لخلصها یحق سوف
الاعلال فلذلک کان عنا نا اصل الا لما و الا مال نعم قال مع آفات لها معنی
علی جوانبها خواطر قلبی یا لهوی ان املت بس سر اداشت و ترکا نشت اکبر
چو دا دس و سن نکاه ملا اکر خاطر با اردل من لمحات عشق بر کشند

و روده اند بصفات اصلی نفس چنانچه در محسوسات که مانند مفعولات اقامت الی السلطنة

وحملت من جوالوم مامر و فلان مامر و کذا ادا الوم ملتقیام به و سلطانه و حملها علی

الحاد و مراعاته و المتحرک الاحکام و هو الزوال و القلة علیه شرطه بعدم ابحرا اطلی الشرط

و العاقل و الملت به التمیز المتمکن عند الالحاح الی احوال الطبعی و فی اقامت جمیع حضرته المعشوق

و اما المصاحبة یعنی چون سیر و سلوک هست دل مرید که در مطمئن از احکام و اوامر افعال

بود ظاهر شده اند یعنی این سیر وجودی گشت پس هرگاه که آن سیر وجهی صفات

عشق که سیر در مراتب الی المعبود بوی مقامات وصل میکند که ازجهت معشوق کمال که او را

مکرر سیر مطلقست مانع هوا و صفات اصل نفس مجموع حشم و کونی و دنیا و مانی

امثال این هر کی کند که از مقصد دور و تنزل را فخار مشکوکند پس حضرت معشوق از جهت

محافظت و حمایت او اعمال چون هستی هوا و صفات اصلی را از من بر وفق مرضی

گذارد با بصورت گرفت الحرا و ظاهر شوند و مقصود کمالات و نور کمی کرد

و هم معنی العبدان آن بر که مبارک خلق که دولت حال که من مرید صفات

دارد من دل هم ازو صفات مرید من مراد از مید مانع تر دو مانی لعلها هما

ماوای آن کمالات که چون سیر وجودی هنوز او تمام از مقصد اصحاب نرسید است

پس او بیرون خود مطلقت و حال او از آن که میست که صفات ذات مرید که دو کرد ان

نحو

بجلی بصورت خواطر مذکور پس میل می کند و خواطر صفات شاه حضرتیه فالله المرشد

قسم خواطر فاعل اقامت بالهوی ای بحکم الهوی والمعنی انه لما حکم الحب بما صفات المحبوب

لسید بصفة المحبوب اجابت خواطر قلبه فیما علی تقیده لیا نطوس محبوبه و لو سطرها الی ان

ما لحنة یعنی جسده جسمی حرره و لهذا یعده فالطرف اذ کان خاطر و لادرکه ما القلب بالبلاء من ذلکه

المسمى بالسر الظاهر المسمی بالصدر و مال الخاطر و لا درکه ما القلب بالبلاء من ذلکه

بالسر الظاهر المسمی بالصدر و مال الی الخاطر الفا ان لانه محل خطوره کما مر ذکره و کل

خاطر یرد بمصاحبه سطوع السر من محبته الله عزوجل و محبة العقل العقلی فلذلک المسمی بالخواطر

الی الحق و العقل الشیطان و الملک لانه کلما اسکت القوی الروحانیة و الجسمانیة من خاطر

الحق فی صورها سابقة او خلوع بمصاحبه محبة و اذا غلبت القوی الجسمانیة من خاطر النفس فی

صورة یسوق بمصاحبه محبتها او خاطر الشیطان فی صورة معصیة بمصاحبه محبة الدنیا و

او غلبت القوی الروحانیة من خاطر الملک فی صورة طاعة بمصاحبه محبة الاخرة و اما

فی محله بالهوی المصاحب اللازم و المت علاقه جمع الخواطر و فی اقامت علامه من الحقوق

و مورد خواطر مقصود بالمنقولة لها ولا اولی و اللام فی الهوی للعهد ای الذی ذکر المحبوب

و ان فی المبادی علامت مقصده یکون مع العقل فی بعد و مقصد صوره له الی الکمالات

خواطر بعد ما لست الاقامت المحبوب لمصاحبها فی السلوک یعنی علی تعیین مراد ابها الامام

لشی

خواطر ملکی گفتیما و لهذا دلیل ارباب التقوی الی یوم القیامة ثابت بوده هم چنانکه او را آنچه بود قاهر
الحق و کما قال سلطانه وجه اسناد فی السر و بر شد الی صحیح بغیر الرفاق بالعقول الوجه
بوده هم و ای طرف سالک را هم حلاوت نماید خاطر اطراف و اطلال هند بس
اگر وو آید چهره معشوق کاه بهمان آنه هم بر خاطر که از دل می جهد وی ملکی
لا صفات و احکام الخاص و کثرت و خواطر دیگر که ملکی و نفسانی و شیطانی اند من حیث
سالک ذات بعد معشوق و سر درش انداز هم و بیاد اگر او برد اتم تعالی قال
طرق السالک الهادی الی الله لا بهم بسلام علی عطاه و الارواح عینه لا الرفیق من هند و حیاء
و الکاظم الملازم بحکم ... طریق و چهره المعشوق و سطوت خاطری و سر احوال للطالب
الوجه بیان ذلک الکمال بیان دانست که خواطر بر پنج قسمت اول حقانی دوم
خاطر ملکی و سوم خاطر فلکی و او را الوهیت گویند و چهارم نفسانی و پنجم شیطانی
چون از سر وجودی در انوار حضرت الهی متوجه و قاصد ظهور و مرتبی باشد شغل و هوای
اصلی او مولا و قبول از حضرت حق کمال کاو و اگر سالک را اثر بعلت سبیل کرد بود
وقت ظهور پیش از کمال سوخته حاصل می باشد که او را و ثابت و در حال آن
قصد هیچ حکمی و وقتی و حال باحسان و مطالب سوخته باشد و او را هم
رنگ خود نکرده بلکه این هم چون الحکم و حدت جمعی ... باشد و آن قصد خاطر

دی

ربانی گویند و چون علم و وحدت محو می شود که او را قابل تجلی خوانند
و حکم انسان آن باشد که بصورت کمال آید در مقامات که باطن او اخفی و جلالی است
و علم باطن هم جهان ظاهر شود و بار بهمان قصد لا بعد او نشانه خود در هیچ سالک و
اگر بود در ظهور آن سر وجودی غالب باشد حکمی از احکام روح حلال آن دم بر قلب نفس
غالب بوده باشد و بکل یا هم بسیک خود کرده تا این قصد و توجه خاطر ملکی و روحانی بود
با مسائل الطاعات الصالحه و حکم آنکه باشد که بصورت خلقی بود حاکم با علوم عقلی آید
بود اما اگر غلبه و سلطنت فی القلب او فی النفس در حال آن قصد و توجه بود نفسانی باشد
نصف الحرامی که او را ثابت تمید شیطان که بحکم مناسبت و مساوات یکدیگر مدح آن
قصد و توجه با خاطر شیطانی خوانند و حکم آنست که بصورت الحرامی در افعال و اعمال
و مساعدت سالک گردد و اما اگر قصد و توجه متکون بنفس باشد و حال آنکه حصص اماره بالسوء
باشد در حال بر رنگ آن صفت شود و بصورت طلب قضای شهوت و حظی و هوای حسی
بسالک سر بسته منع محتج شود و بطلب لذت و شهوتی دیگر مشغول شود و مقصود
او آن شهوات و در آن همه شهوات برابر است چون او را در یکی منع شود در دیگری رود
اما سالک منع منع نگردد و بلکه مشغول باشد چه مقصود نفس استیفای لذت و قضای
شهوات و بهر رنگ از آن خواهد که این ملکی و نفسانی و شیطانی را تعدد از حکم ظهور

خاطر قلبی و رحمانی مخصوص همان خاطر وحی و شیطانی که در مداخلت او راه نمی یابد مدخلی تمام دارد
ما هر معنی که از طرف سروح ملکی با نفس رسد و هم در آن مداخلت سازد و تشکیک و تلبیس
نکوید که چون سر او بپندد از شمه نفس متولد گشته و حجر معشوق و دعوی تجلی شده بصورت
خاطر رحمانی و قلبی نفس و هوای اصلی او میل کردن که وقت اکنون که هنگام حقیقت معشوق
با اطلاق و حاله بودن خاطر قلبی سر که از فیض جلالی تست ظاهر می شود همان از قوت و حجی
گر نشانکه طلبید و بعد دادن نفس معین کند و هیچ خاطری دیگر ملکی و نفسانی مانع ظهور و
سرّ از خاطر قلبی می باشد از خاطر همت ما را علاء اطلاق و مدد حجت معشوق و جمال
او سر روی نفس من وی هوا و صفات او میل میکند و چون این صفات و هوای نفس را
سر فید احکام مراجعی نور و طاف قبول و سعادت سلطان اطلاق حضرت شود کلام حجم
از هیبت عظمت کمال ظهور و جمال و نور او سر در پیش اندا حتم و با دراک حقیقت ما بیه
او نه بردا حتم و این از کمال جلالت و حکم آن رسمی صفات فعلی بر که هر که نفس
را و یکدیگر را از کمال عظمت و شدت نور و کلام حضرت معشوق آگاه می کنند و از مباشرت
مانع می آیند همانکه در بیت آمده می گوید یدیع الخاطر المانع و منه الحظر بمنع العموم و
مورد الوقت ای یکنت ایام الوقت المانع ... فلان اهل ... والمراد با خاطر
همانکه التعذر الخاطر المانع من الحظر و هو المنع والاطراق ... الارض

بی حسنه او حسنا و الا جلال السلطان ... علی الکمال من الطارقه و قال علی
در وقت النظر العادة ... الی الخواطر و شعور خاطری یعنی ان اثار المحبوب و علی محلی صورت الخاطر
محمود من لو هم ... مانع در وقت بصر السلطان ... قال تم و نظر و طی ... ان بهجت
نظره و ان ... الی ... گفت ... محصور ... اگر بقصد
یک نظر سکم و اگر گشاده و گشاده شود بسوی انبساط منع کرده آمد و نظرت الی ... اجرای
من ... نظر و ... و نظر ... و ... الی سوا باد و کعت الی تحت
یعنی در آن حال کلی که جسم من نظر و ادراک منظور یک نظر جمال بکمال معشوق که
سادره می کنند ... هیبت و عظمت نسبت بود که کمال ظهور جمال معشوق در آن مانع می آمد
همانکه ... که من ... و روی آنکه در ...
بعلی و انری در آن ... گشته می گردد هم از هیبت کمال ظهورش در آن ... مانع می شد
و معنی که ... دیده در بیت آن که هر بیضی که از هیبت صفات اصلی ... سر و چشم
کمال ظهور می باشد ظهورش ... فعل و انفعال بواسطه قوت عملی و عملی
تو انیدن کرد که ... ظهور ... فعل و ... و نظرش ... دست که آلت
اعمال و صنایع ... ظهور ... انفعال است ... علوم نفس
من ... و ... علی من ... حواس ... است و اکمل

انا و پس بدرستی که اول هم چون ذکر بعضی معشوق کرد بصفت هلال جمال او و بصفات
اصلی بعضی اول بوس دو منظر را اعلی چشم و دست که کاملترند در وساطت ظهور فعل و
تصور صفت فعل وانفعال او که صحیح بود انگاه نظر بعموم دیگر اعضا ادر بیت
اسد ذکر کرده در نظر اولی بحرف و بسط و ابسط الکف کنایة عن العقد والبوص
لامرو والبسط استرسال النفس فی المخالطة والکف المنع علی سبیل جواب السؤال مقدر
فان سئل لم نظر و عن مشاهده جمال المحبوب اذا الکف ولا انبساطها فاجاب بقوله
ونظر وطرفی یعنی ان مجمع سطوة البهاء النصر وطیبی عنا تصوارف السمع والی المنافع
سماها المشاهدة والمکالمة تسرع وتصدی لوازم الحظ فتمنعها انعاق یا ورد فیما
کما قیل است کنخاج رفعها حافظا لکل من حسنک ای و ورد الحکم بعال آن فی
کل عضو الی الاقدام بخت ومن سطوة الاعظام احجام زهده پس سر فی عظمی
که در هنت مشل آمدن وصله در وصال رد است لیس اثر حکم کمی من معالم بسط
ورها ونار ان جهت عظمت وجلال اطلاق وی بمالی او در کلمات او و جواهر ...
و ملی من مرا اعصای است اول اقدام او بس هی بواسطه کمی من معالم بسط و
هذا الاحجام الامتناع بعال محمة ما احجم من ان الیه ادر مثل کینه فا که ده الاحجام
الامتناع بعال محمة ما احجم من ان الیه ادر مثل کسته فاکسته و الاعظام وجدان الشی

عطی

نظمها ای لا کنص طر فی هذا النصر والمنع بان فی کل عضو منی بهذا الوصف حاصل وانف
الاقدام الی الوحد والاحجام الی الرهد اها والهیب الی البست و یکتها اصاو الهیبة الی
الاعظام فالاعظام سبب الهیبة والهیبة سبب الرهبة والرهبة سبب الاحجام والعلم سبب
حکم الاحجام والاقدام فی کل عضو حصة النظم والسمع بالحکم آخر بیان الاول و سو بما حمله علی
شئ و سواحمها و یعالم الکلی و سمی فی آثار رحمه تعلمها عند علیعی کان شار رحمه
پس پس در دیان و کوش مراد بعضی من نشانهای ابتو بیست در معشوق که سد است بد
در دیس من امن ان نشانهای رحمت محمول آنها رحمت و سمع از دیان و کوش
در حق بعض یار معشوق یعنی ادا ده یان و کوش در بعض بواسطه کو ملا و شتوانی
اعمال است آن دکر و سماع نام و کلام معشوق و سماع چون شد کر این جمله سبب انصاف بصف
کثرت و انشار رسا سکیر مراهم وصلت کلی معشوق وحدت تجلی علی کمال آن کلی اعلی
العلیه چون حال سیر که کمال این آثار رحمت از کمال حال او حیله را بواسطه آن حال ارتفاع سده
است پس اگر ابواکان مذکوره بوی مرسد با انفعالش از آن حاصل می آمد که آن جمله
در معشوق و وحدت او که دال از دوست آثار رحمت و انتو بهی می باشد آنکه در سمی
معشوق پس هر چند آن آثار مذکوره ست یا موجب رحمت سی و السادید سام و کلام
معشوق است بار وحدت معشوق کمال وصله و آثار رحمتا بتو بی هیچ آی کار بو ترک راه

آثار

علی بعد ... و شرح ذلک ... و معنا ... اللسان ان ذائقة الاذن والشم
ان ذائقة اللسان ... الاول ... آیة المتکلم وفی الندا ...
... علی ... حتی ... فی ... علی ... کثر ... ان الماده
اثار ... اما الاثار ... اذا ... بذکر المحبوب والمکالمة معها
لم ... الی ... السماع کلامها وکذلک بالعکس ... الی ... من ...
والاذن ... الصادق ... الطعام ای علی
... ای ... ومانی ... بعض ... الحفی
للسعد المحبوب ... و عدم ... کلاهما وکلاهما ... واما الثانی
... ای قوله لم ... اذا ... و ... وما ثم
... بعد ... زبان ... الاسم المعشوق ... ای ... وصفه ... السمع
... الی ... ذکر المعشوق ... ایضا ... والکوح ...
الاول المذکور ... و ... زبان ... آن زمان که ... حضرت معشوق گویا
... زبان ... خاموش شود ... و ... مذکور
و ... گوش معشوق ... زبان ... گوش ... حاصل ... حالی
شود ... کالی ... وصول ... بواسطه ... مذکور

و هر یک از این هوا و اعضا از اهل معشوق بر خود ... و یکدیگر ... بالصورت و کثرت
من وحدت کلی و حال و معشوق ... هرگاه که زبان ... اعضا ... شاهد
شکسته شده اند که ... خواهد ... و ... او ...
مرون ... باشد پس خاموشی اختیار می کنند یا از جهه بیرون آمدند هم و ... الحدی
ساذکر بالعلی ... پس ... گوش ... اگر ... بود
برد زبان سخن گو ... خاموشی ... و ... در حال گوش
گوش گویند هم ... ازان ... گوش ...
بر خود و بر زبان مسلط است پس هرگاه که ... آن حضرت ... می خواند
و از ... عظمت او خاموشی می گردند او در حال ... شود ... که زبان که
از کثرت ... که از کلی و ... معشوق ... حال
خود ... صفات اصلی ... که ... الی قوله
و ادنا اللسان ... الاول ای ادا سمع وصفه ... ثبت
لسانا ... ذکر ... ثبت ... اوقد
من کل ... و ... بعد
ای ... العمرة ... الی قوله و ادنا اللسان

هم صار زوا هم ابداه اعطاه بدیه اسعده لسانه و فی نطقی الیه اسعیده کلمه حمیدا
و ما عمل الذی یجع و ما عمل بما هو حاید الی اللسان و هو سبیده اخبر بهو و کذلک منذ
و ضره حقت و لدا المعنی جمیع ما اراده یعنی دا اشتغل لسانا او اذنی او قصد
اشارا علی الآخر فلو تلا لسانا اسم المحبوب فاطر بجمع و صوته اصغائه الی کلام المحبوب و با تذکره
بعد سینا الشفا بدایة ذکر المحبوب الی القلب صفت اذنی و بذکرت حظ سماعها موثر علی اللسان
رده هطا الذکر ثم قال ثم اشار علیها الی الصم کیها و او فی مقداری فاکثر فیها سخن غیرت
می بهم بو حقیقت عظمت و جلال و جمال معشوق او خود هم که مانع ادای وی اختیاری شی
و لعدا لستی جو هم و ا ما نیل حضرت جه مناسبت الاتنا اهم و ما بدکه دوست دارد و باد
معدا از حقیقت خود و ستی وی صفتی خود لا می شناسم که به هر را دوستی کنطر وجود
مخالفت و نظم برعدم کیتم بول نکر دی از کیفیت نشانه بودی و نشان دولت
ذکر غیرت از وسط مقام غیرت فرموده است زیرا که غیرت جواست از اله حکم
و اثر تعلق و قدرت غیرت از مطلوب و محبوب لطالع او خود مان حکم و اثر و
و غیرت لکن بعدا از حصول و تمکن مان و حصول او حکم غیرت کل احوال تعلق
در اطوار مستوع مختلف ظاهر می شود و در مبادی عاشق روی در خود دارد تا معشوق
این حظوظ و مآرب خود نخواهد غیرت آنکه عاشق هرزه معشوق از اعتبار ما نخواهد با او

[illegible]

در این مقام که شود و بح کفتا تا اعتبار حلقه حسن با التکلم از بین مقامات و مان چون لعلی
عاشق از خود بسوی معشوق نکردد ما خود و حظ خود را برای معشوق سازد الا که از غیرت
عاشق بر معشوق از خود بیش باشد تا خواهد که همه معشوق بود اما عاشق با و صافه کر از هم
حصه معشوق و وحدت اطلاقات و وصل قدرتمام و کلام او تمدد در این موضع
مکمل نیابد کردد و این بیت شروح این مقامات که و دیح حقیقت که ذکری بالسان ثانی
اعلام من کما العمل فکاهم از بین قسم دوم است و مانند که هم از بین مقام غیرت معشوق
سر و ریدها و عاشق با اعتبار غیرت بود و کواهد که در صفت وحدت و اشتراک
صورت و صفات کردد عاشق کردد و از صفات کثرت الوافی صفات کیند و اکر لذ
صفات عاشق خواهد او بود بر کمال بود در وصف با صورت که اعتبار ندیدند و راه
سوانعها فنا از بین بود و باشد که غیرت معشوق بر کمال خود و وحدت خود پیش باشد
از عاشق بالاخره بصورت هیبت و عظمت و جلال بر عاشق پیدا کردد تا عاشق از درک او
سوانکرد و بو حدت او با رد معکوس کشت جمال او پوشیده کفت و اعتبار قسم سیوم غیرت
آنکه عشق روی عاشق را از عاشق و معشوق سر بکرداند و بکوشد که غیرت آورد
با عاشق کو با اعتبار حلقه تنک و کشف حسی و اصل این حصه در رواق و علائق غیرت
اعتبار و آن قوله تو الله لا العفران شرکة و لعمرنا دونی کم کم لیلی الشا امامه در صح

[illegible]

حضرت مولا صلی الله علیه وسلم لیس احد اغیر من الله ومن غیرته حرم الفواحش ولی که غیرت
نوصف اطلاق و وحدت وتعالی ما در طبع خود نسل اعیان و غیرت نیز کاهی دوم
و مکلفات کی کرد که عاشقان اند از صورت سکونت والحاد که نواحش عبارت از آنست
ما بدا لی بود نشوند و دیگر مولا صلی الله علیه وسلم ان سعدا الغیور وانا اغیر منه والله اغیر
منا پس میگوید که چون حضرت معشوق از سر غیرت بر وحدت و جمال خود نظر و جلال
در من تجلی شد حکم آن غیرت از آن حضرت تعین همه سلب کرد تا ملک سر خود و خود برادر و تجلی
عشق او که ما و محدثات غیرت تسکین وجود را شایسته جمال عشق او هم و بیان حضرت
همه هستی و صفات و مضاف کغیرت ادبی با هوا خود و هر هستی تا جرم ما بس
نظر موقوف بر صفت غیرت و اضافت انی او بود هم انکار مکنم چه با من صفت غیرت هم
اوست که صلاحیت دمن بخوانند او هم که عکس تجلی زاید در من صدای خود هم صفت
تجلی او که در دل من بود کو کامت و تجلی بعکس تجلی هم است که تصور کی بود هم ظاهر
هم حکم آن تجلی و چون حکم تجلی ما کی گشت او بس صحیح من که هست کرد تا طلعه و
سست طلوع او ست در عالم ارواح هم رسید ما بر علیه و حکم و حالات در دل من بادشاه
شد و قصد توجه با آن حضرت بود ذا الغیره. حمد المحبة علی التعلق بغیر محبوبه والغیرة
هی تغیر الاحوال السلیمة لاهل المحبة و تنقسم لانقسام غیر المحب و غیر المحبوب و غیر المحبة لا باعث

ولا ما ای هذا القسم من انقسام الغیره حمله المحب لا یکفی المحبوب ان یغار علی المحبوب الا بالاتکونه
محاله وکذا النفس المجاذ اذا اندرج فیها النفس المحبة واندرج جملة المحبوبیه وصارت المحبة غیر المحب
والمحبوب کما مر ذکره لانها تغار علی المحب ان تکون ها محبة لما غیره المحب فیا ما علی تعلق محبوبه علی
بالغیر کغیرة ابلیس علی تکریم الحق سبحانه آدم علیه السلام حیث قال ارایتک هذا الذی کرمت
علی او علی تعلق الغیر محبوبه کغیرة الملائکة علی حصول محبة آدم علیه السلام لله تعالى حیث قالوا
ما للتراب ورب الارباب وبدایة هذه الغیرة ان یغار المحب علی محبة غیر نفس المحبوبیه لها
فی لوده لو صلو و محبة وقول الشیخ انوا اغار علیه من فم المتکلم صحة الغیرة و نهایتها
ان یغار علی محبة لنفسه نظرا الی جمال نفسه وشط محبوبه وقول الناظم رحمه الله اغار علیها ان
اهمم بها اشارة الی هذه الغیرة وکذا قول القایل وقد عشک ذکری ما للسان فانی اغار
من عینی ان یصل ذکا وانما غیر المحبوب ما طاع علی تعلق محبة الغیر کغیرة الله تعالى علی تعلق اولیائه
بغیره او علی تعلق ذاته المحبوبة بالغیر کغیرة الله تعالى علی ذاته لغیره ولذلک احتجب بسبعین
الف حجاب ولما کان الغیرة من لوازم المحبة ومحبة الله ذاته ازلیة متقدمة بتقدم محبتهم علی
محبوبه کان غیرة الله اشد واتم کما ثبت بالنص الصحیح ان سعدا الغیور وانا اغیر منه
والله اغیر منا ولا اتم کیف ذاته ادم کیف اجلالا لکنه لیقبه قال الناظم رحمه الله
ذا لوی مقداری فالکر غیرة ای اعلم ان لی محبتها هوی مقداری ولیس لی من ذاتی

هذا الوصف بل العكس اي مرآة تجلي صورة محبها لنفسها وطربت وذوقي
في المعشوقية لها واكثر غيرتها على محبيها لهذا المعنى فما غيرة المحبة هو على تعلق المحب
بمحبوب خارجي عن المحبة وهذه الغيرة في مقام تجرد المحبة عن ملابس الكثرة والتعلقات
من جهة الاعتبارات الخارجية فتكون المحب والمحبوب والمحبة شيئا واحدا كما ورد ان
المحب الخارجي يعني اولا في محبوبه الخارجي والمحبوب الخارجي يعني ثانيا [illegible] وحد المحبة
بقي من وصف المحبة والمحبوبة فهو داخل في تعشق المحب ولحاظ المحبوبة [illegible] اطلاقها
منك لكشف معنى ثم [illegible] السبب فقال [illegible] الروح ارتفاعها وما اوتي
من توهم [illegible] بس بس بوده مي شود [illegible] سوي حضرت معشوق ارتباطات
نشاط ونشاد [illegible] حكم وحدت وساطت [illegible] من ومع ذلك [illegible]
ما الحكم [illegible] حكم شربت [illegible] كمال [illegible] آگاه [illegible]
نشان دسوی است [illegible] وطلب حظ [illegible] حال [illegible] ميراو
منزه [illegible] هر چند آن [illegible] آن [illegible]
مثلها والندا [illegible] در [illegible] گوش مي [illegible] الاصل
[illegible] والارتياح السرور [illegible] على المفعول له والضمير في [illegible]
الروح والمنية مراد النفس [illegible] اكثر [illegible] لا [illegible]

ميرا

حضرة

حضرة الوصف السرور حاصل لها [illegible] من توهم [illegible] مشاهده [illegible] احكام النفس
وما [illegible] الكلام ان وجود [illegible] الاكاد
لانها [illegible] بكلام النفس [illegible] وحكم الاتحاد [illegible] احكام الروح ثم قال [illegible]
[illegible] سمع لطيف [illegible] گوش در حضرت مي بنند [illegible]
[illegible] درويش [illegible]
[illegible] ظاهري [illegible] مي باشد [illegible]
الله [illegible] ظاهر [illegible] صفات ومظاهر [illegible] مي بينند وگاه [illegible]
[illegible] حاصل مي آيد [illegible]
[illegible] در صورت احكام [illegible] اين حالت [illegible] شوق [illegible]
ومراد [illegible] واضطراب [illegible] دوست [illegible] مي كشايند
وي گويند كه خود را [illegible] تواند بود وحال
خود را [illegible] هر گاه كه بواسطه [illegible] وملامت نام
حضرت معشوق مي برند [illegible] آن دم
حاضر مي شود [illegible] باطن [illegible] آنست كه حال
را در مقام [illegible] در صورت [illegible] مشاهده مي كنند [illegible] المسيح

مي بينند

الشـ

هو الاذن لانها آلة السمع وهو فاعل بها والطيف الالهام اى هو المحمود اذه
سمع بعد ما هو عني بواسطة الالهام ملهم داى في حالة السمط كما هو الا العقل بحيث حال
في الالهام يعني اذا سمع ادنى ذكرها في اثار الالهام سلك حضرتها في يعني فكانه هو انها
ومن الحسن من لحمله في الالهام كاملا احد الالهام في هواك لدينه حال الذكر
ثم قال ثم سقط طرفي مسمعي عند ذكرها وجدتها افنته يعني بعني بس بس چشم
گوش شم سقط وحسی بود از جهت که در بعد که قال حجابست چشم و گوش و دامست
محفوظ و آنچه حضور فنا بوی می دهد ذات سوا لغایای صفات بوسیله بعضی حسی چند
می برد بر آنچه هم کدار الحمق لباسهای حسی بای کثافات و روح من بر با قلمه صفاتش
که حضور صحیح بقا او بر آن احکام حسی می برد بعضی صفاتش که فانا شده آمد
و سعای که سمع و بصره المحدلات رایت اجداها المحمود و هو ای حصول النعمه المحمود فیها
مع علام زوالها عن المحمود و هو الذی سمی غبطة والاقران بدیع فی سوطه
مع نفی ان النعماء عن المحمود و هو الملما و ان طلب ازالة النعمة عن المحمود سواء حصل
الکاهل لولا والمراد في البیت هو الغبطة ساهد دانت که ادنی بابات دروحی و عقلی
کل قلب بعض ادسلوک در سر وروح و صفات ان مسلک و نهایات و حقیقت
واحلاق طلاعلده اما نفس دروح وجهت قائم عاهیتی و صفتی در وسوت

و تحقق بود در عالم ارواح و اما صفاتش که دو بساطت و بر اطلاق است او یک کسب
و غالب تر و احکام بر سبع علوم و احوال که نوادر تعلق دارد و اما بس
بساطت متحصل انکار صدیه و علوم و احوال که از تصوف صوری مسوغ
می شود و بعضی او رای روح هوای مجوانند و از صحه لیاکه محول لر کار آست
و از نظر بدین روح بسوی عالم اجسام هبوطا و بسوی بدن او این مراح حصوصا
و حله هوای بدن ظاهرا و باطنا و مدارک حواس صفات و حواس اصلی او بید
و جمله حظوظ و شهوات و امال و امانی و تعلقات صفات عارضی او بدو حنی
بحکم اصلی با صفات الطرف از حضرت وحدت اند محقق مطلوب رسش که
کمال بعد انی است در مراتب سالکی و سابقه ما زلی است و بابر بحکم والیه یرجع الامر
بکلی که حضرت می رسد و از جهت ضرورت صحیح بر ای کل شی هالک و کل من علیها فان
بکوشش عاشق سالک روی بکوانند و بر فنا و بلاشی و استهلاک جمله صفات حقیقی و
عارضه اولا و اصل محل بعد بسی مقام او یک یک صفات از عشق روح در مرتبه
معای طرفیت وصفات عارضی و اصلی او مرتبه دوم فنای او وحدت ما صفاتش
وسیم مرتبه بقا العنا فی الغنا که بعد افنای که فنای از عین الست که صفت
بظاهر وجود عام بسط بر عالم و آن اسم ظاهر حقیقت با علم حکم وحدت کثرت

بدشری

نسبی بجملا که اسم ظاهر جامع اسماست و از این جهت آن حضرت با علم جمعیت
و تمام جمع جوامع و اما تعالی که در فنای روح و صفات او سوقوف بجمعیت
باطن وجود و با اعتبار کثرت جمعیت و سوق ولها با علم کثرت نسبی و عروج آن
و سوق صفات آن وحدت وجود ظاهر از آنکه او را که جمع در نفس و کثرت
و امر باطن لازم در بقا و وحدت باطن بماند و امر کثرت صفات و سوق ظاهر
میگردد و این معنی از کلیست که معنی حضرت بوحدت و اشارت و حقیقی که حدی
و هلو آدم علی صورته و هو الموعد بمقام قاب قوسین و او ادنی مرجع جمع جمع
خواند و بالا تر از این مرتبه نیست که حضرت محمدی مخصوص است و آن مقام
او دنا است و کلی او را احدیث جمع جوامع اسما او سماوات که تجلی [illegible] بواسطه
حکم اسما او کثرت صفات نفس و کثرت [illegible] جهت او ظاهر است و سلطنت او قوی و فی
لازم در اول سلوک فنا او اتم است و حکم او علم و بقای کثرت صفات بود اول
و وحدت مجموعی که صورت عالم الوهیت بدان آمد و او را اول کو شد و آن وحدت
حقیقی وجود ظاهر و احدی که حکم باطن بنفس بود و در باطن کلی کند و لکن بعد
حکم [illegible] از این جمله که اسم ظاهر جامع اسماست چون [illegible] که بود [illegible] مجمول
سمیع و بصیر و ما شدن و بعد از آن هم در نفس و فنای صفات او سر میکند

ما آنگاه که فنای جمله صفات نفس تمام شود حتی که نفس اسم ظاهر محو گردد و لکن
از صفات نفس آثاری مطمون بوده باقی می ماند که آن آثار و بقایا موجب بعد
جسم می باشد بادراک مدرکات و بعد سمع بادراک مسموعات در معاملات محسوسات
که سمع و بصر و موجب جهان جسم می باشد بر [illegible] الکلاء المجاهد که بعد معنوی است
حکم بساط [illegible] که در حدیث گفت که در انا علی بعد من الغیب [illegible] ما لا حرم موجب
عطف حشم می شود [illegible] چنانکه در حدیث [illegible] و از آن آثار و بقایا کو بوده
اعلمش در ستو مرتبه بعوم فنا و تمام شدن در سر در مرتبه احدی لکلی بوال بود
و چون [illegible] در اسم ظاهر و ما [illegible] تمام شود [illegible] دیگر در فنای روح
و کلمات او اعاد روح و فنای ارسال صفات روح ولی محصل باشد و آن قلب
حامل کلی از کلمات اسم باطن شود آنگاه در اسما که اسم باطن جامع اسماست محمول ظاهر
و قدوس و عزیز و سلام که اسما و صفات تنزیهی اند سر کنند تا اینکه محقق گردد
سالک [illegible] بحقیقت الاسم الباطن [illegible] تمام شود و عالم اسرار در فنا نفس و صفات سر
محو باشد و از خصوصیات [illegible] بود و سر در روح سر محو باشد و از صلاح
مخصوصات اند و [illegible] چون [illegible] مسالک [illegible] نفس [illegible] و گفت [illegible] حکم بقا اعلات آن
بقایای [illegible] بنفس [illegible] المجهول [illegible] آنگاه [illegible] حتی آنگاه

فنا کرده اند و این جیب حاصل فنا الفنا باشد که با این عبارت بیان نماید چون بمعانی [illegible]
مقام شفاعت و ایصال آن بنفوذ کلی که در مبدا سلوک فنای خود آن بر [illegible]
و بعد از آن بمحو فنا بعد الفنا بر دل او دو آیات که بعد دیگر اینجا فنا نماید
پس چون مقام اول بود در فنا نقل کرده است تجلی اسم ظاهر محقق شده و اینجا
در مقام بقا اسمای او پوشیده نفس محسوس شده و انوار بقا آنجا در خود یافته و روشنی
بر ارکان فنای نفس که محو بوحدت وجود است [illegible] فنا جهت [illegible] از بقا
[illegible] است از آن اسمای او پوشیده نفس و آن روح که حصول بقای او نه
بر او هوام [illegible] ارض و صفات نفس [illegible] و [illegible]
پس در [illegible] آنکه [illegible] مرتبه اول از مقام بقا که حضرت جمع و حقیقت است
سکون [illegible] و آن محو ظاهر وجود که اسم ظاهر خواست لسان [illegible] العبط
المومن [illegible] مع [illegible] الطاعة والحسد [illegible]
على المحبوبه [illegible] صلى الله عليه وسلم المومن يغبط والمنافق يحسد [illegible]
معنى الغبطة كما فى [illegible] صلى الله عليه وسلم لا حسد الا فى اثنين
اى كل واحد من [illegible] بعد [illegible] عند ذكر [illegible]
المسبح [illegible] عند [illegible] فى صورة [illegible] وان كان على [illegible] الغبط

سمی

مسبح [illegible] الطرف وان لم [illegible] لكنه قد يصادق [illegible] المسبح
لا يصادق الا [illegible] الكلام [illegible] المحبوب منه لانه [illegible]
[illegible] المسبح بالله [illegible] الكلام على [illegible] فاعل [illegible]
و [illegible] فاعل [illegible] و فاعل [illegible] المحبوب و [illegible]
الموصول و [illegible] الحكم الا [illegible] ولو لم [illegible] الحقيقة بالوجود [illegible]
[illegible] و [illegible] وحدت [illegible] که در ظاهر [illegible] از مقام
بود [illegible] در عالم پس [illegible] در [illegible]
و [illegible] چون [illegible] حضرت جمع وجودی و [illegible] وجود [illegible]
پس [illegible] آفتاب [illegible] که در [illegible] و
[illegible] در [illegible] در کمال [illegible]
شعاع آفتاب که [illegible] است [illegible] عالم [illegible] و [illegible]
که در ظاهر عالم بود [illegible] ظاهر [illegible] که از [illegible] مقام [illegible]
[illegible] که در [illegible] ظاهر [illegible] است [illegible] و باطن
[illegible] وجود [illegible] حضرت جمع وجود
[illegible] که [illegible] حضرت [illegible] ظاهر مقام [illegible]

بو حكم بوجهم كه معشوق ازجهت واحديت او كه منبع وحدت حقيقي است
واسع مي‌گردد پس منظر حضرت هركجا كه بوجه سكينه بلا وسوء حال له من حضرت
معشوق مي باشد آن الوجه جهة بوجه السماء بالوجه ظاهرا وبالتعلي باطنا ولما كان
سبحانه وتعالى مطلقا بحكم بالضرورة ان جعل التوجه بالوجه ليس الا للتوجه بالعلية
الى مراد كونه جهة وسوى كل جهة فاينما تولوا اي وجوهكم فثم وجه الله بحكم
كسم قال او نساء اماما من ورائه وحكم الكشف باطنا وان سم نظره في حكم الرؤية
ظاهرا فذكر الناظم رحمه الله لمن هو في مرتبة الخليفة الصحة من الموت لعامة من الضيق
من العشاق ولذا العدم على من يعدم هوا اولى بالعدم على من ياتي فلهذا اقام
فالورى وراي وما شعارها اي ملة تجاذبت عند عادة حيث معطوف على قلبه ثم
مر بعد عمر ما وراء بعدله وهذا القول وكان حيث وجهت وجهي الى رخ دلك لعوله
[illegible] امامي السلف كاد ان الامام من يتوجه في الصلوة والوجه ما يتوجه اليه
كالعلة [illegible] اسوة وجودي المقام الى في الوجود المطلق اربع
[illegible] من حيث الكشف [illegible] في الصلوة توجه
الى في الكعبة وان كنت [illegible] وكل الورى وراي [illegible] كانوا
اوما موسى وحدت وجهت وجهي [illegible] لاها سعيه سوادي وقوله

ثم تداعى امامي في صلوتي بناظري واشهد فيها قلبي امام امتي سن [illegible] ديد ظاهر حق
معلوم در كل عالم نور واست بر هر شخص كه در عالم بود امام ما ظاهر
در پس من مي بينيد و دل من جو حكم نصرت مي‌كند [illegible] در عالم حقيقت پيشوايي
همه امامان ظاهر من شاهد مي كنند ذا امامي قدامي يعني مرئي مني الظاهر
من الحقيقة لا امامي ظاهرا قدامي ومرائي قلبي يعني بحضرة امام امتي قوله ثم [illegible]
صلى الامام الى اني توسعت [illegible] اكرم الحق
ما ابي امام ظاهر من در [illegible] بسوي تو رو كردند [illegible] معشوق حكم وسعي
ما عيسي در دل [illegible] من جهة الاسناد [illegible]
وجود اين [illegible] ظاهر [illegible] جمع وجود [illegible] در دل من [illegible]
ات [illegible] بالقول
[illegible] المقام [illegible]
[illegible] الرواية [illegible]
سوي [illegible] در هر [illegible] الحكم والكل [illegible]
اسناد [illegible] حضرت [illegible] وجود [illegible]
آن [illegible] حضرت [illegible] خواهد بود [illegible]

مي بيند

بوده کوی کنند از نماز و دعا و غیرها حضرت عیان اسم می باشد و مثال آن اسم ق مشا
او این حضرت جمع وجودست و ذلک معنی بوده و هی مثال کل مثله و اومعنی این
حضرت جمع وجودی و اسم ظاهر حکم کلی و سعی طلب جیسی در دل معصوم محی اکوه
خلو ادر عمار ها و حاجتها سوی من باشد و اما وجه بود انچه مسکوند که چون
مثال این امام ظاهر کعبه است که همه از روی ظاهر شرع مقابله نست و این کعبه از ظاهر
وجود حصه دارد که فرع و مرتبه اسم ظاهر جلالت و مثال آن جمله وجود کعبه
هم این حضرت جمع وجودست و این حضرت جمع وجودی در دل مومن معصوم محی
باشد اگر این امام ظاهر نمار سوی من گذارد و توجه سوی من باشد و وجه
دعم بالله الله مناسب تر است چه کعبه است که همه جهات در وی مساوی است
ح الی نسبة کل ما کان الکعبة فدام المصلی و العبد بها و السجود الیها لا لها
و کان المطلق والنهایا لکمال مطلوبه لکل انسان و مدامو کل انسان فی کل کمال
منزل اتصالها و فدا لحج فرد کما کان رتبة المطلق المطلق الامام من اجل کونها تحقق
و جهة توجه الامام من اجل باد بها کالتوجه الی الکعبة من اجل باد بها و من البدن عملا و شرعا
ان هذا المعنی الی الکعبة یعول بطلان الصلوة والسلام علیه تعالی یسمع و ما سحر
عاد معده علی غیرها و غیرها تو وجها و نظر ان یکون انما هی ملاغیرها من الناس

یصلی المصلی الیها من اجل غیرها هی قبلة باطنة والکعبة قبلة ظاهرة و هی قبلة العملة
و سیتضح ذلک فیما بانه ذا الی النبی صل الله توجه الیه فی الصلوة وان فی ان صلی
محمد من مثلها عامله فی صلوته ان و هی ان تولیه لطلب المسار و لاجله انه توجه الی
الی المعتقد امافی الظاهر ان المحو اوالامت لتوادی والی انها قبلة صلی نظاهره
الی هی الکعبة بما کسر الموجودات متوجهة الی حقیقة الکعبة لقبول الوجود منها
و لما کان الامام متوجها الی العبد و العبد متوجه الی المصلی الکعبة لعوادی فلا نحی
ان یصلی الا امام الی و عطف علی الجملة الحالیة قوله تم و کل الجهات الست بحوی کو
ما تم من نسک و حج و عمرة دست و همه جهاتش کلانه سوی من بوی آورند
مالح الکا لکعبة جمع می شود از هر عبادات و مسجد حج و عمرة النسک العبادة فیقال
نسک بالفتح اوالعبد و بالضم ادا صار عابد الغنی چون کعبه با وجودی که
بوی مقابل است لمن متوجه است بوده الا اصل و جمله جهات کعبه در همی توجه
بوی یکسانست و هر عبادتی که متعبدان میکنند روی اسنان بجهتی از کعبه است
بس کو یا کعبه مجمع جمله عبادات است از نماز و حج و عمره و دعا و کل اکل او
سمی مقد التوجه الی القبلة ظاهر الاحرم جمله جهات کعبه را جمله عبادات الجمع
جهت همه را روی در تست مثل کعبه و وجود مقابل بوی از آن روی که

المغو

النوع الی ه

من كه حضرت جمع وجودی ... ای ليس الا مام متوجهين الی الكعبة نوحت لنفوادی
بل الجهات الست ای عالم وهو قوله عالم ومولد من سكنای من تابك ... و ...
وما لو واجب ان يكون الامر كذلك لان الساجد ای الملكان ولو كان ... ومن
الكعبة مثلا ما ... كان الكعبة هي المطلوب وكل الجهات ... الجهات
ورب بعد ولا شك الی ... بذلك كله رب الكعبة لا على الكعبة واذا كان رب الكعبة
لم يسل وسعني الكعبة ... وسعني ارضي ولا سمائي ووسعني قلب عبدي المؤمن والمراد
ليس ... العلية بل النفس الكل ... الكل الی ... الكل ... ولا
... كتوجه المؤمنين الی الكعبة ... ولا شك ان التوجه الظاهر
الی الكعبة انما هو بالامر طوعا ولله يسجد من في السموات والارض طوعا وكرها وكذلك
قوله الم تر ان الله يسجد له من في السموات ومن في الارض والشمس والقمر والنجوم
والشجر والجبال الآية وكان الكل ساجد ... الساجد ...
لا ... الكل ولما كان ... العباد ... من ...
قال ... الست ... والشمال
والجهات ... و...
اشاره الی ... العبده والتك العباده و ... [illegible]

يابيج

يا ... اذا ... القرآن ... الی الكعبة ... الست بوحدت
الی ... من العبادات من صلوة وحج وعمرة واعتكاف
وطواف ... صلوة بالمقام ... واشهد ... سوی
حضرت ... ای مراعات ظاهر امر او كه واقيموا الصلوة ... او ... عادها
كرده ... كه درحرم كعبه است ... ومشاهده ... در
آن ... والصلوة ... حضرت ... است
... در صورت ... سوی آن حضرت
جمع ... كمالات اسما خويش ... وجوه ... بان
حضرت ... كمالات ... كه
... آن
صورت ... وتسبيح وتهليل ...
... الكعبة ... الی ... الهدا لعبده
... الی حقيقة الجمع وكل سجده ... هر دو ...
... سوی حقيقت خود كه حضرت جمع ... چون
آن حضرت ... حضرت ... است بس

من از وحدت بکثرت شتی بوحدت حقیقی خود توجه میکنم برای کمال ذاتی خود دم
و او از وحدت حقیقی بسوی توجه میکند برای کمال اسمائی خود پس هر یک بسوی
خود توجه میکنند الخ و مدار گفتار شده درین بیت ذکر بیان است از تطلع و شعور
شیخ از عروج و دنو که در لفظ کلانا ماهیست با نعوجه که لکل بالقوه است
و بالجمع عبارت است از وجود درین آنکه کمعنی این بیت بر لست در وجه دوی
و غیره با کلمه و کمعنی جمع و دوی راست آنکه حسی در بوای بالجمع و مانه سمع
قال هذا البیت شاهد لصحة ما شرحناه فاقه کون لم یعل با شاهد حقیقة بل الی
جهة کما یسجد الناس الی الکعبة لله فهی کان مع حقیقته کان الی جهة لقوله تعالی
و هو معکم اینما کنتم فاینما تولوا فثم وجه الله و قوله بالجمع ای اذا زال الفرق بحیث
تحد الصفات لذات واحدة فلم یبق امارة و لا علامة بل مظنة فقط و بینه بقوله
بعده ثم و ما کان لی ما صلی سوای و لم یکن صلاتی لغیری ای اداء کل رکعة پس
و آنکس که از خود بسوی من نماز میگزارد و توجه میکرد خود من بود و نماز و توجه
من هم من بسوی من بود در اوان هر رکعتی از نماز بلکه متوجه و متوجه الیه و قصد
و مقصود و عابد و معبود خود هم من بودم کاهی ارباب طریق برای تحقیق و اظهار کمال
ذات و اسماء خود هم و هیچ وجه عزت کمال خود ه ای ما کان لی ما صلی و لم یکن صلاتی

بی

بتی و السلام فی قوله الا لم الملک و سبح الحمد معلوم من قوله من قال صلی الله
لا اله الا الله الخ علی حقیقة من لم الا صلاة لم یشکل علیه ذلک و الا صل کتاب الله الخ و هو قوله
عز و جل و لا تکسب کل نفس الا علیها یعنی الا ما یعود علیها و لا تزر وازرة
وزر اخری و ان لیس للانسان الا ما سعی و امثال ذلک مما یعطی ان جمیع افعال العبد
راجعة من قوله صلواتی الی قوله و ما کان الا امام المقام مقام الامام علیه
الصلوة و السلام کما لست ای امام صلواتی بالمقام للجمع و الدلیل الصلوة ان
صلت لی اذ کلانا مصل واحد ساجد الی حقیقة بسبب معنی الجمع فی کل سجدة و ما
صلی لغیری و لم یصل لغیری فی کل رکعة من اداه و ذلک لانه اذا کوشف الباطن
بان لا موجود سوی الله عز و جل و ان الاشباح الظاهرة هی ظلال ساجدة لله و یحج
الباطنة فان المحب بعین المحبوب باعتبار الجمع و بغیره باعتبار التفرقة و انه جمع
المحب الی المحبوب ثم توجه المحبوب الیه جمع لکل کاسف لها ان یقول صلی للمحبوب او
المحبوب یصلی لی او کلانا مصل واحد ساجد الی حقیقة او ما صلی لی سوای او ما
صلت لغیری کما علم الباطنة عند العلماء بالاعمال الظاهرة و هذا الکلام من لسان الجمع
لانهم لا یسمع الجمع و بعد ما کشف علی السر قال ثم الکم اوحی السر بما یحکمه و هل اوفق
المحب لی بعد یعنی سکت باضد بادی و سوید کنتم بالوشی و هل انک قال الله

این بود نوشتن یا گفتن بندیم حجب مراتب در بستن عهد وسعت اولین
من باب بود الاولی جمع احده ومعنی الاية من جوده وحال مسعود حاله
لحسبه بوده فی الارض بعده الاية فکی به مهنا علی العهد والحجاب یعنی الحق جوح
من ارفقه اعداد واحکام مراتب الی حصار حقیقت من بود در وین بعت السر
جواب بلی وان عهد سابق است چنانکه ذوالنون گفت قدس الله روحه
کانه الآن فی اذنی چون رسیدند که اندر معانی الست با دران حقیقت که حسب
من بیان سعداد هلی ظهور مراتب کرد بظاهر وجود عهدی بستم که وجود را
بوحدة واطلاق کامل بار کثرت بسازیم و آن صفت وحدت وعلامت واطلاق
او را بکثرت اعواد تعلقات وصور اکوان آفات باطل نکردانیم پس چون بمقتضای
حقیقت من حیث ادهه آن عهد را حوم جوادر عهد وحصر مراتب وحکم
محاسبات او تاسم اینکه اداکان هردون جسم وعصفای حضرت جمع [illegible] رحمن
درین حضرت دیگر بار بجهات خواهد کرد بلسان العشق والمحبة اوحی
من الاحوه واوحی بعدای من حین معقدت لمالو عهد بها علی حبل العهد
الحب فلا کور استدلال المحاب والخطاب لاولی الالباب وهذا تعلق بما قبله
وما بعده قد داواحی بالفم حکاله النفس من الجوانح معطی الملازمه ویلوح

مع احده ومعنی هالبه الایه من حمل المسعود حاله بود اسعار بها اللذات
المسلمه بها النفوس لصحاح ذمته بقول الکم الادم سر البلبل فی سروده الحقیقه
بحال الحکمه با انا الدهشه بکشول الحقیقه والحال ان حمل العود الا انسان وکشف وجوه
الاسلام وعهد بعنی یوم المیثاق ای حصلت علی بوده الکامله الا لاهم اهر علی [illegible] حیثه
وکون بمو مو تامر بکتب یبعیه لم مسی ولا نا بومر لابومر لعل ان یحث عهد العهد
ی ولی پس عطا داده شدم بحبت حضرت عشق آن روز که هنوز این روز
مفهوم معادق بود که معلومات بمدارک بدوره ملک اطلس و این وجها عمه
ات واصل بطا است که ماضی و مستقبل نوی معلومات مثل آنکه [illegible]
حضرت معشوق در وقت کرفتن عهد الست بربکم دیدار اولیت ظهور من بصورت عنصری
انبیا با مثل آنکه در اولیت من عیان عهد که با حقیقت من موجود در عالم غیب
پس بکوید که در عالم غیب سلطان اسم کلی دهر را بود نه اسما تفصیلی و جزوی
با حقیقت صورت معلومات مرا در علم خود عطا داده بود و با او همراه کرده
مثل آنکه حضرت معشوق در وقت اقتضا استعداد هر مرتبه ظهور را در عالم ارواح
ودیعت حقیقت من بجا آشنای در عالم غیب واولیت ظهور وطلب من بجمع کلی و
با من عهدی کرد که وحدت واطلاق وجود را بکثرت و اکوان و ملوث نکرداند

به آنکه من عشق او را بواسطه صلت و خلعت که ظهورست در مراتب وجود حق کرده‌ام
و سمع و بصر آن را وجود کسنده چنانکه سبق بیانش در معنی بیتی پیش ازین کرده شد. ابیات
از اول که نه بر دو کون آثار بود • بر لوح وجود نقش اغیار نبود • معشوقه
عشق با هم می بودیم • در گوشهٔ خلوتی که دیار نبود • تا از حضرت مسالا
در هر مرتبه که مرا ظهوری و تعیینی حاصل آمد عشق با من همراه بود بلکه آن ظهور
و تعیین خود بواسطه عشق بود و دنیا تا ای کهتها ای و لیوم منه کنت بها و الیوم
لا یوم ای قبل اللیل و النهار یشیر الی ما قبل العالم الازلی ذا دا د بالیوم المنفی
الیوم المتعارف من طلوع الشمس الی غروبها و بالیوم الثبت حصول ظهور الاشیاء
کلها بطریق التعلق فی ذات الله سبحانه و یسمی الذات بهذا الاعتبار عالم ام الوجود
الاشیاء من الوجود العلمی بها الی الوجود العینی فی عالم الخلق بواسطه امر کن و اول
ما یحصل الموجود العلمی من الوجود العینی ظهوره فی اللوح المحفوظ و فی عالم المثال ثم
و عالم الشهاده کما ان العلوم الخارج من ذات المتکلم وجود اعلما فی ذهنه و عقلا و لاام
وجود ما لها فی نفسه ثانیا ثم وجودها فی قوله ثالثا و الوجود العلمی لها بتعدده
و لا احد علله المسالک الا عند دخوله فی عالم الخلق و خروجه من العلمی الی الوجود
العینی و مثل هو جمیع صفاتها اللازمه من سمع و بصر و لسان و غیرها فی عالم

للنار

المثال بصور مثالیه تصیرها ظهور الرب و سمع فخا به و یحسب علی سوالا قوله
متی و لا یا لوم لا یوم ای قوة اشاره الی عدم محمد و کونها حین به لم یکن لها
قبل وجود الزمان و سوال الرب بعینه عنده الحد المیثاق علیه و تعلق فی اول التی
متی و عند سد ای وهبت لی محبتها فی اول حصول متی الیوم الحرفی مثل ظهور
المحبوب فی مشاهده المیثاق علی و دو آن ثمان مراده با لاول له و قوله لم
سوا ثانیا لاسمع و لا ناطر یا کثرت اصحاب حیله س مفهوم عشق و معشوق
را باز گوش و چشم و نه سر تکسب کردن و وساطت اسباب وجودی و نه بر عشق طلب
کرده‌ام کسبی خود را بواسطه صورتی رسانیده‌ام آخر و در اول قصیده گفتم که سلمی الیت
مرادم آن بود که تعلق عشق من بظهور معشوق در مرتبه حسن و صورت حال او در صور
حسی بواسطه نظر ظاهر حسی بود لکم لا یدرک الشی بغیره من حیث ما یعاینه انک
اصل عشق و تعلق ذاتی من بحضرت معشوق با آن نظر موقوف بود تا من بنظر حدث
عشق کرده بود بلکه من الازل الی الابد عاشق بوده‌ام و سمتم فراح لیلی بلی محبتها
لا عن سماع و لا عن رویه و لا بحرا و لحد و لحن السوی و لا لما تقتضیه العطرة و البهم
هذا اصعب حد الا اذا الهم اصله و هو ان العلم الا ان لم یزل لحظا با لحقایق المستحق
اذا اصل بهو من قبل الایجاد موجود فی العلم محبوب لم تزل و تعاد لکن الا

فعلم ما سکون منه من العمل فاحفظ هذا الاجمال فما اشکل علیک من مثل هذا
الفصل والحمد لله وحده ... و محبت بها ی عالم لاهوت لا ظهور و کانت اسوتی
فعل الشطر پس من سعید و حیران بودم که حضرت معشوق در عالم لاهوت
اکا که هنوز هیچ ظهوری نبود عالم مثال و حس با وسعت من از اطلس ... جلیت
و ظهور صور حسی من بود عالم ارواح با عالم اموات ... که هیچ واسطه
و در میان ... مثال ... و میان ... فاعل فیکون در آن
عالم واقع نبود پس چون طلب حکم از با دورا بود ... آن نام خوانند
پس میگویند که چون بحکم انما قولنا لشیء اذا اردناه ان نقول له کن فیکون
بواسطه سر عشق حقیقی که ارادت ... مراد در مرتبه ارواح وجود گشتند بعد
عشق بکمال لطفه محض ... در این وجود ساری بود و ... غالب ... که
مراد در این عالم ... حاصل آید خود از عشق ... و حیران ... آنگاه هیچ
حسی با وجود من ... شود که ... عشق حاصل آمدی و از ظهور سلطنت عشق هیچ
شدی پس پیش از آنکه ... حسی ملبس شدی و احکام مراتب و صفات ... نبود
آن کودمن در آمدندی و مرا از عشق و معشوق محجوب کردندی و بخود مشغول
کردانیدندی ... در این عالم ارشاد عشق مست و حیران بودم و چون

مراتب مرور کردم و آن صفات من ظاهر شدند ما در در مراتب و اطوار حسی ظاهر شود
سیر کردم و از آنجا چون بحکم عشق و سلطنت او با عالم خود رجوع آغاز کردم عشق من صفتی
گرای در عالم امر و ... و باقی بود و در مرتبه حس بر من ظاهر شد
بود و مثال من عشق حاصل گشته همه را ... و وصال ... کرد و وجود او مرا ... زد
گردانید و هذا معنی الست الکلمة ... من نور ... الی نور و محبت ... السبق
ارادة ما صلات ... المطرد ... الظهور فی عالم الخلق ای ...
محبتها ... طوری فی عالم الخلق ... لولا ...
سیح ... بها او ما ... الی ... ولا ما کتب ... آخر
... المحبة و کثرت ... فی عالم لاهوت لا ظهور ...
ولا ... فی عالم الخلق ... فی عالم الخلق
ولما کانت الصفات ... الحب و المحبوب ...
... عالم ... من صفات ... پس پس نفت
کرد آن عشق من ... در عالم معنی و امر بات و باقی بود و ... معان
من عشق مست حاصل شده بودند پس جمله آن صفات که حاصل بودند مشغول و
با خبر شدند لکن خواص ... کمالات از آن اوصاف با وجود یکانه من

مراد ماند که آن خواص و لطائف کمال در صرافت وحدت و بساطت او مندرج
بنعت خفا که مبدأ آثار الورد اول الی بود ساده و بسیط که در این سیر
کرد و بصورت سانح و کمال ظاهر و ملبس شد و او بهر مرتبه خاصی و لطیفه‌ای
کمالی کسب کرد پس بواسطه بطریان مرتبه بساطت و صرافت کما رجوع
ساخت ما بود خواص و لطائف و کمال ارتفاعیه و غیره که آثار و اثبات بود
و هیچ یک از آن خواص و آثار که بصورت کمال و صفت اعتدال با او بهم هستند
در صرافت و بساطت ما سبق او قادح نیستند پس گوئیا جمله آن خواص
آثار بهم او روز آشنه شده بود و بار دیگر اعلی ان باز گشت چنانکه در
بیت آینده می گوید شعر اوهنا للورق ومعناه فافنى الهوى هنا
ما لم يكن هناك يا قايل كان في العلم انه تكون هنا فافنيا والذى
افنانا الهوى صار معاينة كانت من قبل الهوى تحول بهنا فلما صحصل
وحدت وهو قوله فالعلى الليث دارا دساعا با ما واسار بهم
الى عالم الامر وسعلو ساقعا وبهما الى عالم الخلق

الکلی وسعلو ما بی ومن لسان الالهام بی والاضمحلال الذاب بسبب ما ملت بوا بها
في عالم الامر بها الا بوصف مبهم حالت منا صفات حادثة عالم الخلق بدرک البعض
ما يتعين في هذا العالم ما لم يكن بما ساقی عالم الامر من صفات هالکه منا فوجبت
مصدر سع الحوه وقيد الکتب اولا قال الله تعالی ولقد جئتمونا فرادی کما خلقناکم
اول مرة ثم اثبت الی البقا بعد الفنا بقوله م فالفیت ما القيت عني صادرا
الی ومنی واردا بصير في سر بعد ده فالفيت ای وجدت مس... الخضر شعر
المشوق ما القيت عني من الاوصاف العارضة واردا ای حاضرا مني ای من الوجود
وحضرته الجمع وصادرا راجعا ای الی حضرة الجمع الوجودی فی کرتها التقدیس
خان ما مع بواسطه بحسن حضرت معنوی معنی حضره جمع وجودی و نظر او بحکم نبی
سفر بر حقی ما از آن کثرت اوصاف که در اثنا سلوک از بهر حق کمال استکمال که
این جهت کثرت سبقی او را... پیش از آن حضرت جمع وجودی
رجوع میکنند لکن بصورت و صفت کمال و صفت اعتدال چنانکه در ما الورد
مثال بوده شد پس بر جمله انکاه در زمان سلوک ... حجاب من بی بود کون
عدد و کمل مشود صفت چنانکه در بیت آینده بیان آن میکند شعر القیت
وحدت والغفت طرحت والمنی ما القیته ههنا من صفات البعزه وحدته

مصرفی صادرة منی واردا الی من یعنی ان النفس غیر محتاجة الی غیرها فی الایجاد
بالصفة واوضح جمیع ما الوصول و شاهدت الات ٥٥ العبد ای وحدت بعدی
الی شغلین الاول العبد والثانی صادرا او واردا جاریا مجراه والورود
الاتیان والصدر الرجوع عن المورد ویعلق منی بواردا والی بصادرا وکذا
منی وکونی یعلقه بالعبد لی ای لما اتحقق صفاتی فی مقام الفنا ردت الی فی
مقام البقاء فالقسمان بعدما الفنا واردة منی ذاتی صادرة عن ذاتی الی ذاتی
ولقد وجدت فی بعض النسخ مریدنی بدل مریدا اسم فاعل مونث من الارادة مضافا
الی معناه العبد ما العبد فهو یعنی الی من یریدنی ویحبنی لا یستغنی وهذا وان صح
نکتة غیر معلوم مسه انفاس الناظم ای رحمه الله فانه من البعد المطابق معنی کما ان الاول
السلامة لفظه ورقة معناه وسواء الصفات الملفاة فی الفنا ملوعة فی مقام البقا
ثبت علی لعمل الفنا اصلا کما ان الجامع جمعه و فرقه عن موضعه وفی قوله عنی الی ومنی اشارة
وتنبیهات لاهل لاسرار الموحدین لوائح توحید الذات وان یعددت بها
الحضرات المعلم ان للذات ثلث حضرات الاولی حضرة الوحدة وهی حالة وجودها
فی عین الجمع حیث کانت ولم یکن معها شیء فی مقام جمع الجمع والحضرة الاولی ما تو
الصفات منها والثانیة ورددت الیها ثم صدرت عنها والثالثة اذا صدرت بها

[illegible]

والظهر

والظهری من دل علی الاولی وفی من علی الثانیة وفی الی علی الثالثة والثالثة وفی
حضرة الوحدة احتجب بصفات الاسماء والصفات المندمجة فی الذات لظهور الذات
وفی حضرة المعیة تحتجب الذات بالاسماء والصفات وفی حضرة الوحدة کل واحد
من الذات والصفات متجلیة لا تحتجب بالاخری کما قال م وشاهدت نفسی
بالصفات التی بها احتجب عنی فی شهودی ونجمی یعنی مشاهده کردم نفس
خود را بصفتها یعنی همان صفاتی که انگاه در سلوک باشان محجوب می
بودم چه در حال کشف و شهود وجه در وقت حجاب چه اگر وفی کشف و
شهودی مستغرق شوکرمش میشد یا در خواب و یا در بیداری چون صفات
ازین سبب می بود حال محجوب می شد یعنی چون این وجود ظاهر و حضرت جمع
مذکور اگر بعض مظاهر است ومن اکنون تو ای همه وحدت صفتی و کثرت اسمی
دنیا ما دام که سالک باین حضرت جمع متحقق نشده است از حکم حجاب بر وی شهوات
بطهور اسمی از کثرت صفات آن حجاب او کشف نمی گردد واگر کشف شده
چون اول مرتبه حکم وحدت بر وی غالب می باشد ما به علم حسی ایک یک میشود
و کثرت مرتفع می ماند لا جرم اندک اسمی ازین صفات که از و سر بر می زند
چون حکم کثرت ظاهرت حجاب کشف و شهود او می شد اما چون بابی حضرت

جمع ظهور باید چه کثرت صفات و تعینات وجود را سبب ظهور وجود لکن باید دار
کرسی او و اسماء او سبب ومای ایج لاجرم میگویند که چون من با آن حضرت جمع بودگو
محکوم تمام صفت که در حال تعین شودم بوحدت و در حال عدم شودم بر
موجب حجاب و حرمان شد اکنون بسبب جان صفات است تمام شود وجود
و تعین من بعینها و سبب ظهور اسمای شوند که اگر آن صفات ظاهر شود مرا
شهود بصفات ذات و نفس خود تمام میسر تواند شد بعینه یعنی قوله وشاهدت
نفسی بالصفات التی تحجبی فی اثنا السلوک عن شهود ذاتی لانه المعنی ان ذات با
کارات یکشنه والمرای لنفس وهی واحده ولکن یعرف بالصفات للطائف فیها مانه
کان الطاف او جمع مانه قال بقدم وانی فی اخصها لا محاله و کانت لها تعنی علی
محملی پس پس و مشاهده کردم به که من از آن وجه که با آن حضرت جمع
محکوم الکلی بوده ام که او را بتا جار دوست میدانستم این نفس خود هم ما نکش
از دوستی نفس خود شکسته است و بوده ام از ین نفس من از دور آنچه
در حقیقت ذات خودش را ایمن که با آن حضرت جمع محکوم رب او بودم چون شد
کننده ما را مکشفت من بعد قرب بعد عرفت به و من آنکه دانش از این حقیقت
هم کردم و نفس خود را دوست میدانستم و نمیدانستم که را دوست میدارم

واکنون

و اکنون این حقیقت معلوم کرده شد من قوله و شاهدت الی قوله وانی لنی السبیل
الشهود یعنی حضور الذات والحجه یعنی قبضها اخرجن یو وصولا الی مقام البقاء بعد
الفناء و حضوره فی حضرة الوحدة حال و شاهدت نفسی فی شهودی صفاتها
التی یحجبت بها عنی فی تجلی وهذا من باب اللف والنشر و عطف علی نفسی قوله وانی
الی اصلها شاهدت یعنی بهذه الحالة و شاهدت انی بعل لذات المحبوبة
ضرورة و بتا و کانت بهذه الحالة التی تعنی فی و هو الذات المحبوبة علی
نفسی حیث و ردد من بعد قرب بعد عرفت به و هذا المصراع منقول بلسان الجمع
علاقت فی معناه امواج بحر الوحدة ثم قال ام فهامت بها من حیث لم تدر هی
فی شهودی بنفس الامر خرجوه سر من پس خراب و عاشق بود انگاه نفس
من در حقیقت خود من الا انکه بی دانت که به یکه عاشق است و خودش است و
این نفس من در نظر و شهود من بصفت کار رجاهل شود بل عالم بود با آنکه
ظاهرش عاشق است و باطنش معشوق لکن این حجب بود و احکام مراتب میان
او و این نفس حائل شده بود و چون بسا سبب حاصل آمده میان ایشان که قسمه
سان ... بحر جمع وجودی میان توحید و محبت شود اکنون لطف
میکوید که ... حکم وحدة الحضرة در کثرت نسبی و او حکم سبب تشن

مستثنى والله المرشد ش قوله تعالى يا ايها والمعنى انا اشهد ذاتى ولا
اجدها وسع هذا الطن الى اجب غيرى وما كان الاحوج به من كونه مانظر الى
الله ولا داعى غيره عليه وكان فيما قاله بعوض عند من ليس فى هذه بعوض الى الحضى
ما قاله ونقل ما ناله الاعاده لعوين وقعا ان يفصل ما جمع وجمع ما فصل
لسبد المفصل الجمع والجمع للمفصل بوحده فاعل ومفعول فعال معلما بالوصل
ومعلما بانفصاله ش دنس الاثر حقيقتها واردتها حقيقه امر التوحيد لكنها
كانت مجوبه عن ذاتها بصفاتها حتى انكشفت بالعاب عنها وصارت ملحوظا بسطا
وحقائق فالام وقد ال لى مفصلا فلت مجملا واجمال ما فصلت بسطا سطى
سل بس وند سبق وقد امدكه مفصل گوهرى اگر ستى از تن مجمل بودم و نسيد جمله جان
کنم اگر مانفصل تو تو کرده ام از جهت گستردن بساط سخن بسبب سعى که واسطه
تحو ببان حضرت جمع وجودى در ذات وحقيقت من بود تا آنکه ات
سل وقت که اول سخن از باطن ظاهر مرا اثبات میکنند و بسان آن
سوات اندمان وتو تو رسانم ظاهر شوده ش ارادتيا لتفصيل بوتوالجموع
وبالاجمال جمع الملوق واسان ماقلت مجملا فى قوله فاتى المعنى الى آخره و
ما فصلت الى قوله فلاح ووانس الى آخره ما سواها ان لى ان فصل ما قلته

معلقه

گفته

كنند

مجملا واجمال ما فلت مفصلا بسطا فى الكلام لسطى وسعى فى علم الكال فى المقام
وعدم على مفصل المجل اجمال المفصل شتملا على قصائدهن وتوادر فى المجد سيدت
عن علم المحبين وقال لم افاد الكادى حصانا الى كادما نوادر عن عباد المحبين سيدت
سى پس فايده داد سبب نکاه شدن سر باحضرت معشوق کرمن دوسى باحضرت
معشوق مجازى که از عادت عاشقان نگانه وتمهارت عال سدالسى وسل ادر
وفع وحده العاق واللام معلوما بادعى سبب وهى ان ابا درها درعشق
ماکه ازعادات عشاق ثمارت سده لونعى ابن حالت الكادمات وكصوص
بحضرت جمع او ابن ذكر وسان حال وسام الكادت طريق اجمال وتفصيل ان
اجمال کرکمت والى لى احصيها لا لكاله بصوره لطيفه ونادره درين بيت
آنده می کو بد ش المعنى لما الحدث حصانا له بحديها لا سى سوى ذلك افاد
نوادر لم يكن بها عاده محبوه ولكن ان عاده المحب بطلب من محبوبه غرضه دعوى
من هذا ومن محب يطلب من نفسه غرض محبوبه فلهذا قال حال العالم ما معناه
اذا كانت المحبه من اهل المحب كان المحبوب غرضا والمحبوب غرضا ثم ذكر للتوادد قوله
سى لى السبب ش ق العادهم العاده والسود السدود واللام فى لماى دبا
متعلقه بما دارى الكادى حب المحبوب لاجل الكادما نوادر صفتى عباد الت

العاذل عنی مما قوله لم یسعی لی الواشی الیها ولا الی علیها بها سعی لدیها یحکی
سعی سعی بهتت بکند سوی من وای حضرت جمع من بمن واحوال من که در عشق
ظاهر شد این کلام که ، سوی حضرت معشوق تا بانت که بود و او مظهر حکم و قدرت
اسمی صفات و قوای روحانی و ملامت کنند من بر حضرت معشوق یعنی من
سعی لی الی وبها الی ببلد و معاونت بیدا میکند بحضرت معشوق یعنی من
سعی الی وبها الی ببلد حضرت المعشوق و معونتها اسمی عادت عشاق چنانست که دشمنی
دشمن معشوق ورزند از عاشق حالت ضبط کنند و سوی حضرت معشوق آرد ستر
و سر داوش آن حال کنند و ملامتم دشمنی عاشق ورزند و دایما معشوق عاشق
را نصیحت کنند و از حال عشق و طلب مراقبت معشوقش منع کنند اکنون سبب تحقق
من باین حضرت جمع وجودی و کنایه شد با وصال ما و اطلاق این عادت
عشاق افتاد کنایت ما واسی که مظهر وحدت وروح و قوای روحانی منست
در ظهور من بصورت کثرت از جهت ضرورت حکم اسمایی که در نظر اوامی روح
و قوای و صفت می آمد سوی من می آورد و باسر میگوید بطریق شکر آن
روی که این حضرت جمع منتهی و این حال و عادت عشق عشاق دیگر است که
و اسی عاشق بهت سوی عاشق کنند و معاونت او را تصور هر جا یا و گویند بود

سعی

یعنی قول نسعی لی الی الواسی الیها یعنی این واسی سوی و اکنون سوی منست و جهت
دیگر آنست که عادت عاشقان دیگر است که و سعایت عاشق را زبان دارد
و اکنون ما را سود میدارد که موجب بود من میشود که حضرت معشوق از
مرا که بظهور من بصورت و صفت کثرت کمالات اسمایی که از جهت
کثرت نسبتی معلومات ظاهر میگردد و مقصود سر و ظهور من در مراتب
حاصل می آید پس این سعایت واسی از جهت من سود منست و ذلک معنی
قوله نسعی وام لائم که مظهر نفس و صفات اوست و همان از حضرت معشوق
من صورت بند من نصیحت میبایست که کردی اکنون چون بصورت این حضرت جمع وجودی
ام پس ملامت همین حضرت بر این حضرت نصیحت میکند و اگر وهمی بحکم نسبت
تفوری در من میبیند مرا بدان ملامت میکند و در جهت وحدت و عشم نحص
میدهد بر حضرت معشوق که حضرت این جمع مذکور است و این وجه است
از لوازمت نفس با آن مقام اطمینان پس این لائم بلد معشوق بر معشوق
نصیحت عاشق کنند ۵۵ ع الواسی منهم العاشق واللاحی بدم المعشوق والمعنی
کان الواسی فیمل کاد ما سعی لی فصار ینمی لی لدیها وصار لائمی علیها هدی
نصیحی بها ای مالک علی حسبها وما کان الواسی لی بعد حامل او سعته شکر اولم

لكن الواسي حتى حيث انما صحبها بعد السكر لها وما اسلفت لها بعد انهم وصل بعده
لما زالت مشتكي لي بها وبمعنى بر الصدق المودة حتى لها من ذلك فقال
ما وسعها الست دي سبي لي لي لاجل لا لي علمها لي على صبها والبار لي صحبها لكانا ساعة
اي سبي لاجل سعتها من وسى الى الهوى وسلي بعض لديها مستغنيا بها
من لا تنبني على حبها بعضه وهما ان الحالتان من فوائد المحبة لاتحاد المحب والمحبوب
لان العادة في المحبة جرت بان ينسا الواسي بعاتب المحب واما وسى المحبوب
لا للمحب اذ هو موسوم بمحبة المحبوب وعدو المحب واما وسى للمحب بعاده مستغنيا به
كان نادرا وكذلك جرت العادة ايضا بان لوعة اللائم المحب على محبة المحبوب
في حقه ولا تسلي بصحبة عند محبوبه لانه يظهر بحجة المحبوب دون محبوبه فاذا
لاح المحب والصحبة عند محبوبه يظهر مستغنيا بوجود المحبوب كان نادرا وهذا البيت
مشتمل على الاتحاد بفصل حيث قال فلاح وواسى لانه ما اشار به الى اتحاد
معه ومع المحبوب وادى منها الى ذلك فانه اشار بلفظ الى الحصول الى شيء هنا
بدانه وذلك هو الاتحاد بينهما ولفظ بها الى التحقيق اللائم بذات المحبوب وذلك
هو الاتحاد بينهما وقد ثبت الاتحاد بين المحب والمحبوب فالواسي هو المحب
والمحب هو المحبوب وهو المحبوب هو اللائم في الكل واحد وهذا المعنى هو الجمع

من

من المشوقات وامثال هذه النوادر بسبب معنى الاتحاد وله سوى كل
من سلك طريق المحبة على هي ساده لا واذكر رب على هذا كانه قوله فما وسعها سكر
وما اسلفت لي بمعنى بر الصدق المحبة بس سكر عام سماد ميكويم حضرت معشوق
را حال آنست كه هيچ دمى از حس ما من نكردانست بدانستن من بمعنى در مقام
محاسنت وحضرت معشوق نظر خطا هيچ بود مرا سكوني از جهت استي و دوستي
وثبات من در محبه بعال او وسعه بكرا اى وقت هيچ بكره قاما بمعنى من شكر ميكويم
حضرت معشوق را بدين بودى كه بس مرا اكنون مذدى هيد بدست احكم
وحدت وعدالت در وتمام انصاف ميكند كه حضرت او وبر نهايم توزيع وطاعات
ميكنند وچون حال آنست هركه معشوق بيش از من بمعنى مراد در حجاب وصل
مراتب ذات ما لس من بصورت كثرت وعارض بوده شد وان لطف و كه
حكم غلبه او بر احكام كثرت من بعاد و اهلاك بوده و از ين جهت ما طالم مستغنى بود
وبصورت بمعنى هيداى شود چون ما بر حضرت جمع وجودى او وحدت
حس اكثر نسبى او محقق شدم وازين نظر كردم آن جمله صور كثرت الكاه در مرآت
نصب معشوق ظاهر بود بدان اكنون همه را انجا بصورت كمال ظاهر بدم چه
آن جمله صور كثرت واتفاقات در شهود مقام جمع در بات بود از جهت

کمال حافظ وصدای او هم اکنون معلوم شد که آن اتفاق معشوق نفس مراد در حال
حجاب وحدت مرات ذهنی نموده است از وجود من و هو معنی قوله و مالیت
فی ملک آن را عین دوستی ما ثم چه مدد وسکل من بود تند بس مر الحق مش
شکر بسیار که عدم وجود این کمالات مذکوره حضرت معشوق و کمال شد لها
او عاید بودند و حصول و ظهور این بطر کمال برسبت اتحاد مذکور وای د
مره صدق وشان من بود و چیز هو عطا شاهد او و علامت صدق من در
محبت این سکر بسارت که میگویم بدان بعت اللّه مراد در مراتب و روب ادعی
ما هم حضرت معشوق نیز حکم وحده ان شکرتم لازیدنکم مرا وعده و انعام راحت
آن مخصوص که دانند و این اذن رجوع بان مقام نموده که مستلزم کمالات ست
بجهت ارشاد طالبان و هو مقام تمکین والهام بحسب الله بالسراط و اذن
ارشاد مقام عام ارجلا آن مقام و برطف و اراد آن ارسا دیگی است
که انک من ما آن مقام منقام و اول در من مرشد امح که بجهد ان و هو مقام
ولوا آن روحی کل اهالی بعدم کنم ما اهم سهل و بحرح مراد ان مالکاصها
سالک شود در سلوک راه فنا و هو بان و هم بوجه مرید اصحاب و مورد اعنه او
کردن از صدر و سلوک عبارت انتهاء فقت از نواکه آدمی در مبدا ظهور در ین

بساط عنصری مست حال لامردی و مباشرت و تصرفات و ظهور
صفات کثرت منحرف قولا و فعلا معروف میباشند و مابین سب از عالم
وحدت و عدالت دور می افتند پس اولا شریعت که متعلق و مسس حکم وحدت
و عدالت است فی جمیع الحرکات والسکنات قولا و فعلا و مرای ان
الله بعضی ارا با اوصاف سکر منحرف بروی حکم میکند و بوحدت و عدالش
دلالت مینمایند و ما ساکم ارادت بسود زیادت معدیس میکرداند
با بعضی ازان شریعت تجلی و اباحت آن او مسامحت میکرد طریقت در ان
مسامحت بروی در بندد و ترک و فنا از افعال مباح و حلال بروی حکم کند
چنانکه صدیق اکبر رضی الله عنه فرمود که انی لادع سبعین بابا من الحلال لخوف
ان تقع فی الحرام و این طریق فنا از منازل و مقامات بسیار است جامع و مدرک
انسان دو مقام کلیست که مشتمل بر باقی اند یکی سوم و آن رجوعیت اکثرت
احوال و اعمال و تصرفات سکر و ظهور صفات منحرف بوحدت و عدالت
بحکم یعنی شریعت و طریقت و دوم محو حقائق اسلام و ایمان و دوم
مقام زهدست و ان ترک و عدم تطلع والتفات است بهر چه دو عالم طلب
و عزیز بدان کنند از اقلا از جواهر و اموال و موی و هر حظی که بدان متعلق

است و ناما از نعیم و حظوظ و لذات اخروی جواهرها و اعراضها ما لوجه و
التی در هر جا ازینها عند الضرورة بدو محتاج شود لوجه و حالی این
اشیا و اخر این مقام زهد نفوس که خالی بود از دست فلما و فاله او نظر او
همه از هر چه جز حق باشد و باقی مقامات دیگر چون تسلیم و رضا و مراقبه
و تفویض و توکل و سلیمانی مذکور مندرج اند پس چون من ازین مقام هیج کل
و اتحاد مقام توقف و ارسالی رجوع کردم درین دو بیت آینده باین دو مقام
کل مذکور و در بیت دیگر بمقام فقر انکاه بر سبیل ارشاد در بیت اعطاء دهاد
فاو سعها شکرا له فاو هبها شکر نعمتها ما اسلفها و دست عطاء و حتی بعطی
حرا لنفس ما تری و بعطا ما یجمع من الجمع و التفرقة و صار کلها محبة من الصفات النفسیة
و الروحانیة المعبر عنها بالملاحی و اللواحی مثل هذا صفة و اسمه حاصل بل من
ذاتی عاد کل ما طلبه و لا عداو عطفا و محبة کل ما فی ثمة و محمد و ملا ثار
مسحه و عطفها فاو فی سبب ذلک شکر من ابتدائی و لا لحج التوقة و جعلها اخر کمالات
مرجاعه بالمجده منی و الکمال انه ما قدح فی الانزال قال و عضا بلا سبق فی محبة
و دعه و تعطی الا خیرا و کرامة لصدق محبته الله و تعالی فی ذلک اتفقت

الی

الحق ازلیة لا یغیرها فعل العبد فکل واحد من شخاص الان بالنسبة الی النظر
الازلی اما محبوب و اما مغضوب و المحبوب الازلی لا تضره عصیانه الابدیة فکل ما یری علیه
من الاحوال یکون محکما له و ان کان فی الظاهر بلاء و المغضوب الازلی لا تنصر
محبوبا لله فکل ما یری علیه من الاحوال بعده و ان کان فی الظاهر نعمة و ات الی
هذا المعنی بقوله و ما اسلفه لم اقدم معصل المجمل بقوله لم تورث النفس حظا با
لها و لم اکن بالحا عنها ثوابا فادت بس بس دیگر جسم نفس او و اوبا حمله
حظوظ و صفاتش پیشکش حضرت معشوق کردم و اسرار او و حمله حظوظ نفس
بر خاسته ازین جهت در نثار آوردم در حضرت او و ناطر و ازان حضرت امید
دارند سود هم جزا و ثواب دنیوی یا اخروی با ملکه نفس را از جهت آنکه دشمن
دوست از نهاد او کرده ام و فدای او ساختم و از خود دور کردم تا لاجرم مرا
بخود نزدیک گردانید و کلی و عین ذات خود کنی ثواب آنکه و فدا ساخت
در تکرو و فدای نفس اشارت نموده بمقام توبه که لم تورث النفس لی حظا
حابها فی الحظوظ بعلتها لها لا لیسی دعوه ثوابا عن جهادی بها فلما بدا
ـه جاله تعالی و وجد النسه ذا التوبة طلب التوبة و الا قیاب طلب الثواب
و الا دوام التوبة والتفارق فی فایده لعلل الادوام ما قبله من عدم طلب ثواب غیر

المحبوبة والمعرفة لها للمحبوبة فلم سار الاخلاص هو كلمشتل منه في طاعة المحبوب عن
سوب طلب الثواب سوى وبه ورضا فلان صحة الاعمال بالنيات وصحة النيات
بالاخلاص فالاخلاص اساس بنى عليه كل عمل وبمعنى لسبب طلب وبه المحبة مضمحة النفس
وربما يأتي الغالب على الحظوظ طلبا للمحبوبة ثوابا ولم اكن ادعيا عنها ثوابا عن بيا
فادبني ودعني وحوزم وقدرت مالي في مالي عاجلا وما اجل انا ان يكون
متبلي سر سر وقدرت عاجلا ما حصل لي بواسطة الاعمال الواجبة وبترك السيئ
وحظوظها في مالي اي في النشأة الاخروية من الدرجات والنعم الجنانية وقدرت انه
ما يمكن ان يسلى حضرة المعشوق في تلك النشأة الاخروية لتحقق سعادة في جملة الانسان
وهذا المراد يعني ادرجت كهم معام فنون وفنا ابد حقدرت معشوق كمال وتمام
معنى بدان مرتب دنيا وما فيها در معرض تغير وزوال وتمام الشرع هيچ قدري
نداردكه دران معامله نتوانند آمد واما آخرة وما فيها من الجنات ونعيمها كه بعد
موسوسد وتواند بود كه دران معرض ابتدا كسي حيالي بو كيرد من ايمان جمله از
بهانكه دران راه حجاب بوده‌اند چه در نظر من حجب الراسخ نمي شوند بكل نظر
بركرفتم وآنرا نيز يكبارگي پس پشت كرده فنا نمودم وان نعمت بر جسم نکی
راهنما الاعمال كوشند كه هر فعل نيكو وفعل صالح در روي بصورت رضا وقدري

وصحبتها ودر روضه بسعى ميشود چنانكه احاديث صحاح بدان ناطق است ودوم را
هذه الاستثناء كويند در مقابله هيچ عملي وقولي مقصودي از اعمال كرامات كرده
مانند مل لمحض فضل ومنت داده شود والدلالة لقوله تعالى ان المتقين
في مقام امين في جنات وعيون الى قوله فضلا من ربك وقوله تعالى للذين احسنوا
الحسنى وزيادة وسوم جنة المواثبة والدلالة لقوله عليه الصلوة
والسلام ما منكم من احد الا وله منزلان منزل في الجنة ومنزل في النار فان
مات ودخل النار ورث اهل الجنة منزله وذلك قوله عز وجل اولئك هم الوارثون
الذين يرثون الفردوس پس مراد شما ازانچه كفت ودرست عاجلا مالي في مالي
الاعمال است وازانچه كفت وما انا انا ان يكون مسلي مراد شما هذه الاستثناء
است پس ميكويد كه من در سلوك ازين همه كذشتم وازين مقامات مقام زهد
وبعد ازين در سه ثبت ذكر هم مقام فنرت ٥ ح قوله في مالي في
اصلاح مالي وقوله وما ان عسانا ان يكون مسلي الى المعاطي من الاحوال
كافر است ما الملك في الظاهر من الاحوال ٥٥ الا آل الاخرة فما بعد بول الله
وان لي ان عسانا زائدة وهي من الافعال المقاربة لدنو الخبر رجاء والالام
الاستحقاق وما في الموضعين موصولة موصولة صلة الاولى مقدرة وهي وعلم

وصلة التي بذلها لعدها وخبرها محذوف مفعول مسلي وعاطلا اى صرفا خال من
الخير لي قدمت اى قدمت صرفا الذى وعطلى في حواء عطلا والذى هو ان
يكون المراد يعطي اياه فضلا وقوله م وحلف حلفى بوصى ذاك مخلصا ولست براضى
ان يكون سطفى سن يعنى مراد كه نشم از ... خواهم بى بدان التقدم عاجل
وآجل باد در حال كه تمام اخلاص كه از طرف مطلع حضرت معشوق بود وافعال و
افعال خود مردارش بودم و سبود در نظر وحساب مى آيد وما ناخوش شودم كه آن
روست نزد كه باطل از كس مى شود در راه معشوق ما بواسطه ان حضرت او بوده ام
چه نظر داشتن بر فعل نيكو موضع ما داشتن در معامله ان ما ال نظر او بران
فعل و عمل نيكو بمجرد ... كه او را در آن موضع ... پس مى گويند كه من راضى
ستم ما كه ... در حضرت معشوق چيزى بوى رسانده ج اى ان يكون روق
مطلعى ... النفى كناية عن قطع النظر عنه كما ان التقدم كناية عن البذل ... كما
ودت وبدلت حظوظ النفس والدنيا والآخرة ... ذاك العمل وحال
كونى مخلصا ومع ذلك فلست براض ان يكون عملى لي ... مطلعى ...
كما ورد خطوا مطاياكم فانها على الصراط مطاياكم ... قوله م ... يا ...
لكن لو صد ... العمل ... وى سن ... حضرت معشوق كه دم

كمال بود خود تمام از همه چيزى فنا وعالما وليكن بوصف فقر كه من تمام شده ثبوت
آن بود كه شدم پس بعد ختم اين وصف فقر و توانگرى و دولت انوا ساينده ذات
كه بود را دو اعتبار است خلو صفت و ماهيت صورت از همه چيزى و استهلاك او
در علم حق كه را استعدادش و نظرش بآن استعداد و طلب دانش بواسطه آن اقتضا
از بودى و اعتبار دوم حصولت از همه چيز و از آن استعداد و اقتضاء آن باو
و نظر و طلب دانش نه بالكلية ما بر صفتاى اعتبار او سبب فقر با احتياج
لازمست از ... بالنظر الى حقيقة وجودى ندارد پس بطريق بر وجود هر چه
بعد الحكم سعوديا استعداد و طلب دانش كه ما بين اعتبار رجوع شوقى دارد خود ذاتا
محتاج آن چيز باشد من حيث وجود ذلك الشئ وانجا كشف بالفقر احتياج ذاتى
وان هر كه از وجود الفقر يحتاج الى كل شئ ولا يحتاج اليه شئ واما الحكم اعتبار دوم
تو بعد بهيچ چيز محتاج نباشد از ... حق ... نظر در خود و استعداد و اقتضا
ان بود كلى حالى سدان استعداد چه صورت و زبان طلب حالت من حيث
اسماء الاول الاصلية المعبر عنها بمفاتيح الغيب مر كمال ظهور و اظهار خود كه
را لسوه و احواله لا ... اكنون بيچ وصف حق از استعداد و غير هيچ صفت
اما هيئتى حصول ... ابن فقر ... بل ... ان ... تمام شده و باز رسيد

این طلب متعلق بمن باشد وچ خواهند وطلب او بسی غنی ترم از احتیاج ازکجا آید
وبه ما شد ولذلک گفت الفقیر لا یحتاج الی الله آمد یعنی افوات ومراد قول اکابر که
اذا تم الفقر فهو الله از اینجا معلوم توان کرد که اکنون میگوید که چون من که بمن خلوتی
وصف
عام از احوال وطلب واحتیاج ویغره متوجه حضرت معشوق بودم بواین
عدم احتیاج غنی شدم وازین فقیرمی وفقر سرکه گفتم خود را خالی کرتم کردم و
آزاد شدم آمدم قوله الغنی عن الشیء اعظم من الغنی بالشیء والمعنی انی بما اتصفت
بالفقر الیها فقط استغنیت عما سواها فانی غنی عنه لا به قوله بر ولی
الی من وصف الفقر ولیس المراد الی طرحت فقری الیها فقط فانه هذا
السلوک کیف هو غیر الاول الذی هو محل الکلاد بهوادق واعلا دل همه
قصده ولکن جمعه من الفعل والفقر فهو عدم الملک وعمل الفوا الذی لا
یملک ولا علیک لیس جمعه جمعه مما لحظوظ ما هو الی ذلک جمعه جمعه النفس اعلاه
لما انه وصل بها من الحظوظ الی کعبة الوصال وللفقر رسم وحقیقته رسم
عدم شیء من الاملاک الدنیویه وحقیقته عدم شیء من الاملاک الاخرویه وهی
الاعمال الصالحه والاخلاق الحسنه والاحوال السنیه والمعانی العلیه فالفقر
الحقیقی الذی لا یری لنفسه ملکا فی الدنیا ولا فی الآخرة حتی الا فعال وهذا الفقر

بل المعنی انی لما انظر الی عما
عن سوی بل طرحته کما طرحت
الفقر الی سوی مافقری الیها

الفنا ولا یملک وصف الفقر فلا یکون فقرا وقوله وتمنیها بالفقر لکن بوصفه
اشارة الی کلمه من یشا والکاملین فی الفقر بدونه وصف الفقر لنفسه ولا علی نفسه
بذلک وقوله فالعبد الیها اشارة الی کمعه بکمال الفقر بما سالکت اجراءه الیها
وصف الفقاره وبدونه توصف من الاوصاف وقوله فاعلم الی العالم العوی
غنی
والغنی بفضله قصدی فاطرحت بفضلی پس پس اثبات کرد ذات مرا الله
بحضرت
الفقر وفنا مذکور خالی کردن خود را از اسان یعنی بفضل قصدی ونوجهی
معشوق خالی بغلط اوصاف ودست آوردها واسباب پس این بفضل وبدونه انوا
قرب
نیز از خود شناختم ودور کردم ونظرم از جملهٔ اوصاف وفضائل که موجب
توانند بود بکل منقطع شد وبر حضرت او مقصور گشت قوله فاطرحت
فضلی ای الی بحضت بها ادکب افضل من عطری ه مه ملاح ملاحی ما اطراحی
رواج
فاصحی لوای لا شاة لا سوانا نشنی پس پس ظاهر وروشن شد بت که
گود
من لعه قیود صفات جسمانی وروحانی درین انداختن من این صفات
صفات ش
پس چرا ورا اس من حضرت ذات معشوق شدند هری عزالحضرة اسماء و
صفات
که بس وصد طریق ما سده چه محل وآنچه دل چون از زنگار اعمال بعود کثرت و
وانا رسائی خالی شد حقیقت ذات بکلیت فاتح نقبدی وکثرتی صفاتی درو خالی

حش

گشت و بخود خودش جزا و ثواب من آمد ع فی اطراحی فی حال اطراحی وحدها
علم هذا المقام من الاکاد بها ذکر اعماله بعد الاکاد لیعلم السالک بعد ذلک ما المراد
تعالی وطلب بها الیت ق من جمله ما سال الی قوله صلاح النفس یقول اذا
العبث الفقر والغنی فاتفاق بهما اسال فضله تعدی فالعبث لفظ روته بذه
المقصد یعنی صلاح ملاحی الی ما دال من ترک الشرک فی الفاقه کل مقصد علی ناصیه حسی
لو انا لا ارید شیئا سواها و هذه اشاره الی انه لا یمکن الوصول المحبوب الحق الا و اطلعنی
فی طلبه اولا ما فنا النفس عن الحظوظ والی کل مقصد لنفسها یا ما تحقیق مقام الفقر و
م و طلب بها ان الی طلبها اول من اصل من یسل الهدی وهی لت سس من رضای
کنم که با حضرت معشوق هم با حضرت و هدایت او ادعا و نمودم انکه دلالت
میکنم هر کسی که عدوی و هوای خودش گمراه شده است از راه راست نزدیک
بحضرت معشوق و هم حضرت اوست که مراد و مراد لالت کرده آن راه بمقام
تو فرقه من یعنی از من بعد و از حضرت در رجوع اولا و ارشاد نمودن ما
ارشاد و تکمیل و هدایت طالبان را مستعد شده ام گفت که این صفت هدایت
من مضافت ملکه بحکم انک لا تهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء کلید این
در قبضه ارادت اوست و مرا حکم وساطت و دلالت در میان آورده است تا هر که

دربادیه

در بادیه انحراف و ضلالت بهوای مخالف در ماندست و سرگردان شده من راه راست
شریعت و طریقت او وضوح کنم و بعد از ان اتصال قبول حسد دل و توفیق سلوک
آن راه دادن بعنایت ازلی است او تعلق دارد هر که خواهد براه در آورد و بوصول
و بخود دلالت کند والله الهادی پس چون درین [illegible] آن حال و کسب سلوک خود
و ذکر فائده آن که وصول و کسب بحضرت محبوب حقیقی و خود نوعی جامع میان
اجمال و تفصیل اکنون فرمان ارشاد دیگر میکوید و اول طریق اجمال [illegible] میکند
در بیع و سعت آمده ما بین دو مقام کلی که توبه و نهایت اما مقامات فنا و بعد
از ان تفصیل مجموع مقامات طریق ارشاد میباید ع لی ما فی من صفاتی کل مقام
صادرت لالتی بها علیها کل من فضل بقیة المقامات عنا و لهذا قال لا لی لانه لما کان مقاما
بالصفات کان [illegible] فکان [illegible] عادت لالته علیها [illegible]
ثم اوضح اصل الطریق جملة و تفصيله على التحقيق [illegible] الاول ما علاه المعول وهو
قوله [illegible] الیت د ای طلب ای مرو اصل طلبت [illegible] الهدی [illegible] امر
علی [illegible] الی [illegible] التکمیل والهدایة و دلالة [illegible] طریق الهدایة الی المحبوب
بالمحبوبیه [illegible] طلبت [illegible] الی [illegible] الی وصلها من وصل
طریق الهدی الی [illegible] سالک الفقر والفنا [illegible] کل دلیل و مستدل

ثم بین دلالة وحافظ المرشد بقوله م کل بها فلی مرادک معطا فعادک
من بعض ما خطته سن بس یکبار از جهت ذات معشوق وطلب او ای
دوست من مراد وهوش اید بس خ ذت را در حالی که دهنده باشی
عنان خود بدست ومان معشوق وسخ که سطر حکم وصورت بدالت
واین یک مراد دلوقوم اسعاد ماند که از نفس صادر باشد که معشوق و
مو اعبد اوین ساکن وآرامیده باشد والحل والکلل یعنی والعاد حل
ساده الواله یعنی حکم اول مقام توبه است که مبتدی سالک را بعد ابدا از
ما سکی رجیع از هواه طبیعت باسم و طریقت و شریعت و سلوک آن
راه واز ما کو دالی دلیل و مرشدی درین راه آگاهی باید که باین اکابر نفس
مان حاصل شود که تحت صاحب بصیرت و مرشد طلب کند و تمام کار خود
در جمیع احوال و افعال بدست ما او را بطریق توبه حق راه نماید و این
را مقام بنده ارادت خوانند و اسمای این مقام آنست که جمله سالک
مرادات و هواهای نفس خود را در مراد کلیه و حکم او مستهلک گرداند
تا بحد مستقای علم خود کامل و استعداد او در وی تمام تصرف کند
و او را بمقام دیگر بلند تر از این برساند و تا وقوف اطلسانی که تمام

در نفس سالک بدید ماند مد انک مان ترک حظوظ و مرادات از جهت معشوق
السه معشوق او را با خود آشنا گرداند و بخود رساند هرگز سالک بکلی
ترک مرادات خود بگوید بس ناظم رحمه الله درین یک بیت جمع نموده
است بیان اول و آخر مقام توبه و درین بیت آینده ارشاد کرده است
٥ لهذا هو الاصل و بعد لست بعضل و لو لثه و هو لوله
عام لست و موله طنته ای الطیب ان العلل ٥٥ الحل والکلل و
العاد السلیم و الطاعه فا فرغ من بیان کیفیه سلوک الی حضرة المحبوب
و وصول الی جناب المطلوب شرع فی بیان ارشاد الطالب و خاطبه بقوله
کل بها فلی مرادک آمرا بترک المراد و اعطا العنا اولا ای دع ما علی
لطلب المحبوب مرادک فی حال کونک مطیعا معطیا رضا ملک و عادک لها
و فی ذلک علیها عما و اعماد را من بعض حظیته بالمحبوبه سالکه اینها لا الی الخیر
و هذا هو التوبه الی المحبوب بعدم الاخلاص فیها فیهما ثم امره بالزهد فی الحظوظ
ما سما و ما ثبات حظه ما الی بقوله م و اسن حلها من حظوظک و اسم من حضضک
و اسن بعد ذلک بعث بس بس و خالی شو از جمله ما سوا بس خ ذت و با
رو از سر حس خود بت و مات باش در ان کلمه و صبر کن بر ترک حظوظ تمام

ازان جهات دل رسیده سوی و انوار رو بدو گشاده گردد یعنی عالم حس و محسوسات
در حقیقت وسیلی اعتمادات هست با عالم ارواح و روحانیات و هو که
سلب الحظوظ و لذات حسی بشر او درسی و حقیقت حسی خود با ولیت سر چون
ترک حظوظ و لذات حسی کند و از ان خالی شود هست او با عالم ارواح محاسر
گردد و روحانیش بر جسمانیش غالب آید او از سبی خود بلندی بر تبت ترقی
نموده باشد پس میگویند که مستر شدی در حظوظ جسمانی خود زاهد شو تا از
حقیقت با وج مرتبه بلند و چون بر ترک حظوظ و مراد انسانی که هوا و حرکات
نفس است سان کنی بعد از ان از دل که در سینه نفس بر سمانی و مسلک
است و ان صورت اعتدال و ست از نفس بر سر در دل که نقطه اعتدالی
نفس است مجموعه سالی باشد از دمان مراج و نفس بر سینه و نماند نظر بر
ما آب توبه و زهد و اخلاص ترتیب یافته و هو المراد بقوله او ثم بعد ذلک
ثبت پس در اخیر گفت و انفس جملا من حظوظک ارشادت بمقام زهد
و ابح گفت و اسد بعد ذلک هست ارشادت بر کمون بمقام صبر و ثبات
در کوی زهد و کم بهاد برای ظهور حقیقت دل و پرورش و مس بن آمده
ارشادش می فرماید بگیفت ثبات در کوی کم بوده و کمون بمقام توبه بواسطه ملک

صدق

صدق و عدالت و غیرها ده هست من المسالک بحرثم الى جواب الله و ملک
و حرمه علامه ما امر الله و علمه لعلها. ثم است کاملا من بعد
ست و الحل العایح و اسم او مثل النحو و المحصن سبح الحل و اسعد ای کن ما دعا
من الحظوظ العاجله و الآجله و ارتع من حقیقة حظوظک الى الحج مراد الحیوه
و اسد بعد ذلک فی هذا المقام بعث ای اسمو لتصدیر و کل ذلک الحمد حوا
علائک و سعد اهواک کما انت التوبه بعد ذلک با ها فی ارض و تصدیر و تهار تحمج
ما و تحو اعضائها و انوایها و ازکاها و اثمارها ثم امره لا الطاعه فقال — بادات
ثم و سدد و کاربک اعضم و اسمع لها محبا العاصی لها انه محبت من
و دراعوال و اقتال و اعمال طیبه باب وصواب کن و در افعال و احوال طریق
تو دیگر جی و ان صحبت مثال از او طو و نو بط صورت طعام الاب و
در قصد هست و نو حرکت در عرق و نفس سلعت نفس که میزان طاعات — بقصد
اوست و نفس او استقامه در طریق شریعت الزام کن در حال که اجابه گشته
باش و حتوی و دعوات او را برو فی حسواد الی الله و هو له بدعوکم لیعطیکم
ارسو بار کشت یعنی سوی معشوق که آن نفس خود را خاضع و قانع و دلیل
و منو اضع باید در حضرت مالک حقیقی چون لیس المراد الا الطاعه و الصدق

بهدایتک

والاستواء ومنه قوله عليه الصلوة والسلام قال لعلي رضي الله عنه وهو وصي قل
اللهم اهدني وسددني واذكر بهداك هداية الطريق وبالسداد سداد السهم
فالسداد في الاقوال انّه والمعادلة المعتدلة من الافراط والتفريط فانه اقرب
الى الحق لحكم الاعتدال والاعتصام والاستمساك والتوثق على قسمين قسم يتعلق
به اصحاب البدايات وهو التمسك بملازمة احكام الشريعة ظاهرا وباطنا وهو المراد
بقوله واعتصموا بحبل الله جميعا وقسم آخر يتحقق به ارباب النهايات وهو التوجه
والالتجاء بجميع الامور والاحوال الى المحبوب بالاعراض عما سواه وهو المعنى
بقوله تعالى واعتصموا بالله هو مولاكم والاستقامة طلب العدل
والمراد هنا مراعاة العدل في جميع الحركات والسكنات والمقاصد
والخواطر والاستقامة في كل حال ومقام والاخبات التواضع و
الخشوع یعنی چون در مقام توبه در آمدی و بسبب ریاضات و مجاهدات بر
وفق حکم مرشد جمیع نفس تو صفتی شد تا نفس خود را در جمیع صور الوقات
سیار و لطائف بیشمار که حسنه سرایت مشاهده کردی بسبب این کاهی
از شرور و یا انکسار و خضوع و خشوع تمام از سر خود بنا بگی محمد
وحدت و علاقات که اصل همه حرانست او را از خود دور بکن رجوع کرد

ودعوت والله يدعو بالاجابة نمود و بمقام انابة و اصحاب و اجابت که فرع
مقام توبه اند متحقق گشت وهو المراد بقوله كتب الله حق انابة بايد که
در جمیع حال و صدق و سداد در اقوال و اعتدال در افعال و احوال ملازمت
نمایی و در آن باب اعتصام نمون و بوجها تو شریعت کنی که همان این حکم
که اعتدال اوست و بدین معانی که گفته شده می باید که استقامه و ثبات تا
با تمام که حقیقت این مقام اعنی توبه متحقق شده باشی بس بکوشی که در
رجوع که لا بد لازمست باید که هیچ توقف نکار نکنی و بموجب عزم صحیح و
نصب تمام هاشیا راه بر بودن این شود که حکم حال هیچ تلاشت که بعض در
ارغامت کاهلی لنگ و بال شکسته و ضعیف بماند و بتسویف و تعلل وقت فوت
کنند تو اصلا آن تسویف و تعلل التفات ننمای و به کارش تمام کن تا
بکار رد اند فالسداد التسوية والمعادلة ان يكون العبد من به بالاقتصد والكفود
والاعتصام ان يكون له في حال كلها والاستقامة الوقوف على الصراط الاعتدال
من الافراط والتفريط في الاعمال والاحوال والاخلاق والانابة الرجوع الى الله
من كل شيء سواه قال الشيخ الامام شهاب الدين عمر السهروردي قدس الله روحه
المقدسة من لم يكن له رجوع سواه فرجع الله من رجوعه ثم يرجع من رجوعه

مستوجبا لا وصف له فالعارف علی الحق سبحانه مستغرقا فی عین الجمع وقال بعضهم یکی
الانابة الرجوع منه الیه لا من شیء غیره فمن رجع من غیره ضیع احد طرفی
الانابة والانابة الخضوع والتذلل ای سوی من ظاهر کرد یا طلبک فی التوجه
الی المحبوب وقارنها بالمفارقة والحضور واستقم بها من کل ما یلزمک و[illegible]
علی هذا الطریق لا علیها فی حال کونک محبیا انما حیث دعتک اجابة صادرة
عن انابة رجل خاشع وقانع متذلل ثم امره سعی فی التوبة فقال ام وعلی
من وت واستحب واحسن غدا اسم من ساق اضعاد معقد پس و
ما کرده از برد نکو و بسلی و ما طن اجابه کرد دعوت استجیبوا راه بجرد قبول ساق ص
او بطاهر و دو ما پس از آنکه کوبی ورد او هم دامن را از جد و اجتهاد
محتشی که آنگاه در خود ما ام میل لا اجابة یکون بالقول والفعل و آنکه
لا یکون الا بالفعل یکون اخص من الاجابة یعنی حمل ابیات صباراه
گذارست چنانکه در حدیث آمده است که الدنیا قنطرة فاعبروها ولا
تعمروها که معقد و سکن صفی حضرت الی الله مرجعکم است قطرها و دو
بات در وشریعت و ان هذا صراطی مستقیما وخطوات ثنا در دین راه
ز دل ابطالست پس هر بعضی که در طرز متابعت شریعت منحرف بود و خطوع

باشد در غیر طریق اسلام مستقیم واقع شده و عاقبت کسی که در طرز جادهٔ سلوک
رفته باشد هلاک و سرگردانی خواهد بود و از بن سبیل منحرف هر چند رود
بر جادهٔ مستقیم رجوع کند در بلیغ مقصد راه بروی بر دیگر گردد و هر چند
در بن طرف منحرف متابعت هوای نفس و طلب شهوات و لذات او بیشتر رود
در رجوع راه بر وی دراز تر باشد پس می گوید که پس از آنکه بحکم عادت و هوای
نفس راه رجوع مسدود شود نبود بطریق حسن متابعت رسول صلی الله علیه وسلم
بحکم امر فاتبعونی رجوع نمائی و دعوات استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم
را بگوش دل بشنو و بعمل اجابت کن تا بود دولت از [illegible] یحییکم الله
سیراب گردی و زنده حقیقی شوی و حق تعالی میان دل تو و میان نفس
تو و شهوات او حایل گردد و نخوت خودش متولی امور او شود و نگذارد
که هیچ شهوتی و حکم اکراهی و کثرت نفسانی گردد دل تو گردد چنانکه فرمود
واعلموا ان الله یحول بین المرء وقلبه در رسالت حکم کس نفس کامروز نبود
تمکین داعیه و سعت تمام که در نفس تو پیدا آید ما چی که بعس باد در جایست موثوق
از اصحاب و العد دشوار دست دهد ع ولما کان بین السعادة السیف ما فی
والوقت ما فی قال ولکن صار ما النتی ه دو وعدا او من عاد [illegible]

الاجابة

رجع والاجابة والاجابة بحصول الدعاء وقيل الاجابة يكون بالفعل والقول
والاجابة لا يكون الا بالفعل فيكون اخص منه من سياق الاجتهاد اسعد
للاجابة والهمة قوة سريعة وهمة تعلو بالآراء وسعى وريث المحبة
الى الطاعة والجهد الى الله بظاهرك وباطنك واحسب على السوابق بالوصول
على السمر على سياق الاجتهاد بهمة سالمة عن الموانع والخواطر وعطف علماء ا
بامضاء هم وكن صاحبا للوقت فالمعنى في سعى واياك على هي اخطر على سالك
وساوس سر ... همچون وقت اعنى زمان حاضر که همه دانستن حق بر نفس تو لازم در معيار
اگر ... از آنکه ... راحتی ... که این کلمه لعل نظر
... است بر نفس او وقت ما ... است که تنها اعم ماضي ومستقبل مسطح
و تحر ميكرده اند و دران حال بر صفتی که غالبست يعنی مستعد دار صفات
جدا ميكنند و آن همچون تيغی می باشد پس ازين جهت او را اسم سيف كرده اند
و گفته اند که الوقت سيف يعنی حکم و سلطنت خود تمام ظاهر ميکند و نفوذ او
ميکرد چنانکه شمشير ميکند که حال را اما سر وکاری که می تواند کن
وجود ... حالی و زمانی حکمی دارد حکم این زمان حاضر را از حکم زمان آینده
جدا مکن و ظاهر مکردان و مبگردد و مگو که حکم این زمان اگر درین زمان

آنچه ظاهر گردانم و ظاهر که دروی می باید رفت در زمان آینده بعضی
که این بحث خطرناک است که شاید که سعادت حقیقی تو حکم و نتیجه
این زمان حاضر باشد و چون فوت شود تدارک نتوان کرد که هر زمانی
انار مشه را حکم و نتیجه آن زمان دیگرست پس روا باشد نتیجه زمان آینده
مضاد و مخالف این زمان حاضر باشد و چون این زمان حاضر ظاهر شود
باشد که حکم زمان آینده ظاهر نشود بلکه مغلوب و مستهلک آن گردد حکم
و ظهور سلطنت حکم زمان ظاهرست اما اگر زمان حاضر از حکم و نتیجه خالی ماند
شاید که حکم زمان آینده ظاهر شود و دران خطر عظمت که باشد مرا معرفت
سعادت ابدی شود و معانی جلیات و آخ از جنید رضی الله عنه منقولست
که روزی مغموم و محزون دیدند از سبب آن غم و غصه سوال کردند فرمود
که فاتی ورد من او وادی قیل له ... قال اقصد الوقت مصروف بامر
افراهم منه هع والمراد الشرعة لان الوقت اسرع ولهذا اشتهر الصادقین
هذا الوقت في اصطلاح الصوفية ما يرد على العبد ويصرفه ويصفه
بحكمه من حزن او فرح ولذلك قيل الوقت سيف لا يقطع الامر
حكمه ولهذا الوقت قال فلان بحكم الوقت وقد يراد بالوقت ما حضر

حاضرت

من زمان السعی بالحال لعال فلان یشتغل بوظیفة الوقت ای عمل بما یستوجب الاداء

فی کل حال والوقت فعل من افعال وظیفة الوقت یوعد بعد وسعی ولعل فلان — لهذا

عند لقیم الامر و برهه وعلی بعد فی اول حدوث لا به للتحقق واما کلمة التحذیر و

تسمل بها المجرمین بالواو کقوله ایاک والاسد ومن هذا القبیل ایاک طنن تقول کن — وبعبارة ایاک که اشد

فی کل وقت یعنی زمان کمال سعره فی جده ومقصد حکم لان العبد فی اعمال حکم

الوقت و سوا بعد بان یعول هذا فی الی حد ولعل عمل صالح یوکد فی وقت آخر ولکن

وکل لعل احل لا انها الصوم سلاح بمانع لکنک الحلو وصل المقصد وهال الشیوخ

کما قال الشیخ قدس الله روحه من قال انو علیه اهم بحسب الله فی کل الا فی کل

وقت قال لا بد لک فی وقت آخر لانه فالحکم آخر شغل الجنید قدس الله روحه

یوما من سبب اصحابه تعالی فاتی ورد من ورادی فسئل له اقضه قال کیف

اقضه والوقت مصروف بامر آخر اهم منه ثم امره لمطاردة الغوام وحیا یسه

الوصف وحده علی الطلب السر والنهوض علی کل حال فقال ثم فقم فی رضا

واسع طرفک ولا بساطا ولا تکن سوف سن پس و برهر در راه رضای

محبوب وسعی کن دران طلب باکته دران سعی مر بساط و سر نی را که خود

باما یسوی کار روز بکار روسل کن سعی بخری بوک کشنده یعنی در قیام کحق

متابعت

۲۲۳

متابعت شریعت وطریقت وسعی در راه رجوع بمقصد حقیقی باید که

بطریق نحو وقصور شریعت و عظمت و عزت مطلوبات با قلت بعهد

نفس خود و بکم تجارت وعدم فتح سلکی که این بطریق نحو مسعود سعادت بواسطه

تقاعد نفس از رفتار و کردار بل که سطح نظر خود من یقرب الی شبر تقرب

منه ذراعا مسمانا ما نصب وطلب تو سوا اندک وسز منا وانهض

کسر الحلک البطالة ما اقرغطا لعو س پس در راه می رو هم ناکه بر جای

ماننده و برهر در حال شکسته بای که نصب تو لی مکارت مادام که تو در

با خر سید انی عظمت حرمت خود را تا توقت درست شدن او و مراد ین والله

اعلم درین بیت هست بر کمی کم آن سلام که اشتغالات بعبادت ظاهر چند

از نماز و روزه و حج و زکوه و تلاوت و ذکر و غیرها زیادت بر و آنقس

که مکلات و مجاهدات و انفس بر و صرف جهلی اوقات با انواع عبادات

صالحه نفس را هیچ وقت فرحت ندهد و وقت شود که بعلی و فعلی مشروع

بعد اند با که در سنه صاحب کمال بودی هیچ نتولید وان در صیدا

سلوک بر نفس خطر سخت پیدا شد و نفس را تکلف بدان عبادات

و هر گاه حکمی را احکام هوا و طبیعت را نفس سر بر میزند ضعیف و وهن

تمام از مباشرت این عبادات مذکور در نفس پیدا می آید و مدارک آن
هم طرف اشتغال و اتیان این عبادات آنست چه ندامت خود در عیب
آن بعمل نامشروع از ضرورات صحت اسلام و ایمانست و همچنانکه علت ماده
از مواد و بلغمی که در باطنست در طبیعت و مزاج ظاهر موجب زمانت
و رسیدن علت و قوی قاهر که مفسد عضویات شد مستلزم کسر آن عضو
می شود همچنین حکم عود و رجوع از ظلمت کدورت و احراق بعالم وحدت
و اعتدال سماوی یا سر وجودی و لطیفه روحانی می باشد که در مزاج
و بدن کاسد و ان جوعسان بسوی علت صفات بر بری و هوای روحانی
و احکام مولی طبیعی میسر می شود پس هر گاه که سالک در مقام اسلامست
ان لازم رجوع و عود سر وجودی و لطیفه روحانی از وراء طبیعت (برده)
و احکام او سر بر می زند پس هستند مقابله میان قوی و صفات
روحانی و هوا و صفات جسمانی واقع می شود و از مقابله سبب کلفت
و صعوبت سالک پیدا شد در اتیان عبادت و اشتغال مذکور و تلاش
و تنوع محل از خواطر و مساعده که در آن مقابله ناگاه حکمی از احکام
هوا شود و آن سلام بعاعد اوی کرده از سلوک و اشتغال تو سد

واما سی که از و سر بر می زند که اگر از این کار دست آمدی لازم هیچ نبودی و هیچ تن
هیچ صرار احکام طبیعت و هوا حاصل نشودی پس این علت حکمی طبیعی و خواطر (سؤال)
که موجب این تقاعد و این نفرت و ملالت و تنگی های کمالی نبودست
در این وقت پس می گویند که در این حال که وقتی احکام طبیعت غلبه میکنند و تعالی علل
و کلفتی از عبادت در وجود می آید تو سد میشود از سلوک معامله میباشی که این از
لوازم اسلامست و ما در اول مقام اراده معامله بوده این مقابله جاریست و از
غلبه خاطر گاه گاهی کریهی و اگر سالکی از خوف صحیح که منقطع این مقابله غلبه حکم
جزم کنند تعیبا این میسر شود که اراده مقامات اسلام ترقی میکند و باقی در مقام آن
که تخلق تا اخلاق ربانی و صفات روحانی در اتصاف و اوصاف و تو عالیه
اندرس اگر تو سالک مسترشدی این اعمال اگر لوازم و حقوق حقایق اسلامست بر
خوف صحیح که حکم مقام امانت موقوف داری و در آن تاخیر کنی خطا و بطالت
که آنگاه که حقایق اسلام متحقق نشوی مقام ایمان در نتوانی رسید پس خوف و تو صالحان
علما و هر کس از حجاب جاه اصل نیابد و هیچ معنی احاطت نکنند با این عبادت کنند اند
که بیرون از آنان که الله حاضر و مکان پس کاه هیچ نامه رحمه الله این حقیقت ان انبیا
آورده است والله اعلم کنون چون در این وقت بر تصحیح مقام تو به تمام کردی بعض

و بود در بیت آینده بر عکس مقام زهد حث نماید و می گوید ذا الملا و الطلب
والسا طره الطبع و نصب علی المفعول لحاول و صوت اسم فاعل من الصوت
و هو صعه لحر و نصب ریسا و کسرا علی الحال من الضمیر فی سر و اسفع ما فی لوی
للمده و اللام فی لحو للعاقبة یعنی الی قدم ادلك العام نواهی الشرع و السمی
و ادکان الاسلام ای صم و اسفل للصلوة و الحج و عیرهما من العبادات الزعبه
و اسع فی طلب الجیوه عرطالب نساطا فی العمل لان النشاط امر طبیعی هو نشاط اموح
بحر الطبع عند صوب نیاح اموالیقی و الطبع لا یوافق الشرع و هی حیی دا له
طلب النشاط لا نه کحو یکون الداعی الی السعی فی الحج و عیره نشاط الطبع لا محبة الله
و طلب رضاه و لم یصح العمل لان دا اللذه لوتی هر یتا لها لرفعه و حث علی معا له
النوائم بقوله و لا کلدا ای لا تو کن الی البطالة و حصل الحوالشرعی مثل الدعاه
و الشکر الذی سو نور علیک فوائد السعی و قوله و سر رمضا ای و سر الحج فی حال
کونک رمضا و اسعی ای و قم الی الصلوة فی حال کونک کسلا امر رمضا لانک
ما دمت اخرت عدم العمل ای زمان النشاط لم یحط شی سوی البطالة ثم امره
بوضع الموانع م و اقدم و قدم ما تعد له مع الخوالف و اخرج من قیود
الالعب سل بس و سل کنی و سل آورمی یوکنی هرچه را که تو از برای آن در

السّرع

بس بسته در خانه بی بار ما ناحسان امنی نفس ی نوای حسی و بیرون
ای ارسد ها و السن کر سمها الخوالف جمع خالفه و هی من یخلف القوم فی
اهالیهم ممن لا حرفه و فی قوله رضوا بان یکونوا مع الخوالف یرد ابها
النساء الارذل و الاخسا نزلت الایه فی من تخلفوا عن رسول الله صلی الله
علیه وسلم فی غزوه تبوک و ههنا فی البیت ضمن معنی الایه و اراد ترک ما
بعد السالک فی بیت الهوی و البدل لاحله من الحظوظ النفسانیة عاجلا
و آجلا مع الخوالف التی هی النفس و هواها فانها فی طلب الحظوظ و تخلف عن
اعمال الرجال کالنساء و الاخسا و السفلة الا لعان یعنی مردانه قدم
در راه نه و ترک کن بر خود تبیتی را و هرچه ترا در سلک زنان و خسان
کشد از طالبان حظوظ دنیا ناپاک که صعدا شند بطلب حظوظ و لذات
در ساه اخرت چون زکات و حج و عبادات طاهری که اگر لذت دنیوی ترک
کنند بامید لذات حسی اخروی ترک کنند و اگر بعبادتی قیام نمایند
بعلت یاد این لذت آخرت نمایند و النه چون بال حسان از حس
و لذات حسی بجاوز نکند بلکه از هر قیدی که موجب التفات تو باشد
بو مطلوب حقیقی یکبارگی بدرکی و خالصا مخلصا بکلیتک بوجه کن و

و او را با واسطه و با خلاق و صفات و اسمائی او متحلی شود که آنگاه در بقای
عدم برکوشیده گردد والله الموفق. ع: لا جله والجوالف الشنآء ولا
سالک یلعک الیها قد فعله من الواجب ه ذا الاقدام والتقدم
لامر والجوالف جمع خالفه وهی من تخلف من المجاهدین من الضعفه کالنساء
والصبیان والاراذل وقوله بو رضوا بان یکونوا مع الخوالف نزلت الآیه
ممن تخلف عن رسول الله صلی الله علیه وسلم فی غزاه تبوک باعذار غیر معقوله وجعلها
الناظم رحمه الله فی هذا البیت یعنی عدم السلوک و عدم ما سلک کل ما بعد
فی بیت الهوی لاجل من الحظوظ النفسانیه مع الخوالف التی علی النفس والطبیعه
و مواضعها اللاتی بطلق الحظوظ کالنساء والصبیان واحتج عن سود الآیات
الی المواضع تسعه علیک ابواب النوائم ثم کرد الامر بانقضاء النوبه تأکیدا فقال
م وهذ کشف الغوم سویات کذلک فالنفس لم تخلف عدت سل سل
و نیز شمشیر عزم صحیح سلوک و سوی نقش را بس اگر تو نیکو سیر روی در راه
عشق و فنا آنگاه بیان ذمی جوهر جان نفس را اگر فدا کنی و معشوق کسی
بخشار شود با رجوی تو باید در بیت کنس الفاظ نکار رفته است
اول جدار هدایت یعنی قطع اربات مضاعف ودوم قال کذا رحوده است

بعض تنگ زهار شدن است از خوف نفت او جوار اندیم کفار و جبان یعنی
ما یعنی است از فعل جهاد رم و حدت از خود نفع حال داد آن است از خوف
نفت ازو رها نه و تحم هدده اص یعنی گسار شدن با آن جمله یعنی تو عشق شدن
است هم از بار مضاعف و اما معنی میگوید که در عشق راه فنا که مطلوب تو
بدان مرتبه است اگر و نفس تو بود ترک حفظ ما. حتی یعنی و سولت ما بد
تو سمر مرجع که شش از تیغ مقام اسلام طالب آن می بودی و کسوت
در مقام امکان بدان رسیدی آن جهت بعقل و سوسه نفس را مطیع کن و خوش
بدان شو که اگر درین راه فنا ملک بروی و بدان محبوب حقیقی یعنی اصلی وجودی که
بقا لا انعم و وقت حالی هم این گفته معتد بها اگر فدا کنی و بدوست کسی در راه
فنا گسار شود و وجودی تو باقی ماند روا باشد که ابتی مراد ش امعنی وجود
باسد ارباب لحد نفس الحق ظاهر و جود حسن نفس معانی است حکم سعادت
حالکه در دساله بوره و کسو آن نغمه است و روا باشد که مرادش آن
باشد که کسی در عهدی عظیم گرفتار می شود از عادت نفس و صوت کی قهر
گرفته میگردد و با اطلاع بود که میشود و چون آن بشود زوال می پذیرد
از آن حسن خلاص منابد باز بری بدرش کو ما عند الفسق والعدل کل الدو

اکنون می گوید که اگر نفس تو از بن قیود صفات و حظوظ و نسب و اضافات
که موجب بیکی و موفاوت هلاک خلاص یابد بواسطه آنکه او حظوظ
او را فدای راه فنا کنی آنگاه نفس باز ماند وان نفس اصلی را باز یابد ه
ع المعنی ان کنت علی نفسک تلوم حذق فی السیر و می حدث امدل و وحدت
لنا اذا لمحل لضطر الی السن لسنه السیر الباطن بالسیر الظاهر لوبقا واشار
بالنفس الی الامداد الواصل عن سر الاجتهاد فی طلب الاتحاد الذی هو
سبانه المراد ه د ما نوع هنا فی بعاله التحسن معقوله وهدا من حد کد هدا
بالجمع والدال او الدال اذا بالکسر والدال اذا قطع و قوله فان کل من طاد
سعه کجود حود الذامات و قوله کد یعب من حد کد و هدا انا اذا
هاد و فی قوله ان حدث هاد النوس کجود حوده اذا سار سیرا اشد او
قوله حدث من حد کد حدا اذا اشد و القاف النفس للتعلیل متعلق بقوله
وهدای او طی نسف الوم الصحیح سوف اعمل یعنی سوف النفس واستقل توطیه
الوقف وان لم یعد ذلک کد نفا هالی و ذلک هو الوقت الذی ادرکته
بالطاعة وامرنا بهذا الان النفس اذا سور سیرا شدا اقی رب ذات هلله
هده او محله ساعة فی العمل فانها اذا انعست علی الطاعة لا ترنف مهما و ترکی

نفس

الکراهة منها و حیث ممها داعیة العمل ثم امره بالاتصال الی المحبوب بها اتفاق
م و اصل الیها وانما منعها بعد و صلت یعنی ان ملت و فیستی سن روی
معشوق لعو رو سوی او توجه کن اگر وحیت من قبول کنی تعالی و حیث الشی
یکذا اذا وصلته به ولما کان الوصل یضمن معنی الجمع عدی بما کرد بعده الجمع
و سوال السلام یعنی یکی وصلت خود را جمع کردم در انکه گفتم یکی بوی یعنی آور
و معلس و لی یکی و یکتا بحضرت معشوق توجه کن که تا مادام که اتفاقات
حسی با ملکی مرسل که از شوی با قیست الله بسوی راه ساکی پس اگر وصلت
وصول سکتی نظر از خود و از هر چه بتو مضافست برگنی و یکبارگی منقطع شده
بحضرت وی توجه کن فانی کشف کرد تا یدی راه را بود مگر چون دیدم
ه دع الاقلاس جدیده ان الحامل تعقل ولا سوه ولا اعتماد علی عمل او علی
وانک من سوانا یل کن عار غامن فر اعلک فلا تعد الاعمال الملی فی شئ من
هذه الاموال او حال من هذه الاحوال و من لم من معنی لعط العقرها العصد
ه د مولد والحبها امر من کان نحو اذا قصد و مولد وصلت اصیارتکی بعد من کوهی
یعنی اذا وصل و المعلس بها المعلی بعقرای و اصل بکلیتک الی المحبوبه
واقصد بما فقر الیک شئ فقد وصلت یصحی الیک الا فعلتها و من فائده

بوی توده

عن

فاندة العقو سوازم فلم يدل مناسه ما متعاده وعنايه لم ساموس عشق

بس من جره نیک شود که گفت معشوق هیچ توانگری با صداد خود درجه

حد کنند ه سرمایه سالک قناعت و عنا با اصناف صفات جمع شوانند بود

وار صد عشوق نیز دور شود هیچ محتمدی که اختیار کشته درویشی

بی ملکی و بی صفی باشد بلکه درویش حال بود نه با اوصاف و املاک

مدد و معاون او شود در حصول وحدت و عنایه وصفا الله دل

وکل و والله المرشد ش ع ه یرجع علی الاجتهاد لمعنی انه مجتهد طالب

لو بالعنی و به یدبها العقر کما قد مثل قال کل امر بالا باصداد فلا

باس و لکن یحب ایثار العقر ه ش د دنیا ست مو نی فنای حقیقه بعدو المومن العنی

و هو برغبته فقیر بالاختیار و الفقر فی به لا اصداد له لم تو ثر علی من دنی

المحبوب و ان اجتهد لذلک و ذلک لان الغنی یستلزم الطغیان و التعلق

و الفقر یستلزم الانکسار و التجرد و المعلق لغیر بعید و المجرد قریب و لما کان

العمو شرط المحبة قال لم یذاک جری شرط الهوی بین اهله و طائفة العهد

او فدا حوف بس بس جمله روایت که گفته شد در بیت اول شرط

عشق میان اهل عشق و هوی با من عهد وفا کردند و تمام هوا و کرار دند

و برو اتفی آمده است و بعد بیست یعنی ان الفا عهد راج سند ما الی الغیر

بر طوایف دیگر او و قت من القا العهد و وقت من تولیة الحقوق یعنی العیوب

و هو الرحمان یعنی چون محبت حکم مناسبت است و مناسبت طلبه مایه الا ی د

بس شرط آنکس که محبت حری را متصلی شود آن باشد که احکام مایه الاعتبار

با اول رخود دور کند با احکام مایه لا الطفا و محقق بود اند سلو و هر کس

و العلما هر حری که در ذات محبوب باشد حکمی از احکام مایه الاسبات

لا جرم بضرورت شرط صحت محبت آن باشد که از هر دو نفسها وصفها حالی

و معلس باشد بس طایفه از اولیا و انبیا که کار در این و لا ت محسد بانس

عهد وفا کردند و هوا و تمام تکرار دند و بر مساوی دیگر برتری خاص اسعد

و بر ان عالم و الی سلطان شدند ه ع الاول مبنی للعفا و الثانی من الوفا

و منه مولیو و ابن براهیم الذی وفی اذ اعطی ما علیه فتناه ه د ا و قت

من الفا العهود و وقت من تولیة الحقوق و جاء فی بعض الروایات بیست

لطایفه و فا الا شارة الی اشارة العبد الی الیسرای باشارة الفقر حری شرط

المحبة بین اهلها لان المحب یسعی بمحبوبه عما سواه لما دام یسعی بغیره فهو

لیس بمحب و یلزم الفقر شرط حصول المحبة فی البدایه و ما لم یحصل له العلوم

يحصل له المحبة واما في النهاية فليس هو شرط المحبة بل قد يكون بحيث لا يمانع
بصوره والعشق والفقر لحقارة الدنيا عنده بعد تلبس بالفقر فانه
رزقا ساقه الله اليه فيكون اخذه بالله كما كان تركه لله وطائفة
من المحبين لا يرون اسقاط العشق بل يحرمهم على ترك حظوظ النفس وراوان
نوعه حق المحبة في الايثار بعهد الزام الفقر الى المحابة وان الفقر لداخل
من الله سبحانه على الطائفة الاولى رزق ساقه الله تعالى اليهم لضعف
شوقهم بقوله وطائفة بالعهد اوفى هو اشارة الى الطائفة الثانية
ومعناه اذا احتمل الفقر في حب المحبوب ان الله وفي صوفيهم في الاخره
بعده او اوفوا بعهدهم هو هو احقوق المحبة وعلى محل من لوى اسعت معناه
ورجحت هذه الطائفة على الاخرى ثم بين فائدة الفقر وفساد الغنى فقال
ثم متى عصفت ريح الغنى بصفاف غناءه ولو ما العشق تمت لبست سما
هركاه كه باد حشمت عشق كه از جهت عالم وحدت را
ست در هم شكند تو اكر را يا حمل ستارها وتكرسها وصهاى
ملكت وغيرها كه باد اراو دراصحة فقم ودم او تشرح است واكر ان
باد كلى تال ورد بهراته او را كود ككى كتد وما وصافو كمال خوش

المقصود كسر

ست ويهد ذكر في البيت صفة الفقر واناده الموصوف اى بذلك الفقره
الغنى المشكور اليه من سعد الاصطلاح والغنى المذموم ما يعم حصول الثروة و
اليسار فمتى نشرت ريح الغنى بصفة صاحب الثروة الذي كان عشق سحرها و
هو معنى ان الانسان ليطغى ان راه استغنى فهذا الكلام جمع جميع المراد من

الغنى

راه يعنى الى به هو الراضى والمرابى ومال من ذلك ذم الغنى فلوم عنه علم
الفقر ولزم من ذكر الثروة منه لعفا ما لسرى من نعمه عطا ودونه بيناه بينه
فذلك عن باطن سواعلو بالعس من بعونه الفعل الغنى الظاهر فانهم كيف افقر
هذه الكلمة على جملة معا صد التصوف بعد ما ظهر من ظاهرها ما يوجب من العبور فساد
كا رو الفقر الكلى على عدم ما ادوا الخلاص من في ساوس قلبه والسمع من ذلك حسن الظن
به اذا الغنى العادل لا يكون معه الا عطا الا كثره ودواره عصفت الريح
سله هو سا والغنا ممدود ومقصور يعنى اطلق الغنى عبارة عن الغنى العلم
اعلم ان الريح بالنسبة الى الاشجار او من مصادين مصدر وبه اما البوصف
فيا لبوه والنر عند عنا الاشجار وتلبسها بالاوراق الساتره والاثمار
عليها وعند الحرف واما الربد فيا لفتح والنثر عند سقوط الاثمار وتجرد ما على
الاوراق في الاثمار وقت الربيع فلذلك استعار لفظ الريح للمحبوبية بها

اما ما في التأثر بالسؤال الغني والعز وذلك لان المحبة تقتضي كونه المحب ملابس
به الصفات وسريانها في النشأة الاولى حال لقائها لم يتلبس ذاته وسائر صفاته
في النشأة الثانية بعد فنائه ظهرها باسمائه والتالي بالعز يعني مع اي دال الغني
اذا هب مع قوة كما تصف الغني اذا اتصف مع علماء ثم قال ثم والغني كما
بالسائر جزاؤها حدي القطع فالوصل في الحب [illegible] و لو انكر
بدين دوستي بدستگاه توانگري چون تو درمي سوي وصل وقطع او كشيده
شود وآن دستگاه را از مال يا از اعمال سبب وسيله تحصيل مطالب
وصال شمرد جزاي آن دستگاهها بدين قطع وتبعات از ان مطلب سمارد
تلك هر حرفي از اجزاء آن سان كار دي [illegible] كه دست طمع او را
مي برد چه سبحاني الغني لا للوصل الذي لا به اصل بزرگت وسيع كارا [illegible]
ع [illegible] هي العدالة الغني والسائر الوري الكامل والمدى الكاكين والغني العقل
الفصل والغني [illegible] ان يكون سكرانها لفوالذي هو وصف
العبد لسود [illegible] تعالى لوصف الغني فاذا اعطى العبد نفسه صفة وصفها
فقد اعطى به حقيقة وصفة وعلى هذا العطاء من العبد لربه يكون الخزانة من
ربه كان الغني على قدر العوض [illegible] الناظم رحمه الله يفضل هذا الاعمال [illegible]

فالخلاص من رؤية الاعمال تعالى واخلص لست [illegible] اعني افعل التفضيل من
الغني فاراد بالغني في العدد والسائر الغني والمدى جمع مدية وهي السكين
وما الغني المدة ومالك [illegible] عن العوض والطلب ليس لي لاسائل الغني
طلب الوصل وهو حد [illegible] ان يقطع بالمدى [illegible] امره لا كما في
للخلاص تعالى [illegible] واخلصها واخلص بها من [illegible] من اعمال
بركت [illegible] واخلص بها كل عمل من اعمال بركت واخلص
بها من [illegible] كرده ان از جهت حضرت معشوق و
حكم ام از اعمال ستوده نيكو كه پاك باشند از شائبه ريا وسمعت و پاك شود بد
حضرت معشوق اندر عوض [illegible] درويشي چون اعمال نيكو بو
مل سعادت ونيل درجات بهشت [illegible] نعيم مقيم وحور وقصور
اما شرط آنكه از شائبه ريا وسمعت پاكيزه باشد و در نيل وادراك اين
نوع سعادت نفس را حظي وسري عظيم است چه استيفاي نعيم ولذات
اخروي نفس او را وصول بدان حضرت بس سالك هر عمل نيكو كه مي كند سود
ريا وسمعت او را صادر شود بايد كه باشد و [illegible] از حكم اعمال
الكرامات وسطح نظرش مراعات آن بود نه [illegible] و حور و قصور

مااز مقصود وحجت نفس بكل خلاص با ند ومقام زهد وفقر حقيقى تمام محقق
تواند شد وكذ [illegible] ى قوله واخلص لها من الاعمال مدركت اى ظهرت
من شوائب [illegible] ريا وچون دركمى زهد وفقر ارادى ولى لقائق
با اخبار حاصلت ودرك آن ارادى ولى لقا موجب بعوثت وحفظ
نفس شود وان فاتحه حجاب وبعد است الكمال هو المطلوب حقيقى حكم
اذا تم الفقر فهو الله مقام فقر وفقر مترتب ودرين مقام فقر حقيقى
نفس وهيچ وصف وفعلى نمى گذرد از بن صورت بود حالتى وبكار بستو تا
فتعد سنى والله الهادى الحق والرعونة صورت [illegible] والمراد هنا النفس
مالاعمال الصالحة التى تركت لها النفس بما فاعمل بهذه الاعمال وجب عليه
ان لا يرى لنفسه عملا او رؤية الاعمال حجاب فاذا راى انه لا يرى لنفسه عملا
راى بقوة من اعمال المرضيه وقوته منها فهو بركه دونها لحصل له العجب
بقوة وذلك لكونه راى انه لا يرى لنفسه الرؤية هى الحقوق الكاذب من
الرعونة لان لا والعمل عليه فى نظره فوقع مخاطبا انه منه خلص بل وقع
فى شرعه لانه اذا ترك بعض الاعمال خلص من حجاب رؤيتها فاذا راى انه
تركه وقع فى حجاب رؤية الترك وهذه اشد من الحجاب الاول ولهذا افصاح

الرعونة الى الافتقار وليس الافتقار الى الاعمال بل من الاعمال ولهذا قدم ذكر
الاخلاص وذكر كيفية الوصول اليه بما ذكره متوقفا بذكر الخلاص ولهذا قيل
اخلاص العمل هو الخلاص من العمل بمعنى انه لم ينسب ذلك اليه واذا لم يكن عاملا
لم يكن تاركا للعمل ولا لرؤيته تركه وكيفية ذلك هى انك لما حكم عليك صرف اليه
سيده وكان هو الفاعل وحده وليس الا انت وبهذا السلوك اعاسه لم اليه اقدم
السلوك فاما ما دونه فهو دال على بقايا نفس وكون حظ خفى وله اوا ظهور
فمن كان السالك ممن يرى بعده بقايا ما تحدان يرى هو مع السوى وما حصل
له مقام الخلاص من الهوى وبهذا الهوى حصل انواعه لا تحصى ومراتبه لا تستقصى
ومنه تظهر الدعاوى ومنه تولد الفتاوى حتى يغلب على من يعمل الفاعل او
انه الفاعل ما وجب ولو تركه الحق وهذا من التعب الذى هو رعونة الافتقار
والوقوف مع الحظ والافتخار ولهذا بعده وعاد السالك الى الصرف لها
للمحبوب وفيها للتحصيل او الصفة اللازمة لا مر بالاخلاص ومن البيان انه
للبيان والاول للابتداء وترك بعض الاعمال لمكان النفس والشيطان
فى كل عمل من اعمال الوصف وشركه ورعونته فى اظهار العامل ذلك العمل
من نفسه اشار الى سبب حال اهل الفقر من رعونته فقره وامره بالاخلاص

و کل عمل صالح عمل للمحبوبه و هو نصیبه من ثواب الدنیا و السمعة و بطلع الثواب
عند الله و اخلص للمحبوبه فی کل ما عملت لها و اخلص بهذه الخصلة من یعنونه
افتقار که من جنس اعمال بود یعنی کمالی حصل بود ضروری طرح تا زیادة لیس
من الاعمال و کیف من اعمال الروح و معنی هذا البیت کانه جواب عن اعتراض مقدر
و هو تفضیل الفقر علی الغنی بان الفقر فلما خلص من یعقوبه طرد صفة الفقر فاشد
الی الخلاص من هذه العقوبة بالاخلاص فیما عمل للمحبوبه ثم قال ام و عادۀ لی
العمل و العمال واح من عوادی دعا و عددتها فقد جمعه سن ... و یکمالو
ورلنا هر صفتی و داعیه که سالک و گوی معرفت و میان مقامات سلوک
حولند و رسته سوا از طلبها و سرها دعوا لها که صفوات ان ...
مردست ارجهت گیت جاء العوادی جمع عادة من قولهم دعف ...
فلان عادة فلان ای ظلمه و شره و منه عوادی الدهر ای عوائقه یعنی
چون سالک با در ابتدا سلوک و مرور مقامات مثل زنگار آفات و حظوظ
و سوسهای نفس بعضی تمام خلاص یابد و از طوامع آن ایمن شود دیباچه
احوال و واردات که از مقدمات هر مقامات روی نمودن می گرد و از
عجایب عالم ملکوت روی چیزها منکشف می شود نفس بطریق استراق از آن

الکا

الکا می یابد و سرها و حظها که از جاه و منزلت عند الملوک و رباطن وی
کامنست در حرکت می آید و میخواهد که آن حال و ورد را کشف سرنهد و سلک
سازد و از استیفا و تحصیل آن حظ و سرب خویش بس نفس چون آنرا
بطریق گفت و گوی و تقریر سالک می آید و بعبارات و معارف و
افتیابات مشایخ با از احوال و شاهد خود شان با استشهاد در سلک
میخواند با دعا گفت و گوی و اظهار ارادتش قوی می شود و بکلی
خود را بان مشغول میکند و حظوظ از مقامات قوی میرسد و آن موجب تجب ... سعی
نظم و سد ابواب مزید سالک میگردد و او می پندارد که در دعوی تحقق
با احوال و مقامات مراعات صدق تمامی میکند ضروری است انسان بوی
عاید شود و آگاه که در عین آن صدق نفس او با قصد مقامات و دنیا ست
از جهت حظ جاهی که او را در آن حاصل است که مردم او را سالک
صاحب مقام و معارف تمام شمرند و مان ... مرید و محترم دارند
پس سر شد از ین نکته و فصل چار و اندازه سگند و می گوید که مقدار که
مالک بود خود را با این دلمه گفت و گوی و تقریر معرفت در معرض
حسن ظاهری می افکنی از عمده چون ... از ین معارف و علم تو ...

وگو معنی بدر توالی آمد یکه واقع خوش عبارت چنانکه در بیت آمده
میگوید هو و عادا الی عدوا وکل عادیا والدواعی ما یدعو وهو ادی
من العدوان ه ذا العوادی جمع عادیه وهی الظلم والشر یعنی
عن فلان عادیه فلان ای ظلمه وشره ما امره لمعاداه دواعی التکلم و
التفقه لاظهار الکمال ودعوی الکمال ومالی من سرور دعاوی النفس التی — الکال
تقصد بها سمعه وریاء وعلی هذا یوحد فی وذلک لان السالک اذا انقطع
عن الدنیا واشتغل … باطنه بملازمه الخلوه ومداومه الذکر والعکس
فی مرآه قلبه نقوش عالم الملکوت وسمعت النفس منه نطق الغیب
ونشر … بها الناس من هذا السر … الکلمه
فیها من حیث الجاه والعلو والمنزله عند الناس والرعونه والریا والسمعه
ویرید ان یتوسل الی تحصیل مطالبها ومآربها باظهار مکاشفات القلب ونقل
علوم اعلمه المتکلم بها ونطق انها خبر مقرره لکان یعلمه بالصدق فعاند عنه
من الاحوال والمکاشفات وقصده بذلک ارشاد الطالبین ولذلک نقل
عن کید الشیطان ولو … وتسویل النفس … فقصد السمعه فی الباطن
للصدق … الناظم … علی … اکثر السالکین ولو

٤

ولو لم یعبر من جمعها کمالی سالعارفین والا لامر الی الکلال تنزل الکلک
علیها لحسم علی المتکلم بکشف الحقیقه فانه غیر ممکن یقال م فالسین من ید علی
بالسین عارف وان جدت کل العباد انکلت سن … ما انا بها کر … تنه
وخطاب کرده شود بزبان آوردن عاشق و … کردند
وحله آن رمانها و … عبارتها ممکن باشد لکن … بالعالم
از … کمال … مقصود … شده اند و
و … چه دایره … و … الاصل … وسیع
اندازه کلام … آن … وآن … من حیث القول
لا من حیث الفعل … کلام … اندازه خطاب
… مقیدات است و … خطاب … دایره
عبارات است که مقصود حروف و اصوات و اصطلاحات معدود
محصورست پس ازانجا که مقصود ما عالم عبارت … دایره
و واسطه کلی است هر یک بیک برادر دیگری پس مقصود کماهی در
عبارت نتواند گنجید الا آنکه بصفات و اسما ازو نشان توان داد و
چون بکنه حقیقت رسد زبان گنگ شود و چون … مقصود ست

نکته می آید پس تو که مسترشدی چرا خود را درعوض این خطرها متکلم می آوری
و سلاح تربیت نفس مهیّا شعر الشکر بالعرفان من کل الحی عند العارفین
ه دال الفا اللسن و اللسن جمع لسان و اللسن الفعل المنفصل من اللسن و هو الفصیح
ای عاد ذعا فی التکلم بان اللسن طالقه سوی و بالفهم اللسان العارفین و الفهم
کل عن بیان الحقیقه و الحال انهم عبروا اعتنائا بعباده امکنه و لو الحقهم
عنه من عرف الله کل لسانه ثم نبه علی فائده السکوت و الصمت فقال م و ما
عنه لم نفصح فانک اهله و انت عزست عنه ان قلت و اقم سین و انه ارزو
بیان نکنی و سوالی در عبارت آوردن ارمغانی تو اهل و سزاوار آنی و بلکه
سبب و بیان رسیده و تو نگاه و طرب ازان که ارو بار مسکوتا و فی بند آنکه
که او را تمام بیان کردی و در عبارت آوردی زیرا که چون معلوم شد که علم
عبارت بسبب تمام حقیقت و اکابر عالم عظیم تنگ افتاده است پس هر چه
در حال کشف و شهود بر تو روشن شود و تو مستعد باشی بانکه آن معنی
مکنون علیک را در عبارت نتوانی آوردن و ارتمام بیان آن قاصر
معلوم می شود که باطن آن معنی رسیده و اهل آن سرگشته و اما اگر ترا
گمان افتد که آنچه در کشف دیده تمامش در عبارت می توانی آورد بدانکه

بعضی

بعضی از اوصاف او پیش تو رسیده و از کنه آن خبر نداری و آن عزیز است
خاموش شو تا پیش اهل اطلاع رسوا نشوی چه آن ذات مقصود را اوصاف
بسیار است و چون تو او را بیک وصف پیش بدیده باشی انگاه که تو وصف
دیگر دیده شود او را نشناسی و با انکار دلیل علما و گویی نعوذ بالله
وجه مس بدیده و زان تحمل شوی و از احکام و اوصاف دیگرش محروم
بمانی پس خاموش گردی تا از بن ورطات سلیم مانی شعر المعنی مستعلی ما
نعدم فانک لا تستطیع العبارات لا تریده الا الفلح الا اهما و من
خبر عنه کان معارفا از منتوبا عنه و منی وجد ما تستطیع العباره لم
نعبر بهو اهله معنی انه اهل لان یحصل الیه ای الحال الذی لا یصح عنه المقال
ه وفی الصمت هذه فایده کثیره غذا معده من طلمه خبر سکت پس پس
در خاموشی سر اینکه که بدان اینکه آنچه بدی بیعنی از حقیقت
نفس سالک که بیند آنجا شدانکه گمان برد آنرا الحمد و خاموش
کننده است چه مقصود توانهم بگت سمت ای قصد و المسلکه الصمد بمعنی
هر قصد در یک کرسته ترا خاموش فرمود اما تو انکه خاموشی بر مطلقا
محمود است چه در خاموشی بر مقصدی هست که نهایت آن گفتن جاهت

وآن محبت جاه مضاف است از نفس و هواهای اوست زیرا که نفس تا شد
که در عوض خوف خجالت و رسوائی در پیش فصحا و بلغا ما از برای اظهار
و عار خود خاموشی اختیار کند و غایت غرض مقصدش دران حب جاه باشد
نه در طلب و این چنین مقصدی در معنی از هواهای نفس صادق شوانند بود
و هر یک این مقصد را بهتر خاموشی مرد او نیکه جا هست شده اله
پس میماند که غایت مقصد تو در همه چیز از خاموشی و گفتار و غیره جز حق
و طلب او نباشد تا از بندگی بتهای نفس و هواهای او آزاد شده باشی
و تکلف و جمعیت نفس محو تو الی شده هو الصمت قصد ساواه و المراد
هنا ساواه ذی الرتبة العالیة و المسک البعد من الشی من جهة ما ملک
اصلاده من قوله وما عند الی قوله و فی الصمت السلس ای لم تغب عنه
من المعانی الموجوده فیک فاسئل ذاک المعنی و هو ملکک دما عزب عنه
فاسئل عزب عنه و اذا کان کذلک فالزم الصمت والکف عن جمیعه هذا الکلام
من وجهین احدهما ان کل معنی یتود صاحبه بلما هدیه الی نجاة و زعنه
غیره و اذا اسکر غیره فی رویته بحاوراله و هذا معلوم بالتجربة ثانیهما
ان المعلنا لاسق مع صاحبها الا اذا اتصلت بروحه وسره و نحو

هنوز

تغیر

مرت فی ذاته و علامة ذلک ان لا تسلط علیها الغیر مطلقا و ممرتها و دقة البوی
عنها و لا یمکن الغیر عنها الا اذا نزلت الی الصدر و هو اصل و حتی یغلب الذی
مل النفس و تصور صیا باشکال حاله یصعد اللسان عنها و یرتع الصوت بها به
مع ذات المتکلم و لذلک قال و ان بریته ما فلت و لما نبه علی ان الکلام و
النطق فیه من الغیر و طلب الکاذبة نبه علی فائدة السکوت و الصمت و قال
فی الصمت سمعا ای فهما حسنة و منی هذا الوقار و السامع عنده ای یحصل عنده ذلک
الصمت جاه سک ای بعده والمراد تعلم الصادقین صار عنده من طه حر سک
وهو ما سک و کنفط والمرادها المعانی المکنونه الاسرار المصونه یعنی اذا
سمعا لسانک فیداه ما طر فی هذا الوقار ظن انه سکت لسرا کال و اساکن السرفی ناطقه
و حصل عنده هذا الصمت جاه سک و ما ان من طه حر سکت ای ساکت
بحقیق الاخلاص صار عنده و مرید و المسک هنا لا انه معنی الساکت
لان اسکت لازم و سعد و کذلک الصمت و نحو ان یکون متعدیا بمعنی
المعقول یعنی من سکت بعد تحقیق الاخلاص و ستر ای ای لا ذهو حرم یسکها
للعجز و ستر عوار الجهل و اظهار الوقار زعم او یکسعه بصره فانه یحجبه بانغه المسلم
عن آفات فقال لم فکن بصرا و انظر و سمعا وعه و کن لسانا و قل فالجح

اینک طایفه بس بس بس همگی چشم باشد و بکر و همگی گوش و شنوا نگاه دار
و همگی زبان شوند و یکی وحدت نفس را نمانده بدین مرتبت بلوغ
حقایق و حضرت خالق یعنی نفس ناطقهٔ انسانیه را حسی و مدارک متعدد
و مختلفات چون بینائی و شنوائی و گویائی و غیر آن و هر قوتی و
مدرکی را صورتی و آلتی مخصوص چون چشم و گوش و زبان و غیر آن
و هر یکی را سزا ادراک معنی چون دیدن و شنیدن و امثال این و متعلقات
و مدرکات هر یک بر مخصوص چون مرئیات و مسموعات و معقولات
و مانند این و مر این نفس ناطقهٔ انسانیه را دو نوع ادراک است یکی جزئی و آن
جز بواسطهٔ این قوی و مدارک مذکوره میسر نشود بسبب اختلاف و جزو
این مدرکات و دوم ادراک کلی که بذات و صورت جمعیت و کلیت چون کل
که مبدا و مجمع این قوی مذکوره است کلیات اشیا و حقایق دریابد و
مادام که نفس بحظوظ و آمال و اطماع و شهوات و لذات حسی و
وهمی مقید است او در قید احکام جزویت مخصوص از کلیت و
جمعیت خود دور باشد از کمالش برین قوی و مدارک مذکور مقصود
و هر قوتی و مدرکی را سر در قید دیگری که قوی مخصوص است ...

کرد چنانکه بصر در مبصرات و سمع در مسموعات و علم حواد ادراک سوانح یافت
اما چون بواسطهٔ ریاضات و مجاهدات با حدیثی الحد بیان جملهٔ هواها و
تمناها و همگی صفات اعتباری میان نفس و کل نفس و جمعیت های شود و
حکم کلیت و جمعیت پیدا آید آنگاه اگر خواهد کلیات و جزئیات اسرار آیات
بی وساطت این قوی و آلات دریابد و اگر خواهد در ادراک کلیات و جزو
حقایق اشیا این قوی و مدارک را وساطت و اکتساب هر چه حکم کلیت و جمعیت
نفس در هر مرتبه قوی و مدرکی که در ادراک قوی توجه کند و در آلت سرایت
سرایت کند با وی دلا اگر بصر همگی نفس قوت باصره باشد و همگی چیز را بصر دریابد
و ادراک بصر مبصرات مخصوص نماند و همچنین در سمع و لسان و دیگر قوی نفس شد
شکوند که از جملهٔ لعانهای نفس و صفات و احکام اعتباری و فانی شود و
بکلیت و جمعیت نفس متحقق گردد آنگاه که چون خواهی که نظر کنی با کلیت
و جمعیت نفس توجه کن بصر و همگی بصر شو و نظر کن و جملهٔ انواع مدرکات
را بصر دریاب و اگر سماع خواهی همه را کلیت و جمعیت نفس توجه سمع کن با کلی
جمعیت و کلیت در سمع سرایت کند و همگی سوالگاه گوش دار و همه چیز را
سمع ادراک کن و اگر گفتار خواهی توجه با کلیت همگی زبان شو و آنگاه بگوی

با صفات او که هیچ سالک توانائی گرد و بهره تمکین انسان آن قاصر اند تواند
را تمام در عبارت توانائی آورد چه جهت نسبت بدان ها عاجز اند، و بین حضرت
تعالی را ثنا و حکم و ادراک و بیان آن حق ع اراد بین الجمع والفرق بقوله فقد
الفرق و معنی الفرق بالامر و معنی الجمع الذی ذا بالصفة و هو الهادی طریق ودلی
اهل السلوک فهو الذی علیهما من الافعال و الصفات و لا نصل الیه بشغا منها ولکن یا لیس به
الی نوی بذلک الصفات و الافعال علیک کالحاجة فهو الذی علیهما من الاحساس المستند
الی المحل لا تشک الی ان الاحساس و المحل هو النفس المحیط بالحواس کمن ینظر
الی الربانی بر سمع المسموعات و بمعانی السمع و کذلک یقول بواسطة اللسان
ولیس النظر نظرا الی النفس بانه هو الناظر و للسمع بانه هو السامع و للسان بانه
هو القائل یقول النظر اذا کنت عیانه البصر لا عیانه الناظر و السمع و احفظ اذا
کنت عیانه السمع لا السامع و فلا اذا کنت عیانه اللسان لا القائل فیکون الناظر
والسامع و القائل هو سبک و یکون معنی مقام الجمع فان الجمع الذی طریقه
و اذا کان الامر کذلک فمن نظر الی محاسن صفاته سکط بل من سوال الیه و الی
فلذلک الطیف بنا الیست و قال لم و لا یسمع من سوال فصادر الامارة
و استمرت سنن و متابعت مکن آنکس که برار النفس و بروی افعال
و اقوال نیک و بدش را بس بجهة نفس او و بر امان فرمای او شد و مستحکم و قوی

گشت و کار نفس و فرمان سوال ای ربت و استمرت من قبلهم استمر من بوده
ای قوی و استحکم مرتبه یعنی چون وصول با این کلیت و جمعیت نفس که گفته شده
شروط بترک جمله حظوظ و بقایا و تمنا های نفس و فنای کلی او و صفات
بعیر که صفت و حکم امارت و سوال او و معظم آن صفات و احکام است
و سالک در وصول این مرتبه ارشدی که طریق فنا و اوصاف و بقایا بیر ها
پوشیده نفس و احکام بوجود اوی بماند که وجود نفس شرط این شد مرتبه است
که او در بین طریق فنای اوصاف و احکام جزء و صفت امارت و سوال که گفته شد
و در معانی که بدان بجا مرتبت مصیع بحکم کلیت و جمعیت محقق شده تا آنگاه
تا آنگاه بدین مرتبه ارشاد تواند کرد پس مسترشدی اگر کسی از ارباب دعا — میگویند که
با سو همان اهل طریق شد که با تو سوال بر آن مقامات کند چنانکه من
کردم و سوالات بعث خود دعوت کنند بر تماریا بصورت قول و توبه
بجو در تعه نبوی و بو متابعت آنکس که من با ثم با عزم من اقدام تعالی با آنکه
که یا مستقصا احوال و اقوال و افعالش و اتفاق و اخلاق و عادت هر یکی با
دیگری یکی و صفات نفس او را با یکی شریعت و طریقت نشان تا اگر اخلاق
سان قول و فعلش ظاهر شد و از صفات امارت و سوال او و با افعال و اقوال

راکه محصل استیفا حظوظ نفسانی و تلذذ از لذات حسی و وهمی باشد اما
در نشاه دنیا اما در نشاه آخرت چه حظ نعیم و لذات جنت نفس مخلود از
ان او هری مراد مسی از صالح او اقترا کن چه انکس هنوز در اول مرتبه صالح رسیده
مرتبه ارشاد که اعلی مراتب صالحیات بعد نعوی جمیع الکملات الصالحین رسیده
باشد دوم آنکه مستفاد طلب نعیم و لذات حسی و وی بود و چون طلب
و محبت لذت و شهوت حسی در نفس قوی و محکم شود و نظر اعتبار لذت
دنیوی را فانی و ناپایدار بیند و لذت نعیم اخروی را باقی دانست باید از جهت
تمام استیفای لذات حسی در نفس قوی تر که لذات حسی را کند و تحمل
مر وصول بلذات حسی که در ان استیفا کند مقصود شود و این چنین کس طالب هم
شده نفس و شهوات و لذات او باشد و حکم چنین دعا وارد کمت انک
گفت حسنات الابرار سیئات المقربین چه مطمح نظر مقرب وصولت
کلیت و همت نفس و این مرتبهای حظ او هاف نفس مقدورات و مقام
ارشاد بالای مقام مرتبت چه مقرب نشاید که در مقام ملوس باشد و مرشد
حقیقی را وصول مرتبه ممکن بشرط معنی ارشاد نیست کسی که حسنه مقرب باشد
ارشاد را شکوه لائق نباشد تم و دیگر ما عدا او ما عدا و اعداء تعطی

وعلا

وعلامتها با صحبت چند سر و کدار حضرت معشوق را و در کدار
از این نفس جروی جود ش ولی از دشمنان حضرت معشوق است و نبا
مران سران نفس جود رسا سوار برین سلاحی که خود را آن سوس با عدا
ای با سوا اما و اعداء تعطی ای جاور ها و انذکر و العدی بوران حمی و بی صح
لا نظرها قبل ام بار یعل فی العوز لا نها او الحط بالقم ما اسرت من سلاح
یعنی چون دانستی که در این راه از صالح ملعان یحسابی باید نمود و از
صدق کلام حضرت کل موجه می باید بود اگر مراد اما سلوک حالی با موفقی با
فرق عادل کرامت افتد با کشفی و مشاهده روی نماید یعنی که این همه جردات
مجبور و جر مسطور بود خدا بنما این همه بکمار و نظر بر انسان بکمار که نفس تو
ز مسیح گذرت و سود و تعالی و تضاد و هیچ قوای مخلوق و حجاب و ظلمت و وصل
و عنادت او را با حضرت محبوب که بوحدت و اطلاق عن الحد و الاطلاق
موحدت و اصل همه کمالات و محمد علم و نور و قدس و مراطه شرح مات
و ملامت ست و او این نفس این جهت دشمن این حضرت است که چه حقیقت دشمن
علم مناسبت و ملامت است و چون دانا هر کس و ناکسی بخواهد که روی نکند
را از دشمن خود کرداند و میراو را بر انسان بوراند و ما آن عمر انسان با ازو

مشغول کنند از بن حب محبان که نفس از حال ما سوی با کرامی با کشتی که بقیه غیر
ذات مطلوب حقیقی اند شعور ماند در اظهار خاصیت دشمنی کنند و خواهد
که بواکه سالکی با سحار از حضرت محبوب مشغول کند پس بو او وسوسه در کند
و او را هست دشمن عظیم شمر و از ستر مکر و غدر او پناه بحفظ شیخ آورد که ونظر
شیخ و مرشد تو ام زیرا که سلاح و حصن تو در جهاد و حرب او در سه قسم محصور
یکی حقیقت دل که صورت وحدت امتثالات و دوم شریعت یا حکم‌ها که
حافظ و مران علائق حضرت کمالات و سیوم حفظ و رعایت و حمایت
سنت که مرسل تو ام و بواسطه صدق تمام و حسن یکی بو این سیوم محکم‌ترین
حصن و سلاحی است در پس اصلاق احکام آسمانی دنیا و لزوم تغیرات ادوار
زمانی و حکم سلطنت بیان طبیعی هوائی ماند که دینی نیست یا بود در حالی
بعضی اصلاحی بحکم آن دو قسم اول سطوی سود تا بعض راه یابد و بحکم علیه
بر کلا سامد اما هیچ بعضا در حفظ و نظر رعایت می‌توانند کنید زیرا که
من بعد محبوس بحکم استماع محکم و از بس کمال حفظ اساد و حفظ بر استعداد
و بحکم مرور دور یکی مراتب احوال نفس او لوامت و اد اطمینان و غیر آن بر دقایق
انانیت نفس و مکرهای او واقف هست از اهل سلسله و موت و سقی یوسان مکنم

درین بیانات آمده پس نظر و رعایت من بعد حکم بدین حصن و سلاحی است یا این
او زود بکلی بین التی کی سک بکون و حمل آفات و مکرهای نفس بطریق و حکایت
از هود با او سیکم لسنو و الله الهادی هو واعدها و لیفک المسولة الا ان
مال النفس بما الوصف اسم کی کا سعو وصف ما دهبا کانت ظالمه عدوه للذا
والوصف بطریقها الی الارادة فی الحق بعمر العزة والی الحق بنا داده سولها
لها دهبت العزیه هو دالسس سولت لی ربک اسم ربوبیت و استحکم و اعد
بمک جاوزها من عداه بعدوه عدوا جاوزه والعدی جمع عدو والقمر
بعدا کالمحبوبه و ومنها للنفس بناه عن منع آثار بحق بعث بعد الکار و اجابه
و علومه و الاطلاع لنفسه حتی صار لطاره له و نوسلم امره بترک ما عدی المحبوبه
و کما ورد عنه لانها من جملة اعداء المحبوبه کل عطاء منها سعدها الی لکن و مطیع
من الاحوال السعد و العلوم الوهبیه و حق العادات و الکرامات لانها و
ان کانت عطاها دنیه بانه لکنها غیر عطیها و النفس مع طرسها موسومه
بعداوة المحبوبه لانها موید الاماره و مدعی الالهیة الربوبیه و سدعی الی العبودیه
و العباد و منها ما هو مخصوصه لنا دکره المحبوبه او لیمه الشیخ و استعید لسان
ما قال لکاله بحال اسالنفا السعلل لم یسعی کانت قبل لواه منی اطعها عصمت

او بعض گاه است مطیع حق پس چه نفس من بود که او را بدین ملامت کنند هرکه
فرمان او می بردم در طلب لذات واستیفاء حظوظ مباح او عصیان می
ورزیدم در جی و در بعضی اعتدال یا بارتکاب محرمات و سیئات شرع
شروع میکردم و مرا بترک آن ملامت میکرد با اگر من عصیان میشودم
و حظوظ و لذات او منع میکردم او در آن منع مطیع من میشد و مرا
بطلب او بر ملامت مشغول بود انکه نفس را بحسب حال سه صفت است
اول امارت بسوء قال الله تعالی ان النفس لاماره بالسوء و
این در حالت که هنوز او را از پس پرده طبع بالوهیت الله که خالق
و مبداء اوست ولا اند عود و رجوع بحکم الیه مرجعکم جمیعا با او هیچ شعوری
حاصل نشده است مالا حوم سطح نظرش بکلی طلب حظوظ و لذات حسی
دنیوی است و همه همت و طلبش بکل بر آنها که در آن نوع مقصود
و دوم صفت لوامیت قال الله تعالی و لا اقسم بالنفس اللوامه و این حالت
که او را از پس حجب پرده با طبع از آیات الهی شود و حسنت منبه او بالله
نمود اگاهی که عادت از آن اسلات حاصل آید با در احوال و افعال
و حرکات و سکنات و استیفاء حظوظ و لذات شرع را که ضابط آن

حالت

الکاملت

الکاملت قبله خود ساخته و از مقتضاء او هیچ تجاوز ننماید اما اگر وقتی احکام
حب نوعی غالب شود و حکم آن اگاهی پوشیده گردد با در مباشرت افعال و
استیفای لذات از آن ضابطه که شریعت تجاوز کند و صاحبش را
بترک شهوات و ارتکاب لذات ملامت کند و لکن بار رجوع با مقتضای آن
اگاهی اثری از وسر در رسد و حکم شرع او اعنی بعض با در طلب شهوة و لذات
بیرون از ضابطه عصیان کند و از استیفاء آن منع کند در حال حکم
و اوامر آن اگاهی از عصیان و منع را مطیع شود و بدان مباشرت او لیکن
ملامت اظهار دو این صفات را الحب لطافه و کنایت تحت و حکم مرات اعلی اسلام
و ایمان و احسان مرتبه است او لیکن بحکم مرتبه اسلامست و مرا که
از ایحه در صفت مذکور است که گفته شد و این درجه اول از لوامیت در آنکه
سوره علیه حق را از شرع تجاوز نماید اما امارت لسوء آن اسار کند اما در طاعة
عند المنع مقتدا شده پس اما ده هر که بمنع ممتنع نشود و در طلب
شهوات لجاج کند و دوش بحکم مرتبه اعلیا آنست که لوث از طلب و ترک
لذات ملامت مکاملات و حرات و طاعات خالصا لوجه الله المحبوب
و سر در احوال و مقامات بدوی کند با در حال آنان بر طاعتی و معاملتی

صفت

اهلی وکسی بر هلی و تعالی یا د عقب آن نظرش بر معاملی یا تعالی ابرب
واعلی اتقد وخود را بر قصور و حرمان از ان ملامت کند و تحصیل آن مشغول
گردد و سیم مرتبه لوامست مقتضای مقام اهل آنست که متعلق
بسوالسرفی الله و اما هست سیوم نفس مطمئنه است قال الله تعالی یا ایتها
النفس المطمئنة و این صفت مرتبت بر حالی که سالک تمام از صفات
نفسانی و لذات و آمال و امانی اعراض کند و صاحب دل شود و سالک
را رجوع خود بمبدا او بر وجه موصوف قال الله تعالی ارجعی الی ربک راضیة مرضیة
پس بگویند که نفس این سلوک در مقام سلام بود در درجه اول لوامست
بود چون سلوک در آمدم بتهذیب مشغول شدم ق ای لا تطیع نفسک و
اعصها لا تبتغی کانت قبل ذا لوامة ولم تطع الا من عصمها و خالفها
ومن اطیعها عصت و حصل اللوامة بالذکر وانکانت الامارة تعصی واحد
زمان کالعقل لما ساعد السالک [illegible] النفس اوزارها فتسلیم [illegible] و صف الکامل
فانها بعد ما اطاعت علی الطاعة لم تتبع [illegible] المنازعة و اشار الی
حصول طاعتها بقوله [illegible] کانت [illegible] لوامة لانها لم تصر مطمئنة الا بعد
انسلاخها عن صفة اللوامة والنفس واحدة یسمی امارة و لوامة و مطمئنة

بحسب احوالها و هو فی البدن امیر النفس الجوارح و قهرمان القوی الظاهرة
والباطنة فمتی مبدأ الامر لاهتدی الی الخیر والعمل لما حصلت طلبه من الظلمة
والجهولة فیکون امارة بالسوء حتی اذا وکل علیها ناظر الشرع و زید
العقل فیسعد بعد خلع عذارها بامر الشرع واشارة العقل و تعود من
صفة الامارة بالسوء الی المأمور بالخیر ومن العصیان الی الطاعة لکنها لا
تطمئن الیها لما فیها من المنازعة والتطارد بین داعیة الطبع وحکم الاعانة التالیة
بعد داعیة الطبع و تقوی جنود النفس فیمیح العقل [illegible] فقد [illegible] بعد
الطاعة و تارة تغلب نور الایمان و تقوی جنود العقل فتحیل النفس فتعود
الی الطاعة بعد العصیان و تقبل علی نفسها بالملامة فیما فرطت او فعلت من
العصیان وتسمی بهذا الاعتبار لوامة و تتبع ساعد نور الایمان و [illegible]
داعیة الهوی و تتلاطم سموها السفلی الی عالمها الاعلی حتی اذا اطاعت
الی الثلاثة والصف بالصفات العلیة من الطاعة والرضا تسمی بهذا الاعتبار
مطمئنة ثم قال ثم فاوردتها [illegible] بعضه والعتبها کما تکون مرکبی
پس پس [illegible] و دوم نفس [illegible] بهر [illegible] ازرها فات و مکافات
و ناکامیها که مرکب آسمان [illegible] ازان بود چه مرکب و تحریر مرادات سلطان

ادوشدن معارف ببالی جان وتن که محبوب یکدیگرند نفس سست
ومراد در زمان سلوک ترک ومنع ومعارقت هر حظی ومرادی ومحبوبی
تمام شدت ومرارت حاصل بود وچون بذکر آن حظ ومحبوب وروبه نشاهده
آن مع القدرة علی التفصیل با ترک ومعارقه هر زمانا منقصم مند سخت تر
ودشوار تر می بود وبرکشش آوردم تا کامیابا باشد که آخر عشا الطیبان
رسد وح راحت برساند چرباشد بطهور زند دل اروا الله الموقع
فاورده ای حصل الیه با هه ترک الارادات وردالها والموت الطبیعی السر
من الموت الارادی والطبیعی مره والارادی بطول العمر فهو اسر بعض ما
حصله وردالها دالما ه دای بسبب ابها بطبع اذا عولف وبعد او ردها
سور والموت اسر واهون بالاضافه الی بعضه وهو سور دارباعد وترک
المالوفات والارادات ویکون الموت اسر بعضه لان ترک کل مالوف سوت
اصاری ومفارقه الروح الجسد موت اضطراری ولهذا ان الموت الاختیاری
اشد واصعب ولما کان ما تواها السالک ابعاب الجد حتی نطالبه تحصیل مرادات
وتحکم اصول عادات او فی التعاب اراده القلب حیث بعلی عن عاداتها
وسخ عن طلب مراداتها ومنع العقل عن بعث مطالبها قال و

واضعبها کما یکون مرکبا ای یکون ممازاتمة ثم قال بعادت ومعاملت
تکلف می واضعف عنها تا ذات سن سن بازگشت این حس الی حال
ودر ضا اول لو است بدرجه دوم وضان سند که هر گاه که از ان باز ما
مجاهدات ومخالفات وملازمت طاعت صورت بماده شد هر کس واز
من تکلف کردی رها که بسبب ریاضت بود باش معافی شده آن کاهش
عبادو معاد زیادت سکنت وانوی از نتایج آن مجاهدات جون ذوق
در عبادت ورقه وصفای باطن وخواب سحر وسدل اخلاق ناملایق
نکو وجز آن درخود می یافت واکرومی از ان باز باش ننگ میکردم محکم اند
خواساعه نماعه وازتنگ بطننگ عادت بجا بعض از آسایش میدارم او
ازان سکماری واسایش می کنداز خوف آنکه مبادا که جهتش کشف شود
وازان نتایج ریاضات حری کم گردد قال النحویون اصل مهما ما وما
الاول شرط والثانی مزیده کالی متما واذا ما وشرطها جملة فعل الم
سم فاعله من التحصیل وسمی مفعولین اسند الی مفعوله الاول وهو المضمر المستکن
العاند الی السالک وعلامة الثانی الساکنه ومفعوله الثانی المضمر المتصل به العائد
الی ما وجزاؤها محکمه یعنی بعادت من العصیان الی الطاعة وصارت کاللازم

تکلمه

كعلت

المجاهدات بحسب تحمله بحمله بل بسلفه تحملها الى غاية ان وصفها عماها دت
ثم قال م وكلفتها لا بل كلفت فيها مما به تكلفتها هي كلفت بكلفتي س
ونفس را سلوك وتبديل اخلاق والزام طاعات فرمودم هر چند خوش آمدند
بود نه که خود در عهده آمدم وبدين قسم که نفس من بمقام تمام عابد تايح
او را تكليف كرده ام از رياضات ومجاهدات ومعاملات لي بيع وسوى
وكلالي وسعلها باكاى سعد که عاشق شدم سال چرى که خود را تكليف
لوان سما اسم از معاملات وتكليف نفس سلوك وما جمعه التكليف عام ماسى
على المكلف والكلفة ما به كلفة من باسه وجوه كلفت اى ولعت بقوله بكلفتها
اى بما كلفتها به ذكر المصدر الى الفاعل واضافة التكليف الداخلة المصدر
الى المفعول الثانى وهو الحق بقوله تكلفتها متعلق بقياسها ع كعلت صبيا بها
تكلفتها اى بما كلفته من الله وكلفت اى ولعت اى بها ه ذ التكليف الزام
الكلفة ولا بل لسوء فاعل واسا رط لعد والكفالة الضمان وكلفت بمعنى ولعت
نعم ان احتمال المسعد لا بل صحت لها ان يسوم تكلف بعتمامح ولعت بسعى
حس بلعت به تكلفتها واضافة القيام الى صرالها اضافة المصدر الى الفاعل
واضافة التكليف الداخلة المصدر الى المفعول ثم قال م واذ جئت فى

تهذيبها كل لذة بما تعادتها عن عادتها فاطمأنت بس من ودم ووفا كردم
ووفا كرده كردن نفس الاحكام عشق وحروف هر لذتى که داشتم از لذت
حسى ووهمى ودعوى وحرلى بواسطه دوركردن نفس از ميعادها وخو
وصفها که داشت بس چه آرام گرفت از طلب حظوظ وصوف خودش و
مطمئن وپيوند دل خود از هوى اليك راضية شد لما نفى وعالى ومقام
رضا راضية مرضية محكمت فدع العاد العادات الملوه اراده ولها
بالاكاد وصفها فقد عرفت النفس المطمئنة هى التى لس لها ميما ارادة مغايرة
للارادة مولا يا مثنا لوجه والمطمئن من الارض ما انخفض فقصد لعالى بسبب
سوى التكرين ه دالا دهاب يعنى المشقة منقولين سعد الى احد المايعين
والى الاخرفيه كقوله م اذ هب عنا الحزن وهو واحد مفعولى اذهب سبب
بعد بره واذهب فى تهذيبها سوابق الحظوظ الدنيوية واللذة كل لذة
بسبب العادتها عن عادتها وصارت مطمئنة بعد ان كانت امارة بسبب كونها لسو
من طلب الحظوظ واللذات ثم اجرابه قبل الطاعة لم يرتعه ركعة مع اكن
كل امرها مل لعال م ولم ىسول دونها ما ركبته واشهد بعسى تعظيم زكيته
سبس وما لعابدا اوى عن لك اى مجاهدات شكر اذا طمأن نفس كى من انوا
بعسم وعاشرسان ه انشدم ودرخمن مباشرت آن امرها مل وى مجاهدة بهت اك

حيلة

السعى وتسعين

نسخة
واذ هب سبي كل لذة ونوريا تعادتها
معلى ما دهبه الى الاست عن تعبى ه

خود را می‌دیدم که هنوز از احکام نفس و حروف و صفها و سرها هی
تمام پاک نشده بود تا آنگاه که بعضی بدرجهٔ اطمینان در بارگاه دائرهٔ مقام
احسانت رسید و من صاحب دل شدم حسدان و سیارات و سرهای
خود از من پایمال شد و محبت و کلیت خود را اصل کث و از سر
سود و کلفتها ازادی یافت تا هر طاعتی و عبادتی که پیش از این بحکم تکلف
میکرد اکنون بر او محبوب بالطبع و الذات از و صادر می‌شود بر حال
که از نفس بالطبع والذات صادر می‌شود بی هیچ کلفت و مشقتی بوله دونها یابند
ای بعض مقام تهذیبها و بلوغها درجة الاطمینان هدو المقام و اهم
المضاف الی المقام و دون هذا سفر محرق و معناه المقصود من البلوغ
الی الغایة ق د دونها ای لا ابها و ما ما قبله و هی مع ذکره صعه مول محول
اشهدان ده الی ان کمال الطاعة بشده لقه مثل لک غیری بره وقبل
الطاعة والخروج عن کل حظ ما لم یکن بهذا الشهود لا یفتیها طهارة
وان قطع سلوک سعامات الطریق لان حصول کل مقام موقوف علی السلاح
النفس عن جمیع الحظوظ الموطنة بالعبودیة ولذلک قال م وکل مقام من
سلوک وطعه عبودیة حصها لعبودیة سس و هر مقامی از مقامات
کلی چون توبه و زهد و جزوی چون محاسبه و مراقبه که از سر سلوک قطع

آن مقام کرده بودم از پرستش نمودن با مشقت و کلفتی که با آن همراه بود
عین آن مقام را در تمام حصول کردم عبودیتی که طاعات و عبادات
بالذات و بالطبع و حصول هر مقامی با طاعات و وظایف آن بی مشقت و کلفتی تمام
گزاردم و مقامات بر مقامی رسیدم و صفت هر یک را کما ینبغی معلوم کردم
ق ر ح العبودیة اظهار التذلل لمن یستحقه والعبودیة ظهور الذلة لک
ش لان العبودیة بعد النفس لاجلها بالاحکام کالصدق والمقامات الیوم کالصبر
والرضا والزهد والتوکل ونحوها کما ان العبادة بعد النفس بالاحکام العامة
ومنازل الخدمة کالصلوة والصوم والحج ونحوها والعبودیة بعد النفس
وحالها ارادته بل جمیع صفاته فلا قدرة علی العبادة الا بترک حظ البطالة
ولا علی العبودیة الا بترک حظوظ الدنیا ولا علی العبودة الا بترک حظوظ الآخرة
وصاحب العبادة قد ترک حظ البطالة لحظوظ الدنیا وصاحب العبودیة قد ترک
حظوظ الدنیا لحظوظ الآخرة وصاحب العبودة ترک حظوظ الآخرة حتی فنیت
لمعانی ارادة المحبوب لا ارادة نفسه ولا یوجد العبد فی مقام العبودیة حتی فنی
ارادته حتی اذا وصل الی مقام العبودة عبودیة من کل مقام قطعه فی مقام
العبودیة وکل مقام قال م وکنت بها حیا فلما ترکت ما ارید اراد فی فاغنی

پس پس وصل این بین من معشوق عاشق بشنفته بودم چون ترک کردم از
بهوای خواست خود را از جهت خویش و معشوق خود گردانید یعنی چون
محبت و ارادت من حکم واجبیت الطرفین بود که کمال آن تمامتر و عام
شوقت وصلنا که مقصد اولست بران مترتب لکن بواسطه بعد اصل
من لکم خودی شرب و احکام مراتب آن محبت و ارادت من مضاف
میشود تا آنکه من او را با خود و حظوظ خود را درست میدادم لازم
اکنون که بسبب سیر و سلوک از حقایق و ارادات وجودی خود دم بکلی بیدا لعلم
و همه را نفی کردم و از قید احکام مراتب بکلی خلاص یافتم آن حکم اصلی اولی
واحدیت ظاهر گشت و معلوم شد که آن ارادت و محبت هم بمعشوق مضاف است
و کشف او مرا بخواهد و دوست میدارد از جهت خود با نظر و کمال اشتیاق شوقت
وصلنا او با من و ذلک معنی قوله ارادنی طهارا و اصب دع الی لم بس لی
معها ارادة و طری ... ارادتها حتی تم تصرف و صار کما لغة و لیس
کمول بر یعنی چیستی پس پس اکنون شدم محو خودم که خود بعین
و ذات خود شدم و سبحانی گویم که بعینه ذات خود شدم آن
سبحه که رفت مثل این و الی ابی اصبها لامحاله معنی مثل این کلی اکنون

که دیدم که انا الیه اصبها لامحاله کلی ظاهر وجود بود که نعمات و شوقات
ظهور وجود را که فوق وجود دانید و معشوقات طالب و عاشق فوق باطل
و صانع خود دیدم که مطلق وجود ظاهر واحد مبسطات و کاینات وان
نعمات وجود را ظاهر را دیدم که از خود بحضرت اطلاق مشکر دانند و ...
مرا بعد از وجود بود پس آنگاه خود را در بنای ماسوی ظاهر دیدم مصانع
شکر دیدم و اکنون وای از برزه شهود این کلی باطن وحدت که چون احکام آن
کرده ظلمانی و سوف مظاهر معشوق و عاشق بودند مرتفع شده باطن
وجود من ظاهر گشت و حضرت اطلاق و ذات عاشق و طالب ظهور بود
و احوال خود یافتم که تجلیات هر یک از آن شئون جود در صور متنوع و اشکال
مختلف و هیئات گوناگون در مراتب خود و غیر خود جلوه کند چنانکه وجود
واحد الطرفین و باطن حقیقت من چون از من ظهور شئون بود بیل لازم
خود را اکنون در مرتبه مجموع و مطلوب دیدم و چون دولت حضرت که مشهود
من بود ذات و شئون عین کردند پس خود را لی نفس و ذات خود دیدم
اما نظر دیگر دران کلی اول دیده بودم ... قوله تعالی الی ... و لکن ...
العزة ... سوی الا هی و هذا البیان ... مقصود ... و الله ...

الان زاله انما هو صعف لا عن و كان اولا كه نفسه مستعدا ان يكون و ذلك
تعالى ظهوره فيها انما هو بالقوة للخارج من صفاته الى صفاتها فاذا ذلك تابعا للفعل
صار مستعدا لا لمحا فظ فيكون هنالك اثنان بل واحد بحيث يقع فرح
بها لانه يتفق خروج لو حضها من صفة وما ارادته من ارادته ولهذا قال فرح
بها السيد ذا الشيخ صرح بصحة هو ما اشاره بقوله كنت بقولي هذا
مريد المحبوب مرادا لو تولى مع ارادتي لما تركت ارادتي و مرادي حرب
مرادا لها و محبوبا بل كما لعدا اى ليس كمثله شىء و هذا القول ليس كقول من
مضى قبل هذا ان يعني حسبي و اشار بذلك الى قول المحبوب اطلع امرات
لكن سهلا انه يعني به محبته و اشف هنا ما معناه من صور التناقض ما شئت و كر
هذا المعنى بان هذا القول ليس كقول من يعني ليس الفعل المحكوم عليهما بالمحبوبة و المحبة
على البعض منها المحبوبة والمحبة لان الفعل المحكوم عليهما ههنا على الفعل الكلية لا ليه
الا الله و الفعل المبني هنا انه على الفعل كما حادثة العامة فان الفعل ليه اداته
من تعينها انها تخصصها بالفعل الكلية و حرفت بها الى الها من جهتها خروجا
لا يمكن الرجوع عنه كما قال الناظم م خرجت بها عنى اليها فلم اعد الى و مثلى لا يقول
برجعى پس بيرون آمدم از معشوق که حکم کنم او بعد و در حالت از

الها

خودی

ازخودی و حرکت و صفات انتیانات خود که کلم مراتب ماتقدم از بعضی اضافات
میخودند ماسوی حضرت و حضرت و کلیت و کمال ذات معشوق پس دیگر
هرگز باز نگشتم سزاوار بودی و خوب بوده ام و کمال دیده و سپید و امد نشد
و گرفت و گرنه پس از این اضافات بود و بعد مکرر است و عشق و خوب
تا از بهر خود و آن رای و نظر خود بودم که دانستم دیگر هیچ مقصود و حرکتی سکون از من
صادر نشد و محو آن بسی که سر رشته معشوق در معشوق بود و قابل بعد حالت
رجوع بودی خود باز چیزی که از آن یکی کرده باشد ذا اعلم انه لم یعد
الى نفسه مذ خرج عنها لانه خرج عنها بمحبوبه الى محبوبه فكيف يعود اليها وقد
قام بالمحبوبة حوله و مثل لا يقول رجعى الى نفسه العادة حاله كمقطوعة عن
رجعا اورد بذلك على العالمين بوجهها الصوص و قوله بها اى المحبوبة كمحقق خروجه
عن نفسه لانه لو خرج بنفسه لما خرج عن نفسه و قوله اليها اراد انتهى خروجه توجه
الى المحبوبة فلا رجوع منها الى نفسه و الالم يكن المنتهى منتهيا ثم قال م و از دست
بسی من خروجی بکرها فلم ارض بها من بعد ذاک لصحبتی پس بی و بلکانه و جدا کردم
بس از ان صحبت بیرون آمدم از جهت نزدیکی بود ان پس هیچ بهذا راضی نشدم
پس خود را بعد از ان نکاکی و صحبت ذات خودم یعنی از جهت آنکه نزدیکی و

وکال نفس خود در این سم که هیچ صفتی بوی ازان روی که نفس منست
مضاف نمی باشد و جملهٔ احکام و آثار بوجود واحد حق مضاف بود پس
نفس را ازین جهت بیرون آمدن از خودی خود و اضافت آن بیرون
آمدن بوی جدا و معز کرد اند چه مبتدیم که فی الحقیقه از هیچ مخلوق و بود آ
اختصاص و الذین اهتدوا زادهم هدی مضاف است و ما انکه نفس را ازین صفت
نو کردم لکن بسبب آنکه این افراد را هیچ صفتی ندیدم که ممکن بودی با آن
صف هست [illegible] باشد در سیر السیر فی الله چه در نشید با آن وصف حقی میریخ بود
و حرور [illegible] با کلمه [illegible] ثابت است و مسافات ضروری والله الموفق [illegible]
عن [illegible] لاحتی ابداد و صف [illegible] کی اند
شمم ازین کانه کردم نفس خود هر کجا که مزاحمت [illegible] عود دیگر
در جملها و صفها را و صاف حضرت ذات من بعضی [illegible] و
سلونکم حتی نعلم المجاهدین منکم صدق راد طریق جهاد نفس [illegible] اند
و حلها و صاف [illegible] مشاهده [illegible] دیدم که هر صفت [illegible] کردم
صفتی بیشتر در کمین دیدم [illegible] لطف [illegible] مرا از [illegible]
و اصناف انسان [illegible] ازین صنف [illegible] که درپیش آمده بود [illegible]

چنانکه

چنانکه اگر صفتی ازین قیدها اصلا نخود و بس خود مضاف [illegible]
ذات مرا که عین وجود مطلق است مزاحمت نمودی پس چندان خود لکلی باز گم
و ذات حسن وجود [illegible] والحمد والمنه [illegible] یعنی کرده
[illegible] بالله [illegible] کرامتی [illegible]
[illegible] لا افراد و صف [illegible]
و [illegible] حضوری [illegible] فاعل [illegible] علی غلبة
[illegible] لا واحد و صف [illegible] و محل الآثار فی
[illegible] منصوب بانه مفعول الاول و کذلک محل الصحی [illegible]
اذا [illegible] الا الی مفعول واحد [illegible] بالله
رضی الله عنهم و رضوا عنه و اذا [illegible] الی المفعولین الی [illegible]
[illegible] بالله [illegible] الصلاح دنیا و منه قول [illegible]
[illegible] الصحی [illegible] منها بقوله [illegible]
[illegible] و [illegible] و انکه [illegible]
در [illegible] خود دم [illegible] ابتدا [illegible]
[illegible] در حال [illegible] درجه خود دم [illegible]

چون من مقام اتحاد و مبادی و علامات آن محقق شده ام و این سبب در هره مقام
من بلند تر از آنست که با محجوبان یکی مبادی و اعمار را در آن مشغول شوم مگر که
بطل خاص ارادت است و رفعت کمال لکانی معنوی مرتبه توسیس در لباس معانی
بشریت از پیدا رشاد که مقام تواضع و نزلت بحکم لطافت و موافقت سر
الله کل لیلة الی السماء الدنیا رجوع کنم و در آیم از جهت مریدان اعنه و قوت
و شدت و اسعاف طالبان مبتدی ابتدا، و انتها خود را از اتحاد سان کنم
اکنون در بیت آمده از ذکر مبدا این مقام که تجلی اسم ظاهر مقصود است
آغاز کرد و گفت جلی فی اللیت بیان ما التجلی الشاهد شهده وجوه بعد سکره
لم یکمل فی الصحو الذی سو بعد المحو اعنی محو الصفات المسمی طامات المبتلی الا
ذاتی فانا لا اری الا المخلوق فما اعطی فی عطیه کل محتاج الیه من الفاعلیه
والمعمولیه ولهذا اذکر ان طرایه مبدا الاتحاد و تجلی فی التواضع فعدلا انی منتهی
التواضع سواء ان یکون هذه الکلمة الرفیعة ان عندنا ادیت رتبه او لانها
عادت رتبه احر است من بعله کان لا اصل لها فانما اتیت برفعه فالکونی اوضح
لازم لها و قائم بها فکان اولها ابداه فی الاتحاد ما ذاتیه للحافظ فقال حالی
مبدا الاتحاد و منتهاه بکلمة السنة منتهیا لنهم معاله و قوله فی التواضع و تعالی شاه

ای

الی انتها التوحید تواضع الموحد بالنزول فی مقام الجمع بالنزول الی الوجود
و فی الذات الی الصفات لیوعظم الاسباب و مرتبه الظلال بحیث لا یعقد
حصه الجمع و حصه الذات بل الجمع بین الجمع والوجود والذات والصفات ثم احد
بیان الابتدا آمد قوله ثم جلسی و کلما الوجود لناظری فی کل مرتبی لیرانا
بر وی نی من پیدا کرد حضرت معشوق وجود مطلق ظاهر خود را از
دیده ظاهر بین در وقت پیدا کردن حضرت معشوق وجود من را انس در مرتبه
فی سحق بودن خود وجود را اولیه و فی اضافه الوجود الی الظهر اضافه
یعنی المصدر الی المفعول یعنی چون بواسطه فنا تجلی او ضاق و احکام و اضاف
و صور ادراک النفس حسیت دل و حکم در جهت و طالب او سلب آمد و حکم
دو سعی جلت عیدی آن سر وجودی که و حدت و سویت و هو حکم و معانی
است و وی عرض ذات در من دل تجلی کرد و او ضاق اصلی العشق جمع کرده و
بصر و شبها که از جهت ظهور او فنا و نا پیدا شده بودند تا آن تجلی حق
بر وجود گشت سمع و بصر باقی در نتیجه جمال حسنت وجود را که بساط
او عام و شامل است و خصم من که تجلی الجواهر گشت سمع و بصر و روح
بود جلوه داد تا من خود را بواسطه سلب جمله اضافات و فنا تجلی

عین این وجود واحد مطلق منبسط دیدم پس هرچه بواسطهٔ نظر مدرک
من شد چون از وجود حقی دلت خود را عین آن چیز دیدم و آن دید
حواس هم معشوق را در آن مدرک منظور یعنی ذات خود و یعنی آن چیز شناخته
کردم و همهٔ موجودات را ظهور آن یک ذات یافتم که عین وجود ظاهر
این ذکر مبدأ الحادث که سابق مذکور بود و اما ذکر وسط و احاطه
درین دو بیت آنست که می گوید ع [illegible] لوائه فاتها تا لما بمعنی
[illegible] ای وهذا البعد دحلاه له حلوه اظهر له بحلی له ظهر المرائی
معطل اه واصل بروی حمل الهواء و ما رواد [illegible] فی الما رکرها مقدم
ذکر خلق الذات که وحدها الموجودة بالوجود المطلق فی کلها لبیان مبدأ
الاتحاد لان کلها توحدها الذی هو الوجود المطلق اقضا المحبة و فنا
فی المحبوب المعبر عنه فی اصطلاح الصوفیه بالاتحاد ای اظهرت ذات المحبوب
و حال ظهورها الموجود المطلق تناظری و کنت لذا ما برؤیه العیان فی — الوجود
کل مرکبا ادارته مظهر وجودها و مرآة شهودها معلوم و اشهدت
عینی اذ بدت بوحدتی هنالک ایا با تحلو حلولی من پس و لمو بکلم
و باطن خود هم و چون حضرت معشوق پیدا شد پس حواس هم باما فهم اکا

یعنی از حضرت غیب ذات معشوق بواسطهٔ ندا ثانی جلوه خود هم یعنی باطن ها هم
که من هم حضرت معشوق بودم یعنی باطن وجود که حضرت غیب ذات و یعنی
او شامل بر سول و احوال او از حضرت علم از پس پرده حقایق معلومات
نهانست چنانکه هر معلوی صورت و پرده سابق از رسول است و آن
شان غیب و باطن آن حقیقت معلوم و از وجود علمی و شهود عبارت کنند
و مراد از آنکه گو شد هر ماهیتی در حضرت علم و غیب چون وجود علمی دارد
این باطن وجودست که حضرت واحدیت که منشأ کثرت نسبی و اعتباریست
معلوم دارد چه در آن حضرت وجود عین علمست و علم عین ذات و باز ظاهر
وجود که همه عین قابلیات و حضرت شهادت او بواسطهٔ ظهور در خود لشکر بر
ارواح و مثال و حس را و همهٔ ارواح و صور روحانی و مثالی و حسیات
بود و سوی ملات ظهور او بود چنانکه گفته شد و او را وجود حسی گویند و بسبب
او که حضرت معشوق احدیت که مسقط اعتبارات است ما همه است او نیز هم
در پرده نسبت و اضافات و اسما و صفات و تعینات و نسبت و اضافات
محل کمال ظهور او بود با ظاهر و باطن و حده پس چون بواسطهٔ سلوک
و ریاضت آن جمله قیود صفات و اضافات که صور کثرت والحاق

بود ند ازین معانی شدند حقیقت دل که جامع است و مرج صال وحدت
وساطت و براءت که صفت روح است و میان کثرت تعلق و ترکیب از صفات
منزلت بصورت وحدت مجموعی که حقیقت اعتدالات بیدا آمد پس ظاهر
وجود درین دل تجلی کرد نامی دران تجلی ظهور وجود را بکمال واطلاقه و
راحد وحدته در ما لهم و نام ظاهر متجلی شدم خنانکه در سخن گذشته گفتم و این
سوم بود درین وبی صفات او چون این سه مقام شد انگاه بار در روح
وصفات او سیر اغاز کردم و تجلی که از نفس و احکام روح و تعلق و صفات
تنزیهی و وحدت بساطت حاصل بود بواسطه وکمون اسما و صفات که
بود چه سمیع بصیر و کمون آن تجلی حق سکرد هم با باطن
روح رسیدم که حقیقت و ماهیت من بود هم آن جمعیت بر صد دل که
در روح نزیهان بود بیدا آمد انگاه تجلی از باطن وجود ازین دل سود
و غیب صفت و باطن ما هیت را که سالها از سودن دانسته سکرد آید
ندلک یعنی جمله واشهدت عنی احدیت بس بواسطه انک آن تجلی مرا که باطن
وجود و سالها از سول است از خلوت صفت است من که باطن روح ست
من حلول داده و حجاب و پرده مرا ازین برداشتند با من درین

حضرت

حضرت غیب و باطن خود مرا عین سالها از سون دادم معشوق
بافتم و این سازمان دران حضرت عین ذات بود انکا معاملت و غیر را
اصلا مجال نیست بصحیح مولد موه حدیث هنالک انا انا کلمی حلوا لی بالمحلی
المضاف الی صنع والمستطیع باهلی کاله عن ذکر حکمه وصفه و این
حکم تجلی اسم باطن بود و کمون آن بعد ازین درین و بیت دیگر ذکر تجلی جمع
سکند من الظاهر والباطن که مرتبه کمال بعلو ازاد و حو کمون آن تجلی
جمع مو موقت برفنا بعد بهر انک از این دو تجلی ظاهری و باطنی و حضور
باهر یکی دون الاخر لازم درست امده ذکر فنای ال بعد و وجود و دران
ست دیگر کمون تجلی جمع قال الله المرشده ڈ الا اسهاد دعلی الاحصار بعضی
مفعولین واسندت فعل مالم یسم فاعله منه احد مفعولیه باز التکلم الفهم
مقام الفاعل والثانی عینی واراد بالعیب باطنه لان باطن کل شی حقیقته
کما ان الظاهر شهادته واحضرت باطن حسن حضرت المحبوب وحدت فی
ذلک المقام دالا داءها بکشف باطنی الذی عرفت عند تخلی حلوتی و هذا
المعنی مبنی علی ان المحب محبوب باطنا حب ظاهرا کما ان المحبوب محب باطنا
محبوب ظاهرا فاذا انکشف باطن المحب وجب ان یری حبیبه علی المحبوب لاحصار
وصف المحب والمحبوب قوله م ه طاح وجودی فی شهودی و بت من

وجود شهودی با حضرت شیخ سل سره و سعادت محو شد وجود ظاهر
من و حضور و شعور من با و در شهود باطن من هم جدا شدم از آن وجود
علمی که با من بود حسب من مضاف بود آن حال که محو گشته بعد حضور
هر یک ازین دو تجلی بودم با اعانت گشته حضور با یک از آن هر محو آن دیگر
یعنی هر چند تجلی ظاهری اولا و باطنی ثانیا متحقق شدم اما هنوز شهودم مقید
بود با درو وقت حضور با تجلی ظاهری تجلی باطنی درو وی محو شده بود و من از و
غائب و محجوب بودم و چون این شهود تجلی باطنی که موجب عسر باطنی صحبت
شیخ روی نمود آن وجود یعنی و تجلی ظاهری درو محو افتاد و من از و
محجوب و مخبر گشتم و هو معنی قوله و طاح وجودی فی شهودی پس در حال محو
یک ازین دو تجلی آن دیگر را مستغنی بود و ما را یکی از ایشان دیگری
محو می افتاد و این اعدام تلوین گفته اند و باصطلاح قوم و چون طلب
من حضرت ذات و صفت بود که هر دو تجلی در آن حضرت مجتمع و متحد
اند و لیکن سبب می شود و کمال من شهود با آن حضرت که او را جمع الجمع
و مقام تمکین نیز خوانند نارسیده بود و حصول من شهود این تجلی جمع
موقوف بود محو هر یک ازین دو تجلی و تشعر نا مشاهدات آن دیگر

پس در آن حال که متوجه آن حضرت صحبت شدم و ما هی هر یک ازین
دو تجلی و شهید هر یک بودم نه مستبقی ازیشان از هر محو دیگری ازین
شهود باطنی و وجودی تجلی ظاهر که بوجه مقابل است و موجب عسر باطن
صحبت شیخ از بالای سول حداوی مخبر گشتم و هو معنی قوله و بسط فی وجود
شهودی ما جاء للعبد بکلا التجلیین الظاهری والباطنی من غیر حجب لاحدهما
لا جل محو الاخر و الله المرشد و طاح الی و ساطع بعد ذلک و هو شی
الذی من وجود شهودی حال کونی با خاست یوحد و طاح مطلع
ظهی هلک و بان بعینه ما بها فارد با خاطر سست حالا ان حل الجمع
شهودی لی بلا شی طلع وجودی فی شهودی و مأرد و صف شهودی لأنه
تمام مقامات الجمعیه و ... فی حال کونها ما حاصل وجودی هر سست
م و معاینه مشاهدات محو شاهدی بشهده للحضور من بعد سکری سرگ
و معاینه کردم آن چیز را که دیده بودم از باطن صحبت خود دم که بسا از
شنوانیست سحر اسعینا در حال شاهد خود شدم یعنی ظاهر که در شهود تجلی
باطنی محو افتاده بود و این معاینه تجلی باطنی اختصاصی مرا بواسطه آن
سر شد که با آن حضرت صحبت که ما بنا از شهود ظاهری و باطنت

و بمشاهدهٔ این شهود ظاهری محو شدم و نوعی تلاشی گشتم بسبب هشیاری که
بعد از آن بتجلی جمع و مقام تمکین حاصل آمد و بعد از رسیدن فنا و محو ولی حسی
از این مقام جمع و بعد از آن دو تجلی باطنی و ظاهری که از آن بقا و صحو که حضرت
جمعست و مقام تمکین بود از فنا و محو و مرتبهٔ اتحاد بود یعنی چون
از حضور این تجلی باطنی و ظاهری و بعد از آن نهانی شدم که انوار آن فنا
فی الفنا گشته اند و از وجود و آن تجلیات و مقام تلوین و هر هستی
و نیستی بروی گشته است سخن گفتم که سبب حصول این مجموعی است بعد از آن
تا آن تجلی جمعی و حضرت جمع و مقام تمکین که منشأ وجود و حامل تجلیات
و موجودات و مبدأ علم و همه جهانگون معلومات و معدومات است
و مشهود عین آن ظاهر وجود است که شاهد است و شهود و ادراک
من بعد نوعی مضافست باقی و محقق گشتم چون بیان حسی که تجلی جمع
مستور شده بود نظر کردم هرچه در وقت آن محو شاهد خود در آن تجلی ظاهری
از آن تجلی باطنی و اختصاص بحر حقیقت من و طهر دانی بسالکی که باطن حقیقت
منست مشاهده کرده بودم و در این اتفاق الفنا از وجود غایب و متحیر گشته بکون
بواسطهٔ صحو باین حضرت جمع که مشهود آن شاهد بل عله شهود است

بتجلیات

و تجلیات است چون از احساس هشیار شدم عین آن اختصاص و طهر را
در آن حضرت یافتم و هیچ چیز را سبقی ندیدم ﻫ ذ المعاینه الملکه
واللام للعهد کما فی قوله تعالی ظلموهن بعد تمهن والصحوی مشهده علی
ما شهدت ای لا ارث ما شاهدته من بینی شاهده الذی هو المحو فی
حال محو شاهدی الذی هو وجودی الکافر الظاهر لاجل صحوی الحاصل
بعد سکر سعلی الصحو بقوله حالت کما سعلق شهده بقوله شاهدت لان حلاوة
هذا الشهود لا تمکن الا لوجود الصحو الحاصل بعد السکر فان السکر یکون فی
اوائل الشهود قبل استقرار مقامه بطلوع انوار الشهود بادره و سطع
و تعبر السنه الصوفیه عنها بالبوارق واللوائح واللوامع والطوالع والبوادی
والبواده و تسمیه هذه التلویحات وجود السکر لمصادفه نور القدم
ظلمة الحدث و مصادمه ایاها فاذا السبیل الظلمه بالکلیه لا تمکن بنور
الشهود و تحقق معنی ظهور النور و بطل المورد لا تصادف نور التجلی غیر
کما سنر فلا یبح السکر و یستقر مقام الشهود للصحو و لما کان الصحو بعد المحو
والمحو مقدمه رفع المعاینه سبب حصول تجلی الذات قال لم نعی الصحو
بعد المحو لم اکن غیرنا و ذاتی بذاتی اذ تجلت حلت بی بل

سعالی احدیت وتقا حقیقی بعدازین لهوالفنا فی الفنا مس سلم حرحضرت
معشوق وحوحقیقت این ذات یکانه بجمعها وکلیتها کلی کرد الی ذات
من اطلاق وکلیت وجمعیت حقیقی او راست الااسه شد واین حکم بعد
وعت حروسا نوزالکنت وحرکت ذات مطلق کل الکلات
ظاهر عاید هیچ هو الله الذی لا ذات الحق تعالی وقوله کلت من الکلمه
فاهم این مراد که کلمته التی قد تحلف من یادیها فاودع کل ما یحتاج الیه
مما الکلمة منها لها غیر انه تعالی هو المعطی لها ان تعطی فان الست المعطا
هی التی ان وان هی اعطت کل ان فانها المعطی لذلک بما کان علیها حلیه
لا ان لها منها بها کنت ما تعطی بها فلما منها کشفه بجعلها حلیه عن بینه
تعالی حیح علیها ه دای ربعت عن هی حال الفص بعد الهو وج کلف
ای هو منه دلتا بذلة اذ کلت ولا یسع کلمها الکل لانها لا تحاد
عرنا وهذا سو بها به لالای دکالی بیدا سه کلی الذات لغیرنا نعم دست
علی الالای دا حکاما فعالهم فوصعی دلم یدیع ما سئل وهعما وهما
اذ وواحد کرهستی سس بس هر صورتی که اکنون در بن صورت
عنصری مرا و صفت کنند از ضحک و بکا و سخط و رضا و رجوع و مرض

وامثال این آن وصف حضرت معشوق باشد و هر صورتی و شکلی که او را
باشد از حسن و جمال و عظمت و کبریا و بکوتا هوی اکنون ما هر دو یک ذات
شده ام این مشابه تصور من باشد و ارنیجا حقیقت من صفت علم بعد
وصف علم بطنی و عارست اذ دیت ولکن الله رمی و ان الذین یبایعونک
انما یبایعون الله و ورادت بلی فی احسن صوره و ان الله جمیل یحب
الجمال و تجلی لهم الرب فی ادنی صورة و امثال این معلوم شود و الله المرشد مصور
هم فان دعت کنت الحمد و ان اکن منادی اجابه من دعلیا و لبت
سس بس اگر حضرت او خوانده شود بدعا شی و سوالی من یا تم احات
کشند و اگر من یا لک کرده شوم در حاجتی و دفع طلبی حضرت او یا سد کشند در
جواب دهند و لبیک گویند تقضای آن حاجه و دفع این طلب هم
و ان یطعت کنت المناجی کذلک ان وصف حد ثنا اعالی وصف سس کذاک
سس و اگر او سخنی گوید آن بار گوینده من بوده باشم و اگر من بصد جواهم
او باشد که حکایت و وصف عرضه کرده باشد م و بدیع تا المخاطب عنا
و فی رعما عن و ه الوق یعنی سس بس بدلکی رجوع سد با محاکه حال
تا اگر کسی گوید کنت ان کنت باشد و در دفع این با حطاب از آن

اهل و جماعه که سوده ودوی کرمارند بلند شدم وآزاد آمدم در بیت
صنعت ایهام بکار برده است در اینجا گفت رفع یا الملاحظه یک معنی است
که مرفوع و با جر شدن باملاحظه مثال ها در احکام اصلا این حرو بکار بردن
درست باشد و دیگر آنکه این حرف با که حیثیت وجه و نفیه او وی نظیر
دلالت می کند و ضم ورفع او بر نفس متکلم اکنون این حرف یا در مثال
سخن یا الکلی جر مرفوع و هم بکار بردن جایز ما مدح با الملاحظه مفهوم علما
رفع علاوت للمخاطب و فی قوله رفع معنی ارسلنا الیه ه ذالالتفات الی اسب
رجع الحی الی السه وکشف قناع التشهد عن الذات الواحدة الموصوفة بصفات
المعنویه باطلاقها کل وصف مضاف الی موصوفها و کل بشد وصورة جلی
مصاف فالی هیما فان الحادث واحدها کتب الحسنه وان احسن من دعلا کان
المحسنة والملبسه وان الطف بالمعان کتب المعانی وان قصدت حد سماما قصد
الالهی وظهیما القول بعد دفعت با الملاحظه حسنا ای ارفعت النغمه اللا یه لها الخطاب
ه مخاطبی ایاها و رفعت حرکه فیها معنی حسن مصادر عمر المخاطب هو المتکلم ای
لا المتکلم معه الا وحدانی الکلم مع نفسی وسی فی هذا الوجه سبب الای درمعنی
عن اهل النوره والملعبین بوره النوق وانی الرفع بها من باب الا بهام

ثم اعرب عن جواز الای دلیل لجوزه سان جمیع مقاله فان لم یجوز بلا مه
الاثنین واحدا کان و لم یعت لبعد بعت سن بس سن اکر عقل او کرشلی
جایز شود که یکی باشد و سا کن بابت سوی مال از جهت دوری او را که آورده است
ملاحظه فکر و حکم کردن بصحت و فساد آن وارد رنگ کردن و در حکم بجواز او علم
جوازه م ساحلوا اشارات علیک حصه بها کعبارات لوانک حلیته سن بس
هم اکنون حلو مید هم بر ابواب ر تنها نوشته را مان روت که آن
اشارات محو عبارات و مثالهای ظاهر در لوح بعد بره ملک و سالی
بها تعود المحل بالاشارات الخفیه کالعبارات الکلیه ه م و اعرب عنها مولا
حسب لا کس لیس بمثالی سماع و رد به سن بس و مثال کنم زوش ظاهر از آن
روت مثالی درمعنی اکفته با الکا کنا شد باسمم آنکاه هیچ کوسی در آن
باب و آن انصاح که کنم بد و مثال باشد یکی سماع و نقل چنانکه ظهور جلی
جبریل در صورت دحیه الکلبی و دوم صورت مثالها در حس چنانکه در
امانت آمده خواهیم گفت قوله ولانت حس حروالا فیما بین التی فیه للمجنس
شدت علیها الغا کما فی لمک و رب وحصت بما فی الا مثال و حسن مفعول
یرو النفی وکانه قال ولا حصل لیس لک او انما الضب حس بفعل مقدر ای ولا

ای حسن لبس وہذا رای الاصمعی والمراد بالافصاح والاعراب بالمعنی
المنقوط الاتیان بالالفاظ الغریبة یعنی بایستی کہ گویم در بیان آن تقدیم
بیان وکشف این مسئلہ بکنم بیانی غریب در عجب الکشف وسومہا ای ثواب
لان حسن لباقہ زید علیہا الا کما فی ع والکمل الوقت ہ دالاما
الحی العقل والسنة الموثقة عن سادرة الحکم بصوالتی وقت ده مثل الرو
والاصحاط والاشارة اقابیل علی معنی دلالة خفیة وتعدی بالیاء وبالی
تعالی ده والبد والعبارة لفظ یدل علی معنی دلالة جلیة مقول صفة
لاشارات وجلیة صفة لعبارات لیکن الموصوف لا التفسیر باحد
وصفہ کقولہ نفخة واحدة وما ظہر من معنی الاشارة خفی من معنی العبارة
وسماہ المحققون اشارة العبارة وعبارة الاشارة والاعراب الکشف و
الافصاح ولا بین للامالة الحسن یدل علیہا التارکما فی ع وحسن
من الاحسان وحسن منصوب کما فی النسخ کانہ قال ولا احسن ذلک او
منصوب بفعل مقدر ای ولا اری حسن لبس وہذا رای الاصمعی والاعراب بالمعنی
المنقوط الاتیان بالالفاظ الغریبة والبیان والنظامی بہا التحیر
الدوره وقولہ [illegible] یعنی ان ما کان ظلمک ولم [illegible]

عطلک

واعدا ز

واصدا اللاحالة شرطا لیست سابقا علیک اشارات حضرة ملک الاوہہ کہ عبارت از جلد
[illegible] واقع جمال وحال کوئی اسا [illegible] حسن [illegible] بیس [illegible]
ورود اما السماع فکظہور جبرئیل فی صورة دحیة الکلبی واما الورود فکالمذکور یا
بعد رسل فی قولہ والسنة بالرہان قوی صار بما مثال المحو والصحو علی من کس
وامانت کہ [illegible] روشن برین قول ودعوی خود راکہ من حضرت معشوق گاہ
شدہ ام ودوبی اعمال مرتفع گشتہ است دیدہ مثال سیل دیدہ کہ بر حق شر
در ہمہ اقوال واعمال خود واسرار اشیاء وعلم واطلاع عام یسلی دیدہ وسال مطلق
مدعی خود دعا سد وازین حضرت صحبت حبیب کہ منشا وجود وعلم حاصل است واروما
سند العقول لدی مرادان حضرت است اعتماد کا ہفت در بن بود کہ جملہ علوم ازین
حضرت یافتہ ام ودر بیان می آورم سیل اطلاق وسیل حصول یافتہ وارسال
واسعار ضہ ونظلال محفوظ بودہ محو صحو موصوف محذوف ای سیل اہل صادر
محو وبود ان بیان آنست کہ در عالم حس مشاہدہ سکنی مران علی کو عدد اگہ اول
معدوم بود امد کہ بواسطہ ما سبق من جہت الطراح آل بوی بصفا یہ تورین معدوم
شود لیکن ظاہر شود واو را اعدد ان مادہ کہ بر مراج این معدوم غالب
است معلوم خود دسکر داند وصفات وہویت او را اعطل سکر داند واین معنی بصحو

سوئی

شخص این مصروع ظاهر میکرد پس در ین حال این مدعی ارد کان این مصروع
ما نوعی میگوید یعنی که هر لحظه در مان این مصروع حالا که سلا این مصروع حال
صحه هر لحظه تا سی یکی دیگر میداند که عین فهم کردن و در ین حال این سلم از
دیگان او ما نوعی ما سگی تحی میگوید و سوا از کوان واحوال ما فی وسبیل که
او را الحکم لطاف و سارف و ملک محی و عقود کوان مر مرث و سارات ان در نزول
این کوان با این عالم و سار ها کی از ان احوال و کوان اکا بی حاصلست احتیاج
سکند و ان جهان ظاهری شود پس بو سیلی اصلا و لعه هر سن صدا این اگر این سخن
گوینده عرا ان شخص مصروعست که یا نحوی ذات او یکی شده است چه تو سخن
از شخص این مصروع معلوب می شنوی اکنون این شال دلیل بوشیدست بر
صحه دعوی ما از ما که معلوم و محولست کاس مدعی ما این سلم مصروع منشی
الله در حلقه و امکان و سعا بر دل عین وجود و شخص و اوصاف و اخلاق
سارف و عرا آن و وجود او اوصاف صحیح یک از ان سان اصل و جود و صفات آن
دیگر ما عالب بر وجود ان دیگر است و در صحیح هر یک از ان ان ما زید یگر محتاج که پس
حوی جایدست و وانع که حسن دو شخص بواسطه علم صفات یکی از ان مالوفی
بالصفات ان دیگر و بر صفات یکی بر ان دیگر را در نظر تو یکی نماید ما نوما طلاع

عمر و دو وی سیان ان ان حکم کنی چرا جایز نباشد که وجودی که اصل مطلوبست
و ان مضاف ذات حضرت معشوق بصفت وحدت و فوق اطلاق و کلی کند بر
وجودی که بجمیع صفات بر تو اوست و در همه هر از ذات و صفات وی
محتاج و در همه احوال بر وی قادر و قاهر و غالب و ان نوع خود را که معتقد
ما لا اصل که صفات اطلاق و مطلوب و مشهور کرد اند ما هدا این معهد بواسطه این
و علت اطلاق بر و فنا و سهلک شود و انکه اصلست بصفات الا صلیه ما شد و از
دو یکی شدن که مدعا یافت هر دو یکی خواهم پس از کجا گفت انما الرحمان هادر
ما سال محو این قیاس روشن بطریق اولی محو است پس این معنی مذکور را در ین دو
نقش آنکه تو تو میکند مر عشوه بنک و الصحیح عرفنا علی اهلها منها هست
حسب سن الکسی یکی او وا که مدعی در سا کرده باشد و در و فی طلبه مجاری
صریح که بر او اصلا میکند عزا این صحیح مصروع یعنی مدعی ارد کان مصروع در نفی و
کار ش یکی او را السود و تکرف و مطلوب خود کرد اسد ما نمانا که این مصروع هواله
سد ما مدعی که فرض شد الکار فی قوله عشوه مصل بوله هار با سالاحرت مثال رجل
مجی و انما ان السوطه لا تطالب ما نعم بهذه الواهه للنسا لتوب سسهن لست ما یغفل
و علیه حکم الا شغال علمین م و ملیه تبدو الغزل نما علیه بر اهل الا دلیست

ندی

حق
سن بين و از بعنی که ظاهر می شود از بینونه بو لعب و برهان او بر تعوت
دلایل او بنش درست نشده شد باید قد ذکر مستوفی ح بعولنا بنها ای بو لعبها
و علیه علی قول حام و فی العلم حقا ان سبدی بعوث سمعت سوانا و هی فی الحسن
امدث بین بین و در علم بالدلیت بطریق حلقه که این مبدا کننده آن بعث عرشا
عرب و آن عرب که مستدلی طران مسموعات و معان برای آنست و المسموعه
المولد
است که در حسن این سخن عرب با سدا کرد و بو دها مبان اضافه المصدر
مسموعه
بعره بخو زبد قایم حقا یعنی چون بنفس کو بنده طرآن مسموعات و لوازم
و رمان او می شود بس معلوم می شود که بری الحکم علیه بر عمل بادمی یکی شده
است ه ذا البرهان دلیل واضح و قوله بخو صفه المحذوف ای مثل رجل
مجی و عمله الشئی اصله و الساری و قوله مسموعه صفه قوله صادرا ای صادر
مسموعه منا لا کمثل رجل بجی و المسموعه امراه حرصنا الحق بصرف فی
بدنها بصرو بصعها الموزوله عنه بعله السودا و علی بدنها و حدوث مراتب
بصرف الحق عنه و امدث علی انها مراد الاسا و جمیع الحوادث فی الکاینات
و بعث بها لا التناس مسموع القول الکاری علی انها و ارادلیل بها
بد لغفلها و قوله حقا مبان المصدر المولد لغیره بخو قائم حقا و الغرض

علیه بعود علی انها لعطا و ان کان معناه اللغه و اضافه المسن الی
ضمیرها اضافه المصدر الی المفعول لان الحق یسمها کما فی قوله هو و اذا سمعهم
طانه من السلطان بعد بره واسه قولها فی الکاد بالدلیل الواضح مثالا
مثالا کمثال رجل محق و الکال ای الکتف علاه امری با مراه معروفه بشکر
عن احوال العیب طرها من الحق علی ما حاله المفرح فی مسل الحق ایاها حسب
حسب اساملو عرفها علی انها و یصح منه البرهان علی صحه قول و سب
فی علم الصریح ان سبدی ما سمعت منا من حدیث الانبا طرها و الکال انها فی حسن
امدث و سیاق هذا المعنی ان یکون او لا دعواها و یقول المراد من الالی ظهور
سلطان الاصل الذی هو الوجود المطلق علی الوجه الذی هو الوجود المقید
الی العبد کیف یعرض عن البصر و بسوط بما یری فی الحق ظهور الصفات و الافعال
من العبد و یوفی الحسبه لولا ان المتصرف بصفاته الواسعه علی ما ورد فی نص
کنت له سمعا و بصرا و هذا الحدیث ثم یقول هذا المعنی جاز لو فوته حسب تعلقات علیها
علی
الحق و تصرف فی بدنها یقول بعینها و البرهان علی صحه هذه الدعوی انه یظهر
انها لعبه بعاد بعینها و لم یوفها فظ مثلان مسکم الحجه بالنوبه او بالعکس
سعلم هنا ان المتکلم علی انها عرفها و ان کان یالدار الکلام الحسن عنها و اذا

ويقع هذا المعنى من الحق والمصنوعة مع تباين صورتهما وصفتهما وتساويهما
في الامكان والبعد فكيف تنكره من الملحد وحقيقة المخلوق على صورة صفاته
واسمائه واخلاقه مع كمال قدرة الواجب في التصرف والابداع واما
الحق حين ارسل رسله من الغيب الى الشهادة فتمثل لها فيل وفوقها واتى بالكتاب
في صور مبعوثه لان تعالى كان فلما تقع الا للذين سبب ضعف عقولهن وعلمه
حكم الا تعال عليهن وما علم ان العلم بوقوع الاتحاد في المصنوعة لا بعد
بوجوده في صورة المتنازع فيه خاطب بهذا المعنى في حضرة محمد صلعم الغير افهم
المعتقد بقوله لم فلو واحد است اصحت واحد اشاره له ما قلته
حقیقت پس پس تو که مسترشدی اگر این کثرت صفات بکثافت سوی
ظهور وحدت اعتدال دل و حکم او برسد بواطن صاحب دل گردی
آنگاه باسده سوی این معنی که گفتیم حقیقت نظر بو ساله بدانکه
سالک چون صاحب دل شود و بواسطه فنا کثرت صفات نفس و اخلاق
ان بوحدت صفات دل محو باید و بار حکم سار گاهی در وی احکام
کثرت نفس اعلی باشد و گاهی بار حکم بوحدت مجموعی قلب بوی میشود
و گاهی حکم وحدت حقیقی بر وجودی و کلی راه او را بکلی فرو میگرد

من بعلم

پس هرگاه که این سالک در امری از امور الهی یا کونیه بحضرت توجه کند
تا حقیقت آن امر بروی آشکارا شود در حال آن توجه خاص اگر
تجلی روی نماید مصحح بحکم حقیقه آن امر و آن زمان حکمی از احکام باطله
باشد تا آن تجلی برسد و او را بقهر مستهلک گرداند پس حقیقت آن امر را
آشکارا کند و ادراک کند چنانکه باشد و اگر در حال ظهور آن تجلی خاص سالک را
بحکم قلب و وحدت و عدالت سلس یا بدان حالت باشد و اگر قلب بدان
تجلی خاص مصحح کلیات امر بر سالک بحکم وحدت حقیقی بر شش لطائف
باید ابتدا انتها گوید اکنون میگویند که تو مسترشدی اگر بوحدت مجموعی قلب
محو باشد و در آن حال حقیقت این معنی ادراک با تو بر کردم مسوده ثبوتی
ع آن حقیقت نظر تو بدان که تحقیق معلوم گشت بحکم مناسبت ع المعنی الی الصورات
السمعی فی باظر الحال و فی الظاهره ذوله واحد اصوت بسعال مجروف بتلقه
ما بعده و ما هو حوله مقصود المعنی مقبوله و احد او نصیب مناسبة علی التوالی لها
اردت من فاته هذا البرهان الانسان جواز الاتحاد مطلقا وذلک حاصل
بالاسباب و بوجه فی المصنوعة اما العلم بوقوعه فی صورة المتنازع فیه
تحت وطيشرط وحدة النفس اتحادهما عن تكثر الصفات وتعدد الجهات

لتحصل المناسبة بينهما و من الواحد النازل بها فلو هرت احدا وحدت معنى قول
حقيقة بطريق المشاهدة لا بالاستدلال و وحدة النفس هي ما يسمى بها الاشارة
في واو ادناه بان يشهد باطنا و كل صفة و فعل لها و مادام العبد يصف الى نفسه
صفة و فعلا فهو عاكف على الشرك الخفي سبحانه ضال عن هدى الحق فلذلك قال لم
ولكن على الشرك الخفي عكفت لو عرفت نفس عن هدى الحق ضللت پس ولكن تو
گرسنه تشنه بودی شرک خفی اتفاق کرده و در ان ... سبب بعضی کلم گرفت
صفات و افعال و حظوظ خود ... و علم آن بودی از راه ذات وحدت و عطا
گمراه گشته ای یعنی با این احکام تعینی نفس ... غالبست تو این
وجود مضاف را در مراتب تعینات و وجود ... مطلق حق ... بالکلیه
و این شرک خفی است ... در وجود امکانی الا آنکه چون آن وجود مطلق
را ... و جمله صفات کمال را ... و قدرت و لی ... نوی
می شود و ... اگر ... آن وجود مطلق که ... این وجود
... امکانی و او را ... صفات ... دانی و ... لا ... لوی
اضافت امکانی لا جرم شرک خفی داری و چون وجود ... ست در حقیقت
پس ... کثرت بود ... وحدت حق محجوب و از راه وصول ان نفس نو د

گمراه گشته اگر تو این حقیقت را شناسی رسید فنای آن او صاف سوی ... ارثی
گرامی خلاص یا لی د جواب لو طرفت محذوف ای لو عرفت هذا المعنى فصل له
عکفت على الشرك الخفي و لما كان المواصلة من المحب و المحبوب عبارة عن الالحاد
بطل الشرك بوجود بينهما قال لم و لي حد من طرب و حدة يبطل الشرك يحصل منه توحيد
مطلوبه من بعد و الست و من هجره و لم يوجد في المحب توحيد محبوبه و الحاد
المحب مع محبوبه فهذا الشرك الذي بين هو في مقابلة و لم يعن به توحيد
ما را المطلوب و المحو فلا يحصل الله لست لا ن ... لو صل هو هذا الالحاد عاشق
سالک که نا یافت شود این ... بود وی در شوق و سلوک را در شوق ... هستی
... و ان ... معشوق ... و اضافة هستی با ... عاشق و ... و طرفی
و مجازات ... حکمی و مطلق در ... مراتب و این هستی مضاف با عاشق ... ح
و ... این وجود دیگر ... پس چون این هستی ... وی ... ان ... و لی
و سایه زوال ... و هر گاه این حکم ... و ... فنا شود ان ... حقیقت
و اصل آشکار اگردد لا ... بعد از این آن فنا هستی ... الحق ... حقیقت
داند و چون ... حقایق و ... او صاف حقیقی و ... امکانی ... لا جرم
... این ... هر ... وجود را از حضرت معشوق دور ... الا ... ند

و حاصل حصول بدان حضرت می آید ما من حیث السید جه وصول حقیقی الی کمه بع
حد محبه و هذه بالکسر محبوبه و المعنی ان حب السوی مثل الی الهوی بعاد المحبوبین
و بعد المثل الی حد هما کون المیل الی جانب الآخر حتی یعود احدهما الها اثبات
من الحد الهه هوبه و بهاشد که حق حرام ما بطلوعنی بار حقه کما کان المشرک
هنا ه دالحب بنفر الی آ معبدره بکبرها محبوب من بعوضه اسبع و اللام
لی المشرک للعهد بعد بر الست و من اصبح لی حبه بوحد محبوبه هذا المشرک یعنی نا ر
المطلوعه من محبوبه ثم قال لم و ما سال بذا ال ن بهوی السوی و دعواه حقا
عنک ان لم ست سن سن و نصیب کرد و معبود کرد انند کا عشق والی دعشوق
مار بو جر طرو عرب و دعوی انوا که طری لها وجود ست اگر این طرو عرب
و دعوی اگه طری را وجود ست او محو کرده شود هاضا نکمه انها ابدی
ازان در تو فاند که محقق بار وجود حقیقی و وحدت او ما بت باقی کردن و از
نفرو کر خلاص بیابی بوده حقا من باب المصدر الموکد لغیره و هو متعلق بقوله
ان لم عنک یعنی سان الاول علت و المعنی لما استر الهوی ما تبع السوی کان
الدعوی عنک بالفعل لا بالقول فادعها الی هواکه انه حق فان لم
السوی عنک بلست فی التوحید و ذکره بما لم یسم فاعله تعظیما لانک للعهد

عل

لا تعتمد علی محوه الا بالله فهو سبک بذلک المحو الذی هو من فعلک
جراه علی فعلک بک اللی هو امتثال امره الذی جارت به رسله فانهم و لا تعمل والامتثال
الفناعة و التمکین من المخالفة و الامتثال منه و الا اذهب اعتقادک فایده
الامر و النهی و الف حکمک لا محمه و قد ورات بالرسل فهم الم برد اعتقادک
علیک کان لا اعتقادک یراد اعلمه و ان لا تعلم و لا تسعک حسن ظنک به سوء
اعتقادک فیه و لا معنی لما ذکره الناظم سوی هذا و هو لعل الهویة کوس الحب
و المحبوب سوا آ کان فی ایراد او ما یتوهم عنه من اعتقاد د کسان المسن سیما
عارف السادن الامره و دعواه مستد اخیر ما لحمله الشرطیه و حعانا کمد
للسه و عنک متعلق الدعوی ای دعوی بذا ان ان العادره عنک و قوله
ان لم سیط حرا ره ست یعنی ان لم من وجودک ست دعواک بذا السان
ای عاقب بذا الا لا م عنک سوی الغربه ما حا وجودک و ان لم ات عنک ست
لک ح دعواه حقا و استشهد کا له لعوده معاله فقال ام کذا کنت حسنا محل
ان یکشف الغطا من اللبس لا انعکس بتوبه سن سن من بر حسن بوده من
نش ان انکه کشاد ه سندی بوسندکی من وجه و مراتب بکلی ارتفاع بدیکی
کدا حسنت بوسن و حکم بعت حالت حقا و حال نمی بود هم از شرک و دو ی

کنتن دم از روح سعید با الشهود سوی واحد و توحید با الوجود یعنی
پس من گاهی می اندم و یکم کردن خودی خودم و علت الاعیان وجود
سعید بودم جمع گشته خودم می بودم با حضرت معشوق بواسطه شهود حضرت
اطلاق معشوق و گاهی می بردم و سامان خودی خودم و حضور بالات
وجود سعید مضاف بمن در مراتب تو اکنند گشته خودم می بودم یعنی
این وجود سعید مضاف بمن و صفت او بعد بود که اسمی جامع اند الله
بمشاهده وحدت و اطلاق فی الغیب و کونی معه و حصول بهذه الکیفیة
جمعاً و هذا الشهود اما کان بواسطة بعد الى الذات و ما سوی والهیات
العیانی الوجودیة و اضافتها الى الحقائق بعد امحاء و کیف الى سوق
ذاتها بالوجود المعبد المضاف الیّ و وجد لها ایاه و حضوری بعد ذلك
السوی اما کان بسبب وحدانی الذات و ما یتعلق بها من الصفات والاضافات
الوجودیة بعد وجودی کیف محا شهود ذاتی و توحید وجودی المحقق
وجدان وجودی و اضافته الى کثرة سوقاً و الغائی السوی مع المحقق
اذا اعددت شهودی لذاتها بالعطف على الوحدة و اذا وجدت وجودی
بسبب عینها و فی هذا المعنى تبدل بود شهود که من وجود که بود سعید فاذا

معدت وجود حسک بوحدتها فی الوجود سوی الآن او ان الوجود
الجمع فی المزدد فاذا اعددت بک هذا کنت موحداً و اذا وجدتک کنت متوحداً
موضعی الی التزاماً لمجرد و تحقیق بلطف اصطلاحاً یعنی پس من مراد بوقت
اندافت وجدانی کردا حضرت معشوق و عمل بحیث السرام من که نور
خودم و ستاری خودم و بار دو اجمع میکرد با معشوق بود که در حضور با
یعنی سعید مضاف بخودم که ان سلب و بی بطریق اصطلام بود و اصطلام
بی کردن صفات بشریه و فنا یافتن بود بواردی قوی از عالم غیب و آن جمع
بودن میع اسطعیب یعنی می بود از خودم و اینی و صفات خودم محو له
التزاما تحصیل على المقبول له و اصطلاحا تحصیل على الجمع یعنی هذا اللف کان
بطریق الاصطلام فی جمع مطلق ادنه اذا شاهدها و هذا الست شرح ما
قبلهم اجمال حصص الصحو والسکر موجی الیها و بخوی علی الکمال فانت سید کل
پس من می بدانستم که و وما کی و یعنی باره من در هشیاری و حضور با خودی
و اصل وجود سعید خودم و مستی و بیخبری را از من یعنی خودم و صفات
نفس خودم جواج و بوی سوی حضرت معشوق و خودم کمال می بردم
و محو و فنای خودم بالکلیه بجمیع الاوصاف و النعوت و الاضافات

عاشق قدر مقام و فوت و وصول و کمال خود می‌بیند ثم السدرة بهتفا
مراد بها غاية المقام الذي يصل السالك عندها ولا يتعداها ما هو منتهى سدرة
المنتهى التي ينتهي عندها اعمال جميع العاملين لا يتعداها والغاية
العلل ... من فوق كذا كتب الى قوله احال الاعمال السوء السوك راسى
وعلا الحق والتي لتعد الحق والسلك البحر لا العقل ولا الالزام بالشيء
محاله ونقيضه على المعقول والاصطلام الهلاك والحيرة كيفية الا الالزام احال
الطين من افعال العلوم وكسر مرة على عجز العاقل وهي ... سا ولهما
السدرة حتى صار العقل كالمرهوص والعالي العقد والسدرة المحو والتردد
والسدر والانى ... ولوصل المصاحبة وهي بالشهود وبالوجود للسيد
وهو بالشهود موطن حمله محو وفوق الصدر ... العبد ... بالشهود
سوى وكذا الحاله بالوجود ... لوحد وذلك لان ... الشهود
من انه والمشهود لا يتصور الا عند العقد والا يكون تحصيل الحاصل
كذا السبة الوجود ... لا عند الوحد ... وانت ... اروح
الى ... الاستار عند العقد ... الى ... تجلي
عند العقد اى كشف قبل كشف الغطاء ... من ... الشك

لوحدة

العقد

الى

الكون ... عن السوء من جهة التلبس الحجاب ... بالوجود
و ... واحده بالشهود فكان ذلك العبد ... شهود العبد ... و
سوى والوحد ... وجودى ... وحسى وكلما ... من ... الكمال
وعلا ... الى الحضور كان ... بالمراى الحضوري وكلما ...
على ... الكمال ... حضوري كان ... الكمال وجودي الاصطلاح
... على ... والاكراه ... والكمال ... المحو
الكلي على البقاء بالوجود التي هي ... المحو والسكر ... والحضور
منتهى ... الى مطلوبي وهذا البحر المنتهى بوجود المحو ...
لانه ... التردد والشك في المطلوب على ... المحو
بعد المحو فانه محمود مطلوب في قوله صلى الله عليه وسلم اللهم رب زدني تحيرا
السدرة ... البحر سدرة المنتهى الى البحر الى ... السدرة الا
بهذه سدرة المنتهى ... المنتهى ... هذه السدرة بخلاف الاول

ثم قال ... عين العين بالعبودي ...
چون ... و باکی ... غبار و رنگار حجاب ان ...
الصفات ... که ... اطریق ... از آنکه دل ... خودم

مهیلی ر

چو خودم بر خودم جلوه کردم و بر خودم پیدا شدم در ان حال که از ان
سحر بهار که کفتم هشیار شده بودم و از چشم ظاهر من شاهد حقیقت
هستی مطلق که عین العزت روشن گشته یعنی بواسطه این بهای ذوقم استهلاک
هر تعینی که موجب حدوث و حجابیت بودی ظاهرم با باطنم متحد شدند و
چون بو حکم سد و حدوثی که بود بکلیت برنگشت لاجرم چشم ظاهر از من
نیز از اول ظاهر من بود شاهد حقیقت و باطن من که اصل همه بود
وصفات و تعینات پوشیده شد اما این چنین مر این کلی را ادراک
بیکنم چه بسبب این و ادراکات من ظاهر و باطن و قید و اطلاق و مقید
و مطلق یک حقیقت بیش نیست و در هر معنی مطلق با ما اطلاق و ساری و
ظاهر بیشتر و ظاهر و مقید را منظور آمده باطن و مطلق می باشم چه جمع العین
ما ستر و نور مصطفی لای سکر و بود سکر الجود ذلک ان بوحد بوقع الحب
فانه لا یکون الا الحق اسمع والعین الاولی البصیرة والثانیة الذات المحمود و
سدد واله و ممتنا بالحمد من جهة کونها اصل لا بما من جرتها اذ لا وصول الی الله
الا بعد الوصول الیها ای بطلبها اذ هی الوجود و کمعت بالصفات ولا یکون
هذا الا باحد صورتین فی جهته ویده بان ذلک مبرهن بالکتاب والسنة

اما

و اما بالکتاب فقوله ید الله فوق ایدیهم و هذا احداث سبحانه اذ
ید العبد ید الحق ازلی المبایعة واما السنة فقوله کنت سمعه وبصره ویده
وهذا الحاصل من العبد والکتاب یورث بالنوافل حتی صار الحق عینه بیده
و ید مننا فی الخلاصة ما ید لنا الا شیاء و فعول الا اکاد للممکن والواجب
بالذات فی حکم اذا فاتهم دعوة حلوة ای حصل من الجلالة واصطفی
ای ما فی والعین حجاب یعنی و ورد فی الحدیث واذا عال جلی قلبی والعین الاولی
الباصرة والثانیة الذات یعنی کان یکری بوجودی حجاب بلیق وهو حجاب الوجود
لما اصطلع صبد آدم الا لحجاب عین واسی صاحبا والحلت یعنی شاهدات والذات والوجود
حجاب فی البدایة والوسط لا فی النهایة کما یکون ظاهر الوجود المعبر عنه بالخلق
ولا شد ار حجاب باطنه فی الوسط و هو حال فناء الخلق والسکر یکون الحق المسمی
بالحق حجاب الظاهر واما فی النهایة حجابا و لا الحق حجابا بالخلق و تجلی الا سمی نه
جمع علی المکاشفة بالم الظاهر والباطن معا والمراد الی الموحد فی بدایة حال
الاتحاد حصل استوار معانه کما فی شهود الذات التی لعینه عن احساس
و بدو حال السکر فکما عاد من غیبته و سکره الی الشهود والصحو لم یزل حال
الشهود والاتحاد و هذا الشهود والصحو لما من جملة الاحوال والمقامات

و تجلی

بل كل واحد منهما في مقابلة مقام والشهود الذي هو من جملة المقامات شهود الحق
والصحو الذي هو من جملة المقامات صحو حاصل بعد المحو الكلي وقول الناظم رحمه الله
احسنتي معنا اشارة الى هذا الصحو وفي هذا المقام يرجع المحو باسرها ولا تكون
ظاهر الوجود حجاب الذات بل انه بعد صاحب هذا الصحو يعني باصرة جمال الذات
الموصوف بانها الباطن وهذا معنى قوله في العين بالعين مرت اي تحلت الظاهر
بعين الذات ثم قال م ومن فاني سكرا اصلحت ابي ولدى رجع الباقي يحكي كه حق
سبحانه و اراحساني كه آنگاه داشتم از برای حسی حجابت بعدم حضور با وجود هستی
جمله موجود و صفات و افعال ذات كه با آن بعدم حضور با خودی خود دويي بود
في بود ... بوحدت حقيقت راه نيافتم اكنون يكلی توانگر دلی ... شدم
از ان احتياج از جهت هشياری ... در حال تفرقه دوم كه از حضرت
جمع الجمع برای ارشاد و تكميل عالم تفرقه باز آمدم پس از شهود جمع ميان
مقيد و مطلق كه اكنون بدان متحققم همچون آن شهود وحدت حقيقی است كه
پيش از ين داشتم كه هستی را مقصود و الحضرت معشوق ميديدم و اين هر مطلق
و هر ... از مقيد و صورت وان يكی ديدن و دانستن هر ين جمع را است
كه در هر دو حال شهود يكذات بيش نيست و در حال پسين شهود بصفت اطلاق

ووحدت

ووحدت وكثرت هستی و اطلاق و تقييد پس ميكويد كه همچنانكه در وقت محو بمقام
وحدت شهود من حضرت يكذات معشوق بود درين وقت كه صحو من كمال
جمع وسعادت است هم همچنين مشهود من يك حقيقت بيش نيست و آن حضرت ذات يكتای معشوق
است جامع ميان وحدت حقيقی و كثرت نسبی بود سكرا و افاقة بعقلي المعقول
هج لما قال اولا والسكر منحي ثم وعاد فقال احسنتي معنا اي صاحبا قال
بعده ما معناه اني صحت عن السكر وكان فيما عنه من بعض ما هي الله من جهة
ما حصل لي السكر احسنتي معنا الذي هو في الفنا اي لسعيد فنا في الجمع والوجد
سوآء وسماه الفرق وهو جمع الجمع الذي هو الا كا د بالصحو وذلك لما براه اولا
الكل الذي سماه سكرا افاد صحوا وراى الفرق بعد ذلك كان هذا الفرق الثاني
وفي نسخة النشا ولما كان ما ذكره من يسير بهذه الاشارات وتكلم بلسان اهل المعرفة
عطاء وشكرا عنده يعقل معنيه او الحاق به اجابهم على صورة صحو سرعا
وعقلا وذوقا فقال ... علم ... بالكمال وهو معنى والدين جاء به
مما يشهد منهم ... ذكر النصب على ... الى ... لانها معنى
الاحتياج والافاقة بعقلي المعقول له وقوله بعد الفنا اشارة الى البقاء
بعد الجمع كما سبق ذكره وسمي ايضا البقاء بعد الفناء والصحو بعد السكر والاثم

العرف بسبب ان الحق الى ... الكلام
تاويل ... الصفة ... الفرقة

بعد الضعف والوقت الاول سوا السوى الحاصل قبل الجمع وهو مذموم والاداء بالجمع
المخالطة مع الخلق حالا والوحدة تعني لما اتصف من سكري عشت من افاقتي الى
سكري اي احساجي الى عدم لا هل او افيقي اي الحاصل بعد وصولي الى مقام البقا
الشاهد لحقي الان مع ظاهر الوجود كو جدي واقوالي عليه يسل الي كما كان يشهدني
الذات قبل هذا وحال وجدي واغوالي عليه عن الخلق خاصة كون الان شاهدا
للذات في حال اتحادي مع الخلق وهذا المقام هاما لا اتحاد لا سيما الا الاتصال
والنوى عن الخلق مع انه اي حال الخلاف بدايته وانه يطرق له النوال للعادة
حال الصحو لما فرغ من بيان مبدأ الاتحاد وسماه وحصول اثر هذه ايل
على السالك امره بالمجاهدة التي هي شرط المشاهدة فقال ثم جاهدت شاهدا بيتك
تلك وراه ما وصف سكونا من وجود سكينة پس پس مجاهده كن تا در وجود
تنها حليه او حال ونقابای وجودت با مشاهده كنی اوصاف خود را در اتحاد
كه این صفت تو بود این خلعت زیاده از آنچه من وصف كردم وما لا اوو بای
اتی وتنی سکون واطمینان است که در تو پیدا آید از وجود و ظهور معنی
که سبب آرام دل باشد و آن از کشف مکان تمکین وظهور مقام جمعیت مذکور تمکنت
که دیگر هیچ اضطرابی در صفت کار واحتیاج سیر و عزت و احساسی گردد نگردد

وفي

وفي قوله وجاهد شاهد منك بيتك اي صفا للقلب والسر ووراء ظلوت شاهد
منك وهو صفة لموصوف محذوف اي شاهد منك شيا وراء ما صفاتك وسكونا
اما بدلا من ذلك المطلوب الموصوف او عطف بيان والمراد اي جاهد في نفسك
باعتبار صفات شاهد منك هو وما وصف سكونا وحالة صادرة من سكينة
اي عشا لا اني السكينة سكون القلب عن اضطراب السر والنفس عن اضطراب الهوى و
سو السعي ويكون هذا السكون وراء ما وصف لانه في الوجدان والكشف والعيان
وما علم بطريق الوصف نازل عن هذه الدرجة وهذا السبب من بيان اللطف والسر بعده
جاهد تلك شاهد منك وقوله سكونا معمول شاهد وقيده بالصدور من سكينة تعين
سكونا كامل واستشهد لبيان محله فقال لوصف حالة فقال ثم من بعد ما جاهدت
شاهدت شهدي ونادي لي ايا اي مثل لي وصورنا پس پس چه من بعد از آنکه
چون مجاهده کردم در فنا نفس و روح و صفات و وجود آن شاهده کردم
سود کشیده خود دیدم اعنی این حضرت جمعیت را و بدیدم راه نمانده خودم را
که این همه من بودم وعزم مع الوجود خودم که صفت جمعیت است اعود یک وجود
ابتدای سر همه خود بود و چون صاحب این مقام در بس بود احوال و
ما داشت کاهی اخود را در صورت بها شاهده می کند و در آن حال

سبکی هم خود را می‌بیند و گاهی نظرش بر صفت اقتدای خود پیش می‌آید و در آن
مقتدا هم خود را می‌یابد و گاهی خود را در وقوف و استواء عرفان می‌بیند
که وقوف بود و بود از آنست و چه موقف هم حضرت اوست و گاهی در وجه
و طلب و مدد البصیرة التی اعتقد و حال السید که سوی الله حضرت که مصاحب
بدوست و گاهی در مناجات می‌افتد که عین حضور است و آنگاه که گفته‌ام که
مناجات گاه است هم صورت حقیقی از حضرات ذات خودی یابد پس چون
ولایل اضراب است از قول اول و توبه و اثبات ثانی است در این دعوت
این نقطه نکار بردن مناسب است که گفت بل یدعونا و لا ایل الی وجهی
العدول بالقسم یعنی الا فقد آوه و بالکسر سوالا فقد آو المعنی [illegible] بدلی
نه حلیفه عنه لانه تعالی اوجدها علی صورته من جهة انه هو امنا کل [illegible]
البدیع [illegible] الست الله هذا المعنی و راده یعنی قوله هو من عمل صالحا فلنفسه
و ذلک بقوله [illegible] شاهدت یعنی اشهد بقوله سبیلی و اکمل
امامی و هادی عطف علی شهدی و بل للاضراب عن الاول بوجه کان
او سبقا و قد یاتی لترک الاول و الاخذ فی الاهم کما فی هذا الموضع ای ترک
ذکر ان هذه الاولی و اخذت فی ذکر الثانیة و هی ان هدانا و دعانا بمعنی

[illegible]

بل شاهدت شهدی و هادی و امامی ای لما جاهدت و طریق الوصول الی الحق
و هدانا الشهودی دلنی علی سبیل بطه و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا ای
من اشهدنا و هدانا الی عین ذاتی بل ذات و دعانی من هدانا عین یقینا و ما سعی
و قوله لی سعوا بانی هادی سعدی الله بالسلام کانی قوله تو یهدی الله لنوره
من یشاء نعم ثم اخرج عن تمامه بالوجود المطلق بعد الکلام عن الوجود المضاف
ما انه یشاهد کل موجود قائما بوجوده لا تعین وجوده تعالی مطلقا علی قوله بل
بل یدعونا و الی سوء تعلیل لا بل الی الوجهی کذلک فصلوا بی و سمی گفتی من [illegible] و جای
وقوف من در این مقام شهود و عرفان هم بان حضرت حضرت است این
که خود بوده من در طلب و دعا مرید کشف و عرفان هم بسوی آن حضرت
ست و هم من بحار هم از حضرت کهکشان است و سوی حضرت
و گفتم من که در ظاهر عالم که بوی بوی می‌آورم هم از حضرت و صورت مرتبه
ادراک و حقیقی از حضرات منست و مرا هیچ چیز از خیر و موقف و غیر آن
خارج ارادت نیست بلکه خود هیچ چیز در نفس خارج ذات من نیست
چون ذکر کنی با ان حضرت حقیقت تمام کرد و لکن از صفت جمع الجمع
نه از مقام احدیه جمع کرد که ذکر کنی بدان بعد از این خواهد شد اکنون

از هیچ سو روی به هیچ کرد چون هر دو مقام سالکی و ... ارشاد مرشد را
دلالت میکنند و یکی نقش ... عدم و توقف و بعد ما هیچ حری و هیچ حالی
ظاهراً و باطناً اما در ظاهر این معنی بصورت حسی و تعلق عشقی ... منع
می کند مانع می گویند و آنک معنی با حکمت ... و در باطن او موقوف با نفس خود
و انکار بعضی با حالی با حالی تا تحمل که خود را مستلبس باید حتی سکوت دفع
المعنی و مسئله ... تصور نوط اعتبارات سوبه للسالک و ذلک لانه اصل
کا ... الخلاصه و فی مسئله ... من قوله و ما کان ای صلی ... الی
ای ... تحلی الی العله ... الی و ... المودة
محبوب ... و کشف التوجه انما ... و ... الجمع ... من
بین ... و ... المحله ... للکمال و الاطلاق ... علی ظاهر اللبس
عن ... الی باطنه ... لانه من وصل ... فلانک معنی با حکمت
مجاست ... علی لبس ... مسائل ... و عاشق ... واسطه
حسن خود که صورت ... خود ... و ... معبد و متعلق خوی
و ... بر ... خود اگر بصورت ... کمال ... علوم و احوال و اخلاق
... ظاهر ... و ... استاده ... حالت یوسفی که

که نگار را آسوده کی و غفلت آن تعلق دارد یعنی اگر در اثنا سلوک سالک
سرشتی احوال شریف ... و ارادت دست دهد چون او هم وقت صاحب
طوبی و دیگری ... سلوک ... تحول احوال و اضطراب امر دانست و کان
و ... که ... سالک در سلوک طاری می شود ... و از آن در
یوسف ... که ... و گاه ... آسوده کی ... سالک
و دیگر ... و سلوک و جد و اجتهاد ... احوال و احکام حال
اعمال ... و ... موجب ... و ... ایجاب اگر ... حال ارواح
حکم مناسب حسن ... خوش ... احکام اطالی شریف
حسن خود و حسن آن صورت ... معلول و معبد ... و واسطه اوب
... و ... و چون ... شود ناگاه در ...
... که ... حال سعادت نموده الله
و کعبه که ... بعد السوء ... بعد التجلی ... از
جهت ... یوسف ... علم ... تعلق ...
... الجمع ... هدی ...
و معارف ... که ... تعلق و عشق

سعد برتوطاری خواهرشه وخاطروهم خوددا سوجه کهدرمشوق صفی
جمع دارد این جمع همه وارادی ان بود راستی وفائله راه راست
کردست که بحقوق عام الکاذ محکی ومنصفی انداطرادما الوق هنا
بو والخلط وبالجمع جمع الهم والسونج الجمع الخاص الی حصره قدس الحبیب ٤٥
الوق وله لسوی لا فراقه والجمع ما جمع المتعوقات وسورونه المطلق من
الذات بالمعدم من المعمات والوق ایضا معواخر سولو والهم والفکر
والجمع جمع الهم علی طلب اللاهم وهذا لا تنک میح هدی ده دالسس
وفی بعض نسخ فلاتک معبودا لحسنک بدل الحسک وهو غیرمناسب الخلاف
سعه صار ذالحب بروبه حسنا وفی فلان علی کذا هو موقوف حسن
کدسه هکذا ابا دمه نه ساق ذلک الیطلع الملذات الا دله لسوها
وللسهاسرب وجهها الموتبة بالوجود المطلق بحث بعدادصفاته
وصوپرلاها اولورب من عین الجمع والاتلال الی مواتم السوه و
المنفصل فی لباس الکلو والسکون کستفالمی بین وستراعلی المحوبین
فی الخدر ولما معا اطلعه علی اسرارها وادمه بالهواز عن ادمابها الی فی
کل صفه حرسه بعده ظاهره فی مظاهر الکون هو کلة ملتبسة بلباس

الحق

الحق وشاهدها بعود بعیرته الی عین الجمع والاطلاق ومن الخدر علد واطلقا
او معه علی اذنه اسرارها ولم ینظر والی جرم اسرارها بهو بری کل صفة ای مظهر
من عین ذاک المظهر وتصل فی صفات البوه لانهتدی الی عین الجمع وله لوت لسا
حسن الصورة والسره بل کل ملاحه فی الکون لباس سره وهذا کان المطلق فلذلک
نهی الناظر عن الاحسان بالحسن الی الحسن الکاب الموصفه لا لووف علی لسن مشتاق الیه
وجهل وامو عشاره حلال البوه وملامة الجمع لاتریح بهدی طاهره قد وایا
الی لوصوا المداراه والمعالیه به ثم وصلها اجل بقوله نحو وجوح با طلاق الجمال
ولا تعل بعد حیدا لاخرونیته سس حاش تکوی وهرچه نکرد این علی خود
باطل وقال وقال مطلق مشوق وبل نکن معسدان جمال مطلق در صورتی
وهمانی عشق دا حجت مثل با اس عوی سعودها ما مدار بان صورت معلیسا
علی التعشق فانت تعالی جمال الیه سول ایدلک بانه شی الی الاحل ولا تلتفت والاحرم
الیه الموصه المستعاره بعنی کرعاشق شی وعشق ظاهر کنی بانی جمال مطلق عشق کی
حضرت معشوق مرات که جمالها اندوسایه وپرتواوست بس حق تعالی اصل است تعجج
النعات مکن وتعوتالی وشاهد مازی ظاهرا النعات مکن واربوای نیت
وآرامش ما ده عادتی که درصدد بنو دوتوال است درین شاهدان صورتی ومات

بساطت در صدد استعلاق و استعمال آن علو و تعشق بکمال مطلق با معشوق گردان و
عیان بعده و از اصل وجه و آفتاب سایه فانی نموده شود فکل ملیح حسنه حسن جمالها
معاد له ان حسن کل ملیح بس هر فردی صاحب ملاحت و زیبائی که در ملاحت
خوبا و زیبائی او عاریت داده شد لهذا هر دو خوب را از حضرت معشوق حسن
وحسن هر زنی خوب و زیبا و حادث است از حسن حضرت معشوق حسن جه
همه آنکه در اصل وجود که حسن و ملاحت صفت وابد اوست حضرت معشوق
اصلست و وجود مضاف هر خوبی رخ و عاریت او همچنین در همه خوبان
رخ خوبی او و عاریت ایشان رسیده و کل عاریة لا بد ان ترد ذکر الناس
التشبیه بالشی الظاهر و القول بالشی الثابت تعالی هو قائل کذا ای دعت
الحاجة الی الحروف الساطعة و الغار للتغفل ما قبلها من حصول الکلمتین بما
بعدها من الحکم بالعادة کل حسن من جمال المحبوب او یعلی او کلمة او کیب
و فی بعض النسخ بل یدل و مقتضاه لا اضراب من عموم الکلیة المتقدمة لا سطوتها
ای لا کمثل حسن الملیح باکمل المذکوره بل حسن کل ملیح کذلک ای ظاهر الثبوت
با طلاق الکمال و لا بد ای بعده لا جل ذلک ای ان مرجعه من حر و فی حسن
الصوره لان حسن کل ملیح و ملیح معار لصاحبه من مطلق جمال الذات الاولیه

تعلیل

زخرفه

الذی

الذی لا تفارقها ابدا او کل معار مرداد مصره کما قیل و کل عاریة لا بد ان ترد و حکم کما
یا کمیدا ما ابیق تم بها فلس لیس تمام بلکه عاشق مجنون لیلی او کثیر من حسن مانی
حضرت ان معشوق حسن هم کشته شد بس که او لیلی عاشق می نمود بلکه هر عاشقی
که در عالم قائم بوده در حضرت قائم بود همچون مجنون که بدلیل معشوق بود و
کمتر که بوده مشهود شدم فکل صاحبهم الی وصف لیسا تصورة حسن لاح لی حسن
صوره بس شخص هر یکی از عاشقان ستان و مایل شده سوی وصف
بوستی حضرت معشوق که بدان صفت ملتبس شده و آن صورت با مظهر و آینه صفتی
از صفات و اسمی از اسماء خود ساخت و آن شخص که معشوق آن عاشق می بود صورت
بوستی او شد و حضرت معشوق حسن مطلق بکمال خود در ان شخص متجلی گشت
و بدان پوشیده شد تا آن صفت پوستی حضرت معشوق که مصور گشت
بصورت آن شخص از حسن که بدان حضرت مضاف می باشد لیس عاشق حسن و عاشق
گشت ظاهرا بس صورت مایل شده و جان و سرش که عاشق آن صفت که باطن
آن حسن ظاهر است بس از این جهت مو به او حضرت آمده اند و ماذاک الا ان
بدت بمظاهر فظنوا سواها و هی فیها تجلت بس بین و آنکه گفته است جمالک
حضرت معشوق بواسطه این صورت و مظاهراتش در این عالم حسن ظاهر شد

حالانکه این صور و مظاهر ظاهر بود و او در آن پنهان پس بی‌حجاب عاشقان چنان
گمان بردند که این صور و مظاهر همه حضرت اوست و هم حضرت اوست که
در حقایق و صور ایشان تجلی کرده بود و بر خود و ایشان ظاهر شده هرچند
اثبات این دو را نمی‌دیدند هیچ آنها را درک نکردند که من الاثبات حول المطمح ولا
اسمی الکمال اصلا و لولا ما استعمله علی العادة شرح فی مواضعه و لما اورد اصله
شرحها ذکرته بعد ذلک فی مکان الیق به الهم الکن وجدت ذلک من فصل و شرح
هذا البیت معناه شیء من النسخة الکبری فان الانسان هو النسخة الصغری فهو شاهد
بالظاهر الکلی الکبیر علی الباطن الجزئی الصغیر و من اراد ظهور النفس فی المعادن ثم
فی النبات ثم فی الحیوان ثم فی الانسان فی ای کل شیء فی الکون
دال علیها ما اشار الیه العارف فی کل شیء بصورة تلک الصور وقد حلی علی الصعید
بصورة او بصورة هم بذات الصفات و اختلف مظاهر علی صبغ التلوین فی
کل مرة پس ظاهر شد حضرت معشوق بر عاشق و صاحب کشف در عالم
حسن و لکن بواسطه آنکه این صورت حسی را لباس و صورت خود ساخت
و این لباس از ارتباطی که در عالم حس بصورت حسی محجوب گشت بی‌ظهور پس
آنچه بواسطه احتجاب مستتر شد و ارتباط اعتبار این صور و مظاهر حسی ححف

خود را

خود را پنهان کرد از آنکه ما این اعتبار در این مظاهر را عارض می‌شد و بی‌تجرید
پس بر این مظاهر اینها ایشان محجوب گشت با سر و ورد عشاق ظاهر آمد
و این ظهور در حضرت معشوق بواسطه اعضا و ترکیب و شکلهای گوناگون نمودن
می‌بود که در هر بیرون آمدن و ظاهر شدن بر سر عاشق صادق پر می‌کرد
و صورت معشوق دیگر پیدا شد حرف علی معشوق مدلته ذکر من قوله تجلی
الی قوله بدت الاساس لیس و مجنون و کسراسا من عشاق مع وفه کل منهم مضاف
الی معشوقه و ذاک اشاره الی المثل بتفصیلهما و الصبغ جمع صبغة و هی
نوع من الصبغ اراد بصورة حسن ظاهر معناه و کل الصورة ما ظهرت الصور
المادیة ای لان کل ملیح حسنه من جمال المحبوب و کل عاشق هام بمعشوقه فانما
فی الحقیقة کمثل هام بلیلی و مجنون هام بلیلی و کثیر هام بعزة و جمیل هام ببثینة
و اشواق کل منهم الی وصف جمالها التی لیست بصورة حسن ظهر و حسن صورة
و ما کان ذلک اللبس الا ان المحبوبیة ظهرت بمظاهر عاشقیهم مطلوبا لغیرها
و الحال انها تجلت فی تلک المظاهر بذات فی کل مرة و تجلی بواسطتها
مظاهرها الموجودة علی صبغ التکوین و الالوان استعداد الخلق
و اصنافها فیها ان من احتجب لها سور ظهوره باسباب ستورة و حجابها

فذا الاحتجاب فی الظهور احتجاب نور الشمس وظهوره فی بیت وضع فیه قطعة
لم تر ضوءه ابدا ولم تر هذا نور الشمس بل سمعوا وصفه بانه نور
واحد بسیط محیط لیس له لون ولا شکل وفی هذا البیت لا یکون کوة
الا زجاجات مختلفة الالوان والاشکال فی مقابلة الشمس کلما طلعت علیها
تعکس علیها فی البیت انوار ملونة مشکلة بالوان الزجاجات واشکالها
فمنهم من یظن انها انوار تلک الزجاجات لا یهتدی الی انها فی الحقیقة
نور الشمس تشکل باشکالها المتلون بالوانها لظهورها موافقة للزجاجات المتلون
لونا وشکلا کالقوة لما لم یطلع علی حقائق نور الشمس ومنهم من یهتدی الی حقیقة
الحال ویعلم سر ذلک بانه نور الشمس ظهر بصبغ الزجاجات وتشکل باشکالها
ومع اختلاف تلک الالوان والاشکال فهو علی وحدته وبساطته
ظهور ذلک النور فی البیت بمظاهر الزجاجات سبب احتجابه فی حق طائفة
وسبب ظهوره لجماعة وفی حق طائفة اخری یهدی الله لنوره من یشاء و
یضرب الله الامثال للناس ثم قال ثم حتی انتهاء الاولی بوارث الادم مظهر
حوا بل حکم الامومة سر سریان در ظهور اول برد و جر صفه کرد حقیقت معشوق
خودش را در آدم صلی علیه الصلوة والسلام بواسطه صورت و مظهر حوا

با

با آدم بسوی او مایل و شیفته شد مثل ازانکه حکم مادری مر آدم را معلوم
بود یعنی عشق و میل آدم حکم مناسبی جنسانه بود معلول علت تناسل و جنس
او هر چند آدم را صفت آن حکم هنوز معلوم نبود ثم حماً آنها کما یکون
بها انا و نظیرها زوجهن حکم الشوق سر سریان شد آدم بر حوا یا بوی
پدر و فرزندان شود و هر دو زن و شوهر حکم فرزندی ظاهر گردد ثم
وکان باعداف المظاهر بعضها لبعض ولا حد بعد بعضه سر سریان و این
عشق آدم را در حق صورتها و مظاهر های ان ای بود بعضی بر بعضی و سریان آدم
که کل و جزء بود و هیچ کالف و مباینی بود که حکم مخالفت و مباینت و عدم
مناسبت و ملایمت مع اردوسی گردد یعنی چون محبت حکم مناسبت و علت به
الاشتراک واناکی دست و هیچ مناسبتی نبود تو ازان نبود که کسی را الود و جرو
خود ما سد و هو بعضه عدم مناسبت و بیانات سلت و میان کل و جزو مباینتی
مانع ظهور حکم مناسبت نبود پس محبت میان آدم و حوا ظاهر شد یا نفع هو
یعنی قوله ولا حد بعد بعضه و علت آنکه مثل ازان آدم محبت بسو دارت که محبت
ای اوو حکم واحدست اگاه در اصل و ای اصل کمال سدا است که این بود
ازانست و کمال سدای جای صورت سد که جمعیت یافته تا ان مرحلست

جدا شود و نسل آدم هر جنس و نوع از اجناس و انواع عالم مظهر
حقیقتی و اسمی معین علی التعیین بود بر جهت جملة اسماء در مظهری و وصفی
و صورتی معنوی بود لاجرم حقیقت ظاهر نشد و چون منابیات در تجسم
بصورت جسمانیه در دنیا و جهت حق مذکور شد نسل اول در آدم
حکم یکی از آنها ظاهر شد و آن مبدأ ظهور احکام شد ما بعد از و مظاهر آن اسما
که صور جسمانیه احکام آن اقسام بالفعل ظاهر شود و کمال که مقصود
حصول و وصول میگردد و مقصد خود در باخود عشق می بازد و این مظاهر را
بهانه و آلت می سازد چنانکه آن مترجم معنوی گفته است خود بر خود جوری
حسن و اظهار او کل هر دو جهانه ساختند و چنانکه مظاهر کونین مخودی
بار دارد خود عشق باخود جهان آید و کل از ده بهانات ... الاعدا آدم
کما او الواو فی ولا و اول الکل ... دختی مولد معن انشاء الی جهة و کان ابتدا
الامارات اذ ما لیس بالاول منا هلی آدم و حوا اعلای الی الظهور مافی کما
نادمة ولا فی الا هد منه ... یلبس ... بعد نصف ... فاول ما بدت المحبة
فی المظاهر ظهورنا مظهر حوا آلا آدم نسل بوجود حکم الاموة کمام آدم حوا
لتکون ... و تنظر حکم الشق بواسطة الروحین لآدم و حوا و کان

بطنان آدم و حوا اول ظهر فی المظاهر فاحب بعضهما لبعض و لم یکن ح
ضد لفقید آدم عن حوا بعضه حتی احبا و ظهر لهما اللبس فانکحهما کانا
حده و نادی منادی العزة اهبطوا بعضکم لبعض عدو و کان حب البعض
لبعض بعضها عداوة البعض لبعض و مولده کما ... الامام
فان ظهور المحبوب فی مظهر و فعا دون اخر یکون ... مظهر لآدم
فی مظهر حوا ... و یظهر حکم التوالد و التناسل لو اسطه
الاثوتین لانه قبله ذلک لم یتولد من آدم الا حوا الام و کان البوته بلا
امومه بعد ان حکم الامومه فادعیهما و تولد منها اولادها را آدم ابا
لحوا صه الامومه و اولادهما بنین و بنات بواسطه الزوجین و بعمان
آدم و حوا لم یکن ... لا ... و الا احتیج الی ظهور المحبوب
مظهر حوا ... و ... علیه علی حسب الاوقات
لکل حسنه ... آدم ... بود ... بصورت عاشق
و معشوق ... معشوق و ... الاصطفاء
اوقات و زمان ... صورت ... عشق
و ظهور حکم عاشق و معشوق در ... بود الا ... ارادت

در طوایع ادوار ملکی بر ملکی ادوار زمانی اقتضا کرد آن کون صورت
انسانیه میکرد که حامل امانت محبت او باشد پس از جهت این حضرت
معشوق کامی که زمان اقتضای ظهور حسن صورتی میکرد او بصورت
عاشق و معشوق پیدا می شد و مقصود حاصل می آید و وقتی که آن اقتضا
نمی بود از آن ظهور بصورت عاشق و معشوق پنهان می شده ذاتی و
ما زالت المحبوبة من عهد آدم تبدو فی کل زمان و تخفی فی احینٍ علی حسب الاوقات
لمعانی الحکمة کانت فی ظهورها و خفائها ثم قال ثم و تظهر للعشاق فی
فی کل مظهر من اللبس فی اشکال حسنٍ بدایعه پس در وقت اقتضای تجلی
حضرت معشوق ظاهر می شد بر عاشقان در هر صورتی و مظهری انسانی
از عالم یوسف امی حسن ذاته ما بها حوّای و در ساعی معشوق نو
بروان آورده و حوش آینده ن لیلی و لیلی و احوی بلبنه و او بلبنی
بعزه عزت پس پس از مظهر حسن و معشوق حضرت معشوق ما از آنجای
که حسن و معشوق بود ظاهر شد و ما را یکی بلبنه بود که بر جمیل تعلق
کرد و لیکن ان مظاهر نام کرد و حواله شد عزه که بر وکس عرب و
گرامی بود و حضرت معشوق عزیز بود و لیکن تر و بود که وانرا اکمل

حوّای

کاملی

وحسن

بنیدید را ان مظاهر منقیده

وصفی او کولی این مظاهر بند باید این مظاهر شود که لیکن حلف اسمعت و برهت
عن التقیید والحصر مظاهر التکوین و صور التلوین ثم ولیس سوا انما لا
و لاکن عرباً و ما ان لها فی حسنها من سواها پس و مسند این مظاهر
حسن و معشوق کر این نمان مستند بر حضرت معشوق حسن و ته بر مظاهر
که بود بدست ازین غیر او بود بدست ازین غیر او بود که چیزی ایشان
اگر غیر بودندی کمال اعتقادی که حضرت معشوق را در حسن شریک و
همتای هست و آن حضرت را در حسن هیچ شریک و همتای نیست چه حسن
و آن حضرت او راست و این چه وجه و جزئیات و آنگفته اوست که
من بعد و نظر الی عله و لیس الا اسماء او الی سوی و لیس جمیع الموت و لیس
سوا الحال و لا الاول لما کنده و لتاینه لنی الماضی و ان الله بعد ما التا
بعد و نظر المحبوبة فی کل مظهر من مظاهر اللبس ف فی اشکال حسن بدایع
و کان فی ذلک النظر با ردّه لیس المحبوبة مثل و اخری عنه محبوبه جمیل و بدع او و
بعد الی عور عنده کثیر و لیس ای البدایع اللواتی وجدت فی هذا الزمان و
لکن ای اللواتی مقتضی جمیله غیر محبوبی و الا لکان لها اثر کان فی الحسن و
الکمال لکان و الحال انه لا اثر لها محبوبه فی الحسن ثم قال ثم کذلک حکم

کذا کـ

لحکم الاتحاد لکنها کالمی بدت فی غیرها و بدت من بین الماء فی قوله لکنها
متعلق ببدت یعنی بیکو بدیجیلی لحکم اتحاد کالی و بکالہ شدن کفر من ما
حضرت معشوق هنا که او حسن خودش بوعن پیدا شد در مظاهر و
صوری بمعنی آن اجزای خواهد و بدان هیات برآمد و بدان ملتبس گشت
ای اذا حصل الاتحاد لکنت انا المرید والمراد و هذا المعنی مبسوط الی ان یجد فی
ما سیح بدیعه و اسامه ما هما کنت المسمی بها المقول کما لدیه و قابل لمعولم بدوت
لها فی کل صف مسمی بای بدیع حسن و بیان‌یة بس بس پیدا شدم در صورت
عاشق سرگشته هر عاشق معشوق کامل الحسن بدیع الجمال از مردان و از زنان
بعد بر هتین للبین و حاصل المعنی حمل معله و لها فی العدید بدوت
لها و حول کما لدیه صفه لمصدر محذوف بدوت و ما فی کما مصدریة ای بدوت
لها بدوا کبدوها فی غیرها و کذلک لحکم الاتحاد متعلق بقوله بدوت
ذاک اشارة الی معنی الاتحاد الذی مر و هو قوله و لسنا جاها و هو معنی الاتحاد
یعنی چون منشأ حمل بعمارت و اتفاق وجودی از حضرت حصت که
من بوی کمعو الوصام و مالکموا حضرت معشوق متحرکست پس هنا که انتقال
وجودی و ظهوریات حضرت معشوق متحقق است بحکم الاتحاد لیس من مقام

اکنون

اکنون حاشا که ان در صور بهیات و تنوعات ظهور خود کرد این مظاهر انبیا اند صورت
حسن در مظهر معشوق چون لیلی و سلمی و غیره و افراد انسان در حسن در مظاهر تنوعات
ظهور حسن که عاشق پیدا شده حسن برد در مظاهر تنوعات ظهور خود دم بصورت
عاشق شیفته چون قیس و جمیل و کثیر و امثال انسان بر معشوق کامل الحسن این
معشوقان مذکور عاشق گرفتند و بدان تعلق ظاهر شدم و لیسوا بغیری فی الهوی
لتقدم علی لبسی فی المعانی المتقدمة بس و این عاشقان مذکور غیر من هستند
در ظهور بصورت و صفت عشق از جهت تقدم علم که آن بالا در مظاهر
صورت می افتاده است پیش بودن در سیما و اوقات که گذشته یعنی اگر چه تقدم
نظام صورت ظاهر انسان تر از این صورت حسن من واقعست از الا تعمیم آمد
که انسان غیر من باشند غایة ما فی الباب انسان غیر از صورت حسی می باشند
و لکن چون حقیقت من غیر حسن آن حضرت حصت مذکورست که انسان جمله تنوعات
ظهور آن حضرت اند لیس فی الحقیقة غیر من باشند ع التقدم لا امان لیس
بشیء و انما التقدم بالکمال و لو تأخر ظهور الکامل و لهذا کان محمد صلی الله
علیه و سلم مصل من مع اد و هو معنی کنت نبیا و آدم بین الماء و الطین بل الماد
العلم فان کل شیء فی الکون کان فی العلم و آدم بین الماء و الطین و انما

المراد بالمحبوب هو الکامل الذی یلزمه التقدم علی الامثال ولو تأخر واما مقصود
الناظم هٰهنا فانه اشار الی الاتحاد بالصفة فاذا کانت واحدة فی الحب
ذهب البعد والقرب ومن هذه کذلک الحکم الی قوله ولیسوا بغیری الاسات
ای الذین تقدم فعلا ای کما بدت ای ظهرت حسنا وجمالا فی مظاهر
القدم وظهرت بها کذلک بدت بالحکم الالهی فی صورتی من مظاهر العشاق
المسمین بعاشقیهم وهم لیسوا بغیری فی الحقیقة لاجل تقدمهم علی الزمان الجسمانی
لسبق علمهم بالمعانی الروحانیة الموجودة بالمثال القدیم وهذا کما قال رسول
الله صلی الله علیه وسلم نحن الآخرون السابقون ولا یستحیل تقدم الوجود فی
علی الاخر بعینه لان وجود المطلق من جهة الحقیقة مع التقدم المطلق والمقید
هو المطلق الظاهر بالصفة الباطن بالاطلاق رض ولذلک قال رض وما القوم
غیری فی هوای وانما ظهرت لهم للبس فی کل هیکل من و ستند این قوم
عاشقان حسن در ظهور تصورات عاشقی ولکن بحقیقت تعینات ومنوعات
ظهور خودم بواسطه آن ارجحیت تلبس بهر صورتی ومظهر حسن در عالم حسن
سماعی آمدم که مرهم مع مرة لسا واحی کرا واده اند واهل محبت پس
پس در زمانی چو در آن صورت قیس ظاهر شدم که بر لیلی عاشق بودم و باز دیگر

در

در صورت کثیر بودم و عزه را دوست گرفتم و گاهی هنا بصورت جمیل ابن معمر
که بثینه علوی را فتم لسا وکرا و حمل مضروب علی القوم کلسبهم ظاهرا و محبت
باطنا بهم فالحب کشف بسره پس من در عاشقان هنا مذکور شدم از حیثیت ظاهر بوجود
تعینات و تنوعات ظهور او و باطن بحقیقت خودم که این حضرت جمعیت
مذکورست مابین صورتهای آن محبین و تنها کس شم با بواسطه صور و نامهای
انها کس بود ذات و بلکه آن نیز دیگر دران ظاهرم پس محب بیش و سکوت
دارم بی بدلها را بواسطه اصحاب و تنها ع لما علت صفة الحب علی ذات
المحب ولیس للذات معنی الا ما ظهر من صفتها کان ظهور صفة المحب الکامل فی من
ما هو علی صفته من بعده ولما کانت الذات لا معنی لها الا الصفة اذ لا تتمیز فلا تظهر
الا بها کان ظهور صفة المتأخر ظهور الذات المتأخر من بعده ولما کانت الذات تحکم
الصفة وهذا الحدث الصفتی ازمان الحدث وتلک الصفة صفة الذات فی جمیع
الزمان والحدث الذاتی کما الحدثا الصفاتی وهذا ظاهر کالعیان علی الرکبان
وهم وهم لا وهم وهم مظاهر لنا تجلیات الحب ولحضرة پس من در این معشوق
و عاشقان مذکور نیستی بها حلت بهم وکان فی علمی مظاهر و صور من و حضرت
معشوق بودند بظهور ما به صفت عشق و بصفت مانکی و تارک حسن ع ای لم

اقول لک من کثر هذه رمز وهم بل من عین الحدث ذاتا کما الحدث صفاتیا
ما تجلی فی حب من تحب فی نظرة من حب وهی من نظرة النضارة والحسن واذ
وما فی ذلک وکشف حقیقة للسالک ذکره ما سره ولطف من ثم کنا نعاین
عن المعشوق فی العشاق ونور کشف فی نظره من باب اللقاء والتشاکی والتلاق
غیری فی المحبی وما ظهر مظاهر هم فی کل صورة لا تلبس هی مرة ظهر بصورة فتی واخری
بصورة کبر واخری بصورة جمیل صاحب ید کلف فیهم ظاهرا وصحبت باطنا
کالمکلف فی مظاهر المعشوقات واصحب فی الحجب اثار العشق والمحبة لا الکشف بس
سره او محبة ثم اخبر بان جمیع العشاق والمعشوقات مظاهر لکلی المحبوبة فیهم بصفة النظرة
والکمال وقوله لا وهی فیهم جملة معترضة بین المبتدا والخبر ای الاصعب غلطا ای فی
هذا الکشف ثم قال م فکل شیء جاء انا هو وهی جاء کل شیء والکل اسماء الله
س پس هر صاحب عشقی که در نظر آمد آن من بوده‌ام و حضرت معشوق
است که محبوب هر عاشق است وای همه عاشقان و معشوق که همه یک بصورت
ازیکدیگر متمیز شده جمله نامها و نعت هالت لوکس و ملبس ما است درو وقت ظهور
ما در عالم حس که عالم لبس و مجاز است پس هر که معرفت ما بر عالم حس و وجود لوکس
حالت مجاز گرفتار نشد و علس حرما بیجا و مراد انسانی تعلق می‌کرد و هر گرا

ازین

ازین قید خلاص میسر شود و کسست و بعض میدانند و می بیند که سمای آن
اسما منم و حضرت معشوق که درین عالم لبس ظاهر شده ایم قدس الله
من لا یعاسر و هو السفار و المراد ظهور صورة اخری من الاتحاد مستعلی
الاصل وذلک انه اذا کان فی سائر الازمان کل عاشق انا وکل معشوق
لیس غیر معشوقی وقد حصل لی الاتحاد فعاد اسماء الله فی الازمان
اسماء فقط فی جمیع الازمان وهو یعنی قوله اسامی ها کنت المسمی حقیقة وکنت لی انا
معشق کنت پس این همه اسامی و نامها اند که مسمی و حقیقت مدلول اسامی
ای حقیقت ملت ومن بودم که پر خود ظاهر شدم در صورت همه معشوقی
تو عاشقی وانکه این ظهور همه که من متضاف است بواسطه تعلقی است که سر سلوک
محو اکوان تا بی جمله صفات و احکام کثرت و صعود مراتب مکشای از رایت ومانع
حضرت جمعیت سویه و حضرتی باین بطر روشن و یقینا گشته علی الامر یکذا انما
یحی الحکم الحقیقة من الجهات لا معنی لها الا صعبها بعد وقفت فی العشق واحده عدو للمعشق
وفی الحکم الزمان یعنی ذلک یقول بعده م وما ثالث انا انا وانا ای لم یزل ولا یزال
بل ذاتی لذاتی احببت س یعنی همه من بحضرت معشوق بوده‌ام و از عوارف معنی
بود لوه وحدانی همان من بود بلکه این ذات یگانه من بود که ظاهر شوکی

را دوست داشت و در مرآت بصورت عاشقی و معشوقی پیدا شد و خود با خود
عشق‌ها باخت و غیر و غیرت در میان نه چه از حسب نقش نقشی پیدا بود وجود
بصورت عاشقی ظاهر بود و از حسب معنی بصورت معشوقی قدّه ع الاولوی و لا روق
والاحوال والا معشق جمیع ما قال وعلی هذا ابنی قوله بعده م و لیس معی فی
الملک شی سوای فالمعیة لم یخطر علی المعنی پس دوست در ملک یعنی در وجود
هیچ چیزی مخفی در حقیقت یگانه این معنی معیت ما سوی هم حلولات هرگز
خاطر و ذکاء و فهم من نگشته است و نمی گردد الا المعیة لو کان لعال فلان المعنی لی
ذکر سوی فالمعنی من ادنی الحاد که گفتیم نه معنی معیت و حلول میخواهیم چنانکه علما
ظاهر فهم میکنند و بر ما تشنیع میکنند چه معنی حلول آنست که یک وجودی مقام
دارد و ما لعالی آن اضافت و حکم او وجودی دیگر از هر جا عرض با او همراه
شود و در باطن حلول کند چنانکه یکی از آن دو وجود ظاهر باشد و یکی باطن
و من از الحاد این معنی میخواهیم و هر که این معنی بر خاطر و فهم صحیح من بیکر دبل
میان الحاد آن میخواهیم که تعلق فرو کثرت و اضافت و احکام مراتب که
عین وجود یگانه ظاهر شده بود همان وجود یگانه ظاهر باشد پس این
معنی حقایق که بعضی اضافت عارض بود با آن یگانه مطلق محو شود ملاد

دو

مرضی چنانکه من میخواهم شده ام یا حضرت مالسوی هر در عالم هستی جز من عیفت
که من بوی مخصوص هست و هیچ ظاهری بنی بعشاری نزد سو عالم هو آن که
مقصود است پس در دعوی معنی حلول و معیت که گنجد قدس سره الاعلی لنکی المتولد
والاتحاد وصعده قدس قوله وکل شیء لی بوله ولیس یعنی لا ما اساقت نول لی
حسب صاحب محبه و الاتحاد کما بمثال لهلال المعنی انی کاسو قدر انی طر
سبل الحقیقی عن الاعمی الاعلی الذی الطین یک الطین کان للدانی و لکنها
سعی و اذا المحبوب فلک فکل محب اما هو وکل محبوب سی هو والکل من اسکا
المحبین والمحبوبین اسامی لکیف المسمی بها هستند و کسب لی الداوی حسب
تدور بالمحبة او المحبوبه بواسطه نفس و لسرد مظاهر و مارایت محبوبی
ولم یحل المحبوب اما وی ولا روق عنا بالمحبة والمحبوبیه بل احسن ذاتی لبدانا و لیس
فی الملک شی غیری یکون معی والمعیة لم یخطر ابدا علی خاطری و ذهنی ولا ظفق
به ولی المشایخ العاملین با الاکا دره سکره الکو بواقل الطاعات و الوراثت
و مادره باعتقاد المعیة والحلول حال معیتها لیس به الله و دفع هذا الطعن
م و هذا ابدی لا انقضی کموت سوای ولا غیری مجرد هست پس وانکه
دست من بعد عینم و شرطی نمی که انکار این دعوی الحاد و نفی اعتقاد

کنم

سعت وحلول رجوع میکنم بتقصاتی عظیم با در حال خود ملزم باشم
واین نفی حلول که از خود میکنم و بیان شرط و بیان میکنم نه از جهت آنست
که بعضی من از سست معتقده حلول برسد یا از بیم آن پست از خود چیزی
از غیری امید دارد صح هذا الکلام وان کان یقصده لله باطن الحقیقة فانه
صحیح وظاهر الشرع یعده هو مولد به وان بعض لسان ان لا ما سوی الا انه واذا کان
کذلک فهل یخاف لا من بعیر وهل یرجی لغیره واعلم ان قوله وما دلت ابا ها
واما ما لم تزل به دا احد البعض محل ظهورها فی مظاهر الصفات وقبل
الفرق الذی لو فهما بانواع الاستارات فاذا جمع عن صفات الی وحده
عادت اخرا کما کانت اولا احمل الفرق والقطاع ما قلناه سمعه بهذا التحقیق
وذلک انه لما رای الکون کله صور صفات الحق ع النفس لا یری الا الصفات
فلما الکدسا باطنا ای عالم الجمع ثم نظر ظاهرا الی عالم الفرق رای بغیر الفرق
کما راها بالجمع وبهذه الروح یعنی بو احد النفس یعطی ان الحد الرائی والمرئی
واحد ولو طرشت بدها فی الجمع لما راها فی الفرق ولو لم یرها فی الفرق لما الف
الرائی والمرئی معا فی الجمع والفرق فی الظاهر وهذا کان وقوامها بعض بعضها
وذوقا فی الباطن وهذا کان جمعا فقط فاما جمع الجمع فهو جمع الظاهر والباطن

معا

معاش بغیر شعور به ومن شهد هذا المشهد کان الرائی والمرئی عنده واحدا
ما زال ولا یزول یظهر ولکن مع اختلاف مظاهر فی الظهور کان الحکیم واحد
وذلک من اول الایجاد الی یوم المعاد وبهذه الحکمة یشیع کثیر من العصاة
وبهذا قال لا ابالی بکون سواء ای وبی عالم الفرق وسلام ملا
دل حال الکری بوصف ولعل امال الکری بوصف بس بس وبه سر الحلول این
نیست هو اللف غول ذکر واتوا صحو لان ومان بسبب لوقع دلست یا ابوا از جهت
دفع از حلول واتوافق بی میکند وبه سر دیگر آن پست از خود حظ اقبال
ونشوال کسی پست از جهت یکی که حلول او کنند یعنی آن پست از و لیوحی العهد
والمجری صح ای یعضده وتحرث ده بهده وهذی المعنی ای وبه ده بری العهد
بها معتنا علی رجوعی الی الطاعة بعد المسک وعلی تی اعتقاد المعتاد والحلول عن
نفسی لا ابالی بکون سواء او ورد حضری کرای بخوف من الناس دل
احوالهم لذکوی او طلب علی ما لهم علی سکر بهم ای ما فی الوقوع اسطار ومواضع الشی
مطلوبا کان او مکروها ما التروی والمجری واحوال الذکر وصفه ثم قال م ولکن العهد
العهد عن طبعته علی عهد الاول یا الحسین محمد است بر علی ولکن آن عهد اول و
الحاد ونفی حلول از جهت دفع ومنع تسبیع شکران است از عطا موهوم کا فقد د

اولیا اند و درین مسله و دیگر مسایل که در فهم و علم معتدان می‌گنجد اکثر
طعن و تشنیع رسید بسبب حلول و ربط بر کیار و خطا اولیاء من که
اعانه کنند کان حلواند بهیانه و ارشاد و دیگر امور دسا و دنیا و ان اعانه
انسان در خلق با مجدد و تکاعد و سرای باشد منفس بس امر الحاد و
بی حلول می‌شدم و شطح بیم که هرگز بر نگردم و اثبات ان بدلیل و حجت
نکنم و اگر از این دعوی برگردم منفصلا که ان اعظم برسا شد من یاد باشد
باشد حالنگه کسی سوگند خورد بر صحت دعوی خود و گوید اگر این دعوی
درست نباشد من از دین اسلام بیزار باشم پس این شرط و سوگندم
است که اگر من از این دعوی اتحاد و حلول برگردم از مقام اتحاد
وجمع الجمع که لا اعلی منه ولا اکمل کاملست در سلوک خود که نیست بالات
لا اعلی ولا اول منه رجوع لازم باشد بس بعضی از مقامات و احوال
سلوک و بدایت میکند و خود را بشرط العدم میکند درین شرط و سوگند
و در بعضی ارشاد هم درج کرده است چه شرط صحت سلوک هر سالک
را در بدایت بیان فرموده است و ان جوا که الزام کرده است
ست و اولیس الشیخ المحدثین المفسرین والنحده العرب والمحد انقى الموفق عنه

ملتند

علوا و بذا السر معروف کما علمت من قوله و کسب فی الناحی ای لا ضد لضد
معنی و ذکر الضد الا ولیکن منشاء الملاحده سوا لنا او معاد مما و فی هذا السر
ثم اسم دائما علی عمل بقوله حاکما من بدایته الی وصله الی الاتحاد و ملکه
المراد حال ثم رجعت لاعمال العباده معاده و اعتدت احوال الاراده
مثل سر بلد کشف امر ازاوج این مقام علی نهایت کشف حالت سلوک
و بدایت ار بوای اعمال عبادت بطریق نعم و معاودت این هر العقلا حکم
دهم و خلاف مطلوب است و اعاده کردن هر احوال ارادت را از ریاضات
و مجاهدات که عادت و آن است می‌شود در حصول ان و وصول درجات کمال دوست
و این همه سکوت و جهاد در احوال طی و حفظ و کار بی ناسزاست و السر
المعنی فی المحل النسخه والعاده ما تکرر عوده و العبد ما بها من یوصل
بها الی المطلوب و قوله بحدها سعلی بالضد و قوله رجعت منه علمها ای السر ما لله
الی رجعت من حال الاستواق و من الجمع الی اعمال العباده التی هی من احکام
السر و به علی سبیل التکرار و العاده رهبانی احوال الاراده من المجاهدات و
الریاضات متدلی الی التوسل بها الی المطلوب کما کان فی طبقه اهل البدایه
والاراده بعد ما العباده بوامل الطاعات لا النوافل فانها لا یصح ترکها لاحد

وان بلغ درجة الکمال و دام ذکر سعة الی الرجوع الی الاعمال العادة فانه علی ذکر
الرجوع بالکلیة المعرضة من القیم والمقیم علیه بعدم السعة علی العمل ای رجعت الیها الهوی
لعسل الطاعتین جمیعا والحالهم ذکری ولالرها بها حضرتهم او علی الهم بشکر علم الباری و
لکن یعجب الیها الدفع المنکر عن جهة علی المقامات العلیة المضافة الی الاولیاء تحقی
الذین اطاعونا علی طریق لا کاد ذکرلی وتخاطع وعطف علی المقیم علیه بسوادم عزت
بنکی بعد ہمکی و علامت من جملة سبقی لا لعاقل بعد ازین و سیاه بردہ ام بعبادت
خود از بس بعدار برده در نفکی الحاکی در شهوات و طلب لذات و این همه
بعضلة ظاهر است چه سیاه عارف شاهد ادمنش مقصود باشد نه عبادت
ولکن سیاه بودن عابد مجهت مقصود بعبادت نبود نه مقصود و نیز رجوع کرده ام
در حال بدایت و اول توبه و ما نیز از دیگر بیلا بسط و طرب و شادمانی نفس نا سعا
شهوات دنیائی سعی کرده کنکی و بعد شناخت و پارسائی ه ذلک و طاعات بعبادتی
بعد ہمکی و خروج عن الطاعة و صعف عن جملة حداری المضاف الی السعی و
اشتغل فی العثل لاهل العاص حاصل سنت العبد والسوی و مولدم و شعف
بهاری رغبه فی سوده واهلک لسبلی جهده من مقصوده بس ورزنده داشته ام
رود خود را بعلت بطلب در حرام الحرمه ودیده را سیاه سه خود را

طش

سلوک

بوای

بهای رہنت ارطلاب نیران باعقاب حرمان و این بتر حلانا وفق و مقبول
چه اعظم الذنوب بردکه عبادت معلول است و عزت او علما نورد تو ارد
و صحت لیست و اعتکاف کرده ام بس و معمور داشته ام اوقات خود را بطاعت
و ردی ازمان و طول ذکر با عامه لعل حصور و لا ذکر و حالی دلنواز و یکسوی
سر عبارت و لعل خود کرده ام از جهت طریق و مراعات شروط او را معمور کرده ام
از برای حرمت ماه رمضان با کعبه با عمران و مولود و صحت لیست یعنی بعضی از شرح
آورده اند و اطن صاحب موالی العیوب است که اجماع جمله شیوخ این است که ارکان
سلوک طریقت راه حق عبارت اول جوع و دوم سهر و سیوم خاموشی و چهارم
عزلت بس این جمله را بر بت آورده است و در همه گفته از بهر طریق یعنی برای
مراعات شرط او تا اینجا از روح معام ولایت و این بیان است بعد ازین معاملات
ذاع الورد ما یرد من الغیوب علی صفات العلب من علم المغیوب و کان الورد
من العادات سما لورد الواردات هم و بعد علی الا و طان بحران و اطلع هوا
الا حوالی اهرب عرلی بس و حدلا از اوطان بی حرمت خاک و طبع احساس کرده ام
هلاست کسی که مطبع علعات کند ادبای صحبت بر او دوات دیگری از اهل طریق و طلب بده
ارسال و طول کرده ام برای حلوالکه شرط سلوک است این بیت اول مقام است

دمن قور وصمت بها لی الی حوله وسد علی الا وطان الا ما ن لورد دعیاه
سوی یا لها العابدی وفیها ما حود من الورد الذی یرد الحوانات فی الاوقات
المعینه لشرب الماء والورد حال بزد الله والسمة العصد الحسن والسوده وبعص
مواصل نانه معمول لماطع نگرد اخر حس بعمر او عاده سلانه اشتاء ورد لوادد
عانه لا واد دطین لا ورد له وحمد لحسم ای هه وقار واعتکاف وقوه ای جه
کل سی فی الاعتکاف وسعی الا عار طامه ثم قال م ودعه فکری فی الحلاب
نور رعا و راعت فی اصطلاح صوفی صوتی سی سی و بار یک کرده ام فکر خود را
در طلب صو حلال و در تحری این معنی کرده از جهت آنها خود در اطعام ورع
رسانم و مراعات حفظ صوت و مزاج کرده ام بردران اصلاح صوت یعنی تا یک
در اصلاح صوت احتراز از صوابع سند وطرآن یه معنی تمام کرده ام ما قوت
حلال بدست آورده ام عزم لزان صوت حفظ مزاج و صوت بوده است
تا مرکب ضعیف نشود وازکار رماند نه برای صوت ولذت آن چه لذاذات
سی بکار بوده که صوت رعایت نشود اران یکا و نخود اعن بعام دوست
دای با لعب و طلب الحلال مدعی النظر و الفکر فیه لا حل الورع و راعت
فی اصطلاح صوفی صوت مدنی و یطلق السعان بها علی الطاعه والتهد ثم اشار

الی

الی قناعه بقوله م والعمت من سد العاقه بواهسا طی العیش فی الدنیا
ما لسد بلعه سی سی و تمعکردم کرامی برعس کای حظوظ و شهوات نفس از
توانگری ارقناعت و ترک کرد لوسع وسار دران صرت در حال اقلیل بودن
ارد نیا و حظوظ حس بسهل بودن جری که برکب نفس المنزل رساند یعنی طعام
قناعت و رضا صحیح کرده ام ارطعام زهرات البلغه ما یتبلغ به من العیش
ه ذا لیه الغنی واسهل العصل من السرحلاق العسر و البلغه ما لعه
طلع النفس الی العیش والعاقه مقدمه الرضا کما ان الورع مقدمه الزهد
و من ظن تنکر العاقه و هد سد الا سعد ما لا نفاق منه و دخل فی زمره
الاغنیاء کما هو قل له حاجه عاد الی نفسه ما کا لمواصل والنسل احوالا حرص
منها فی رمن العسر لسوس من کبر قناعتها و صبرها الی رمن العسر کا صل اذا
سنت الیه صوفی المال سعا علی شهوات النفس فی رمن العسر وصل تعک
الا تفاق من کبر صبرها و ادعا فا الی رمن الیسر فانه یعلک کسب العی و ان سب
فکل سوی بعد ما واسع العذر بم قال م و به نعنی بالمراقبه ذا هبا
الی کشف فاتحه العواید بطلب سی سی و تهذیب نفس و کلا وکرده ام
بواسطه ریاضت ورنده و واحد انکه کشف کنم برحجری را که حجت عادتها

آن را پوشانیده است یعنی رسم هیولی بسبب عادات اهل حجاب حسی چون
اکل و شرب و گفت و شنید با حاصل و دیگر صفات و احکام کثرت
و الوان از توجه بعالم وحدت گشته بود که منشأ علوم و معارف حقیقی است
محجوب است و بحسب این صفات کثرت و الوان و عادت براین عالم و وحدت
و اعتدال ابدی که از نظر او پوشانیده است پس بموافقت و هدایت نفس از جهت
رفع آن حجب است و کشف آن حجابات و علوم و وصول و کشف این عالم پس
میگویند من بعد مقام سلوک از جهت رفع آن حجب میشود بعضی مشغول گشته‌اند
دعا کرد هو صوته هذه العادات البها و هو معنوا عطف لیس سر و اللذات والعوائد
الخطوط العائدة الی النفس و هی مما یدنسها و بعطلها الی حد یعتاد و رکبها
من دنس الخطوط بسببها صفها و عطلها عما علیها لو قاتها ذا هیبا فی ذلک الملک
الی کشف حسب عطلها حجب الخطوط ثم اشار الی تحققه بالزهد و التجرید بعد الزهد
تعالی ثم و جردت فی التجرید طی مرتبة او انزت فی سکی استجابة دعوتی
پس پس و تجرد و یکتا گرده باشم در و بعضی مقام گرید که قطع علائق
است و عدم توجه خود را از مطلع کثرتی و حضور معشوق از جهت ذات بدی
نمودن و ترک جمله اغیار کردن و بحسب مقام زهد حقیقی یعنی با وتی و

اختیار

واختیار کرده باشم برد و عبادتی که از من صادر می شود آنکه دعاهای من
مستجاب باشد و مدعای من بموجب مطلوب من در این عبادت بر حصول آن
حالت و آثار مترتب بوده باشد و این اراده اول مقام معرفت پس میگویند
که اول درجات مقام معرفت ترک تمامی هذا آخر القسم ثم جاء بکوانه
الذی اوله وصف بمن عالم فی القسم ادب السالک و اضافه الی ذلک
و هو الزجر الرجوع الی ذلک حتی رای من نفسه الاستعداد و هو یکون ذلک
لا یعنی لی منه بعد من بعض الاعاده او ازکی ایها و لو فی لحظة زمنه
صفات الاراده اولا الی ان یقطع ما قطع للمادی من هذا التعلیم نزه
النفس عن الکون الاکبر و ان طرز بواسطه و هو الحیل بصورة دهما
و کان بعد مواد وصف لا عمال العبادة مواد من اهل السنة الی التوحید مطلقا ترک
الدنیا و تجرید الوهم استغناء و التزهد صرف الرغبة عن الدنیا و نصیبه
علی المعقول و الاسرار الاعتبار و الاجابة یعنی الاجابة ای اصبحت عرضی
و ترک الدنیا بسهو و یعنی عنها و آخرت و عبادتی اجابة دعائی ای کما
کان توصی فی ذلک صدر عن الطعن فی اولیائی کما هو مقصودی ایضا
اجابة الحق دعائی و هو الخلو اولی اجابة الخلود عوتی الی الحوصلة بروحه

شبكا وهذا الدعوى قبل الفعل لان الدعوى الى شك لا بعد الا اذا اتصف
الداعي به فهو المحتاج الى الدعوى وان كان مساعدا بعده ثم اذا اتى بما توك الظاهر
عنه بهذه الاسماء اهدى في نحو الحلول عنه بهذا البيت تعالى ثم من حلت عن حلولي
الا هي او اول وحاشى لليلى اجاي وحلت پس پس الزام ان جل تعالى كرده باشم
هرگاه كه بر كردم ازين سخن كه من حضرت معشوقم تا گويم كه حضرت ذات او در من
حلول كرده و دودار سلمى از او اتحقق كحلول حال باشد پس مشروط
آن جرا باشد كه درين بيت كه شنيده ازان سو كند خورده است و جزاى شرط
مقدم كرده يعني اى حاشى لليلى ان يعقد ذلك وبي بعده بقوله ولست
دخلت من الحلال وحلت من الحلول وحاشا اهلا دعا به معترضه بين القول و
المقول بمعنى بعد وفاعل محذوف للنوبه وحاشى لليلى ان يحول عن حولة ما تكاد
او سوال الحلول ومن كلمة الشرط وهو الجملة ان حلت واول متعلق بها وجواب
الشرط محذوف يعد به من حلت او لعل كذا فعل بعدد اى من من سوال الاتحاد
والشرد لا الحلول المستلزم للعدد والتعدد واشترط من كان الامر بالعكس و
حلت عن القول بالاتحاد او اول انها حلت في بعد بعد دخي ولو قال لعل
او اول وحاشى واعوذ حاشا لكون في استفهام ولا يحتاج الى تقدير جزا

كان

كان اول لانه ما وجدنا في النسخ حرا الاول وعلى الثاني يكون او بمعنى حتى
والاستفهام بمعنى الانكار اي من بعيد حتى حول الا الحلول حتى اول ابها حلت
وحاشى لليلى ان يحول كذا ثم قال ثم ولست على طب اصلك لا ولا على محل
موجب مثلا حلت من سن وسم اينكه در تقدير وحصول اين مطلب او از اوصف
جواب مستلزم آنچه بطريق حلول واما ان شرا وصول آن لازم مستلزم كه حضرت است
و نه سزد اين امري محال جوابست گفتم كه مستلزم عدم حلول من باشد در تو بر
وكر سوال آن واراق مد محبت و بر بان بروایت فرمايم وان سبب از ان اتصف
اهل حجاب فكر اين اوصاف اهل وليست اعتقاد حلول بمحل اتصال من بر سان باشم
وايك اين سلسله الحجت كتاب درست ميان هوا هم كرده اي لا احلك على
في حولي لا اقول بالحلول ولا تحلي نا اهوا ان ظهرت بكل صورة في اللون و
حمل ذكر ظهور جبرئيل بصورة دحية فانا تصور جبرئيل لم يعز نطهر
دحيا فكذلك لا يعز صفته بظهور في المظاهر بكل ذاتها من العزه
من صفاتها الى لطافة صورة لكون اصاله لما ثبت الاشياء صورة العصب
والكدر صورة النهي والور صورة الحكاية في الحس من الكون باب
مخصوص منها وما بعضهم بعلامه هذه لفا منها فرض عاليه الا والثاني

عنها لانها هي الفاعلة بادراكها فيها فاطرها بالكون مظاهر الصفات
المعاني والملكات فاذا وقفت في صفة حاجبة لها عن ذاتها كانت كلما مع
مظهر تلك الصفة في احوالها وتنبه بمولية وحصل منهم البنوه والكفار ثبراد بسلمهم
من اتبع اثره من المحاكاة فقط وبهم مستعد لثبوت البدنية وان كانت
صورهم على صورة الانسي فالان يحصوله المصوبة خارج سائر الصور صفاته
ممكن من الاشتغال والثبوت مع باساميها محالة او علية ولما كان لا والله سبحانه
الله جلسه ادني ممن اي يكون حليته شيطان او جلسه بكان فمن اوتقه علامة
به زه كان حلقة على لعبه لربه وتكون حلقة من قائم بالا. ومالا لا ظهور فانه كذلك
الشرايع وعاسيا من ظهور صفات النفس في صورة الكون ظهرت فالله المكون
للنفس اقعا بها به وطهر. بهذه المروبي لنه لا لوحي سائر كيفون لانه تكون
ورادي اراه. ما يعمل على صلاحه تكون قد اصلح اناه. فلهذا كان الظهور كله
والان بي ظهر علامه اعلى الاثار في الاطبق جمعه فم عمم بوله ولست على عن
اهلك اي ما انزلك به ولا على المحل في العقل لاهلاك في كعمه دفاطب
المسترشد بالمكمل في هدايته الى المطلوب على شيء غايت كما كال علامه من نقر
فهمه عن ادراكه حاضرا ولا حاضرا لعلة الحلول المستحيل السابع جملته اي بعدية

ق

في شدة وكمعه مس حاضر بوصف الاكاذيم فال وكمنا باسم الحق حل الحسي
تكون از اهل الضلال الحسي بس بر وتكونه باشد چون حال است كه حق حسي
اسم حق محقق شد. امر كه در الكمت حربا طل دروغ لي اهل ست كه اهل حق
اين ست حلول ص مرا تو سان كرد انذ مولانا از اهل الضلال كه اهل حسيه
ضلال الحلول يعني چون باسا رسيت باطل ازان تكونه حاله باشد و باطل حق
تكونه نسبت بايد بس چه ست ظهور جبرئيل عليه السلام بر مصطفى صلى الله عليه وسلم
در صورت دحيه كلبي بر بي حلول دليل مى آورد كه چون جبرئيل عليه السلام از صورت
حس منزهست در مثل صورت دحيه كلبي ظاهر شد و دحيه در خانه نشسته بود و
جبرئيل عليه السلام در صورت او كه در مجامع صلى الله عليه وسلم حاضر شد پس اگر
حلول واقع بودى با نستى كه در ان ظهور جبرئيل عليه السلام دحيه از خانه خود غايب
بودى پس مصطفى صلى الله عليه وسلم جبرئيل امين بود در صورت تمثل ظاهر شد. و حاضر آن
دحيه را مى ديد بر نشستن كه چون مصطفى صلى الله عليه وسلم ميديد و اصحاب او و سكن بود
در صورت تمثل ظاهر بود و دحيه در خانه خود حاضر دليل است كه مراد مذهب
حلول هر. و هر الا ابن بن الله را دريغ ست بيان مكن تبع از اهل الضلال الكفار
المنكرين على ما قاله من ظهور النفس في الصور من المعدن والنبات والحيوان والبشر

من غير حلول عند اهل النظر ونص على ذلك بقوله وهاذه البست دحية الكلبي من الجبار
الله به على اثبات هذا الباطل وهو لا اهل الضلال اي اهار كان ذه هاولى
الضلال وهو الحلول والاتحاد والمعنى الحلول اي ما قلتم على ثبوت الهيه على الحق
عن جال الحق بسبب الاصحاب الحلول اي لم كان مقصودي في ذلك الدرس عن اولياء الحق
كاشفوا لما اشتغلوا بغير جال الحقيقة باسم الحق اسمعهم كشف عن بيت الشعر وهو قوله
اسمعوا اللفظ الواحد من معلولها وفي بعض النسخ اصحاب الحلول اليس بعدهم
مثل في سر به بعد ذي الحلول بظهور جبرئيل عليه السلام في صورة دحية الكلبي حيث رأى النبي
صلى الله عليه وسلم جبرئيل متمثلا بصورة دحية والكافرون ما رأوا دحية ما هو الروح من
رسول الله صلى الله عليه وسلم جبرئيل على قلبه حين يتمثل في صورة بشرية وحضوره وعدمه
دحية وان كان صورة لمثاله حاضرة وعدم حلوله في دحية ولا تتحد جبرئيل في صورة
دحية من غير حلول فبين ظهور الحق بصورة العبد من غير حلول في الاعيان المذكورة
بعد هذا العصر هذا المعنى وهي لوازم وهذا صرح واني لا امين بعينه بصورة دل بيت
دحي البتوع سن سن وانك دحيه كلبي يكي از اتصال بود ساد جبرئيل امين بهيئت او
صلى الله عليه وسلم در صورت ابن دحيه در صفا الدلي مي كرد عام بوقت لعل لادد
ع الامين جبرئيل هو الفاعل الذي الاعالي كامل ودحي بود بصورة اي بصورة

وحيا ومثلا مشغول وا فا مصيبت احر سل قل لكان لي دحيه در عالم الهدى الذي
في بينه بشريه بس بس يكي كه جبرئيل عم دحيه شد بود ودر وي حلول كرد چون
ظاهر شد بر هيئه بحيره ناه ذات در حلول اي مصطفى صلى الله عليه وسلم در صورت
بشري انسانه وي طلب من جاهر به مثل ما هيت الطريقي من بغير به بس بس ودر علم مصطفى
صلى الله عليه وسلم از ظاهر ان حضرت او صلى الله عليه وسلم اي صحابه رساد ل مصطفى
بود حسب الحد دحيه شد اما ن حضرت ل بيچ كي لعني مصطفى صلى الله عليه وسلم
جبرئيل صد بعد مر اجسبي اد ر صورت مثلا وانسان دحيه ميديد اشتند لي اد اكر
ماهيت وصف ان صورت او راه ان وصل بود الماهيه ما لعالي جواب هو
في حق علم النبي صلى الله عليه وسلم من ظاهره على حضر مر به رساد عالم الطرائق وحيا او
جبرئيل بود در صورت مثل بود سكه هم بوي ملكا لوحي الرحيفر بري دحيا ملي لديه لحق بس
مصطفى صلى الله عليه وسلم فرشته مي ديد كه وحي ميكرد او حضرت او صلى الله عليه وسلم در
ممثل و غير مصطفى صلى الله عليه وسلم از صحابه برو بي ميديدند بحضرت او صلى الله عليه وسلم
رعايت كرد مشد غير معروف ادت حق صحبت يعني دحيه في الا لي النبي صلى الله عليه
وسلم بعلي اي بوعي حاند بسبب صحبة للنبي صلى الله عليه وسلم ولي من احج الروح بس
اشاره نيز در صفي اي الحلول عنف اين بس مراد صريح روحي از ان در ويدوان
روان ملك بود در صورت مثال اشارتي و دلالت كه اعتقاد مراد ان مذهب حلول
مراد اوكه سكر دانند ادعا كه چون مي مانده كه حق نيم كمال قدرت هم بصورت

متلبس شود وهمی نیز درمیان نه واگر کوئی از صورت منزهات صورت را
سوی چون اضافه کنند توان کرد کو هم این در کتاب ثبت رواست که حق
بصورت متلبس شود جمع معنی الروس ما کان یراه النبی صلی الله علیه وسلم وما کان
یراه من جهده والاثبات معنی انه اذا کان جبرئیل کل الصوره وقد طرب
والتمثل الکل فی جسم وقد طرت به فکیف یستبعد حلول الالهی حال ذکر بالصورة
وان تجلی من الشجرة لموسی علیه السلام وقال انی انا الله الآیه الا الحق وقد صح انه تعالی کلمه تکلیما
من وراء حجاب واذا جاز تجلیه بصورة لسات من غیر حلول فحصول ذلک ان
اجمع من غیر حلول وذلک اذا بنی علی صحابة وغیره ولعنه بالادهم ارادة یحتمل
ما به له ... دمن مواره دحیة الی ... من اصحاب الاحاب بصورة هاکن
الانس ... جبرئیل ... الی ... بصورة دحیة ... بداء النبی وقوله
احرسلاخ ... کان ... علی ... الا ... لم یکن جبرئیل ...
ظهوره ... لم یکن الجوع وجاء ... ظهوره بصورة واراد ... الذی
الرسول صلی الله علیه وسلم وقوله حاضرة ای من علم حاضره وما هذه التی
الی تعالی فی جواب ... الرسول صلی الله علیه وسلم عن علم حاضره فی تلک
الروحه ... تلک الصورة الظاهره والمراد جبرئیل

عم

عم ... الا ... حاضرا عند النبی صلی الله علیه وسلم ... علی
محافظة الادب مع صحبة رسول الله صلی الله علیه وسلم ... عن ... حقیقة
الی الاکاذ ... عن ... المنکرین اذا اصبح ... بل ... الناس علی الله
بصورة ... ذکر الالبس لبس ... وعلم ... کما ... ثبت ... وان
... لبس ... ظهور ... صورت ... است که ... انکار توان کرد
ومن ... که ... ودر ... دارد ... کتاب ... وسنت ... هذه
رسول صلی الله علیه وسلم ... وهذه ... بصره وان الله قال ... ان
عنده ... وان ... کتاب ... بولی
من شاطئ الوادی الایمن فی البقعة المبارکة من الشجرة ان یا موسی انی انا الله والقصا یقوله
عزوجل نودی ان بورک من فی النار ومن حولها الی الشجره وسبحان الله من ان
یعد ظهوره بهذا التلبیس ... وما ... ولکن الذی
... دلیل ... علی ... که ... حلول است ... از ان
... واست که ... بصورت ... متلبس شود بصورت انسان
... الذکر ... والتمثل ... بالصور ... وقوله فتمثل
الی جبرئیل بشرا سویا وقوله ولکن الله ... السنة فقوله ... وجه

وكقوله فان الله يقول على لسان عبده سمع الله لمن حمده فلما بين على مراده
بالسنة والتنزيل دل على السبيل فعلم بذلك علماء الست داراد بالذكر الاول
القرآن ولم اعلى اهل الذكر وعلى هى مصاف الى الكتاب اى وانا منه الى
رسول الله صلى الله عليه وسلم ولذلك هدى ونور اى وفى القرآن ورد ذكر التلبيس
ولبس الى الكافر بسبيل وكذلك فى الحديث اما فى القرآن فكقوله وللبسنا عليهم
ما يلبسون حيث اخبر لبسه على الكفار بما يلبسون ثم يلبسون الحق بالباطل واما
فى الحديث فكقوله عليه الصلوة والسلام رايت ربى فى صورة كذا الى ظهور
الحق بعض صور المخلوقات سوى لبسه بها كتلبيس جبرئيل عليه السلام بصورة رجل و
لورود ما قال ولم اعد من حكم كتابه وسنته اى لم اجاوزهما ثم قال فعلمك
علماء ان بود كشف مرد سالک واشرع فى اتباع شريعتى بس بدانكه مرشدى
عطا داده على شرط اگر خواهى كه اين علم را بطريق كشف و مشاهده بيابى
بس بيا و دیده من دراو شروع كن در متابعت شریعت من حق المتابعه تا بيابى
كه از شريعت مراد اكثر اين ظاهر شرع باشد كه بر ما رجوع اثر الحق وا فهمت
كند و گويد كه بحكم قل ان كنتم تحبون الله فاتبعونى كه حسن متابعت من شرع
كن تا علم كشف و معنى بر تو حق شناختى و مشاهده كشف حقيقى معلوم گردانيت

وجه ناظر به الله برهان ذوق و معاين احديث محمدى باشد اى الى
انا سبيلها وهى شريعة محمد صلى الله عليه وسلم ولهذا اعتبر اول الطريق اتو شرع
اتباع الشريعة و ردعن الورود و قوله سبيلى قل هذه سبيلى ادعوا الى الله على
بصيرة انا ومن اتبعنى كذلك فلا ينجع السبيل الا ومن وراى هذا الدليل
صلى الله عليه وسلم واتباع شريعته الى بو شريعة متبعه ذا او وامن من
ورد ورود الدا اسبغ فى سيرة وقوله اسبغ من الشريعة احوال السابعة
سبع كسرتها الكا والحجا السفا. واراد به ظاهر الشرع المصطفوى الى سلكها حسن
المتابعة اى اعطيتك يا سالك علما وفهما التوحيد من بر وكسبه نظر الى الوحدة
والمتابعة فاسبع طريقة و شريعتى و كن راسخ العمر بما ثبت كان دل عليه نص
قل ان كنتم تحبون الله فاتبعونى يحببكم الله لا يتجاوز الكشف وصدق المحبة الى كل طرفى
وشريعتى وهى باطن الشريعة الصلاة و اضاف الشريعة الى العمل على سبيل الكلام
من حيث معلم الشيخ المحمدى اولا نهاسكها الى ولما كان شرع الخاص شاهد الى هى
مقصد جمع العلوم والمقاصد الصادرة فما ذى القصد الى هى احدث سابق النور و
اضافها ومن العطار القصد الذين هم من مدرك الحقائق بقصد الظاهر آن با جمع
ادا طاه و كره سيما و مدعوه الى مواظبهم فى ثبوت علومهم فالايم بصبغ صدا

من اسرار العلم لدنی و درطنی من اسرار العلم پس من دیدم بر چشمه هذا حوض کوثر
بدین شمار علم است از شرابی زاشده است که مغزان سراب نبردم و
[illegible] منت پس کمال [illegible] از شراب که عاشق مشغولات بعوانی ارض
ناموس و هیچ آگاهی حقیقی موجود نه من اسرار هر الصفا و العلم لدنی جمله
الحمد صفه شراب و هذا مورد الکاری الوجه بحر المثل هذا و یه یقول
ما و لا کصداء و لا کسعدان و سوست یسمن الابل فی [illegible] و السبع عطش
کسراللماء و العبد واحد العصاب [illegible] الوسعه پس ازین جهت کف
که سرچشمه هذا ما اسده از شرابست که سرچشمه دهاه سادات از شراب برد
منت کمالات کردات [illegible] مثل علوم ذوقی حسی و کشف یعنی حقیقت
ذات منت و هر علم ذوقی که سودمند باشد اصل آن بالذات باشد از علم [illegible]
و علم او بدو ذوقی کمال من مخصوص باشد لاجرم چون هر صاحب ذوقی که
درون لطف و سودی باشد از علم بی اسباط [illegible] و اصل آن ذوقی است
پس هر اگر از طعون و علما که از علم سکونت [illegible] رسوم و [illegible]
بدانکه سبع می [illegible] چون از ان علوم اسامی مفهومات صعب علما ظاهر
از و آن و هدایت از علوم [illegible] علوم الهی از حکما [illegible] کی از [illegible] علی

دل بدو بسلطان اگر کسی بوسد یک بصورت صاحبه رسنده باشد و هیچ حقیقی
درون محو شراب هذا سبع هذا ما هو وقف بحر المثل یقول العرب
ما و لا کصداء و لا هذا بسبب ما هذب و از بحر العرب یعد و یه مثلا
یقولون ما و لا کصداء و لا کسعدان و سوست [illegible] شوک یسمن الابل فی [illegible]
سبع سعدا و هذا العود [illegible] المقرورة و من اسرار هر المبتدأ و سعد لدی
[illegible] العلم موقع صوت شراب و السبع عطش کسراللماء و العبد واحد بالعیان
و [illegible] لا رقی صوره بحملا مملکه آو [illegible] کلا [illegible] و دو [illegible] که حصه
و [illegible] پیاله صوتا لو صح [illegible] پس [illegible] که [illegible] کرمی که من
دران حوض که هدام و [illegible] آورده و که شکافی و سمانی از
اولیاء اهل آن ایستاده اند و دره حوض اسه که بکنند از جهت لطف
و حصول [illegible] من دو کنک [illegible] الاول [illegible]
لانه [illegible] فی [illegible] الاول و هو [illegible]
[illegible] اللهم [illegible]
که [illegible] مخصوص است و [illegible] از ان [illegible] و این
[illegible] که هیچ کس از انبیا و اولوالعزم من الرسل دران حوض نبوده
اند و او [illegible] کما قال [illegible] و ان الی ربک المنتهی پس [illegible] سری

حالیه حصول باشد است که ذوق محمدی که من یوحنا اتم و در آن حوض محمدی حل شد
او دائم و از آن که احدیت جمع اعتراف کرده و در بین مقصد یاد کرده نوشته حسن
مطالعه کجای آورد ما که از این کرسی اثری یابد که از جهت آنکه که حرم حرمت
سنت هیچ کس از نشان در آن حوض سواء اند و ساحل او که حضرت
جمع الجمع با حضرت جمعیت و اوست و استاد. فقیح الاول منهما مقام
الاول لانه جمع اول مثل قرب واقوی والمرید هو العقل الساحل حرف
الشریعة التی لا یمکن الوصول الی البحر الا من ساحله والاول مرید هم من لم یمکن علی
لله کالذکر والثالث بذا المقول الی مرید حقیقی او هو الا بساحل فان
مقصد العاقل منهما عظم نفس نوعی سلوک سید و مقصد اولیا نزید کس
مطلع الاشیاء علیهم الصلوة الذی یاوجد بعظم نفسه دخل کفعلهم وکانه قال حسب
ما حاصل لانبیاء علیهم السلام و هوا مکلفین الی ساحله لعونهم علی الوقوف عند
الجمع بالبر والبحر جوهر الدرر و تحصیل مسالک الشرع للرسل والانبیاء و ذلک کما لیس
لغیرهم بالهم و لهذا قال بعد هذا البیت ولا لو بوا البیت ذات امتضوب بدونک
من سکنا الانفعال بمعنی هذا لان منها مقلوب من الاول جمع اولی مثل اخری
واخر و منه لو لهم دهبت العرالی والمحل ان یکون جوهر الا هدی و مثله کقولهم
بعد للنساء والی ابدا انا ال... والیهم بالالی علا ... لسان و صوفیا تصوف

علی المقول منعوت بوصف امر المرشد بالدرسه الحافرة الذی هو خاص منه دون
مان ان لعین من العارفین و مقول ساحله و لم یکونوا فی الحد حساب حرمی فانه
و هب لی حاصله و هذا القول ایضا محاکاة من المقام المحمدی بلسان الجمع و کذا

نوازم ولا لو بوا امال السموات رد که کرد و حدت ادا لحدث بس س
والله در دوران بحر بر جوای کرد لا لو بوا امال السموات در ذات محمع دستی
کرد نوح و ممنوع شد چونکه مقصدی سید بر حوض باد در این که ما با این معنی
را سلم داده است که در اخبار آمده است که چون موسی علیه الصلوة والسلام خواست
که از خضر آنکه حقیقت این بحر را تماشا کند در بیابانی سوی آن مجمع
بود در آنک بحر بس بحر بس محمد شود و دلیس با لنظر ظاهر بشر نگاه کردن نقلبه
حکم این مقام احدیت جمع که آن مخصوص است بحضرت محمدی صلی الله علیه و سلم
بس بعد از ضعف در حال اوقاف و بس که سدکر لیس ذلک لکن ذلک لیس ما نه
بعد که لا حوم در تصدیق آن گفت سخا که من ان یصل الیک احد الا من الخضر
لنفسه و مقصد با علی معاماتک است الیک ما بعد ... ما لیس لی و انا اول
المؤمنین مخصوص بمحمد صلی الله علیه و سلم بهذا المقام الاولی بس جمع حضرت
محمدی را اسم جواد در ایج فطای کردند که ایم که کیمیای سعود انکال

العالم فهو هذا ما اصطلح نسبك عما سواك فاوا كل الى حضرة احديه الجمع
هذه التي هي المقام المحقق بك لا جرم در آنه ولا تولوا اما ثم العلم اشارت بانكه
غيري در اين مقام هيچ نباشند و از اين مقام محروم و ممنوع شود ذوق وسيأتي لم
معرج لعله بهذا الكلام بل يرج الطالب وانه هو وسالكه واحد من كل ليس
اديهم واحد بالصفة على التحقيق تعالى وما قال الست الى قوله بو ولا تولوا
فال السموات تعالى كو يدمعرضه للاعراض من هذا التجلي ممنوعه محرومه عنه
واراد بهذا التجلي الوداد الى منع عنها موسى عليه السلم وحضرت محمد صلى الله عليه وسلم
والواد من اسانعه كما ورد في الجرانه لما افاق موسى عليه السلم من صعقه سال له
لمن ذلك لك لسمع بلا لعلك تعالى محمدا صحابك حتى ان يصل اليك احد
الا من اراد نفسه لسبك وحصصه بالعلى بمقاماتك بعد الكل كما انصدق طالبين
لى وانا اول المؤمنين بخصص محمد صلى الله عليه وسلم بهذا المقام الاعلى وسحانه الحق
سبحانه وبه متناهيه قال الم ذلك يتجافوى قوله م وما قال سبحانه
غيري سوى فني على قدمي الى النبض في البسط مالمى سبن و در نباقت جري
ازين مرد و ذوق او حرمن يكر جواهرى كه بر قدم من و متابعت من حق
المعالم در حال قبض محاسنت و بسط شهود و كشف ملاقات مود وهيچ جدا

نز

شد ما في بحوز او ما يرح و ما الفلك ومعنى احد يعني كسي در حال قبض محاسنت و مجاهده
سلوك از شرايط سن قدم او هيچ كه او نكرد و در حال بسط كشف وشهود
هر چه كالف شيخ مود رد كرده و بان اصطلا الصفات محمود جو الهرز دارين
ذوق اتى ساعد و از من جوائد ه صاحب قدم مقام عكس يعني انجاهد
كه در وقت طلوع من هيچ ارهاى بر قدم باشد و يحتى كالف شيخ نكفته و لعطى
دلالة سكنه كه على اخفي الطلعة متوابه هذه اى ما يرح والعدم بد بدل قدم صدق
عند ربهم والبسط في البسط بو بداني بو عنده فلم يعرف عند الله سوا انه ولم يغبيد الله
عنده صرا طالب وكان في السالى كما كان سلمان عليه السلم بقوله هذا من فضل
ربي ليبلوني فلم يعرف السر آ عند الله وكان في القبض كما قال يونس عليه السلم
لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين فلم يعرف ما عنده في القبض لانه
داى ما جرى بده وسليمان عليه السلم راى فضلا من ربه فلم يكن ان وجال فيقعد
ما لقبض او بسط عابسط واحدا كان والعامع الفاعل لامع الفعل واذا
ثبت على ذلك فهو صاحب الصحوه على نفسه وكنى ذلك ما في بحوز المعنى ما يرح فثبت
اخبر بانه ساكنه للفرق وانه لى ماوجد من هذا التجلي جرى معا الا صاحب فيض ما
دال على معنى طريق المبالغه سكه بين القبض من حال الوجود والبسط بنور الشهود

واظهر اراد بهذا المعنى عليا رضي الله عنه وبهذا النقد تجلى لها كالحج على المعالم الهدى
حيث اوتولة قل ان كنتم تحبون الله وقوله ثم قلا تعش على آثار سيرى او حسن
حسن امان طرى واعين حرطر تعنى بس بس باد نكرد تو مرشدى از آثار روشن
من سوى صاحب ديگرى وبهره از عبادات واذكار رو توجهانه مخلصانه كه من
بدان عبادت نموده ام وبعضى اعيان كرده واندكى ازان نبوده براى حيله
ملاحظه كدهاى وترس ايان حجاريكه بر تو طارى شود از انكه طرح را ارسوح
به سوابق احسان كنى چه طرح هر كز باشد ذوق ومعتقد باشد واندران ميلد در
ارشاد من هدا نبود وحق آن اثدمان نبود ذوق مطلق چون متحكم شود از ان
وجه عظم صلاح تولنا مامرك اين اساتذان است كه مصطفى صلى الله عليه وسلم
روزى صورتى از توريت در دست عمر رضي الله عنه بديد از سر خشم درو وى
نظر كرد وفرمود والله لو كان موسى حيا لما وسعه الا اتباعى ومادمتش
طالب من تحكم وانى بهذا هو اهل سعيا اسعامة عن ووادت باب الحسن ملادب
در وطرق او منادل ان الجعلم ندسا ندعو قلا تعش من العشو تعال عشوه اى قصده
ليلا وعشوت الى النار اذا استدللت عليها ببصر ضعيف واذا صدرت عنه الى
غيره. قلت عشوت عنه ومنه قوله تعالى ومن يعش عن ذكر الرحمن اى يعرض واعشى امر

من العشيان وهو الاسان ومنه الأعشى هو الذي لا يبصر ليلا والعشى
البصر وقوله انارتعنى ان تعشوا الا ره ذلك نعش من العشيا على العشو
تعال عشوه اى قصده ليلا وعشوت الى النار اذا استدللت عليها ببصر
ضعيف وعشوت عنه اذا صدرت عنه ومنه قوله تعالى ومن يعش عن ذكر الرحمن
واعشى امر الطغيان وسوء الاسان لما احرجه عن سر الخاص بامرهم مثل منه
شيئا الا نظر بمطالعه اى بالنظر السديد في قوله قلا تعش لست ذلك لا
تعرض عن هواى قدمى وآثار سيرى الى المطلوب واحرج مالى حجات مصباح
الى احسان كه طرى بعدما وذللها وبهذا اشارة الى قول النبي صلى الله عليه وسلم
لعمر رضي الله عنه حين اى في يده شيئا من التوريه منظرفيه غضبان وقال
دعه فلو كان موسى حيا لما وسعه الا اتباعى والمنبع لعلى لا يا لا تعه
لا يوحاج فيما قال بهذا الاهل مستقيما فاتبعوه ثم قال ثم بوادى ولا نعها
صاح صاحى العواد في طلاماسرى داهل كتب او اما سر سر صوادى
عشو حصه معشوق لى ماروسن دل صافى دل درس ماه كه ولى الامر
وعظ رحاصه داهل است در دير وطان من و ولات ممكن من محبس
ان بوست الله كه سود الصافى من الطمع وبود دهان العمى وصفا السماء

جبر عنه بالصفا والامره بالكبر الملك والولاء وصاح مناديا بخمر و
صاحي الفواد صعد له فتح الغار للعطف بركب على وادي وصاح نداء
صاحب الخم وصاحي الفواد وصول الصادق وعلى الست الاعلام
لمن هو مثله في المحبة المحبوبة ان فواده في محبته هذه المحبوبة محكوم عليه بان
لي فواده وواديه ولا يا من ضلا بالوادي داخل كما امره وفي وادي
وعسان هذا الست معهم ما بعده ونظير بعده لمن سبلا في المحبة المحبوبة ان فواده
في محبة هذه المحبوبة من محكوم عليه من وصاف الحب ومن كل اسم فلسمى و
ايضاح ذلك هو انه اولا ذكر كيفية المطلقة ثم ظهر انه انما كان لحب الاله
وان محبة ما سواه انما كانت لها ومن اجلها ثم ذكر في دعاوه ما صح
المطلقة حتى المحبة بهائم هنا عاد فذكر بوعد وواعد منها ورحله عن
الالكاد وهايم كونها مطلقة وفي ابلغ الدرجات وسما بالاكاد اللتي ذكر
على انها ما اي سعى في الاكوان والمظاهر والكلم عليها كلام من بعد الحديا بيانا
لا وراي كل شي لها ظهرا ما عليه انه ماخرج عنه ولا وصل الا الله فان
الرائي هو المرئي والمحب هو المحبوب وموحد مخلوق وكان بعه كله على
ثم الكلم فيها سابقا على سبيل التفنن مع النوع منها والسرى عنها والتصا

سلوك

مرخم

هو انه اجتهما من اجلها ثم رحل عن فلك ورجع الى العبودية ووصف هذه العبودية
انه كان يلتقيه من اصلها فصار كهما من اهل الله يعني انه اذ اعلم ان الله يريد
منه ان يعرفه ابوابا لكوق الله اراد ومنه ذلك فلو علم انه لو يريد منه ان يدلها
اذ لها وكان الاعزاز والاذلال عنده منه واحد الكونه مراد مولاه
والعبد بالحقيقة انما يعمل مراد المولى ؟ وملك سعالي العشق كي وصفي
المعلا وكل العاشقين علي س س وملك مراسه ملند طبق معشوق
ملك وحق منت ونفرت دران حكم فلان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم
الله بالمارس كه صورت شريعت مطلق عام وما ارسلناك الا كافة للناس
واحكام اوست مخصوصات وسكر متعلقا واحكام شريعة وطريقة وحقيقت است
كه حكم وامر اوست جوامع الكلم آنه الطريق المجاز زمان مسكم وبالآن واسطه
سر عاشقان دار كه سالكا نند محكوم خود ميكردانم واين جمله عاشقان
سالك حوي ميدوار مي وارند محكوم فرمان مسند حكم فاتبعوني از هر كسي
كسب كحسكم الله وسل ومحبت اين عاشقان سر حكم مناسب صفلا والحب
ارسل ومحبت مر صفاوات حكم مناسب في الآيات وحافظ ومراتب
ومحمد ودائي مناسب صفلا حكم مناسب في الآيات لا وهم اين عاشقان همه عبوديت

سر عشق ذات حقيقت است وحكم ثابت
رو ذاتي وموحد عاشق شد

مینند چنانکه سلطان حافظ احوال و ممالک خلوت ودر این ابیات است
و عموم خلق بحیث محکوم سلطان قال الشیخ صاح منادی مرخم لموحد
الشداد معناه یا صاحبی صاحی الفواد وصفه والامره نوع من الامر و
سوال الوادیه والملک بضم المیم ولام الحرف ویکسر الاسم ما یکتب الحرف و
ی ولایه امری حر لفوادی وکذا داخل حر بعد حر و الفاء للسببیه ای کن
کالامر یک یا صاحی صاحی الفواد فان وادی مجد الدار کاین فی یحر و حل
تحت امری لما قد وملک للذات الکل المضاف الی العشق یجری و انا
ملکها وحدی لعطا الواحد الفرد هذا الی ادن باعلی المحسن ظعن القاطنین
وکل المحسن یعنی لم من بطانتهم و یعین علی حاسبهم وکل معالم لا تضر ملکا لها
اذ الادنی صاحبه الی اعلی منه قد طواه ان وادی المجد فی ولایة امری و ملک
معانی العشق یملکنی لا سلسلة الا انت کان وزنه کمات زکیه یقول لم فی الحب یا ولد
عنه لحکم من یراه حکما فالهوی دون منی سر سر فالی سند این محبت و مقام
این محبت که مقام سلوک و مقامات سالکان است و این حکم و علو مکانت الا
لسراوله فله الامکی دلست یا سیاه و عاشق تو حیات و مال حب محبوب محبت
را حجاب میبینند و حکم میکنند بجای آنکه او بر وحدت او لا جهت ما سوا انکه من رآه

حضرت محبت صفا نام محکوم علیها ما مجانبه هذا و مرام هذا این حسن عشق
در ربوبیت من و معشوق من است که عشق ذاتی است و ما اراده جدا و ذکر دوم
و فنای سلطنم به این حضرت عشق حسن اصلی که مظهر حکم این جهت واحدت این
من جمع است مرسدم قال الشیخ من مولد فی الحب و سوددا الی موردا است علی ما
عشق بایج مدح لمحمد بالسقل المطبه و هو طمن بای ذلک علانه و ذلک بعنه
وهدا الی لا موده ولایصل الی الصعود حتما الا الافعاره بملک المجد ومن فی صعه
من ملک المجد شی تقدم یعرف حدوده کما ساتی فی موضع فافهم و لما قال
فالهوی دون رتبتی حال ام وحاصرت هذا العشق طلب کالعلی و طوسا و
مواج الکاف رتبتی سر سر و درکذشتم از سر حد حسن علی که منصب بود یا
حکم حاکمان تذکور ره حسن محبتی که حکم مناسبت و علو طیه الا الکامل نزد من
محکومی دشمن است که حکم علو مانه المناسبه و الامتیازات هد در حضرت
حقیقت چنانکه وحدت عین باطن مطلوبیست کثرت و ظهورات همه باعث مطلوبیت
و شهود کثیر در وحدت و وحدت در تکثیر از جمله ان لوازم این حضرت است
سر علوانکم مانه الا کامل که ذات ما علو ط به الاسمار که تعقل ذات او بر این
حون حال است که ارجاع روح معالم کادو شهود وحدت عاشق و معشوق

ملاحظه اصلا از جهت وجوب حاصل آمده است با کمال جمعیت و شهود گذشت
در وحدت و دو رویت وحدت در کثرت فالواو فی قوله جمع بین الکمال و الفنا و
العلی الیه و العلاوی پس چون ذکری او ر خود کرد مقام محبت انکار دانست
ارشاد بشرشد که بو این مقام محبت دل بادل سر و تحصیل او ساده مان و خوش
باش و این مرتبه و مقام اگرچه بهشت باشد من بادل است اما سبب عظیم علائق است
و موجب سروری تو می شود ثم خاطب بنی الحبیب المحبوب اولا فقال له بعد خطبه
عنه عطف الی انت لما انا فی الحب و الاتحاد مقام مرتبی فیما جمعا الیه لا مقام
الاطلاق علی الوجود معها لان الشی لا یکون حجابا الا اذا وصف معه کما تما ما
کان و میل الی الحد و الاتحاد جمعا باالاتحاد بالوجود معها لا تعینها و اذا کان
الوجود معها حاق باطن المحبوب مع اتصال المقامات والاحوال ظاهرتک بالوجود
مع خلقها و مواطن الحب طول بقائها الوجود معه طاول طلبه عوله و حاور رحله النفس
و علامه الحلاوه من التعبد به السوی عند الحق و رفعه عن ذلک الشیء و فقده | الشیء و نورک
للذکر فان فاتک کالمرع و اتساع العباده و العاده الی الوصول علی الاتحاد
الی الحضار الکمال و علامه الاتصال و هو الوصول الی مقام الجمع بین الاتحاد و التوبه
و هکذا الحلی و ترجمه عند العشق و هو الوصول الی مقام الجمع بین الحب و العلی لان الذات

سعها سوا آ علاوه مقامات الحب و السعی و الاتحاد و الوجود بما اشار الی محبوبه
هذا الحب الاصل علی المرتبه التوجه الی مقام الحب بحسب السعی و جود الحب و قال لم
مطلب بالهوی عند ما بعد سدد العمل العماد من العباد فی کل امه بس پس تو
کرمشرف شدی خوش باش و دل و نفس خود را خوش دار از علایق و مقام محبت
کرمساز و در گذشتم چه این مقام بس نیک و سخت عالی است ولی هیچ یکی بسته کمی باین
مقام نزدیک شدی و سروری باقی بر بنده کرد که اعانه بر بنده داد که در
بر آمد ام انبیا علیهم السلام بوده اند چه این مقام محبت خود را این امه گذری
مخصوص است و هر یک از ایشان را تحصیل این مقام بو سایر امم دیگر تحصیل حاصل
است و اما سبب نا این است عابدان او مهم باین علایق و مقام او سروری و نفع
است چه عاده وصول هر عابدی بعباده خود با انوری و وصف ادعیه معبود گ
و آن یکی است از عقاب میران با ما و او لوات در جنان و وصول و تحقق تو
بواسطه این محبت و وصول بقدر معبود است و اسما او بس مقام تو بالای مقام آن
است در جمیع آن ما حرمه این نوع را ان سعدی و ادی الاتحاد و الالام
ای الهوی بسو تو العهد و لقا معصوم علی الحجره ذالی سبب الحب الاعلی للمقامات
کل طالب النفس بوجود لا مشکل العله بر موافقت معه و ادعیه منه فانک ان محبت

مقاما دون مقامی بعد الحوز مقاما فوق مقام العباد و الزهاد و هو مرتبة
الشهداء و اشباههم من کل امة من امم الانبیاء علیهم السلم و ذلک لان تجارة مطلبهم
من الله لا وصل الی النجاة من عقابه و الوصول الی ثوابه و النوال فی العطاء الثوان
من ضعف سخطه لحبوتک و رضاه و مطلوبک انما هو مجرد محبوبک و الوصول به و
سؤال من المطلبین و قوله تعالی هم علی الدمثر و اهل العمل التفضیل من البقاء مفعول
مقدر من بیان یسود و سودد اهل السیادة ثم قال ره و رفاه العلی و الخیر علی اتک
علامة ظاهر اعمال و نفس تو کسی سیر و برون شو ما این شد و بلندی قدر علی
ما من مقام محبت و لکن بر سالک بلند قدر بواسطه کمی عظمی از مقامات
سلوک بسبب مراعات ظاهر اعمال از مجاهدات و معاملات و بسبب ترکیه و تحلیه نفس
او از اخلاق ذمیمه پاک و ترکی گشته یعنی هر چند وصول عظمی از مقامات طی و
سلوک بواسطه اعمال و معاملات و ترکیه و تحلیه مقامی تحت بلند شد اما تو اباشی
شوق و ذوق محض مقام محبت نوال ان [illegible] نکی پیوسته باین مقام نرسید
بلند است و الالف و اللام فی العلی للعهد الخارجی ای و اطوی ما المعاملات
العلیه فی المحبة الحرمها علی ما بدا العمو و علامة ظاهر اعمال العباد و زاهد علامة
نفس ترکیه من جهة الفناء و الاخلاق الحسنة ثم قال ره و حر [illegible] لو حو طف

منقول

بمنقول احکام و معقول حکمی پس و سوگند رمان عشق از ارکان ما پسی که معتقد
باشد بعلومی که بعقل درست شده است از احکام شرعی و معتقد به نیز معقولات
از حکمت و فلسفه که مطلقا اند درست با معنی و عقل و حکمت از احکام شرعی
بعقل وارد که بعقل در یابد که حکمت و معنی هو حکمی هست و این مجرد است
و این شخص با این علوم بعقلی و معنی صاف معتقد باشد که هو هست و بزرگی
او در دنیا و آخرت این علوم است که از این علوم و کران باری
الفکی با سک شود و چری از این علوم از ذوق گردد او سک و خوار
وی مقدار ماند در دنیا و آخرت یعنی با عشق از این علوم سوم که بعقل و عقل
معتقد باشد و هو من العلم لی سد ارید سوکند و باب فی وصل و ذات الیعا
یمکن من اوجه طرف اما من الطرف العقل او من طرف الطرف الاربع لعصاته
فی حوله کلا و لو صح بسبک ما العلم طرف اعلی العلوم کالعلوم الحسب
علی الملک لکنه مستعمل عادة و هذا معنی هو کلا المقبول ه دوله لو صح طرف
من طرف الطرف او الاربع لعصاته و هو صح معلا و کذا هو کلا اعاده
لکونه هو ادا اعاده و رد اره بالمناظره علی السالک اعرف بالمحاوره عن المتعلق
باعمال العلوم الظاهر من العلماء و المتکلمین الموکلین باحکام المنقولات

والعلاسة الموكلين بالمعمولات والكمة لان المكر على هذه الطائفة اما ان يكون تاركا
سوء فاعلى ظاهر سكه او عاملا سوء فاعلى ظاهر علمه ووصوء مستقلا بانه يوحد الطهر
لانه لو كان صعفا او صح الا لعال عنه كان طمعا لا لوى لمحمد او اللادم مسف
مالمرو مثله عم امره كماه علم الوراه وفو لم وحرما لوله مراث اربع عارف
غلامه انا رنا بر همه سس وجمع كن بسوى خود بالحب وكمو ابن مقام محب
مراث بلند بنو وبورنگ بن عارف كه ابلته وقت او آنكا شد كه بعد از انكه
محو مقام عرفان نامر محبت وبعد ودر عالم محبت باقيه باشد او دران تاثر وبعد
خود حق را بر خود اختيار كنند وان بعد والحق اشاركند چنانكه شيخ ابو السعود
عطار بغدادی رحمه الله میگوید که گفت اعطان البعد وسيد كدا شه هر كه نظر
فالبعد وصولنا يعنى بدا ان مقام محبت وملک بوى ال از مقام حاصل شود
وان صاحب اين مقام يعنى على صلى الله كه اعلى و ارفع عارف است اين مقام را
مراد علما بس بوا باشد که ازو مراش محبت جانبدا اين شد وقع الولا السالكين
يعنى ان هذا العارف عند الحق الذي الوه لعبده لانها جز غداه آدحار كجور جودر
وحماره حفه ولا لحوز المراث لا العصا التي هي اقوى الولاية والتم العقد
والمد يوح منه وسو قصد الباطن للعاسر وشى اى الحج بالمحبة مسوا اعلى عارف

هار

جهار قصده اختار ما امر محمد بالحرفي احوال الناس ولا ادل النبى صلى الله عليه وسلم لسوده
بكمال بالحل الصعبين مراتبه العلم والموه كاورد العلكا ووجدنا لا يقيا ولفا
كاسانه سبب هذا الارث لان مناطه هو النسب على التوارثين وتسبب الحب
بين المحب والمحبوب اعلى سبب والنبى صلى الله عليه وسلم محبوب كل محب لسبوع وحل
لانه محبوب المحبوب ومحبوب المحبوب محبوب ووصف ما ما رنا امر المحمد لانه ابدنا امر
محمد وكمل انه بالحر واكثر العارفين حالا سعلق محمد والتاثر وشى معوية تنوار الكا
عندهم مما لكماحوال ناثر محمد وشى دوما فرو هقه الرتبه وان كان طلب
لكنها دون رسه من اثره بالمحمد بالحرف الحلول لانه جمع بين الجمع والسوده ومن لا نوخ
والعسه مع الجمع فعط عم امره بالحق لمعاينه بما ان الحال ام ونه ساهدا بالسكه ادنال
عاشق بوصل بما على المحبة جرت سس وكر كن وكر حال در حال كمند بوها
ماسهاى عاشق كه آن را ما بواسطه وصال محبوب بالاى محبت كنند شود
يعنى چون عاشق صادق بجاى بود رسد كه بر اثر داما لكر كه اين نكدى
واكر خود وصال حقيقى وصى شود ان دامان بكر وبعا چو بوبالاى محو
وعرش وكرسى كند شود چه همه بدليل عرش سوسند وچون انجيل بوصل صح
عمام كلاد سبى وعالم طرف ارد امان لغلاج بو بالاى همه نكدى وبكر

مبين

و مقام کی بو بمینه او من السه و هو السکر و ساها ای حارابا لسحرات ره
آنست که او بر حد مرتبه علی دارد اما هم حجابست و هم محجوب از علی آنکه پس
سکویدکه چون بمقام محبت برسدی بر حد شود حکم و حجاب و علم گشت
در بو مای باشد اما بعلو مرتبه که باین مقام داری تبارسد که دامن تعاقر
مدار که حاجت و محجوب و حکم عاندان محجوب کن نکردی و لو وصل بو بمینه عالم
الواسع کی و دامن کبان ز نکردی ده دته او من السه و هو السکر و ساها
من بحث بسوی محیا حرو السحر جمع سحات و السعه بیاها یا لکان من الصحر فی ته و
ادمال برجع الی قوم مشغول باها المحدود و الوم طریق فی السما و حرکت
منصور الحل بو قوعها صقر لا دمال لی و الحرما المحی علی عین الحبیب ساها یا سحاب
ذیلا کا قال العاشق الواصل الجره لا مقام الواصل العلی و اعطف علیه
قوله و هل فی بیوت الاتحاد و لا اکد الی منه فی غیره العواقب پس
و جولان کن در مراتب و شعبهای مقام اتحاد که تحقق بمقام عشق بدان متحقق شدی
وصل بکن بسوی کرو هی که دیگر هم باین مقام اتحاد خود را فانی کرده اند
و بمی در سیده فضای اتحاد را سوی تو بشارت بعضی کل و آن جماعت
کو شد و بعضی جزوی و انوار اسار اتحاد خواسته اما معاما پس حال مقامات

علی

یکی همین مقام کنت سمعه و بصره است که بسر تجلی و فنا او صفات پس متعلق است
و دوم همین مقام ان الله قال علی لسان عبده که بسر تجلی و فنا از صفات
روح متوجه است و سوم همین مقام جمع سوال الاول و الآخر و الظاهر و الباطن که
برجع الصفات الصفاتیه شود و ذات اما چهارم که سوی عالمست و ادر مجال
خارج مقام احدیت جمع و ما هست دیدست و لکن بعد بیان است که حصول مقام
محققات اتحاد همین بر یکی از سمات است که مقام اول و ثانی حامع آن است
پس سکوید که تو که متر شدی بواسطه عشق بارول فضایل مقام اتحاد ای ابرا
عاشق بیان شکاره و ارسو و سلوک قاصد شو و در بن منازل و مقامات او بیر مکن
مانکاه که بیمانی که مصطفای استعداد انوار اتحاد و رکند بنی و ماس و اعمال
در اسماء طرق که عزار در همین مقامات سلوک پیدا کرده ده مقصود بر داشت منزل
و المعارف کی و ایل بشارت باین بحث که حلاج ازخواص قدس بود که حمار سد که معلوم
است مقال انا الحق مقام السوکل قال انا الحلاج امنیت ترک و فی حالة الساطع قال
العلا السوحد من قواعد الحق العقر و من ملاه شده جنت بالیع محبت
پس پس یکی ازین اهل اتحاد جامه بشارت در آنکه اصطبار او موجب علم تلقین
و علاف فکیدت را می را گفت هنالک اصطبار حاصلی بسلام بو اور سیده است

الحاد
وموجب علم ويقين است وخلاف وكذب از وى دور وهركه جز اين اهل
از محجوبان وگروهى باشند اندكى بواسطه جماعت اگر انكار اين مقام كنند
معنى بو من حجى ازكتاب وسنت صحيح وتعلو شئ بذلك الحكم العقد جماعة الناس
شريعتهم ومنهم صح الحكم الكثير والعوالم الكثيرة من الناس وعداه سواه
والسر دله للشرح علت بمقام الحق علما وهذا كله وما بعده حكى عنه مقامه
اى مقام التام به ولكن المقام الذى كان عليه ثم رجع عنه لكونه لم يوصه
فانهم المعنى وقابل به الامات قد السر حال او من الحوله فى الاكمل من جاد
عند حدوده مال والحكم العقد جماعة كثيرة من الناس وسودهم طائفة قليلة منهم
عداه اى جزء من حدوق الحق وحجت اى علت عليهما ما لحق من اثر الغالبة بال
حالهم لحجة امره ما طولان فى انواع الاتحاد ومراده شأنه من الملل الى ما عليه
السنة والحق بغير وعلى الحكمين لا نرى احدا من اهل الاتحاد لعنادهم جماعة كثيرة
حسد عليه لحجة وكلما عداه قليلة حسدا لو لحق حجة ما ننع قهر وان كما قال
سبحانه كم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة باذن الله ثم اتى بقال السبب وهو لم
ثبت بقاه وسلمه او فى معناه واتبع اه عنه فيه احسن من يسر بوصل
كن لوكه مستر نشدى كه نفس اين مقام اتحاد و در اين مقام خوش زند كلا كن

كه عاشق اين مقام وشائق جماعتى بمكن كه مقصد شوبان مقام الحاد دارند
ه بوسل بس الك وهو التوسل بالتوابع والمالاة الكرمة والوسيلة والمراد الوسائل
هج اى بوسل الى اصل بها لك وسيلتك الى الاتحاد لمحبوبك والمراد ببقاه جسمه
عامة يصدقت اى مقصده غايته دون ان الطوبه بذلك يحملك قد اولئك اللئى
وهو التوسل الى الشى والمعنى من حصاة البقاء واتبع او من يتبع سنيع سوعا اتبع
او ضاحوا به اى سنة ما وصل الاتحاد واهله على غيرها توسل الى معنى الاتحاد و صادرات
حصيد وعش بعد ان ادركه اوفى والكمال انك معناه ان لم تدركه وكن بالعلما
الاتحاد او صادراته عنه وحصه على طلب الوصول اليه وصل الى بعده واده . الحاث
وطلبها الا من مات فى سبيل الله فهو ماجور كما قال الله به ومن يخرج من بيته مهاجرا
الى الله ورسوله ثم يدركه الموت فقد وقع اجره على الله وهذه الآية وان نزلت
فى المهاجرين الى مدينة لكنها تساوى كل منقصد بقصد المهاجرة اذ خصوص السبب لا
يوجب خصوص الحكم والمهاجرة الحقيقية من هجر او النفل لطلب رضا الحق عز وجل
كما ورد المهاجر من هجر ما نهى الله عنه الى رضا الحق وذلك فى حق المحب احق لانه
يرجع بحبه واكثر المهاجرين من خرج طمعا فى الثواب او خيفة من العقاب ولذلك قال
م وانت بهذا المحل احد من فى احصاد محبه على حاب وصفه سن ولوكه مستر شدى

و در سد سابقت من و خود را قدای او میکنی و از قصد محبوب حسروی تنی
خواهی تو بدست این مقام نیرنگی که مقام محبت و الحاد که هو باستاو از بدی
از کهکهی که در اهتماد حد بسیار نکار برد و منور را الله بخود داده ند
و لکن این جد و اهتماد نیز از رحمت احد ثواب یا نوس عطا و عطایا باشد
سطح نظر او انی لا این بکارت و سعلو مت لوعس این حضرت نبی بوبان
ستر او رتو باش و اشار بهذا الی ما دل علیه القرینه من صفو الطاهر من اهدر
احوال ای اس اهو بهذا الی ما هو من محمد که اهتماد او حد اعاد دین بر آکار
لو این و صف عفارت ثم و عر محبت هو عطفک دو نه یا معنی و انی لنه و سده
سس و محیط با سدق دن و حینا بدن کسفهای خود در ارسو ابکار بردن این
محمید ارسو خوف و رجا سبب این لذت و وصل مقام محبت و الحاد که کوالله
رو سال رسیده نو لذتا و شادمانی است بهذا العطف کنا به عن البحر و السفاح
فانه من خواص سبب المنکر المسافر یعنی تو آیا این نیرنگی و کمی مقام محبت و الحاد
است که بر عاید محبوب یقا قرکنی و کوسا از این طهار بقا فران نخواهد که او ی
از این حال مقام عالی خود که در مهد ادرک و نوای تو سازی و ظاهرت این
محبوب بماند سبب این انکار و سوشا و از او کردد ما این مقام و خواص و اثار

که دنیا و دنیا او را سود مند باشد و الانغاق و نکر سد عاید سود مند
که مر نشا و دنیا هلب بدی صالح و عابد نباشد و بی بسد این بکر
لو مانده ع هر عطفک اشاره الی النحر و موله دونه لی صل الوصول
الیه ملکیف اذا او صلت دخ العطف ای الملک کنایه عن البحر بالنغاج
فانه من خواص سبب المنکر المنفاق و القهر و دونه لی عنده یعود الی
المجد اهنا افعل التفضیل من هنا انه الطعام مراه جمیع مونه او فی
افعل التفضیل من عرتلیا معنی اهنی و ابلغ و فی هذا اللسان من الصنعه
ملک ملف و رس یعنی لو بحر علیه هذا المجد یا هنی لذه و ابلغ سده
نعو محبت فان من فاجاه سرور بخوط فلما عسن علی حاله فلما سمع و یکون
تعاده علی الناس کالمجد ان لا یطلع الی سخاه و لا سکد علامه و لا الحاد
او صاف یصطلی لیس سعه ای مرفع ذکره و لذلک خاطبه بقوله م و او صاف
ما نوی الیه کم اصطفی من الناس منا و اسمعت سس و او صاف سوی
است ما این مقام محبت و الحاد از علوم و معارف و مرت و بامرات و عجایب
خوارق و غرائب که با ولیا و مشایخ مخصوص است حد بد که بعد از وجد حقایق
و اسکتش کرده و لی اعتبار را که شش از بسیب ما این مقام کس را مان

استماه

هیچ التفات سوزی و درمیان خلق حوری و احوالشان بودندی و این
اوصاف مذکوره بزرگ و معتبر شیلر و مقبول خواهندر و اسما ابن مقام
اعلی اسما کسلا که ابن مقام سنت الهی حون ولی و موحد و عارف
و محقق و شیخ و مراد و مجذوب و امثال انه اسماسی کسلنا را ارکیندر یکی
رسا سند العروا لعوی السید الی الشی و لم للتکبر کما دلیل التسلسل مراد
والله اعلم آنست که اغلب اکابر اولیا رضی الله عنهم که ابن اعمال و شرایع
و فعال منسوب ایدندر حون حدادی و حرانی و نساری و حلال و مری
و رضاحی و حصیری و امثال ابن کی حون اوصاف و اسما و مقامات
محبت و توحید و علامت معصوم و منسوب شتقان اسما انلری ایدکرند
و مشهور و معروف ایدرد اکر نه ان سبب علامت بودی انلرن بطرانان
سنت بعشرایع و اعمال حوداسلری و احوالشان بودندی و ان ایدیلر
ذکری خصوصی عند الله و اولیا سوزی تعدی ایت الی اخل اسم
اهلهم قال هذا کله کرده دالعرو والعدی السید الی شی اصطفی
و اصلی اصاره و المراد بالمعنی حامل الذکر و اصل اسحاق اسما و وقت
بوریه للتفرقه و الاسما الرفقه والسمه ای لو اصطفاک الا کاد من الناس

اوصاف و ه

و رنع ذکرک من حقیقت لسانا الی اوج السهره و حصکه بالفضا للنفه
و ابهی سنه ملس بمحمد لال او صاف الاتحاد الذی بیت الله و اسحاق و کم
اصطفی من قیاس منا و رفعت ذکرهم خاطبهم مع هذا ادوجه من مقامه
و بعده من البلوغ الی حده و مرامه و امره بالوجود عند حده و قال ام و
است علی ما انت علیه بارح و لیس لنا للشدی تورث ... و لوکه شرشدی
و شرایع سنی محبت ... مقام عالی اتحاد و وصول او رسیده یمن
که سنی اتحاد ابن مقام اتحاد و صولنا و اول و مقاتل ایله بامقام جمع
الجمع ارمی و مقام ... که احدیت جمع ... دوری و حالکه شیا لاکما
ملندی مرمیق ایکه درعات ... ارمیت و هر دو ... دکر در علو و
رفعت ... دوردند تحقیق ابن مرتبه بارزه ... دورث لعال بلدی بارح
وهم صارع ای بعدهن ای و مع هذا کله بامعی الحق المتجدد المطلقات
سعد علی ما تواد الحال ای ... مطور که لیعه و بلغ ... کبت النفس
لم لک ظهنت بس بس که متابع و مرشدی مادت دو جهات
نعایت ... حودت ... و عادت استعداد و قابلیت
.... حد حد
بوش ارسن بود که منع الحق لمات یا من ... و ما ی بالای

حوصلت رسیدی انگاه که نفس تو به کوه کوه وجود تو تش اندکال بنودی
و درو هم یکی حمدی کنا هنا بالطور العلو و از بقاعه عامه مراتب النزول
والعروج اعتبار الکمال موسی علیه السلام و مواجهه بالطور فی جمع الطور الجبل
یعنی جبل المکالمه والطور هم و هدایت کتاعده فقد تعز لو تعلم
سما لا حرف کدوده بس وجه علامه که سایع منی بالکمال و علیه
و استعدادی که داشتی باین مقام اتحاد و منازل و مقامات او که یاد کرده
شد بس وار بیح لا نور داه ... باین سو حد بادات و انکو بعد
ازین بواسطه افتد در تفاصیل این منازل و مقامات مذکور افتد
بالا تو ازین بسوی مقام من حیه اگر ازین مقام اتحاد و منازل و مقامات
مذکوره و الدکتابه بس آنی الله ارتجاب کلمات این مقام سعله سوزش
بر الکمال بسوزد و کاه این معنی را ارحد سواج و و موقوف بسلی بمقام
حود و علیدار با مصطفی صلی الله علیه وسلم دات و موقوف بعدم دشتی و کوهت
لود تو تر متقدار الاغلا لا حرف کرامت و منظم او ردمع الکدوه الحره
الملهمه و بعال بالقم والعهد والکسره م و تعدی بحث الرحو لعظه درو
سماو لکن بوی قدرک عنطق بس بس و محل و اندازه و مقام من حیث

که هر مردی ازین کار عالی قدرکه منطق بوی تعلق کرد و این محل و مقام حق
باشد در بلندی و لکن اگر کسی بر قدر و مقام من عنطقت او بالای قدر
و محل او باشد که سرتسی بس قدر و مقام تو از مقام من و زیب
من حیث بارلسه حد عادت مقام اول مقصود که مقام جمع با جمع الجمع
است و ازین مقام احدالمقصد که مقام منتهی ... بسالکی ... بر
حال مقدمه مجدی و اگر کسی بدین مقام منعطف و متعلق او بالای مقام باشد
از جمع الجمع فما دونه المصدر و هنا مضاف الی المفعول لا الی الفاعل و تجوز المصدر
علی المعرفة ای عطف علی ما دون قدری ف دمن مجوله و ات علیها ابت الی الحوله
و قدری الا مار برج علیه بر وجا العدو الثریا الی النجم والشی التراب و الطور
هنا کنایه من مقام یحصل لها امار الی حد من القرب من سدبه کما کان الطور
هکذا انتسبه الی موسی علیه السلام و الطور الکبر و الکدوه بس من العار و اراد
بالمرالقه و لکن لحد من المقله و سموا الحیه علی مقعوله و عطف مصدر متعلق
الی المفعول لا الفاعل ای ما ثبت علی ما ابت علیه من معنی الجمع و الاتحاد بعد عن
بعدا لا نزول المعارضه اذا کبعد الرما عن الشی فلا تعدی بمسک الی
مقامی و انجح ما علی مقاما تک الی ملک الله الها فانکمه ان طعف حدای الکائن

التقله

بوجود رتبتك حيث لم يطلع الفصل يبلغ سدنا وهو مقام سكر الجمع وهذا كذلك
بين عندك لانك لو تقدمت عنه خطوة لاحترقت كما هو من جذوات المواجيد
كما قال جبرئيل عليه السلام لو دنوت انملة لاحترقت وليس من السهو لكان يكون
الامر مضبوطا الى الله ولكن عيطى هو هنا ذلك معناه ما كان مضبوطا على هو
دون قدري لكن هو قدرك وهو نهاية مقام الجمع المنفصل بداية مقام صحو
الجمع وهو مضبوطا بالنسبة الى صاحب بداية الجمع لانها هو نهاية لكنه دون
مقام صحو الجمع الذي ادعاه الخاتم لنفسه في قوله م وكان الجودي انا ادم
عرابي جبرئيل صحو الجمع من [illegible] فوقي [illegible] وهمه جلو على اوليا و زندان آدمند
در كمون [illegible] انبياست و ادراك جهت همه [illegible] و سوم جبرائيل بين جمع كودم
بواددان معانی جسمانی مقام جمع و نشانی مقام صحو است که مقام تفرقه
وسوم آلات ادراک دیدن و شنیدن و گفتن در مقام جمع مرتبه ذوق [illegible] است
چه صاحب جمع در مقام جمع ادراک الات ادراک مقام بود و عادت و علامت باشد
واگر ادراک او در مقام جمع دل او می باشد یا هرچه بخواهد که در یابد دل
بوده آن چیز شود و چون آن چیز را هم در دل پیش آید می ماند مگر موسی
علیه السلم که در آن مقام بگوش ادراک کرد اما از ادراک جسم محجوب ماند

اعنی

ازو عادت و فعلا بود و این [illegible] ادی موی و مدارک جسمانی را سبب مقام جمع گویند
و نشانی معانی جسمانی آنست که در عین این مقام جمع همه موی مرکا ریابند
تا هرچه دیگر اولیا بدل میدیدند صاحب این جسمانی بچشم و گوش و دیگر
موی همه ادراک کند و دلش با چشم و گوش و دیگر موی اش متحد شود واین
مخصوص بود محمد صلی الله علیه وسلم که او را گفتند ما زاغ البصر و ما طغی لعدد
ای من ایات ربه الکبری پس چون [illegible] الله [illegible] مقام دوست صلی الله
علیه وسلم و او [illegible] لاجرم گفت [illegible]
او صلی الله علیه وسلم که [illegible] دیگر اولیا و انبیا این مقام هستیاری عیسی
را جمع کو [illegible] صحو الجمع هو ان یدرک ببصره و [illegible] ادراکا
واحدا [illegible] لذلک [illegible] وکل ما سب الله [illegible] فرق
من ان یسمع او یری و ذلک [illegible] ما لی کما [illegible] کالذی
هو کنت سمعه و بصره و لهذا قال یسمع الست [illegible] بالموجود فی
بعد اشتراک الکل من بنی آدم فی [illegible] صحو الجمع من [illegible] علامات
هذا الصحو ان یذکر صاحبه بالسمع الظاهر کلام کموسی علیه الصلوة والسلم
[illegible] کالنبی صلی الله علیه وسلم [illegible] قال [illegible] کلمنی وعلمنی [illegible]

بامحمد و با معنا احمدیه پس پس کوشش من در سماع بی واسطه در جمیع مقام از
کلام الهی دارد و دم اظهار کرده شده است از مسوده بیرون دو سه که
تحقیقا به احمدی صلی الله علیه وسلم مقام و بود معنی دم از مقام محمدی و ادراک دانش
باحس که بهتر از ادراک حس است و از غلط و ریب محفوظ بود لا ما زاغ البصر
و ما طغی آگاهی دارد و کسی آن ادراک را کشف میداند و از جهت تو را جاه
او سکندر پس همچو مقام جمع مرات لحکم برهان صریح ما کان صاحب هذا المقام
هو عين الكون كان يحكم حكم الارواح لسائر ما في الكون فكان كل حس
حس منه لا لعدد من عدده مولا فيها حس نوره و روح الصفات دالوبا عدد
معنى الوحدة وان كان يستعملها بما هو في المقام طالبا تعالى واحد من جمع الجمع
فسمع سويا الى الكليم من جهت انه يسمع كلامه الحق بلا واسطة وعلى هذا من قبل
يا محمد و هو يسوده الى محلة احمدية في رؤية الحق نظر على بلا علمه بلا علم لها من
حصول ما في القلب من اعاد لذات وذلك لان كل واحد من المشاعر الحسية كان
من حواس القلب باده بالة السمع يسمع وادرك باله البصر بما هو يسامر قبل
السمع بمعلقة الكلام ومن قبل البصر باحوال المرات هم و روح للارواح
روح و كل ما هو حسنا في الكون من طيبي پس پس و جان من حكم اظهاره الذى

نفی

پس محمد بیده من قلم نوبت واو اعلی العلم الاعلی جان جانهات وصفت و باطن
همه روانهاست پس جان من همه جانها آمد از ین جهت و بر حضرتی که نیکو و خوبست
همه را مدد حکم از اعتدال حقیقت است که این مزاج عنصری من جامل آنست از جان
من همه جانها مددی رسد و به معنی علم شریف و حصلی که همه جان هر جانوری
است همه را آنرو مدد جان جنت که در آن جان نور ... رسد و هر حسی که در عالم در
نظر آید اثری از آثار مزاج و طبیعت است و آن حکم اعتدال که در مزاج طبیعت
اهل نور است سکینه جا اعتدال الالوهیه مزاج ملت یک میدان ...
است که من مخصوص است و این معنی رسد ذات رحمه الله انه بسیج وحده
وحط و منه بدون خلله دوا الوجود و منه کل موجود و بعض من روح
على الارواح الشديد والملكة والحسنة كل صحف اصل اسماء و كذلك بعض على النفوس
و من جهة على الاجسام و موثر كل ما هو ... اي كل شيء تراه في خلق الوجود هو مست
نقش ظاهري الوجود الذي هو طبعي والاد باد لما يسمى ابو كل ما يجري على
ظاهر ما ظاهر الكون ان حسنا فحسن وان قبيحا فقبيح كما روى الشيخ من الشيخ
اخر و جانور كسب رباط ... به آخر عوض با آخر في الى صاحبه
للسيل قال المثل الدارجة سيرا و بل فاما على جلاد والسنة بعطل الى نو بسطها
نشت

وهذا منه وسمى الموصوف بهذا الوصف قطبا وسيأتى الكلام معاه ان شاء الله
ثم قال ثم فتدلى ما قبل الظهور برفقة خصوصا ولم يتدلى الى الرسل يعنى پس
پس بكمال عشق الحى پس از ظهور او ش اهل عوالم سكانه ارواح ومثال
حس بود است كه علم بوجوه الهيه دهند وبمكنون علم آلهى بود در عالم معنا
من مخصوصات ومنحى آن معرفت سلوك هم والكنون انوار اسما دريح ادم و
محل وحدت هر كس را از اى الحكم آن موقف مى شناسيم ومارا اين بار ان من از
اول عادرين عالم حس كه حلول بصورت در ان شدا شدند وحوا رسيطان اليست باز
وا الدم آن شاهد بود ومن در ان عالم سنا داده اند پس اما ان را ان چه
شناسيم اكنون به آن نامها كه مراد الحاد وولادت مخصوصات واهل الى منتها
تا مها مستور ويا آن مذكور اما آن نامها سيما وتا اسعى مراد او كه معداد
كه آن بوجه متعلق بيت عظيم پس آن نامها را كه اهل طريقت تا متبوع ابد
در بين جهت بياد مى كنند وانوار ازوجود بنى فى ما بعد خصوصا بالنصب على
الحال هو على التدلى الى الاسابع وجوده كانت لى خصوصا والمتعلق عرفت كان
ما قبل الظهور بعنى الان كما كنت فى العلم الالهى انا كان بعد سوالان
فى الكون والتدلى هو الان فى الكون يسمع الكل من احد معا ما هو من المعانى

والان

وان قرها هو من افعال الحق بادن الحق وعما اورد منهم بالقوة ويمكنهم
من اظهاره الى الفعل ومن ترك اظهاره مما كان من اظهاره افعال موانع
لعلم منه سبحانه وما كان من افعالهم بالعلم سعيه لا سوى العلم ومن هم هذا
هم سر العدد وسنوضحه فى اخر الكتاب ان شاء الله وسلم انه من يعطى كمن
احاط العلم الازل بعدان الكون مثل اظهاره سبحانه الانسان وتوالى الاسان
من ما يعلى بحكمه التى سبق حكم السعد من الازل من عمار وصوره الانسان
الكاديه ثم النبانيه ثم الحيوانيه الى ان ظهرت صوره الانسان ثم بطركذلك فى
من صورته المعنويه الى ان ظهر الانسان الكامل فتم الدايره ومكن من ان يحكى
نقاد سوالوى لها وعاد حلقه على ربه فمن شهد ذلك راى من بارئه تكا
صده كامله وسن انه اعادالى الحب الذاتى لا الوهمى والذاتى فى مبدا الكون و
لو جود منه لكل صوره فمكند فانه لم يخرج عن حكم الكون وكذلك مراد الفطنه
وكل ما يرد عليه فى النشاه الاولى هو النشاه الاولى ولا حد وحو فا فاو وصل
الى حده وصل الى حد جزا بهما من ربه وكان جعا علينا نصر المومنين وحده
فصار مرآه التى هى جسد داره فكمال المرآه اوالكمال فى استعدادتها وشكلها
وصفاتها وعرفه ذلك مع تحلى افضها ادرك فى قابلها على ما هو عليه فكذلك تدره الذات

وخلاف ما وضحنا هو امتثال الامر العام في الظاهر والخاص في الباطن وهذا الخاص
الذي اخص به اولى لانه يكون خارجا عن العام الذي جاء به النبي صلى الله عليه وسلم
ولكنه يحصل للولي بحال دون حال ومعا استتر عن نظر العام فاذا انكشف لم يكن
مخالفا وذلك كما لو كشف الخضر ما فعل وتابعه موسى عليهما الصلوة والسلام فظهر
انه لم يكن ذلك الفعل الخاص مخالفا للحكم العام ومن بقوله وما فعلته عن امري
ان الامر على طريق واحد من جهة كونه مع الامر لا مع النفس وهذا الحكم الامر
سوا الذي العلم وكطلوع نجوم من قوم العصا التي تحصل بقوله هذا او بين ملك
ومعاشران ان الذي يكون مع الله يفعل بما امره ولعله من امره اولى بان يقول
ان الحق به هذا او بين من شك وهذه هي سقط اللبس وهي بحوزة المورد التي كل منها
اكتم وبهذا اللفظ كشف في السورة شي كالموه جهرا وسرا واولا وآخرا ما وجدناه
فاعلم انه كما انه كلما كملت الفطرة العقلية في مدار التناطق المكمن بين العباد بعض لها
صورة مظاهر لطيفة كذلك كلما كملت روحانية عند بعض لها صورة جسم هو مظهر
ثم العشق على الحكم الظاهر الكمال الباطن ما ثم في ظهور المعنى لاهله وحد لك
الصورة وهو منزل الظهور كذلك الى ان حصل ظهور الكامل المكمل وظهرت صورة
محمد صلى الله عليه وسلم وما ساير ما قبلها من الفطرة التي لم تظهر الا بظهوره ظهور

سائر الصور من الافلاك والاملاك وغيرها من كل ما ظهر فكان الكمال للاولياء
والكمال والتكميل للانبياء صلوات الله عليهم فمرآة الولي من خصوص ومرآة
النبي خصوص وعموم والكمال يكمل على الراسخين ولو اشركوا لحبط عنهم ما كانوا يعملون
ولكنه يحصل على الانبياء انهم معصومون وعصمتهم من جهة انبائهم كسبيا لا اجبارا
والعلم الالهي كان محيطا بما يكون منهم كما ان الذين سبقت لهم منا الحسنى و
على السنن مثل الاكه ولم يكن السوال الا على العلم بما يكون بعد الكائن وهذا
اختيارهم وبهذا الاعلام حيث يحصل برسالته فالمرآة ما تعرف صحيح من خالق
ما يحصل صحيح من جهة الخلق وخلق المرآة السوية ما قابلها من جهة الحق ما يتعلق بسائر
الخلق واما ما يتعلق بها من الحق فلا لا يحيط العبارات ولا يستطيع الاشارات والا لم
يسر في موده يسعى بلغه رتبة واقرب فالعقل بكلم على مرآة من جهة ما يتعلق
الحق بعد رتبة مما يتصل الى ادراك الخلق بها فالسالك ليتصل بعقله الى ذلك
ولم يتصل الى حد المعصوم الذي يحل اوله كلما كان ناطق ومرآة الى ظهور المعنى
بصورتها من غير حلول مما جاء المعنى بصورته ولولا العلم صحيح لهو مرآة معانيه
ومع الاستبانة بطلوعه لا يصل الى ابدا وما بالسير بطلوع سوى عين في الي سر له هو
دائم صورة تبع لم يستطع الكون احد وجواد منه سميع لصاحب هذا المقام لم

اسم يقع على معناه من جهة معناه لا من جهة مسماه فلا يسمى الا اسماء الحق بهذا الاسم
عن صاحب الطعام مثل الى الطعام لا للمتكبرين بل للذوى الا قيامه ذ اراده الله
بمعنى الارواح الانسانية في عالم الخلق بعد مروره من عالم الامر ولم يكن الا الروح
الانسانية مثل ذلك على ان الارواح الارواح الذي هو مطلب الا للطالب ثم به
عالم سوابق الامور وخواتمها في عالم الامر قبل الظهور وعالم الخلق بعد ذلك قال
الناظم ره على طريق كار من الطعام المجدي فسبل ما قبل الظهور بعد حصول الوجود
لا مدخل لغيري فيهما ولم يدرك الى بعد الظهور في صور المراد من معاني الى العالم
السلوك الى الحضرة يعني السالك والواصل من المحبين والمحبوبين فلذلك فهي من جملة
بالمريد والمراد بعد ما تم كلا المعنى لما يريد الحق جعل مراد الا هذا الموصى
پس پس سوم انام مرید شد در میان طعام ابا طریق توجه هرکه مراد حضرت معشوق
هو الله لذا ازجهت آنکه او را معشوق حضرت معشوق خود قدر کرده است آن مراد
مجذوب محتاج نیست بعض وجه و جهات امداد میکه اگر آن امداد ازو
منقطع شود با صورت پس میل کی کرده ما از آن طعام طعام مطعوم حلو باز الله
اللهم والا تمام معنی واحد چون علم مرا بس هرکس بطهور او در عالم مخصوص
است و اولیا ذکر مرا الموبدی و حصول حال در اول بیان حس که بصورت در سوم

شناختند پس مرا مریدی کسی چون نیست توان کرد و ازین چون توان پرسید
که نور کسی چه یکی از شروط شیخ انست که علم شیخ بکمال استعدادات کلی و جزوی مرید
که در علم می بوده است محیط شود و من بیم راه ادعه علم دانسته ام واضح گشت و مراد
بلی ما بعده پر بند است پس مریدی چون توان بست کردن جدا نهست
المفعول له هیچ معنی الی معنی و ذلک ان السالک الواصل اکمل من المجذوب
لان السالک عصمته من نفسه الی اعظم من طهارته من سعده من علم و لهذا الكون المحبوب
نظر الی حضور السالک اذ لیس شئ من جهة نفسه وجود ما سمی بها الی ملک الحضرة
الاراده و لعل الاسار سيد على هذا المعنى ان الحق السالك بسبق الاراده هنا مجی
عادكانه لم يخرج من العلم الازلي هذا العبد بعينه ما قال واذا كان هنا لم
سوى من جهة نفسه اراده فلا يجوز ان يسمى مريدا وهو هنا المكشوف والحضرة بعطفا
بعده والمع البسته دعى اذا اوقت حالي فلا يدعي في دوره الوقفايا مريد
والحب الذي يسوق اجتهادا ما الكشف وعلاء الكره لان من دعي باسم المراد المحبوب
الذي يسكن الاجتهاد و جد لعل يحتاج الى العقلي به و ذلك لان المحبوب
المراد معصوم كرد العصمه الا لانه اضاف العصمة الى نفسه على لسان الحق والحكاية الله
سوالي واذا كان المراد معصوما الى ولا ارضى يسمى به فالمقصود المراد الى علام رضائي

یان سمی باسمه یکون اولی واجلد والاسماء والسمة یعنی واحد والفرق
فیهما علامة الی لوقعه وی لها الی المجرور وحدها منصوب علی المفعول له ای دعی
مراد المحبوبه لا حل حدیثها اناه وقوله وانع الکنی عنی ولا تبلغ الکنی
نهی من ابکار اشار رسم صنعتی تس س و باطل کن و سداز ار من کسنا و
صوی مکن مکس کعیتن من که آن صورت دعی نباشد درین حال که رعایت
من یعنی کر مطابق حال و مقام من باشد این کیفیت اولت و اصطلاحی
از اصطلاحات یعنی کنی که الکنی مصنوع ست والنع امر من الالغاء الابطال
ولا تبلغ نهی من البلغاء الصوت ای لا تصوت بالکنی ای صوت لا معنی له حاله
کونک الکنا سو یعنی و صنعی ای مصنوعی یعنی چون بیان من حال من ارات
اکنون که نام من همچو جمع مخصص و باحد سی جمع مخصوص کس بنام من نباشد
مادر حسوی کس بنام من ... کی صورت بیند با هم و تصور و علم و بد گی
بامن بعام من یو اند سیلد با مادین همه از حال و مقام من بعالی بامری
ارانی ... ساده کرد بس اکنون این کیفها که بود کرد تو نقب انانی تعظیم
می نحوی ار من ... و تعظیم و توقف من در ان شرح این کیفیت اصطلاحی
است که خلق که مصنوع مسدد کرده اند و در حق بکار برده و آن تعظیم

شود

مرد
سوره الله ابوا که سند طریب جو هر ب اعظم سربال باشد که ان مرد بادکار ابی طایفه
با نور یعنی که نام ... دارد با اخلاق و اداب و صفها ... که بانو
باد کار ... اگر کسی را پسری باشد با اسم ... تعظیم کنند گویند ابو محمد و ابو
اسحق و مانند آن و اما تصوف و صفی که ... تعطف کنند گویند ابو الفضائل و
ابو المکارم و امثال آن و مراجون ... گویند ... مناسب ... اخلاق
و صفات من ... و ... اکنون تو ... اصطلاحات مخصوصات
من حکومت تعظیم و توقف بو ... کرد ... درین حال که ... تو توقف حال من
از ... و عطف ... و کمدر ... کیفها صوابک حال ... که اثی
ار اصل ... باشد ... اکنون ... ذکر ... قوله والنع البطل
والکنی الالقاب ولا تبلغ من اللعو و هو ما لا معنی له و هذا اصل اللقا صول المصادر
وقوله الکنی ای کالا ... و هو الذی ... کون الکنی من ... صنعة ...
کما ... حال ... الاسم و الالقاب ... فا ... ولداوید
مع الذات ... الصفات و النع امر من الالغاء بمعنی الابطال
والاسقاط ولا تبلغ نهی من اللغا و هو الصوت ... المعنی والقصد ... المصنوع
الکنی
و المراد ... مصنوع کالالقاب ... ای مصنوعة الا سقط ... الکنی

مثل ابنا العلما والی الحکام الی سلطنها الوزیر المعظم ولا الصور بالکفر فی صورة الا
معنی به حال او لکن الکمل بالعد ظلی او یعنی لا یا الکمل اصطلاحات و موضوعات ها
و وصفها الا انسان الذی هو مصدوق علی المطلق و بوی ها و هذا اللسان معقول النظر
بلسان الحکم والکلام و لوازم و علی نوع العارف الی جمع فان بری العالم بالعا
فی الکل کمحت بس و لا لغو ها دانا و مقارف رجوع کن و مراعات نحو این حکم اکثر
بنی و حال بخوبی سیاه دلی علما و یاد کردن آن در آن عمر بر نگوهید و دیگر
داشته سوی حکم مولی او ولا عا بر و اما لا لعان بیانا که فاولئک هم الظالمون
فالظالم ملعون و مطرود بقوله الا لعنة الله علی الظالمین یعنی چون این بزرگان
محقق در اسماء در معامات توحید کشف سر نعم اما سالی الاواق و فی انفسهم حتی
یتبین لهم انه الحق عیهم و ادراک سا جنب بعد صنف چو در ما و اشارات
و معارف و علوم در بن آیات کلمات وجودی که از حضرت جمع ظاهر و جود منبعث
اند و بیان ومدح انست و اما این آیات کلمات وجودی اما آن گوافا ر بعض مراه
و سالک و این مقام و مرتبه عرفان یکی با دل معامات نیست با جمع مقام جمع
و احدیت جمع من علی العارف و ابی انتها مراتب ز دو اگر اسما و الآیات
و کلمات با این حضرت اسم ظاهر است با احدیت اسم باطن و اسما ظاهر و باطن

و جمع علما از بن مقام گفت پس اگر چنانکه او این مقام و رتبه بادل و اهل نیست گی
در من ظلم کرده باشی بلکه معصیت من کرده باشی طعنه بها دادن و مراتب او فاش بیت
کردن لا جرم ظالم و محجوب شوی ده ای طعنه فی الاولیاء ان یا لیت لک ها بر اسم قال
بو اوالحال ای ارحم حق او با العارف ده فان بری من الولی و سود ره بدب
صواما و العاما السلف فی سلح اللعنت اسمی الشی منهما بعی بعلی یعنی لو کمسی
بالعارف و هلی بی لعا قادر جمع حق یعنی بر اکر لایک ان محور العالم بالالعا
الی عوله فاولئک هم الظالمون ما عما کان کذلک السمة العارف و خذه العا لانها
نسبه الذات المطلقه بوصف فاحش موا لعم و اصول تعالی علی مر قلقه بر اسل الکفار للعود
مزلف   همه و در من مردان و معامات نیست که تو نظر چون این صوبا ساز
نکر مو اصحاب بی صحیح تعارف کرده شده است یعنی چون معامات که هیچ کس از ان آگاهی ندارد
مدل گفته مردان و من بعض طعن می کنند و ملاوت بس تو مر العارف فعولا سا
کرده باشی و در صدود و موسی ظلم کرده ه و اشارتا لا نکار الی المسطین الذین
هم غضب العارف فانکار اهم اسباب یقول بها و سایل الا صلاح الی من یسلک علی اثره من قصد
سعادتهم حتی ترا الوقوف من جمع و قطع کی با ساقی و مومن اهل الطریق
محمدا من اصوا اصلاح من سوکا ی معروف از ساحر زندگی و صعاد منی که اصحار

دیگری بود مطالعه و محور کوکب و ... شد بواسطه حسن مبالغه و ملازمت
طریق دین و اسباب صفای ذهنی او از جهت علم فطری سلامت و فطرت علم
ذاتی است که در اصل با وجود او است بلکه از وجهی عین هویت و آیه اوست
مسکنی در ذات موجود است که بر حسب منفعتی و مضرتی از وجود میکند بالذات و منافع
و مضار خود محسوس میشود که در فطرت الا آنکه احکام بود و رای اعتقاد فطرت باقی
کما هو و فطرت بود که قال صلی الله علیه وسلم کل مولود یولد علی الفطرة لکن ابواه
... اللذان یهودانه و ینصرانه و یمجسانه ای باحکام ... علی الفطرة
پس میگویند که مگر بن ساقی که از درجه فطرت میکند علم ذاتی منت برایه شده
است و با حسن ... طریقت من پرورش یافته و با ... دهن و فطرت گفته
اطلاع منت که برای معارف ذوق خوش کوا ... فطرت من ...
ه یکی ای ذلک النوع ... و اذا الفطرة فی الاصل هو احد فطرة الله التی
فطر الناس علیها ولکن من ... حتی ... فطرة ... من فطرة فی
فطرة اصلاح ... الخلقه فافهم ... معنی ... علی ...
... چون ... سند شود ... اطلاع ...
در جواب آن ... میکند ... اسلام ... بلند تر از آنکه

همه معهای دو ... پس ... راه تواند ... بنوبر ... ما ... و ...
مراد آنکه همه و همهای ... پس در آن تواند ... چون ... اصول ... من
در تحصیل معارف ... بر ... و ... داد ... باشد و موجب
معرفت و ... گردد ه من قوله فاصول ... قال ... الا
علی کلامنا ... فاصول ... ای ... صحیح ... اصول ...
السالکین ... علی ... اکثر الناس المعارف ...
لم یطلع ... و ... المعارف من نوع فطرة ...
و من صحیح ... ای علی الذات ...
عن معنی ... علی ... ادراک ... التصور بالوهم
وان کان ... المعارف کان ...
دعا ... و لا ... الحکم ...
پس ... مراد ... طریق ... معنوی ... که حکم
... سعی ... معلوم ...
مکتابی ه الوجه ... الا ... الذات و ...
... الوحدة ... المتوسط ... ذلک ...

ه العرى عما كل المعدم ذكرنا وقوله اراه الى اخر صولعت والى ارباب مقامه
اى الماطى ورفع الحجب بوصف موصوف اى ذلك الوصف بحكم الجمع كما صل ونوره
الى ذاته عظيم وسائر ذلك الى المحجوب بوصف الاحوال والاوصاف على بعض
سعدنه كما سار وصل المحجوب على قطع ووصله على بعده ووده على صده والاجماء
الا على الابتدار وهذا الاسار بحكم شمول الجمع جميع الاحوال وفى مقاق الى ثبات
الى صاحب مقام الجمع الذى يستوى عنده جميع الاحوال كما جرى فى هذا المقام بقوله
موصلى قطعى واقربنا ما عدى ووددى صدى واسمائى بدائى ه دريت
نظم كه بمقتضى حكم احديت جمع وصل وقرب وود واسما كه مبنى اند وحدت
وعلت عاما الا كاد در معنى قطع است ومعنى بعد ومعنى صد ومحو ومعنى ابتدا
كه معنى كثرت وعلت وعلت حكم ما يه لا اسعاد بدار بود كه حكم اين مقام احديت جمع مذكور
وحدت با كثرت وعلت مغاير ومتضاد ومخالف يكديگر مستند بلكه هر دو معاً
ذات واحد اند يكديگر متفق ومستند در اين نظر نبود وحدت در معنى كثرت
ما دون كثرت وعلت در معنى وحدت ماند ومحليات كلا ومشاهد بحقيقت در مقام جمع
واو وحدت وكثرت را متضاد ومخالف ومغاير يابد تا بعد وقرب وصد
ومقام ابتدا كه معنى كثرت وعلت بدينسان بود ووصل وود ومقام اسما

می آید

انتهاى آورد پس در نظر وحضرت ثابت وداين حب حكم بود بعد
بوساطت لاجرم مدلول صفات الاعداد مسائل الغرض حكم نظام اين مقام اقتضا
جمع كه اتحاد در واسماء حضور وصلاب حاصل آمد وذلك معنى قوله اراد بحكم الجمع
نوى جرده ه اى يساوى عندى ذلك ادم يبق مطلب من جديسى
اى لا اختص بعض اوصاف الذات دون البعض فكلها مستويه عندى لما وقع موصلى
قطعى ووصلى بعدى ووددى صدى واسمائى بدائى لاستواء جميع ما بعد المحجوب
فى وصلى او قطعى قربى او بعدى وودنا او صدى او محو العدانا او طلعى مقام
الاعلام او محاسن لا اختص بعضها من الوصل والاقتراب والود والاسماء فان وصلى
قطعى واقربنا ما عدى ووددى صدى واسمائى ابتدائى لاشعار كل من هذه
الاوصاف بانه قائم بى موصلى على العصى على الاول فى بسط العدم بالمعلما
اى كالا ادعى باسم المحبوب لان المعتدى بالقرب والبعد وبعد بالكلام على الاول له
ودعى باسم المحبوب حاصل ادا الاشيا كلها مستويه عندى موصلى قطعى واقربنا ما عدى
مسائل العالم المعنى بقوله بمعنا احرز بعضا كالجمع فانحور اى تجرد ادا القائم
تنزيه ذاته عن صفات العارف فى المحبوب وظهرها انه لم يسم باسم مخصوص الاحصوصيه الاسم
لخصوصيه الحكم وهو شرك الاله جمع الحمد وقدم وكسبى المحبوب بقوله تم وفى ... بها

ورسد یعنی ولم ارد سوای خلعت اسمی و رسمی و کنیتی پس پس و در خلق حجرلی
که من عطا و ربه کرده ام اسمی خود را غیر او نمودم و تعلق خود را بغیر خود اضافت
کردم و نصف هر خود را کم خواستم و بر غیر خود عاشق شودم از خود سینا ختم
و ادعای کردم اسم خود را که در مراتب مرآتان صدا نستند و صفت خود را که مرا
بان وصف میکردند و کنیت خود را که مرا بآن یاد میکردند و معظم میکردند شرط نجی
من این مقام را بآن معنای مذکور بود پس اکنون از این اسماها که مراد مرا یاد نمایند
ساخته‌ام هیچ اثری با من همراه نمانده است و رسیده مرادی و اطرب
خلاق ما اردت و منه ما روی ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان اذا نوی
ماهه ورای عمر بها ای وجب یعنی من نعل اسعال من سوطن الحق خلق واکرمه
والحدر بها فکیف وهو فعلها و حدث عنها زاهدا فیها ناعلا الی ما رتبها کأنه کنت
مالکا منه فجاء و ... ای سرت عهد الشی و لو سرت بکله ذاک البوغ لعاو یعرف
کلما کالخاص و منه ما رای ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان اذا طوا ما هو و
رای عمر بها ای خلعت لباس الاسماء و الرسوم و الکنی فی الدنیا الا رسله التی بها
سرعتی حتی کمها محوی ولم ارد بها سوی عشی عالم ...
ولعالم او وصلت عمول بالعوائد صلف   پس ... بالای و ...

که

که رسیده بود ان مقام واقف شدند خلاصه شان که بوصال پیش از پیچ دیدند
و ارود ان مقام که احدیت جمع است کس با لا انوار آن و علامات قطبه
مقام جمع الجمع بود و قیاد و نه که بعد از این مقام احدیت قصب و حمله سول از
اواکل این مقامات که بود آن مقام منت گراه و سرکردان شدند و هیچ اران
مقامات راه نبردند با این مقام نه رسد و صفت این جهول که از این مقامات
گمراه شدند آنست که بعادات و احکام مراتب مشغول گشتند و دران فنا نیافتند
و ارتباطی که ازان با سوی عالم جروت محروم ماندند لاجرم از این مقامات
که عالم جروت تعلق دارد گمراه شدند و این حال الحکما و عملات ارباب ملل
و ملاسفه که کمال و مقامات ظهور و سلاسل ملل بواحد رسیدند و ماندند که عقل را
نظر روحانی است دو مشغلاست یکی هو عالم جروت و در تن طرف دیگر که مدبر
بدن و حوالات معلوبی می باشد و احکام عادات شدید او را از طرف
جروت محجوب میکند با حوال احکام و عادات عالم خلق بکنار کی جووت میگردد
ان یک طرف بکنار کی ضایع می شود با از طهور ولایت و عجایب و غرایب آن بکلی
محروم می ماند و احوال آن عالم را با نکار تلقی می ماند و این احکام عادات
کاولادی محروم میکند بعضی عادات جمانست حولی سعالا احسی و وهمی و لعقلی عادات

روحانی چون علوی که بعالم علو دارد و آنچه آنکا بو کفته اند طور ولایت
ورای طور عقل است این طور تعلق بعمل خواسته اند که سوی تدبیر عالم خلق
است و مراد از آنچه در بعضی کتب مذکور است همین جهت است از عقل و اما اگر احکام
عادات و صفات عالم خلق بواسطه سلوک یا جذبه از عدنان سالکان فنا
شود آن جهت از عقل که بعالم جبروت تعلق دارد بکار کرد دست کردن
حالت او جهت دیگری سوی عالم خلق مغلوب و مقهور این جهت جبروتی
شود و حکم این جهت یکبار ربوت کردانا تر اعقلا که این جماعت سکوید
که عقول عقلا عقلا و حکما که عادات جسمانیه و روحانیه در عالم خلق بوده اند
عاقل اند و این جهت را که بعالم جبروت متعلق بود از عقول قوا بود و مقهور
کردد ... یکی از طور ولایت ... رسند اند و این علوی که بدست این است
مقصد حکم عادات و سعادت عادت عقل و کمال آن ... علوم نیست
جمله این عقول از این مقامات که در طور ولایت است و هر مقامی یکی از اکابر آن
اولیا مشهور ... بود این مقام منت کرا نکشته اند و از ادراک علوم
و احوال این مقامات قاصر آمده و چون حاصل است ... عقل است ... این
مقامات که ... بود این مقام منت مقصود ... است ... این مقام من که

اعلی المقامات است چگونه خواهد بود و از من چه خواهند ادراک کرد حلف
الاول فی الغیب من المضلال صد الهدی و حلف الثانیه من عوالم جمل الشی الی الفصاح
قد وصل الاول لانه یعنی ... من عوالم جمل ... الی الفصیح والثالث بعد
یعنی بعد من عوالم جمل الطرائق والعوائد ... الی الشی
یعنی ... بعد ما ... کر البعوث الی وحدة الذات ومعالم
جمع الجمع الذی وقف دونه ... العقول ... الحکماء والحکماء ...
... الطرائق ... المنافع العائده الی عالم الحکم ومقامات العقل ... کل
... عالم الاسباب ... الظهور ... الوجود
وحصول کمال المقصد ... الی الذات ومعالم الجمع ...
... عالم ... الحکم ثم قال ... والوهم
... وصفی
... که اهل این مقامات مذکوره را آن ... از
موصوفند و چون ... من یکی در حقیقت ... است
این کمالات باشد ... من چون ... و من در ... حقیقت
... مقامات ...

الفصیح

صف

پس مقصود از این علما که گفتم و بسی بعد از من جوابی گفتم و خواهی تفهیم
یاد کن من این سخن که تو گمان می بری پس و بهم بسطون آن تو کنند و معین
درجو من صاد ولیت ذ بوده فان یکن من الکنایه و ملی بعونقص و التلویح
صد التصریح و نحو و کن او من الکنایه و التصریح فانه لا وصف لی و لا اسم و
الکمال ان الوصف اسم و ان وصف لا عین لا اثر و لا اسم و هم و علامه
نوقف بها المسمی و حیث لا وجود فلا علامه فان لعل الکنایه یا التصریح فکن او
العدم فالم و من ابها انا یا الی حیث لا الی حرف و عطف الوجود
توضیحی پس و از آنجا که مراتب او شدم اعلی و معانی اتحاد ما کمال که غایتی که
مفهوم حرف الی آنست الکامل ماند و هیچ اسمائی که معتمدای الی آنست در تی
نگنجد اعلی حضرت غیب هویت و احدیت جمع که مبدا و اسمای الهی است
عروج کردم بالا رفتم و این وجود خود را که اتحاد در مراتب همه از او
کسب نمود مضافت او را بر خود از این مقام اعلی سوی مراتب منعطف کردانیدم
که ابواب علوم وارد شد و امداد با منتها میرسید و من لا استمداد الغاء
و من لا انتها را العاده و من ابای لما بطن حکمه و ظاهر احکام ایمن لا یصل
پس و از آنجا که من کشف همه من بود دلم حتی این مقام احدیت جمع مذکور از

جهت

جهت برای اسرار و حکمت هر چیزی از علوم حقیقت و از برای تقرر و وضع ظاهر
احکام شریعت اقامت کرده شدم بر دعوت خود در باطن به حقایق اعلام
اعلاء و اسفل بعض حقیقت نشست بر دعوت را متصدی شدم از برای آنکه
بعضی را صورت اجزای خود هم را که نسبت او با ما باطن علما مراقب افتاده بود اسرار
و بواطن حکمت هر چیزی را ظاهر باشم و او را بعالم حقیقت خود دعوت کنم
با ظاهر و باطن و بعضی را صورت اجزای خود هم که نسبت او بظاهر من عامر بود او را
با احکام و عبادات ظاهر خود هم دلیل باشم و بظاهر شریعت خود دعوت کنم تا
ظاهر و باطنم بکمال است که نیابت هر یک است متحلی شده باشد هیچ لباطن الی
الی باطن و المعنی انه لما الحد سلطنته بعد قطع ما قطعه من سوا الی وجه عنها او جعلها
مبدأ العاده لیس لها منتهی فلما رجع الی الباطنه کانت رجعه الی باطن حکمه و ظاهر بعد
الاسم و عبادا علیها فلهذا العوال بعد بها العدا الی تجاه من اجده الی الحق
و منتهی مرادی منه هو الوصول الی ما اسلفنا باسم السلوک قبل الرجوع من
الاتی و هو معنی و عادی الست هذا السبیل احد عن سه . فی مراتب الاتحاد و وصول
الی بها سما و هی بمراتب الاولی سمه ما علی العوده و تعالی الی و صاحب ابد البدایه
سوال ما الحق العادیه تحمه تمام العوده ما و انوار و صاحبها نعول انا و هذه

غاية الاتحاد ونهاية العروج الى الحق والثالثة سيره تعالى الحق محمود وهو حطه
عن حضرة الجمع الى مقام الفرق بعد الجمع وهذه هي المرتبة حصول الابعد • وهذه
المرتبة فوق الثانية من حيث انها لا تحصل الا بعد العبور على الثانية فان الرجوع
لا يكون الا بعد العروج وهذه المرتبة هي المقام الثالث والمراد بالمرتبة [illegible] دونه
وهو العالم [illegible] على المرتبة الاولى بقوله انا انا وعلى الثانية بانا انا اي مع حق
الثالثة [illegible] رجوعه منها [illegible] من الاولى وبهاء الثالثة بقوله وانت
انا انا الى حيث [illegible] من انا انا الى مكان ليس [illegible] الى
[illegible] ليس [illegible] وعلى انا انا اي [illegible] الوجود
رجعي اي [illegible] الى حال لا [illegible] اهل الارادة [illegible] من
صاحبها الا بعد رجوعه الى [illegible] حكم باطنه واحكام ظاهره • اي [illegible] الاحكام
[illegible] الى [illegible] كل حكم [illegible] باطنه [illegible] الدارة
[illegible] انا انا و[illegible] سدود وهو [illegible]
مقام [illegible] والواو [illegible] اي لعطفه على [illegible] من [illegible]
الى حيث لا الى [illegible] انا اي [illegible] من حيث لا الى [illegible] انا اي [illegible] قال
[illegible] مقام

وصار

وصار چون شرط آن کرده و نهایت سیر و مرام [illegible] وقت سلوک
این مجذوب [illegible] او بوده اند و این مجذوب در سلوک [illegible]
[illegible] بوده ات [illegible] که [illegible] خود [illegible] مقام [illegible] بوده
و آن [illegible] و [illegible] جذبت [illegible] کرد که [illegible]
و تصرفات در عالم و عالمیان [illegible] مقامی صادر می شود که [illegible]
علم و معرفت این مجذوب آن بود که او [illegible] و [illegible] کرده اند
و [illegible] و دیگر مجذوب [illegible] از آن [illegible] که اولیا [illegible] قسم اند قسمی [illegible]
اند و [illegible] مقام [illegible] و [illegible] مقصود [illegible] و قسمی دیگر [illegible] اهل [illegible]
و [illegible] میکنند و [illegible] مقام [illegible] قسم اول
[illegible] و [illegible] قسم دوم و [illegible] قسم اول اند که جمع کرده اند [illegible]
[illegible] و سلوک [illegible] که اهل طریق [illegible] چهار قسم اند اول سالک مجذوب و دوم
مجذوب سالک و سوم سالک غیر مجذوب و چهارم مجذوب غیر سالک اما
اول آنست که سلوک [illegible] و [illegible] مقامات [illegible]
[illegible] سلوک [illegible] و [illegible] مقامات از توبه و زهد و توکل
و رضا و محبت [illegible] کرده [illegible] مقامات [illegible] الی [illegible]

بود پس دراعادد اسمای مقام محبت مدد اولیه باشد و او را کلی بمانند
و خود رسانیده انکار. معانی خود کشف نما و کرده اید. پس از جهت دعوی طالبان
ما پس از این عالم فرستاده و در مقام دعوت تمکین نکرده بود اما قسم دوم آنست که جذبه کرده
اش و سلوک و نقاش در سلوک راه و ما مستقدم شد. باشد ما تحکم جذبه من جذبات
الحق توازی عمل الثقلین اول ذکر تعارف شد. باشد و بعد از تحصیل تکمیل وجود
و تحصیل مقامات لکن به او جهت تحصیل حالی و دعاوی مقامات ارشادی و سعی
کامل محتاج باشد پس این هر دو قسم شاه شیخ و معدلنا الله لطف هم قسم دوم اعلی
و اعلی و اما قسم سوم است که در سلوک طالب باشد و در معانی از مقامات و القاب سیر
و کلمه بدعه و قسم چهارم آنست که در مقام جذبه مطلوب طالبه باشد و سلوک
بعد از این نیز واحد و این دو قسم ابدال اساتید چون اصحاب تمکین و دعوت
عالی بود چندین شیخ السلوک شرط مقام تمکین و دعوت لاجرم در این گفت
و علامت محققی اسارت جذبه کرد و در معنی مراد به اسارت سلوک بعد از جذبه
که ما سلوک نباشد محرومیت شیخ و مراد صاحب شواند بود پس میگویند که عاقل
محرور سالک صاحب تمکین و دعوت که مقام ولی عالی نیست از مقام مقام
محرومیت ان شیوخ که تمکین و مقام آن دانسته اند بعد از جذبه

و تحصیل مقام ان الله لم قال علی لسان عبده سمع الله لمن حمده ارشاد و دعوت
او را مقصدی شده بود که من پیش از و بود را کرد اشتد ام تحصیل جهت
محرومیت شیوخ با مقام جمع الجمع نبوده است و چون با این مقام جمع الجمع تحصیل کردم
هنوز در طلب تحصیل مقام جمع کردم که احدیت جمعیت شروع نکرده بودم پس چون گام
راه برین مقام احدیت جمع الجمع ره و وقت از تعالی علی اعلی و الی
المستغفر الله فی الیوم مره از ان استعمال بان هم مقامات و حضور زمان
و وقوف در انسان توبه کردم چنانکه از کتاب تو به گفتند بلکه ام ماده از نفس
مقام فانصب چون تحصیل مقام جمع الجمع فارغ شدم با دل کار را اسرار گرفتم و در معانی
سوال از ربک فارغب تحت تحصیل این مقام احدیت جمع و تحصیل کلی احدیت
جمع کرد و حصول همت و به وقوف الی ربک المنتهی به طلب باز در سلوک با این مقام
و تحصیل منازل او شروع کردم و سیر در و اعتبار کردم و الهامی آسان لیس فی ملکی
و اوری مخصوص مع مدیر در دل است که منزلی از منازل این مقام است الرحمن
بر جمله احکام و آثار جملگی مستعمل با علم و هر یک بجا داشته بکردم پس الحمد لله سوخ
گذشته بود مرا پیش از تو به و رجوع و شروع در سیر و سلوک حصول آن
بودم و کوتاهی دانی تو بعد از اسلام مساعی تو وکیل را از سایر صادق

الا وطنه فتح والتعالی الی الوطن التی الهم بها واعلم انه لما کان المطلوب هو ا
الی الرات لاجل الله والذی قد سکنها وعلا [illegible] رجع داعیا الی الله
[illegible] وفتح [illegible] بالله [illegible] کان [illegible] عن المراتب وان کان
فاما [illegible] داعیا [illegible] کما [illegible] الذی هو [illegible] قدر به فلما تکلم
عن [illegible] مقام [illegible] والمعلوم عند الا [illegible] المطلوب [illegible]
[illegible] من جذب الی الحضرة بواسطة او [illegible] واصل الی [illegible] لانه اراده
من الجذب التام من بدنه [illegible] مشاکه الذین [illegible] والحضره
[illegible] الی المحذوف وسوی [illegible] من الجمع الی [illegible] من [illegible]
موسی علیه السلم فی قوله [illegible] کانک [illegible] الیک [illegible]
[illegible] اقدام السالکین
لانه [illegible] مقام [illegible] الی الحضرة [illegible] الحال و منتهی اقدام [illegible]
هو [illegible] التی [illegible] رجوعه [illegible] مخصوص [illegible] المراد
[illegible] قال [illegible] السالکین [illegible] آثار [illegible]
[illegible] مقام اولیای [illegible] رسید و اهل کمال و مسلح علم [illegible] این
مقام نازل [illegible] قدم نهادند ازین [illegible] یعنی از

وحضرات [illegible] اکابر و کاملان و [illegible] در علم [illegible] علم و [illegible] کمال خود
[illegible] مقام [illegible] سوره و [illegible] انسان [illegible]
نازلت [illegible] قدم نهادن [illegible] ازین مقامات [illegible] مقام و
[illegible] مقام [illegible] فتح
[illegible] اذا [illegible] به [illegible] الی الواحد الی
[illegible] الی [illegible] الاولی
ازین [illegible] اول [illegible] اشارت [illegible]
و صفات [illegible] می شود [illegible] می باشد [illegible] ازین [illegible] یابد ان
حضرت اول کام [illegible] درود [illegible] در سلوک این مقام [illegible] دوم
[illegible] ولکن [illegible] و سائط و [illegible]
وسائط او را در عالم [illegible] الاسمائی ذات و [illegible] انسان [illegible]
ظاهر کرد [illegible] واسطه [illegible] می کنند و [illegible]
وصال [illegible] میکنند و او را [illegible] می باشد [illegible]
[illegible] باطن [illegible] می رسد [illegible]
[illegible] می شود و [illegible] گذاشت [illegible] و بعد از آن

مثل وسریست حق که باطن روح بود مصداق می باشد در طرف مقام جمع باطنی
با آنکه کرسی حق از آنجه جمع الجمع ظاهر می شود یعنی این سیر در حقیقت اسماء الهی
الهیه انکسار مصفی میشود و حق سیر و ترقی و ارتفاع بیکبارگی منقطع میشود پس مسکوند
که آنجه بعد از اضمحلال اشارت بروح باسما و صفات الهی و باسم حق شد مقام
دیگر وحدت شأن و باطن و مسما اسم باطن است و چون این مقام بالکلیه کرسی
مثل ارتفاع سیر طالب و سیر تا کرسی شود این حضرت جمع الجمع که بالنسبة الی جمیع
السالکین آخر و لا نهایات نیست بلکه اول خطوه است که ابتدا دیت در وی
شروع می در تحقیق سلوک این مقام احدیت جمع مذکور و مقام او ادنی است اعلاء
او ادنا اما حال ما آنست که گفتیم در تحقیق معنی ما سلفنا مثل نوعی و اما نازلا
این حضرت جمع الجمع اول خطوه من آن را سیر است که بر حقیقی ای الحمد فاضل
از آثار و مصداق با بن کلی اصلی حقیقت کسی نوعی تحقیق چون این کلی التحقیق
کمال اسماها که کمال حقیقت عرفانست اول از این مقام او ادنی قدم در این مقام
قاب قوسین که مقام جمع الجمع مذکور است تو [illegible] و صورت علم و معلومات
را در حضرت [illegible] و [illegible] پس این حضرت بعالم ارواح نزول کرده
در آن عالم اول بصورت روح اعظم که قلم اعلی است و ملائکه مهیمه تجلا و بصورت

لوح المحفوظ و باسمه علیه من الارواح مفصلا آشنا کرد آنگاه در عالم مثال و حس
در صور اجناس و انواع و اشخاص عالم علو و سفل خود را بوجود حلول کرد
و لا یزال این نزول و الباس عین عروج و ارتفاع بود چنانکه این نزول کرد
عروج صورت و مظهر حقیقی آن کلی اصلی جمع مذکور آنجا مصطفی صلی الله علیه و سلم شتی
کمالات بحرکت الهی من آدم تا رسالت محمد را او یعنی پس انکه آخر مقامات است نیست
با تحقیق [illegible] و عاقبت بر کل [illegible] یعنی این مقام جمع الجمع و قاب قوسین آن اول
خطوه [illegible] در تحقیق این مقام احدیت جمع نزول کرد که عروج وجه [illegible] الفصوص
بیانه الفصوص و الاعظم [illegible] و ما یقع [illegible] کما کان ان الاتحاد [illegible]
العبد الذی [illegible] [illegible] [illegible] ما بعد [illegible]
[illegible] بعده [illegible] و احکم [illegible] کان [illegible] العاقل [illegible] الکل [illegible] ما الفقد
اول خطوه له لا یحظی [illegible] الکون و هذا مقام الانبیاء و هو [illegible]
و الباطن [illegible] و ما کان [illegible] المقام و لا [illegible] الا الاعلام
[illegible] عالم [illegible] و السنن [illegible] [illegible] [illegible] النفس
ای [illegible] و الا وج اعلی الکل و [illegible] و اوج [illegible] [illegible]
و کذا [illegible] اجزاء و قسم و ما [illegible] [illegible] [illegible] بعد [illegible]

صفتها

کهو والصدر وهو الفرد العامد الی تقدمه وآتی الذی وهی هو بعد الاشادة
وهو حظر ومکان المعدود وهو رابع بعد الثلاث له مکان کذا ولا فی الاولی یجوز
ان یکون للمعد الجنس والمعلیس وخبر ما محذوف یعنی ما کان منتهی اقدام السالکین
بعلمهم وحسابهم مقام الجمع والاستواء فی لجه بحر الوحدة ومعانی موضع قدمی
واحد ما بعد الاشارة الذی هو مقام الجمع والتجرد فی کل المطالع الاسارات حیث
لا وسع لمحه کنت الا لعلو سوموضع اول خطوتی لا لی قد وصلت الی ما وصلت لخطوتی
خطوتی فی مقام الجمع الذی حاورته واخری فی مقام الجمع بعد الجمع الذی انا الآن فیه
واسابعوا خطوه مسکنا الی استعظام الخطوة السابعة ویقول لا ترقی ارتقاء الی
ان الترقی فی مقام الجمع لیس بحسب الا دنوا منه بل بحسب البرهة خفیه ۵ م لا عظم الا
مفصلی عالم ولا ناطق فی الکون الا مفصلی من لیس سی هو علی الاعلی والکمن است
کہ تفصیل والعالم من حیث وجود که اعظم الیقین ... واهل او ادنات کم ان علم
مطلق کہ اما وجودی مضافست و آمست و مدیح ناطقی ہر باشد در مدح کون آن ماثر
الا کہ ای نطق و حسن مدحت میباشد ازعاکه ہر مادحی که مبالغه ہر صفا مم
در مدح نکو گویند بعضی پسندیده نزد قومی ظهورا صفت تعالی اوان ممدوح مدح
در باشد اول ایداع صاحب ملائکه و دیگری را الصفت وجودی گویند و در حسن

مبالغت

مبالغت میکند ظهورا در وجود و دیگری تا نطق اوان که ممدوح شخص خود ہر یک انواع
حکم خلقها الله لکم و اصناف نعم بخشند باشد ارشاد ہر ماندهِ وجود در مدح
در باشد اول آن مداح و اضداد او کم لسان الجمر کالعیان چه آن توابع هم
خود بعینها بصفت خود ان ممدوح ناطق اند و ازان بحر وجود اسم و اعظم و اکمل
و اکمل نعمتها وجود است و علم و نطق اسری خصال از انست در ہر ناطق پس
حسن نطق ہر ناطق مدح است مرکسنده وجود و علم و نطق را و چون منبع
احسان وجود بعض ہر صفا اعظم و وجود ان حضرت که من لولی محمّد
لازم نطق ہر ناطق مدیح ممدوح خود میباشد مدح و هذا هو المقام المحمدی
لا عزه و لما کان السالک قد نبه علیه بسبب هذا المقام الی بعض ما هو نطقها الحاصل
المقام و نوع لها انه صلی الله علیه و سلم قد علا علی المقام محمّد بتمکنت کان المقام
له و هو حمد علی ذلک یقول بقوله و لا فخر و الست داراد با لعالم کل موجود
لان کل عالم موجود کما ذکره ای ... الی و فی المقام جمع الجمع لکان
الجمع لیس موجود الا و هو عالم مفصلی مقر بالتعالی علیه بلسان الحال او
المقال و لا ناطق فی الوجود الا و هو متکلم بمدحی و سائر ذلک انه لیس فی
الوجود شیء الا و یسبح بحمده وحده و لو نوحد انه صالوه کما نطق القرآن

وذلك يستلزم العلم بفضله والنطق بمدحه فعلى هذا الاصل قال الكاملون بلسان
الجمع ما قال لكا فكت السبحة من يديها اذ انطقها وقالت لموسى عليه السلام اني انا
فلذلك قال م ولا حزوان سند الا في سفو او قد طلبت من جلد ما دوق ورق
پس پس المحب بنت این که سور شدم برگ‌ها که گذشته اند او لنا حوال حال
اینست بعضی حکم در زده ام از حضرت محمدی صلی الله علیه وسلم که طه نام با
صورت و سبب یا کمال این مقام او محکم بدین کونه و دست و برمی مولد الا لی
جمع لا واحد لها من لفظها واحد الذی و هی من الاسماء الموصلة و پس دیگر
والسعر انها من اسماء النبی صلی الله علیه وسلم او بو عبده بود که مبایعت
قولا و فعلا و حالا و کمال المحبت و موذن طه بدان پس میگوید که همچنین حقیقی
من سعود ولیت اکرمن بکمال متابعت و بر به سعودی یا تم محبت باشد
ه ذكر ان سورة طه تشتمل على تبديل الآية وهى او بوجوده تمسك بها الموحد الى
محب الولة الساسين على بالزمان والكمال الى تمسك بوط بهذه الآية وكشف
بها و نبى على كمال بهذا الاتحاد ان سلامه فى والله شهيد على محبوبه كانه حسنات لم يكن
عرة فقام عليها محمدى سلامى لا زها حقيقة حتى الى الحسنى پس حضرت
طه اعلى حضرت محمدی صلی الله علیه وسلم سلام و کثرت من محاورات ایدا که

ان

این سلام حسی و سامی است که مراد من من بر سید من بکمال متابعت حضرت
وی کهو با قدام و ترجمان مقام او شده پس سلام من هم بر من باشد
ه ع عليها على طه والمراد صاحب مقامها فسلم على العام اذا كما سابق حبيب
بار الملک و کما عال فی الکلمت علام المجلس و سانی مولد من حسنی ای النوع صلی الله علیه وسلم
وسلم عليه و قد اعز الحسنى هو سلام محمدی لا ادم مع الموق و اما صاحب
الجمع الذی جمع من المسوقات فانه لم يوجد السلامة بالحسنه منه علیه و بذا ظ اسلامه
عند من عرف الاتحاد بالعبد على امساء لا على باطن وكما كان الواحد فلنيا
الاعداى با وجده متطرله من يعرف فلم يشعر به لو حله حيثا عاد بعد ذلك بطهر
انفه من يعرف و هو امر المحاورة تم احد شرح حاله بعضا الى سقل عن الحث
سا و به لدنا بالبعد والوزن و سمعا على الاسماء وغير ذلك مما تقدم قال حسا
عنه فى مسند احمد له انا انا سبق بعد انتقاله عنه او لا هد د و دل على هذا
المعنى قول الرسول صلى الله عليه وسلم عقيب السلام اللهم انت السلام ومنك السلام
واليك يعود السلام اى لكل المسلم والمسلم عليه ولا احصى صدق المحمدي الكامل
انها اقتضى الكمال واسوة الطر وكشفه المحبوب للاسناد والسواء فما طلع الى
من الطبيعة الواحد و اسقط في البداية قال م واطيب ما فيها وحدك بنسبة

علامى وقد اشار بها كل بدره بين وحواشى بدين صرى در عشق حضرت معشوق
آن بود كه من باقيم اول عشق جو دهم واين مبادى عشق بواسطه ظهور حضرت
معشوق بر حال محب بيدا كرد و مرادش انه اسما عاشق ابتداى عشق الكائن فى
اين مقام احديت جمع مذكور و دغدغه طلب العشق با و معشوق و صعب اين
مقام و سلوك از حضرت جمع با آن بعد از جمع اين مقامات كه عبارت ذكر اوليات
هو اى بها بدت كل بدره لانه ما قطع كل شيء من اطلها اولا حتى صعب
صحب ثم قطعها لو مثالى الحاكم عن المصنوع عادة بدره كل بدره فعلى كل
الاشيا الحجه فيها وكانت هى الحجب عن هذا الحجاب العادل هى بدء الاشياء
و الحجب الاشياء لانه لم يحجب علما لا الاشياء الكشف بالاشياء ايضا صور عنه
علامى بو بدا المبتدا اشياء لانه لا قال و ضع اول حطوى ذكر المبتدا الاشيا
الذى اول حظوه منه اخرها بعد الاشاره حضوره ذلك انه اولا ملك النظر
و عاد الى باطنه حاملا و حده اشتغل عن ذلك الحد و من رويته الى كمال
ظهوره آه و صح الى ظاهر الوجود و مولى الظاهر الذى هو مقام الفرق فكان اراه
فى الباطن و سوى مقام الجمع مقام بعاد الى الظاهر كمن يعطى بسوء طارى
مجوس فى الحجاب كر بينها فلا حجاب و لكنه راى و لا يترك الحجاب و راى ما

يبقى

يعلمه

يبقى الحجاب و راى المرئى الاول بعلمه و الثانى بعينه فلما عاد لقلبه علما
و حسه فلما اطلاق و حده احيانا كان اخر ما كان اول اما ان قال اولا و سوى
بو عين اللسان و الا بما دون وحده الحيان و لما كان الوسائل لم تجد عما
الا مشاهد بعينه الذى هو عين الصادر بعضوه لا منه احلها لكل انهم
اما تم يذكر المنازل من حل المنازل و كان هو الباطن الحق و الظاهر الكلى
و لهذا قال و الطف ما الاسف فى سما ان بحكم ظهورى و قد اصف
حال نشدا ما طرفا و الكل عن حقه سن لدان ماد رنا بى جوش كه من
ما هم در سدا و او عشق جو دهم بر حضرت معشوق از صفت اين مقام احديت
جمع يكى بيدا شدن من بود سو جو ما فى حمل كمان از حضرت طريق عشق و عين
حال كه عشق جو دل تمكى صفات خود را در حضرت جمع او لبس تمام كرده
بودهم هر چند آن حال مثل فى المصنفه نوشته شود يعنى عبارت كمال اصحاب
اين مقام احديت جمع آنست كه هر حرفى از اجزا و هر معنى و عضوى از اعضا
و اعضائش بر تمه مشتمل شود تماما بالفعل با هر جزوى و ذره محسوس از من
بدل كل اعضا اعضا و مدارك و صفات نفسانى و روحانى و غيرها توانند كرد
و كمال ظهور اين حال هو موقوف بود بر فناى هر تعين از اين الطبيعه و العادات كه بوشند

که در وی یافته بود اما بسوی خود و هر کمال که از الحق بسوی حق آید شود
واما بسوی خلق و کمال الله که بدان تعلق دارد چنانکه اختیار اکابر که الفقیر
لا یحتاج الی الاشاره بحسب این قناعت و بعدم تحقق بحسب این فنا
آنکه شعور یافت که مقام جمع الجمع سوخته الا از این بیت یاد کرد و
حکم او در جملا در شود جمعی خود شاهد مگر دیس در جنس آن حال که خود را
عاشق و طلب و تجلی احوال خود در مقام جمع الجمع پوشیده و فنا کرده
بود هر چند حکم کمال ظاهر است و استعداد حقیقت این حال و عشق همه پوشیده بود
ما را از صفت الحق که حکم آن در هر ذره و ذره ساری است بزبان هر ذره
بصورت هر شوق و طرب و طلب پیدا شد و از سر عشق باری آغاز کرد و سا
و طرب و عقل سرا پیدا کرد و خوش با ذره آتش که ظهور عشق در عین
احتیاج افتاده است و الحق اسناد کرده است بصورت عقل در این کشف پیدا
طرفا این نگاه یک عشق است بر ولا و اول است [illegible] و ظهور بعد
بعد آنه ایاه و قد کان مخفیا بصفات الحجاب کانشقاق [illegible] بالوجد و
معنی ظهوری ای الی ظاهر الوجود و فوز و واحدیت حالی ای الی ترکیب انظار
لاجلها فلا بد له عما کان قد یکاد من احد کان [illegible] اعلی الذی وجد محبه

وکان

وکان الوهم فی بعض نوع تعقل تعالی بذاته الست ه ذا الشین معناه ای فی ظهورها
والصرفی بالتجلیه وهذا یعنی [illegible] ومعمول و هو النفس العاید [illegible] والخیرفی
[illegible] والواو و [illegible] الکل وظهوری اطلق [illegible] حال [illegible]
وکذا والحال [illegible] و [illegible] النصب علی الحال و العامل فظهوری وطرفا
نصب علی المفعول و ما یتعلق به والعامل [illegible] و [illegible] الست
[illegible] ای [illegible] الی الطیب علی وحده فی جملا [illegible]
والحال الی الوهم بها اطرکل [illegible] ظهوری [illegible] لاجل [illegible] کنت مخفیا حالی
الحال ای حال المحب [illegible] و [illegible] بها [illegible] الا [illegible] علیها
احد و [illegible] او [illegible] و [illegible] و [illegible] عند النبی
[illegible] شد [illegible] عشق و [illegible] تجلی [illegible] مقام احد [illegible] هر ذره
از ذات [illegible] که [illegible] در [illegible] کرد [illegible] از عشق
و [illegible] این تجلی [illegible] عشق و [illegible] عقل [illegible] عشق و [illegible]
سوی [illegible] که [illegible] من [illegible] عشق [illegible] میکوید
اما کنون [illegible] این تجلی روی [illegible] و از [illegible] ظهور
بصورت عشق و تجلی [illegible] ای کنت المحبوب و [illegible] الوالی

و بعضهم يومي من جهتها و قام عندنا اعلاى لحبها عند العمل است طلوعها و ذكرت آن
العمل لحوله المحبه على محبته بل كمال محبته لو رشاهده المحبوب لما يرى جسمه مبتل
بالسقم و الضنا و لو وجد للسلوى العناء و عند مطالعه حاله يعلم ان المحب
معذور فى محبته و صاحبه بار العشق و الشوق و وداعه مبدا للقاء الهى
جمع بينه و بين العمل لمحبته لك لانه يمنى صاحبه على الرجوع فعالية و لما كان المحب فى
مدار محبته جمع بين حسن الساقه طالبه للحظوظ و الامال و فى النهايه بعيدا و ستلمح المحبة
و اللقاء نسلى عن كل الامال و الامال قال بعضهم الحسن صاحبها
امانى امال گرفت تحت سر سر بسار از حصر معشوق آرزوهای که سببی سر بسار دنیا
سر و حقیقت من بود از و در سر باقی مانده که در وقت طلوع معاملات سالوک آن
امال را بصورت كمال بر سر من عرضه کرده بود و ندا آنچه از او بود و هم ان
آرزوهای کمال از الهی رسانیده و آن آرزوهای وصول آن کمالات
در هر معامی از معاملات موجب سکون صورت طلب و سدر من شده بود
و اما من از من معانی و موانی من که اکنون دارم سبب تعلق آن حضرت
احدیت جمع و شوق و شوک و جون بحران پیش نهادهای کمالات در نظر از من معاملات عام
من موجب بیعاقی و حرمان جمع جان من عام که اعلی المقامات بیل او به تدارک نمود

دو قود

و موجود آن امال بصورت کمال بر من تجلی کرد بلکه آن جمله را بصورت لطایف
من بود و هر یک بر کسوه آن معام احدیت جمع نماید گم بود اما هم اکنون
آن سلوک و سکون کسوت و صحو موصول شده است و امکان معانی شوق بر قدر
از ذات تن بر احری از آن امال تجلی کمال او بوده بود ما بودن و فر بودن
گرفته است ه ذا لقاء فى قوله فمنها للسعيد و من بعد للا بتداء و من صاحبه
منها و الهمارى منها و بها عائده الى المحبه و امال بر سبيل ابتدا رجوه الطمأ آمال
آمال و العامل الحت و جمعه عائد الى الآمال و الامال جمع امد و هى ما تمنى النفس
من الحظوظ العاجله و الآجله و الامال جمع امل و هو توقع النفس حصول مطالبها
الى سبب ان على الذات و الوصول اليها سلم فيصلى لحمد و ملوك النفس و زرع الكون الخزانه
كان فى ابتدا طلب الطمأ من حيث جبله محبه العشق لما مضافا الى الامال التى بالحق
تمت بها الى ادبهاى بداية المحبه ثم استمها فى بها منها و عطف عليه قوله ثم فيها
ملاقى الحكم بالسقم صحبه و ملاق اللقا يعنى العشق سر سر و ندا حضرت و ان عشق
او تدارک اصحیم من باز معانی و موانی ان شوق عر صحبت است و من جسم بر قوت جوت
دوان حجاب بود و ذات او سر از حصول حقیقت کمال اعلی جنب آن سبحان که بود
و منها و ملک بعض بر تکلی از حکم و انه یعنی از آن حال مذکور که در و مانده بود

عین عنوان وصفت مروت است و هو نفس هی ملاقی بتدارک وتلاق واتلاف
و مورد محل العشق ای بتمام وسعی بها و صداهه هیئه وان لم اصل
عست بعضه بس و بودن من یکبار کی بعد ده هقدار معشوق درحال عاشق وغلبه
احکام و امارات اوصوفی است چون گلاو وعشق با بدارد اگر هنا انکه عدد این
حد معشوق درحال این عشق بکلی بهم حوی از آثار آن امال مذکور درس باقی
ماندو ح ربد کامل باشد مر العصه چی وحضرت و مال آمیخته والحب هو المحوده
حج عست بعضه دعا علی نفسه ان لم یکن من الحب ده السین اللاق هو اللداد
واللداد واللقاء و اراد بالنفس الباقیه صورتها الجسد وبقل العسوم بعضها
ای بتدارک الجسم السعم وحیاما بعلق السقم صحه الجسم و هلاک النفس عن القیوم و
سوی بست المحبوب لا اهل وهدی اما با صورطیعه وان لم اصل وجیما عست
بعضی ساره تلک ای یلی اللذات طاسوحب تحول الجسم سقمه وان یبقی الروح و
ملقی النفس لیهم ان یکون ذاک السقم کفل الصحه و ذاک الموصل لحب لاشتراکهما
الوصول الی اللذات الاخاده والعسق یتمنی الجود هما جمیعا عند لقاء
المحبوب والیلم بسوحب کلیهما علیهما فکیف و قد استوحم حاطب کل منسوب الی العو
م فیها مبهمی دو نی هوی و هیبا به و یا لاکعی کونی کذاک منه یبتی بس س

هائی

الکمه

انون

بس کنون ای جان من بکلی بکدار در شعله اندو عشق و سوزش آتش شوق
وای سوزش محمن باش مرا یکبار کی بسکدار تا از آثار آن امال مذکور هیچ باقی
عاند م بس من ازجان بکلی ماندیم الهوی الحو و شده الوجد من العشق او الحرق
الحب یحبه هو الصبابه و الشوق و حرارته و البعد متاصب و الوجد حرقه الحب
ده الهوی هو الباطن من شده الوجد و الحرج و الصبابه رقه الشوق و
حرارته و ذلک کذاک اشاره الی الهوی معناه عاشق دونه لا جل هوی و
و ما یوی کوی کذاک الوجد یسمی احری تر الحب و ما یلوه کلله فی کل
المحبه بل سعدیه احی امر مجهه بالدوبار و لوعه الحب بادا شرح علی ذا المقوال
م و یا بار احشا لی الهم من الهوی هنا با ضلوعی فی غیر قوله بس و ای آتش از
شوق آن حضرت در توی و اعضا باطن من افتاده لیس گردان
وخصد کیها آتش اتهای سلوی مرا ما با آن ماده آن امال مذکور هیچ هنوز
نشده ماند اعنی اثری از آن آثار و در آن باقی مانده است و کونی ظاهر آنچوان
خواهد که رات کشد دار آتش ظاهر شد و او ربد و چون کونی آتشوان
معنوی است لا هوم حکم ست ایش معنوی او لسب کردن وی کمات لیس
الکما حج حده می با تحی من الاضلیع و المراد مصلح النفس التی من جنسی الالاتان

وجود ان عوجاج فيها امرنا ربا طفنا ما فاستها لا الى المعوه تعالى فاتها
الوص على النار وقوله م وبايحسن حسبى فى رضاء من اقبلها تحل وكن للدهر
عرسك س س واى حسن حبر من بر مقاساه سد اند طسى ادنوال تقوال وفنا
آثار ان امال در راه رضاء آن كسى كه از جهت او در هت سيد ليم واراده و
رضاى او در حل ان سد ايشان بهر ادات الله دار آن امال بوالمى حسن حبرت
حال خود تعاو مات پس نا ارمن بر دهرى سكانت واقع شود وساه در آن حق
هم بخصوص خوشنودى مرم چه معنى حبر حمل است ولو مركه حسن حبر بمعنى ضمان باشد
كه در دهر دالكال من بواسطه سكانى بجرى نمار كنند بمعنى مراد از دهراى عالم آن
وعالميان بمعنى اكر حبر حمل نباشد نتواند بود كه در وقت عليا رسد اند حرى است
بر دهرى واقع شود و آن بوجب عدمن كردد وانكاه عالم وعالميان كه بكلى
مدايح خلقت و حرمت خود را مسموم مى باشد و از الجهت كه من خود را در طل
صلاح حضرت معشوق و حصا اتى بمكان كرده ام مسار من عالم و عالميان
عدم منا سبت و طارب كه معنى دشمنى ثابت از خيال من وان بعد آگاهى بابند
وبا آنجا دلبلا اظهار كنند به كه سماتت دلعت اظهار ساد ما با دشمنى الست
نكبت وطلاكه به دشمنى سد رس مى كويند كه تو كه حسد مكل كن با سماتت دهنده دهر كال

سن عاشى م وما جليك فى ضبط طاقة حبها كل عند آن الكل كل منظمه س س واى كوت
و بوا انها مى بر عوض طاعة نوعى حضرت معشوق ومصعصات او هر بارى كه
ان سند آيد وعطا بم كهاى حسنى من بر سد ادعاى ادالت آثار ان امال بكل
كن خستكى از تو مكيدر داد مسح كو مكنى مى سد اعماك الكل ها است كه وزير كنند هر چيز
كه با رعطوم بكرد از آدمى و حيوان و غير آنها كه تكلا اى كن حملا والعير الحمل ان لا
سنطر هاديه رها والسم س كل العود على الشمار وعلى السدليو رحال حيف
الكلد المدادة والكل الكلال ووله عند آن الكل و هى جمله تعليه معترضه بين الفعل و
مفعوله عن الدعا ارحس صبر بالمحل وحده . بالكل له ورع كاسه الدهر اى اهله نحوه
والوله وما جرى المقتى من الشعا وما كبدى من بلى ماسعى س س واى بن تجار
من سكسا سوارىه سدن از بهار ابى حسنى ما الكا كه آثار ان امال بكلى ازنو زوال
پذيرد ما انكا كعيف كال ممى واى حكم من كست كه عراسد كندمان كه با ره
مارىشوى در رفتا انكار رود دريا ان عزان قها دار بيب دكر كرده است اول ازجورى
و ما وصعت و با رموت وما رفها ابراد بوسه در اسحوان ورآن ها ذكر من اسلامه
وانجه صدمه و اصل نعصى بعض مضادع حطاب الموت حطوبه سعب اى وما حصله
المعزول من الم المحه سبع عن طلب الشفا وما كبدى من بعض اى منك هى بها العبسكى

اى معطلى بصر الحس م وما كلى لا تبقى لى ... لقصا الوجد لا لسقم من
واى بيمارى من از وطء عشق هيچ باقى نگذاشت از جان من جز رمقى ...
و روى كردانيد از حوالى يعنى از جان خود ما صادا كه هرى از اين ... آن كه
تا بعث مرا ما ندوج موجب ... جان و حجاب من بود از ... دوان
سياه ... من او دل ... از جهت ... حقيقى من بود ... مقام
اهل ... مذكور ... الى الله علمك ان ... على ... لا اهل
... الوجد ... الى ... الروح ... لعله
... اى ... لا ... على الوجود
لا اهل المعانى على الوجود لكن ... على وجود ... لكم الاول
وهو ... اولا ... الوجود الى ... اولا واخرا
وقوله وما ... كان ... وصلك ... لا ... كوه ... واى ...
من ... بود از ... من ... و ... اين بيمارى عشق ... در من اثر
كرد ... رسانيد و ... وصل ... وجود ... دا
كه در ميان ... حقيقت ... وصول ... واصل
بد و ... وصلك ... اى ... واحده ... موصول

وكان ... والواو ... وصلك ... الاحباب ... الذى
... من ... الكمال ... اسوار ... الصحو
هذا الوصف ... الجسم ... ما
... الاحباب ... وقوله م وما كان ... الحسى ... ما ادرى
... اى ... آن بيمارى عشق ... انبات ... اندر
... كن ... من ... اين بيمارى ... مراسيده و فنا
كردانيد و ... چون ... هاى ... آن ... ان
... وصالى ... اما ... بود ... الاولى ... الاول
ما ... الموصول ... الى ... الى
ما كان ... الحسى ... الروح ... اعظم
ما ... الروح ... المتم ... وموت وفنا
... المنداء ... وصل ... واى ... از حبيب
... كه از ... هجرى ... آن ... اجمال
... از ... انس ... تقوى
... الكلى ... گردانيد ... از من هيچ

آورد
قابل ادراک و خطاب نا مقدمات مگر که نموت وی که محض علم و کمال است در نوعی
این
ادهود هری نوهم کنم و از بهر آن توهم آن چیز را سای بدالکود اضافت کنم
حربرکه اکنون آسوده‌ام و ما حیث و دودی از آن چه آن را کم رفته و این مبالغت است
در فنای آن اشارت کند که روح المراد انه لما قال رسل هذا حالی اسماله عن العلل للاجارة
و مشغالی المطلقة قال لهذا العبد هذا اسماله عن المطلقة کذلک لا سؤال منه شعور دستی له
مط فتکون انه برید سوء حسن و صحت سیف اذ بدا الکشف وجود و سلک العبد عین در
و انما کان الامر کذلک لان الناظر الى الشيء لا تمكنه النظر الى ضده الا بعد النظر
الاول فلما نظر الى المصنوع فلا سبيل الى النظر الى الصانع اذ لا تناظر الا واحد
ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه هذا ذکر ما ذکر من جملة الفعا کقوله ان المعدوم
او لست ترى حجة و لهذا انظر معصوم و من ان الحكم الصانع هو بهذا الفعال وكل الذي
الله ده ما ذکر هو موجود هو ما محذوف و هو معمول الناجي والموهم منه المحقق والاحلاس
هذا المعنى حمل الموحش دال انش اونث بعلل في محولات اليم معطه معالم الفاعل
و هو الكتاب اى و ما سامی بها ای انا به ربنا الله آخلی سبل التوهم کو ما ردو حیا
حسبی حمل ذا الى هو حشتک و در انک می و مروی الاداى بدل الناجي و هو العمل
لو ربنا النذار و عظم سلام المناجات الندا اعلم اخرم عن بدها تکلم بالرضا المحبة

بتوله

بقوله و کل الذی یرضاه و الموت دونه به انا راضی و الحبایا رضیت کیس
بس هر چیزی که او که معشوق است بچه سود باری و ورکه دش اجر باشد یعنی
حال رضا باشد عزم بیان یکم من یکان جد پاچی ام و مرکب از جهت رضای
تو حشود و من درداده و این سوزش عشق است که مرا بآن راضی کرده است
ه دای و کل الذی یرضاه محبوبی من بلاء و الحال ان الموت دونه فی الشدة
و الکراهة فانا راضی به و ذلک مثل الفقد و الاعراض و البعد و القطیعة والکد
و الغل و الذل و حقیقة الرضا هو الصابر و المحبة الصادق و قال المحب الصادق
الا مراد المحبوب و کل من بعد ما رادت المخالفة لارادة محبوبه فهو محب نفسه
و مراد مراده فلهذا قال و الصابا رضیت و هو لم و بعض لم کروج ما کلافها
اسی و لو جرت کاس یعنی باسب بس و بعض من هر که جرح بکند و معشوق باشد
سلف کردن لو که معشوق برا و را در حال عشق و حزن و والم از وناکاه
خرمی ظاهر شود و در آن جرح بود صبر و بعدی باشد یعنی که مقتضای حال نفس
من کر تکلف لیست آنست که در رضا و خط تابع حد معشوق باشد و هر چیزی
راضی باشد بس اگر نفس من جهت حرو ناها و حمی طبیعی ظاهر اد احکام
حروب و ما را المعانده باشد عشا و من کلمها اراحکام کلفت اوست در جرح عمر

من که معنی حیا و حکم حیات ابتدا کرده باشد نه من که کلام هیچ ای کان
ای کان لها اسم طبعات من البعث فی مثلی و رای موته مورا و ان کان مجهولا
ما لحب دون هوا ما لحب بلهذا قال وفی کل السنة د الخرج الطهارة السکوی
والمعنی الاعداد واحیا والایدان الی الهواهنا والمصدر الی الفاعل وهو
المحبوب او المفعول هو العشق ونصب اسمی علی المفعول و معلوم الخروج حکی
عن ... وسکی ... حرمان احکام المحبوب و عدم ... کالسیاب
العشق من الاهلاک والاتلاف وقد ذاب لو وجد منا لیس کان معبده یعزی
ذاک الخروج لا ... الیه هو حسن العشق علی ... الروح واعدا الی ... وایک
سوء الحال ... الخرج ... الی عموم حال الرضا و کعنه لاهل المحبة
سوالم وفی کل شیء حی ... میل الهوی ... سبب در هر قبله
کسی را احساس و انواع عالم و بنی آدم هر زنده که او را دیده است عشق او
معشوق ... شده است و در حکم ... و زنده ما ... عشق جو راه محکوم ورنون
کشته و ترک دران تن در داده ... عشق هر ... دنیست واکر
کسی اعتراض کند که اگر معنی که این عشق هر ... علی ... بودی
اران دو جواب کو ... که حکایات اهل ... وده عاشقان میکنند

وبلا

و دیگر عشاق شاید که هوز در زمانه باز ایاب شدند و الان معا منه ... کنند دوم
آنست که حمل بعون ... آن میکنند هر سه کس در سوهن ...
مر باشد ه ح ای میل الهوی له ها و ان کان فی المحیا و هو کالمبدء الی م
ذکر الست ... دای وفی کل ... من ... اهل الطریقة همم ... الولاده
واما کل واحد منهم الی الاب الاصل الاول وهو محمد صلی الله علیه وسلم بطریق حاص من
طرق الانسان ... و ... کان ... الرضا
والسعو ... التسلیم هو فی قبول ... المحبوب ... من ... الفعال
... وتکون ... الی ... الهوی ... العلت
الروح الی ... الطبیعة ... ومن ... حال
الحلاج رحمه الله ... فی وصولی و صوتی
فی ... وفی قول الرسول صلی الله علیه وسلم من اراد ان ینظر الی میت یمشی علی وجه
الارض فلینظر الی ابی بکر رضی الله عنه ... فما ذکرنا والمقصود منه من
... الموت ... میل الهوی ... الی ... الرضا و وجود
المقصود علی المحبوب ... اهوا کلها ... محبتها لکل موجود
وقال لم تجتمع الا هوا ... ما ... بها ... صبوح ... شدند

المقصود

محبوبیت ها، همه عاشقان در حقیقت معشوق‌اند یعنی همه عاشقان تو معشوق شده‌اند تا
هیچ نبینی و نظر نیفکند جز تو عاشقی سفته و معشوق آن حضرت همانکه آن عاشق
جز این عشق وصل به آن حضرت هیچ نخواهد و نه سر دارد که آنچه در نظر می‌آید جز
وجودی است مضاف بحقیقتی و هر وجودی مضاف که هست در هر مرتبه معنی کان او را ظاهر
او ساخته و صورت وجود کائنات که حسن و جمال مطلق حضرت او را تجلی
بوی راجع همانکه آن موجود کائنه دو معنی که عبارت از آن دارد که جسم و جان صور
اوست در جسم و جه جان هر دو جها صورت اوست یعنی خوبی و صورت
یا که نه که اندر نظر تو آید آن صورت اوست و چون حسن این عالم جز بصورت حسن معنی
نمی گردد و اصل حسن آن صورت است پس مجموعه همه معشوقها آن حضرت باشد و چون
هیچ کس از این صور وجودی سوای حق که خود را و صفات خود را در کثرت
نداند جز به خود و صفات خود چون حسن و بقا و دیگر لذات و راحات و صفات
و سمع و دیگر و هر که راجع باین دو صفت است و هیچ کس دیگر عاشق باشد چه
اگر بعضی سر تعلق بگردد باز طریق می باشد که حکم نتیجه آن عز را آنچه وجود
صفات خودی می‌باید [illegible] جز عاشق سوای حق دیگر هیچ وصل و عشق نخواهد و نرسد
از [illegible] که جز عشق و بقای [illegible] دیگر جز این هیچ چیزی نخواهد و عشق و بقای [illegible] بیدار آن

راجع است لاجرم عاشق بر آن حضرت که جز آن عشق هیچ نخواهد سوای حق دیدن و با آن
حق و هذا الکمال سمی من الحق در نظر الناظر الی الاطلاق لکمال ان الکمال منشأ کل شی
فلهذا انسانه و من یراه قاصد ان ارادته یعنی برای اراده کما اراده بوجود
ما هو القصد اطلاعا منه الانه من بائن ان من شیئی الیتیخ بجده ثم فصل نحو له
ادا سوی السف دکع مطالع جمع للعالم و یعنی الاولی اطلاب حق البروانه و الاسم
عند من الواوی و بها تعلق حب اسم من صفة العشاق و قوله لا یری طرحق الی
لا الکمال [illegible] یعنی کعب فی ذات الحق منزوفات الاهواء و منزه ذات
الاشواق الولا لما یری فی الکون احدا الا سماء الا وهو عاشق حب به الیدات
لا الکمال ان الصفی و الروح الیها و لعلک [illegible] فی کمون هذا المعنی سرا الی شهود
حسنها ان منظر الی سره من هذا الزلال فالیوم مشاهده اهل الکشف و العیان
بعد و الارادة و کمال التسلیم لعل الله یوفقک بترکه صحبتهم و فطامی عن ذلک بهذه
و کما تسمعه ذاکره صدق هذه الکلام ان حتی کل موجود یرجع بطبعه الی اصل العدم و
هل هذا الرجوع الا الشوق و الروح منه الی اصله الذی هو الوجود المطلق السابق
من الوجود اکمل و من یرای ان المعشوق بحسن صورته ینظر الی حر المحبوب فی
الکشف بطیط موسی لان اعتبار بحسن الصورة لا یکون الا لذة مشاهدة و وجد قال

ذاتها

الذات وان كان بها فعلا عينا في ظاهر العلم اذا الذي ادركه من الكمال المعنوي الكلي
المطلق من حيث لا اسلام المعنى المطلق فعلى هذا لو ظهرت الذات بكمالها في صورة حسن
صورة مزاحمت على شاهدتها ابصار كل بشر الحسن كما قال لم اذا ظهرت اليوم
عيد تزاحمت على حسنها ابصار كل قبيلة پس و این اصلاح همه حسنها در حضرت
معشوق انگاه بود که مجاز غرت ایدی بگشاد و در رو همه که انات از
احد مساوات است بحکم مناسبت احوال حق و بصورت سرور و بهجت چون صور
حقایق اسمای انسانی را در سوای آفتاب جمال خود پیدا کرد و خود را
بصورت حسن و ملاحت نمود با هر یک از این اهل اسلام انسانیت در این صورت
سوای او در بعض ابد و در دل حسن بدار و صلاح کمال او که الست بحکم یکدیگر را
مزاحمت کردند و کوا کبعض بلی بر هم مبادرت نمودند م فازد احم تصور المعنی
جمالها واحرا قسم من حسنها في حديقة پس بیل ارواح این صور حقایق انسانی بحکم
علم مصوب در آن بسات و عدم مزاحمت الکلام طبیعت معنی و باطن جمال بر کمال آن
حضرت میل نمودند و با او مساوی گشتند و دیدها ئی که این ابود متاب از
بسات دری اد صورت حسن که بحکم عموم ظاهر کلی وجودی انسان آن ابد رسید بود
بی مزاحمت و صفای مرای و بیسانی بود در واز ما نور و رس مید نند و هم

موز

و بهر نفس ایمان انوار عالم ازین حد بدان بحکم عموم اهل قبلا اساس
بود اما حال من بطوری دیگر چنانکه بیان آن در بیان آمده هم
کرد و بعد آن بیان فصلات فصل بدانکه بحکم انکه مو الید و
ارکان عنصری محکوم و مظروف زمان است و مکان اجرام نورانی و علوی
که این نباتات عنصری از ان پیدا می شود آن برد و معلوات و
رعایت صور بعسات و احوال و اشکال فلکی است چنانکه مکان هیچ صورت
اشکال و هیئات معلوات و بهر حال و شکل فلکی معنی در صورت
اسما
معنی و صحیح و سلسله احکامی نسبت از تو جهات اسما و حقایق الهی
ما کوی در عالم غیب و معنا و اسما و حقایق آنی و کوی معاو ... آمده است
اند در خط و سر و ما بر و غیر اجرام معنی رسد و اکنند را که جمع و
صورت این اسما و حقایق بر بعضی فصل و شرق حاصل آمد اما قربات
و طاعتی که بعضی معلوات در سجد دارد و جا صیت و نور بیاد را انکه با
چنانکه بعض آنی و احادث نبوی نا طوبت بعض آن از منه چون معقلات
و لیلة العید و یوم الجمعه و مثل آن و امکنه چون حرمین و بیت المقدس
و مسجد اقصی و غیر آن و فضائل الطاف که با این معلوات چون مار و روز واقع

واصحای حقق ساالی و طواف و وقوف و زیارت و امثال این اکنون در چند
ست آینده ذکر امینه واکنه مسکنند و می کویند اختصاص اعمال باز منه
و امکنه و تعلق شرو ساتح و خواص و آثار و نورو کثرت انسان بهر یک
علست یا عموم حالیست اما سبب نام سوی دیگرست از برای که چون مشهد مین
از حضرت و مقام احدیث مذکورست و خاص این مشهد سشود اشتغال
هر اسمی و صفتی و معنی نسبت توجهی است بر ظلال اسما و صفات و معانی
و بهنات و صور و ذوق کل شی و نه کل شی از خواص این مقام است
لا هم مراهر حرفی از او ارتباط پیشود حال آن حضرت احدیت مقام
مذکور عندی و مسلما و لعل العقدی و معرفت و تحمین هر مکانی که در
این حضرت توجه کنم و دران توجه مرا آنحضرت را مشاهده کنم مکین یک وقت
و لذین و اقفیت و بر فعل و توجهی که مرا این حضرت باشد متعین طواف
وسعی و وقوفات سن و بر چند ست بعضی این فصل مذکور میکنند — وعار و روزه
و ذکر زمان و العلو و کثرت ما ثراته بر مکان سعدم میکنند و می گویند
و عندی السر ای الامر کذا علموا و لم علموا ام قال علی یعلمه ذ
الس اصل و حب الکمال الی الارواح لانه اذ صفوی کل ما سلک الیه

خزائن
مبین الروح والتمتع من حسنا الی الاحداق لانه امر صوری مسلک بالاحداق
و محمد یوم عندنا اشاره الی ان کل وقت شهود ذات المحبوبه مظهورها یکون
فی السمو والشرف عند المحبین یوم عید و کذلک الازمنه کلها متفاوته الی
مدانها لا تتفاوت الاحوال و لا تفاصیل منها الا حب التفاصیل من الاحوال
الواقعه فیها مدرک حال و عید هنری کل یوم ارید محال محیاها
بعین قرینه سن من و مردمین هر روزی که با محمد حضرت او حال
دهد از ما سرحی که سور کل احدی جمعی و شبی با فوات آن روز
من عید و وقت سرور و بهجت و جمعیت لاهم مکوم عند کل کسیکه
ورد دست چون روی او بنم سوی عید کنم تا الی بی درده بروته الحسب
مع ملاحظه منتا ای ملاحظه الوصیه فکل التبیانی لیله القدر لدی فکل
ایام التقایوم جمعه سن من و سد شبها مکی بعماب صدرت مراحوک
آن حضرت من بروکیه شود بعمای مکی مادرها که بعد روزها عید
مانعد حلوه که تمایش سبل الایام است ده دالسعی کما ان شرو الکثر
وفضلها بکون بحسب شرف الاحوال الواقعه فیها من حضور المحبوب و مشاهدته
فکذلک شرف الاعمال یکون بحسب شرف النیات والمقاصد الباعثه علیها و

وشوق الشيء إلى الحلول في ذلك الوجود المحبوب ويكون فانياً في جهة موصوف بوصف
آخر وسمي على هذا المعنى قوله ه‍ م وسمي ابتهاج به كل وقفة على بابها فقد
ولت كل وقفة تست يعني وتوجه كردن من سوي حضرتش مراحجي مقبول
است كه تا آن سعي هر استادي بود در حضرتش تحقيق نهايات ماهر وفوتي
موفات كه حق اولين وآخرين كرده اند وخواهند كرد اين حكم حال
نادمان بود اما سبقت با مكان مكوم در اين نهايات آينده وهو الوقفة الواحدة
على الباب تعادل كل وقفة واقعة في الوقت ونحو ذلك لأن الوقفة
بالله ظاهر الوقفة لله والسابق هو الذي منه وصل إلى الدار ومن عرف بعقد
عرفته ما كان الباب هو الحجاب وحيث كشفه بالغناء وهو معنى قول من
العبودية مالك سلطان عشاق بكماله ولاح صاح كذاب طلاقة قال متكرر
تجلت الحق عين سر عنده ولولاك لم يطلع عليه حاله قال شيخنا هل
عنده مطلع على حكم الكشف المعول جانبه وما حدث لكل جماعة جمال
السابق وبطانة ذات وجدي واحتياذي لأجل المجهول بعد رسوب
متعادلت كل وقفة من وقفاته على بابها كل وقفة من وقفات الحجاج
موقفات ولما فرغ من بيان فصل الوقفة بالأعمال عاقبها لمن الاختصاص

بالمعبود

طبق في معانيه شرف الأمكنة مما يختص بها وسبب العناء وعالم والي تعاد الكدت حلت
بها مكانا ما وفي معنى حلت غير مكث سن و هر شهري از شهرها و بلاد خلائق
كه حضرتش با آن شهر فرود آمده يعني دراكاه من محل سداد اين مقام مذكور و
ان شهرها كلي و در جسم من شهرت و حوس آينده امدي آن شهر را خراب شهر
مكه كه كعبه شهر واست مي سم در شرف وي بدكواري چون اين مقام مذكور
بطور مستحكم يعني مثل اين كلي او هيچ خاما در مكه مي سم و نمود در دل و جسم من شرف
معاهده لي است طرح كه مكون احد اهل في شهر مكه ومكه هي الاهل والحي لك
وذلك لأن المطلوب بعينه ليس كالمطلوب لذاته كما قيل ما الحي بالحي ما الاهل
ضمها ما السكان لو لم يكن بعضو لو ما سكان ثم فالت مكان فهما هم كذا في كل دار
او طفت وادع مجرة شيء هر مكاني كه كرد او در آمد چون اين مقام مذكور
در حق كلي كرد دران مكان و برا كه خود محمد كرداشد با آن كرد در آمدن
مكان كه مي مضاف است بوي مضاف شدن مكان بردن جنس جا الم
نامه احكام دوم را بران مكان مرسي نام و تحصيص مي شمر هر سرائي امتني
هر چه را كه وطن ساخت حضرت معشوق دران شهر يعني من اكا وطن
ساختند واو مان كلي ازين مقام مذكور دانم الكا برس ظاهر شود كه آن شهر

معنی دار هجرت مصطفی است صلی الله علیه وسلم الی مدینه و آن سبب معظم و محترم است
هم و ما سکنته بیوت مقدس بوده یعنی فیها احیای قرب نیست و مرکی حضرت
او ساکن شده الی کلی او هر من اتحاد دائم گشت پس مثال بیت المقدس هر دو
که بر روشنای چشم من هوای باطن من از دل و جان و عمر بها دران مقام که
اورا بیت المقدس می گویم قرار گرفت یعنی مثل این باطن من چو معنای قرولی اند
و وراثی گرفت که در بیت المقدس واکنون هرگاه که کلی و اتحاد من دائم شد
اتحاد بیت المقدس است و جای وارد دل و باطن نیست بوطن درو روا باشد
که او وطن حضرت معشوق خواهد بعینها و روا باشد که بواسطه روشنای
چشم من واتحاد بصر بالصرف بود ان کلی جمع در این مقام باطن من چو لازم گرفت
و هر دو معنی در غایت کمالست قوله ای ما ورث احسانی من ملوک بود یعنی و من
بعد الحج و مسجد الاقصی ساخته بود تا وطن بنی ارض طلبها کند پس
و مسجد اقصی من آنجاست که حضرت او داماں بود ایشان دار خود اتحاد کننده است
یعنی اتحاد که هر من تجلی شده است از مقام مذکور در من صورتی و معنوی از
صور و مظاهر خود داما که این اتحاد دائمی کننده او مسجد اقصی من شده بود
خوش مثال ها که آن بیت المقدس که ظاهر او بر اتحاد است قوله وقد علمت الخ

اسفار بند

الا سعادات کلها میان العقل لدل علی الکثرة والعلل والا فالامر عظیم جدا
تعالی و تعالی و هذا اصطلاح الناظم فی معانیه والعصر علی فکر حاله تعالی ماده یا
سن بدی السالک بیرح المواطن د من مولده و الی بلاد الی مولد و مسجدی الاقصی
و صوری علی جلب جمله مصوبه الحق کال طین البلاد و و بوقوه بالعج والاصحی
و منها الطفیل بود و بالکسر و الاقصی والعج فی العادة هو العین و کی تره
العین من مشاهده بمحو بیده لا یجیئ الحجب نورها و یکمل و قوله احیای قرب الی
هوی باطنی هرد نور مشاهدة الحق و هذا الرد هو سمی برد العین لان
نور العین یسکن الباطن عن برد الشک و برد عن حرارة الاضطراب ثم اکد ان
سلف الا ما کان ما احوت طیله من جلوته بالحق ولذا اده صحته مع الحقیقة و قال
هم مواطن اقواحی و تحرکی نابلی و اطوار و طاری و ما من خلقتی حس است
اماکن مذکوره الی حرم مسجد قدس و مسجد الاقصی چنانکه بیش از این کلی احدی جمع
مقامات شاد ملامی بود صورت و معنی و حال چشم دلست بر آمدن
حال معنوی و صوری من بود و اخلاق و احوال و مشاهدوق وارد ظاهری
و باطن من بوده و اما تا که جو و عتاب و حجاب من بود و اکنون بر مواضع که
تمامی حکم دارد المسرا اما الموارد و مواضع المنزل والذی نسر و اصر

علیه لقراءة والاطوار من قولهم الناس اطوار ای مختلفون علی حالات شتی
والاوطار الحاجات جمع وطر م معانی عالم بدخل الدهر بیننا ولا دهر
الزمان بتفرقة پس این بیت که مذکور شد هر چاکنون عزیمت انتساب مناسب
که دلالت بر صورت و معنی انسان بود می آید چنانکه ظاهر این صورت حسی ما در صورت
انسان [illegible] و باطن و حقیقت ما معنی و حقیقت ای یک [illegible] صورت کون و رود کار
ونمود مکمول است و در میان من و حضرت معشوق هیچ دخلی آمد و کوشش زمان
که مجموع احوال صنف ما بواسطه خلای میان من و حضرت معشوق می خواهد
ونمی تواند خواست م ولا تسعی الایام فی شت شملنا ولا تحکی فینا اللیالی بمحنة
پس همچنان در وقت نزول و تکمیل صورت و معنی این منازل مذکور در مقام
جمع واحدیت جمع می بودیم و می باشیم تا هم روزگار که مکتوم این حضرت است
در بود و حضرت ما سعی می تواند بود و بساط که حوادث و صعقات [illegible] حلق نمود
است پس می باشند و هر روز صعقات و عطایا و فرقی می یابد در ما هیچ [illegible]
م ولا [illegible] النائبات [illegible] ولا [illegible] کادت [illegible] پس هیچ [illegible] ادی
[illegible] که [illegible] می آید تا انتهای حق و میان ما
کنند و هیچ حادثه از حوادث جهان ما [illegible]

هر که بیکف و سار و کف [illegible] الناس [illegible] علی الانسان [illegible] موجود است
والنسوح المسح و اصل من الوضیع العلیا کان ان الناس [illegible] علی من ساوت
علیه والنکبة ما تکسب الی العمل من الشهادة مالی الشقاق م ولا نسیج الواسی فقید
و بحره ولا ارض الداعی [illegible] و سکون پس پس چون [illegible] در مقام جمع واحدیت جمع
[illegible] بودیم و هستیم تا هم [illegible] که [illegible] و ما
مستعی واسی [illegible] مستعی [illegible] و هوای خود و حضرت معشوق [illegible] است
[illegible] بود هیچ از هوای [illegible] و جدی [illegible] حضرت او [illegible]
[illegible] هر دو [illegible] و [illegible] الهوا الحق من الهجر
ونحو ذلک [illegible] م و ما
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ها [illegible]
[illegible]
کل آن [illegible]

نشأ يعني أوقات من يجي مع لذة وسرور وراحات يعني حوق سرور ولذة لمحزن
معشوق مخلوقات ومن يحزن أو كسف يحصل الجزم هذه أوقات مستلب بكرب وقت
انه وان يلذ ويسر يتعود وحون الحاج حكم يوم وحضر الحال لا مرجع
وقت در الحالات مطلقا وفي الولي حكاية ٥ هذا المقام بوارح دانه
وهو يحكم الحاكم لعدم جميع ما ذكره في هذا الباب ومحابه ٥ ومن قوله مواطن الحق
ولا اصحاب الحال لزما الموقف من ما يرسا صعود والماري المطلوب والمعلم جمع
المعنى وهو المنزل ولا كان داما في الكشف حتى السبل يوم الجمع صحبة ... كل صحب
واما ما ... العادة والسوح الكون اذا الكشف حدث السهو والسن النواق و
الحد يعني الصعود ومواطن الواجي وموضع ما الابتداء وكذا الا سماء الملاة
المعطوف علم يعان بموضع كرما اي مواطن فيها الواجي ووقوف ... ما حاصل
وحدود يعني الخاطر الي وما من جوامي ما رادة وخلوات الخلق المجوي لم
يتناس طول الدهر ما طار ولا كا دامن حروف الزمان ملك ولم يكن
الا امام ... ساعة في يوم ساكنة جمعا ولا الليالي حاكمة ما الحق ولا الليل
صار ... سنى ولا الكا دما ... وليس هناك واسن يسرح عند المحق يصلوح دي
عما وصفوا ايانا ولا الاح ... يعني ... المحق يلوح في ولا الوقت والصا

النسي

ه باستيفاء عنه من التوسع في المعاوضات والملاحظات والاد بهذه المقامات
مقامات السكر والمعاملات الاستغراق في لجج بحار التوحيد مثل جوعه الى مقامات
الصحو والافاقة لا نرج طوعا ... شهوده ساط وجود الفرعا وجوده وفضلا
منه ومن مجموعه لصنوع او موضع ولا استحقت على الوقت لم يرد بانه
كان هناك وقت ... عنه بل اراد انه لم ير وقت اصلا كقول القائل
مدى الصب ... حج وكذا اسا ... هذه ولم يدل على ... الكشف
ويعني ... سكرت وهي ... من سر الجمع وما حصل الوقت ولو ليل شرع و
العمل لا يهما ... حمل التورط والا لحال في ... الله فما استعمت
لم يدل على يعني لم ... آداب الحضرة المحق في جميع ما لم احكم شرائع
المحارم في ... ولا كما ... را حمالا دار الحضرة وهذه علامة صحة الحال مثل
ما ... الله ... وحال السكر ما ... الخلق فما يستعمل العمل ... ما
ذكر الله في مسجد ... وكان اذا دخل وقت الصلوة ... لم يرجع الى حاله
ما هم بعقل الصلوة وقال عبد الجنيد رحمه الله ... تكلفا تعال الحسد ...
ولم يكن كذلك لم يصح حاله وقوله ولا ... الى قوة اراده بقوم ...
في ... الخلوات بمشاهدة الحضرة ثم اخرج عن ... حكم ... وقت

علی ما ورا الاوقات تعالی ام نهاری اصل کلمه ان سمت اوالا منها برد حسنی
پس پس بور من همه سالک ماه مسعود چون اول بود ارسی باید بواسطه ردّ سلام
وگفت من از حضرت معشوق اصل وقت میان بحر و هوا است و طریق آن الفت
را ادراج کشد چه در تابستان که ناگاه ازو هیچ سود ترکه مان میان روی خلاص
می باشد و در آن وقت طالبانیسی می درد و شدت حرارت هوا چنین کند
لاجرم ماه و وقت عظیم بلندی شود و راحت می باشد پس بگویند که چون
حضرت معشوق در اول بعد ردگی کند مرا و جواب دعای و توجهی دهد
تا الی حال روز از آن رد گفت اسی باید و آن جسم شود پس همه لذت
در لذت و راحت با من همچون سالک ماه حرف باشد سمی الی وقت
سمی محمد صلی الله علیه وسلم فی الحدث فاسمو روح الحیوان الی وحید کما
هو الاصل من العصر والمغرب والاداء الی العادة فاسوی لم الحی تبلد و
بالکساره بالغدو والآصال وسمات الروح سعادة بکلام السنوار لما و
علی العلوس من المحبوب باسط طیب النسم الذی هو قوام روح الحس کله
ثم عاد الیه روح جسمه ثم و لسلی منها کل سحر اداسری الی تمامه بروح جسمه
پس پس و بوسه من در هر دشت فی وقت سحرگاهات که هنگام اعتدال هوا است سحرگاهات

حق بوده آن حضرت معشوق از بهر من از آن سبب بوی باد که چون بانگ از کسی
و خطا و سوالی و جوابی و ذوق شهودی ها ام و آن طرف سلی فیهی
کل سالسلة العدد اسماحامرو رسا سن وگر ناگاه شی بر من تجلی بود از حضرت
مست العشق تجلی شود همه آن گاه من شب قدر باشد و در شرق و سوگواری
و ساری و اسعد واری ما و مطلوب حصول از حضرت شاد ملا که بر او اصل آنکه
تا آن زمان از او مراد ام و ان قرب الی تعالی کله ربیع اعتدال فی ساعی
الیقظه پس پس و اگر بود کرد مقام و منزل مرا حضرت چون کرمتیح
وحدت در ربیع اعتدال همه حال من سار به کام اعتدال و لسو و غا فضا
حاجات و مرادات باشد در روضه خرم تا به حضرات کمال و سعادات جمعی
اعتدال و در حال سمت عالی نوح کنان می باشم و لبوست در آن کمال باشد از
بکمال من صورت عنصری و کهنو و کسوت بر رخست و وقت گرمی هم و آن
رفیست خفی بقری که زمان الحبیب طیبا و عطر الشهید پس پس و اگر حضرت
ازمن خشنود باشد در فعل من در احوال من تمام احدث جمع مذکور
مرا الحق کشف این مقام بکلی بسند همه عمر من هنگام کودکی باشد
از جهت خوشی و امن و راحت و دلی غنی و در زمان جوانی باشد در همه عمر من

هنگام

ازبرای ظرف و مارو برخورداری از حوالی این جاست که از مقامات
چنانکه در حدیث بهشتیان آمده است قه کل هذا اللیل النوم المجهول المعلوم
واما صفا الکمال المعشوق تعالی قه د من قوله تعالی اصل الی قوله وان
رضا الله ان لا اصل اجر النهار والعود وسیم طلب در بوده روح
ارضا او عهد یعنی السعی حکم الطلب لیله من لیالی الطاعات کصوم المعشوق علی لیالی
سنه من اشهر عامی مع انا ... وحکم زمان اجری لیله کصوم علی جمیع عام
من اعوام عمری وحکم زمان اجری لیله علی جمیع عمری لا علی ساره ... کلها
اصل ای فی الطلب لانه اطلب اوقات النهار واسرطه یسلم او الیه الطلب
ردکه من المحبوب الله سود حکم الطلب فی اول الامر منه ثم یسعی سنة الی آخر
الا فراد وحکم علی لیله کله بانه ... ای فی الطلب لانه اطیب اوقات اللیل ثم شرط
له سرما ان عرو بسیمه فانکه من المحبوب سواء ای جزء من اجزائه للسعی الحکم علی
سائره والمراد به اوله انقضا السعی وحکم العقد علی المتاخر وسیع السبب
انها علی سوال الاول وعلیه لیله یعنیها ای ما صفا فی ذکرنا وحکم
علی شهر کله بانه لیله العدد التی هی خیر من الف شهر ای فی الشرف لانها
اشرف اللیالی وشرط له بورطوا لها فی لیله یسعی الحکم علی سائر اللیالی

وعلی هذا الحکم باستاهه سود المحبوب اتاه واصاف الدقیقة التی علی اضافة المصدر
الی المفعول وحکم علی جمیع عامه بانه ربیع اعتدال کان فی زمان عهده ظرف ای
فی الطلب واسرطه هذا الحکم حصول قرب الحبیب من سرلی فی وقت اوقیة
لیسعی حکمه علی جمیع عامه وحکم علی کل اوقات عمره بانه زمان الصبی مقصر السبب
ای فی الطلب سرطا وحصول رضا المحبوب عنه لحصل ما سرطوه لانه اکمل وتمام
الرضا اتم من الکل لانه اصل الباب ثم سعه حاله فی جمیع حالاته جمع کل
صفاته کمال المحبوب فی جمیع کل المحاسن فی ضمن تعلق احد المحاسن ما لا فروق
ثم لیس جمع کل المحاسن صورة سعدت به کل المعانی الدقیقة یس اگر شاعر
حضرت معشوق جمع کرده هم جو بهار از روی صورت شاهده کردم بان
صورت ... معلوم نازک لطف را در همه عوالم قوله صورت لطف علی التصور
ولله صورت لذان گرفت که عالم حسن وصورت اکثر العوالم است ومعنی را
در صورت خاص وکاملتر ادراک میتوان کرد در صورت طرح معانی است
لکن در همه عوالم مرور کرده وخلاصه کمالات هر مرتبه با خود همراه کرده اند
ودرین بیت اشارت بانکه حضرت معشوق را با من حیث جمیع الکمالات
الا بمحاسنه وحقایقها در باره وساحه است هم جو امن حیث کل ذره ذره

المحبوب اتم من سائر کما لا طیب و سائر
المحبوب اتم من سائر الطروف ه

کمالاتی است که در کامل مظهر و وارث حقیقی حضرت محمدی را صلی الله علیه وسلم
از آن اکمال بهره باشد و این ناظم میگوید که من هم به آن رسیده. ام یا بر هذا اتمام
میگویم هذا البیت فهذا شرطه جواب هذا البیت الذی بعده و قد جمعت اعتباری
کل صفاته بها وهی سکنت فی کل حسن سر لیس بخفی جمع کرده است بر
هوای باطن من حکم حسن الحضرت معشوق و حکم سوریش از حضرت شوق که از آن
حضرت به او حکم سیل معنی جهت حضرت معشوق جمیع کمالات است و من بر علم در
اوان همه را او دعا و معلما آن همه را شاهد. کرده ام پس باطن من بر جمیع
حکم حسنها و شئونها و صلها شده است با هر حسنا و معنی از اطوار و فنون
من جامل حکم حسن و سور بیش شئون است ه ج الصنوع المثل و ما تحریر المحقق
ه والحسن اراد بالحسن بالصور بالعالم الی من مظهر جمال الصفات و
بصیغها علی الجمع والحضر و به ما عدا الیها و ذکر علیها ولی الظاهر و محل شهدت
ای ما بنیت مطالعه کل المعانی الذی ... الی بدو من الادراک بصفت صفه الصور
نعی من جهت الجمیع مسوقات المحاسن کلها بصور. علی صفه کذا اهل جهت هوی
الساطعه المعبر عنها بالالهات مسوقات کل صفاته سکنت المحاسن و هو وصفه کر
عن کل حسن و سل و لما کان سل المراد من المحبوب لا کلمن بالمعانات فالم

ولم

ولم لا ابالی کل من یدعی الهوی بها و انا بی فی المجازی قطع سر سر و من جزا من
حسن عشق معشوق که ما راست مباهات میکنم بر هر کس که دعوی عشق حسن حقیقی (یکم)
کرد و مبالغه میکنم و مفاخرت بر ایشان در فخر کردن با من چیزی که من دارم از عشق و
معشوق ده م و لا لیلی منها ... و ما کنت راضیا و عالم اکن اطلب من و رد و یس
و هوای مقصود در عالم و رسید طبق زیاده. و ما لا ابالی از حضرت معشوق امید و از
او حصه و ما لا ابالی در حصه اسد من بر علی کمده و ما را اسطی شده اسم از برد کی تعالم
و رب حسن خود او عطی دعا مذکور ده ج لما کان المحب یعلل علی و به من المحبوب
کی با مرد علد من محبوبه و به لکن ذلک عطا به و ان المحب من ان المحبوب و ده و احد (علة)
و باب ... هذا الناظم رحمه الله انه ما الا لای د محبوبه و ذلک عالم یکن فی اهله
من العرب و ابن ذلک من الا لای دیه و قد بعد ان الا لای د هنا المراد بالمراد
عالم سو شالک من مع لعلها العشق و الا من کان العماد و لا لو ما حق النوعیه
عن هذا العالم الشریعت لا اسطا الا لای د الذی لا یعلمه الا الا حاد و ان کان
مسلما سوا من الانام و جار ما فی کمر من الکلام و قد سلا الوحی و السل و حقه
السبع و العقل فلا اسوی و لا الباطل و الواحد کمه المعو و الجاحد هذا
بالعوائد و ذهب هذا المحله الی الفائده و لما ادهل الا لای د حصه المعنی و لم سق

او لعدعش قال لا ملام عن هذا الكال وادعم الليث ٥ ذالمقا باه بلوح التمائم
واما بي معطوف على اما بي وما لم اكن على هوى وما كنت اي ولم لا اما بي بالمحبوبه
كل من يبغي الهوى ولم اماتع هو وما دونه وسالم وصله من قرب وبه منهما
اسلامه عن ترك سيا باته عاما ال على سبيل الامكان ولانه محل المنافات والاتحاد
حيث قال من المحبوبه لولا الهوى رحى وها لا ورا ما موله من ورا العود وهو
العسه عن بعد الوصلان من يرى انه قرب بعد لعده كما قال يعقوب السوسي رحمه
الله ما دام العبد يكون بالقرب لم يكن قربا حقيقيا حتى يغيب عن القرب بالقرب
فاذا قرب عن رؤية القرب بالقرب فذلك قرب ولما كان القرب الحقيقي الذي هو
زوال البعد والتسويه من وجه بين المحب والمحبوب لا يتحقق الا باستيلاء المحبوب على تر
المحب بحيث لا يبقى منه شي ظاهرا و باطنا الا وقد عمه وبطر عليه وذلك عين
اللطف اشار الى هذه المعنى بقوله م ولم يرحم الى العين بلطف استحالها على ما هو
على كل سه بس ودر حسم اورد حدلنا را اللطف قوا كو من جهد مشق في
كجع اسحاب وصفات مهمي من وبهر حزى وهوى ازين جائكه هردو جزو
وجود يزانكي خود يسمل كرد اسد وان لطف استمال كرى اعلى كلي بود دار
كلمات اي جام اجدث جمع مذكور زياده مي آيد مو هر آروي كه در ديهم

نكهد

نكهد بودار عم العد ٣ كرش اصله من لوعام وسوالمراد الوصول
استعير برعم الالف على التسحط والعلى ما يسحط الاركانه بدالعلى يسحط
ويسقط في التراب على وجهه من شده ما لعصف قال ابو عم الله هبه وادعه
اسحط جرحه قال الله بكل شي محيط فعلى هذه ملطفه وعلى به بعيد واذ
قد كان محيطا فهو مشتمل على هذه بكل ما يرى على كل شئ وعلى به بكل ما
يرى على كل ما هو وفي شمل بدا اصرب امثال الحه والعار للوسن في الكفار
٥ دلي ادل الس هو البعد عسا استعمال المحبوب على لو صح بدعلى كل
سه ومراد ادعم القائي وصلا الى الوعام وهو المراد الوصول
مستعار بمعنى الازلال دارا عليه باد بهم احرس يال محبة وعدم بعيد
وثناء بالزوال والنقصان وثناء حسن المحبوب كذلك عاسها من الملاده بقوله
م بها مثل ما استيب اصبحت متوفا وما اصبحت منه من الحسن [illegible]
كهد معشوق تمنا كه نشانگاه بودم با مداد بمهان علاسم وحدت
او نيز تمنا كه با مداد كرد در حسن نشانگاه [illegible] كرد لعلي حيي او وعشق
من بعاني [illegible] كه هردو [illegible] زياده ونقصان [illegible]
وبعد [illegible] ٥ داى [illegible] بالمحبوب وحسنها متغيرا

عن حاله لانی اصبحت مغرما بها مشغولا بها امسیت و نیتی لست مثلها احببت
فقد من الحسن ما اراد به بهذا القول حسن الذات الذی لا یدرک
الصفات کما اراد بهذا الحسن جمال الذات الذی لا سطو له الغیر
لما فقد من الحساب ثم قال لو قسم علی کل الوری بعض حسنها هذا یوسف
ما فاتهم بستره پس اگر حسن چهره معشوق در عالم تجلی کند اگر
بعضی از آن قسمت کنند و بخشند و بعضی همه آفاق حوری را از آن قسمت کنند
و بخشند و بعضی همه آفاق حوری را از آن چو یوسف علیه الصلوة والسلام
در آن قسمت حسن با انی حوری نرسد یوسف علیه السلام را آن کمال حسن و جمال
که او داشت و هیچ کس از همه آفاق بعد برو سابق نباشند و بر حسنی
ما فاتهم ای ما فاتهم و سبقهم و منه قول الناظری رحمه الله ناصح وفاتی ولکن
ے جوارح وصاد کان الحسان جوار فصل جوا انکاه ... سل السلوک العو صل
نعوله هون السعد وفلاحو و جرلعی ... ومنه قول الناظری
رحمه الله ناصح وفلاح جوارح صاد کان الحسان جوار فصل جوا انکا
یعنی لما کان حسن یوسف علیه السلام بل حسن جمیع الحسان مقتضیا من بعض
جمال الذات وبعضها من کماله فلو اعطیت کل الوری سوی یوسف علیه السلام

حسنا

حصة من لو حسنها یساوی حسن کل منهم حسن یوسف ما فاتهم بمزیة
حسن و انما استثنی یوسف علیه السلام لانه منح بعض الحسن الذی فاق به جمیع الوری
فلم یصح بعد ذلک الوفق بعد لغیره اصلهم لو منحوا ما منح ما فاتهم بمزیة وبعبر هذا ان
جمال الذات لحسنها لا یساهم من المعارضة ما اعطی کل منهما مغناه الا الغیر ولما
کان مناط المحبة مشاهدة الحسن والجمال و ما شربها استدعی محو صفات المحب
واستبدال صفات المحبوب بها کما قال الجنید رحمه الله المحبة دخول صفات
المحبوب علی البدل من صفات المحب قال حزت طها علی کل به حسنها فقضا خلف
لی حسنها احسانها کل وصله پس چون خرج کردم همگی هستی معشوق را و همگی وجود
و صفات خود هم را بر دست جفاء حسن چهره معشوق پس مقتضی داد مرا
کرم و لطف کاری آن حضرت همگی سوی خود سوی حضرت او ... بمعنی الا
بکل وصله ... من باب ... تعنی چون من بکلی و
بکلیت از وجود و جمیع صفات خود فانی شدم در عشق او حضرت او مرا جزا
ان جمال آن داد همگی اجزاء و قوای مرا همگی خود شوند داد و هر یک را بهم
مستحق گردانید تا هر ذره از اجزای وجود من اکنون همگی حسن و راحی
و سکون ... گفتم ... ذات محبوبی کل

اوصاف

وصرف لب بعد وجودی علی بدرا و حسنا فضاعف لی احسانها فی
مقابله ما بذلت لها من اوصافی کل وصله من وصلات اوصافها الموصوف
فی من السمع والبصر وغیرها لان وجود کل وصف من اوصاف وصل الذاتی
عنه کان وصله حسنه مخصوصه بمظهر حسی و وجود کل وصف حقیقی وصل
الی من اوصاف ذات المحبوب بعده صار وصله کلیه مطلقه شامله جمیع الذرات
واصله الی کل المظاهر کما اخبر عنه بقوله م تراه یبدی حسنا کل ذره بها
کل طرف حال فی کل طرف پس اکنون مشاهده می کنم هر ذره از اجزای حسن
حسن آن حضرت را چنانکه با آن ذره هر حسنی که در وجودست قائم است
و در و حاصل و هر حسنی از آن در هر جسم ربدی جولان میکند و می گردد در
تمکین حسن و جمال آن حضرت ع لما کان سبحانه فی کل شیء بکله لا کونه جلوه
لامتناع ذلک و لا بالبعض بعضا و کلا بل بالقدره علی الشیء المحیط من کل شیء
کان للمحبوب سبحانه ان یبدی ما ادعاه فاقول هذا البیت لان الشاهد والمشهود
من الموجود و کان ان لکل روح اصل فلکل کلام اصل و من کرد من صفاته
و وصل الی ذاته رای ما لا یکیفه و لهذا قال م و تثنی علیها فی کل لطیفة
بکل لسان طال فی کل لفظ پس و ثنای گوید بر حضرت معشوق در هر لطیفه

اثنی

اعنی بهر حروفی لطیفه که از عبارات لطافه یو هم حسن بود تا آنکه ما شد بهر قطعه
که در عالم موجودست اعنی در آن لطیفه بعد زبانها ناطق بالفعل لا
بالقوه حاصل می باشد که هر زبانی از آن زبانها در اداء شکر دی و در
گفتار مشغول می شود با در هر لفظ معنی که فیها می گوید لو خلا برنشاه و
مدح آن حضرت معصوم و السوق با با تکل رفعه بها کل الوا ما فی
کل حد پس پس وی میوهم بوی خوش آن حضرت از رفعه اعنی بهر
بادنک که میان جانها بهم بوسله و هر نسیمی بادست که در هر
دفعه هر نسیمی که اکنون تمام هر وزنده است موجود باشد و سیلان آن
هر روز سدق بوی باشد مگر که در وجودست بقوله رنانا الی کما الطیبه
و منه قبل امروء القیس فی قصیده نسیم الصبا جاءت بریا القرنفل در جاه
شامه لفظ رفعه از آن کیف که ادراک بوی تحت باد گشت هر لیلی استنشاق فی
میکند و هر یکی از مشموم را تمام در می یابد هر آن و آن عین مشموم و آن
بوی صحیح کم می شود پس رابطه تحت باد گشت میان مشام و مشموم که بواسطه
او ادراک می توان کردن آن رابطه را رفعه می گویند پس اعنی اعتبار
بارک م و تسمع منی لطفا کل نغمه بها کل سمع سامع متصف
پس پس وی شود از اجزاء و اعضای لفظ و صفات حضرت معشوق

را هر گوشت پاره مانند گوشت پاره هر گوش شنوایی که در وجود است
و در وی حاصل و هر گوشی از آن محکی خود شنونده است و خاموشی
گوینده از سوای تمام ادراک لفظ و خطاب شم و یلزم منه کل جزو لیس کما
یکلم من الحق کل شیء پس معنی می نوشد از بر دو جزوی و ذره دیان
سیداوو ابد دبالی که در عالم است در هر تو سیلی هر لوی که بود و
خواهد بود موجود یعنی هر جزوی از اجزای عالم با تمام او می شنوم و چون
همه اجزای من هر یک کل بر امده است جسم جزوی را استمام و اتصالات
والان الاتصال التی می باشم قاد من قوله شاهد من الی قوله یسلم سی الآیات
حول ان الطرف سی عبارة عن البطرا العرفیه والطرف مقابل من طرفه
بطرفه نعع العتق و المعاصی کسر باق الغاید حرکة والمراد بها لمح البصر کاد
والاشارة اکه طلبه بیس سوا سعاء سم بهد هره من العوی النصعلی
ان حصل قطعه من اللحم والمراد بها جزو صف صحیح والسعب
الصحاح للحدیث لمم سلم بما قبل والتمام ما قبله لوجه استعاره للقصور
الحمد للله جلالا الذات لحسنا وکنی بالسلم عن الطمس والذوق کما قوله
اما معنا ای شاهد جمال المحبوب کل ذره منی الحم بها کل حسن وفی کل لمحه
ومعنی قلنا کل لطلعة موجودة فی بکل ذره لسان ناطق لی وفی کل لفظ جزت

علله

علله واسم طیبها وکل ذره من ذرات وجودی یشربه کل الفت اسی
کل راه و یسمع لفظا کل جزو منی سمع کل سمع مستمع الی الحدث وسل کل
جزو من لیاعیها وکل لم یکون فی لمه کل صله بعلمه الاک البدن لصفته
الا سان الحمد بلانه معان او لفاظا یتعلق السمو و هو سد الطبع لقول
انه للمعالم بر مطالع اللوامع لانه اشار عن الصفات وکل جزو من
اجزاء وجود المحبوب نصف انه هذه والاسار السم والسمع واللمس
وسمی انه ظاهره لکنه فی طرق السمو محمود والشهابا باطن یتعلق بالذوق
وهو مشرب العلف لطالع اللوامع من عر مسالع عند اهل الذوق
ولان یلبس معاما تجرده عن ملابس شتا کل البلاد وسمی مقام
خلع النعلین ذا الکلف فی هذا المقام عن ملابسها مجرده مطلقه عن
السید لحس مخصوص شاهد وسمع کلیتها و هکذا استغرق فی الکل
بالکل من خلع الی اه و هذه حالة بلوح و سطع ولا یکون مقاما
ولا یحب مقاما مع بقاء العلقة البشریه وفی هذه الحالة یطلع النفس علی
المعان والمعاینات کما قال عیسی علیه الصلوة والسلام فی قوله نعلما
واتیکم بما تاکلون وما تدخرون فی بیوتکم وفی هذا الکشف ایعلم احوال

النفس بالمحسوسات حال المعاينة من جوانه والعالم باطن الباطن
وسعلوبا لذي في ذات هذه وهو سر الروح لطالع لواقع الخاص
الموحد وسوانح الموحد لعيانه في الواحد تعالى لانه لا يرى لغيره وجود غير
وجود الواحد انه لا يملك شيء في الوجود عنده كامن المحسوسات
وعرفانا لا يرفعه فانه علمه من دعا الى علم المحيط بالكل اذ هذه
صاحب هذا الكشف كل موصوف بصفة حريته فاعلم انه يرفعه
فانه علمه من صفة الكلمة كالموصوف بالبصر سحر ما يعشق عليه من
البصر الكلي وحكى على هذا المقام بقيامه ثم بني على هيكلها علة المطرق
آسانها السنة بعولهم فلو بسطت جسمانيات كل جوهرة كل قلب
عدد كل محمد پس سر کر حضرت معشوق جسم را بسط کرداند و اجزای
لا تحری او را نام هم ترکیب کرده است از هم جدا کند با هر جزو لا
تجزی از یکدیگر جدا کالت بساطت رجوع کند آنگاه ببیند در هر جوهری
که جزو لا تجزی است هر دلی که در وجود موجود و در هر دلی ترشح
و تجلی کرد ملاد الی الابد تحقیق بداند پس هر جزوی لمن يعبر له علیه عاشقانه بصورت
ما نامی نور این سرنا در مراتب این مقام احدیت جمع مذکور که
عمل می کرد تمام شد و کشف این مقام رسید اکنون سخن دیگر خواهد

گفت

گفت و نادره دیگر بیان خواهد کرد از همین مقام مذکور جمع تمام کان
للانسان الكامل بعد ما الكون والكون كله صور صفاته و هو عيانه
الكل كانت كل محمد من كل ملك فيما كان و يكون داخل في حق
محمد لكنها المحيط فلذلك لو عاد ذرات جسمه الى بساطتها التي كانت
من قبل التركيب كان سر الكل موجوده من هناك في كل ذرة لان
في الجزء والكل بمعنى العلم الذي الكون لا هو اذ العلم الازلي فيه المعلوم
ولم يزل فالحكم الواحد مسعود فصل بوكيه من كل ذرة مل و روح لكل
الجسم و مشاهد تلك الروح وعيانا تلك المشاهد تفصيلا واجمالا
ابدا و ازلا فافهم هذه المحبة فانهم الكون واضيع وهم في كل الكون
لان العاطر فطر الكل على محبته فتحرك الكل اليه على مراد سبحانيته ولا
يؤوده حفظهما وهو العلي العظيم ومن بعد هذا الكمال والحد هذا
الكمال الى الحصول جمعا واخرت البعث ذات الناس في بسط علامه ثابت
النصر العائد الى المحبوب الموجوع ما تفاعله وكذا في ذات البسيط هنا بمعنى
التحليل و البكار للاتصاف او بمعنى في بسط الطلاق بمعنى واطلاق جمع اختصاص
جزء منها بمحل دون آخر و در وسعا كل موجود جزو امتنا لو جلت

المجيبه عنده بركت حتى المركب من اجزاء لا تجرى مسماه ما لجواهر الافراد
منه المسكلين وقع كل جزء منه الى محل لساطه وان كل جوهر ملصقا
به كل ملصقه كل محمد وذلك لانه اذا اراى الكاشف سر التوحيد ان
كل ملت بعضه من ما لو فله الكلى وان قبله لا يتعلق به ومن يدبه دون
جزو اخرىل يتعلق بالكل على سوآء فلا بدان يرى فى جزء من بدنه كلى العلوم
فيها كل محمد وهذا الموقع من غوامض علم العقيده لا يسرى الله الا
مرفوع سواه الاسباب الى العرابه ثم سلك طريقها او بقوله ثم ذرهم
ما فيها استحدث وحادث فى الغيب كشفا مذهبا كل سنه سس ومعرفت بوس
جزى كه درطى حضرت معشوق سكر عدم آنرا وتجاوز كردن ان
جز اين فتح اعلى ان يكلى احدى جمع مذكور از جهت تحقيق معنى كه بوده و
داخل كشته هر شكلى وكمال وجمالى است كه مرا بود مات الاسلام فى قوله
لى متعلق بكل سه واتحاد الشئ وحده صدا وحادثه سبحانك
الشئ للاول واين مجموع در محل مبتدا است و خبرش بعد آمده كه
ع جادا على الحدو قوله استحدث يعنى طلبت الجود وقوله معنى استحدث
واستحدث الشئ وحده صدا وحادثه سبحانه مذهبا اى جرملا والكر

حمى

مبتدا خبره شهودى واورث شئ وحده فى محبهما صدا وسحانه
الغيب لاجل كشف مرالكل سكر يوم شهودى يعنى الجمع كل
مخالف ولى اطلاق وحده كالموقت سس جزو بر بن جزى كه درين
سلوك فتح كلى احدى جمع مرا حاصل شد مشاهده كردن ودلين
منت بحكم اين مقام جمع اعلى احديت جمع مذكور كمال او ودين
من وحضرت او را با والف اعلى عين دوست وعكس صبح دوئى
او را امام محو دوئى در جمع وتحقيق اين معنى بيايد آنكه مى كند و
مرادش از جمع اين مقام احديت جمع مذكورست فتح الصدمن
الكون والجمع بهما تسمت العلل البه وهى معانيه ما لجمع من الصدين
كمن يرى ان الله سو الفاعل بيد كل فاعل ولم يفعل الا هيا وتقا
انما يعمل العالم علما ويحدى الا انوع جودا وكلاهما لا يعقل الا بعد
ولا يسا فعمان العمل فاما من جهة العلم فمن علم ان الله سبحانه مكن
العباد من فعل الحسن والقبيح وحجر عليهم بعد التمكن ولا يزل
الحجر عن ذره الا اذا اراد وقوعها علم ان الافعال جميعها منسوبه اليه
سبحانه وان كانت مستندا للخلق وعاد الامر كله لله سبحانه ولا بكر

وحده
ذره الى يا فديه و صح انه اراد من العالم ما هم فاعلون بل يعين الفعل له
وان كان الفعل وحده و سوطى عن العباد فلا تعطل العباد بل لهم فيه
صلاح المعاش و المعاد فاما كفعه اقامه حدود الشريعه مع حتى هذا
فهو من العلم الراسخ فى العلم ان ما لا لاخى له لا يلزم الاصار فاذا زال
الحجر عنهم كان الفعل صادرا عنهم وكانوا مختارين له قادرين عليه
مكتسبين له وسواهد من به لانهم ما اطلعوا على مراد الله سبحانه و كانوا
فى شغل بل فى شغل انفسهم من جهه مرادهم ولم يعرفوا مرادا له اولا تكا
كونهم فى شغله ومراده عند من علم ان زوال الاخى لا يلزم الاصار
على الفعل من العبد العاد المختار ولهذا صح الاقتداء والاصار و
نعوم الاحكام الشرعيه فى بطر العطار و على الجزاء فى الجنه والنار والكل
فى شغل منهم لا نفسهم والكل فى كل آن فى شغل و تفصيل ذلك وردها
يرد عليه راجع الى عالم الوقت العارف على بحر الشريعه عقلا عند من كاسب
عنده عقلا وعبادا اما اصحاب الذوق فهم الذين الحق من نظرهم رويه
السوى فعلوا على بساط السوى والبود والعالم السر المحوى فانهم
فى كل باد لم يروا سوى وجهه فالقوم بعد سوت كلامهم فى كل شى وحده

ابنكر

هنالك يعنى لكاوش موت و درس الناظم رحمه الله مقصوده بما ذكره هما
يتعلق به وحصل ما يتعلم به عرضه والزم لعه شرطا لا يعلوح وعلامات لك
ذلك وهو فى سته ابيات اخرها ساطع بحر من طرح ذمه والحج من ما لى
جمله و فلنا علما ودو فا طاهر من جد اشكال عند من كان له قلب او القى
السمع وهو شهيد فاما الجاحد او المعاند او الواقف مع العوائد او التا
على سوء العقائد فضال عن اليقين او معاقب بالضلال عن الطريق والله
ولى التوفيق و بعد من الناظم سوله مشيرا الى وحده حصل بسبب ذ ارادته
مالحى له اليواسى و اللاحى الذى ح لعاه ما الصد عن طريقه المحبه احترانه ما هما
يعنى الحج صاحى الملاف ذو الاخلاف و راى حد بها كالمودة و من ذلك
بقوله م اصبح اللاحى وعار بلا منى دكام ها لواسى لجار بر فتى س س
دوست داشت مرا لا تم و دشمنى ظاهر كرد با حضرت معشوق و بر من وبال
من كه خود را يكى فداى آن حضرت ميكنم طرف من و فلس ملامتم كرد بر عاشقى
وعاشق و شيفته شد بحضرت او تمام و با من مجالعى و دشمنى ميداشت پس
بر من بوسايت و منع و مرافقت آن حضرت جور و ظلم و چون اين معالم احدث
جمع مذكور نظر كردم بحصب فضل ان ديدم آن دشمن لا نم با حضرت معشوق بمن

دوستی بود چه ملامت او موجب مزید عشق من میشد و کمال معشوقی او
کان عشقی من هو و تو بود پس دشمنی لائم عین دوستی بود واحد معشوق و لهذا قیل
کمال عاشقی من تبع و مراقبت و اسی بحکم المبیح مطیع در بر اندمی بود لائم
را دشمنی و اسی در حق من برهم دوستی بود الروة بالکسر مصدر رویت الشی
اذا رصدته رصده و رعیاما الذی ای یلزم العاشق علی فعله و تطوله الحمد و
النصح یلزمه فیکون اللوم من اجله بقول الناظم فقد عاد بهذا عشقی محال فمن
عرنه علی لامی و سول لاندری ای لا اجد الا بعنی و کان نامری لما اما علیه
وبهذا من مسل معنی قولهم البصر. ولا الی طلبه ولم یکن عملها راه فعال لو یوسف بهذا
مالا یملک الناس فی هواه فقل من حیث لیس بعدی ما یریک من ثناه
والواسی هو الذی یظهر محبه و بغضه للمعشوق و یدم عنده العاشق فهذا هو فی المراتب
المانعه من اصلاح المحب بالمحبوب لانهما واحد لقول الناظم رحمه الله فاما اسکر من
بدمعی لالی ای دمعه فی محبه و هذا ما بخلاف ما سواه عطری لان الواسی یحیی
المرضی الکونها بصحیح المحب بالهام لها و اما من یسعی علی السکر والاخر
یسمی الرضی و ذلک لان اللاحی الناصح ادا لامه المحب علی محبته لغیره بهو
محبه و یعادی علی فعله لغیره. فلا یکون محالفا له علوا بل موافقا و لما کذا

الواسی

الواسی الطرف اذ جار علی المحب بزعمه و سعه عن محبوبه فهذا اما یا و سعانه بها
فلا یکون فی الحقیقه محالفا له حیث احب ما احبه والکامل بعینه عین المحبوبه بل یکون
موافقا له اولما و هو معنی قوله صده کالوده و لما کان وجود کل منهما واسطه
بر المحبوب مد انظ حیه له و شکر روابط النعم یجب من حیث انها واسطه
بر المنعم الحقیقی لالذواتها قال لم فشکری لهذا حاصل حیث برها لذا
و اصل والکل آثار بعنی پس من پس شکر من بر من و اسی یا بر من دوستی که الصور
دشمنی بود حاصل است از انکه احسان و اکرام حضرت معشوق سوی لائم است
از من سمی که بصورت دوستی مساعد و اصله و جوی عین من حضرت معشوق
یکی پیش نیست و این همه حال ملامت و وسایت و دوستی و دشمنی بل لائم و واسی
صور صفات و آثار یک وجود و ظهورات یگانه منست در مراتب حضرت
محسوس کمالات اسمائی که عاشق و معشوق متعلق بود و حکم فاحسب ای الوف
پس شاکر و مشکور و بر و مبرور یکی پیش نیست و عمر و طریت دا ان بعض مع
محال بیت ای لما کنت المنعم علی و من ذلک بقوله و طری الست ۲۰ بها
الی المحالق المذکور و کذا و ذا الی سبب دی کل محالق و لما موفقا شکری
حاصل له حیث بر المحبوبه واصل الی لاحظه ای لسده و سان و صول ذلک البر

السي صورة طاعة اللاهي انها اثر من آثار غيرة المحب على تعلق المحبوب بغيره وكذا
في صورة وسائط الوسائط العرب بسبب لوازم المحبة فيكون طاعة اللاهي تكثر من
ربكان بعض محبة ومحبة من محبة المحبوب نظرا الى الجمع لوجوده واسطة وصول
الى محبة المحبوب والمحبوب هو المحب نظرا الى معنى الجمع وجوده القضاء انه وصول
محبة المحبوب الى محبه بشهود بهذا السوء من المحبوب الذي هو المسلم الكمل من
الوسائط وان كان ابتداء سماع النظر من الجمع لكنه حشو سقط السوء وهي
المنافية بين حكم المتبوع والمتبوع عليه والمبني والمبني عليه فلذلك استدركها بقوله
والكل آثار يعني لتجد الجهتان وقوله م وجرى على الاغيار يعني وللسوى
سوائي مني عطفا للعطف بين بعد من السبب وجرى من الاغيار و
مني عليهم وجرى القضاء الذي مني عطفه في الاعراض عن بعد ان جل الشعف
والميل الى الغير وغير ميل ميكند در ان ميل سوي غير وغير هست انكه اعدا
مي شوند وبر اعدا يعني بگر و سا كو ند و دوست و بر انكه سوي سوي
دو يا ميكند كيف خود شما را از خودش يعني از خودش اعراض ميكند از
جهت سبب بر و انعام وميل سوي غير يقال مي فلان عطفه على اذا
اعرض عنك وعطفا الرجل جانباه من لدن رأسه وركه والعطف من
لوازمه عطف عليه اذا اشفق عليه يعني سعف ومن ثم در حق حق وغير

منزه

منت انكه از جهت سعف بوطر آن خود اعراض كند ۵ ع وللسوى
مني والي السوى وعطفا الرجل جانباه من لدن رأسه الى وركه والعطف
السعة واوضح ماوده بقوله بعده م وشكري لي والي سيئ واصل الي و
مني بالكاذي اسعدت بس بس وان شكر كه گفتم همه مراست وآن از
احسان كه ذكر كردم همه از من مي رسد چون ذاتي صفت مني باتي
تكاملي كه كمو كصفت معلوم صدمت جمع مذكورت موجود است واز غير
دور ان كاد مستمدت وواسع ولاحي كه مشكور و مي رويد صورت تو
ظهور صفت دارم بس مشرع مد عناسل بدائي و عدد امان
نصور مختلفات بعدها او صمنا دي الكلاه فلا شكل عليك بعد ما صح في
ظاهر الشرع وباطن العقل وصحيح العقل لانها اعلى النفس اذا اسعدت بادن
بارئها وهذه كل الكلام الذي سود ما فيها فاما وفي كتب الحق مني كالحره
ولا سود عليها الحجة لمن هو ولما علمهم بهذا او صعت على كثير اللاهام
ف ذا السائل سوى على الغير وكذا سواه ممدوده بمعنى العطف اي حرف
حتى اسماعيل البدن كما يعني الشكر والاعراض و العطف مره من لوازمه عطف
عليه اي شفق عليهم ومن هي لوازمه عطف بعده مني الى مفعول الثاني
يقول مني فلان عطفه مني اذا اعرض عنك والعصر في تعه عائد الى فاعل

سی و سوهم عائد الی السوار والکلام فی الیر للعهد ای البر المعهود وانما اسند
الاستقلال ایاد و طری بری الاعتبار سی علیهم لا اما و للتعز طری بو ضمن
نعت سوله بسمه من العبر لاشعار وعلیه لا انا و سکری حاصل المعنی و بز الحمو به
واصل الی سی و لعنی سعله بدانه لکل وصف من اوصاف الحمه سبیل ایکادی
مقام اسار الی مقام لا کاد و ماقد من الاسرار المستورة المتعلقة بمن سواه
المکنونة له عن جمیعا سوا لهم و هم امور کم فی کشف سترنا لعنی معنی
عن سوای یعطف سی س والکا اعنی در این حضرت و مقام مذکور احوالی و سوالی
است از طرس نوشنه که مرا الهام و مسر شد اظهار آن اسرار او در ای
حجب و استار بسبب این اشارای معانی طردی مسار جمیع معنی اشارای
که در کعو مانی مقام اهلس جمع حاصل مشود کمتعلق بمقام قمت رسول صلی
الله علیه وسلم و صاحب این مقام ما اما صالا دوست و من بحسن کمال ما بعد
او درین مقام دعوی با قدام و ادرین اشارای او حطی کرقدام لاجرم
کشف اسراری که بای مقام مخصوص است و دانستن آن بر وقوف
درین مقام موقوف و از جمله ساعات نوشنه اکنون حرم امست
۶ قوله ای لا لسوی کسعت بود بصعی لیلا ی سکر الاحوال و بوده معنی ای

بعد

ای بعد سکر معنوی و کسوف سلیشی بمساره عن جمیع احکام وفیه التنزیل کمر
اسم لما سترنا له المعنی کما سبق ذکره بعضا الی داکان فیل السکر و کما اذا کان
بعد ما افاق صاحبه من سکره فلذلک اضاف صحوه الی معنی لیس ای حین
مقام لا کاد مان یعلم امورا مستورة متعلقة بمن سواه ثم لم یکشف حجابها بواسطة
صحو مضاف الی النهایة لا کاد و اعتصاده بینهما کما قال الصاحی مثل
السکر لا سیما الی کسعها لا سیما فالسکر ان لا ستم له ذلک وان اهتدی الیه لا به
تعرضنه بلسان التصریح کما اما الحق و عام هذا الکشف ان یعترض بینک الامور السریة
بالتلویح والتوبیخ لا بالتصریح کحول المعلقة والتلویح کافوا ریالذوق
کما قال م وعلی بالتلویح بعم دالو عنی عن التصریح للمتعلق بمن سوی وازمن
بدمرو ادا حری از ان اسرار بهم کنند کسی که صاحب ذوق باشد واز مشرب
ولایت حظی حسنه باشد و بواسطه آن ذوق و شراب ارشد رب
ولایت ما آن رمز و ایما اشارات باشد ادراک آن اسرار را تصریح نکوهم
ما سکر عنت هوی ازین الطاف هر زبان تسبیح دار کنند اهل التلویح من
لا حی لهرواد ایلغ ثم حتی سرابها و کذا الکلام فی الرموز مع المعنی
ثم کتبی والمتعلق الذی نطلت آنه ۶ لی فکیف و وره جلیله لوه د

اصل التلويح من لاح البرق اذا لمع ثم صار عرفا وكذا الكلام المومود به المشار به
يلمح معناه ثم كشفه والمعنى الذي نطلب به والكلام قد يعنى التعليل و
يعلو بالتلويح الى التلويح الصادر على لا اجل المعنى يعنى بذلك اللاموز صاحب
ذوق على عين التصريح بعد محدوف وهو مما الى امور وكذا الباقي

م بها لم يصرح من لم يصرح دعه وفى الاشارة يعنى با العباره هذ من كس
آن احوال واسرار را ظاهر كرد وصريح نگفت مرا نكه فوق خود را مباح
كرده بود نكتش را مى شده هما نكه با يزيد و حلاج قدس الله روحهما نكه
و در دار معام دادند با ابو يزيد كافران خطاب كرد كه چرا امرا كسب
با هم تمار مهم من ما سه حور و شاب و عارى و شهيد بود لى و حلاج
گفت در دعا در دار الكهم هولاء عبادك اجتمعوا لقتلى تعصبا لك و
تقربا اليك فاغفر لهم الى حر الدعا و در اشارت و رموز معنى
مدرج مى باشد كه عبارت رجعت صنع عالم خود را اهلى و سلا
سدالى لوا نداكرد و در وانى ذكر ما العبارة خطب يعنى در اشارت معنى
لطيف فردا بود با هم شود كه عبارت لكنا فهما وكنا به عالما او بعد
عن الفهما اندا نو شده ميكر داند يعنى الرواية الاولى حرف ما للنفى

مراهقى

وعلى الثانية موصوله مال فلان باح بسره اى اظهره وآن سوال كه
نكرى سمارد و در رواسات اشده ذبح ساره من بان كل شى فى كل
بالتفصيل والاجمال ورأى الله فى كل رآه اذا باح بعد ابايح ذمه و تحقيق
صحه هذه الرويه لو سال الا في ام علماء من حوله بو و هو حكم انما كنتم على كل
دار العدد فى حرف او كل و صوره او معنى او حرف او ذره او لمح او حضره كان
الكليه معه وهو لا معنى الا هو فلا معنى الثنا لسه فهذا قد عاد علينه
كل عبارة هذ والمعنى فى الاشارة وقد من قصه واوضح لكون العبد
قد باح سرها ظهره وما فى العبارة نافية عنه موصوله وصدر من قولهم
حال سبى له اذا كره و عرفا صعبا وفى بعض النسخ عطف مكان هذ
اشاد من لم يصرح دمه اى لم يهدر دمه لمطلع اسرار التوحيد ولم يصرح بها
بل تشير الها فى الاشارة ثم معنى لا لوف العبارة فكما اعلم التلويح يعنى
التصريح فى كشف السر فلذلك اعتبر الاشارة بانها ابلغ من العبارة فى
لوك المعنى و قال فى الاشارة يعنى العبارة هذ معنا ان فى الاشارة
وحد معنى ما خرقه العيان ولو وضع عطف مكان هذ كانت معناه ان فى
الاشارة لوحد معنى ما عطفه اى معنى ما سر العبارة على هذا تحور ان يكون ما

مفقود

معه والعبارة خطف صادق للمعنى وفي الاشارة معنى اي معنى سر العبارة
واستند المعنى الى العبارة اما لانها لفظها ان المعنى واللفظ موصوف بالستر
والمعنى المفهوم من العبارة مستور بلفظها والمفهوم من الاشارة كالمنكشف
العاري من اللباس وان كان كسبا لللبس الاشارة لكونها ادق
والطف واما لانها ما تنبه الى معنى باسط على العبر كالمعطلة الا برده
الا الستر او لا لستعمل يكون موصولا على وجه لا تنافي الحقيقة معروفة
التكرر لا توصف بالمعرفة ثم بيانا ما بدا ملك الاحوال التي كشف حجابها المعنى
الشيء واظهار وجود السوقة في الجمع والكثرة في الاتحاد واحرا الى مبدا او
اظهارها اللاحق والواصل للذات يسمى الى عروجه وبحره بالملامه
والوساطة وان الجمع الموصوف بمو ربا الى السرور والسنة بطريقه وبيدا
ابدانها الذات يسمى الى وقف الجمع بالي لسنى بيس من واسلامي مبدا كردن
معشوق وجوش از عالم وعالم را بردان حقيقت بود ديگر بعلم
معلومات وعدوم وحدت وجود بود به که حکم مبدا به وخود علم
انسان را ادیکدیگر در مرتبه الوهیت ظاهر تهیه است ازین که درین
مرتبه علم العالم بحقیقته فاوحد وبشان بن مرتبه وحدت وجود و

وکثرت علم عین یکدیگرند در مرتبه احدیت جمع که آن دو صفت اعنی علم
ووجود واسطه وسبب بیند که مر اسم وتعین وظهور آن چه
دران حضرت واحدیت کثرت ووجود وعلم وتعین ولا تعین همه
عین یکدیگر ونفس ذات بودند وتعرف وتمیز قوله هذا الکلام
فعل رقرا لعبارتها کما اشار به جنه و عمر به مثلا للذات العلیه فیکلم عن هو
محدود بالعبارة والمعلم المراد بها ما توحی الیه الاشارة فقوله و مبدا
ابدانها ای مبدا اظهارها السوی وهو ما یصل الیه والضمیر لها کالحقائق
وکونها کالعلم ومفصلا کالاشکال ومجموعا کالانسان فعالمه مبدا
اظهارها بالطریقة یسمی آنها الذات کالانسان موصلا الی ترقی لها
حیث کنت في العلم کالمحل الجمع ما لي یسمی السماء منها الظهور بوجوده
وعنه ظهرت الروح هادیه الی معناه والارتقاء یوجوده فالظهور
بالکثرة وعنها ظهر الجسم علی تفصیل من کل جسم اظهره وشرح هذا المعنی
في الطریقة شتاء ولی جمل هذا اظهاره ملک الاسرار بالسلوک منها الشأن
طلبا سبیلا موصلا الی ترقی وسبیل عن الجمعیة ومنها الواسع واللاحق
والکائن الی جسد الجمع الذی هو عالمین جمیع السوق لان جمع فالاکوان

ظاهراً متحدا اي بمعنى الجمع باطناً كما قيل قال ثم جمعا معا في باطن الجمع واحد الجمع
في ظاهر الفرق عدد يس يس اين دو حرف يعنى كثرت و وحدت و علم و وجود
كه لاهوتي و ناسوتي اند با حضرت معشوق با اطلاق و من حيث التعين من در
باطن مقام جمع يعني احديت جمع يكي شده بودم و در ظاهر بوده عالم وجودي
جادر شده شده ام حضرت معشوق من بحكم سر من در مرات او آستى ظهور
وجود و وحدانيت و لاهوتي كه صورت علم و كثرت معلومات اوست جمع الاسماء
اما وسي و اللاهوتي و الناسوتي باطن الجمع هو احدية الجمع و ظاهر الجمع الفرق
هو الاحكام العامة ما ليس بالجمع الظاهر هو جميع الاسماء التي تقتضي
سوى كالخالق يقتضي المخلوقات والمصور يقتضي الصورة فالفرق في الاسماء و مخلوق
مسماها ها و عقلا والجمع الظاهر هو الفاعل فقط و اما الجمع الباطن
جمع الاسماء التي لا تقتضي سوى كالقدوس والسلام والنور في سورة و جمعها
الله سبحانه يعني الاسم الجامع الذي له كل شيء و اما معنى قوله بما بعده بقوله
والى و ايا بالذات جمع الجمع هو ما جمع بين الاسماء الظاهرة والباطنة
و احدية الجمع هو ما في السهو بالجمع الذي هو جميع ما كان الفرق وجد ظاهرا
عقلا و هو الجمع الباطن و هنا و هو الجمع الظاهر و هذا كله في نظر الناظر

ناظره

باحدية الجمع سرها بقوله بقوله والى و ايا بالذات ذاتا بجمع الجمع
في معانقة المحبوبية اللاهوتي والناسوتي مع محبوبي و بمعنى حضرت باعتبار
باطن الجمع واحد و باعتبار ظاهر الفرق دار بعد ثم احدي جان وحدتها
فقال ثم والى ايا بالذات يس وسين به و بمعنى حقيقة صفات عدد يس
يس و من و حضرت معشوق بحسب يك ذاتيم سطوة و سعتي و الممكن كه
و ساسكر دكه حضرت معشوق اعني ناسوتي كه صورت وحدت وجودست
والممكن كه علامت من حضرت او دعوى كرد اند اعني لاهوتي كه صورت كثرت
معلومات علم است هر دو صفات آن ذات يكانه اند اني جدا شده حروف وجود
وجود و كثرت علم معلومات او هر دو صفت واحد من حيث الاطلاق
والتعين هذا قوله الذات التي واحده و من قوله سمي بها اي بالذي هما
اي بها لعدله و من مراده بقوله بعده ذاتي بها صوره و قالبه
جمعها الى من و سوكند به عن اللاهوتي سعد طرف التي الجمع المحبوبة
لذات واحدة ليس يشاكوه و اما الذي يلي الذي و سمي بالمحبوب جمع
حالي و اللاهوتي الذي هي فيه صفات تطرف بها بما يحدان معنا
عشق باعتبار و نعرفان عنا باعتبار ان كل صفة هي عين الذات و قطعة اخرى

باعتبار الحقيقة المعبر عنها بباطن الجمع وعلم الذات وصفاحری باعتبار
العيان الظاهر. والسويداء الزاهر بالملك المعبر عنها بظاهر الوجود
ولما كان الواسطی المعبر عنه بعين الملكوت وحاملا مواقعها محاذيا معبودا
للروح والالاحی معبر به عن السلطان جسمانيا سماش كلا
معاونا للنفس فالرم قد اسطر للروح هادلة فيما شود ابدا
فی صفة معنونه پس پس انكه واسی و وحدت وجود شت ظاهر كنند
ومحل ظهور روح اعظم محمدی علم اعلات وحكم وحدت وساطت
بود عالم ولكن ازان جهت كه طوهكلی سوطه است وجود
هماآنرا اسمای او باسوی هامان وحدت وجود مرين شود شیء روح
دانا باد كما ملده و ترند. بود بسوی عالمات روح كه آن عالمات اسما
ذات است بحكم مناسبت حقيقت وحدت بما كه دو قسم دائم
رحس رو قسم كنند واين شود روح در هيكل معنوی اعلى العقل
ونصوری وحدانی وذاتی وعلمی فطری كه روح ذات
وملائی دریا الكاكه عالم اوست اعنی عالم اسما ذات هيچ عدا
نی للواسی وجود لا فيها الى فيها وسوحدانا الى طور عنه

وبوده بسوی ای فی سوداء الشاهدم و واسطه للنفس حادثه فيما و وجود
اعدادی صفة صورته پس پس وان دیگر اعنی كثرت علم معلومانه ظاهر
شده است نفس كلی كه لوح المحفوظ نام شرعی اوست وحامل هيچ
كثرت مكتوبات است اعنی روحانيات همه اجزای عالم بحكم الست علی ای
جمع وآن كثرت علم بوجه جزم واقتضا استعداد هر علوی بر
ظاهر وجود دارا مده بود بسوی هاران ودرحقايق پس اعنی صور
بظاهر مثال وحسی او باهر یک بوجه آن علم ومقتضات در عالم
مثال وحس صورت وجودی مجرا باشد واين ظاهر وجود بواسطه
نفس بود وبدو سامان با العالم حس در هر یكی صورتی از صور مثالی و
فلكی وتشكلات وانفعالات انسان وهر یک از اركان وعناصر و
مولدات بامداد جهت كمال كمال اسما وهر صورتی از صورت سلسله
سر ظاهر شد واشكال اسما جودی بود با انكاه كه باين صورت
عنصری بین سعد سرظاهر وجود كلی از كليات حضرت احدیت
جمع شده نعمت الجامعه چونكه از حسب این صورت عنصری جز بان
بمان حضرت هيچ بود پس وحدت حقيقی وجود در وحدت اسم علم ادا

که روح من عالم ذات ای حضرت روح من عالم وحدت احدیت ذات
رساند و بار کثرت حقیقی علم معلومات و کثرت نسبی وجود از حقیقت
نفس من عالم کثرت حقیقی صفات که عالم حقیقت است و اسماء به
عوالم بواسطه من تکمیل رسیدند پس این صورت عالم صورت
تفصیلی ذاتی من و کلی من امد و ظاهر وجود است و این صورت عنصری
انسانی من صورت اجمالی من بکمال من که حضرت احدیت جمعیت روح
اعظم مدد و این صورت اجمالی منست و نفس کل مدد بر صورت تفصیلی
من و مدد عالم علوی و سفلی از این صورت اجمالی پیدا امد و عالم
سفلی از روح اعظم من بنفس کل مدد وجودی می رسد و از نفس کل اجزاء
صورت تفصیلی من که سفلیات عالمست واما در عالم علوی شهود
نفخ روحی هر مدد و وساطت او شهود روح من و درحق او
مسرعی شود حادی سائق و دافعها ای برفعها لا ان الرفعة
مالها جمع رفیق و اعادها اوردها الناظم بغرابها للضرورة وعند
من سیرتها فتح عداها من العدو والمعنی ان الحکیم هو الذی سائق
علیها و هو صفة اللاهی و الروح هو الذی هادی الی عالم ظهور الکلی

حقیقت

ذات

فصل

فحصلت الحیلة وذلک صفة الواسی الحی ای الذی یسعی بسارعة الاولی
الی الواسی وبالغاسه الی اللاهی واخبر عن الواسی بانه مظهر للروح ای
معاون محمد من قولهم اظهره علی کذا ای اعانه ومنه قوله ولیظهره علی
الدین کله ولو کره واخبر عن اللاهی بانه مظهر معلب النفس وذلک لان الملک
مدد من جنود الروح ادیانه بالعقل یقوی الروح ویظهر علی النفس
ترید الی موارد الذات باللذات عن شر کبسة النفس والشیطان من
جنود النفس والهوی باللعب یقوی النفس و یظهرها علی الروح ویمیل الی الهوی
الطبیعة وهو انها اللواتی جعل بقا النفس کلیهما من غلبة الروح ورشد
بدن الانسان حدیث عبد الله بن مسعود رضی الله عنه قال قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم ان للشیطان لمة بابن آدم وللملک لمة الحدیث وفی بعض
النسخ و داسطرنا لعل اسم مفعول تعلی هذا معنی الا ظهار الا انه والعداوه
ان سیطرت السلطان هو النفس ولولا ما لم یظهر کما انه لم یظهر لآدم
الا لوجود حوا علیها السلام ثم اخبر عن الواسی بانه کادلا فیها ای
یهدی الروح الی امها وهو الذات الاحدیة التی هی مطلعها فان
الاولی مطلع الانوار والذات مطلع انوار الروحانیة ولکن اللاهی
بانه

فانه حاد حاد لقواها الى سوق النفس الى رقائقها وهى القوى الجسمانية رفعاها
شهوة وغضبية ومحركة فانها رفقاء النفس ومثل البدن ما بشهود
والسوق بالوجود حيث نصبهما على المفعولية لان المقصود من هذه
الروح اعطاها شهود الذات وفى سوق النفس الى القوى الجسمانية وجود
صورة الحكيم المنوط بتدبيره واعمال القوى وصف الشهود بانه هداها صار
فى صنعه اى هذه متنور يعنى ليس مثل الشهود المجرد صور المرئيات فى عالم شهود
الشهادة لانه لا يستحق اعطاؤه وعطاء وكعطاء والمكلف وعطاء كل الذات
الاحدية عنه ووصف الوجود بانه عطاى سوى من هذا العدد وعدوا
اسرع فى الذات فى صنعه او نظرة صورة منسوبة الى الصور لان الوجود
المنوط بتدبير النفس وتعاطى القوى الجسمانية متعلق بالصور لما هدى الى
بيان الوحدة فى صور التفرقة وكشف قناع الشبهة عنهم ومن جرف
الاشكال مثل لم شده سرکه هدى فى رفع اشکال شبهه پس پس وبهتر
شناسد بدين مثال صورحسی را چنين که من شناختم که همه صورت
سو عالم ظهور نگاه اند هر که ما مرد استعداد وکشف او را در
وقت انکه هدايت وارشاد در رفع اشکالات طول شبهای احکام
حاصل کند اذهان او که حق که دران ارشاد وهدايت مندرج است

حق

حق مطلوب را از عالم حس وحجابات مفقود مى شود ودر عالم شهود کشف
وشهود موجود شده اند يعنى هرکس را که بحجاب هوا وطبيعت واحکام صفات
نفسانيه گرفتارست او را در شهود حق ودر صحيح نبوى ومطالعه محاذات
که در عالم آخرت خواهد بود بر هر قولى وفعلى که ازو صادر مى شود
اشکالات وترددات واقع است وشبهاى بسيار بسبب ان در ذهن
وى قائم هنانکه طوائف بر بر مختلف وطوائف واهل که وعموم اهل تعصب
ماندان کمال ونسبها واشکالات در حق او ونعت انبيا ولحوق حشر
ونسبت را انکار وتکذيب کرده اند پس اين اشکالات که از شبهای طول
وتجليات مستور شده ذات متدبع وفرع شود الا با خبار صادق
محمول نصدق او ودرايح گويند اولياء هانک انبيا ورسل عليهم السلام
کعبه واين محمد تعلمه دلالات ويا با اين اشکالات عام اکاه
مرتفع گردد که هر سدى بنا او را ازين عالم حجابات واحکام او نهايت
وسلوک نهای احکام محی که اين اشکالات از حجابات دلائل
مفهوم هدايت او آيا شد که ازين عالم حس واحکام هوا و
طبيعت که دروست اعراض های وتعالم معنى اعمال کن با اين محمد که

احکام نحو او کثرات بحر هوا و طبیعت الله مدرج و مرتبع گردد و حکم
وحدت علیم و تعیّن و اشکار اشود و این هدایت شرک خفی موهم
است از انکه وجودی را که در عالم حس و احکام او ثابت و محسوس است
از حق مطلوب و مرغوب بعد حال منتشر در انواع اغراض می فرماید سود
در عالم معنی موجود می داند ما تعالی ما آن او مسکند پس مسکو بند
کسی که این صورت را هیچ که من شناخته ام صورت ظاهر حقیقت سامه
هر کدام این شرک خفی که در این هدایت است ما ذوق و ارشاد او نماید
او تنا مرد که او را از صور احکام شمار و بدل و نهار حق بصور
احکام نافع و لطف و متوجه دلالت مسکند بحسب لسان استعداد
و اسباب این معنی او رسکه من سبحان الله در عقب امر بدعوت و هدایت کما
فی قوله تعالی قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة انا و من اتبعنی و سبحان
الله و ما انا من المشرکین یعنی و الله اعلم فلیتحاشی الله من ان یکون مدعوا
عما هو المدعو و فلیتحاشی و لو صل الله فی غایته بعثهم من حرف الی و ما انا
من المشرکین بهذا القصد و الشرک و التجدد بع الاشکال اشکال العلم
طرت مرحمه عن صفات النفس و معنی شرک هدی ای صیانه مراحد

الجمع

الجمع بالفرق الذی اعاد ما دام الیها و هو مع الفرق الهادی فهو
مع شرک هدی لو موهم مع اشکال الاشکال الساده المطلوبة فامن الاشکال
خوف الاشکال لم یسمه منها شرک هدی فی جمیع ما اسنده طریقها اذ
عرفها معادت … یا بعد ان کانت تادیه و بعدد کل کیف اوراد و فی تحاما و تش
الاشکال فی الوجود و رفع الاشکال فی الشهود و سوء له لمن بهم من سلوکه
المقصود ه بساده بسوء ما کالطه و ارادها الاشکال الاسما و
الاعمال الی سوء نکر و حدها من الحب و المحبوب و الواسی و اللاحی لا بها
سوا اب فی الظاهر اسما الا بود کل منها بدان مخصوصه مثل الاطراف من
عرفها حق معرفته مثلهم کالطه فی حل جمله سمیه شرک هدی و اشار بکم
ای هدایه بعض الهادین لاهل الکاملین فی الفتوه و حل اشکال التشابه الواقعه
علی معنی التوحید لان هذا القسم الظالمین الیه عرفا الصفحه من سوء الشرک و اعلم
ان حل مشکلات التوحید بعد الاطلاق و الذات و نحوهما … اذاته
من امر التعلقات … جمیع العوالم و سهل علیه حل جمیع المشابه الواردة
علی معنی التوحید و من بعد بعضها اشکل علیه حلها بقدره و الذات المطلقه
ای تعم جمیع الصفات و الافعال المعبر عنها بالعوالم هی التی ذکر انها تم وجهه

ان ذاته هي هي في قوله والى ما با لذلك قال آنما نعا السمه م
فلا في بالذات حصب عوالى تحو تها امداد جمع وتحمّس س حيث
اكو ذات نكانه من كه همگى لذات روحانى وجسمانى مدد كرده وخصوص
كرداند همگى عوالم ومراتب مرا ارواح ومثال وحس وافناس
وانواع ان كه احراى صورت تفصيلى سند مدد كردنى با آن طرق كه
جمع كرد ميان صورت اجماليه وصورت تفصيلى من بدان امداد وميان
دان نكانه من بود كه عام وسامل وسط شد معول مجموع اين همه ابدها
ما يحمد لذتها ملتذ شدم از جهت صورت اجمالى وتفصيلى ذوق رالذت
دهند ولذت مايند معاني دارنكانه من بود وظاهرا امداد جمع نصب
على المصدر يا شرح اى خالق في الازل امداد امداد جمع بالذات جميع
عوالى خصوصها وعموما اىم بها اخذ بعد تنه معوله بعده مجاد بعضها
والواو في هنا واوا لكال ه دائما الاولى لمصاحبه والعاطفه حيث
ما على صحر الذات واحد معوله عوالى والآخر مجموعها والحصر في العوالم و
امداد جمع عطف بيان للعوالم ومجمع معطوف على حصه اى سببا الى الجمعية
ذات المجموعيه حيث فالمرجع وجود الذات بعوالى امداد جمع مجموعها و

لتعلق

وعمها ولا بد في بيان معناه من تقدمه مقدمات الاولى في بيان يحانه
عطف البيان ومن ايضاح العوالم وذلك ان كثرة عوالم الذات لا تقدح
في وحدتها لان هذه العوالم المتكثرة من الذات الواحدة كتعدد
امداد البحر المبسوط على ساحله فكما ان الامداد المتكثرة الصادرة عن
امداد البحر لا تقدح في وحدته لان كل واحد هي عين البحر من حيث الذات
وغيره من حيث التعين فكذلك كثرة امداد العوالم الصادرة من امداد
بحر جميع الذات على ساحل الظهور لا تقدح في وحدته والثانية في بيان
تخصيص العوالم بالمجموع وهو افاده اطلاق الذات جميع الوجود اذ لا يخص
بمجموعها الا الذات المجردة المختصة بالانسان الكامل ولكل موجود سواه
بعض من العوالم لا محالة والثالثة في بيان فائدة هذا التخصيص بالذات
وذلك ان يعلم انه وحد هذا المعنى بطريق اللذة والذوق والعدم
لا يجد العلم والسعادة بكمال الوجود لا طائل تحته ووحدانه بطريق العدم و
اللذة بطريق الوجود لا يكاد يوجد الا في واحد بعد واحد في قطر من
الاقطار وعصر من الاعصار ولما علم انه قد يختلج في بعض الخواطر شبهة وهي
ان تكون العوالم الصادرة عن الذات الواحدة ان كان السبوح الا بعدها

فی ذواتها قابلة لتلک الاستعدادات المتکثرة فان کانت استعدادات
او تسلسل والا لزم صدور الکثرة من الواحد وهو خلاف قاعدة لا
یصدر من الواحد الا الواحد اجیب لا نسلم لزوم و حادث و کانت سیود — حادث
کثرت بعضها وصل الی الفعل استعداد بس و این جهات که آن را من
تجاوز کرد تعیین وجود خود در حالی که هنوز استعدادی شود
وهیچ وجودی و حکم وجودی که وی مضاف شود تا حکم آن صفات استعدادی
که اعیان هستی اتحاد. کرد کسی مبین فراغت مر صحو وصول فیض وجود را
مستعد شد یعنی در سیدا کار ایجاد و حکم ایجادی مر آن خود صفت مذکور
اراده من تعین شوند یکی وحدت وجود دوم کثرت علم معلومات و
شوی هیچ حرکتی موجود نشود تا اصلی کسبی وظلی استعدادی بوی
مضاف بودی مر اول امداد وجودی را اسل تعین قابلیت مر آن هستی آن
وحدت وجودش بود و فایق فاعل بوده هم از هستی آن کثرت علم معلومات
مستعد و قابل این فیض وجود باشد تا اثر ایجادی و کار رسانی ظهور
صورت احکام و تفصیل من تمام سنه ای و قبل السامی من قبل
الجود و هو العوالم استعدت لها الفیض و من الذات الی صفت بما هو

ذات عوالمه تعول معا البعث أی لیس علة حصول الکثرة من الذات
الواحدة بکثرة الاستعدادات الکائنة الموجودات من الذات حصل استعداد
الماهیات حادث بکثرة الاستعدادات واستعداد لا فاعلة الکثرة و
انشاء الارادات من جهة نسبتها لها ولیس معناه ان لا یصدر من الواحد
الا الواحد وفی العوالی رد الی العقل الاول من العلل المتعددة علی الصور
القاهرة یا دراکه وذلک ان یحصل الوجود من الذات علی قسمین فیض ذاتی
فی عالم القلب من جهة توسط آثار الصفات وصول الاستعدادات وفیض واقع
وجود الصفات و شروع الاستعدادات فی الذوات و تحقیقها فی عالم
الحکم یصدر من الذات بواسطة آثار الصفات و وصول الاستعدادات و لا یسمی
العقل الموکل بعالم الاسباب الا الی هذا الفیض و حصل الاستعدادات علیهم السلام و
حواص هنا تعین بادراک العقل الاول الی الاستعداد الخاصة ان ذلک بالعقل
الکل عند شهود الصفات لما الناظر الی عالم القدرة بعد السعی. فقوله و کانت
لی فاضت الذات بعضها الاول الوجود الاستعدادی العقلی الذوات
حاله حصولها علی استعداد کما وجود عینی واستعداد لا فاضة الوجود الاستعدادی
علی استعدادی من الذات و بعضها الفعل و لما کان الروح الاعظم اول

متعلق الذات ثم العقل الكلية فاضت منها بواسطة الروح وقام بوجودها
كل ما في الوجود من الارواح والاشباح قال ثم قبل نفس اشباح الوجود
تتعلق بالروح ارواح الشهود تنشئت بين كلية من اجلي هو كل ما تحته العين
ومتشعب نفس بالعين حركة سطوح اين كثرت علم متعلق آنست صورتهاي منها
وحسي وجود جود من سمو واسوده رنگها شدند كه هم ددى
وجودى عالم كثرت مثال وحسي صورتان ان ارض كل وواسطه آن
حضرت وجود است ارواح محاليك كثرت شود كه اما مكان آسوده شده اند
صد ددان ان درسودت وكمون صحيح اين چو داران بوجه ومروح اين
روح اعظم عالم وحدت اسما ذات مي پيوند وازان شود كلي او
اين چو مات مددي باشد ودر مولد ارواح الشهود وهو هذه المقام
كما في مورد واصل النور وهو ثم شرح الحال ودر ان المثال اوكمال
شهودي الثالث داخل من الروح والعقل الكلي المتعلق بعين اللباب
اللعين عما اعظم العوالم بال سلاح النوالم الوجود ومن صور الكائنات
شوق النفس الى الكدرت من الوجود وغيره من وجدها بواسطة النفس
وبان ارواح الشهود جمع شاهد بمعنى حاضر نسبت بالروح الى مشاهد الارواح

الى حضر

الكافرة عند الروح بعضها بعضا بوصولها الى فاعلها فيهات ولما فرغ
من بيان الاتحاد الواقع بينه وبين محبوبه والتواسي واللاحق ذاتا وصفة
احدى بيان حال السماع وما يتعلق به من الاسكار والاطراب وبابه منه بالوجد
والاضطراب لما سوى محبوبه من غير الطيوق وهي الا وبأم انه مثلها
الاتحاد المذكور فان الاسكار والاطراب شغوان بمعاه حال طرب
سواء كان ام محبت والعقد والاضطراب بودمان بوجدان معود ومعلوم
موجود وهو المحبوب فلا يكون المحب والمحبوب ذاتا واحدة فاذا كان فازال
تلك الطيون والا وبأم سوله ثم قال شهودي بين ساح لا بعد ولاح
مرايا وجه بالتصوير بيش وگاه دستان شود من مرحضرت ذات خود در ايشان
وسبات وسعات واين ليس سوى ما است او كه حضرت وحدت اسما ذات
است عارفا وميان ملامت وملامت كشيدن اين نفس كم راه كشته ما را از خود
اين هواي مراحت دربن عالم كثرت باز نيو اسطه اين نصيحتي كه در اين مكان
نفس مدرح است بزرگ عشق وشكوه من مايان صبح روح بعالم وحدت
ومايان بعل نفس بعالم كثرت گواه حال منست در سماع بدو حادثه روح
ونفس من مجموع اين بيت مستند ليست و حرش اين بيت آشد است هو فانه

الاول کلا بموضع وسندا لمحوله وخبر الثانیا وبهوم شهد کالی
فی السماع کلا بما قضا سری او تم قضی بس بعد بره حال شهودی
المذکور شاهد علی نحو حال فی السماع تمادت حکم سرور حی فی بحوحها
وحکم نفس فی بره بها وهو حکما هو علم الکثرة این حال شهود حسی من
مردات خود هم را شان خروج روح و نزول نفس کواهست بر حال من
در وقت سماع بدو حادثه یکی حادثه حکم واقتضای عالم وحدت که بعد از آن
مرتقای روح ست بر وجه وارتقای روح تا کی مقتضای کل
شی یرجع الی اصله ودیگر حادثه حکم عالم کثرت که ره کوار حکم نفس ست
در نزول او بعالم حس وطبیعت از جهت اشکال از برای آنکه چون صوت با نغمه
می شنوم حکم وحدت معنی حسن آن صورت وتمام روح مرا بعوالم علم
وحدت ات تا میکشد تا شاهد وحدت جمال ان حضرت منوی میکند
وحکم صورت حسن وحرکت وحوشی آن صوت یا نغمه وبعضی حکم الطبع
المستمع مرا بکثرت عالم کثرت اثر میکشد تا در آن ضوء حقیقت صفات موهوبات
نور وظهور وجود آن حضرت می شدن مشاهد وصورتی که لذا دارک
آن صورت در نفس من واقع می شود چه هر دو مثال حر صورت وصفت بکند

نیز

بیتش مست قدح کادتا ای الاهل حاله والکادتان ما یجذب الروح الی فضا
عالم الشهود والوحدة وما یجذب النفس الی مضیق عالم الحس والکثرة جمیعا
المو عالم الحسد وهی العصه عالم الحس الذی عرف دوا بعضه دالتیس
ای بسبب ما سامن بطون معنی الحب فی صورة الشوق وظهور طه الشوق من
معنی الحب شهد حالی شهودی اللذات من صفتها المتعبا ما للاحق و
الواسی بان حالی فی السماع من الوجد والاضطراب الموجود هاد بان احدهما
مقتضاء معنوی ای حکم نور الذات وهو عالم الحب والاخر مقتضا امر حسی
والمراد بالمر عالم الشوق ای محل الاثار الصفات والافعال المراد بعصیه
صورها الکال ای محل سرور ادی وهو الشوق المراد بعصه حکم حالیه
الداعیة الی خروج الذات من عین الحب ومرورها بعالم الشوق لیشاهد
لعینها اثار اصفاتها وافعالها وصورة سویها ونعتها بها فکلما
الحدث بعد ومرها اضطربت موحدها لوجدان ابها مجردة عن
ملابس الکون فی صورها وغیر جمعها ومع بعدها لعدان بعینها علی ملک
الحالة فی مرها واضطرابها ما لتردد بین الوجدان والفقدان فلا
ما فی جملة الاحوال الکادا الثقل المحدث ادا مورة حال شهودی متیدا

نیزر

خيره شهدنه وسايه اي واسي من السعادة معنى الوسادة او معنى السعي
ويرادفه الواسي ايضا لورود اللاحق ولانه يسعى للوصول الى المعبود
السلام في لا معه معنى الى متعلقه محذوف اي بادالى الله وحادسا
سعى مضاف الى مقدار وهذا استعطف بونه وما كان حاله في السماح
لوجود حادس منه كدنه كل منهما الى مقام له لا لمعده المحبوب فان
العقد حيث سنه حكم الا الناس اخرجن ابا سنى الا البقاء بل بسبب
تطابق المثالين المذكورين في قوله م وبسبب نوالا الناس تطابق
المثالين بالحس الحواس الخمسة بين اي نزل حكم الحكايات الكلمة
تطابق المثالين الحاصلين بالحواس الخمس في الروح لوجودها الى متونها
وفي النفس بوجودها الى محرها كما لا يكون فيهما اختلاف في الجملة
احتلا وانبارت ميكند يعني بر حكايه ولعني راكه در نفس روح ووحدت
جمعيت انسان نم شده بوده باشد بالكل مطابق اين دو مثال كه از
ادراك حواس خمس در روح ونفس حاصل مي آيند چنانكه صفت هر دو مثال
يك چيزش باشد يعني چون در جمعيت باطن همه عالم كما هي واراده احد
ودر بعض تمثلاته محسوسات عرصه وباطن واحوال حضرت ذات يكانه وبعض

نور

نور وسوطات ظهور وجود ظاهر آن حضرت ببستند پس حكم بانكه عيني وعيني
در هر چه مدرك حقيقت شود بسبب ازالة حجاب والسيات ارجعيت وعالم
كسب صفي او اكنون هر چه در عالم حس بواسطه اين حواس خمس مدرك
ميشود بعينها صورت حسي آن چيز را ادراك ميكند واقران
ادراك مثالي در نفس پيدا مي شود وچون آنها مدرك بعض حس وسوطات
ظهور وبعضا نور وجود يكانه كه عين حضرت ذات است نزد لا جرم آن
مثال هر حضرت قراءت باشد وروح هرچون در معاني حال ادراك معني وحقيقت
آن صورت ميكند ومثالي از آن ادراك در وي حاصل مي آيد وآن معنوي هر
صورت معنوي وشلا از رسول واحوال آن حضرت ذات يكانه است لا جرم
عين آن مثال كه در روح از ادراك آن معني حاصل آمده است قرين
حضرت ذات يكانه باشد پس اين هر دو مثال روح ونفس كه از حواس
حمل استراع كرده آمد مطابق يكديگر باشد واين مطابقه حكم كند بر يعني
هر السيئي وحسي كه باقي بوده باشد فما كسبه جو عرو عرب سيد و
مدامه في تحقيقه لا المثال الحاصل بحمل الحواس بعد تطابق المثالين
المثالين ه داي وحكم وسلم حكم الاصحاب من صورة السوسه تطابق

ربع

المماثلين المذكورين اي لو افترقوا من المنطبعين في الحس والحواس
النفس الحسي لما صوره مثال المحسوس المرتسمة في الحس والثانية صورة مثال
حضرت المحجوب في النفس ممن يرى المحسوس معاينة المحجوب كان المثالان
في وجه ومن حيث اتحادهما نظرا الى المثالين في وجه ولا بد من بعد كم معه
اعلم ان الذات الالهية لما ارادت الدورة من كمال الشأن والعين الظهور فصار
الشهود في محل اسمائها وصفاتها احتجبت ان يكون مكشوفة لاهل الاسرار
محجوبة عن نظر الاغيار فجعلت ما خلقت من المحسوسات مظاهر ظهوره فيها المحسوسات
وجعلت الشمس احتجب بها من المحجوبين التي ظاهرة في محل الشهود محجوبة سوء الظهور
كما ان الشمس محجوبة عن نظر الخفافيش لحجاب ظهورها مكشوفة لذوي الابصار
السليمة بظهور نورها ومراتب الكشف والاحتجاب في الحجابات الاولى مرتبة
الحجاب بلا كشف منسوبة الى الكفار حجبت ابصارهم كابصارهم فحرموا النظر
اليه بهم نور الايمان فكانهم عميت نور العيان والثانية مرتبة الكشف
مع الاحتجاب منسوبة الى المؤمنين كشفت عن ابصارهم الحجب فنظروا اليه بهم
نور الايمان واحتجبت ابصارهم فحرموا النظر اليه بنور العيان والثالثة مرتبة
الكشف بلا احتجاب مخصوصة بالموقنين كشف عن ابصارهم وكحل ابصارهم

فنظروا

فنظروا اليه بهم ظاهرا بنور العيان كما انهم نظروا اليه باطنا بنور الجنان
والايقان وهؤلاء لا يكادون في مطالعة الذات الالهية للقصار
الا ادلة الى صرف النظر من المحسوسات لمطالعة المماثلين المنطبعين في مرآة
نفوسهم وحواسهم والموقنون يحتاجون الى ذلك كل الاحتياج لانهم كلما احتجبوا
شيء من المحسوسات لا يستطيع في وجه لا حواسهم الا صورة مثال المحسوس فلا
يطالعونها المثال مثلا لا يستطيع في وجه لا نفوسهم من الحصول العلمية فالانسان في
حق الكفار مانت ابدا وفي حق المؤمنين مرددة بين زوال بادرة وحصول اخرى
وفي حق الموقنين ثبت ابدا ابدا بمعنى ثبوته وثبت على الانسان يطالع المماثلين
والكلام في المماثلين المراد العبد الذهني والحواس معطوف على الحس عطف
بيان والمراد في قوله يا كمل ليل […] على الانسان اي ثبت على الانسان
الكامل ثبت الحواس الحس الظاهر فيطالع المماثلين الكامل في النفس والحس
ولما اعترض كلامه ان الحصول المطالعة يتعلق في الحواس قيل لو اعطى من شرح حال
السماع قال ثم ومن يدعي […] ما بلغه منها السمع اذا
[…] المذكورة
[…] الحواس فيكون سيدا

منصوبا علی التمیز ومعنا متعلق بقوله فالف من لقاء السلو والاتحاد و کونه معا و
در شرح این مقصود بدعای خودم اعنی بطالع معانی که کرده شد بکرانک
کعبی این حرز را و این هر معنی است که از حواس سرایت کرده است بطالع اول
انداد وجیان یافته و این اشارت است که میگوید که ع و م ما ای عالم الست
و بود دو تنک ای هذا الحسن ملک ای الید الواحده والصفات کثیره و ذلک
اذ الاح الست ذات ای هذه من مطلوبا و اراده ما حال السماع سری بلفظه النفس
من الحواس الظاهره فی حضرته فالعدال الحواس الباطنه و هو من لقاء المساله و سیا
منصوب علی التمیز والسر اللیح هو مطالعه الصفات الالهیه من الوراح المحجبات
المسا باالله بعلم اذا الاح معنی الحسن ای صورته و لاح معنی الروح ای سوته
پس من چون سعا شد تابان و درخشان معنی حسن از هر صورتی از صور عالم
حسن که چون ظاهر صورتهم در نظر آمد معنی حسن و معشوقی از وی یافت و چون
از آثار سوته از سور رو آن عزیز جوانه بلا شد و از حسن صورت و سماع
معنی ان اند رده حرم سمع بوهد و نکا ظاهر گشت یعنی هر دو معنی حسن و معشوقی
و حرم عاشقی از صورتی و صوتی ظاهر شد و روح من رسید روح من در آن
حضرت ذات یکانه معشوق حقیقی خودم را که باطن بر معانی است در یاب

فدوان

معنی و

و بدان بلند و طربناک شد پس مراتب مفهوم خودم از و گفتم مناسبت معنی
سوای باطنی سر دو روح قوای باطنی من بر سر و روی امثال سوی آمد در طلب این
معنی بر حضرت ذات یکانه معشوق با در یافتند و او را دیدند و از و
شنیدند بدل و همه که یکی از قوای باطن از جهت آن نیست که جمیع قواها و اجزا
آن ملک روح را فهم توانا کردن آن حضرت را که از ان معنی در یافته بود
بصورتی از صور مثلا حسان مصور کرد که او هم نیست پس هرا سبب که حضرت یکانه
معشوق بلکم و حسن او ست پس مثال که از بعین حسن معشوق و جمال سمتی او را
نظر و سمع در نفس و روح حاصل آید مطالق یکدیگر بود دیدند و ذلک بطلبن المطلعا
پس جمله قوی و اجزا من در وجد آمدند و طربناک شدند و در سماع و رقص
آمدند چنانکه اعیان آمده تا به باطن است اکنون این بیت که اذا الاح لی آفو
سنطق و من آنند جوابی بنظر است و الا او شدم شاهد با فکری
نظر و کیا و سمعا دکری تسمع وقطعه پس من در ان معنی حسن و معشوقی که از
صورتی یافته است و معنی جمال عاشقی که از صوت فهم آن یافته اند مشاهده میکنند
حضرت معشوق بود که پس کوش من فقط اعنی بر عاد در اک من مشاهده
فکر و سماع را فکر و سماع را فکر از ان اضافت کرد که در وقت و مشاهده

نعل و حرکت و بو کت معنوی بصورت الطباع مثال مرساد در معنی را با حاصل
است و نعل فکر نعل و بوکت معد ما راست لا جرم ما بن مناسبت با اصحاب نس
کرد و اما فاخت و نعل نسج حفظ و وحی سمع بجت از بن جهت میان انسان
مناسبت است و حون جمع میان مشاهد و سماع خود در صورتی میان می تواند
بود در سبب تحسن لا جرم کعت نطر و کلی چه کمل انحصار صورتی حال
از عالم مثال هم و کحفر با النفس و هی تصور امعیما و الحس یعنی بدحسی
حس و بعد از مشاهد و ذکر مرید او و گفتار آن حضرت را در آن معنی
حس و صدف و صورت و آن اسمی از آن صورت نور و معنی من کم معنی را القصود
آوردن و صورت یعنی بردن از فضا لطف وقت از جهت آن با اصل معنی
کمیع موانا اداک حضرت معشوق از آن معنی مذکور علما توانند کرد آن حضرت
را در صورتی حال حاضر و مصور کرد اند با مور فهم بعض از آن حضرت
را در حس حاضر کم می انکارد و بعض من بعلم می نمانده هنا المعنی ان کل
صوره هی موجود تا هی موطن من فکری و خیلی و ذکری و وهمی و حسی و الکل
واحد بعینه فی کل موطن بصوره ما ذا اوقفته کان عزا و اذا جمعته کان
عینا هی انا و مع هذا فان ذاتی غیر هذا کله و ان کانت متعلقا بما دونه

ایما

الیما دلاله علما و کذلک ذات الحق سبحانه غیر هذا کله و ان کان الکل صور
مظاهر صفاته فی سندیو صل الیه العبد اذ لا العدم حتی کان عدما فصار
وجودا بعثه بهولا نزال عباده بعد الانعدام الی الله و الی الوجود الی الوجود
و بعده حتی الحق بعد العدم من الوجود فافهم هذا و احفظه دماغ
ربع صورا حرما و لذلک یطلق علی المفاق و معنی اکون من بعلفه الکمل
و الاکی جمع اله و اراد بالفکر الفاکره و هی قوه بعث نطلبه نحو الحقائق
فی صورتا المعالیه و هی من الحواس الظاهرة فلذلک اسند الیها المشاهده
و ما کذکر الذاکره و هی قوه فی النفس بها نقبول التذکر و وعی المعانی و ما
کذکر الذاکره فیها و هی من الحواس الباطنة بماله السمع من الحواس الظاهره
و لذلک اسند الیها السماع و بالوهم الواهمه و هی قوه یحصل للنفس
صور معنوی مطابقها او غیر مطابقه علی سبیل البدایه و ما تعهم الفاهمه
و هی قوه مدرکه للنفس بدرک بها الحقائق و المحل ملاحظ المحسوس و التصور
حصول النفس صورة مثالیه جسمانیه او روحانیه و الباء فی بسمعها ضمیر المحقق
و هو المفعول الثانی تعدی الیه بنفسه و الاول محذوف و عائد الی مصدر
ما ای سمع الذاکره ذاک المحبوبه و اضافه المعنی الی الحس یتضمن من ای

السمع غیر

اذا ظهر معنی من حسن الحسن فی ای صورة کانت بشریة او غیرها ورفع
من بناه الحزن صوتا احزانا فی قراءة آیات سورة من القرآن شاهد
فکری بعین البصل جمال جمال المحبوب فی ظهور ذاک الحسن وسمع ذکری
باذن کما سمع ذاک الصوت الحزین والمحبوب ایضا وکحبوه ومع صور
سوذات المحبوب لیس بعینها بمعنی حسن البصر بالمحاضرة فی حسن
السمع بالمحاوره وتحصل الکلام فی هذه الابیات انه اراد بیان دوام
التجلی ودوام نفی الالتباس بوجود نظائر الامثال المرتسمین فی النفس
والحس کما ذکره فحصل فی هذه الابیات ما احصل بقلبها من نظائر الحق
لدوام نفی الالتباس وبوهن فی بیان ذلک لیدسا لک الالتباس التی هی
الحواس من جهة اشتغالها بمثل حضرة المحبوب واذا کانت الحواس مشتغله
بمثال حضرتها لامثال غیرها الذی یمثل الصورة المثالیة المرتسمة فی
النفس بطالع المثالات مثال الصورة الحسنة ومثال الصورة الحزینة
لذلک ساک الالتباس ولا یخفی علی المتفطن ان مراد الناظم بهذه الابیات
ذکر شهود فکره حضرت محبوبه واحصاره وهما یاتیان بنفی الالتباس
بذکر اشتغال اسبابه بتخیل الصورة الوهمیة المطابقة للصورة العلمیة فی النفس

لا بیان اصل مشاهدته فان للعارف مشاهدات روحانیه ومحاضرات
قلبیه ومسامرات سریه جلت عن الافهام والاوهام والکلام فی
التفصیل لا ولیس من باب اللف والنشر ولما کان مشاهد الحسن وسماع
الالحان الحزینة لا سیما من محبوب یورث سکرا هو الحق التوابع السکر قال
م فاعجب من سکری بغیر مدامة واطرب فی سری ومنی طرب بس
عجب میدارم اکنون ازین مستی وسرور وسعت بظهور نصور طرب
کمرا حاصل شده است که من لطا هر حاضر شود وطربناک وجوش می شوم
در باطن وسر خود هم واین جوش طرب من بهم رد ذات منست که نه امری
خارج ذات من اکنون که همه اجزاء واعضاء ظاهر وباطن من درکار آمده
اند وطرب نظرت طربا لکی العین فی الماقی وفیها فی العضاء واظهر سرور
واراد بالسر باطن القلب ای بسبب انی شاهد الحسن هش العقل و
سکر الروح والقلب اسکارا عن شاهد من غیر سکر معهود لعاشق الخمر
من سکری بغیر مدامة لوجود الاسکار واطرب لهذا السکر فی سری وقلبی
لا فی نفسی وطبعی والحال ان طرب هذا اما سوی من قبل الامر حرکی و
صلاح فی شرح هذا البیت الی بیان السکر والعجب والطرب فالسکر کما

مردهش كحصل من استتار نور العقل بغاشية ظلمانية او نورانية اما الغاشية
الظلمانية فهي الكرة مايرة من المعدة متصاعدة نحو الدماغ من مياول
مسكر يمنع نور العقل المنعكس في مراتب القوى الجسمانية والنورانية
من تجلي الذات يعني نور العقل لعلة اشراقها فان النور
كما يستر بالظلمة يستر بنور غالب كنور الكواكب يستر تارة بظلمة السحاب واخرى
بنور الشمس والسكر الحاصل من استتار نور العقل بحجاب ظلماني مذموم لا
يسوغ لاحد تناوله واحد كالمدامة وغيرها لان النفس ح يستر عن
عقال العقل الحاكم عليها بالناس لو عاد وبدع في مراتع الملكة خليعة
العذار ويطرب بالعلائق عن شرك العبودية والاصطياد فكما العقد
حسانة تلك الغاشية واستولت الوجود بنور العقل عاد يعقل الى
النفس بالاعة اشد مما كان واما السكر الحاصل من استتار نور العقل
بنور الذات فمحمود يسوغ لكل سالك ان يجتهد في تحصيله لان الروح
العقل ح يتخلص من عقال العقل الموثق في وادي البورة ويطرب
بالعلائق عن شرك عبودية النفس مطلقا في فضاء الحرية فاما المحجوب والمحجوب
فاستواء شئ غير مقصود واما الطريق مجالة لستر الغمض وسوء مذموم او بعض

بالعلائق

الغيب

الغيب وهو محمود بقوله فالحق من سكري بمورد الله الى آخره اشارة
الى سكر المحمود الموت العجيب من حر ما اول سكر سطوة المحمود في طلة وسده
لا في بعد فانه لم يعسا من امر خارج عنه بل ذاته ولما كان اهتزاز
ملك الحب وارتعاش مفاصل لمشاهدة الروح جمال الذات وجلالها يحكي
رقص العاقل ونقض الساقي بنشاط صحبه قال فرقص قلبي وارتعاش
مفاصلي بتصفيق كالشادي وروحي قينتي بيان بيان من طريق كرامات
از عشق شادات خودم دل من كه اين بعصو صوري است دركوبان اسيرين
رقص است و خلوات ارطب جعان از كواو فراح همل سكند ذاتي
نورندن شدهاى دست من اعادطرب مجون مغني وقوال كه دست مي زنند
وتصفيق ميكند جردم انوا سمالي ارتعاش از انو ضعف وسكر وسود
فراح مي سازند وروح من كه ارشاد آن حضرت در ان ميعني داما
در طرابت كشف مطربه ومعنيه وحكايت وغرايب برحمت من انشا و
انشاد ميكند ورا خوش ميساز ده دهمي بعضي بعضها حرمته
وسد اسد وسدوا ابو سادعي والعبد جعلت اسعار ها للروح
من جهة الحكاية المذكورة ترشدها وعنا الصنف في الاطراف

والمراد من الستر بیان معنی قوله ومنی طوبی ای لما نظرنی شیء خارج علی
المعشوق والمعنی بل بجمالها وصفاتها ای بطرفان امداد وارتعاش المفاصل عند
السماع یکون لمقاومة سطوة الجلال لانها یورث هیبة واهتزاز المفاصل یکون
لموافاة نور الجمال لانه یبعث طربا ولما کان دوام المشاهد یعنی الروح
وجوبه لسعوبها بالمعانی الفارطة وطو القوی المفارطة قال ام وما توجب
سعی بصورتها بل طو القوی بالضعف حتی بصورة سیس و حمته بعض نور
مجموع دیدهای عالی و تعلق و مطالب ترک هلا در هر معانی که بوده
ار معاملات و مجموعها میکرد یعنی نظر بما که در قید و جود و بی بن بود
باطن و سوی بن بدان قید و حرکات ارسال بواسطه ضعف جود بی بود
بوجهات و بقای صفات محو و فنا میکرد بالکلیه که بقای آن محو و
نظر با حرس از جود مود کردن به وصول بکلیت و مقام جمع و احدیت
٥ یع بسوی فعل مستقل یعنی بصورت من الصورة الاخرة و بوت و یتصل
ما فی ٥ ٥ اراد بالسعل الروح و بالمی مراد انها من الحاضرة والله اعلم
والمسامرة و مواصلة ای بمعنی و اصله بصورت حدیث احدی الثانی
فلما اراد بالقوی القوی الحواسة المفارطة و فاعل المحو ضمیر النفس و

وحتی جرت علیه والمعانی بصورت علیه بانها الحول العائد الی النفس ای و ما زالت
سعی سعدی بانوارها و طو القوی الحسانیه بسبب ضعفها عند مطالعتها من اللالوت ت
الی ان صارت مقهوره بحیث لا یسار عنها شیء من القوی و بیان ذلک ان
الروح فی مبدا ارتحال الشهود حریها القوی الطبیعیه الی عالم التنزل باره
مسحب علی الشهود والسماع وکذلک القوی الروحانیه الی عالم الکشف باقوی
علی الحجاب و یعود الی مقام الشهود والخطاب و بصورتها لاحوال الروحانیه
حتی صارت مقهوره عالیه علی القوی الطبیعیه بحیث لا یسار عنها شیء من التوابع
السفلیه الداعیه الی عالم التنزل بها کلما ازدادت قوی ازداد القوی
المفارطه ضعفا حتی محی آثارها و سلب نفوسها و صفاتها مظهر معنیه الروح
علی الکشف بعدما کانت بعیدا عنه کما قال علیه السلام هناک وجدت الکائنات
تکلمت علیها والعوالم مغیبتی بس سل که بعضی من اعلی ان مقام
احدیت جمع مذکور در تکلیت بود و بعضی من اعلی ان مقام هلک
جمع مذکور حال با هم کلی جماد و مکونات و موجودات که اجزای صورت
بعضی سید که با هم یعنی یستند و سوگند مهور دند بواسطه کوالیان ای
دهند و هیچ یک بصورت و صف بیند و حرکات در نظرش بیاند و جود

بحیثیت مانعی من عوارض بوده مقتضای ذات من خود این بود
که هیچ هستی از صفات موجودات در کشف من کلفت حسی مداخلت
نکند و کدورت خود مستوجب گردد ع واو والعون والکال
لما اذا توجهت لکل شیء مارد و بعض واذا انکشفت فکل شیء حجاب و بعض
ثلث العون المعنی وصل هذا واذا ثبت تستقیی واذا ذکرتک ان ذاکر
ما لکنت منی والحجاب لمن احادی او احاد و سوسن فی قوله نسوا الله
فنسیهم فاذکرونی اذکرکم دنیی وهذه فی مقام فوق الروح للصفة المعنوی
کلما کان مانع عن الوصول کالقول الاعراضی بعاهد کل علی ان یعیب علی
وصول المحبوبه والکال ان ذلک العون حاصل من احدع کالف
الکائنات المانعات من الحواس والمحسوسات علی الاعانه والمراد
مداومتها علی الاعانة لان الهی الف فی العهود سبب لیاکدها و سوب
للمداومة والمحافظة والمراد من الحاجتها ان یکون الا لیه مکدر
صفات المحبوبه وهذه الاعانه لیست لحظها دائمة والا لما فارقها بل حصلت
لها عند فوق الروح فی عالم الجمع وهذا معنی قوله والعون منی
لم علل هذه الاعانه بعلمان علامها وهی جمع الجوارح سمعه وصول

المحبوبه

قوله
المحبوبه جمعه کل جزو منه والکلاله عن طلب المسوره دل قولم له
بیجمع بکله کل جارحة بها وسمل جمع کل مست شوه سن مرا حقیقتی آنج
تا جمع کند بحضرت معشوق درین مقام مذکور هر عنصری از من بر منکی
درویی را که در من نهاده باشد و عامل سود این حصت من سرمن
موی و حروی و ذره از ین صورت عنصری مرا دره و حروی همه
را در مقام صعلو نام بیجمع بمعنی والعول من اعراض الکلام ضمنا ع
ای یکب بجموعها کل جارحة منی لالی احدی با سمعی وبصری و دوی وکل
سیء منی و لسمل هذه الجمعیه علی کل منفت شعره منی ولسل المراد ما عده سوه الا
ما عدد مکانه مست شعره فیکون لکل مست شعره مجموع ما لکل جارحة والمراد
هذا الذی ذکره هنه فی العالم الصغیر ما کده من سله فی العالم الکبیر
علی المثل و حرف المثلوه مم و کلیع معا بما لس سما علی ای لم العه
عن الحس سل در معاوضه واقع شود یاید کرده شود هر جا مه جدای
یا که در معان سرح حضرت معشوق بود اعنی هر حالی وصفی که در وقت سلوک
و سیل از سلوک من بدان مبتلی بودم و آن حال وصف با مسار و جدا
سان ما حکم کرد خلع کرده باشد و این خلع هاه جدای بدان وجه

باشد که من بعد از آن تقرر و جدانی را عالم حس شوند و لکن گاهی ازینکه نظر
صحیح آن ملتبس من کمال و صفت جمالات او بوده تکمیل و ست و وصولات
کسب کمال چه کمی من کمیت این مقام مذکور مسرور و طبیعت باشیای همه
صورت پیدا در هوی و بروج و هری و هبا و کشتی و غیرها و انسانی
آن صور تمامها موجودات در بین حال جمالات همان که کمی و بود آن
بعد از بن میرسن حواس و بدنیس این صورت بوده و وجدانی علق اللطیف
و انسان ما دام سود دست چون در بین صورت نطق لوح مانن میکرد از
جهت سیر در معنی و ادراک صدر معشوق در او و اکنون کمی آن از صورت حسی
و از حواس ظاهر سکند و اول آگاه میکرد اند این جوهر جوهر معنی علیها
معنی بود ماهی صح نسبا العاقلة لو او اللاله صد الوجه دائما جمع الکوکب
مثل العقل والاذان و طریعه محاسن الا الکس اعلای بوجه علیها ادراکات
مدرکه بکل واحد منهما صفه من صفات المحبوب و اسماء مل بها کلا ما
یتصله و تحصول هذا الادراک معنی الجمع و لولاه لما اسهل السیر و نشأة
و سن ما ندرکه فکان کل جارحه تجمع سبیلا مخصوصا بادراک مخصوص
واما حصول معنی الجمع کل جزء منه علی ان معنی الجمع مثل الجمعه مقام الکشف

و

والمحکی فیه یکون مقصورا علی ادراک الروح والقلب دون النفس والعالم
فلا یکون شاملا جمیع اوراة الظاهر والباطن وهذه یشمل جمیعها
واما الحلاوة من لبس اللبس ای لبث العراق فاریا سوجات و لا محبوب
بل متصل بک کل المحب بکل المحبوب و بعول لکل کل منها اسم رهی فی | کلّ
کل رهاء سواکر دوی و اللام فی قوله لیجمع متعلق بعیسی و سمّی معلول له
و کل فاعله و ما متعلق والها صفة المحبوبه ای یجمع لوصولها و یسمی
کلیع معطوفان علیه و الالقاء الوجدان والصوف لم العلسل لتاتی
والنسل لاول طرقه العاء اسم معنی العراق و اللبس مالبس ای معاینه
الکائنات علی اعانی لیجمع کل جارحة معنی لوصول المحبوب لو فی و یسمل جمعی
کل جوهر معنی و یجمع محاسن و منها الباسل العراق صح الی الم احد الکو الاس
والعراق عن الغه و محبه و فی هذا القول اشاره منه الی انه محب الذات لا
محب الصفات لا فعال اللذی لحو وصول المحبوب عن وادة و لو به غیر
سعته و لان محب الذات یستوی عنده جمیع الصفات لاستواء الذات | جهات
لها ولا یرید وصفا مخصوصا لعدم ارادته فی ارادة المحبوب کما قیل
ارید وصاله و یرید هجری فاترک ما ارید لما یرید فکان کل حسن

منه في الاعلام عن وجهها والمحبوب بعماه باقل به المسترشد على كشفه لعله
انه ما اطرد المحبوب من صفاتها على سبيل التدليه واهدى لقصه بعدها
اشار الله مجملا حيث قال ليجمع شملي كل جارحه بها يقوله بله لجعل الحس للنفس
راغبا عن الترسم بالالذات توحي الذهب پس آگاه شو ای سالک مسترشد
و بیدار باش از خفت این بادر بلا مونعل حس یعنی حواس خمس را
سوی نفس اعنی جزوی اگر نفس جدا کرد از محسوسات محول بسم واو از
و بوی و مزه و شمل این جا این عمل حواس مزین محسوسات نفس ناطقه
است ما و اول لطه درما ففه شود لی فکری و روحی و حال بود درین ملکه اعلی حس
باید که باشد از جهر علمی که نظر لو درات داننده از اقوال حکماء در کشف
حقیقت مسائل نفس و روح اعنی در ما فند چون دانستی اکنون حاضر
شو مرلوبر این اگر نفس و روح از صورت در می یابند و حواس باشان
نقل میکنند از صور محسوسات که این جمله صور محسوسات را خود هم
نفس پیدا کرده است در عالم حس لاساط افنده ای اوکسب
لنقل الحس ما اداه المحبوب للنفس ولا ماهو ذلك مدرس مل توحی الیه الله
دای سطح عن رده العقل لذلک نقل الحس الی النفس من الاسرار التی

اظهر

اظهر المحبوب للنفس بالاشارة الكلية الى حال كونك جلهم والوحدة عن
الدين والعلم الدينى والشهود الادراك وما هو صورته صورة المحل لمحبوبه
النقل والعقل والبصر الذى يعود الى المحبوب والوحى بشارة لكن بوال جمال العيوب
والوحى به على ضربين لدنى وكسبى فاللدنى ما يلقيه النفس بعده من الوحى مشاهدة
ومشاهدة عند كشف الحجاب ورفع الارتياب والكسبى ما يلقيه بالدرس والتعلم
من اعلام الرواة والعلماء السابق يعلمه الكسبى العلماء الذين تعلموا الوحى
من حضرة الرسالة بعد عن بعد الى الامة ويعلمه الذى الحواس الظاهرة والمعنوى
الباطن يتصل كل منها الى النفس وجامن حضرة الالوهية وسائل النفس ما
تلقى من الوحى بلا واسطة الفرد وما تلقى منه بالوسائط فلذلك قال الاعلى
عن الدرس و بولازم لروحى يتلى ذكر با الروح كلما سرق سحرا منها تمال
و بعد پس سوی روح من بدو می رساند یاد حضرت معشوق با هر کی
هر گاه که در سحر گاه یاد جمال می ورد از حضرت معشوق و ارادین ذکر دات
که نفس مذکور یعنی در هر سحر حضرت معشوق بالمناسبت لطف و سوبان مشاهده
میکند روح من [illegible] و [illegible] جاهد یمعی بالضحی علی ورد و [illegible]
و بعد پس [illegible] می باید کوشش من و روح من انسان [illegible] که چونکه

ذکر حضرت معشوق را یاد می انگیزد کبوتری که بوقت چاشتگاه بر اوراق
و اغصان هر درختی قصه دردی میخواند و سرود می گوید یعنی در آن آواز
کبوتر حضرت معشوق را مشاهده می کند سمع و سامعه من از آن بلند می شود ذکر
الورق و اراد العشق بطریق اللازم علی الملزوم سند مل یسد و هو ایشاد
الشوق م و سم طرفی ان رویه عشیه لاسنایه منها بروق و ابرق
من سن و خوش حس شود چشم من یعنی بوشنایی خوش بیوانه میکند ذکر
حضرت معشوق را در شبانگاهی برقها که کهید و روشنایی بدهد و
بهره آورد چشم من ذکر مذکور زیرا آن برقها از آن حضرت سوی چشم
چشم بآن برقها روشن شود و بآن روشنایی جمال حضرت را در آن بروق
مشاهده میکند و بآن مشاهده منعم میگردد و سبب آنکه گفت العابرق
شبانگاه چه کبوتر در چاشتگاه توجه کنند با جرم خود کبوتر را
چاشتگاه و بروق انشانگاه یاد میگرداند ه ع روت کرباو هو استعاره کرده
کان البروق بروی مما ذکرنا لاهما تذکر صورتها انوار المحبوبه التی
بر آن الکون لم یمکن الا من انوارها و منه معنی لعزه و الکلال قد من
العزه و الکلال حط الابصار من الکلال و قوله لا نسانی الطرف

ه م و سمع ذوق و لمسی اکؤس الشراب اذا لیلا علی ادیرت من کاس
شراب و اقداح و اکواب بر سماعان برحسن ذوق و لمس من ابان حضرت
معشوق عطا میدهد چون دریافت کرده شده شود بر من اقداح و کاسات
یعنی در قدح شرابی میخورم حس ذوق و لمس من از آن بیاد حضرت می آید
و حضرت او را در آن شربت مشاهده و ادراک میکنند ه ع شیخ الذکر له
و ذوق و لمسی مفعولان و اکوس فاعل ه د من قوله لروحی اهدی
و معنی الابیات ای کلما اشتغل حس منی بشیء من المحسوسات و تلذذ به لا
یشتغل الاشتغال به عن ذکر المحبوبه بل یعین علیه و یهدی الی وقت هذه
من هدایاها فکلما شرب ذوقی و ... و هست کمالی من حضرت المحبوبه
اهدی روحها بواسطه نقل السمع الی روحی ذکر المحبوبه فالروح سالم
مریضا و کلما نعت بوط المحبه و الشوق حمامات ورق علی اوراق اشجار
و وقت الضحی للروح متیمعی ان هیجه سمعها لا تبادر کونها تعاکاللذه خفقات
المحبوبه بالشوق و الشوق یعنی بواسطه نقل السمع و کلما لمعت و وقت عشیه من العنان
بروق هوبها علی ان یوت لاسنابها عن المحبوبه ذکرها و اهدت لوامع انوار
عرضها الی بواسطه البصر فاذا ادیرت علی کوس الشراب المتروح للاشباح لیلا

سح ذکر المحبوب دوق لذة وطیب بعوده ظرفه لا بما یذکر الی ذوق کاسات
المحبة المدارة علی اهل الحضرة ولذة سعی بمواصلتهما و عنده هو الشمال
بالتجلی لانه الطف و مع بیت مدة الشمال و یعنی الورود بالتجلی لانه
اجمع و قد یعنی بعد الاطمار و لمعان البروق بالعهد لانها اول وقت
ظهوره و لمعان البروق و ادارة کاسات الشراب بالتجلی لانه التی وقت
کلوا المحبة لمحبوبه و سر بحضرته و آن فی قوله وان بها هاتف و ان روته
مکسوره للشرط و الهاء فی بها ضمیر عائد الی السمع المعاد و عنه لفظا لانه
فاعل مقدم معنی و فی روته و لمخه الی الذکر و فاعل هاتفه یعنی محبوبه الوحی
جمع ورقا ای حمام ورقاء و یعنی و هی لون یضرب الی السواد و الورقة
یسدعی الراوی و المروی و المروی عنه المحبوب و المروی له انا الطرف
و روی فاعل لمخه و لمخه معطوف علیه و اکون منصوب بمعوله و معمول روی
لکون للمحسوس مواکوس انفس و لما کان القلب فی قبول الوحی المنزل علیه من الحضرة
بواسطة رسائل الجوارح و فی ادائه الی قوی النفس الجوارح باطنا کبر فی
قبول الوحی و ادائه الی امنه ظاهرا قال رح و توجیه قلبی للجوارح باطنا بما
ما رسل الجوارح ادت نفس و دلم برساند در حضرت معشوق را التوای

من در حال بطون یا رسائل الوسطه ظاهر ایج رسولان جوارح و للفضایل حس
می رسانند یعنی از محسوسات انچه ظاهر اعضا و جوارح بدل من برسانند
دل من در ان محسوسات و اثار ظاهر اسا ان حضرت معشوق را مشاهده میکند
و هوای باطنی را نیز از ان حضرت و مشاهده او یاد می دهد تا حکمی ظاهر
و باطن مرا آن حضرت و یاد او و وحی کرد و یاد ی شهود او از ظاهر باطن
می رود و آن باطن بظاهر می آید چنانکه در ان ابیات سابق گفته شد و
بطالو مثالش حاصل میشود و قوله علی توحی الو کرو کنی بالجوارح عما للروح
من الصفات الباطنة التی هی کالحواس الظاهرة الموصلة الی النفس مدرکاتها
و ذلک کالفهم و الادراک و مثله و رسل الجوارح هی ما فیه مما یوجد بالجوارح
مبدی الفکر ظاهرا الی النفس موصلة القلب باطنا الی الروح و المراد
بالنفس حال فکره و المراد بالروح حال فی وحده ماخوذ من قوله تو
و نحیه من توحی و الهاء فی توحیه ضمیر المذکر و هی المفعول الاول
لتوحی و فاعله علی و مفعوله الثانی للجوارح و الباء فی بظاهر یعنی مع
و ما موصوله ای و توحی علی ذکر المحبوب الی الجوارح التی هی القوی الباطنة
من المفکرة و الذاکرة و الواهمة و العاقلة الکاملة باطنا علی و هو ظاهر المعنی

اوبه رسل الجوارح الیه والمراد ان العلة اذا ادرکت الحواس الظاهرة ذکر
المحبوب الیه ظاهرا او وجاه الی الحواس الباطنة وباطنا مع ظاهر ما ادته
الیه رسل الجوارح بطرایق المثالات ولولا ایکا العلة لما رسم فی الجوارح
الباطنة صورة المحبوب بمثاله المثالات المذکوران وسمع الشمس واما
فلما الکامل فی بطاهر بمعنی مع لسان المعلوم المستعم منه ان ایکا العلة فی العوی
الباطنة مع اداء رسالة الجوارح الیه ذکر المحبوب حاصل فی وجود واحد وما
وقع من کلامه المعرض مثل واحد من بیان حاله فی السماع لمشهد قاعده
کله یکفی علی مو فیما حاله السماع عاد الی اتمام ذلک البیان واحضر احد
عن احضار اناه کما السهو وشهود بالذات والصفات بکلیة الوجود
بعوالم ویحضر فی الجمع من باسمائها سلا ما شهد با عند السماع تجلی بس
وانکس که سنو مجتمع اند و با آن عملها می سوانند و باغ میکویند نام حضرت
معشوق مرا ساده مید هد و با آن واسطه مرا در حضرت جمع واحد
که مجمع اسمای اوست حاضر میکردانند تا من در ان حضرت نزد آن
سماع همگی ظاهر و باطن خود مشاهد. جمال آن حضرت میکنم و باین
ملند وطرتناک مشوم فانه الجمع جمع المدرکات المذکوره وهذا بعده

قابهذا

ما شهد با عند ذلک السماع تجلی ذاتی لما یستعلی باستعمال جمیع قواه السمعی
ظاهرا عن شاهد الذات الاراده والصفات العلیه با قتال الحضرات بشهد
والسطالی وسط الجمع ای اهل السماع مرشدا باسم المحبوب کما حضر شهود داعیا
وکامع وجود صفاتها ما شهد با عند السماع محلا او انه ظاهره وباطنه
وذلک لانه حج کما شهد الذات والصفات بوجه وعلة مجرده عن ملابسه
الکون شهد باسه وحده بلبسه ملابس الکون فیکون شاهدا لها
لکنه لا محلق دره منه علی الشهود بما شاتل حیث کادت حرارته عند السماع
وسو کرر الروح الی عالم الجسد وصولس الی عالم الطیفه فتوله نسیج موبها
الیه روح وسطح المستوی بها کصول الارات الله بس بس قصد سکند روح
من سوی بالای عالم بح که هر روح مسموح وتحت بده من یوحی ازان عالم
معین شده است وشکلی وصورتی اسبا مصاف آمده اند اعلی روح
من عالم ومرکز وحقیقت خود مثل وبوده سکند واین صورت عنصری
من که سطر احمالا حقیقت شنت وادا صاد فادا سوته او مراد مسل
سکند سوی هم راد خوش درین عالم حال خود سعی موای مراحی حکم
شقت مراث ن عهدی که ا روماث ان مرسد سعی وان سماع وحضور

در مقام جمع روح و مزاج از حضرت دوست اثری می‌یابد روح از
عالم وحدت وجود و نفس و مزاج از عالم کثرت علم علویاته که هر دو
کلی یک دانند پس این اثر هر یک را از این روح و مزاج و مرکز و عالم
خودی کشد تا هر یک بکمال مشاهده حضرت دوست در آن مرکز خود
ملتذ شود روح مشاهده کثرت در عین وحدت و نفس مشاهده وحدت
در عین کثرت محسوسات و از این جهت مجاذبه و کشش و کشاکشی در میان
هوای مزاجی و روحانی پیدا می‌شود هـ ع سما الیه ای صعد الاول
السامی و قوله بها ای بالذات العلیة المحبوبة و هو متعلق له ما ذا اشتد و
محبوبه من روحی و هو الفعل لا بواسطة الی ارواحه ای دلیل مقصد روحی
نحو سما الذات التی هی من روحه هی فی کل انسان و هو الی بریح سطوی
المسمی بالروح یعنی یمیل الی الروح العالیة و هوی الطبیعة المعبر عنها بالمزاج
البدن یحدث بکل جزء منه الی طرف مخالف الاول و مطلقا الی الکره و الانقطاع
الانکشاف الی شیء اعلی کان او ادنی یؤدی بالنقصان و الفرقة حیث
بین الجاذب و المجذوب یوجب الوجع و هم العاشقین فی حالة بعوله
فی مجذوب السماوات الله و بیع الروح فی کل هذه سلسلة هجری از بین

مجذوب

مجذوب است سوی حضرت معشوق و اطلاق او و آن روح منست
و روحانیت هر قوی و عضوی از این صور عنصری من و باطنی
از من جدا است و سوی عالم اضافت وجود من و تعیین او و آن
مزاج و آن صورت است و ظاهر قوی و عضوی از او و کشاکش جان
کند است در هر جزء که هست ظاهر عضوی و قوی در میان صورت روحانیه
او واقع می‌شود که روحانیت هر یک میخواهد که از جسمانیت مشوق بود و هر یک
بمرکز و عالم خود باز گردد و در آن مرکز حقیقت بشهود حضرت دوست
مشغول گردد و چون بکمال هر یک با این حالت یکدیگر متعلق بود لاجرم از میان
میان ایشان قوی شده است و از آن جهت شده از آن معارف و کشاکش
تا انسان هر سه ساده شد در حال کشش در وی ترک محسوس طبیعی هـ ع
النوع الاول یعنی الطلوع و الثانیة یعنی مجازعها للبت عند المفارقة
فاضاف الاول الی الثانیة اضافة المسبب و المعنی بی اجدها فی کل هذه انا
مجذوب بها بین حداکا دم بین روح و جسم کما کان من نزع بعد عند
الموت هـ د النوع الاول من نزع الروح و الثانیة یعنی الجذب و
المصری السما المحبوبة و فی الله للجاذب ای و هی مجذوب الی المحبوب و جاذب

الی نفسه والمجذوب هو الروح یجذب الی الروح الذات مره والی القلب
اخری والقلب یجذب الی الروح تارة والی النفس اخری والنفس یجذب
الی القلب تاره والی الطبیعة اخری والطبیعة یجذب الی النفس لا غیر و
الجاذب هو الذات یجذب الروح الیها والروح یجذب القلب الیها و
القلب یجذب الروح الیه تاره والنفس اخری والنفس یجذب القلب الیها
تاره والطبیعة اخری والطبیعة یجذب النفس الیها فالذات جاذبة من الطرف
الاعلی غیر مجذوبة والطبیعة جاذبة من الاسفل مجذوبة الی الاعلی والروح
جاذبة الی الاعلی مجذوبة الی الطرفین والقلب مجذوب الی الطرفین
جاذب الیها والنفس کذلک وکل واحد من هذه الاجزاء داخل فی حقیقة
الانسان فیکون کل واحد من المجذوب والجاذب جزوا منه کما قال
لی مجذوب الیها وجاذب الیه وفی کل جذبة من جذبات احوله اثر
سیع الروح کما اشار الله بقوله ونفخ الروح فی کل جذبة ای نفخ
الروح لا اجل الجذب حاصل وفی کل جذبة فیکون حرکاته فی السلوک
لذلک والحرکة الی الذات لهو بعضها الی بعض منه لا الی غیر حقیقة
یذکر حقیقة بالخطاب الازلی کما قال وما ذاک الا ان یعنی یذکرت

حقیقتها

حقیقتها فی نفسها حین اوجب سین وانکها لیس سبب الا انک
درین حال وقت که از حضرت ذات معشوق خطاب مجون وحی در محل
ان سو واو اسمی سوح ی پیدس بوح من حقیقت وباطن خود را
که وحدت وجود ست ازان حضرت ذات معین شده یاد آورد
درین ابیات اردکاس مر اذش اوجب هاکه والدی بعث محمد بیده
هو ای ذاک النجادت وحقیقتها ای ماعد طرف ومواله من نحسها ارنعس الجسد
اوجب کن وکان لس کل یکون ه ذا ارادنا النفل للذات والجسد و
النفس فی سها کمل العود الی النفس والی الصورة وکذا النیفری واوجب
ای ولیس ذاک الالحداث الا ان ذاتی یذکرت حقیقتها من ذاتها ومن ذات
المحبوبة حین اوجب الیها فی صوره سد والمعنی و ذکرها بالعهود العهد
بالخطاب الازلی وسوقها الدائم قال محبت للمحبوب الخطاب یریح
الزاب وکل احد بان سمی من بعد بره اسلاف الی محبوب المحبة
وقف بروطها بریح الزاب وبعد هایه وکل واحد من المقتضای ومولی
احد بعام روحی بس بوح من مشتاق وصل پاک شد درین عالم حال
که صورت عنصری من او محصل شده است روحی و حروی ازوست

واین صورت عنصری حاکی من صریح اعنی جامع وفاضلات بیان
وحدت روح وکثرت قوای نفس وقوای نفس ومزاج وسوی تشلیس این
بود که در عالم وحدت خود خطاب مجرد از ماده حرف وصوت شنود
پس بعد تعلق کرد از این عالم کثرت وقوای مکثر مزاجی وهر یک از این
قوی واعضا زمامهای او گرفته بودند وبا او پست نموده لاجرم درمیان
قصد او بعالم وحدت خود نسیان وحدت قوای مزاجی دامان تعلق ابد
کشاکش همچون حالت روح عند الموت واقع می شود من درین طور حسی وسوق
از روح در سماع بسوی عالم وحدت میلی می شد وسالی مستمایند در عالم حس
هیج کرد اولی وهی الآن صریح المراد بعد الخطاب الاول ونغم متنه
کرد خطاب الحق لا ان المسئلة لکون فانه مسموع بمقلوب من اصوات النغمات
ولی للمصاحب من طل المدعات ارادانه هذا الی سماع مجرد وانصاحر ان
صور السادی ما بهما کان مذکر الخطاب الاول بجاطیه بکن وکان
ملماند کور یعنی ذلک حسب الی کرد هذا الخطاب المسموع الان بعود خطابا
بعو حرف وصوت والآلات بشریه وهذا الکهف اما فی صریح المراد وکل
شیٔ فلا احد معنی بعان وتمام محصل النجاذب والمرح وسمی الحکم بذ خا لانه

لانه جامع بین الوحدة والکثرة واللطیف والکثیف والباقی والفانی نعم
حرب مثالا لما الحس بعال وعکس السه دالعکا فی صریح المراد
بمعنی فی وهی متعلقه بکان مقدرة عن الضمیر حسب ای فاسا فر دلیلا
الکاسه صریح المراد الی کرد الخطاب الازلی ای وصول الذات المطلقة الداعی
عن خطاب النفس الداعی الی عالم الطبیعة کانه صریح المراد والحال ان
کل واحد من ای ذی العلوی والسفلی احدا من بعد هذا الملکی
وذاک خلع واحوال کما قیل سمی یا من خلع وعدام الهوی والی واما
مختلفان ولا نصل البعد الی معلم کرد الخطاب الا اذا هیج من صریح المراد
ولهذا تهیم طائر روحه عند السماع ای یطیر الی ذکر الازلی وذکر معصق العالم
حتی یکن بعد کثرة حرکاته وساله ونصاب صداحه فی السماع حال الولید
المسموع المسدود بمعاط فی المهد شاعله فیناج بصوت حزین وبذکره لذه
مساغاته حلاوة الخطاب الازلی والعهد الاولی حتی اذا تهیم روحه بالطرب ان
الی وطنه الاول وسکنه من بسه محرکه فی المهد فلذلک قال ثم وسکه
عن نشأ الولید وان نشا طعد ابا ابهام کوحی وقطعه پس وخبر دهد
ترا از حال من در سماع و وجد من از آن آواز خوش ونغمات

و از حرکت و رقص مرد در سماع آن کودک نور ادراک کند فهم نماید
چون سالک شود که بواسطهٔ الهامی که از حضرت اعلی بوی می‌رسد و سرّ غیب
می‌فهمی که از آن آوازها در بادیه می‌کنند در وقت سماعات انسان که آن الهام
و فطنت آن پسر وحی می‌نامند که سالک واصل بود در آنک بطریقه
و عقل و تصور او از آن نوع وحی هیچ شعور و آگاهی ندارد نوعی مصادف است الالهام
القاء الشیء فی القلب و ذلک لا یکون الا من جهة الحق و الملأ الاعلی و هو
من الوحی والوحی علی ضروب اعلاها سماع کلام الله بلا واسطة کما کان
موسی علیه السلام ثم بواسطة ملک فی صورة معینة او غیره ثم الالهام
المسمی بالعلم اللدنی والالقاء شروع الی الملک بالالهام و فطنة کوحی
الی النبی صلی الله علیه وسلم ف دای و حرکت امری فی السماع الطفل
الصغیر بطریق الالهام نسبة الوحی الی الله او بطریق فطنة و کما
وکذا انتباه الولد عن شأنه فی السماع معوله و ان نسبناه بعدا نعمی
کل واحد ولد یکون هکذا حال صورة هو آو سا بعد ذلک بلیدا
او بلیدا و اسناد الانتباه الی الولد مجاز لا بل اسناد الفعل
الی الله اذ الملقی الحقیقی هو الله و نسبه الا انسان بطریق الوحی و

الاولیاء

والاولیاء بطریق الالهام والعقلاء بطریق الفطنة والوحی لا یکون الا
عند کشف الحجاب و هو قسمان وحی بلا واسطة من غیر واسطة و وحی ما
بواسطة ارسال الملک والالهام یکون من وراء حجاب و کون الاخبار
بطریق الفطنة الا ان حجاب الفطنة غلیظ لا سیما آن له من وراء کل
شیء و حجاب الملهم رقیق یستتر من ورائه نور العین و لذلک سمیه
بوحی علی صفة التکبر ای نوع منه و هو وحی بلا یدیه اهتمامی و عدم
ارسال الملک فی کل منهما وجود العین و قوله تو و ما کان لبشر ان
یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب او یرسل رسولا فیوحی باذنه — رسولا
ینطبق علی ما ذکرنا من درجات الانبیاء و هم فالهم اذا ان من شد
التقاط و جس فی بساط ال سبح اوراط کسی بس چون شالد
آن طفل بعد از رسیدن بگهواره و فریاد کند ابر سوق
وصل و شاد شوی که تا دل و بود آن اندوهی که بوی رسیده است از
او او آنچه ان سد و بعد که بود دست و پای او بست تزا الشغف — سنجی بدر
و هو الست لا بعده م علی کل کلا اصابه وصفی
لمن عاه کالمستمتع الی الطفل تحسن کند شود سوار بر بعی دابه

او با آوازی نازک و صوتی و نغمگی خنک بنوازند و با وی گویند
پس هر چیزی که گفتی که از آن شد و قند نوی رسیده است از خود
مستلذ و از او فراموش کنند و از آن ناله و فریاد خاموش شود و بکمال
سوی آواز گوش نهد و آن سخن را اصغا کند چون طفلی که از جهت
سماع سخن بزرگی و ادراک آن خاموش شده باشد و اصغا کرده
ه م و سبب الخطب حلو خطابه و لا کره کوی عهود قدیمه پس
فراموش کرد الست بوسن طفل خطاب بزرگ و نوازش آن نوازنده است
در طلعت از عظیم اعنی شد و قد عظم نعیم و یاد دهد سر و حال
این طفل را آن نوازش او و لصوت رحیم از سر عهد قدیم چون عهد
الست و غیره و لی العهد حسب بعطره و علم بطری او و بهو نجحت
مدراکم نشده است لا جرم حالش ان نوازش لطف از اسعال
سد سر عالم برکت مشغول می شود و بعالم ساطت روی می نهد و
پای از عالم قطری آن عهود سابق را یاد می آورد الهی الی و اصل
الخطب مصدر کالمخاطبه و هو المراجعه فی الکلام و منه الخطبه
سمی الا ان لعظم خطابا لانه ذکر قد الکلام ه ۵ من قوله اذا

اذا ان الی قوله و سبب الامان الفاظ بور شده اعضاء الولد المناغاه
بکلمات الصبی مما یسره و یحدث من الکلام و الکل و الکلال الشغف و الاصغار
الی الشی له سوا الملل بالسمع نحوه و السکوت الانصات السکوت للاستماع و صف
الولد بهذه الاوصاف و لسان و حالهما له بلقه و من نوعه فی السماع
الی کلام المناغاه نوح کون الولد اذا ان من سعد الالفاظ و حتی الی
نوح کریمه ملحوبه کل ما اصابه من الکرب و یصغی الی المعانی مثل سمع الی
المتکلم و سبب ملاق خطاب المناغی مراده خطابی داهیه و تذکره ما هو
روحه معنی مجبوره اذا اهد علیه العهود القدیمه فکذلک یوح قول السالک
کره روح المحبوس فی و مانی السعی مبلوءه کل هم اصابه و عمل سمعه نحو الکلام
و سبب ملاق خطابه مران کونه الی ذلک من بدایع الروح و لتعشق و تذکره
ما هو سمع المحبوب اذا اهد علیه المساق حسب خاطب العموم فقال الست بربکم
قالوا بلی و لو ادی هذا المعنی قول حسد بعد الاحسن سبل عن کمحص و قوله لکل
صوت و طاله بکاره فاذا سمع صوتا موزونا ما طربه فلوح لعدد به حرکات
خرمعاده فقال لما خاطب الکونی کانه یوم المساق ذرات آدم علیه السلام
لعب ملاق ذلک الخطاب و عذوبته فی مسامع ارواحهم لا جرم انهم اذا

سمعوا صوتا طيبا تذكروا احداق ذلك الخطاب طربت ثم الحركات الى
المعاد شوقا وطربا ولما كان سماع الولد ورقصه لذلك بدنا
عن البعض كلوح مما ... من سوال السعد والرد ماهو ماعن حجة حال
سماع الواجدين ورقصهم لذلك ها انهم كالة المرى عن العرج وقال
ولعزو من حال السماع كالة مست للرقص اسعار النقيضة پس
واين هول با اين حال كه بعد شد بالى رقص و بعلا صريح مكند از
حال سماع و حقيقت حى او وارد وجد اهل سماع و حركت انسانى
بالا باز شود و رقص او بغشى بعض ارواح كرده اند بعض طالان
اين حال كه الروح بعض آن مندفع مى شود ارواكه چون آن
بعينه كه هو ربيح كمالى بسيده است و هيچ حال بر او ملبس شد مى
سازند كه با وآرى و [illegible] كه مقاسعت بات و علائك ظل و حد ان است
او دار روحى و انسى حاصل شود با باستعمال سماع از اين بعد تحملا
را و اهى مسكند و بعنى خود با ادراك آن گوش و هوش مى نهد
و بواسطه حركت جيدكه سد و رقص اهل كامليت مى سازند كه اين طفل
باسا مدرس طربوا و بى سنا ابد كه لعنى به لطائف كمالات و شرف

الذى

فى

حالات شروبات شد و كلمه كلوح كه رو بامسا و هيئات وجد لا محلى
نمايند اين نصاب و علائك كه الاول موروثى دران صور يا آب
است و بعدم بعلا و حصلا ادراك ان وكى كه منصت باان يصل او
ستانو شود و از علم كثرت احوال جامد و آنجا ست طلال تعالم و
كماند و حكم مطالو گاديت روح و مزاج و وصل بر نگ مركوه و اين بيان
همان كه ادراك تسوى بالا و در صورت او بر حركت ابتدا اندا بنوعى
بر سيم پس بر دون ابتدا و انتها را گى دورى حسن كنند و لقوى
ترك علائق و قطع عوائق دست و كمند كهسور و بن رحمن طرب مى جهانند
پس اگر وصل و رقص بعض در حق صاحب حال بر كمال محمل مايديل الشوق
درين دو بيت تمام مسل طمل مذكور است كه از وصل بواعات رقص
مصور است ه اى با سعدى رقص [illegible] كان على هذا السماع المجرد
و المسهور الروحى بعض فى الطفل اشعار السعدى فالى و كيف الوالد
عن حال سماع الواجدين [illegible] حاله و قلت اشعار السعدى المنسوب الى الرقص
و فى هذا اشارة الى قول بعض الصوفية الرقص بعض [illegible] هذا الكلام
لو اراد الصوفية بالرقص [illegible] حركة الواقص [illegible] حق

السهو واظهار الحال بصريح المقال ولعله اراد بقوله الرقص بعض الی
الرقص فی السماع بشئ لوجود حال غیر مستقیم علی الطریق وسمع الذاکر
من ذکره او مشاهد. وذلک بعض لا یرتاح لو دل لوجود السلوک وعلم
الکون فی مقام المشاهد. کما قال الحصری ما ادون حال من یحتاج الی
مزعج یزعجه قال م اذا نام شوقا بالمناجی وهم ان یطیر الی
اوطانه الاولیة پس چون این طفل باواز این نوازنده وحکم
صورت او ساکن می شود از جهت شوق نفس جزوی او بسوی عالم
کلست چون کس حکم این عالم مطوی کرد او هم راحت و قصد کند
این نفس جزوی او پرواز کند بسوی اوطان و مقامات اولین
و کلیت او در عالم نفوس و ارواح و معالی بعد این بیت هم
شرطت و حواس بیت انبیده م ساکن بالتحریک و هو مهده اذا
ماله الذی مهد به مرت پس ساکن گردانیده شود
از ان قلق و اضطراب طفل طیران تمهید او مرکز خود بواسطه تحریک
گهواره اش ازما در و دایه ان گهواره او رامی جنبانند پس ارامش
و سکون ما که تحریک مهد ماندان طفل دلیلست بر صحت بعض وجد می
رقص

بعض از و اکنون در بیت چهارست آمده دیگران عادت میکنند که در حال
وجد سماع نفس و مزاج و احوال واقع می شود و گریه و تغنی مشابه حال
کنند که بوی از ان می رسد. ذا السن ای اذا نام الولید و اضطراب
شوقا الی حرکته الاهل و وطنه الاول بسبب سماعه المناجی و هم طایر
روحه ان یطیر الی مسکنه الاصلی و ذکره الاول بعد انتهی من یرید الی
المهد یسکن بسبب التحریک من قلقه و همه بالطیران و هو المقصود من ایراد
هذا المعنی اشار الی ان الرقص و الحرکة فی السماع و ذلک ان الروح الساع
هم عند السماع بان یرجع الی وطنه المالوف و یعارض الشغل العائق تحرک
بدا لحال و سکنه ما هم به بسبب التحریک الی حلولها فی الحال الموضع المعلوم ذلک
بعد سواله العلم و ما وقع من شکل حاله و سبه کحال الولید بعد عمل
احد و سو ما انا فی حالة السماع حال من یرید سلک المیرف لنفرح روحه و تو فی
نفسه و قال م و حدث بوجد احری شدد کره ما تحرک ان او یامل
حقت پس من با نام و ادراک کردم بواسطه وجد مرا حصل ایا
که کننده و غلبه کننده بود بر ضعف نفس و روح من و او حالت
انسان در وقتی که حقیقت وجود مرا با حضرت اطلاق و وحدت

صفتی خودش می‌آمد بوساطت و تمامیت وحدت و علامتی که
در بر سن و لحن صوت و آن خوانی را معنی صوت و الحانی صاحب
ملاحظت و وجد در اصطلاح قوم عبارت طلب این وجود معنایست
در حضرت اطلاق خودش را بواسطه اسما و نمو کثرت اوصاف و احکام
تسلی و استمالتی و این طلب بسبب تجرد و اعراض خودش را
از قید حکم کثرت مرات اکنون بر وحدت او غالب بود و چون
این معنی ملکه شود او را و وجود عبادت کنند اکنون چون صوتی
شود بدون معنی لطیف موزون بسمع می‌رسد حکم وحدت و علامت
بر صورت و معنی بر احکام و اوصاف کثرت و اکوان دانسته و معلوم
می‌گرداند و در آن غلبه حکم وحدت وجود در دل باز می‌شود که
همگی واحد او وی گردد مضمحل حکم توجه بعالم خودش و کثرت
دیگر علم تمکنش از این معانی که فرو گیرنده و غلبه کشنده
است و نیز مزاج او در آن سماع وجد می‌یابد و هو المراد
بقوله وجدت اجبی لو جدار بیک چون بحکم نسبت حکم میدان عظیم حکمت
والله یعلم و کلمه حضرت اطلاق ابع لیه میرسد میشود از این حیثیت

واحد در آن وجد کرمی و شوقی عظیم در سوادوم بعلم می‌یابد که او را فرو
گیرد و سلک درمی آورد و آن بعبارت و شمات را موجب ابیات شیخ ابو علی
الوجد آمد و صعق با لا کان و نور و جدا لی من الحادیه ه م کالکحد
المکروب می‌رد اما به اذا طاله رسل المعانا بوقت بیس محنا که الکسل
کرو کشش ملکی درآورده است و کار رو به تحت کرده در کسلان و جدا
کردن حالش از بعض در وجود کرا می‌یابد در آن وقت که بهولانی حق
از او شکال که بو مرکها و تعیین جاها سو کنند بر دل مکروب
حاضر آمده باشند و موبیت چون امانت حال وی می‌کشد المکروب همینا
اما من قولهم کرب العراد اشتد علیه و اما من قولهم کربت الفقد علیه
اذا ضیقه یعنی الحسن در حال سماع و وجد خود گم کرده و شدت اندوهی
در خود می‌یابم بجهت آنکه این وجود مضاف در مراتب حضرت اطلاق
خودش الکاهی می‌یابد که وقصد توجه و وصول بدان حضرت میکند
شود و مخالفات احکام مظاهر مزاجی و ملابسات تحصیل توجه
و وصول مانع می‌آمد و آن سبب کرده و شده از آن عدم تمکن
از توجه و وصول لوی قائم می‌شود و با جمیعت بر من بدا می‌آمد اکنون

این حال مشابه حال کسیست که در وقت نزع و سکره
مرگ ارواح ملائکه که موکلند بر قبض روح بر وی پیدا می‌شوند
و بحکم مناسبت لذات عالم و نزع واو . و اگر سعید باشد برو
وحدت کنند والالذات و صاحات پیش او حضور کرده ایند تا نفس
او را بکمالات و لذات بهم کنند علمی و اهم کمالات سفلی و حواس جسمانی
کر این لذات و کمالات و انسان کسب کرده است سفلی و سوی حاصل
می آید و مواد طبیعی که صاف و حق انسانی اعلی نفس مشغول بود و
تحصیل صحبت کمالات و لذات و انسان را رسیده جنگ در وی می بیند
و او را گاه بسوی بالا و لحوق ملا اعلی میل قوی می شود و گاه بلاد
قوی اعضا و صادر دنیا السعادت می کرد و کاری که نسبتی
دران میان واقع می شود و از عدم وصول مطلوب و لحوق مخصوص
کوشد و شدت اندوه می رود و ندامی آید سعیدا و شقیا قدح اولاد
ما کرده من الراحه بالسوی بعد الموت لاقد فانه قد مع الجسم و بعده
مع الروح و الکل متصل و متعلقه بقوله قدا القد ای من کفا لهما منشلا
الی الجسم الذی به کان ظهورها الی الوجود و ذلک موته الطبیعی و رقی

کرد انده

نوف للمبادی العلیه و هی و لی فیه و ذلک موته الارادی و در السابقین
المحترزین و العبد یحل و تنح الصوت من قبل الشمانا منهم الملائکه المرسلون
لیتصل الارواح کما قال سبحانه حتی اذا جاء احدکم الموت توفته رسلنا
ای اماته یتصل الروح بغی کلما حرالنسا لعطا القرآن و در به صوته
الطیب الموزون ای یعلی العبد باکابه الکربه و دل اکرم حضر المحبوبه
و احده الوصل بکاد مریع روحی سوقا الی تلک الحضرة و الی موجبه
الارواح الحاضره بها و هذا حج نسبت ذلک الوجد الماخذ بمجامع
روحی عند ذکر المحبوبه الکاصل بواسطه حرکات او لحوق صفت حال مثل حال له
بعدها صاحب نزع روحه بوفد الملائکه المرسله لیتعلق الارواح ثم
حال هم تواجد کردن و سماع بوده کرده و هذا السماع بعد و سس
بس ان نامنده سلوک و کی اشتیاق از جهت معارف و میان حال تن
در وقت دال مرگ طبیعی سوی لت بهم تعالی نحو انکی است که
سکی و یحی رسیده است سر او ست حالت و هذا جهت اشتیاق
میل بسوی لمعان ملا اعلی و جهت ایما حسی قدم قدا العه بر رفت الی
است به و روحی بلطف للمبادی العلیه پس بس ان یکی اعلی کی که در نزع

الوجد

الکرب فی وقت

وسکرات سوت اعادهات او رنو وشعو و مائل می شود بسوی
این مطرش که بدو سداشده است و کمالات با اسعا لدنش بواسطه
او ظاهر و میسر گشته اعنی مزاج و هوای مزاجی ره کا که ظهور نفس
ناطقه در عالم حس بصورت بدن بر بعض مزاج موقوف است با آنکه
نفس ناطقه هر شخصی را در عالم ارواح حبی آن عالم تعین و تحقق
هست و هذا وجود که الی ماعدت واین ذات من دران حال
وحدتی کرد و بالا رفت بالکهرات ابتدا جسمی که مبادی بنزول عالم و
هعالو او شد الرجه فی الاصل کالدره لکن الله تعالی اعتبارا
لحواله الشی والدرة بجمعه والروق الجسم بمعادلة الصفا وفی النفس
بمعادلة الکوع والعقوه وقال رضی الله عنه ماعدت ٥ السنین
کست بعدد السنین بحصله تعالی السمه عن وجه کمال الشاهدین حاله
فی السماع وقال المکروب عند تنبع روحه الی مسألتها ولما تکون صاحب
السماع المعروف بواحد کثیر تعالی السوق المورث الی مفارقة بین العالم
مثل صاحب السماع المعروف بمکروب بعضلا سعادة الی رجعة من
الارواح المجرده عن علایق الهوائی والارادیه ودوجاء الشاهدین ان

واهدا

واهدا الکرب المسابقة الیه بدا مال بعینه عند السریع الی مطرب به وهو السبیل
وروحی الذی هو مکروب الوحده مالت الی الارواح العلویه الی هی المبادی
العلیه وسبقت الیها فکل منهما سابقه للاخری انه مکروب بوجود مبادی الی
کونه وبعده عنه و غرضا له من حیث انه واهدا الکرب مائل الی اللذات
السفلی وروحی مائل الی مواطن الارواح العلویة کما هو اهدا الکرب مکروب
الوحده اسارة الی بدن وروح السابقه فی المشاهده و لما کانت الروح ملقی العطف
والشفقة وهو سقطی معنی المثل هذا ما ذکره وقال رضی الله عنه ماعدت وعبر
عن الارواح والعقول والنفوس المجرده بالمعادی لانها معادی المعرفات
فی عالم الکرب ولا فرع من حالة فی السماع بعد ما ان معامه فی عالم الوحدة
رجع الی الیسر الی معامه فی الوصول و قال ام وما ت لطی الاتصال کشت له
ساتی
رجعت و حال منه روحی بر فت بسوی دروازه عالم اتحاد که آن دروازه
درگرفتن اتصال گاهی و معاملت که وصال است و سوی آن دو کامکی
واصل و موصول الله در وجهات ماشد و آن اول مقام اتحاد است که دافع
حکم دولت بالکلیه آن دروازه اول عالم اتحاد روح من بمعنی
کرده و بالا رفت چه صورتش هم نکته معنی شده و ظاهرش حکم باطنش گرفته

انت قه ع المعنى ان الحاصل لى من الوصل لم يكن فى ورطة بل خطوة
واحدة وكانت ما ما لا سير لها حد حتى بل ما ما وجد خطوة لم سوى
بعد من الوصل وسبب الاتيان الى التخطى بمعنى ادل التخطى وقوله وما تخطى
مبتدأ وخبر اتصال وقوله عنه اى عن الوقت وسير السبيل الى غاية و
لم يصل على البرى الثاني دخطوة كما ورده والسبل الاولى فى تخطى من نفس
الكلمة والثانية بان المتكلم اخص الاولى فيهما واتصالى مفعول له وما
مبتدأ خبره روحى بروحه اى كما كان ورى عن اتصالى بروحه روحى
الى حدث الاتحاد وصال معنا لم سبق لى شئ من ذات او صفة او فعل
مستور الى التحى من مقام الوصول بخطوة اتصال فانى بذات المحبوب و
بروحه روحى عن حجاب تخطى اتصال اى عن مقام نسبة ذلك التخطى الى و
استعار لمعنى الحجاب لفظ الباب لان الباب حجاب ثم قال ع على البرى ث
كان لو بر قصده كملى فلى كيد صدق عزم سبيل بعده من كان
كما قصد ذلك الباب و وقف سبيل قصدى و ولوج فلم تركه تركت صدق
عزم صحيح على البرى كمن ساعده اياى حتى يصل اليه فالكاف فى قوله كملى
زائدة هر كس بكمال استعداد خود بايد كه اعتبار قصد ان باب و قصى

مان صات اعنى صفت مقام الكاد كفته سبيل تعمق وقصد من سبيل حوى باد
كه ماى در ركاب تركيب طبعى بلست در رت كه او را باشد در افكند
و نو اعنى بكمال اعتقاد وحسن اهتدا روا نشود ما تركى كافى ازان نعمى
رسد اين بيت ما دو بيت آينده بر مان ارشادى كونده ذا البرما
نعى سن رسم السنى والبرمه والبرمه ما نعا على الدليل وكما له فرحص
والصرى وقصده عاد الى الباب والكاف فى كملى زائدة اى من كان كمار
قصد ذلك الباب والتجاوز عنه مثلى بركة صدق عزمه وقطع منازل
طريق الوصول بصدق لاجتهاد ذا السوى على البرى وسوطى عليه لم احبر
عن كا ورد الطريق وسعادة ومره باصل ولوج هذا الباب وكاوره الى الحجاب
فعال ام وكم لحه قد خضت بيل ولوحه مطر المعنى ما نال منها سعة كس ولى
سا سعط موج درمانه دريا كى ايا مان لحضو و موقت كه ميج دران
غوطه خورده ام و ازان الحرام كردن وحط عام بو كرفته بس اردر آمد
دران دروازه كه كفتم كه در وصول بدان دروازه خود را نتوانستى
اعمال ومعاملات واحوال و مشاهدات معه و مجاح مى برد و ازان كه
لعط بوكرده تشعات والصبى ما ولات د حصه سبحان من لا يوصل

الا به امل و دیع صل او حزم کرده است ازانکه این جمیع اعمال و اقوال
و اوصاف و لوازم اند و لو صفت و سیع ما اهل ذات موصوف و راه سوال علی
هذه صفت لا ادراک الشی بلو اصلی بحث ادراک و صحیحات مراد ازین صور
المعنی سالک باشد که خود را استوار کی اعمال و معاملات و حرکات
و لو جهات صحیح محتاج مند اند و جه ما بین وصول بمقام توحید خود یابی
کلید اعمال و معاملات بصور مکند و ان جه که خوشتن بوی مخصوص است
که منهای معانی بحث و سرهای عظیم بوسند است که منفصل درین بیت
آمده مذکور است و الاطرشده فی الثمانی و الوجه حمر الغایات و المعرفة
تعالی بعد لی عرفت و المعنی بکون بالشی و من الشی فالمعنی بالشی تعالی
لا معه المعنی و المعنی عن الشی هو الصانع سبحانه و لا یطلق علیه حکم الفقر و الله
المعنی بما سم الفقر توه ذکر البحر وسطه خاص منه و وجه دخل ما برای
ما ارلف من قولهم تلکم الله بالنی ای زدوکه و اصله من بیلت الشی ندیه
و فی الحدیث بلوا ارحامکم بالسلام ای صلوتیه و السلعة کرعة و الصرف
و لو جه یعود الی الباب و فی سعه الی جه ما و بل البحرای فکم من بحر قد حصل
مقام من وصل ما دخل باب الوصول ما دون تمام حاح المعنی کرعة و اراد

بعض

سفر المعنی من یصلح الی ملکه احری یسعی به من الافعال الصالحة و الاقوال
الحمیدة الدسوبه لعدم الاصطفاء بکماله و اما ثم یرو ورد هذا المعنی من بکمالها
بحره لا نها طرق المعنا و سو برید لقاء وجوده بحلاق المعنی الی الله لو قلت
برید فنا وجوده لا لعسار بالی وجود الحق سبحانه و لا سیما هل غیر لیان
سعت بعض من کرالوصول و لا من یملک البحر و هی منازل الاهلاک و اشار الیها
لما بعد بقوله لعطا الی قوله ثم الی مولی لرعو و ادرکه فاحتو لما
الی سمیع بصیر پس اکر بوطالب مسترشدی عزمت و قصد این درگاه بلند
مصمم کرده من باسمه سمیع و نور خود هم شاهراه این درگاه که من درو
امر و نا آن رسیده سو بمقام باسمیع دل و هال اصغا او اسمع کن اخ
سوالقا سکترده ذات المسترشد و اطیع شاهد الغایات المذکوره و دونها
لما و انه اما داک الغایات لو اسطه مرآه بوله و علیها شرط صحه عزمه فی
الطلب فامره بان یصغی الی ما یلقی الیه تعییب هذا اللسان من یعصل منازل
الاخلاص صفات و یجمع بصره الی العلامات و القرائن المفصله هی بعد ثم لقطت
من الالفاظ لفظی عزمه و حظی من الافعال فی کل فعله پس از جهت عزمت
در حال و مقام و مطلب و مرام خود هم بشد احتیم از گفتار ما لفظ خود هم

را که مبرا از دعوی و اضافت حجری ظن می بودی از حسن علما درت
لطف سعادت و امثال این یا کس کمال من راه نبرد و بعض من خود را
نکری نبرد و شدم اختم بودم خط و خوش آید نظر خود را از کرد ازهای
نیک و انا را اطلاق شده در وقت صدور فعلی و اضافت حجر
اران نمود نکردم بل همه را نکو معاف داشتم که مصدر خیرات و مورد
حسنات و اینها سوال سلوک الی ذا الملک یا مملوک ما شاء المراد
بلفظ الاتحاد و الخلاصه و غیرها من شرح الحال فی هذه المقصده و هذا
الاتحاد سوی حیث احد فاذا احسست کونه عینا و نصرا فالملک الحد
یا مملوک لا المملوک یا ملک فافهم السلوک واسلک ثم قال و هو مفعول لعطف
والواو اعطف فی قوله و کحلی و قوله عوا النعره انواد المحبوب علیه غیره
له لما دام المحب علیه العموم و هی اسف النعره ثم من غیرها دلم سو غیرم
و لطفی علی الاعمال احسن ثواب و حضی للاحوال احسن دسته سس
و شدم اختم سرا از خود در وقت سلوک نظر خود را بحسن جمله که
بر افعال و اطاعات و عبادات داشتی که در وقت خلوت و خلوص من با سماع حسی
حسنات و اعمال این شش تنها بس من این نظر و پیش سالها در آن از خود

بعونه ختم

شدم اختم سر نگاه داشت احوال خودم از آنست که بعض من آنرا
در نظر من بنا نهاد و تصور محبت و اخلاص و عمل و احوال طلب من
خلوت کند این محافظت را بیرا از خود دور کردم فتح لو به بسط الاعمال
الصالحه و للاحوال بسیها هم عظیم و وعطی بصدق الواقع الخالص
و لعطی اعتبار اللفظی کل قسمه سبب و من بیضی صفت خودم را و
حمل و اکرام او بر آنکه درین قصد و توجه آنحضرت معشوق صدق و صحبت
و خلوص و ثبات تمام بکار بود و هر نوعی سو به بعض و بطر او در اشیای
طلوع شود صحیح ازان بود که دیدار هند و سر الحضرت سوم الله و بعد
طغی شود و در شب طلوع الیه و ما هو فی الله بدان صحیح کوه الصفات بحانه
تا دران قصد و توجه صادق و مخلص باشد این وعظ و نصیحت که خودم را
می کردم از خود اندا ختم کمان همه حسنی بود و عمل کرد اندا خاتی کسی
در راه معشوق چندان معشوق نکردد و هیچ جز از اسما و صفات او در بین
ذات او واقع شود و درین اندا ختن خودم را از بر عشاق صحبت لطف را
که گفتم در هیچ ازان تمام از احوال و افعال و اعمال و احوال و روئت [ابراهیم]
از خود انداختم تا هیچ درین بلا ادراک نظر و همت و ادراک و عز آن و حق [تجلی]

اصلى جمع درهمن محل ودلى ساكن شد ووداده فتح لما قال اولا
لعطف بمعنى مركب وهو اسهل التركيب كما يلفظ الكلمة قائلا ومعناه مركب
مرونه لعطى الحلم قال بعده ما معناه مركب ايضا ذلك التركيب بمعنى لم الذى وهى
لا لكن التركيب ثم قال ومركب وعطى تصديق اليوم فالعلية ايضا تخلص فيما
مركب ومركب مركب اعتبار اللفظ اى لا كن لعطف اللفظ ثم لعطف لعطى
الفضائل ذا الامات العبرة الاعتبار والفعل مرة من الفعل والواو فى
ولعطى للحال اعلم ان كل ما يظهر من العبد قولا كان او فعلا كان او حالا
وجه الى الحق ووجه الى الخلق فمن اخلص وجه الحق وعبر عن وجه الخلق سمى مخلصا
وفعلا اخلاصا وعمم الى اخلاص فى اخلاص فلاخلاص اما الاخلاص فينقسم
بحسب ما يظهر من الاربعة اقسام الاول اخلاص فى الاقوال بان يخلص عن
فعل الحق مما يظهر على لسانه من الاقوال عن فعل نفسه وغيره بطلب بعمل الله
عن غيره بطلب غيره ودل عليه قوله لعطف من الاقوال لعطى عن او اخلط
داخل فى الاقوال اى العطف عن كل الاقوال اعتبار لعطى ووعطى لمعنى
لا اراه من يسمع لا اريد احدا من الخلق لو اه لعطى الثانى اخلاص
فى الافعال اى الطاعات بان يخلص وجه طلب رضا الحق مما يفعله

العبد الحق

على

عن وجه طلب حظ الدنيا من حرص او دفع ضرر ولا لعلا الا وجه
الله سبحانه ودل عليه قوله وخطى من الافعال فى كل فعل اى والعطف حظى منها
الثالث اخلاص فى الاحوال اى العبادات الشرعية بان يخلص فى كل عمل
وجه طلب رضا الحق عن وجه طلب حظ وبرهن حسن لو اهى الاخرة وبك
عليه قوله وخطى على الاحوال حسن لو اهيا والرابع اخلاص فى الاحوال
اى المقامات العلية والواردات الغيبية بان يخلص فى كل وجه نظر الحق
عليه عن وجه نظر الخلق ولا يبالى نظرهم اصلا لعدم مبالاته لوجوده
ولا يلتفت لحظهم الى حظ عن سبيل الدين على نظرهم كما لا يلتفت الى الله عليه
لا الى الاعتبار لحظ عن السبيل الدين هو سعة الاعتبار نظرهم وان
كان اول سعة فى الاخلاص مخصوصة بالفنا سعة الدين بالعون فى
كتم الاحوال بعد فاعدة اخلاصهم واما اخلاص الاخلاص فهو ان يخلص
وجه فعل الله واخلاصه عن وجه فعله فلا يرى الاخلاص فعله بل
يراه محض فعل الله به فالمخلص حقيقة هو الله به وهو مخلص المخلص
وهذا نهاية الاخلاص ويدل عليه قوله لعطى اعتبار اللفظ وكل قسمة اى
والحال ان عاتبى الاغيار كالفى وكل قسمة من اقسام الاقوال والاحوال

اعسار

والاعمال والاحوال وقوله لعطف يعني لعطف ولعطي الاول لمعنى
تعول مفعوله ومعطوف عليه حظي ولطي وحطي ووعطي ولعطي الثاني
يعني العنايه مبتدا خبره في كل وسعه واللفظ يعني لا لغا آو التا
في يصدق العوم متعلق بعطف اى العطف يصدق العوم من كل
طرفين وهذا الحلو القاد كالغا مخلص والغا نصب على المصدر من
غير لفظ الفعل نحو قعدت جلوسا ولما كان صفعه الانسان في قلبه
واحتجابه بالصفات الظاهره عنه في عالم الغيب سبهها بالسواد
الست لانه واحتجابه بالاسعار الظاهره عنه في عالم الشهاده قال سعرا
م يعني ست لانه اسكن دوته ظهور صفاته عنه من تجسيس سعد
يعني ست اسكي بعد دون مرتبه هذا الست مقام ظهور صفاته من حيث
احتجاب صفعه ذلاتها ومظاهرها في جميع المراتب كالسمع والبصر واليد
والكلام وامثالها وصدورها كلها عن ذلك المقام ودرجه سعدا
مجرور وظهور صفاتها من تجسس عنه مبتدا وخبره واقعا موقع
الصفه لذلك المبتدا المحذوف اى اكنون دل من اكنون است كه
من صفت كمعنى تجلي هذا لكي دروساكن مي باشم وورود اين سكون من

متن

يعني

در

درين بيت متعابيست درود اخل كه ظهور جمله صفات خصوصا
صفات نفسى چون سمع وبصر ويد واسال اين كه خصوص اند
بمظاهر ظاهره وذات درين مرتبه ظاهرست بالسان ومظاهر معنوى
وروحانى وشانى وحسى انسان محجبات اين مقام است كه در
رسد وورود اين سكون منشا اين شد كه جمله صفات نفسى با حكام وآثار
انسان جز بواسطه مظاهر حسيه انسانى وغيره كه در مرتبه ظاهرست محصور
واقع مى باشد ودر مرتبه ظاهرست بمظاهر مثالى وحسى كه در دوست محجابست
ودر مرتبه باطنست ومظاهر روحانى ومعنوى كه معلوم است وبا اين جمله
تجميع مظاهرها درين هر دو مرتبه بسعده محجاب صفت حضرت جمع
الجوامع ولهذا اين هر دو مقام مرتبه ظاهرست وباطنست اين مقام
بالجمع ودانست وين ست وان صورتيست كه حلو وحصل آدم عليه السلم
عليهاالست ونكلا مظاهر ميرسى درين مرتبه ظاهرست كمعلوم است ودر
اسما وظهور جمله صفات ازين مرتبه جمع قاب قوسين است كه كنه ذات
ما ومحيطاست واين مرتبه وورود اين مقام او ادنى است كه مقام
محمديست صلى الله عليه وسلم وباطن اين صفات اعتبارات اول ذات

است و مفاتیح غیب الله درین مقام صفات و ذات مستند با محاکات هست
ذات توانند بود بلکه درین مقام عین ذات اند پس معلوم شد که ظهور
صفات من حیث انها صفات که صفت ذات اند در جمله مراتب
محجبات ازین مقام است که وجود سکن و مقام امن است در بیت هر حد
درود افعال است ای المعنی فلیس سکنی و سکنی فیه فان ظهرت صفة و ظهور ما
ما سواه دونه فی الرتبة و ظهورها عما هو دونه تکون من جملة الحجب لان ذا
محجب و لیصلا من طرف الصفات احجب الذات و ذلک دون فلیس الذی
سکنی و الظاهر فی حقه هو دونه و قد یکفی بذاته عن الذات و لذا قال
و حرما امن البیت … دونه ای هدامه و الهائی فی حقه علامة علی العلیت
و هی دونه الی الذات و اضافة الحجب یعنی السر الی الحجاب اضافة المصدر الی
و الکافی فی قلبی بالتعلیل ای لاجل ما سبق من الغاء الصفات المانعة عن
الوصول الی حضرة الذات کان قلبی بیت سکن فیه ذاتی و ظهور صفاته
عنه من جملة الحجب … دون ذلک البیت و ذلک لان الصفة معنی
فی الذات بعدها عن الاطلاق و یکون حجابا لها و ما تحکمها و هو العلیت
القدس الذی سبوت علیه الذات المطلقة و الافعال الصادرة عن الذات

سوط

بتوسط الصفات ایضا من حجبها بل هی اولی بالحجبة من الصفات
فلذلک جعل ظهور صفاته بعضا من حجبه و قال ظهورها عنه من حجب
قال الشیخ الا استعارة و منها ما هی فی رکن حنبل و من تجلی الحکم
فی قلب مطلبی بین … یسمی … رکن یسمی یسار ای
من تلک الصفات و هی حجر اسل الکعبه واقع فی رکن ذلک و حکم الحجر
الاسود یمین الله فی الارض یصافح به عباده یعنی رکن … معروف
است درین … و سوح … از ان صفات است که ارادت و
این مقام من صادر و ظاهر است … من حجر … این قبله ظاهر جود
را که کعبه است … حکمت و مصلی … جهد که عین ظاهر است کعبه
… واقعیت … خود هم … ظاهرست
و منها حجر الصفات و المعنی ان حکم الشیخ الباطن الذی هو حکم الشیخ
الظاهر فی تسلل الحجر الاسود الذی قال فیه رسول الله صلی الله علیه و سلم
الحجر الاسود یمین الله فی الارض ای … و کما ان الحجر من الکعبة کذلک
… ذاته … و صفاته الظاهرة
باستاره و حجبه … من تلک الصفات الحاجبه

بالحجر الاسود المعبر عنه بالركن المستلم ثم بيمين الله الاولى ان الحجر يسمى
يمين الله لان المعهود عنده كذا والمواثيق عنده لتوكيد المبايعة اليمين
والثانية ان اليمين محل التقبيل كما ان الحجر محل تقبيل الناس وثبتة بالعلة
وعلة بوجود حكم الشرع في هذا الحكم سببه بالعلة من حيث اقبال الملتفت
عليها والاقبال على المطوف يستلزم الاقبال على الطواف واشار الى
هذا السبب باستعارة العلة للحكم وبرهانه صدور العلة من العلة
اذ لا شك ان العلة مصدرها الوصل اللازم لشكل بسط احواله تعالى
مناسك الحج فعال م وحول المعنى طواف حقيقة وسعي توجهي من صفاتي
لمروة پس وحول كعبه مظهر صورت حضرت ذات حضرت ذات ومنشأ
بعضی از صفات منشئت خانه که بو بر رفت پس اگر من بصورت گرد
ظاهر کعبه سبعه طواف میکنم در معنی آن حال از روی صفت
ومعنی باطن طواف گرد ذات خود بصفات معکانه که بوجه الکلی
از حضرت که باطن ومعنی کعبه است برین صفات مرات است پس طواف
میکنم پس این طواف ظاهر من صورت آن طواف است که در حقیقت گرد
ذات خود هم بر می آیم واگر بصورت در میان صفا ومروه سعی میکنم

آن

آن سعی من در باطن از جهت ذات خودم واقع می شود و آن مرتبه نفس
که مناسب اسم وصورت مظهر اول کوه صفا است سعی از مرتبه طبیعت
که بوصف کوه مروه صورت اوست که از جهت تکمیل هر دو مرتبه علی اسماء
عالی ایشان سعی و سیر میکنم باهر معنی ومعنی که در حضرت باطن ثبت اورا
صورتی در حضرت ظاهر خود بینا کنم در عین کثرت صور عالم ظاهر وحدت
معنی عالم باطن مشاهده افتد و در عین وحدت معنی کثرت صور منکشف
گردد ه دليهم هذا من ظاهر الشريعة بقوله من عمل صالحا فلنفسه وفي الباطن
الكشف وهو المراد من هذا من قوله كنت سمعه وبصره وحقيقة ذلك
قوله تعالى اذا كان عبدي وسع قلب المومن وطوافه وان كان ظاهر الحج
البيت بالصورة هو حول الله باطنا بالمعنى ويكون هذا الطواف هو
الحقيقي لان الطواف بالبيت ليس من اجل البيت بل من اجل رب البيت
كما لزم هذا في الظاهر بالحكم شرعا لزم هذا في الباطن بالعقل شرعا
ولهذا اعدة وفي حرم البيت كذلك من جملة اركان الحج ومناسكه
الطواف حول الكعبة والسعي من الصفا الى المروة عقيب طواف البيت وقوله
طوافي متبد اخر حول العبد العبد هو الحقيقة على الحقيقة طوافي المعقول

ليس في الحقيقة الا حول ذلك وسعي من صفا اي دنياي الى مروة
اي آخرتي كان بالسعادة واني لا انسى آخر عمري وسعينا العمل
بالدنيا والآخرة لانهما معنيان حاصلان في الطريق لا يتيسر للسالك
الوصول الى الذات الا بعد قطعهما وكلاهما طريق الوصول كما قيل انا حلي
نعمان بالاد هلنا نسيل الصفا كلفص الى السحا وهذا المعنى في الدنيا
ظاهر واما في الآخرة فلانها من جبال الجواد الوقوف مع الحكمة والوقوف
مع النعم والعدل عن النعم وتخصيص الصفا بالدنيا والمروة بالآخرة
ليحصل ابتدا السعي بالصفا والانتها الى المروة وهذا التحقيق بمعنى
استعارة لفظي الصفا والمروة للدنيا والآخرة على طريقة الصفا
الحجر الاملس لعد والمروة واحدة من المرو وهي حجارة بيض براقة
تقدح منها النار وقوله م وفي حرم هست باطني اين ظاهري ومن
حوله بابا كشف حضرة شيخ قدس سره واين ظاهري في ظاهر حرم
الكعبة حاصل اين باطني في باطنه ومرجع انها حرم ظاهر او باطنا
نحو كشف حضرت الى الكعبة الاولياء تعليمهم واذواقهم في اهدهم
واين ظاهر صورت كه در حرم كعبه است بحكم اولم يروا انا جعلنا

ظاهر

وما امنا وسنه صورت اين باطن است از بهر آنكه چون كعبه مظهر حضرت معشوق
ذات صفت حرم كعبه كه سر الهي است مظهر حضرت حقائق معلومات و عالم
معلها است كه بر شان دائره ونقطه او وسيلي است كرد او ورده اهل
ما تحتها كه هرچه در آن حضرت معلها ومعلومات بحكم ما يبدل القول
لدي از تبديل وتغيير خلاف ولدو برابر است واز هر علمي وكشفي كه از تجلي
ماخوذ است از مواجدات و شايعه وصول مجموع لا جرم صورت آن حضرت
بر تبديل مصوب است كه بحكم شرع كه لا يختلى خلاها ولا ينفر صيدها
ولا يعضد شوكها ولا يقطع شجرها ولا تحل لقطتها الا لمنشد مادام فيها هركه
هركه در ساحه اين ظاهر حرم مر واقع ميشود از نبات وحيوان و جماد و انسان
از تعرض وتحدي و قطع و رفع ايمن است واينك مي بيني در ظاهر كه بحكم
تقربه نفي ويتخطف الناس من حولهم در حوالي حرم مرو الواست چون خطف
و نوس ميل عادة وحف نفس و مال وستر فت از آن است كه اداولها
هركسي كه در باطن با اهل ومقامات علم و ذوق وكشف او وورود آن حرم وعالم
معارفت از آنجا ن دنيا ما فوقه كه بحكم لحوالد ابداع ارسال و ملت
الكسى لصانع علوم واذواق ومشاهدات ومكاشفات در عرض

اصحاب رسل وارشادات وكمل في الله واحكام هوا وطبيعت بر وطنز
في الواقد باقت وروى او ولا ارسح قوم وصراط مستقيم شرع ووظائف
في الواحد يونا وقد ذلك معنى قوله ومن دخله كان آمنا انه تخطفه كل شيء د
ما شاهدها احدى مابه من باطنة والحرم لان من حج اهل الحرم الى تخطف
منه احد بل يكون الداخل فيه آمنا من التخطف كما قال سبحانه ومن دخله كان
آمنا وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم في صفة الحرم لا يختلى خلاها ولا يعضد
عسدها ولا يعضد شوكها ولا يقطع شجرها ولا تقبل الملتجي اليها ما دام
فيها ومن كان خارجا عنه وان كان حوله يكون عرضة للتخطف كما قال
تعالى ويتخطف الناس من حولهم وللقلب السليم مشابهة به في هذه الصفة
لان النفس بقواها التي عبر عنها بالظاهر كلما دخل حرم القلب الذي عبر
عنه بالباطن امن تخطف الهوى والشيطان اياها في وادي البوقه
وما لم يدخل فيه يخشى تخطفها وذهول اياها في حرم القلب بوصولها الى مقام
الرضا والطمانينة المخصوص بالقلب وخلص لحصول الخطاب الالهي
في قوله يا ايتها النفس المطمئنة ارجعي الاية ومن لم يصل الى باطن العلم سواه
بقي في محل الصد كمعلمي الظاهرة او لم يبلغ كاصحاب النفوس وارباب الطبع

هم المعذبون بعذاب العقوبة كما قال سبحانه فضرب بينهم بسور له باب
باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب واراد بالكرة العلماء والعين
مطلع الصدور لانهم اهل المحاورة لم يدخلوا باطن القلب ومع ذلك لا يخلصون
عن تخطف العقوبة لما فرغ من بيان مقامات الحج المعنوي لغة شرع
في بيان اركان الاسلام المعنوية اي صلاتها وهو الصوم والصلاة
والركوع قوله صوم يعني بصوم تن سواى بود از كف وتعطيل العضو
يعني بركت بس وچون بود كه صوم شما امساك واقناعست
از مباشرت طعام وشراب ومعاش امساكست از مباشرت اسباب
ومعاشرت اغيار واسرار وصابرت ومدارست ظاهر علوم وادات
كه اين جمله اغيار اند وارهم عالم صفتند بار ميدارند لا جرم نفس
من كه صفت روزه خود دم از همه صفت بعد از نظر اغيار
عام پاك شد ومعطل سمل نفسانى دينى ومعارف يعنى خودم
مر طالبان مجد وسالكان مسعد را در قصده ركاو داد و
الله الموفق مقام بود وكعبه سطح تعلقات باطنيست تا خاطره كه
كرد وقطع علائق ظاهريست فاعلم ذلك ح اي ركعه من ذكى

من السوى وقوله بصومي عن سواي يريد به مطلق السوى لان من صح
له ان يكون دليلا على الاضداد وكان سوى المراد والمراد وهذا هو العبد
لما نشأة في الخلاصة لان الصوم لغة هو الامساك مطلقا وفي
ظاهر الشرع هو الامساك عن المفطرات الثلث جميع النهار وفي الحقيقة هو
الامساك عن الغير بعد الغير كما دل عليه قوله وتعالى بصومي عن سواي
سجودا والركوع لغة هو الطهارة والنمو وفي الشريعة طهارة المال
بلغ النصاب باخراج فضل عنه عن الحاجة لا سدا خلة المحتاجين
وفي الحقيقة طهارة لنفس جدا الكمال باخراج ما فضل عن حاجتها من
النفس الى بذلها على المحتاجين اليه كما دل عليه وتفضل النفس على كرم
والزكاة المطهر واداء الزكوة المعنوية بما فضل عن حاجتي من النفس
الغني وبقوله م وشفع وجودي في شهودي ظل في الحادي وتوا
في سطوعه [illegible] ظاهر وباطن وجود كه شهود هر موجود
اكنون در ين شهود من برحضرت هويت هو الاول والاخر والظاهر
والباطن [illegible] اصحاب كه [illegible] من
مقام احديت جمع برحضرت من ظاهر شود تمام [illegible] شدم آن دو

پاك شد [illegible] اكنون مظهر را عين ظاهر وصورت [illegible] عين ظاهر
وصورت را عين معنى مشاهده ميكنم العفو السوء الحسنة التي لا نعت
على الحس كما ماخ السمع في الوجود هو الحدوث سمعه كما لو يقول ان الوجه
عادت في حكم شهودي [illegible] حال الحادي [illegible] واحدة ابدا سقطا
فان [illegible] لما تكون ذلك في [illegible] يوم [illegible] لا نعت من
الاحساس [illegible] المسقط على الاكثر فان [illegible] العفو وان لم نعت
هو سقط عفوه فاذا كان في سقط عفوه ثم الا [illegible] الكشف في سقط
واما العالم فالعلم [illegible] عنه وله [illegible] هنا واضافة عليك فان الناظر
في مسئلة من العلم مثلا اذا اتمه فيما نظره حاله الى [illegible] عن كل شيء من
علومه ومن معلوماته وعنه حتى كان [illegible] ولم ير في ذاته [illegible] هو وان
ادركها بذاته وفي ذاته لم يكن له شعور بذاته بل مسئلة [illegible] السوى
في مسئلة من العلم [illegible] ذات
الذات [illegible] فان [illegible] علم [illegible] بدله
[illegible] الاجسام [illegible] ارض
[illegible] عن [illegible] والحلول في [illegible] اذا كان هذا الحال [illegible] الكشف

الحلول

ثم جاء السوى ولو دبذاته متحدا عن صفاته ما طرأ في مرآته حتى شاهد وجوده
عن محاهد الى آثر جسمانية او روحانية في مشاهدتها وعيانها ثم انفصاله طالبا
مطلوبا محبا محبوبا ومن سر تجرده الوحدة اى التجلي الفاعل وهذا
هي وحدة تعطل لا تنفى انعقاد الباطل بها اسباب هذه لها فتنا قوات
بها كل شيء وهي مقيدة بشهود النفس بالعين الذي شاهد الجسم يعاكس
ما فيها آثر تعطله بل لا وجود في وحدتها حتى يعارض او يعاوض
الشهود فانه يتمثلها بالعقل بل بالوجود ذات وحدتها سعادة من
احديته بانه مباينة لها فانفرقت عن ذاتها كما اقتضاه من فعل
عن صفاته تحللها بها من بدنها ثم شغلها به ما نها او دعاه اظهر
لها منها ما شغلها به عنها فعادت عادته لها به واحدة بها فاذا عادت
الى الحد وحده فلم يرا لا شهود بها ولم يشهد الا صفتها فعطل العقل
فلم يجد الا به ولم يحجب الا سد على كان طارحه لها به كصحو وهنالك محو
سكر ولا صحو وهو مقامه الاعلى ومن كان واحدا بها لطفت وحدته
وهذا مقام الوحدة والاعلى مقام العقد والادنى مقام الكد
قال الناظم رحمه الله سره عن الحد وتكلم من الوحدة واشار الى العقد الكد

البير

النفس في ظهور الاكوان ظهور صفات الانسان لتطهر عرفا ما سواه
ثم نظهر له عيانا ما اناه وبعين ظهوره له ظهر الله نظر المخلوق لست عيانا وظهر
حال له عيانا والعلم يقضي ان الخالق غير موصول والمخلوق ليس لم يكن عيانا عش
المخلوق عليه جعل امره كل الا ليستقى الى مولاه به ولكل ما سواه عطا الذي
دل له هدى اليه سواه ثم هدى اليه ما اناه ثم قام في حد خطاه في ذاته
وصعد راى من مولاه ما لمكن في هذه الدار الى سواه ومن راى احد وكان
من سر البروية تلك لك من سوى الكيف البوت ومن يخص من به ما كلا فرهم
لكن فرمنه ما لها وواد الم من سابه مدوا بها من راى ومراى وجود
ما من هنالك طالب وطلب ولا شيخ ذلك والعقود به ما له على حالها والوجود
بربه كما لها قال شاهد الكل هو ظاهر بظهوره هو ظاهر عنه لنا منا ظهور
سنا ولو طلب لبس به سابه مدوا بها راى ومراى لنا سوى ما كس عيانا
كما هو ظاهر هنا لنا فلعد علا ولعدد دنا فكانا انا لا اشاهد غيره فكانما
انا انا لا ارى الا انا فالصوفي الى سبل هذا الاتحاد اشار واراد وحدة شاهد
من الاتحاد واحد كان فدس من بسبب الحلول في الجسم وبوجها من الرسم
والاسم فلا طلب في مولاه وهو يشهد ان لا آله الا الله والسمع

سمع السر بعد سوال الروح وستر عاسور كتمان وحقيقته هو وجود الرب
والرب العبد بعد ان كل منهما الا فر والوتر بكسر الواو ولغة هو الورد و
شرعا سوركعة واحدة لا تعارن لا خرى وحقيقته هو وجود الرب (سبحانه)
(وجوده) ودا ما قبل بعد فنا وجود العبد معبر من سر صلوة المعنوية ما ان سمع
وهو وجود الحق في حال شهوده هارو بوا لا تعارته وجوده في حال (الجادة)
وكذلك الا كان في حال سقط من صوره العملة اى الكشف ان في سقط
وجود الحق كان ابدا واحدا وما راه حين وجوده كان في حال سوالي لم في
يوم العملة وجودا فرقا في حال السقط والمراد ما لا كان حيدا ان
وجود العبد الكدسع وجود الحق ارث بعدا من ذلك والصلوة معنا
الصلة بين العبد والرب ويدل هذه الركعة العملة ان يشهد العبد وجود (الرب)
سمع وجوده وهذا يهمان ان تراه وترا وهذا المعنى بعطر الوتر الى اخر
الصلوة ولما كان الوصول الى درجة المحبوبية التى افتتح بها الرسول صلى
الله عليه وسلم ونال بها ما نال من الفتوحات العينية وانت بها ان العينية
والمقامات العلية والاحوال السنية ممكنا لواحد من امته مربوطا بشرط
بكمال متابعته صلى الله عليه وسلم في قوله قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني

فردة

يحببكم الله اخبر من وصوله الى تلك الدرجة وفوزه معنى بما فاز به النبي صلى الله
عليه وسلم وصوره بسلا المعراج الى الحضرة الرفيعة المسعد تعالى ثم واسرى
من خصوص حقيقته الى سرى في عموم الشريعة پس وما مامور بودن بمن مر باطن
وحقيقت خودم را از بن عالم خصوص حقيقت انسانيت اعنى اين صورت
شخصى عنصرى كه ما واحديت سوهد بوع انسان اصحاب في مسافت (ما فتم)
ام عالم باطن و وحدت وعلله حكم حقيقت خودم بعد محال است كه سر ظاهر
من در علوم صور و احكام شريعت باز له در عالم كثرت وعلله حكم حقيقت ادراكه
چون در نظر من مظهر حسن ظاهرت واول حسن اخر لاجرم اكر اين صورت
شخصى انسانى خودم با تمامى بوم و حدت حقيقي مى سيم در حسن كثرت سعى (صعودى)
حالى و سورات خودم و اكر روشن در علوم صور و احكام شريعت و كثرت
صورتى ارباب وسائل و حاصل اين هر دو شاهد يكى شدن نشنه
ع مولد الى بعد سره واسرى سرى الى الذى هو خصوص باطن حقيقته صفت بها
هو سرى سرى في عموم الشريعة لان كل موطن حكم حلت السر الحقيقة باطنه وحقيقت
الكل شريعة ظاهره واحال الشى ما حدها كالحال اليها لا حو والمراد انه
ما تكلم على الشريعة الخاصة به من انه لم يخرج عن الشريعة العامة او لعموم قال

ولم الا ليست ثمه ذات الاسراء والسرى السير بالليل فعلى هذا الاسراء لازم
ويتعدى بالباء كما في قوله تعالى اسرى بعبده وحكي متعديا بالمعنى لا ذهب
ويحتمل ههنا المعنى ايضا ومعنى ليست كانه اجابه عن اعتراض مقدر على قوله
الخوف عن مقام الحقيقة وهو ان الاسراء شيء ما لعباد المسرى عن
مقامه فلا تلزم دعواه عين ربي ووصول شيء من الى مقام الحقيقة ولا كاد
الذي ليس فوقه مقام لانه ترقى عن احد الامرين اما كذب الدعوى وهو
محظور او كون الحقيقة طرفا نهاية وهو غير مشهود لها لان الشريعة وهي طريق المسير
من سيئات الاعمال والاخلاق الى حسناتها والطريقة وهي طريق السير من
الوجود الحادث الى القديم الى الحقيقة وليس وراءها نهاية فاجاب عنه بان
اسراءه ليس عن مقام حصول الحقيقة يكون عن ذاته الى ذاته كما ان
في علوم الشريعة كذلك فلا يكون فوق حقيقته ذاته نهاية يسري اليها و
لما كان السير وهو فعل العبد ودلالة فعل وصوله الى الحقيقة بالذات بعد
لما حكم الشرع بوجود الاسراء وهو فعل الحق وتصرفه في عبده
فبانه احد ردوا ولى ليسا ولا يقدح في مقام الوصول الى الحقيقة كما ذكره
الشرع هذه الاجابة يصحح دعوى الاسراء ولا يسقط الاعتراض عليه

ماسا

ماسا وسيد الحقيقة بالخصوص والشريعة بالعموم لان الحقيقة تجري بالخصوص
في سائر الآحاد والافراد والشريعة طريق يسلكها العام والخاص
ولما كان الشريعة يتعلق بطريق البشرية والحقيقة بطريق الروحانية والكمال يقتضي
رعاية حكم الطرفين وان لا يهمل صاحبه رعاية احدهما عن الآخر قال
وعلم انه باللاهوت غير حكم مظهري وعلم انه بالناسوت مظهر خلقي بس
واكر در عالم وحدت الهيه سر بكشم وآن مجلس مي باشم بان الست وحكم
او از حكم صورت وطلب اين مظهر عنصري انسانى جدم واوامر احكام
واوامر ونواهي شرعي كه اين صورت ومظهر متعلق است حر وعاقل و
مسئول وعاقل شسم واز هيه ممه ظاهرا وباطنا برون مي آيم واكر
در عالم ناسوتي طبعي باشم مباشر احكام واثار وحظوظ ولذات
طبعي مي باشم مرات وحدت الهيه كه مظهر حكمت بر صورتي ولذاتي
در بن عالم طبيعت فراموش ميكنم واز وغافل ميشوم وارشاد بدان
حكمت واضح ومظهر او برخوردار مي باشم دليل برين معنى آنست كه مصطفى
صلى الله عليه وسلم در جامه خواب با عائشه رضي الله عنها خفته بود
جبرئيل مي آمد ووحي ادا ميكرد با عائشه مي بود كه يا حميرا هذا جبرئيل

علیک استعمال لفظ لاهوت و ناسوت در شریعت نیامده است و
در اصل این دو لفظ از نصاری منقولست که الی لاهوت العیسی و ان
ناسوت بشر طبیعی خواسته اند و گفته اند که لاهوت کلمه کالصورة
ملتبس شد و ما بین جسد و عیسی کالروح و ملحق شد اند خذلهم الله و این دو
لفظ را بعضی اولیا در مقام تلوین استعمال کرده اند و لا مشاحة فی الاصطلاح
ههنا الذی اسعد والکون فی مقامی باللاهوت مشهودا به عن حکم الناسوت
لکن بهی محو و فنا لا کون السوی فیه و المراد ما حد من فی مکانه
و هو الحد و لذا نهم لهوا اثم الحق لکون الباطن فیکون لکون الظاهر عندک
لسواد هم استعمل بالکون الظاهر فانه مطر و الکلمة الشریعة لقوله هو حکمة و لعنة
و لسنا الله لا لها من الله و لکل مومن بها و المعنی لست لکن الهاء
هو باطن من هو ظاهر لجعل الظاهر عنده لسوا و انتم هو ظاهر حقا
باطنا فکر کی عنده شیا و سعی و لا تکونوا کالذین نسوا الله فانساهم
انفسهم و الحاصل انه ناسوتا بلاهوتیة اذا الشیء سوا نا ناسوت
لا عدلت مثل العقل و لا عدلت عن الکون اللاهوت و الناسوت
لم یات فی الشریعة الاسلامیة و قیل الی السوی ذکره فی نظم الحلاج

رحمه الله

دعاء منصور حلاج

رحمه الله فی سره تعالی عند الصلب اللهم انک انت المتجلی من جهة المتخلی عن کل
جهة بحق قیامک بحقی و قیامی بحقک و قیامی بحقک یخالف قیامک بحقی فان
قیامی بحقک ناسوتیة و قیامک بحقی لاهوتیة و کما ان ناسوتیتی مستهلکة فی
لاهوتیتک غیر ممازجة لها فلاهوتیتک مستولیة علی ناسوتیتی من غیر
مماسة لها و بحق قدمک علی حدثی و حق حدثی تحت ملابس قدمک ان ترزقنی شکر ما
انعمت علی حیث غیبت اغیاری عما کشفت لی من مطالع وجهک الکریم و
حرمت علی غیری ما احللت لی من النظر فی مکنونات سرک و هولاء عبادک
اجتمعوا لقتلی تقربا الیک و تعصبا لدینک فاغفر لهم فانک لو کشفت لهم ما
کشفت لی ما فعلوا و لو سترت عنی ما سترت عنهم لما ابتلیت و لک الحمد
دائما ثم اشتد البلوی بما نقلنا قلت لو حفظ الحلاج ظاهر الشریعة لما
سعی لحفظها و هو معنی قول الناظم رحمه الله کالمرتج من لم یرج دمه قال
قلت و قد قیل للشبلی لما قتلت ما قتلوا من قتلهم اعتقادا و المعتقد
بالشریعة لم یکن قاتله معتقدا عصوها و المعتقد عن ماموره باظهار ما به
قتل و لو کان مامورا بالعصمة و یهدم شاء الله مع الانبیاء علیهم و الله
یعصمک من الناس لا کا قال انی معکما کیدونی جمیعا و اما من یلوح بالحق

ولم يعصم ظلم بقتله شريعة بل بتواستر اهل والخلفاء الذين يقتلون من ابتلى آثمهم
شهيدا كما لكم من قاتل الكفار يقتل الله اياهم فالمقتول بيد مؤمن او كافر ومن
هوى من قاتله شهيدا كان الحلاج او غيره فاما من قتله الشريعة فلا فان الله
لا يسفك شريعة فان قلت لعل الحلاج كان مامورا القتل بنفسه على يد غيره
محضا او لوفور الاستغناء قلت لشدة الهوية انه لا يصح ان لا يكون امره
سبحانه مخالفا لشريعة ولو صح بوجه ما قال اللهم اعف عن ظلمهم فان العالم
بالشريعة لا يكون بدونها ولا يكون ظاهر الشريعة كونها منافيا لما في الحقيقة
وهذا قال الشاطر رحمه الله صح على السنة والمراد باللاهوت الروحانية
وبالناسوت البشرية وما يفعلون من بلاء بلة بها احق لا حق الروحانية
وبالناس سوس بوساطة تحرك البشرية تحرك الروحانية وبه يسمى البشرية
بناسا والروحانية مظهر الحكم الاحكام والبشرية مظهر كمالي ولما افعل سبب
الروحانية واستعمال بها سوى الحق عن حكم البشرية واستعمال بها لوجه العبودية
ولم استر ببلد البشرية سوى العبودية حكم الروحانية استعمال به لوضع الحق واسر
اسرار العبد من معالم الحقيقة التي هي مطلق الجهات الى الحضرة اللاهوت بلا
ستار بسبب الناسوت وسر نفسه في علوم الشريعة بلا ملى باللاهوت

٦

عن الناسوت والاتصاف بهذين الوصفين لا يمكن الا لعبد كشف الله له
حكي عنها لسان الحكم انها مصدر الاحكام السابقة واللاحقة قال ثم يعني على
السلطان المعبود دمگفت و مسئى على الكسر الحدود اقيمت پس بس عقود و جهود
از جهدا لست بحكم لا حول من الهواء سوا باطن من بطاهر نفس من بعلى كرد
وبو نفس من بحكم و بار شد و سد بده و مشغول گشته ظاهر باطن ذات
بكانه من بود و حكم امر باطن وحدت خودم را كه او فوا بالعهود خطاب از ذات
بظاهر نفس خودم كه مدبر و معد عالم اجسام است مشغول كردم و از عهده
آن تمام بيرون آمدم و حدود و احكام شرعي بر اوامر و نواهي و غيرات
درين ظاهر حس و هواي بدنا خودم كه نفس مدبر آن اسمت مراد حدت
باطن وحدت خودم قائم كردم با هما بطا حكم وحدت وعدالت باشد درين
صورت كثرت هما وجه كاثرة و سكنات جميلة در احكام شرعي ميزان
وحدت وعدالت اند درين عالم حس و محسوسات با احكام كثرت حكم
وعدالت را كه صورت وحدت است يكبارگي مغلوب و مستهلك گردانند
وار وحدت فنا كه بسبب باكفار گردانده است وار وحدت و عالم او بسا
محو كرده ابكلي اعاذنا الله من ذلك و تحقيق گفت ابكه احكام شرعي بوازن

حکم وحدت وعلاالله در دساهه دگر گرده شده است وبعد ازین
سر روشن گفته اند که دارد بالعقود المواثیق الماخوذه علی النفس الانسانیة
من التزامات ادا حقوق العهود المرتبة علی عهد الربوبیة وبین الاحکام
السابقة وبالعقود ما اقیم علی الحواس والجوارح من المامورات والمنهیات
وبین الاحکام اللاحقة وبالحکم مطلق الحکم لکلفانی سبت لعامی بالذات
صدر علی حکم العهود السابقة علی النفس الانسانیة فی الحیاة بلا واسطة وورد
علی العهود اللاحقة والاحکام المرتبة علی الحواس فی الشهادة بواسطة الرسل
ثم قال ام وعد حلامی رسول علیه ما عنتم حریص علیکم اقرس
وچون این عالم بجمیع اشیاء وانواعه واشخاصه صورت تفصیلی و
حقیقت محمدی است که مسکن ظهور رحمان ورحیم واین صورت محمدی
که بنبوت ورسالت نبوی متحقق است با آنکه جزوی وجهه بود کلی بعض
ونور بود لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عنتم حریص علیکم بالمومنین
رؤف رحیم برهان این حقیقت محمدی که من برهان اعظم آنست که این صورت
تفصیلی که عالم جزوی وجه بصورت رسول کامل مکمل وانسان کلی
حقیقی بالفعل پیدا شد وان صورت عنصری محمد بود صلی الله علیه وسلم و

بسوی

وبسوی سائر این اجزاء تفصیلی من که اشخاص انسانی بودند سامور گرا
از حضرت آنها با اجزای من که حکم حروف بر انسان غالب بود وکلیت
وجمعیت خودم دعوت کرد و من از حضرت بعضی که جهت تفصیلی وقتی
عظیم بصفت کفر وعناد وفساد وعدم استعداد پیش آمدند و وصف
خاص این جزو این بصورت رسول وانسان کلی کامل پیدا بود آن بود
که از کمال سعت وجود وجهت قبول با وی طبیعت وعناد وکفر وعدم
الاستعداد که از بعضی صور اجزای تفصیلی من که کفار ومعاندان بودند
پیدا می آمد بر جان رسول سخت ودشوار می آمد چه این صور فی الحقیقة
اجزاء او بعاصل او بودند که با جمعیت طبیعت واستکبار کلی وکلیت
بعادت دوری افتادند وبر حضرت کمال اوی رسول صلی الله علیه وسلم
که بصورت اجمال وکلیت متلبس بود با اجزاء او بعاصل خود که اشخاص انسانی
بودند بعادت چه نص بود لمن احب بنصیب هدایت وایمان من از حضرت موسی
سلطان چه هر کلی برانکه اجزای او نکل بود نیک شوند حق باشد حاضر
بید و ورزنده دارد وهذا الرسول المرسل من الله الروح الاعظم الالهی
ارسلها الذات الاحدیة الی النفس بایات صفاتها واسمائها وحقیقة الروح

واسکیارا

والنفس وغيرهما من المكونات على الذات السارية الى المراتب محجوبة تحت تعينات
الخلق كما يعرف الماء عن صورة الطلاء الى صور انواع النبات واحتجابه بها
فيكون مثل الذات الواحدة ملكا وفلكا وقد جاء في رسول حاكما عن
الذات ووجود الرسول صلى الله عليه وسلم ما يسمع على تعينه والحجر تحت تعينها
تعالى ما عنه عبر بوامي سيد عليه السلام حرص اى مولفا بين على لوامه و
رحمه وذلك ان الروح سبق على النفس حرص ترتيبها ووجودها لانهما
من العلائم والعناصر الاولى ولما اقتضى مجيء رسوله من نفسه الى ان لا سبع
السماء الى الاحكام سوى ما فعله النفس على النفس قال ام فحكمي من بعض عليهما
مقصد ولما الولت امرنا ما توليت بس بس من حكم خود دار که شهود ... دلیل
وبسالت وبشارت وتبليغ ودعوت ووضع شرائع وبيان طرائق
بود از بعض من حيث مقام الجمع صادر شده هم بر بعض خود هم از آن
روی كه ظاهر بود در عالم بتوفیق بصورت بشر عالم که صورت تفصيلي
منست مقام گرفتم ودر صورت هر نبی ورسولی مرا اسامی که جمله
صور اجزای من بودند دعوت کردم وفضائل رسالت ونبوت را
بکمال رسانیدم ودر بعضی صور بصفت قبول ودر بعضی بصفت انکار ورد

آشکارا

آشکار کنم اما چون کار بآن رسید که بعض من متولی وفرمان فرمای کل
وملک خصوص خود شد مبعوث شد بتکمیل آن اجزای صورت عنصری
انسانی اجمالی من رسید در این صورت از هستی هیچ روی وذره از حکم
وفرمان تو امروزی خود روی بگردانند هیچ وجه تعاند وعدم الانقياد
پیش نیامد ما را هیچ ذره از تو بصورت آفتاب حقیقت ظاهر گشته اسلم
شیطانا على يدی بصحو بعونه ابن جملة ... الا ولی من الولادة و
الاسلام يعني الولت عنه اى جهة في دعوى الامر هنا ولكن على عنه اعرض
عنه اى سبب مجيء الرسول ... الى وصف حكمي من نفسي على نفسي ولما هنا
نفسي ولد امرنا واعلى عليه ما اوصف عنه وذلك لانها مرسلة الى نفسها
من الازل الى الابد كما قال ومن جملة هدى مثل عصر عناصري الى
دار بعث قبل ابدا يعني الى رسولا کنت مني مرسلا وذاتي بانی
على استغلال من هذا اللسان ... قوله صلى الله عليه وسلم كنت نبيا
وآدم بين الماء والطين اى بين العلم والعين وطينة آدم تعين بها ونور بها كنت
مرسلا من حضرة جمعه دانه رسولا الى بعض صور حسبانا من عندي
في اولها امر كان اى في حضرة شهودي واستعدادي مثل اول عناصري وعاية

بوکسها و بر سنها بهذه الصورة الآدمیة وتربیتها مثل ابتدائی النعمة حکم
الی دار البعث بقول انا والساعة کهاتین واشارته بالمسبحة و
الوسطی وهی دانی و کل مرتبة من المراتب المعنویة والروحیة مستدل بآیات
حروف البواحسن فالتبسها علی بعضها بکلماتها و کلیتها ومن ابتدا حضرت وحدت
و جمعیت خود هم کمال رسانیده بود هم خود را بسوی بعضی از صور حسیات خود هم
حکم اخبار صحیح گفت نبیا و آدم بین الماء والطین یعنی پیغامبر علم که
بصورت آدم مصور شود و بیان ظهور هست آدم و این ارسال بین
خود هم را بابت و واقع بود ازان زمان تا آن زمان که عهدا و لیکن در عالم
غیب که میثاق الست بربکم صورت بست بشر با جمله جهانیان
ازان زمان که عناصر اربعه ترکیب صورت آدمی میشد و کشیدی
و صورت آدم که اول مظاهر کمال من بود میداشتی پس ابتدا روز دعوت
من بواسطه بعثت و رسالت بسوی عالم بود و بسبب اظهار آن و موافق و معاینات
او بیان اخبار که انا والساعة کهاتین و اشارت نمود انگشت مسبحه و وسطی
یعنی پس از ظهور صورت آدمی که پس از ظهور صورت عنصری محمدی صلی الله
علیه وسلم الا آن زمان عهدا و لیکن در عالم علت واقع بود سود و رسالت

ای

این جمعیت محمدی که من مجموع طوایف روحانی و جسمانی است بود و در هر مرتبه
که ازان عالم غیب در نزول بوی رسید اهل آن مرتبه را از ارواح و ملک
و ملک و غیرها که بعضی از صور تفصیلی ذات او بودند میکرد و ارشاد
از حروف یکلمت خود دعوت می نمود تا هر حرفی بوصف کلی متصف
شود و ذات او هست بعضی از آن اجزای صورت تفصیلی خود حس ازین
صول و ظهور فاملت با مادروا ... حروف الواد او هم بر ذات خود دعوت و
کلمت بر کمال او استدلال میکرد و امر و دعوت او را در هر مرتبه حسب آن
مرتبه استعدادی بود تا آنگاه که تعاقب این مرتبه حسیه رسید و این صورت
عنصری کمال استکمال رسید آثار آن نزول که در آن مراتب سابق حاصل
آمده بود امی در مرتبه تمامی ظاهر شد و حکم آن نزول ورد که بسته ای
شد آمد هیج و من عهدی زمین و موله عهدی ای بمکة هذا مثل ابتدا ال ای بلعا هدی
بعثه بقول بسید بالبعث ای دلیل الا ان استدلت علی انی کنت من مثل
والعلامات الی بدت علی الان تدعی انی کنت نبیا فی العلم علی ما انا
علیه الان و کان العلم تابعا للمعلوم الذی لم یکن کما کان وان کان العلم
لم تزل تزال وهذا و مثله من علم الراسخین فی العلم داراد یا لعهد

دیا لعبد الله المشتاق الی الله
الی وقت من زمان جلسی الی الله
واحدا لشمال الاول

الاول وکان العصر الذی ان یسیل زمان یعلو روح الجسم المجردة لعقل العناصر
وصل بعثه الرسل الا لانتقال الی دار البعث والنشور ورسولا ورسلا سامی
الی واستدلت بمعنی علی ذاتی بآیات صفات وافعال المتعلقة بها
فالذات باعتبار الوجود والاستقرار یکون مرسلا وباعتبار تلبسها النفس
یکون مرسلا الیها وهذه الرسالة والبعث یکون من بعثه الله مرسلا کالانذار
الی یوم البعث والنشور وقول النبی صلی الله علیه وسلم کنت نبیا وآدم بین
الماء والطین اشاره الی هذه البعث والی انه صورة الروح الاعظم و
مظهره فکانه علی المقام الاحدی کما مر ثم ما وقع من بیان معنی الجمع وتفرقه
اجمال سبع فی بیان ذلک المعنی فی بعض مراتبه وهو مجیئها عن وجود مقام الحد و
البقاء بالعلم الاحدی بعد ثبوتها علی الاطلاق الی ارض العالم والرسول
الی العلم الاستوی فخرج عن حد التقوید وسوی حقیقتها الدنیا والعقبی
والعلم والحکم وهذا المعنی لحصول الا بعد البقاء بها بعد المطالعة الالهیه
حسب سیرها بحقها الاستوائیه ولاالها العاجلة باکون الاخرویة والثانی
الاخلاء واتصاله من ملک ارض العالم الی سماء الحقیقة کما قال ومما تعلمت
النفس من ملک ارضها بحکم الشرا منها الی ملک قدسه وقد جاهدت

فاکنده

فاستشهدت فی سبیلها وفارت بالبشری بعد ما حسن اوقف سر بهم وصون
عمل کردم ودر بعض خود دم را از ملک بدن حواس که در دنیا ولیست
فلذات سوی ملک بهشت ونعیم وراحات جاوید اوگم
جویدن بین مرا از حضرت ذات وصفت خود دم بحکم سابق ان الله اشتری
من المؤمنین انفسهم واموالهم بان لهم الجنة وبروفق شرط یقاتلون فی
سبیل الله بعض بین جویحا بده یسعلون یا درجهاد اکبر با هوی وشیطان
ادا کرد ودر طریق حصول واجب سیر وسلوک بتطهیر ما لوقات وفنای
ذات وتجلی صفات باستیفای حق شهادت بشرط سعادت ویقتلون
وفا کرد بعد ارتقای عهد واستیفای حقوق عهد ومن اوفی بعهده
من الله بحکم فاستبشروا ببیعکم الذی بایعتم به وذلک هو الفوز المبین
فرید کرد بی وصول مطلوب با جاه رسید وبسعادت ای معول بس بدی
المحبوب فائز گشت این دو صفت در محل شرط هست که گفت آینده جواب
اوست ثم سمت لمحی عن جلود سماتها ولم یرض اخلادی الارض
جلسه بس میل یعنی بیت الی احد هیچ سفید ما عن خلود سما الجنة
ای علی سماتها الموصوفه بالخلود ولم یرض حیل الی مسکن طبیعی یعنی

آدم بعد از اسکن انت و زوجک الجنة چون بحکم متابعت نفسکم انقادوا استغفار
صوری بعد تمام شد پس من تائب گفت بحکم رحمت خودم بالا برد و آسمان
بهشت که موصوف بخلود و دوام ما دامت السموات والارض مراد کرد اندر
ده باجماع اهل کشف و اهل عقل بهشت که کرسی کو سبب و آسمان او
که عرش عظمت قابل جزو وسادت است پس بحکم خلوص و بود بهشت
و عرم و بود و مقصد حرم صدق ان ما نعتا الی المقصد کرد که جز
آن حضرت جمع احوال و من بعض من باشد و عرش که ما و دلائل
بهشت است بران بوده و جدا لا مراد از ان تابعت قابل باشد
از ان جنت که اسم خلقت و عزت موسومست سر بدان و دولت
و بعض من با اصحی من در مقابله جوهر سوی بهشت
و مقتضای ما ان لهم الجنة جه مبین بهشت بحکم اسکن انت و زوجک
الجنة ملک و مسکن خلیفه من بود پس دران بوده و جدا لا کلمه
جمع که اعلی المعالی است چون مثل بحکم کرسی که مصدر از ازل و فی سر
و حامل خلیفه من بوده است و آدم را علیه الصلوة والسلام
خلیفه خود ادوده خوانده است یعنی از ربان جهانی که او را بحکم

بهشت

آسمان دو

دامی

انی

انی جاعل فی الارض خلیفة بآن اسم خوانده است و دوم از ربان حقیقت
محمدی صلی الله علیه و سلم که ناظم ترجمان اوست در حقائق این ابیات و آدم در صور
دعوت و خلافت باب و خلیفه حقیقت اوست صلی الله علیه و سلم و خلفا اولیا
صلوات الله علیهم اجمعین همه خلفا و نواب آن حقیقت اند و کمیل ابیات
و خلافت در دستار و بویه ان دیگر رفته است شعر معنی الجمع ای الجمع ولما کان
الانسان فی العلم موجودا فی کل مرتبة من مراتب الوجود کالعناصر ثم المعادن ثم
الحیوان ثم فی اشخاص الانسان و کانت ذاته معلومة کلیة و هی مسبوقة فی کل جزو
عن ... اجمع و کلیة و کان ذلک کله لغایة یرجع علی الانسان من جهة
نفسه ... الا من ... بما کان ... ذکره الناظم فی هذه الابیات صحیحا و
ای الفاعل سبب للغایة لانه یوجدها بالفعل والغایة سبب للفاعل لانها کر که
کونها غایة علة فی کون الفاعل فاعلا بالفعل والفاعل علة فی کون الغایة
غایة بالفعل من جهة الی غایة لان ... سببا لظهوره بالفعل و وجد
سببا لظهورها بالفعل فاذا وصل الی غایته من جهة فعله ای لجعله فاعلا
و مفعولا و مظهرا و مظهرا فلما طلع الناظم هذا الکمال بالفعل بحث
عن خلود سماها و سوء من جهة ... خالدین فیها ما دامت السموات

زکاها

للغایه

خلود فيه ما دامت السموات الى جمع وليس الجمع الى ولما سماهم برجال الاخلاد
الى الارض وان كان فيما خلفه وبه على ان هذه العبادة الا وهو ما سن
به السالك على السبيل الموصل الى ذكره واذا كان ما ذكره الناظم فهي هدى
الاعتماد الغني فكيف لا يكون هدى وقد صار مشهودا من عمل بها اجر من
سلوك سبيل موصل الى ما فوق ذلك فان ما ذكره في هذه الابيات هو تفصيل مجمل
كتب فيه وبعد. ولهذا ذكر الناظم رحمه الله فيمن وجوده ورويته معا شيء واحد
سواه لا بها فاعل ومفعول فيها واليها وعائد ما سواها ليس الا عليها وكيف لا
والله خلقها على صورته وكيف لا اتحاد الكلمة فيما لغير الاعتبار لما انا
من الاعتبار والاعتبار لم يكن الى فوق بل الى جمع الذات بحكم الصفات
دال الاسماء الملك بالكشف لهذا الجسد والنفس وصاحبه يسمى ملكا والملك باسم
فيه بعد بها صاحبها المسمى بالملك على النفس في الدنيا عارية مسترد
عن داخله لك البدء وفي الآخرة باقية لا تسترد ولذلك يكون عنوان الكشف فيها
من الملك الحي الذي لا يموت الى الملك الحي الذي لا يموت وملك الجنة ملك
ارض النفس كلها اسم العبد وملكه المشتري سلم الله ملك الجنة بعبرة الملك
وما كمل الشرط وشرطها لعلك النفس وجزاؤها في لما لعلك يسمى ما ملكته

ق

في ارضها الى ملك سماء الجنة لكم البشرى والى انها جاهدت في سبيل الله بعبادة
بعبادة يسمى فيها ... او ... يسمى لاجل جمع من النظر
والناظر في الدنيا والآخرة عند خلود كمال الجنة لذاته والكمال الى كونها الاطلاق
الى ادخل العالمين المضاف الى خلقه وهذه المبايعة بها فيها مذكورة في قوله كأنه
وتعالى ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بان لهم الجنة يقاتلون في سبيل
الله فيقتلون ويقتلون وعدا عليه حقا في التورية والانجيل والقرآن و
من اوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم الذي بايعتم به وذلك هو الفوز العظيم
ومن الشرائط المعتبرة في صحة هذه المبايعة الجهاد في سبيل الله مع الشيطان والهوى
والطبيعة والاقلاع عن الحظوظ الدنيوية بالشهادة في سبيله دل عليه يقاتلون
في سبيل الله فيقتلون ويقتلون والجهاد في سبيلها عائدة الى المحبوبة واللازم
في لا رض خلقي يعني الى ... الارض الى خليفة الله ... السماء خليفة الله
في ارض العالم ... وما كانت مقام الجمع ... الجهات كلها علوية
كانت او سفلية ... مقام الفرق ...
خاصه دخل صاحبه ... من دخول ... بقوله ثم وكيف
درملکی ... ملکی ... ولیا ملکی ... باشد در

در آمدن من و متقید شدن من بصورت سلوک و اطمینان در وحصوی که مملکت
من منسوب است الی سما بهشت بحکم این مبالغت ملکوت ممالکه دیگر اولیا مملکت
من ظاهر او باطنا که در زیر حکم و معتمد ممالک و املاک دستوری و افزونی معتمد
شده اند ارسال آن اولیا و مومنان و سالکان که اسباب داخل اهل ملت و قوم
منند و ارض ظاهرا و باطنا مددی باشد و مطیع و کسانی اسان را بر وسعت
سبحی حیه عرضها السموات و الارض و وسع کرسیه السموات و الارض بطر کرده اند
و سکون و اطمینان در ان بسرو و آورده و از وسعت حقیقی مملکت و مقام
من محجوب مانده اکنون من مهجوران حجوبان نم و نصف انسان چون ظاهر شوم
فه الحمد طاهر ملوک له الحکم المطلق و کل ما هو دون به الکامل سود داخل
تحت ملکه و تصدی ان ملکه یوم منه تکشف سطا الدین معبود کغیره من ولی او تابع
و غیره من الصالحین بهذا سوا الکامل او الملک به الرسول علیه الصلوة والسلم و آله
و علامه بر ص ظهور هما ان بعطا الی جمع حیح قوله الا الملک الست ذاکر مطرح من الحشیه
یا ملک لیعلمنا ان صاحب الجمع مالک الجهات کلها الا تقید بواحد دون
اخری بل یحرق فیما لک مسند و ضجلی اذ یکلما اراد الله حفظ قرالدنیا
و توسع معه و مهما شاء ترک الدنیا لحظوطها زهد فیها و هو فی کلها الکامن

و انا اطلاق

من ظاهر معتمد کهیه دون اخری و من المعتمد من بالجهات باولیا ملکه الی غایة
لیس لها ان نعام ملک الوجود یتعلق بعمارة اهل الدنیا و الآخرة و
تعاونهم و اسعافهم و حرمه و سعده بسعیهما ان الکبر السالکین ممن یعمو الیه
عن تخلص من بعود الجهات تم احد بان ظهور معاملات و اواختصار علی من
تحد من الملک و الملکوت و الظاهر و الباطن و العلک و الملک بعالم و الملک
الا و من ظهور باطنه ملک بسعی الهدی مستند من سوی حیح ملکی از افلاک
نهایت الا که از قعقع باطن من تجلی الکلمات من کلم و او حی الی کل محل آثار
الی تصور ملکی ظاهر و معانی است که الی کمالی و دقائق هر کاری که هر ملکی
در هر ملکی با هم مورث و کمال استعداد حقیقت ارتقای او مراد ادراک و انعام ان
مقصود بر یک راه است بیاسی در و نعات کمال جوش شرح مسعود ارض
در بی بر حکم و معتمد اسمای است که محل حکم کلی از مظاهر ذات حکومت معتمد
شوم و سر بدان که و جیه و آتم و محقق سراین است که با کمون کمالات
انسانی اسما کند و کمال سر اسمی و راست که اولا امارا و تمام در حکم
ظاهر گردد و با سابر بقیه اسما با لفعل مشتمل شود و این ظهور آثار بجا ما
حکم اسمای موصوف بود بر کمر و کخصص بر صورتی انسانی که کمال اخص

ازین حکومت

تا مظاهر آن بر مظاهر حکم آن اسما است لاجرم ظهور و تخصیص هر صورتی
از این صور در قصد اول نزول و سیر آن تجلی وجودی باید بوده باشد
پس چون هر فلکی را اثر اسما را ظاهر گردانید انوار تخصیص درو پیوند
آمد و آن اثر را صورتی در آن فلک متشکل گشت با حوالت عبد الله
بن عباس رضی الله عنهما از معنی کانی با قوله است و در اسمای اخبار امت
سخنی گفته که معنی آن است که فی کل سماء ابن عباس مثلی و هر شخصی
السلام سلوک معلوم شود در هر آسمانی با انوار آسمانی که فلکی بطور حصه
آن آسمان است آن صورت بر تخصیص در آن فلک بسته گردد و آثار
ملکی ظاهر شود و آن محل و مظهر باشد پس میگویند که چون صورتی
حروی که مراد هر فلکی است انوار باطن من جانب با ولایت و بصورت
ملکی در آن فلک پیداست اهل آن فلک را از ملائکه بعالم بود و فانوس سماک
هر یک مصدی شده پس معنی این صورت و صورت کلیت که هر آسمان
در دور آسمان ... هیچ کمالات الموجودات مظاهر الکمال
کان الکامل جامع المظاهر ثم و لا مظهر الا وجل من بیضل سری
به مظهره عنها السمی انت تحت بس و هیچ کوسه و ظرف بیت از زمین اکه

از نور تجلی ظاهرش قطره و ذره تا آن گوشه رسیده است که حمله انوها
که مدد اهل زمین میدهند سادیدن بواسطه مدد آن قطره بارانها
می بارانند یعنی مددکاری ابدی دریاست و بحار را که ازو متصاعد میشود
و مدد ابر و کثرت آب دریا و امواج او از نور ماهست که در حسن صفات
و او نور است دریا بکمال و نقصان ماه متعلق است و ابر آن با دلی و
کمی در سواحل که جزر و مد عظیم ظاهر است که در او وقتی ماه خصوصا
لیلة البدر سواحل را ابو جزر و مد قوت می باشد و در وقت اول و
اواخر که هلالی می باشد سکمانگی آب کم میشود و نور ماه و عکس و بر وی
از انوار اسمات و هیچ کو نیست که از این نور که مدد این دریا کاملا
انوی با کامی رسد که اسطه تا رسیدن این مددی باشد و سالکان
سالک می باشد هیج القطرة بما كان كاطية كر و من هذا البحر سحی
المعارف والملك الظاهر بمعناه ای کمیت سبب ذلك يعني كل ما كان
لان العمل من الفاعل لا يكون الا الغاية والكامل هو الغاية ممن
علم ذلك بلا صاوت قال الناظم بعرت و مزج العده المطلقه بعرب
و لهذا سرح السامن بعوده و مطلق السامن ذا السامن احزان وجود

حسن

الاملاک والافلاک لمعة من نور باطنه وان بحر الامطار والاقطار
قطرة من فیض ظاهره. لیس الا وصل الملک بالهدایة الهدی الی المهتدین
لستر وحاصل هذا الکلام انه قال کل ما یوجد فی عالمی الغیب والشهادة
وما یجری فیهما من الحوادث هو وان عظم لکان لمعة من باطنی وان کان
ظاهرا من ظاهری وبیان وجود المطر فی کل قطر کقول قطرة من فیض
ظاهر. بعد تمهید القاعدة الاولی ظاهر لان امارة السحاب السحج وامطاره
اثر من آثار حرکات الافلاک وتاثیراتها رشحة من بحار الاکریة الغامرة
من البحر المحیط فیکون نسبته الی الله فیضانا من فیض وقطرة من بحر الهدی
لهدی اهدی آتوا اذا اعطی هدیة والفوحات من جوائز العالم ورمح
عن الشئ یسح سحا اذا صب بعضها عقیب قال م ومن مطلع النور
البسیط کلمعة ومن سمیع البحر المحیط کقطره مس سر وار مطلع من
اعلی حضرت وجود که جمله انوار آثار ازانت اوست وحکم سدس
وظهور واظهار وبرتست لعوت همه عالم کحکم الکادی بروی عرس
است این نور بسیط اعلی آفتاب که منبسطست بر جهان وبرکت
اظهار وبقا ونشو ونما متکی سعادات همچون درفشیدن وشعله

روشنی وذره است وان بحر محیط که بامنتهای علم محیط من ابن بحر
که برامنی ربع مسکون درآمده است همچون آنکه قطره هر چند این
عسل وسعه نیست ما واقع از مطابقت سخن درست چه شعاع
وکره جرم آفتاب در مساحت و مسافت بادره وقطعه دریا هیچ تصور عالیه
نوانو بود ومحیط بحر با قطره را ادراک وتعقل ولو همی موهومات
ممتد است بالاطلاق وبی نهایتی که حضرت وجود وعلم تکوین است
ومساحت نور الله بود اما چون درکالبد کعت ممتنعین سکنی دست دیگر کجه طریق
نسبت کسند البسیط المعنی المبسوط کالعسل بمعنی المعقول صح والمطلع اسم دار
الظهور ومحضر لمعه حال لحمرة ذا المطلع الوجه والمراد به الوجود المطلق
الذی هو وجه الذات والنور البسیط نور الشمس المنبسط علی الارض و
السمیع المورد والمراد به عین الجمع ولا شک ان نور الشمس بالنسبة الی نور
الوجود المطلق کلمعة بالنسبة الی نور الشمس وان وجود بحر المحیط بالنسبة الی
عین الجمع کقطره بالنسبة الی البحر المحیط ومعنی هذا البیت من تتمة البیتین
السابقین والابیات الثلاثة بیان بعض السعادة الدولة کمکه
المسل علاالعلت السابق علیهما والابیات الاربع مؤکدات لمسمونه مع ... علیه

الجهات الی مقام الجمع کوادی الروح والسر والعلن المسبوق فی الجمع
والفارق و قوله ثم لکل لکل طالب متوجه و بعضی لبعضی جاذب بالاعتدال پس
پس همگی ظاهر این صورت اجمالا و تفصیلا مر باطن جمله قوی و اجزا و کلمات
و درجات اقسام اغراض و احکام و اصناف اسما و اوصاف و مطالب
و متوجهست همگی باطن این حضرت احدیت همه بر همه شمولات و مفارقه
و صورت اول و باطن این ظاهر همین صفت موصوف همین صفت معروف
گردد و هر سلسله از سلسله‌های این تمامی آن حضرت باطن مر سلسله‌ها مر قوی
از اجزا و هر قوتی از قوای این صورت ظاهر را که ولایت و بالجمله حضرت میکشد
تا بکلیت خودش متحقق گرداند وجهی دیگر همگی این صورت تفصیلی مر جمیع
اجزا و اجمالات و انواع مطالب و متوجهست همگی این صورت اجمالی از
بالامداد کلی را همگی کلیت خودش این صورت اجمالی قبول میکند و هر قوی
از اجزای این صورت اجمالی مر که بسمه کلیت خود متوجه است عبارها را قابلی
و روابط معنوی که میان اجزا و قوای این دو صورت ثابت گردانده
و میان عبارها هر قوی و قوی از اجزا و قوای صورت تفصیلی از الحق
حدیث میکند تا یکباره کلیت خودش متصف گرداند و مثال و صورت

این

این روابط و دقایق معنوی که مثل الصور بین باطن است در حسن یکجهات از بدن
بواسطه این یکجهات و این روح حیوانی همه اجزا و اقطار بدن می‌پوید
و حس و حیات این اجزای ظاهر میان بدن باطن باشد معلوم است و اگر
ناگاه مرضی طاری شود و شده در یکی از این یکجهات که موجب انقطاع
مدد باشد آن عضو که رابطه او است ازان رگ از مدد و فیض دست بی‌نصیب ماند از
روابط معنوی مسدود است بجهت مرض جهل و انحراف و کثرت اهوا و
لاجرم میان صورت عنصری انسانی و میان عالم الهی وجه امداد و استمداد
و اتصالات اما نسبت با صاحب مقام جمع صحیح [illegible] حاصل است تا بکل این
کل صورت اجمالی مدد کلی صورت تفصیلی میرسد و ظاهر و باطن و خاص و عام باشند
ظاهر این صورت اجمالی مسند که مظهر حقیقی این حضرت احدیت جمع است و باعتدال احاطه
والله من ورائهم محیط داده گردد تا گرد همه در آمده ام و همه را فرا گرفته
لو ولیتم و حسبت تو فی علم کمل محیط علی الله ... کرده و باعتبار محلی الحاد در مثال
نقطه مرکز حقیقت دایره عالم را از خود انشا کرده و جمله اجزای این دایره
را که صورت اجناس و انواع و اشخاص عالمست روی در خود آورده
و تعدد ظاهر و باطن جمع و خصوص گردانیده و کمود جهات یکی کرده

سر دو من دوست لو بواحاطت میکند بالذات و این حکم اول الذات و دوم
بالحکم و جمع قوله فوجه من لم یجد الحق الا من وجه انه لم یوجه الا الی ذاته و
برهان ما قلنا انه نص کریم الکریم ان یکون وجهه کاملا و من کان له وجه
لا او من دون الکل و لا ابلغ من البسط الله بهالات بسط این بسط و اما
معنی البیت فاعلم ان النفس لیس لها کل و لا جزو من جهة ذاتها الا من جهة موقوفی عالیة
کما تناول من عالم الحس لنفس جوهرا ساوله بالا دلی با دانیا الی و قد
الجزو لذلک علی حکم الموت فلا تعلق [illegible] فیکون الجزو علی صورة الاستعادة
و من علم ان النفس هی تعاملة المنفعلة فهم بهذا البیت و امثاله و امثل هذا الهم
من قوله لو عدا الحق من ذکرها و مراد البیت ان کل تعلق احد حادث نفس ذکرها
انضاف جمع اول البیت و مثاله بمرآة المتعددة الاشکال مثل صورة واحدة
و تعالت فالصورة الواحدة فی کل مرآة بصورة و مثل کل مرآة صورة
کل مرآة فیکون کل مرآة حادثة بکل وجه مرئیة من کل وجه و یکون کل وجه
هو الوجه الاول و لکن ظهر بصورة مرآة و الوجه الاول هو دائما ثابت
و للمسئلة الی بسط ذکرت من نحو سعی من هو الجهات الی مرجع الجمع بالجواد
الروحانیة یکون کل واحد من اجزائنا و اعضائنا [illegible] و قلبنا طالبا

مقام

لمقام جمع المعرفة بالکل و هو صاکره حادثا للاجزاء الی الحوادث
فاول جزو یرد من العبد مسبح الحق روحه ثم قلبه ثم نفسه ثم قالبه و الروح
اذا جمع فی مقام الشهود شوهد المشهود تعالی وحده و لم یشهد الا ایاه
حدث العقل الشیء فجمع فی مقام الاراده شوهد المراد حال ذکره بواکی ابدا
فلا یرید الا رضاه و حدث النفس البتة فجمع فی مقام العبودیة شوهد المعبود
تعبد اباه فلا تطلب منه سواه و حدث القالب البتة فجمع فی مقام العبادة
شوهد المعبود تعالی صفاته فلا یشتغل الا بما یرضاه و لفظ الکل
یطلق علی معنیین علی کل واحد واحد و هو المراد بقوله و کل و علی
المجموع و هو المراد بقوله الکل و الاعضاء جمع عضا ای تسعر لمعنی الجوارح
[illegible] و الفعال من معنی الحدث و الحروف الی ها است و قوله و من کان فوق
التحت و الفوق تحتا الی وجه الهادی عنت کل وجه تعین و [illegible]
بالای جهت زیر باشد و جهت فوق زیر او باشد بسوی او
باشد او هر جهتی که باشد روی بخدا و او را حضوری باد این
[illegible] احاطت او بالذات بحکم والله من ورائهم محیط یعنی میگوید که
[illegible] صفت احاطت دارد تعالی که بجمیع اجزا که است و ظاهر او عین مظاهر

باشد و بالواقع جمله اجزای محاط او گردیده است و هر که موصوف اخص
بود آن محیط باو جمله این اشخاص است موقت باشد و اگر
بعضی از این اشخاص چون نظر بنای کمالات آن بعضی دیگر آن محیط
کند عاید اما چون بحث بر حضرت که وکثرهای اسمائیست از حکم توجه
با نسبت با بعضی دیگر باشد است پس این محیط بود بر تجلیات و اگر این
محیط نظر با جمال کند از ... است بعضی از بود است عین این موثق را
تحت جود ماند که حکم احاطت با اسمه والسلام من حیث العقل الی حد و حصر
از علم ایضا فتکون الشیء و نحو هذا الاعتبار کما روی مثاله فی
الکامل یعنی لو ولیتم بحبل لهبط الله حکم این احاطت روشن بود و
چون رب محاط در رتبه محیطات و از رو باز او کمال هر یابد در حق
است یا رب عالی واهتدیت یا دل بر رب عالی و ادراک ان حق تعالی
از صادر رب عالی میسر بود پس هر که در علو رب احاطت شان
باشد که بود هر تجلی باشد و هر بود کت او بود لازم باشد که هر
محاط اوست بجمیع جهات حاضر و خاضع او باشد و ذلک معنی قوله
وجه العالی عند کل وجه قوله عنت ای خضعت و خشعت من قوله ...

جوده

تجلی

الوجوه

وعنت الوجوه للحی القیوم ح ع برید بالوجه المتوجه و عنت خضعت
ه داعا دلسان بحولنه من الجهات المشرقة الی مقام الجمع و افاضته
الوجود علی کل موجود بعد کونه و بالوجه الکلام الی مقام یعنی لو طلب
کلی لکلی طالب فلیس بعد لانه صاحب مقام الجمع مترجم عن الجهات
والسوی والتی تحت مقامی و من کان یطلب بالوجه عنت الی خضعت
واستسلمت الی وجهه ای الوجه ما شئت للسلام و الی من الیه ادله کل وجه ای
وجها ای لا یوجه کل شیء مستعمله والوجه کل جهة استعملها ولا ولا
لوجهه وجه الذات المطلقة و هو الوجود المطلق بالوجوه المستمر الوجود ا
الوحده ولا شک ان کل وجود جزئی متوجه الی الوجود الکلی فان
لله و صف وجهه بالهادی لانه یهدی الی سواء السبیل و لما کان حضرة
الفوق والتحت بالنسبة الیه واحده و کما قال ان نبی التری فوق
کانه لو لم یاقطعت و هو الو وظاهر سمی ... رب ... من عنه
بالای ملک ... ارحمت حکم ... کرده ام علی تحت
الح من بسط کرده ام و بسط معشوق ظاهر است ... یعنی حکم او لم
یر الذین کفروا ان السموات والارض کانتا رتقا ففتقناهما الحق حمله

کون و فساد مجموع بود در یک جهت که این را عنصر اعظم میگویند و این
عنصر اعظم صورت جسمیه طبیعیه است که جامع است بین الکیفیات الاربعه
وهی الحرارة والبرودة والرطوبة والیبوسة لاجرم این عنصر بر صورتی
و مادتی جامع صور آن کیفیات که آتش است و هوا و خاک و آب است
و در تو عبارت اجتماعات این جماعات چنانکه تحقیق و تطهیر آن میسر
بود پس حکم و ابو الوجه الحادی حرکتی بر مثال مخصوص در نفس این عنصر و
ماده موقوف الامتزاج کردند و چون این ماده مشتمل بود بر لطائف و
کثائف محسوسات پس در این مخصوص لطیف بود از این ماده بر
مثال صورت دخان لطیف را اجزای کثیف میسر شد که در تو سموات
اجزای آن لطائف است و در تو این میان اجزای این کثائف میسر از آنکه در
پس این چنان را که حکم این حرکت معنوی الحادی مبسط گردانیدند میسر
سموات سبع از این بسط و تطهیرات پس کثائف این ماده هم مجموع میسر
میسر بودند که در تو میان عبارت از این اجتماع و عدم تمیزات و خاک و
خاک و آتش و هوا بود از یکدیگر آنگاه حکم این توجه الحادی این اجزای
این کثائف را مجموع عنصر میسر بودند مبسط و میسر کرد پس کره اثیر که آتش

است

آتش است و کره هوا و کره آب و کره خاک که در میان است از آن حاصل
آمد و ذلک تقدیر العزیز العلیم پس میگویند که بیش از آنکه این کثائف ظهور
در مرتبه دیگر بودند بالای فلک اثیر و زیر خاک یکی بودند و موقوف
و تحت الحکایة بودند و این موقوف مبسط و تطهیر این موقوف مجموع عنصر میسر را مقتضی
ظاهر حکمت میسر بود تا مظهر میان اصحاب مخصوص واقع شود و کمال مفصل
که تحقیق مطلوب و مقصد اول که کمال آن همان است بر ایشان موقوف بود بحصول
شوند پس بعضی و تطهیرات بود و تحت این حکم فهو موقت لاجرم هم
در حکم مسند ابدالآباد و نیر و قانع و قافع من خضوعه و خشوعه جره
مرکل و وقع مر اصل را دفع الامر کره النار لما ان الکون علیها والولی
عنها والولی ضد العلو و بعده ما کان بمثل الکون والعقل
الکون والمعنی ان العلو التی محدودان للدلیل تحت التی هو فوق
للامر لا حل الولی التی کان مثل کل و ظاهر منه فی السفل لا یکون
الا العلو الولی و اما باطن مرتبة هو بر و ظلل الکون حتی بمنزلة العشق الیها
و مثله مکر احبت ان اعرف یعنی کنا ما لم یکن محبوب فی الاعلان
فاذا اردت ظهورها احببت احب التی اعرف فی لسان المعنی احسنت معنا

كانتا وسوانا اذا طرت ولم يكن في سوا السوى ولما لعين العالم ثم الله
الجمع قال عنه ما سوعنا وسنه في نعته الا سات فعال ولا سميه
الست ذالتي والعوق مصوسان اسمان لجهة العلو والسفل لا
طرفان فلذلك جعل البلوكر والعلو لسبب القار في تحت للسبعة اي السب
ارتعائي على الجهات فمارعتي كرالرات فوق المارسما واحد وعلله
سوله لولوما تفعت اي لا اهل جمع ما فرون واجمال ما فصلت السوف
عندى الجهات والكال اي بعر لو الجمع وتفصيل الاجمال ظاهر سمي و
كرنعي وتمر جهة التحت عن الفوق سبحة العلو كما ان سوانا سمة الرتق
وهذه العبارة ماخوذه من قوله تعالى اولم ير الذين كفروا ان السموات و
الارض كانتا رتقا ففتقناهما قال المفسرون كانت السماء مع الارض
جمعا شيئا واحدا لوم خلقهما ففصلهما بالهوى الذي جعل بينهما ثم
تميز السماء من الارض حالة رتقهما ولم يكن جهة العلو السماوي ولا التحت
الارضي وقيل كانت السموات سماء واحدة والارضون ارضا
واحدة ففتقهما الله فجعلهما سبع سموات وسبع ارضين وهذه اشارة جعلهما
الى ان الاصل الاشياء قبل الوجود كانت مجملة مجموعة في عين الجمع الذي

هو حالة رتقهما فتفتقت وفصلت بخروجهما من عين الجمع وهذا ظاهر سه
الا ظهره ان تفصيل كل مجمل كما قال سبحانه وتعالى وكل شيء فصلناه تفصيلا
واما قال التفصيل وجمع المفرق الذي غير عنه بر بلى لعين بوان
شاهدها بعد التفرق في عين الجمع وهو امر ظاهر ثم اخبر عن الوالد
جمعه من لوازم الشبه والكم والعدد والمدد والسد والصد بقوله
عش م ولا شبهة والجمع والعين بعو لا جهة والاين بين تشتت سن
وبيج ستهدنت بر بيج جزوى از اجزاى اين صورت اقبالي عنصري
مادر كليت ولي عزت وكمال احمد اين حضرت اورسح جمع من حيث الكل
نظر از مقام جمع سو حيث يعلي بنت بل صفت اين مقام جمع من وجود
عين بعين ورابع سو سهماست و هر جزوى و هر ذرى از اجزا و قوى
هر يك اين حضرت كرده است و صفت و كليت اولياء فنا كه هر جمى
حسفى از اسما ذاتي و هر صفتي از صفات او با مظهر و كمضعي او داشت بصلي حسل
است در حضرت وكمال احمد سوسن و وحدت جمعيت در هر يك عا ما
ظاهر مجمعين هر ليوسا وجزوى از قوالي و اجزاى من كه اسما الذاكنون
بر همه مشتمل اند بس حد كما لوالد و مثلت جمعه مقام من جمع حيثي

معنی و لعمری معنی نیست چه حرکتی در سطح ما و زیر و فوق و بعد
نکند بکر معنا نند و لعل این که معنی جهت مکانات است معنی جمله و
تو وسکا کی است پس در حضرت جمع این لفظ میکند ای
ان صفات لیس لیست لا لولا لاجهة و لا انحصار این سیع شفق علیه و لانه
و اکاله هذه و الشی لو لوی اضافه الی الشی م و لا علة و البعد
کالحد قاطع و لا مدة و الحد شرکت موقت پس پس و علد بهم نیست درین
مقام من جمل بیحار قاطع و بمرتبه ان یکی و دو سه و پنج هفا که حد قاطع
است میان محدود و حد او جو نیست با این حضرت و صفت جمع من
دو سه و چهار عین یکی اند که کم سوا و حدت جمعی و جمع او از حضرت
احدیت جمع در صحه و لشمال هر که بحمه نظر این مقام مکور باجرم
حکم قطع و فصل و بعد و وصل که در مراتب اعداد و معدودات است
است از من سوات و معلوم شده و زمان که موقوفیت از لفظ می که
درین مقام من و حال من که میکند حس نظر از این مقام من سرکشت
مصافه کسی که تعین و سبق و لحوق میکند هاکه کسی بر سد که حکم سلطنت
فلان پادشاه که بود ان مسول و دور زمان پادشاهی ان پادشاه

معنی

معنی و علی نشد و ابتدائی و انتهائی پیدا کنند و بآن بیان ابتدا و انتها
حکم پادشاهی او را از بعضی نکته میکند و در بعضی اشارت میکند چه در
سو حکم از و اشارت حکم دیگری مدد نیست و در حضرت من وسعت یا بد تعین
هیچ عدد و عدت و سبکیست واحد او اسما و سه هم پس عدد و عدد
نکم و کسیت و هی و لیس درین مقام من میکند م و لا بد فی الدارین المعنی
ببعض ما نیست و بعضی از ده حکم امر است پس پس و هیچ سلی و معانی است
در هر دو سرای دعا و معنی که این صلح و شرکت که استیج نما کردم حکم کند
با او ما استفاده و مال که نیست یعنی هیچ سالکی مراد در جوهر و حسنی است در معنی
بدر اصل لعت شده و شارکت در جوهر و در مشارکت در مرتبه و حکم هم
با این لفظ استعارت کرده اند پس میگویند اگر در هر جوهر و حکم و مرتبه را
سالکی باشد با مراد در احکام اکادی موافقت یابد یا مخالفت کند و هر دو
قسم واقع نیست چه موجب استعارت و وجود یکی نیست و معانی جمعی لازم
دارد او نیست پس استعارات که خاصه کار دارد هیچ المعنی لا سعادة و لا اهل
و لا صدق الکونین والخلق ما تری هم للساوی من تفاوت حلقه پس پس
و هیچ صدقی لفظی امری وجودی دیگر نیست در دو عالم ظاهر باطن که داخل

از جهت آنکه اوصاف البعد باشد کالسواد والبیاض والخیر والشر از
او که وجود یکی بیش نیست در صدد و هستی لیس عین ست و هر وصفی که نسبت
مضاف جز وجود نکانی وجود نکا نیست و جمله موجودات در نفس آن وجود
مانند ایشان مساوی اند چنانکه هیچ تفاوتی موجود نیست میان انسان و دیگر
کس را آنچه در ماست هر دو نیست در حقیقت وان وجود نکا نه او را حاصل
است لاجرم هر دو عالم ظاهر و باطن بما اشتمل علیه صور و معانی مستیش
مستند پس معاذ که در معنی حادث بمد جهت میان من و هیچ صفتی از اوصاف
من سواند لاجرم اصلا حکم صد و حدت در کون من که ظاهر و باطن ست
ماسه نیست ما بین بطر از بین معام من و در بیست نص مین این آیت کرده
است ارواح انکه ما تری فی خلق الرحمن ای فی ایجاد الخلق واعطائه ایاهم
الوجود منه من کونه وجودا مختصا من تفاوت ای فی اصل الکلیة فیما یرجع
الی اصلاح کل موجود الله فارجع البصر هل تری من فطور ای خلل ورجع فی
النفس الوجود المضاف الی کل موجود وقصوره بما کملح الی ظهوره ٤٥
التفاوت لاجل التساوی والتسویة علی نسبة عین بعینه لا تنا ماسته عین الیوم
وهو صاحب الجمع والجمع عند الیقین وهی الجهة الضال انها مسلمة للاثنین

اضافت
موجودیت

و

والاثنین هو الشیء المضاف الی النسبت والسوی وهی العلة ای عدة الامر
المنتهیة الی اللقاء والمدة ای مقدار زمان اللقاء آن لا عدد الا منه فاطرح
السبب بعطیها لفعل بمعنی الوصل والصفا للفصل وصاحب الجمع لا یرى
الا لفصل و بعد زمان اللقاء ینتهی الی حد منفصل یلزم الشرک المضاف
الی الکل موقف الوصل وما بعدها وهی جنس الند والضد لان الند
هو المثل فی الذات علی الشرکة والمعاون لحصول الامر من حکم الامر الا انه الا
هو احد و اعضائه اوه ولو فصل بعض ما فی الخلق لا کرم به عن ذلک علوا کبیرا و
الضد هو المثل فی الماهیة الا انه لا یعطی بعض ما فی ولا یعطی کما اوه او الخلق
علی الخلق خلقا کالحق خلق الا له کما قالت الیهود ان خالق الخیر هو الله و خالق
الشر آهرمن معه والخلق ما یری بهم الی الاحد هو اللازم لیکون هو الملزوم
وهو ان یقال لو کان لله ضد لکان فی الخلق تفاوت ولیس کذلک لانهم
متساوون فی الخلق کما قال سبحانه ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت ثم لما
اشار الی شهود مقام الجمع والوحدة والکمال حصوله موقوف علی زوال
الفصل واعادة بعد الانذار فالتبس تعلی الا انه الملبوس علی الاذهان
بمعنی المبدء والمبدی والمعاد والاعادة المعید والمعاد عنه والمعاد الیه

وهو يونيه. الاشياء الى ربهم السويه والمنافاة بمعنى الجمع اجاب عن هذه الاعراض
المعد لهم ومنى يدل على الساسه وعلى السوادى يا الى اعلى سس
سى ارمن وحضرت جمع من بيناسيد از براى تحصيل كمالات ترى ظهوری و
صورتى كه برباطن خود نوشته ايم وبداند ظهر وصورت در هر مرتبه مثال و حسن
ظاهر شد يا معنى صور ونظائر حسى من وليس من بيان از جهت تحصيل كمالات
منست نه از جهت طرى وهر كارى واوى وحضرت وهسنى كه لو دا ابتد ابى
واسماى بارى را مسلعت از جمله ابتدالات لدين جهاد رشد ابت وار اسما و صفات
من وسم عدد وانتها ورحوش لمن واسماى منست ار الجنت كه من تعلقم
كحقدت بيوت بسو الاول والاخر والظاهر والباطن ومع بنا دالمعبود
السوادى من مواهم ملان فعل يعنى ملى وملى اى اطلاق فح لعنه سر به
من قوله بوللس عليهم والسوادى من بدالنى طوعوله اعدد الحق والسر
هذا اى انا المبدى والمبدى والمبدأ والايس الملوس والملوس عليه
والمعبود المعاد والمعاد صفته والذى كل ما يدل على هو عاد معاد امتى الى
بى لانه برجع مرقاتى الى ذاتى تسل عليه الا وليس يوطع العين والماهى
وكسر ياى النقاب وخلط علاوليس السوء بليس بالعكس كما. ثم اجاب من

اعترض

اعتراض آخر مفتوح على منوال الاول وسوال الانسان وان بلغ مبلغ
الكمال لا بد له من السجدة لمعبوده والساجد غير المسجود فلا معنى للجمع بعولد
م وفى شهدت الساجد من الظهرى لمعت الى كنت آدم يجدنا اس من ودات
خودم شاهد. كودم فرشتگان كه بحكم اسجدوا لآدم سجده وامر مظهر وصو
كلى خودم راكه آدم بود سجده ميكردند واو را خضوع وخشوع مى بود
سل بعلم تحقيق داسته كه آدم من بودم وسجده مصاف بهم من بود وسجده كنندگان
عرمن بودند ومن از جهت بعضى از صور صفات وجهت خودم سجده صورى
از صور كلت وجهت خودم كردم ار الجنت كه مظاهر عين ظاهر شدند در سجده اتم
والكمل من ذاى حاسب وبعلى الملائكه الساجدين الظهرى وبدنا فعلت اتى
كنت في سجدتنا آدم لك السجدة وان الملائكة يسجدون لي والملائكه صفه
من صفاتي ته والساجد صفة من يسجد لذاتا والجمع واقع لابد فيه ونكتوب
لا يسمع واضافة السجدة الى نه اضافة الفعل الى فاعله لا الى محله معتوب
ثم اجاب عن اعتراض آخر وهو ان الملائكة الموجود. في الانسان صنف من اصناف
ملائكه ارضيته سفليه وسنة سماويه علويه فيكون فيه جنتان مختلفتان
فالجمع ممنوع بقوله م وعامل لو هاهنا لا رضين في ملائك علين الكفار تى

سس بس وصاحبه تدبیر سخر کل شی بید کل شی بروحانیت و ملائکه یعنی قوای
سفلی را در عین روحانیت و ملائکه سموات و اعلی علیین عرش و کرسی که حمله
او اند بود بند در رتبه لذات جهت که حکم صور و مظاهر که دار بیش ستند
وار جهت مظهر سوی هیچ یک ندارند دیگری مر نیست قوله ای علت ذلک ولغیر
ذلک روحانیة الارضین الحی بیان بس ای التشبیه واحده بالذات المجملة
بالصفات علم انها اذا ظهر بصطلح الی کانت سمیه والصطلح الملائکة کانت منهم
محلی الرصد علی الصعین و جهت الی ذاتها بالامر عادت الحق والملائکة فیها
سوکنوه قوله ذات علیها بالروحانیة الارضین ای الملائکة الموکلة بها وقوله
ملائکة السموات المعبر عنهم بعلیین بالنسبة والصفة بینهما فیکون احدهما علویه
موفاسه والاخری سفلیة لجنابه واما بالنسبة الی فالکل منهما سفلیة لجنابه و
للجمع افعان بظهر منهما احدهما الی فوق الذات وهو الذات المجردة عن الصفات
والافعال فالنور فی هذا الجمع وهو بعضان من شانهما الافق الاعلی وهو
الذات الموصوفة بجمیع صفاتها وافعالها فیکون الجمع المظاهر بصفاتها
للنور وهو کمال و علی هذا قوله بعلیها لکن علی الاعلی الذات فلذلک

فالامر وصل اهل الذات احدی مرتعی الهدی ومن فرق اثنانا مدافع

وصل

وصلی سس بس وار طرف دیگر من بعالم علو ومخلوقات اعلی ارض
و مراتب من بهار صراط مستقیم و طریقت عطا و اسعد بعیان من ان
اولیا و مومنان و این بیوه دوم من که در وصلت این مقام احدیه
جمع بحث تکمیل وار شاد جمع وحدت من بها شد و وحدت وجود و
کثرت علم را معنی بیش اکمل من این مقام احدیه جمع ورجع او بعالم
نور وحدت جمع را ادکثرت جود من سیدیم و مصادیکدیگر بیش جمع
وجود بیان حضرت کمون بالعلم عین آن وحدت جود را که سبع و جمع وحد
وکثرت وجود و علم دیدیم با دیدیم وحدت و کثرتها او را مشاهده کردیم
احدا ای طلب الجمعی و هو العطا قوله احدی طلب الجمود و رمی دوالذ و
نعل وجودی الحس والبدا السعادی بهار من ظاهر الوجود بعرفه الجمع
الصور والا فوق الذات و کمن اورا لیه قوله ای طلب العلی رفعه ای و وجه
فی الطلوع من افق الذات انهم الذی بعد الجمع بالنوره والکامل ان حقیقی المقام
الی عین الوحدة ظهوره العالی بالنوره حاصله بعد الجمع و هی حاله الکمال
لاحصا طهامع الجمع والجمع الکامل علی النوره بذکر الکسل عند کلی الذات لو کون
فی الفضل لکه صفقه وجود الوحدان السکر و بدء عان الجمع والجمع بالتوفیق

فرقة

ولا بد عند دعائم الوجود عند تجلی الذات بل یورث فی العقل الفناء
وصحوا وتمیزا فشاهد الذات بعین الجمع وصفاتها وافعالها بعین البقیة
وسوف عن طلب رؤیتها فی حضرة معینة کما تاب موسی علیه السلام بعد الصحو وقیل
هذه التوبة لا تخلص عن الصعقة والحضور وکذلک الحس کما قال ثم وفی صحو ک
الحس حین افاقه الی الحس قبل التوبة الموسویة بعد عوده وفی حال صحی
ای حسی الحاصل من صعقه للحس ای الجبل دکا ای مکسرا اجزاؤه اجزاء
فی العالم ثم صعق علی طلبها قبل توبتها حالة الافاقة فی صورتها الموسویة
تعالی درون آن جبرا الملک فلما تجلی ربه للجبل جعله دکا وخر موسی صعقا فلما
افاق قال سبحانک تبت الیک حال من بود که بر کوه که صورت از صورت حسی من
بود هم من از هستی حضرت اطلاق خود تجلی کردم و آن صورت تجلی جبلی
خود را خرد و پاره کردم و از هستی آن پاره شدم کوه هم من در صورت
موسوی من بیهوش باز آمده بی هشیاری باز از آن گستاخی طلب رویت
توبه کرد پس این بیهوش افتادن صورت موسوی من پس از حال افاقه و
توبه او در آن حال واقع بود پس من عالم محو که ظاهر به مظاهر شدم
ومظاهر غیر ظاهر نیست و این وحدت ذات من جامع این همه مظاهر فنا

و باطن بیانست درین بود و دوم بود حضرت احدیت جمع حاصل شد
جمع حصول الحس طوره و حضرت ثبوته فتحدث بحود الا اشاد والطاعة حتی
عادت کما کانت فی العلم قبل یوم موسی علیه السلام ثم ذکر بهذه الوجه بقوله
فلما انه ستیده ذا الصعق الصعقة علی الحاسة الذکر الکبری خرور الذات سقطت
و خر الماثه خرورا اصلاح والافاقة الرجوع من الصعقة ای وهی حال الغشیة ذکر
التجلی الحس سقط یعنی لاجل الافاقة من الصعقة قبل ان یتوب موسی و
اضاف الصعقة الی الذکر اضافة الشیء الی سببه کقولک العلم واضاف الذکر الی
الحس اضافة المصدر الی المفعول والفعل الی الفاعل علی المفعول له وقیل طرق الصعق
ثم تجلی لا یستعد بعد انه هذه الصعقة اخر عن افاقته من السکر الحاصل
من الصعقة والحضور وذهاب العقل الحاسة عقل الآن بوجود الصحو فالآن
فنا این بعد العین والسکر به قد اهمت العین ما الصحو اصبح پس الکون
هیچ تعلق کرمی اطلاق و بار باقی باشد چون لحظ این اسال و تعداد الجمع
باین عین ذات وجمع وحدت مذکور مانده است چون که ازین هستی و بیخبری خودم
ازین جمع وحدت مذکور کلی هشیاری اهم و ابرجات و الیشاش ازین
الی فنات وحده ذات وجمعیت او باین هشیاری مذکور شده وصالی وزد

گشت و این حجاب بکلیتها ظاهر شد و طی حجاب و نفی که موجب بقای بودی
تا خر رسید شیخ ای فلا تطلب این بعد وجود عین و او السکر و او الکثره د
اراد ما لا این له و ما لا عین للذات و ما لا عین الحجاب الذی هو فی لا محل
عنهم و هو استعاره بحجاب الدخول الصحو حال السکر و هو فی لا محل دکات العظیم تعالی
اصحاب السکر و اذا ذهب عنهما التی طلب الرویه التی طلبها موسی علیه السلام سوال
من الناس قبل مشاهده العین و جزاه بحمل علیهما علی السکر و السکر هو دال بعبد
حجاب منع عن مشاهده تجلی الذات کما منع حجاب العین عن مشاهده المعانی لذلک
عطف قوله فلا این بعد العین بقوله و السکر مع فلا بعد کم اراد فی قوله و طلب العین
بالصحو الذی لتعلقنا ان الرویه لوجود السکر و السکر حجاب العین فی العین یوحی الی ما
علی الذات مکشوف عن الحجاب لا فاقه من السکر و ذهاب عن وجوده الذی هو العین
ای العارض للذات الکلیه ای ما لقا السد فی قوله فلا این بعد العین ای
اذا لم یبقی و لو تهاهر طلب رویه علی الذات فی جهه من الجهات اسی لا این بعد ساعه
العین فی جمع الجمع لو و هو الجمع و السوقه و الجمع المجرد سخا السکر و السوقه المجرد
سخا الصحو الاول تما فالتان متساویتان دائرتان علی تعاقب حالی المحو و الا
کلما ورد علی العبد حال المحو سکر و جمع و کلما ورد علیه حال الا ثبات صحا و

و المحو ما هو من وجوده مشاهفتا الی ان یکسم وجوده و یظهر الصحو الثانی المحو العبد
حی بعد لا بنفسه و لا بسطوه الی جوهره حاله و المحو و ان کان فوق العلو لکن
لکنه ما لسه الی الصحو الثانی الذی لیس نهایه کالمحو الاول من حیث انها مساهسال
من الیمان بعده و نهایه کما قال هو و اخر محو جا حتمی بعده کاول صحو لمام
بعده سن و اخر این مقام محو و فنای کلی ادمقامات محو و فنای سکانه
که این مقام اعاده جمع من که هم کار و سر من بروی سد بعد از این محو او
و صحو اولین باشد عدد و حکم مغایره و حدت و کثرت در وی یعنی چون محو و فنا
سه مقام کلیت بعضیت عموم انبیا و اولیا و چهارم خصوص خاتم النبیین
است صلی الله علیه و سلم اول محو و فنای نفس و صفات او ست و در و مشهود وحدت
وجود است از آن جهت که در اینجا کثرت صفات علم و صفات او مستهلک هرگاه
که اینجا مستهلک شود سطح اینجا تمام پوشیده می شود و مستهلک شود وصعه
در و استکار امی باشد و مقام دوم محو و فنای روح و صفات او ست و مشهود کثرت
حقایق و اراده جهت که در اینجا وحدت وجود که باطن روحانیت مستهلک اوحد و حدت
که اینجا یا نند ذات و کثرت که مستهلکات بید او مقام آخرین محو و فنا کلی
معقد بهر یک این دو شهود و جمع میان آن و لکن با بقای حکم مغایره

حال این وحدت وکثرت که در بین دو شهود ماست بود چنانکه الشیخ
ابو سعید خراز رضی الله عنه که صاحب این مقام جمع بود سوال کردند
که بم عرفت الله جواب فرمود که بجمعه بین الاضداد پس این آیه که خواند که
هو الاول والآخر والظاهر والباطن پس اسمای متضاده و حکم عدد وحدت
کند درین مقام بالکلیه جمعیت مقام جهارم خصوصی که ختم وکار و سر محمدی
صلی الله علیه وسلم بدوست بعد ازین مقام پنجم است که آخر مقامات
عمومی است لا جرم مکونند این مقام اخرین مقام ستکا ته که این مقام
خصوصی که ختم قرآن کاملین بود بعد ازوست ازان روی که حکم عدد
و معاوده میان او و اول و آخر در مانده محو تمامت بسبب نظر صاحب مقام
جمع محو مقام جماعت و محو اوست که اعداد و معدودات و معانی و معانیت
میان هر یک و دیگری در و مانده محو است بسبب نظر محوست که هر دو این
مقام احدیت جمع من محوست مجموع انداز مشاهده وحدت حقیقی و نفی
عدد و علم معاوده و عرفی کرده و چنانکه درین مقام است بحمد الله
المرشد و ممن یعنی بامعاملت بود درین بیت اشده می گویند ع از اسلام الاحد
فی مراتب العدد سعی کثرة الاحد الکل و لیس الکثرة مراده فادا المعنی

لا ما نلانت رات و احد المحو لا من المراتب سوالمحو المراتب فیما فاد احرمت
الی الصحو شهدت فی المراتب شهد به فی حالة المحو بالعلم الحقیقی کثیرة من مراتب العدد
عن وحدة الاحد و تواسی علی لوازم لا یری الشی بغیره والمعنی یقول ان
شهوده و جوده و اهدا الله به ذاته اولا رسم وصف حاله سکره
کرده لذاته فی حالة صحوه و رأی ظاهرا بادا و باطنا و مالکه وصار الاول
والآخر واحدا و عدد الشی عدد طبه الذی سمی صوبا اتصاله بعده
بعد انه علی الکلام للمحو حوله بعد الشهوده و انقضاء تلک الحالة انقضا
عددها و اضافة الآخر الی المحو الاول الی الصحو من باب حالم فقد و هو المراد
المحصص بعلی بذا لیکون بعده المحو الفقد و محو وعده ما بی وجود الفعال بین الفناء
لا بهما اسعاد بحصان با عطاه و مدار الصحو البقا الوجود الاسما بالحق
لا کمو م حوف جام المحو و سی ابدا سعاده و لیس علی و بهانه یلی تحقیق هذا الکلام
بان یحمل الصحو الاول والمحو الآخر لا ثبات ما بعده و انقضاء و لما کمد
العلائق قام و ما حد و المحو الطرحیا و رتبه محدود محو الکشف و فا کشف بس
و سکی که فنا محو و فنای او صاف و ذات المحو بیت با سالعت در ان فنا
با تمام فنای اوصاف بروح با فنای او صاف و نفس و ضاف این دو فنا

محو و زوال و استهلاک کلی بر دو او در اوست عدم بکند مراد ابن بود و گفت
خود هم بر اوست با انکه بعضی نشان از بن مقام من حیث مشاهدی حضور
عالم حسی از ادراکات او سالی مقصور است جهت بعدی سیر و او را بیانی از
شروع در سلوک و سلوک و در کثرت محسوسات مختص المحو فی اللغه زوال
الاثر و ازاله و الطمس هو المبالغه فی ذلک و المحو الاعلام و فی اصطلاح
القوم رفع اوصاف العاده و ازاله العله هو المحو و رفع جمله الا و
هو الطمس و الاستهلاک فی العین هو المحو الجمع و هذا الثبت لعمل و ما جود
هو الطمس کما بین معانی اوصاف النفس و الروح مع استهلاکها
جمیعا بالکلیه او اوصاف عین حضره الجمع یعنی در اصحاب این نبود
احد است جمع و مقام او کسی که در محل مراتب سکات نکلی متاثر گردیده
است و کثرت جمع الجمع محو با ذات او برا اوست با انکس که
سالک سلوک بعالم حس و بود محسوسات بعد کشت و آن بعد
از بن مقام احد است جمع محجوب است مثلا انکس که راه بار بحول خواد
قطع کرده است و در جوم بکد اندکه اما هنوز مشاهده کعبه میسر
نشده او را احتجاب از شهود عین کعبه برا اوست با انکه هنوز در

اقصای مشرق است مدم در راه نامهاده و از مشاهده کعبه از دید خلاص
کعبه مطلع محجوب و محروم است و ماخوذ ای الذی اخذه و المعنی
و دست اخذه هو الطمس فاعل الحی بالمحو فرید من قطعه هو الحس فی حال الحق
تساوی هذا الحد ای کعبه واحده لا ترجیح بینهما الا کی ذلک فی احد
محری فاعل بعطل و العین حتی عاد علیها العدد ان کانت علیها قصار
الحجاب کاشفا و من وجد فی محوه عن ما کنه فی صحوه فهو محجوب
و لیس باهل للتوبه لا حل بلوت و اما اما فلن الحکس فی حال التلوین
هذا معنی قول بعض السلف ذا المحو ازاله اوصاف البشریه و الطمس
ازاله آثارها و رسومها هو احص من المحو لا استلام محو الاثر محو العین
من غیر عکس ما اضافه الیه لما کعبه المماثله و المحو السعی الاستهلاک الذات
و السمی کذلک المراد بعض بیت ما خود المحو و الحدوده المقطوع و سوها حسب
السوه بسبب محو الکس و لذلک اضاف الیه کما ان الماخوذ هنا حسب الجمع
سبب محو الا وصاف و کذلک اضاف الیه و نصب و الحماطی
المعمول له و العامل محما اورده و قوله کمه بسعلوق ای و زنت
و ما است صاحب المحو الا حر لسعه صاحب المحو الا ول لموره بکده و احده

ای صوت سیما لا یحاس بل واحد اذ الصحو الاول والمحو بعد ان علی
وجود العدم المشار الیه بقوله ثم سقط علی العین من صحوی المحو
و نقطه علی العین محو الغیب بس بسقط حق وعین بعینه که حجاب عین
کفا احدیت جمع بود از پیش ظهور اعیان این تجلی احدی جمع من یکی زائل
شد و اب سماری چشم این حقیقت یکی جامع فرق جمع و عین جمع اعیان
و رابع حکم معاورت اعیان اسان ارایت حجاب بعله و مسمی بمحوی ترجمه
این حقیقت صحو بر آن محو را که در دیده اسمای سوار حجب بقوا عیان بعضی را
از وجود می نکرد هم باطل کرده اند و چون هیچ حول نماند اکنون محو و صحو
پس من یکسان است چه در هیچ حال وقتا و معنای از وجود این حقیقت
احدیت جمع حال و عبارت بسم و در صحو و محو بر خورداری من از
شهود کل یوم هو فی شان که متمکن در تلوین است روایت اللهم اجاب
اللهم ارنا الاشیا کما هی در هر ذره از ذات خود دم در معنی الحول
می یا ثم العین الاول من حروف الصحو والثانیه یعنی الحجاب والعین الاول
من الحواس والثالثه یعنی الحقیقه صحو بود بقوله علی صحو العین و ورد
یا یعنی الحجاب والعین الاولی البصر والثالثه الذات ثم و ما فاصل

ق

فی الصحو والمحو واحد لتلوینه احد لتمکین یلتفت بین بعد هو ولیس اهل
المقام تمکین بتوابه الحقیقه من الحضره من سوی الله شهود حال صحو ای
حضوره مع الاحساس بما العینه علی و واحده شهوده حال المحو ای
غیبته من حسه و من جمیع احساسه ان من یکون شهوده و حضوره الحجاب
هو صاحب تلوین صاحب التلوین هم اهل عالم التمکین والامام فی الدر
تلوینه لا لم العله یعنی اهل و سرا و از من مقام تمکین و مات رادر
مرتبت بحضرت ذات او حقیقت کلی که او در حال شنوائی واحساس
ادراک اسما غایب شود از کشف شهود و گم گشته حقیقت وجود باشد در آن
حال و مار در حال حقیقت ابا احساس و ادراک اشیا و عدم حضور با صفات
خود بس ناسده مقام کشف و شهود باشد از آنکه حس کی کشف شهود
بعد از شهود و احساس بصفات خویش معلول و معدوم است او محصور مقام
تلوین است و محصور مقام تلوین اهل مقام تمکین است بوانند بوده صاحب
تلوین کسی را گویند که شهود او بوحدت تجلی اسم ظاهر ما کمترا لتجلی اسم
باطن مسبب اسد یا آنکه شهودش بوحدت اسم ظاهر معلول باشد
چون تجلی اوی نماید مستلزم کثرت و ظهور اشیا و محو شود تجلی و

وبر اگر شهودش بکثرت اسم باطن تعلق دارد مطلق حکم وحدت کلی
ظاهر از شهود او محو و گم گردد پس صاحب تلوین بود کلی اسمای الهی باشد
بحکم تفاوت و اختلاف و احکام شماحات بوی متعلق می شود اما صاحب
تمکین باشد شهود و تجلیات حضرت ذات و حضرات بین الظاهر و
الباطن را هم معا وحدت و کثرت جمع می تواند کرد و احکام کثرت
او هم او وجودش مانع شهود وحدت کلی نمی آید اما اگر ارکه تجلیات و
حضرت کل را هم سوی شان و صفات او اسما ربت می گفتون العیب
مسلک تجلیات که باکون روی نماید حکم ان تجلیات بر من صاحب
تمکین محجب بر سم پوشنده باشد و در اظهار ان مانع و هیچ حکمی بر ان
بتواند کرد آن یصاحب تمکین در تلوین مخصوص است پس بیلوید
که گم گشته شهود در حال حضور با خودش و بمانند آن در حال محو
و صحو و عدم احساس خودش ز جهت اینکه مقید مقام تلوین است اینست
محو مقام تمکین جلیت اند با مقام تمکین در تلوین جمع بسر هد النفس
ارادنا بالعین المحو الاول المحو و بالثانیة المحات و وسط العین وجوده
الحرما لان العین لیس الا بالشرط کما ان الوجود المطلق لیس الا

بالوجود

الا بالوجود المرسل و بالعین العین المحو الاول البالصره و بالثالثة الذات
وسط العین الصحو الثانی و ما فیه بمعنی لیس اسمها فاقد و حرها اهل و
علی و آوة ما بهذا شرنا الرفع ای سبب تساوی الصحو الاول و المحو و المحقان
المحو الصحو الاول بالمحاحات وجودی عند اول الامر انجلی بالعالم المحو الثانی
اما ما سلب مقام التمکین بالانقلاب عن مرکز التلوین بین الوحدة و
التعدد بین الصحو و المحو فالصحو و المحو شرکان فی حصول المحو و التلوین فکما
ان الصحو الاول لیس لاهل التمکین لانه یعمل المحو فکذلک المحو و هذا المعنی فی
الحصه جواب سؤال مفروض بین الصحو و المحو بان الصاحی فاقد و هما
المحو واحد یعنی ناهج بهذا الوقوف الواضح متشارکان فی حصول المحو
و عدم التمکین فی مقام التوحید و الرابعة و صرح بالمساوات شیخنا فی قوله
م تساوی الساوی و الصحاه تنعتهم بر سم حضور او بوسم خطر پس
سن کتون برابر بند بردمن بیمان حضور تلوین با اشعار ان مقام تمکین
بحسب از جهت تعین بعنه رنگ باشد حضور با کلی مخصوص با بسان مخصوص
در دایره معانی معین چون مقام تمکین محجب که از آنجا بجاوز نتواند کرد
وجهی دیگر برابر بند مسمان احوال را کشف و شهودی که با شان باست ایشان

مقام سلوک قبل الکشف حق مقام زهد و توبه و توکل و امثال آن
از جهت تعدد شان با حضور با کلی موهوب تعدد همان خطر؛
اعنی مقامی که تا آن منقطع نشد و کار و رشان از آن مقام و حکم او بسر
نمی شود چنانکه منقولست که خضر بر بعضی خواص از نبی طلب کرد و ابا
کرد و گفت بیم که و توکل صحت توصیه توکل برادر مان خارج شد پس میگویند
که اصحاب احوال جمع شود ایشم ارباب مقامات جمع احتجابهم در تعدد ما
حضور و نیز مقام برابرند و هر دو این حضرت جمعیت جمع گویند
و دنیا که هر دو از عبادة من یحرو ابدو بیم برابرند الخطر باستیق
الخطر فاستعاره بهما عن تعدد و خطر عن غیر، درج ای بعثهم فی نظری
ما حد له الجمع سوار کانوا ای بیم حضور جمع السالی او خطر الحسم دالساوی
جمع نسوان لبی سکران والضحا جمع الضاحی والوسم الاثر والوسم
العلامه والمراد من الخطر، هنا مقام مخصوص من مقامی الجمع و التوبه تستعد
من الحصر و هو الممنوع لان المتعدد محجوب عن غیر، و سمی فی الاصل مقام العنم
ای و نعت المساواه من اصحاب الحجب الموعوعهم بالساوی و ارباب الصحو لان
الکل منهما معمولون بوسم حضور ای با ثر من آثار لیس لهم حضور تام

قال

فان الساوی للحضور الا با لذات المجرده عن الصفات و الافعال الجمع و هم
علی التوبه و الصفات للحضور لا الصفات و الافعال التوبه لهم حجب الجمع
او لانهم معولون بوسم خطر، ای علامه مخصوصه من التوبه و الجمع فلیس مقام
لهم من الحضور حضور کامل الا الحضور العام لا بمانیه الجمع مع التوبه لانهم
یحضرون الذات مع الجمع و الصفات و الافعال مع التوبه و کان حضورهم
ما ما العموم و نحوه و التسلم فقال الله تعالی عموم لم بر تعو اهل مقام التلوین
و محل تعاقب الصحو و المحو تسلم و السوا الموی من علیهم تعاقب صفات التلوین
او صفات بعضه عموم و مقام احسان من حق المعالوم نیستند کسانی که صفات
حکایت احوال ایشان بر زبان ظاهر می شود و تجلی و نامی می نمایند
با صفات و احکام و اسما و کلمات دیگر گفتم ایشان را
در حجاب و التباس می اندازد و کسانی که مرکز ایشان تعالی ما ای لعوس و
ارواح ایشان را در شهود مقامات سلوک مخصوص جمع از دو
گفتم و شان ایشان را کار و رسیدن بمقامات مشکل می شود چنانکه از خوض
ذکر کرده شد ایشان بر قوم و مقام احسان من حق المعالوم که گر
سوا شان بر و دم اعتماد نبودی نه ارباب احوال الحضوری

و اسمی معبد بودندی و به اصحاب مقامات در مقامی واقف شدندی چه راه
بی است که حضرت کمال ختمی می برد و این قسم که مرین اهل مقامات
و احوال اسیر مقید کشته است سبب آنکه اینکی اگر او است از جاده توهم
من که صفت علاوه است پس هر که در این سبیل بحرت افتاده است او و توهم
و مساعی مهبت حق تعالی بوده و در طریق که من سیر کرده ام محقق کشف اعتدال
سیری با حوم بود و حال سلوک او محقق بوده است دار اد با لصفات
الفاس اعمال الصفات الشریفة التی للسنة بها اللات واحتجت لارباب الصحو
وسمات تعبد انارتها بعا بما تلک الصفات لاصحاب المحو فما زده تجلی فی صفتهم
اعمال تلک الصفات و بعض انارتها فصار واسکاری حیاری و ما له
یعود علیهم علماتها فصار واصحاه زعما وانواز ظهر المحو فی السوا
بعد ما علی انه من باب الکلوب الذی اعلنت بمعنی ال الصحو فی السواء علی
مقابس کما فی الکلوب ولو ان الحال انهم لسوا المحو فقد من بعده
بعثر للصحو و کذلک فاعل الکلوب ولو قال بدل من ما لحر بعض مادم
یعود الصحو الی الساوی والصحاب کان انهم والعله کان کثیر الحرفة
السالح والبعد و من بابه فی صحتها التی بعه الحکیس - دالکمال

بوجود

بوجود الصحو الثانی ولم یلم بوت الکمال عنه رتبة السلوین والمتصل فی وجود
الصحو والمحو مولام و من لم یرث علی الکمال اما فضل علی النفی بعدم باکشف
فی العقوبة پس هر که از ساقعان من آمن بحمو مقام کمال حضرت سالک شد
او در سلوک طریق اعتدال حقیقی من نامحض بوده است و از طریق مستقیم منحرف
شده و در سبیل بحرت سیر کرده است و باز رسیدن اگر کسی که در طریق
سیر بعد و هر چند پس بود از مقصد دور بود اقدر رسیدن با شد اگر او را پس
می باب رفتن او بسوی از رسیدن است و از مقصد دور افتاده و هم در عقوبه تحیر آن
و حرمان از حضرت و مقام از کمال گرفتار شده است تعالی الملک یکشف علی
عبده اذا رجع الی وراء و هی المعری حد یکمن علی عقبه برجع الی ما فارقه و کن
لم یرث من الکمال الحاصل من الصحو الثانی بل بالصحو والمحو وهو یاقف یکشف علی
عقبه اما بفضاء بعلول حالة واما بکونه فلوجوعه من المحو الی الصحو الذی
فارقه والرجوع الی مقام جوزعته بعصیان و عقوبة فلذلک قال بالکشف
فی العقوبة ولما کان العارف علی اللذات بارة بوجود اعمال الصفات البشریة
و باره بوجود ربهما و بقایاها کما قال اسرها عن کل لوح اللبس و ما فی
ما العصی لیس بعبد ولا فی لی العصی علی نفسه پس و عاند است در من محج

حرى ان الكلم جوامع وطرفه مواسوى بوسانى وحجاب نفسى بود وسوى نكن
عرو عربى حكم كند بل كه چون هنگى اجزاى من كل شده است وصفات نيكوات
كند بعضى بعضا از كا باشد كه سعنى بطلش وحجابات شود ومراتب هيچ سايه
كه بر وجه مرادى معالم احديه جمع بر من حكم كند يعنى وجود وعلم در حضرت
وحدت وسوت ذات مجرد اند ودر رتبه الوهيت وصفت بر جمع وجمعيت معان
احديت وواحديت كه بدايت بود اين مراتب عكس وظل حضرت ذات است وحكم الحكم
الى ربك كيف مد الظل چون آن سايه از جهت بخصوص كمالات اسما كه در حقيقت او
مدرج بود وعلم آدم الاسماء كلها من الكمالات الالهية والكونية استعداد در مرتبه الوهيت
بصورت كمالات وصفات ودر مراتب ديگر بصورت موجودات مفصل وممتاز ظاهر شدند
وابن صور بعضى سايه آن اجمال آمده وگفته ولو شاء لجعله ساكنا اگر حضرت وحدت
ذات چون بسى بر مقتضاى ان الله لغنى عن العالمين بر كمال ذاتى كه در باطن الحضرت
باقى بود والا همه بدين حكم بسمل القصار موجودى و آن سايه اصلى را متمكن گردانيدى
ومادام استعداد رسيدن الى كمال الذات لا الى كمال النقل هيچ احتياج شودى پس جمله
اين صفات كه در استعداد ان سايه الا موسى اند سايه ان سايه اند بل ظهر او حيات
بر وجود ثم جعلنا الشمس عليه دليلا يعنى شمس سايه اسم نور است و شعاع او كه ممد

وسط مى بينى سايه اوست بل عين او و استعداد آن سايه از براى آن بود تا
بر جوى واسطى كه بصورت صفتى ان يمين و كل مرتبه الله است و ثم يكمل اين شود
وبان زنگ كه حضرت هويت واحديت ذات كه اصل است در جوع با اصل بس اين سايه
راد و حال آمد يكى استعداد با عالمات و دوم رجوع با معاملات خود بى ثبوت وحركت ايندو
حال دو صورت بس محال اعداد در استعداد صورتى بعضى كه علامت علائم اشتمال بطبعه
در رجوع صورتى اجمالى كه ابن صورت عنصرى اسماء بس ابن صورت اجمالى
على التعاقب رجوع ميكرد تا اين مرتبه جمع الوهيت و لكن بعلت حكم حقيقى از حقايق
اين مرتبه با انكار كه بوقت رجوع بصورتى رسيد در غايه كمال وجاه اعتدال و
اين صورت آنحضرت صلى الله عليه وسلم بس بساط رجوع بر كار گرد واهمك افزود
كه از سايه يكهر بود در حسد واز حكم سائى كه در وجود امى كه خلاد بس در دو صحيح كه
حكم بر جمعيت و جمعيت دارد بحضرت بر جمعى بوجه و سوود چون حضرت علائم بوسن
رسيد بعضى از احكام صفات را الى بصورت سايه در وجود لا دوام از آن كاسيك
عمال سوده عالم با وقت بر مان بصحيح دفع آن احكام حركت در صحوات و سكنت اللهم
احمل با نور اول وعلى الى آخر الدعا و نكت از احكام سائى و صعلا مفصل
ان ادعاو موالى خود با سعدا در دعا از خود دفع ميكرد و بحدكم مفصا اليه مفصا

سرا لکن بتدریج یعنی کلی و حضرت جمع شوند میداد ما را و کل وجود
که اللهم اجعلنی نورا و سکنات کلی یعنی کلی اجزای جمعی مخلص شد و از سایه حمله برآید
بکلی متعلق گشت و انچه درین باب مذکور است که مصطفی صلی الله علیه و سلم سایه
نبود معنیش اینست و این سایه صورتی هم می ماند که بوده باشد هر معنی را
صورتی در عالم حس ضرورتست هر چند در ظاهر احادیث صحاح درین باب
حدیثی نیافته است پس عالم بعد الله چون برهان این مقام است لاجرم
گفت که او را سایه صعنی نماند ماست در هیچ مرتبه که موتک بود ذات و آنحضرت
بکلی نشد . باشد ما را من از حضرت دفع و تکمیل آن بوجه بسوی معانی وجود
حکم کنند چون من همه نور شد مامور و بحضرت الهیت جمع شتی و بما قرابی حق
بکلی گشته لاجرم که ام اشارت شود معنی الهامی باعتبار علوم و ظاهر ما لسانی
من وحال و مقام من بع اندر سند [illegible] الحق ظل [illegible] معاده و [illegible] برحمه
و ما الاولی نافیه بمعنی لیس و الثانیه نکره موصوفه او بمعنی الذی و اللام فی للبس
بمعنی الی والمعنی انظر شیء علی الوجود الکامل لانه ظل وجود الحق والعلم یرجع
الی لوهیت الکمال علی بمعنی فلیس [illegible] ما لوجه السمی [illegible] وهو الوجود
الظل [illegible] بوجود الظل و الحکم علی صاحبه بالرجوع الی الحق و المعنی الوجود

الی بمعنی الی اللبس [illegible] یعنی بوجود [illegible] یعنی بوده الی اللبس [illegible] الی العدم الوجود
ولا وجود له الحکم علی ما لرجوع الی العدم هاو [illegible] مقام و [illegible] اند
[illegible] الحق و [illegible] و لا نور [illegible] اشارت [illegible] و عبارت لسان [illegible]
وما ادراک [illegible] بمعنی لسان [illegible] وحی و [illegible] کدام [illegible]
که کرد دل و حالا اکنون [illegible] و اشارت کند ما بر حال و مقام من با [illegible]
دل دیگر وجه برهان کرد اند و در عبارت آرد [illegible] ار لسان با نام من با
بحول ار سیان الهامی بدل و جان رسید با لمعنی که در عبارت آرد بوده ما ذا [illegible]
للاستفهام و ذا بمعنی الذی کقوله تعالی ماذا انزل ربکم یعنی چون همه حرمتی کلی شد
است و بدان [illegible] وحی از حروف حالی است و ساطع روحی
و بکلی با اشارت کمال و حادثه پس کدام حرف درین حروف ما ندماست از صفات
و احوال که صاحب دل نطق الهام [illegible] نتواند کرد و مجمل چون حرکات
که [illegible] در عبارت [illegible] تجدد و اکنون بکلی او صاف من کل ذات محسوسه
اند پس کدام حرف او صاف [illegible] در عبارت توان آورد [illegible] الکلام
الی [illegible] وهو ما لا یرید ادراک [illegible] ولا [illegible] بعد [illegible]
الست [illegible] ما في ذا استفهامیه [illegible] بمعنی شیء الذی [illegible] موصوله

يعني الذي يعطوه على ماذا وعلى يعلم مر متصرف يسهل للترقي والكمال الحقيقي
لا اصنامه وكذا كل ما كان مستعاضاً عن هذا اللفظ كالتي بحيث يشير بالحق الصادر
والمحو يشير كنيه والكمه يشير الا ذهن ما لاتحاد والمحو يشير العمل به فانه يقوه يوما
ويعوه لكم وتعدى بالنار والوحي اشارة من العبث والصفه يوحش الصفويه و
ارادها هو سح الكلام يعني واي شي من العطا المكنون في السر الذي يحق ان يعطيه
فلها الى اجزاء ويتكلم بلسان ذا لو اهل شائبه العبث وصيعه الكلام وذلك لان العطا
لا يحصر مما يكونه العليت وليس كل ما يحوله العبث مما يحكي يحكيه من العامه الى آخره والا كل
ما يمكن العلف من العامه مما يعد الانسان على السوق ولا كل ما يعد الانسان على
السوه به مما يسوه به السعي فاذا استبهام للتصوير عن المتعد وعلى العامه والتكلم
به وتعد ما اشار الى نوع مكانه من جنبي المحو والصحو او متى الى تساوي الجهات كلها
عنده وهي بساط الغربه يقول مم تعانقت الاطراف عندي وانطوى بساط التسوي
عدلا بحكم التسويه پس مي سفه اطراف از صور ومعني وروح وجسم وذات وصفات
وحدت وكثرت بردمن بحكم يكا هو وبرابري ديگر يكي صورت ومعني
روح وجسم ووحدت وكثرت وذات وصفات درنظر شهود من
از عالم عدل واستوا جمع گشته درمن يكجا امده است وچون بساط غربت

يكي درنوشته شده واكنون همه در من طي گشته ودر هر وي كار كلي
مي توانم كرد قوله عدلا يجوز ان يكون منصوبا على التمييز والمفعول له والمصدر
وهو متعلق بحكم التسويه والتاء في قوله بحكم التسويه متعلق بقوله تعانقت الاطراف
يعني جمع الاطراف كل طرف بعض والى هذا معنى على قوله اولا شهودي
بعين الجمع كل مخالف ولي ائتلاف ثم احلّ بحجر عن تعينه معنى على هذا التوصيل
لتي فيه والظاهر انه صحيح لعالمي وعلا الذي واي قد اطلقت الوجه
عنه اطراف الوجود وهي الجهات المتعالية من الحدوث والقدم والعدم والتقي
والنفي والصوري والظاهر والاول والآخر والماضي والمستقبل وغيرها والفوقي
بساط الغربه عادل الا عانى التعالي بحكم العداله ثم بداه هو حلّ الوجود ..... وربح الغربة بقولهم وعاد وجودي
في فناء ثبوته الوجود ص
بهود او بقا احديه پس پس واين وجود ظاهر كه در مراتب بصورت
من مصاف بود مارتمان بهو وجود ادا شده وجون اوكه بيش از
حكم ساتر بود در بقاي احديت دارد يعني چون من در طريق تحقيق بقا
احديت حق سلوك محقق كردم وهر احاطت وقيدي را كه در مراتب
مظاهر وجود سه بود كه بحكم اين عهد واحاطت وجود دارد تا كي
مي هم مي بود ومسوى بر وظايف مي بود ان جمله از وجود در اين سلوك فنا

تالی کرد انسان سابق وجود بن عبارت از شرک و سوی وجود که عین نعمت حضرت
احدیت جمع یکان وجود تمام اصلی حضرت احدیت رجوع کرد
و در آن حضرت همه جمع و هر یک بود ذات و چون اینجا بود بالفعل تمام
وجود عین جمال بود شد و دایره تمام شد و اول عین آخر و باطن
عین ظاهر گشت عادت در جمع عین سوا وجود با شهود بسط و ذلک قوله تعالی
احدیه و هو الی حال ما سوا له بوجود او لعل الوجود واحد لکنه العلی الوجود
العمم الی مطلوب بعد ما لیس لمقصد فاذا انتهی هو الا المطلوب کم
ای کان وجود که عمل عباده ای معامله وجود لحق لعبی صار ما وهب لی
من الوجود بعد فنائی مظهر الشهود وانطوی بساط عن بینهم ساه هو حید
جهی العود والیه والاول والآخر فی بدایته فما فوق طور العقل اول
تبقه کما تحت طور العقل آخر فتبقه پس بسیار عالی طور و مقام
عقل و روح است از علم و وجود در حضرت جمع الوهیت و هاب
موس اول منصلی است از حضرت احدیت تمام که آن ربطور
اعلی محل علوم معلمت و از صورت عنصری انسانیت که حکم و الارض
منصه و منصه معنی حضرت احدیت که وسیع ادا از طور عقل کل علوم

نبی ز

باشد بعلت اعلی علوم شرعی و انتهی منها و محتوف و منها ولایة عام
معام اول این کلمه کمالیت که ده است باین صورت عنصری انسانی ربط اول
منشی بعضی احکام شرعی بود و کل نیز بل بود که طور و کمی
محل وجود بعضه علوم نقلی واحکام و شرایع که لمر اوامر و رواج و وعید
وعید و حلال و حرمت و اصابه وقصص و غیرها چون جمع صور عنصری
ولوراحوال اوس لاحوم با این مناسب الوطور نقل کمالات سعادت
وسودات فالمعنی است که چون این حضرت سویه طالعیت
معانی اولویت اولیت و آخریت کما قال هو الاول والآخر و
اولیت بعضی و کلی محقق شد که جامع است مطالب علم و وجود جمع بر
تمر ما بعد در مرتبه الوهیت و معام جمع و ایتمنی که جمیع و جمع
صلعت سوره رسالت است ربه که در مرتبه علم العالم فاوحد
و این مرتبه و این جمعیت دو بالای طور عقل است بسیار بالای طور
عقل است اول فیض بوده باشد از حضرت سوید و احدیت جمع و اما احدیت
این حضرت سوید و احدیت بصورت عنصری انسانی که محل
منشی علوم نقلی شرعیت و مراد و مظهر اما ده و اسرار سوره رسالت

است در این صورت عنصری انسانی که هم آنکه مخلوق است علی صورة جمعیة تلک
الحضرة کما قال صلی الله علیه وسلم ان الله خلق آدم علی صورته و در روایتی
علی صورة الرحمن پس آن کلی جمعی وجودی را از مرتبه الوهیت و
مرکب این جمله مراتب عالم مشکند و دائره جمعیت و اسمای الوهیت
واحد فقط ظاهرت و باطنت بهم شوند و چون بنای آن
صورت عنصری و اصل و ماده او که هم منها خلقناکم و نص خلق من
تراب رحمن و خاک بود و بسته اصل این صورت عنصری
بدین معنا سید چنانکه فرمود ما ظهرت بیدی لا دم پس که محل این
صورت او منصه آمد کما قال هو والارض مقصد پس بر وی بالا
علم که صورت تفصیلی آن کلی است در حرف ظاهر شود اول دایره آن
کلی جمعی باحوال دایره و احکام او بود و عالم معارج اسما و سبل
بدایع اظهار و احکام و انا حقیقت نبوت و رسالت و وصول
و تحقق کشف این دایره و حکم احاطت اوست لاجرم چون نوبت سیر
معراج و وصول کشف این دایره و حکم محقق شد خواه کو سیر و معراج
را بالا عرش بر معراج بود و قوس بوده اند بود تعالی از آنکه در مرتبه

سیر کشف آن دائره محقق حاصل آمده با شیخ الذی هو طور العقل
الحق ما اول منصه فاصله بین الحق بی کما ان طور العقل هو حد الامکان
وکذلک بعد الارض و المراد انه مساوی الفوق والتحت والطور والطور و
العقل والعقل والنفس والنفس دعا موصوله صلبها مجرده و بوبیته
و النفس علی الطور و دلالته علیها بعد بره فالذی مربع فوق طور
العقل و هکذا القول بما لحب و طور العقل حده الذی لاشی وراءه و الطور
الجبل الذی ناجی علیه موسی علیه السلام ربه و تولد علیه السورة هنالک و
اضافة الی العقل لانه محل نزول العلوم العقلیة و اول منصه عطف بیان
لما کمن ان اقرب ما نسبه الحق سبحانه و تعالی هو الارض فی قوله تعالی فی الارض
جمیعا قبضته والقابض لما فوق السماوات السبع سما شوده وجودی فی بقا
احدیة الحق و استوار جهة الفوق و التحتیة بحار الذی مربع فوق جمیع
المکونات مثل الذی وقع تحت جمیعها و هذا المعنی نهی رسول الله صلی
الله علیه وسلم عن تفضیله علی یونس بن متی فی قوله لا تفضلونی علی یونس بن
متی کما قال لم کذلک عن تفضیله هو اهله بما نا علی ذی النون خیر البریة کما
ارجعت معنی این تساوی و علم بما قبل بی بودند از اکثر من خلائق

مصطفی صلی الله علیه وسلم از مقام خودش به یونس علیه السلام آن از آن جهت که
معراج یونس در زیر زمین و بطن حوت بود و معراج او صلی الله علیه وسلم
بالای آسمانها یا آنکه مصطفی صلی الله علیه وسلم مرکز و اصل این دایره بود
از آن وجه که مقام او ادنی و حضرت احدیت جمع که اصل و منشأ این
دایره وجودی است نبی صلی الله علیه وسلم مخصوص بود الا آنکه ظاهر
اظهار اسرار معراج او صلی الله علیه وسلم از مقام نبوت و رسالت بود
و مطالب حقیقت نبوت و رسالت و احکام آن از این دایره کاو [illegible] منعقد
و حکم مرکزیت و فضل او خارج است از آن احکام و نعم اطلاع حاضران مجالس
بر احکام نبوت و رسالت و وصول بکمال بسبب آن اسرار معراج مقصود
بود و از آن جهت که مفهوم آن بیان بود در حق او اصل بود لاجرم بفضل نبی
و نبود اعتقاد بعضهم ان التفضیل بود خیر البریه و هو النبی صلی الله علیه وسلم المفضل التفضیل
دالی الاجل التساوی من الجهة التی بها انا الرسول خیر البریه صلی الله علیه وسلم عن
تفضیل علی ذی النون ای یونس علیه السلام و انکال انه اهل التفضیل علی یونس
ذا النون لانه التقمه الحوت و النون الحوت ثم قال لم اشرت بکما نعطی العباد
والذی نعطی فقد اوضحته بلطیفه پس اشارت کرد باینکه از معنا او حد و

از اسرار معراج

مقام

در مقام کمال در جانب کجی و راح سخن بوسیده بود انما اللطیفه و صلی و مسئله اشکال را
که زعم و الحال یکملها اشاره و اللطیف یعلم اللطیفه و گویا آن معنی بوسیده جمال
و حقیقت است که در حکم ماضی و مستقبل و در زمان تمام موجود و حاضر گردد
انسان است و ان حقیقت حال و آن صورت سریان حقیقت وجود و شهود در زمان
حالیکه عدل صورت اوست در مکان و ما عداه و بهر حال که او این احوال که در زمان
ماضی و مستقبل تعلق ولایت جل بسیار حضره حقیقت و این صورت اوست که حال
و الحیات یکجا است و حاضر پس بگویند که حالیکه ما الان در او بودیم که ما نشسته ایم حقیقت
حقیقت من حیث اوست تجمیع حکم ماضی و مستقبل [illegible] در لطیفه این از این مقام جمع
و صورت او که حال و الان یکیست و من حکم بعد از آن الیوم یک [illegible] و مکان
منعم یکیست بحکم و من حکم حقیقت مسدود پس این معنی المطلب اللطیفه و مسئله درین
آنکه [illegible] یکیست اللطیفه که الحال الان السبت ای اسرار الحق الذی سبق
ذکره من تساوی الموقف الذی یعطیه العبادة علی لسان بعض مقدار و حی باشاره
لطیفه و عبادة جمع [illegible] بالسبت یوم عادالی ای ما تساوی جمیع الیوم فان الماضی
و الحال و الصباح و المساء و اللیل و النهار یقول من و الحال السبت الاسبوع
غدا و صبح فقد انجی و یومی لیلتی پس بعبارت [illegible] که گذشت ما یجوز الحضور

زمان و حکم او وی واقع بود در صد انسان صورت آدم و زمان او در ایام طفلی تعلق
داد و کلست ما من هو خطاب لمن الملک و دار قیامت واقع خواهد بود
در حال مثل آنست که زمان که قاطع و فاقست میان وی و اعداد
و وداوت و روزه و سال و ماه و از من هیچ اثری نیست و وی ابدی و ازلی
من روز و صبح و شام است و این همه مراحل حق الست ربوا که در بین کهف بین
کسست هویت و مقام جمعیت اولم ما و سوی ذات و باطن و عیشم غیب ظاهر و ساکن
الله و این همه موجودات که در مرآة الست ما انجا آب و تراب ان
علی السعادة ظاهر می شوند و در صد زمان می افتد تا زمان سوق انسان حکم
میکند و بعضی در ماضی تعلق میدهد و بعضی مستقبل می اندازد ظهور انسان
کلکی در بین مقام جمع مکانی و زمانی و صاحب این مقام همه مجموع
مرموز در بین حضرت جمع موجود مشاهد میکند همه ازلا و ابدا در بین
حضرت موجود و مشهود دید بی هیچ تبدل و تغیر و العدم و ما هو خفای که
هیچ نور الدین علی و بر من علا بین بعضی نشان داد و کفت ما ظهرت نسبت خلقه آدم
و سجود ملائکه او را و ابا ابلیس سجود در خواهم اجابت فرمود و این جمله را ازلی
العین سجود ما آوردیم آدم و سجود ملائکه و ابا ابلیس مشاهده کردم در حضرتی

اما مُدّاد

از

از حضرات او و از بین جهت لست علامت می بخود و تبدل احوال مخلوقات و معلومات
در اطوار و نشان مرات هیچ تغیر و حدوث بعلم حق سبحانه متطرق نمی شود در آنکه
علم او بجمیع جزئیات متعلق است من حیث انها جزئیات لیس من کل وجوه ایات
حیث هو نظر من این مقام جمع حقیقت الست بربکم و لمن الملک یک خطاب است
لیس ما کان ما هو حاله و اصح الکهف ... علی الحق مطلق و ... علی الحق
الملک الیوم ... الاعداد و ... الاول النهار و آخر اللیل و ... و النهار اللیل
و احاد الست ... قوله یا بنی آدم الست بربکم و اضافة الی الامس ... الی
... یوم المیثاق ... الیوم ... اللیل ظلامه
و غدا الا و ... العداه و ان ... و الواو ... لکمال ...
الست ... الاول ... الازل ... یوم
... و الکمال ... نوری و نوری ... اسوق الکمالات
و ذلک ... الاکده و ... الاهده ... الزمان ... الکمالات
و ... الایات لا ... ازلی ابدی ... الازل و الابد
و المبدأ و الابد ... العدو لیس عنده صباح و لا مساء و لا نور و لا ظلمة
اللیل ... النهار و الاول ... الباطن و ... المکان و ...

الأدلّة

با ایجاد و کامل می باشد و بواسطه سرایت معیت آن جمعیت که حکمی است
محل جمع حقایق کثرت و سرایت وسعت با مظهر آن اسم از کواکب و اتصالات او و اوقع
شود که آن اسم جمعیت و سرایت معنی عالم و قادر است و مرید و حیثیت
و عامل و جواد و مقسط که حکم ایجاد بواسطه فوایت امداد و ابقا
که معنی ایجاد را متضمن معوض موانست شد و بمحض اظهار احکام معیت و سرایت
او جمعیت که عدالت و بقا و اتقان است موجود سواء کرده و الآیات رسول صلی الله علیه
وسلم بالعدل قامت السموات والارض و بسوی قامت الاشیاء است که ادام در کمال
از حروف و حکم مر اوراست ایجاد جمعیت و کلیت منسوب امداد
و بقا با او بواسطه معیت و سرایت از جمعیت ساری است که ساری است ابتدای معنی
که سایر که در حکم معیت و مرید سرایت او جمعیت این جمع عام با تمام جمع و
سرایت طرح اند و مصداق این معنی در قرآن بیان حال ابراهیم و موسی و
محمد مصطفی صلوات الله علیه و سلم کسید و الله محیط و کلام ابی المعنی
معیت مستقل شد و عقل او را کشف جمعیت اجلال او و وجود حکم گویند
که چون معنی جمعیت او تقید بطلان محلی شد ام و حکم حال که صورت این
جمعیت است بود ما حال آمده و در ظاهر شده اسباب این جمعیت و علت معنی

[margin: معیت]

من کمال ظهورها واتساعها ولمعان من انوار ظهورها واحتراقها بما لم
احد من خصوص سر المساق الاولی والعهد الاول با حال کشف سر ما علیهم
الله ذلک لان قول الست بربکم قالوا بلی ای کلام الله و هو قدیم قبل
الحلول والحدوث والمکان لم یسبق حضور المخاطب والمخاطب و وجود خطابهما
والمخاطب و هو الان من حاد ان یکون خطابه اول ما کدورت فسبحی عدم قول بلی
وحدوثه و هو مشکل حصل بذلک الحال حال که کوه ذره و کشف سر علی
علم الله له و قال لم و سیرها لله الدعوة آنکه تشیما و اثبات معنی الجمیع فی الجمعیة
سر معنی جمعیت بلی که جواب یک خطاب است آنکه کشف آن لطیفه است که
در این بیت کرد شد کنفم صد ماضی و مستقبل حکم علت این مقام جمعیت بر معنی
برد من حال اند و حکم حال که صورت آن مقام حقیقت ثابت از من ظاهر
و غایت امدادات و موجود و جامع کثرت ماضی و مستقبل کرد شده اثبات
این معنی جمعیت و علت حکم کلیت او بر حال معین که مسار علم جمع ولایت از آن
جمع شود و حصول این سخن آنست که هر اثری از ایجاد و ابقا و امداد و غیرها
جز این جمعیت وجود داشت که بمحل تعلق آن اثر اگر ذات کامل باشد آن
اثر تعین از جمعیت ولایه می شود بلی وساطی اما اگر محل آن اتقا و امداد

[margin: حال او]

[margin: وساطی]

یا

اوبو حال وزمان سنت یا من نه معرفت ایتمکدر ادنی جهت وعضوت کرد
رمانه الحکم ان یحجب الله بعضکم بعض معنی عنف وسوالت انبی معکما وذلک بتحقق
مو واعلم ان معنی الحجب فی المعنی ع سرایی عائد علی قوله السر یوم فلقوا
بلی قول الله عائد علی قوله عائد علی قوله لمن الملک الیوم لله والمعنی ان الحجب آزه
کشف سرایی الحق وعلم السر یعنی علی فی الصلاة وکذلک معنی یعود یعنی
لا یکشف هذا السر ولا یستطیع صوق جمیعه الا فی مرآة الذات لا احد له الا لله وفی
لله سبحانه وقوله واعلم ان معنی الحجب تنوق المعرفة الما الطلق الکسد ای معنی وجود جمیعه
الحجب ان لا یکون مع المخاطب الا الی مخاطبا غیره بل هو کالطیف بکلمات ازلی
مسموع لا اشکال والضمیر فی کشفها عائد الی السر لانه فی ما ویل الحقیقة ولا یکون وجود
الی ما ویل الکلام لان الحجب ما ذکر هو المضاف فلا یعود الضمیر الا الیها کما یعود
الضمیر فی هو کلمه یعید الله لا الی الکلام ولما اشار الی کاد الوهم المساق والسلاف
واریعانی السر والنظر فی حلها فقال ام ملاطم یعنی ولا ظلم بحسی وهم نوری
اطلاق لسار یعنی سر سر اکتون بجلعت حجابه وبعلت ادس کلی می ورخی الله
الحکم واکملی الله لوسع فاحجی بعد ذکره ادرالظلم و بعدی ومن به سی بکنی لوعلا بعد
سنت والله بعضکم چون که بیور وجود وشهود جمعی بر مصطفای سلفت رحمی

عضی

عصیاس قهر راوس کرد لولسی بودکه بواسطه قید حروبی موجود اید وف
مکن یحیی یاسعت بعد وشعت من اعلی الکلی ووصرالله ومراتجلی دائم معنی نعمم ص
اختصاص محمد وارسود احکام ادوار واقسام لیل ونهار بانار هد
ه ای لا حاجه ذکر تاسی یا وی الجهات لا یکون فی یوم القیمة ظلمات یعنی وجهی
ظلم لظالم اختی ساعده ولا نارعصب الحدیث لان نعمه هو فی ظلمات یا یعنی کما
جاء فی الحدیث حکایة عن الله به سبعت یعنی تحصی عن عمر عن منع المعطی الحکمة
والحجب وکما ورد ان جهنم تقول للمومن اذ اودیا جزیا مومن فان نورک
اطفا لهبی ولان قوله فلا ظلم یعنی ولا ظلم نسبی الخس مکروه فلذلک جاز فیها
الرفع والسوی یعنی جمله ونعت فی موضع الرفع صفة للظلم ویحتمل کله ونعت
موضع النصب صفة للظلم وجرهما محذوف وهو حاصل وعطف علی الحس المعو و
هو لم ولا وقت الاحیت لا وقت حاسب وجود وجودی من حجاب الالوهیة سی
ولا وقت من حجاب الالهیة عسابط ظهوری وجودی احوالی الحس الاحیت لا وقت
تحت معلوم اهل الزمان وهو علة حکم الکال ودلاله علی حکم الملاحی والمستقبل
وکرزبها وپیچ وقتی وزمانی نیست اکنون ازحجاب وشمار بوشان تا هیاکه
حساب کشیده وودرحط زحجر آرنده از ظهور وجود می باشد در مراتب کل انکا

که مفهوم است از وقت و زمان در وی که متحد یعنی این وجود فی هر را در مراتب
شاه احکام و احوال است و ضبط آنها سبب حکم است زمان یعنی وارد [illegible]
زمان را دو جهت یکی کثرت و احد او ماضی و مستقبل و دوم وحدت و جمعیت حال
که مدفع و جامع است میان ماضی و مستقبل و مادام که آتی متعدد [illegible] و احکام
علویه حکم کثرت و احد او زمان است و مفهوم او از زمان و وقت درین کثرت
و احد او ماضی و مستقبل تعدد است و مسلک لازم ضبط و شمار احوال و صفات ظاهر
وجود و کل ازلی و اطوار و لیالی و ایام [illegible] احوال صدور مراتب و احکام [illegible]
ما [illegible] ضبط و شمار احوال او که ال [illegible] کرد و این حال صورت وحدت و جمعیت وجود
دائم است که بواسطه احکام مراتب و تحول احوال [illegible] که [illegible] می شود
حکم ماضی و مستقبل برین حال طاری شده است یعنی دوام و جمعیت [illegible] او در
[illegible] احوال و کثرت ماضی و مستقبل [illegible] حکم [illegible] عالم
الوجود [illegible] لازم شمار و ضبط احوال وجود [illegible] ظاهر [illegible]
حال و حکم وحدت و جمعیت او ازین جهت که حکم ماضی و مستقبل در وی مسلوک است و [illegible]
وقت زمان خارج [illegible] احوال وجود [illegible] مفهوم [illegible]
ست لازم مراد در زمان و [illegible] او [illegible] است [illegible]

واحوال

واحوال [illegible] اثرها [illegible] عام [illegible] است [illegible]
[illegible] دون [illegible] الوجود [illegible]
ذلک [illegible] اضافة وقت الی [illegible] وجود [illegible] الزمان [illegible]
[illegible] الوقت [illegible] من الماضی والاستقبال [illegible] والزوال [illegible]
[illegible] الوقت [illegible] حاضر [illegible]
الجسمانیة المحسوس من [illegible] الوجود الجسمانی لوجود الوجود [illegible]
روحانیا [illegible] الروحانیة [illegible] وجود
الشیء [illegible] الروحانیة [illegible]
[illegible] اوله و آخره [illegible]
[illegible] الروحانیة [illegible] الجسمانیة [illegible]
عن [illegible] الوقت [illegible] الوجود الروحانیة [illegible]
المسمی [illegible] المسمی [illegible] والوجود الاول [illegible]
والا [illegible] العالم الجسمانیة [illegible] الوقت [illegible]
و [illegible] العالم الروحانیة [illegible]
[illegible] کثرت [illegible]

در معنی باقی بوده باشد و در صحف حروف اسمی از اسما مقید و محصور مانند لاجرم چون معاد العباد
مرجع حکم رسید نسبت او بمبدا حضرت الهیت و جمعیت چون تحقیق حروف این اسم سواد بود
و در صحف ابدیت از کشف الوده موقوف بعده الی افق امر الیه المعاد و الابدیه چون اسم معید
راه یافت و هر نوعی تخصیص حاصل و ارشاد و تحقیق این حضرت آنکه تجلی [illegible]
و الیه در تحصیل آیات و احادیث روایت عموم و خصوص اثر معاد و اعاده شده اند که [illegible]
وجوه یومئذ ناضره الی ربها ناظره و قوله صلی الله علیه و سلم سترون ربکم و غیر آن از آیات
و احادیث اشارت بدان معنی است که کرده شد و الله [illegible] و من کان فی
هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی و اضل سبیلا [illegible] ان کل انسان [illegible] علی
اعتقاده فی الدنیا و هذا اولی [illegible] الله عز و جل [illegible] و لا ذکر ان اول
الانسان [illegible] فی الدنیا و الآخرة [illegible] انه [illegible] و الکاد
[illegible] و الکل [illegible] العالم [illegible] العالم
[illegible]
فی العالم الروحانی [illegible] الافلاک [illegible]
[illegible] الافلاک [illegible]
حکم [illegible] افلاک که حیات و بقای انسان [illegible]

و تعیین احکام [illegible] تحقیق اکنون آن دوران انسان باین صورت جمعیت منبت میشود
و نفاذ انسان باین باز رسیده است بس که جمعیت این صورت عنصری چون دم قطب اشارت [illegible] و تمکین
در [illegible] قطب افلاک [illegible] این جمعیت صورت عنصری ثبت قطب و هم محیط با افلاک و حال [illegible]
خارج آنست که هر مرکز محیط دائره خود نباشد یعنی چون [illegible] وجود و بقا و ثبات عالم
و دوران افلاک و کواکب و غیرها [illegible] جمعیت متعلقات خدا کرده شد تمثیل این
و این صورت عنصری انسان صورت آن حقیقت است کما اشار الیه بقوله صلی الله علیه و سلم ان الله خلق
آدم علی صورته لاجرم قطب دائره افلاک و جمله موجودات این صورت است و بقا صورت
عالم متعلق است بصورت [illegible] کما اشار الصادق المصدوق الی ذلک بقوله صلی الله علیه و سلم
لا تقوم الساعة و علی وجه الارض احد یقول الله الله ای یذکره کما هو [illegible] قطب عالم این صورت
عنصری انسانی باشد و دوران و بقا افلاک بوی متعلق بود و سوال اگر گویند [illegible]
صورت آدمی [illegible] در عالم و دوران افلاک [illegible] قطب او نباشد جواب گوییم که هر چند
[illegible]
[illegible] جمعیت ذات [illegible]
بود و مظهر [illegible] جمعیت [illegible] صورت عنصری انسانی بود [illegible]
غایه از افلاک و عناصر و مولدات [illegible] هر یک مظهر صفتی [illegible]

از حضرت جمعیت پیش بودند و لهذا از حمل امانت ظهر بآن کمال جمعیت و عدالت اما انه

کردند چنانکه فرمود انا عرضنا الامانة ای مظهریة هذه الجمعیة و کمال الظهور علی السموات

ای المحلی للعالم والارض ای ما سفل منه والجبال ای ما بینهما فابین ان یحملنها ما علا

لعدم کمال القابلیة لحکم العدل والکرم علیهما وحملها الانسان ای الصورة العنصریة

لکمال القابلیة وهو سر حکم مصطفی علیه السلام که در صفات گذشت بتفصیل مذکور است ای آدم علیه

را ورای بعضی این صورت عنصری انسان تعدم کردند ملائکه آن بتوجه الهادی این

صورت انسانی بود جهت آنکه محمد صلعم و بود پس چه دو بقا را فرای عالم ش

از بعض این صورت تا آن کینونة او معنی و حکما در آن بتوجه الهادی معا و بود حیات

در حس معنی سیدم وسط و حد فنا و بقا را علم را ما جهود منهی گشت و در عالم

مطلق من عالم الا این مطلب من محبة العبادة است ... حال است که در دوایر وطی

وکر وسط دائره بیاشد و من بهم مطلب در هر کدام لذا گفت که دائره وجود علم که

اصل عالمانست این حضرت من منتشر شامل است و مدار بیان و نقابهم عالم

بهم و هم محیط بهم دائره عالم از افلاک و غیرها از گفت که علم و وجود ... ایت معید

وانسان بحکم سواء ... که هم محیط به دائره عالم محیط الدرس محب من

قطب افلاک تا اکنون در زمان من که هم مرکز است و هم محیط ... وجودها

نقد

و عارف ظهور ... گشت قطبها وما کان ... سوه ... و کلها صور ... محیطها

احاطة الانسان بالحوالی النبات و المعدن احاطة الان ... و اعلم ان القطب هو

الذی ... الرحا والکرة و قطب الکون هو الرجل الذی لا ... وجود الکون

و ... کونه المدار ... لکل ... هو المقام ... وهو

مع ... فالقطب ... من ... لکل ... و من ... المکتسب ...

لو ... المکل ... فالملک ... هو ملوک الملک و ... ماکی الملک و ...

لو ... من ... هذا ... و قطب الاقطاب هو الذی لم یکن قبله

من بعد ... وهو محمد صلی الله علیه و سلم ... فی العلم الاول ...

لک ... هو ... بحیث ... مثلا ... لکل ... بالاحد

... و ... هذا ... احاطه ... و کذلک ...

... علی اربع جهات العالم والابدال ... علی حکم الایام

الاسبوع والکواکب السیارة ... الاوتاد ... الغوث الذی هو القطب

... والقطب ... علی ... شمال ... ثلث ... والاوتاد ...

فالعالم ... من قطب الاقطاب فالاوتاد ... حتی ... الی

... الکمالات الذی هم ... بعده کما ... فاذا

توجهوا الى الآفاق حركت القشان انها لم يكن الا من اجلهم وهم من اجل الغوث وهذا جميعه
انما هو لهم على هذا الكمال اذا لم يعلم بترك محيطا بهم من سبيل هو الكون مسخرا لهم
لما علم منهم ما سيكون بعد ايجادهم ولكنهم حمل متشان الامر مستهم بحسن اعلامهم
الجزائي الافاقي ولد ساموه والسالك يكون الا من بين واطلق وجاها في المخلوق
مسبوق بعلم ترك المسلم يكن يعلم سبحانه مما سبق بعلمه هو الذى تعالى ولى العلم
العلم تابع المعلوم لا بالعكس ولكن المحكوم عليه بعلم الله تعالى السابق بحجة على الله
وقامت الحجة البالغة لله فحل بهم من علم وجهل من جهل وهذا هو السر العدل الذى
اذا ظهر كشف في العقول ان الحجة البالغة لله سبحانه وانه انما فعل ما فعل وبرئ من يفعل
لكونه لا سوى بل بعلم وسواء كان ظهور هذا السر في الدنيا او في العقبى انه في ما
للافراد وفي الآفاق بسائر العباد ومعنى السر في سرايت الى العقول من فوق
وهم اهل السماء بل ينقل بعلو الى ما هو له كان في او حلف مكان في على وقطعها
عوله دى على وشمال وقطب فانهم داى سلب سنو الجهات الى دائرة الافلاك
توحدى واما قطبها المعنوي يدور على دوائرها واحاطتها قطابها وهذا من
عجائب خواص القطب المعنوي لان القطب الحسي لا يحيط بما يدور عليه بل يكون
مركز نقطة محاطة مركوزة في وسط واشار اليه بقوله فان القطب المحيط بها

والقطب مركز نقطة واحاطة الانسان الكامل بالافلاك يكون العلوم المقدرة في
والرسل والقطب في اصطلاح القوم اكمل انسان متمكن في مقام الفردية يدور عليه
احوال الخلق واما قطب الابدال في العالم الشهادة من المخلوقات كلهم بيده امره عند
سورة من اولى الابدال متدرج لعموم مقامه بل هو اكمل الابدال او قطب الابدال في جميع المخلوقات
في عالمي الغيب والشهادة لا يخلف بعد لا من الابدال ولا يقوم مقامه احد من الكل ابو قطب
الاقطاب للمقامات في عالم الشهادة ولا يسد احد مسده ولا كلفه آخر وهو الروح المصطفى
المخاطب بقوله لولاك لما خلقت الافلاك والمراد بالابدال طائفة من اهل المجد والكشف والفتح
والحضور يدعون الناس الى التوحيد والاسلام لله ويحفظون بحرمتهم الله وصل بوجودهم
العباد والبلاد ويدفع عن الناس بهم البلاء والفساد كما جاء في الحديث النبوية كما تبين
الله بها اذا كان العالم يشاء دى للصالح حطه وله ومن في دى ماد وحلت محو وله
في ذكرى مسمى ومشهود ورفعت الحجاب مجالسي وسد لا سهوا اسمى الناس اولئك كلامهم كلام
الا سكت اولئك الابدال حقا اولئك الذين اذا اردت بالابدال حقيقة او هذا ابا
ذكراهم لله وصرفت بهم طبهم والابدال بعون بطلا الكل منهم درجة مخصوصة سطوا ول دركاتهم
على آخر درجات الصالحين وآخرها على آخر اول درجة القطب كلهم متمكنة واحد بدل الله مكانه
واحد ابداله من كتبه وظهر السد بل في كل من يجاذبي متدرج يدخل في اول درجاتهم احد درجة

الكون

ت

من الصالحين و توطى و سكوه و لا يزال عددهم كاملا حتى اذا جاء امر الساعة و قبضوا جميعا
كلما جاء فى كلام الشيخ آنكه الابدال اربعون رجلا اثنان و عشرون بالشام و ثمانية عشر بالعراق كلما مات واحد
منهم بدل الله سبحانه مكانه آخر فاذا جاء الامر قبضوا كلهم و اما الاوتاد فهم ثلاثة من الابدال
فى شمالات رجالهم كلما مات قطب العالم الاعلى و احد منهم فكل قطب من اقطاب عالم الشهادة
مسبوق بآخر و قطب واحد ظاهر بين يديه الوتد ما بعد الاقطاب الاقطاب عالم الغيب
فانه سابق غير مسبوق بقطب آخر صار بدلا و ادعى الناظم رحمه الله الخصوص مقامه على تشكيل الكمالية
عن المقام المحمدى عليه الصلوة و السلام فى حق الاقطاب قبل رحلت خليفة و قطبية الاوتاد
عن بعد القدس ... شيخ قطبى بود دولت بعض ... اقطاب مكانه كه قطب الانبيا نامش است
كه من در قطبيت خود دم كه ... در مقام حضرت احديت جمع خلق و خليفة او بودى با من
و حال آنكه قطب و اوتاد اربعه از وصول انسان بمقام قطب الانبيا او مقام ولايت
باشد دانست كه ولايت را مراتب است اول ابدال سبعه كه باطن هر يك كلى از اخلاق
كه در حديث آمده است ان الله تسعة و تسعين خلقا من لقى الله بواحد منها دخل الجنة
فقال الصديق هل فى منها شئ يا رسول الله صلى الله عليه و سلم كلها فيك و ابدال دويم ابدال
جهل گانه اند كه متحقق بحقائق اطوار چهل گانه و خلق ... من علمه ... ايام الخ
بارها شده چنانكه در حديث آمده است كه خمر طينة آدم بيده اربعين صباحا و در حديث ديگر من اخلص

لله اربعين صباحا ظهرت ينابيع الحكمة من قلبه على لسانه و اكثرهم ابدال چهل گانه اند و چهار ركن
اوتاد اربعه كه هر يك حفظ يك جانب كنند از اربعه جهات و يا اربعة الاقطاب اربعه علم اشرف
و غرب شمال و جنوب بحفظ اشان ... و ساير اولياء قطب الانبيا اند كه دور او در اشان
اما اما اهل كه يكى بعد طالب هر يك كه بود قطب باشد و حقيقت و ساير احكام بر هر يك و طالب
ديگر امام ديگر بيان رسد و طالب ... حكم جمع و هر يك و احكام ... قطب است كه هر يك كامل
اندازه ... اوست و مدار اين همه حصول خصوصها و جمله عالم ... و انسان العدل
كوشنده كه هر كدام قطب و غوث است ... كند از ... هر يك بدل او كاى ... و ابدال عالم
باشد فاذا انهم احاطه ... از اوتاد اربعه يكى بعد قطب الانبيا قائم مقام او شود ... و مقام
هفتگانه و مقام ... هفتگانه ... كند و يكى از هفتگانه ... چهل گانه آيد و يكى از صالحان
اهل ... از ... هفتگانه و اين مجموع ... رجال العدد ... هر چند حال او ظاهر
است ... كه قطب اوتاد اربعه ... آيد ... باشد چنانكه از مقام ... مقام
قطب الانبيا ... كند و يكى ... الا ... و ... قطب ... او ... اما ... ان
در مقام قطبيت ... كه ... قطب ... در مقام ... جمع و ... از
الاقطاب ... مقام ... مقام ... اوتاد
مقام ... آمده ... قطب ... مقام قطب يكى از اقطاب

کلام مطلق دیگر و ان جمله امطار نشیند خلقا من بوده اند در نعت مراتب العصل و تدرج
کمال که بود لسان محمدی باشد و کمال که حال ... و در وان او کنند و اولیا باشند د ملی فرو معلق
صد الشطب المطلق بها و خلق جمله موضعه الحل الکر لها و من بلات شده محلی محمد و بود حال بین
او من المعرفی حلقه محمد و لا القطب کل من ملی کما و در امر بلات درجات الاوتاد و جعل ...
حلقه والکال الی حلقه الاوتاد مجاوزه عن مقام بدله والقطب بمثابه الذات والابدال بمثابه
الصفات والاوتاد بمثابه صفات ... التی هی مبادی الافعال العلم والقدرة والارادة و
مثال القطب العقل فی فطرة الانسان العقل و مثله الاوتاد الروح النفسانی فی الدماغ و هو مظهر
العلم والحول فی القلب و مظهر الارادة الطبیعی فی الکبد و مظهر القدرة و امثله الابدال القوی
النفسانیة والحواس الظاهرة و مثال القطب الحسی فی نطرة لذات الانسانیة التی هی مدار الحس و النفس
الاوتاد سبعة و بهایات ... والابدال المذکوره بعض ... و مادون نها ما انهم ...
الانبیاء و من شرح هذه الطائفه بطول الکلام المقدمات ثم لما انتهت لمعه مقام العظمه لنا با الفنا
السبیل ... ولا ... حظ المستقیم ... الی الزوایا خطا ما فاتقر حضر ...
سالک ... شدی ... و ان ... فاسعی و لا تتبعوا السبل ... و حکم
من سبیله ... بعد ... که ... مقام ...
که اکبر ... ... و ... که آنجا ... زاویه ...

تسویلات
ارطون و تمکنات شیطان و سه و سلسلا نفسانیه خیال است و سوی که از آن
سالک بیاد در مهالک حجاب و حرمان و عذاب و حیران آشفته و سرگردان گردانند
سلوک مستقیمی که ... این ... صحی ... و طالب سن که بیاد در مهالک است مستقیم عظیم
شر و خطره ... سلوک ... مورد ... حق ... حق ...
و انّ هذا سبیل تدرج حق السراط ... المستقیم ... و
... سوی ... تعطی العرق ... السبل ... و کم ... ذلکم
... لا ... علی ... المستقیم و سلک ... و
الی هذا المعالم ... السلوک ... لا ... ان ... اما ... الحول ... حا
ما کشف ... الذی ... الصراط المستقیم ...
من مبدأ ... الی ... الاصل ... ارادی ... فی ... والوزن
ثم ... السالک ... مقام العظمه ... علی ... الذات الالهی
... الحق ... فی ... البرزخ ...
این سالک ... الی ... که در ... شد ... بعد ...
... و ... که ... صورت ...
... شد ... و ... که ... صورت ...

نوابا

از سعادت وصل بعالم مخصوص است آنکه ما را در زمرهٔ اهل توحید و
اعادی ته در وه اهل فکر و اصناف [illegible] و سیر [illegible] علوم و معارف
کامل واز رسانید بکلمات شاهد واو [illegible] حضرت جمع [illegible]
فاطلب من [illegible] شاملات [illegible] من اسمع اهل [illegible] و هدایت
ما بواسطه نور [illegible] هر کس [illegible] خواص ساعات من [illegible] ولی صالح
و [illegible] سایر [illegible] نور ان حضرت [illegible] اللهم
اللهم دائم فی الفرح [illegible] الفرح [illegible] ولا تعالی
له وکفی به [illegible] العلوم [illegible] فی معالم الجمع [illegible]
در [illegible] کرده شد ذکر [illegible] و سیر در [illegible] کلمات [illegible] و تفصیلا
کرد [illegible] حال در [illegible] که [illegible] و راحت [illegible] و دهشت
و [illegible] که مسلم دهشت [illegible] و [illegible] حال [illegible]
در [illegible] . [illegible] ذکر [illegible] در [illegible]
است و در [illegible] ذکر [illegible] در [illegible] و [illegible]
طلب [illegible] و [illegible] ظاهر [illegible] خود را یاد کرده است [illegible] اللهم
ما دام فی الشی [illegible] و [illegible] هذا الله [illegible] والاولاد

با [illegible] آدم علیه السلام [illegible] من [illegible] الله [illegible] علی
[illegible] الجمع [illegible] و هو [illegible] الکریم
اللهم دائم فی الفرح فادا [illegible] و [illegible] ولا تعالی
انه والشی [illegible] الفرح [illegible] الوجود و هو صاحب
[illegible] ذات در [illegible] آدم علیه السلام من [illegible] در [illegible]
دعوی انه [illegible] المحبین فی الله و [illegible] الجمع [illegible]
[illegible] معنی [illegible] المحبین [illegible] و له [illegible]
[illegible] العالم [illegible] فی شهود الذات [illegible] و [illegible]
[illegible] روح القدس فی [illegible] الجمع [illegible]
[illegible] روح القدس جبرئیل علیه السلام [illegible] و [illegible]
[illegible] روح القدس فی الروح [illegible]
[illegible] روح القدس [illegible]
[illegible] حضرة الذات [illegible] در حضرت [illegible]
[illegible] ذات [illegible] الانس و راحت [illegible]
[illegible] العلماء و [illegible] جبرئیل علیه السلام در [illegible]

و بسبی بر من مستولی می شد این صفت تو [illegible] شهود جمال است در جلال و قال لکل حال

و معامله محمدی میکند صلی الله علیه و سلم لا عروه کو و تحقیق آن میکند صلی الله علیه و سلم در

وقت وحی بواسطه جبرئیل طریق بلاواسطه هم بوی منکشف می بود ما علی [illegible] که

جبرئیل علیه السلام بطریق وحی ادا میکرد او بطریق بلاواسطه آن را مشاهده می نمود و از

جهت آنکه مرتبه روحانیت [illegible] معراج و [illegible] لیکن بسبب

این جهت [illegible] و کلی در ظهور جبرئیل علیه السلام [illegible] معراج مصطفی صلی

الله علیه و سلم در وادی ابلاغ وحی غالب می آمد و چون بروی مستولی میشد [illegible]

در حدیث اسلامی صحت مذکور است پس از این جهت در ادای وحی [illegible] می بود

و [illegible] و [illegible] وحی [illegible] بطریق بلاواسطه مشهود و معلوم او می بود پس از اعلام

جبرئیل او را اظهار آن مبادرت می نمود و آن [illegible] است [illegible] علیه السلام

از جهت تعلیم [illegible] و [illegible] و [illegible] لا تحرک به لسانک

[illegible] بطریق بلاواسطه [illegible] بواسطه جبرئیل علیه السلام

[illegible] رسالت [illegible] بواسطه و [illegible] القرآن من حضرة

الجمع بلا واسطه و تفاصیل و احکامه الشرعیة بواسطه پس معلوم شد که آن [illegible] و سنت

که از کلی [illegible] بواسطه صورتی [illegible] جلال است و آن نسبی

ورا حقی

وراحقی که در این صفت از شهود ذات می نماید و [illegible] جمال در جلال و

این [illegible] است در حضرت معشوق که در حسن ذات او [illegible] و

[illegible] مستولی شود [illegible] است که ذات [illegible] است [illegible] و

[illegible] ظهور او [illegible] که [illegible] حجاب [illegible] — حرفی

[illegible] ظهور او [illegible]

موجب [illegible] و [illegible] می شود [illegible] آن شده [illegible] جلال [illegible] در حال

فی رأس [illegible] الروح جبرئیل و الروح بالفتح [illegible]

[illegible] الرجل [illegible]

و [illegible] فاعلم [illegible]

من [illegible] حضرت معشوق [illegible]

[illegible] ضبط و ادراک او

[illegible] آن [illegible]

نور او [illegible] صفات [illegible] که در مقام [illegible] ادراک و شهود و

[illegible] روح

[illegible] جلال [illegible] شهادت [illegible]

وهذا سيد بن السنن يعمل المتصل تصاوفا الى الفكرة موضع ربما يوضح روعا الحب وفيه
والروح المنزع والروح نقدم الروح العاليات والبعث العلوي ومن بعد المقصود ومنه بعث السادة
فعالو على هو سعد فقد من باب العلم والحكم العمل والكلي العلم الكاحج طلعة وفي العلامة
ولاواد الحقيقة والذات المعيشة الكرة والحق يستند الغرض منه وبين خبره قوله ومن بعث تروح العدل
الى احوال السنن في محل النفس حكاية عن الماضي والحق شي براسه في كل الذات فاني عسى
الوعي والكمال في كرها لعالم المعاد جبرئيل عليه السلام شيئا والذات ان الى حسد مجرد كيما
محاور الحق حالة على لزم انه فصله الحرسي الذات المتجلية على وجه المقيد اقوله ذلك بيان حتى
كيف ظهر فنني سوالي ولم اقصد سوا منظنتي تيسير دلت على الشي بالوضع ذهلا وبالكلية فهو لا
وعلات عنه ومطلق الشي موضوع للشي يطلق انه عاقل بي شدم ازخودي خود دم سبب
هيبت ظهور جمال يو كمال حضرت مطلق كه خود هم دا الهيئت عشق آن حضرت منع نوم
مرخود هم كمان مي بودم و در غلط افتادم كه هوش بدكراين حسن جمالي بيكمالي
مرا ماند پس چون طلب خودي خود هم كردم ازعاليت آن معلوم شد مدهوشي آن حضرت
هست ذات كه سلطه كنونت مخصوص از آن حضرت قصد و توجه نكردي خود در انجاي
در مرايت طلب مي كردم از طالب بخري وهست حسن آن حضرت شيخ ذهلت بالوضع ذهلا
بالكلية فهو لا الي مستحضره واللفظ الموضوع لمن يطلق انه وبطنتي سوال استوالي كيس

الالهي

زلاسي وبهذا الكمال الامري الاول عالم الحيث في حلق السعود لسيل لا الذهول وبعده
الى ذلك بالمحمود بمعني كيف طلب حرفها فقصدت ظهوري وجودي الى من يعني
فقصد محل به وجوده بما العيني في الوجود واللطيف المعني الشك والسؤال العيني
قوله هو سواء الصراط والمطلق محل اللطف وهي الهمة يعني من حي سؤال من يعلم ان الآن
تنزل عن كل شي العين بعينه واما كان يطلق في كلي الذات بعينه لسان الذات المتجلي عليه
ما ره صار هما كما كان فيما عاشه وكان سيد الشهود الدعوى الكمال جوده من حضرت
عليه السلم والعارف في العليت سيما لا جبرئيل تحلى عن يخ جرم الذات والحروف والعدد
كما ورد الحق عالم الصفات والملكوت والحكم حتى الى منازل الصفات من سجح الذات
سعود الجبرئيل على في ولده سما هو ومن العالم جبرئيل ليتوله لمن الاعلى الى الادني بذا
اداه الوضع ما لا يحى فيما اداه بالا موضع معاده والحب شيء باتفاق وكلي الذات
مالوطني وهسي الكمال ان حق بكل اكمال بعد امرهم جبرئيل والحق على معنى حجب
الكون والهمه من جماده العاسد وعطا المشهود والحق بينها كاله لان يحمل الذات
تحكم بعما المعلى لوجوده شو بوجوده فاما واي في الروح لانه وان يحمل على الطبع الواصل
لكيلا سوال عن البصر والمعبر عنه لنفسه لم ودهشي مما دهول ولم اقول على وكم
التقى بطرسين دلهي حيا وادهش اللطف المعنى وان نظمت من الخودي جوهكم ادرك

حسن بی نهایت حضرت معشوق و حیران حیران و سرگردان میگرداند که سر بخودی
و حیرت داشتن آن خودی که ما اعلم نمیداند که با این عظمت فی حریم او هم بیادت شده شده
ظهور آن تجلی و حاکم بود او مستولی گشت و ارشد طمع روحیت حضرت و کمال افنا دی
من میشد که آن جمال و تجلی و صحو کمال که در اول دهم افتاده بود اوهست جمال حضرت
معشوق که حق تعالی است نیکی ایمانند بود که عشق الحضرت باسم مکرمین تجلی وجود
معدوم شدم در وراء العالم که سهو بی وفی حیرت در راه هست وجود خودی من تو آنم
رو بخود را طلب کردن که من گفتم و گجا من نه دلیل عشقی و الطلة التی تطلبها ان کان
انه نحو مشال او مثال و لا اندر به الا من ذاته و هو عظیم و تعداها فقال ما اصحیت
ذات سنة عقل وحدی الا انت شهودا و شهی من بعد ما لم ادرک علی عالم اسمع طلبی سبحان
سبب نیسه وجود ذکر صاحب تجلیة الکبری التی العباد المطلق و الجود الحقیقی التی هی عند بالوجه الحق
الا احسن تجلی الوجود و هما دون بعد شهود هستی یاده و متعلق حقیقی حق ذاته فی
فی اللذات المطلقة و عالم فی بعد الاستیراج العباد ابدا و لا سلام فی الطلبة الکبری الذی هو تجلی
الحسن لذات العالم الحقیقی فان بعض الطوائف یحق لا بصاحب وصاحب الطلبة الکبری لعنایة و تجلی
مراد اکمال فالعلم اعلم اقل العقاسی بطلب الدلالة العوائد بسبب العقل و العقل النسبة و کمال
استعال الکتب المحمودة من بعده اذا کمل استلزم عدم الانتفاع لغیره و ان کمال الشغل بالمحبوب

معال

استغفار

استعال بغیره و کذا با الشغل عن نفسه و الم فی الحبیب فیها و الهام لا هیبا بها و فی
و لهذا شغلا بها عند الهیئت سر سبیل الحب شغل عنه و المفعول قد بی فی وجه الحبوب
بعد سره و من قطعه حضرة المعشوق اندلا احل شغله کجمال شخ درآن حضرت بما
معشوق و اله و حیران می شدم از عالم هستی آن جمال و کمال او معشوق شد او خودی
خود و طلب خود دیدم و مکحل که حضرت معشوق و حضرت جلال الجمال خودش و اله و متحیر کرد و تنبیه
او را از جهت شمول کمال و اطلاق آن جمال اصلا از خودی نه هم بکار نمی ودی
مشغول و غافل کرد اند تو و الها بی بلا عقل و المعنی الهالها بها لا لاهیا غافلا عنی
بها و تورشة الهیبة ای المدهشة م و عن سعلی بی سعلة فلو بها فصلت بدی مانکس
اذی سعلی بسی و در حیرت او هستی و عظمت حسن و جمال آن حضرت فنای تحریق شدم
که از عالم بی حیری از شغول بی حیری از خودی خود دیدم معمول و تحیر شدیم تعالی
که اگر فنا که نسبت هستی کلی و مطلق او مطرح و این صورت من بکلی ساکن گشتی
شدی هلاک تمام آن سبیل خود دهار نجات و از تعالی عقاد اما وجود دار
سوی صاحب نیز ای لا کمال حق تعالی و لیس لک اکمل اصور یا و محبوبا
فلهذا لا کلما لا اداعه من مواد و ما حضی الحوادث سعلی السماع التی بسبب بدلیه
التنسول لها لی حضرت الذات و الحاضر انا لا هیا شغولا بها و الکال ان

من جرتی مما اشتغلی بها شغلتنی عن الشغل بها وشغلت عن شغلی بی فلزمت کما
هذا کلام ادر با سعال یعنی من البدایا و الآفاق بعدم شعوری بها و ارتواد بها الهوا والدالة
تکمل العین و بها فی الماضی دهت شغله و بها طلبوا الهوا الهوی لاه بعمل و شغل والی
علی التشبی شغل به و اعمل بدی بودی بداه که و درست ربی درانه علم و ردی
منصوب علی المصدر بعضه یعنی به من غیر ربطه و للسعادة المجهول من کان تالی مکان احر
و فی الوحدة مجازه عبر ما ذکر و هذا هم الذی بطانه بعوله هم و من طبخ الوحدة المطلق الهوی
للموله یعنی مسمی سلک کعملی سی بی بعد بره کون سیر سلب هذه حسبها الی علمه الکره
من ملک الحسنه یعنی و ادراکی مثل حالة بعلة المعطل المشهور من مع من نوادر هدی
المذکور بیکون محصول الشی و هو بعد و الا دراک قیود و السی یعنی العلة والسلب بمعنی الجمع
و بعد حدو المصاف و هو الکون المحم المصاف الصمد نعامه و هذا الکون المصاف مبتدا و
من طبخ الوحدة بتقدم علیه و اربواد این وحدة وکلی جلال و جمال ند کور کو جیلان گشتند
من مع ودد طبق و واله و تحیر گشته و بعل و فهم مرآن بود که ایسر کودن ربودن
هست این کلی مراهم مراسی علیه حالة حیرت سلهم من بعد تحول حالت معطلان
مشهوری بود هانند در اعمال کامات ایسان سطورت یکی وهمال بر ساخته
درختی سسته بود و ساخ رامی بربلا هود محمر ود دیگری بیج سرات دلت بودکی بسته بود

و هار دیگر رامی خود دوار کوب هود عامل و تجر وهم رامی طلبید و دیگری خود را شان
نعمت دیگری از ایشان کنت ساکن کرده بود و حقه و عقار ان کرو دستار او برده
او با گاه از خواب در آمد یکی را دید که هان دستار و کرداست دلی او را ت
شد و خود را از و سدات ما سعادته او رسید او در حاته او ی به عث تمیز کی
می بوی و در حاته من چه بیکی گفت تو تیرده سکی گفت حاته منتسر گفت اگر حاته
اران تست بس این منم شدر دو اکه مثلا که من خود را کرده ام تو منی و اگر
هاند تو من سیتی بس من کجا ام و کستم و بس این منم با بود که کند بس این حال من
درین وحده و حیرت و اسر کود این صفت آن حیرت و وحده فهم و هوش را
و بگری من در ان حال از خودی خود دم راست مجموع بعلت معطلان مذکور بودی بود
و این حال از بواد حوال است من در بیانات محمول ان بیستی کنند و المطلب ان
می رسد ع و من طلب ای و من اهل طلبه و هو لکعله بزداست که له الغاف فی الدنیا
و بعد بعول اسالیما العن ذ یعنی ان مصول طبخ معنی طلبه من طبخ الوحدة و المحیط من حاله
فکذلک سیر سلطانی اسرار الصلوات طلبه من طلبه و المحیط من حاله و فی بربعه الصلوه
المسترفه با جرا الاحکام و السکا لبته علیهما و دلک لان الصلوات ان و شرق
اللفا او مخت و الطلبه فی الوال بها حق لطا سواد و منه کشف طبخ و فی الطول المعی حافظ

ابی ه

عزاته و بعوله اسالهما على ادا لمعصا و من حیث اهدت لی هدای اصلت
س سراغ آن حضرت و بعلت من آن بودی که هر کار چه از معشوق وا می دیدم از حیرت
خود می سؤال کردم که من کیستم و کی ام و چه ام چون از معقل مذکور اذا کردا
نخست خود خود هم هدایت میکرد هم اذا کامرا از معشوق خود هم گمراه میکرد اشد
زیرا که در مفهوم هدایت و هادی و مهدی و سالک سبل هدایت معانوت
و لازمست و در عشق وی عاشق هم هدایت و هادی و مهدی و سالک و طریق
سائل و مسئول هم من بودم و هیچ عقده و عبرت بدین سود بیش از جابه آن
سؤال من از خود هم چون مرکافرا هدایت میکرد در بعض امر آن هدایت و مفهوم
کو بعینی آن عشق کما هی حاصل می بعد ح ای اصلت طلب سوا کاهشت بدت لی
هدای الهام و اطلبها منی و عندی لم تزل محمد لها ای کنت طلبی اسحث سرس
و هم اذ عاقت آن حضرت بطلب حضرت معشوق و عشق جمعیت و هویت او را
از خود هم و این وجود معبد مضاف در مراتب که مرا باعث طلب خود را سامان شد
بودم طلب میکردم و آن عشق حضرت جمعیت وجود کمکشته بودم بود همیشه
چه آن جمع مطلق کل معین بعد مضاف صرفی کل بود و در سایر کل
عمل بود و تحقیق میدادم که انکار چون طین و ان وجود عشق مضاف طین آن

حیقت

صفت هویت و حضرت محبت از من هلاک شده بود چون که بست طلبی او بود و چونی
از عشق خویش که چگونه نهان تواند شد پس آن تمثل از عنایه آن طلبت بود و آن طلب آن
مسائل آن حکایات معصل بعضه من هلا اسالها الى حوارها اطلبها الیه عن ای اسال
المحبوبه عن حالها فانها على حالها و المعبود المعبود الى سال الشهوه عن حال العاشق
کیف حالک لاکنت حالی فهذا امر عجیب و کذلک ارسل المحبوب الی بدایه الهدایه فاصلبنی
من حیث هدی لان السوال الى شی بستغاثه و انا و احد المحبوب عرفاه بدایه واصلا
الهادی ما یهدی به من نجات و کذلک اطلبها منی و منی لم تزل منی العجب فطلب الشخص
سائلا لان الطالب واحد و المطلوب واحد فیلزم ان یکون عاملا الشی الا و اطلام
و کذلک یحکت المحبوب ای سرور عین و هذا العجیب لان احتجاب المطلوب للطالب حتی یحکمه
لیلا کنت طلبی اسحث اهدی ما کهو الطالب و سعده بحوله و ما رایت الی عیل سامرد
لفنوه حسنی و المحاسن حرکات من سعی حوا ره سبب خیره معشوق اعنی ان کلی حلال او
که موجب کمال حیرت من شده بود من در نفس خود امی در عشق خود هم متردد و متحیر
می بعضم که من چه هم باکم و سبب من با حضرت معشوق جهت آنکه تجلی حسن و قوی حسی
من از شرکات کمال سن ما عادات از سیف و از انکار و لی صرفی که کار بود تدریج گونه ما در
طلب عشق خود هم ما حمت مشغول بود در آنم مشغول میکردند با جرم که این مضاف

خودم اثبات بود و در اد حضرت سخن بودم که من کیستم و موجب آن بود دایم
آن بود که حقیقت آن حضرت که از جهت جمال بهات حضرت معشوق بر من متجلی
شده بود و من حکم مقام حقیقت جمالات الهی مقام او با دران مقام نفس خود را
و حضرت معشوق دلیل میدیدم در مرتبه علم الیقین و در مرتبه حکم عین الیقین و …
ده مانی نظر او معرفت سبیل حدیث ان الله خلق آدم علی صورته آدم را با دیگر اورد
ما ارصنع و علم و اراده و قلت … خودم به صفت و علم و اراده و قدرت و استدلال
میکردم و مانی حکم لیس کمثله شیء … و تقدس و حدوث و امکان نفس خودم … و قال
وعدم و وجود … بود دلیل می یافتم نظر او … و حدود … دیگر حکم آن حضرت …
مقام کشف و عالم جبروت می … مرتبه علم الیقین … عین الیقین … میکردم
و در این مرتبه نفس خودم را آینه و مظهر اسما و صفات حضرت معشوق می دیدم ظهور …
و حضرت معشوق را در آینه نفس خود مشاهده میکردم گاهی دیگر … آن حضرت
جمع حاضر میکردانند … حق الیقین می … خود را … آن حضرت
می دیدم و مغایرت … می یافتم … حال و مقام و مرتبه
حکم حقیقت من … بود … من متردد می بودم که حقیقت …
چیست دلیلت … آن تردد … آن حاصل می … حضرت

معشوق

معشوق بواسطه تجلی جمال خود … من ان حضرت … بر واردات و معاملات محبت
و کشف و شهود و علم الیقین و عین الیقین میکند راسید … آن تجلی و حکم حضرت
که خودم را خود … میکردم و … معنی … داخل … خارج …
… بعده … ای … الحسن من … المحبوب
… و … الیه … فی …
مع المحبوب … الی … حتی … الکمال … المحاسن … یردده
… الکمال … المحبوب … احد
الی المطلوب الحاضر … المحبوب … و عین الیقین
… حقیقت … میکردم … حق الیقین … علم الیقین
وجود را آینه … اسما و صفات آن حضرت می یافتم … مقام شهود
… حق الیقین … میکردم … حقیقت خودم بود … مقام …
… حضرت … میکردم وجود را آینه … آن حضرت می یافتم
و لکن … حکم حضرت آن تجلی … می … حقیقت وجودی خودم
… میکردانند … الیقین … مقام … حقیقی …
… حق الیقین … الصور … سبحه

فی نفسه بصورة ربه فاذا حصل لم یجد بینک طریقه مطلقا کما یقول سائل اما فی
علی ملیها و طادا فی حسنی لکی ارشدنی اذا انا المرشد و المسترشد فانا لا اجد
وجودی و لا اشهد و فی انا لم احتج علی و لم اسال سوای تم شد القال شد
شد اما طلبها و سد فلان شد شده اذا قال شد بک الله ای سالک عدل
عن قول اسا لها منی و اطلبها منی ای لو ارشد منی و اطلبها منی منها لا رشد
ذاتی المطلوبة لی ذاتی لطالما المعبر عنها بالمسترشد ارشادا حادرا علی لسانی و بنده
محمد ایضا لان الشان الشی بعینه علی اطلاق ان المعبود و کذا ارشاد المطلوب
الی المسترشد و منها قوله و اسالنی فی الحجاب یکشف السحاب و لی کانت الی سالی سن
سن سوال میکردم از حضرت جمع خودم بر دلم بواسطه این سحاب عزت و هیبت و حال
حال خودم بالکت لم و بصورت کمال که جامع ات کشف هیبت و اعتدال جمال
و جلال بر خودم ظاهر شوم با برفع حجاب حیرت و دفع سحاب هیبت عزت صفت
خودم را دریابم و وسلت من بسوی خودم درین سوال همه کشف اتی بر خیرت نکری
و هیبت عظمی صفت خودم بود که مسلح صفت کمال و نقطه مرکز جمع حاق اعتدال
ای و انا انا الکم دلی و اسال لعنی ای برفع الحجاب المسبل منی و منهما بان کشف وجهی
السحاب و الکمال الی مسلی ای یوصل الکمال هذا المسئول کان یفضی الی و مثل نظر

السوال و الشوق سل الفرض من الحجاب و منها قوله و انظر فی مرآة حسنی کی اری جمال وجودی
ای شهودی طلعتی بس بود در حال ظهر علامات الملال و حیرت خود حسن اسمی کی از ینات
دیدار و انوار رخسار خودم برخوردار شدمی در هر صورتی خوبی که از حسن ذات
منت نظر میکردم تا مگر در ان آینه جمال حسن خودم راکه مستطب بر جمله مکونات
است و صفت این حسن و طلوع خودم را باز یابم و از ان سعود سا سالم در شق جمال
ست اشارت کرده است بانکه در این حیرت و طلب استمدادی نموده است بخواهر
سطر در بیت و سجع در دوم و ملکش در سوم و شم در چهار رصع المرآة الکول
دای واسطه عنک شئی بعاب الحسن عن وجه النفس فی وجه ذاتی الذی هو مظهر حسنی
و جمالی لا شاهد جمال وجودی الذاتی و یوقع وجهی و اضاف المرآة الی الحسن معنی
اللام و الدلیل علی ان المراد مرآة الحسن وجه الذات قوله فی طلعتی شهودی و وجه
المرآة جمالی فی مرآة وجهه ایضا من الحجاب لان المعبود رویه بوجهی فی مرآة هی غیره
و منها قوله و ان قهت باسمی اصیح کوی تشوقا الی سمعی ذکری سطوی و الصف
بس بعال الحق تکت اذ اتحا العزم بتکده و لسوق بطلع و جملا باطعان جون در صف
صو بوصل الحق صفت منند و سماء اسما آن همه اسما فی یطلل مرو من خلت الجمعه مین
صفت موارد حست این صورت بعضی او با جرم بحکم علامه طلب صفت خودم و حیرت

[illegible]

اگر آن چشمت صورت ماهی اندامهای خودم در دیار بنگر دانند ایشان مطالع طلوع
و شوق سوی شنوا تبلیغ تمام خودم با طلوع آواز خودم گوش سوی خودم
سلامتم و خاموش مشتمل با آن مجامع لذت و راحتی می با قسم ع التشوق التطلع
والمراد انه لم یزل حسنا علی ایاه لکل صورة یشتمل علی شوق علی شوق لا غایة له
ولا یطلب الی شی الا من طلبه وهذا ای لکون مثل الاتصال الله و بطلوع الکادته
فاه بالجمله بعوح نحو با لکلم بذکره اصلی مجوه قال الاستماع الله و السوق التطلع
التطوح و الاتصال لکون الاستماع و کذا التصور بعجب و ان لکلم بذکر اسمی اسل ت
الی العشق الاستماع و اسکت لیطلق الی من اسمعی دکوی بواسطه نطق و اقتصار الموالی
بعد الاستماع ذکره منه من العجائب النظر و منتها علیهم و الصوت بالاشیای گوش هنای
ان اعالیها فی وصفها عند حسن سر و ارتعاشات آن طلب و حیرت بر گوش خودم
بر عهود با خودم حسا نبدم محتاج که گیتی با در کنار گرد ادبر و هدی شدت اشتیاق
با کردیان بها دل گوید دست بوقت آن دربرکردن مرا این چه وی خودم کرختین
حضر معنوات دیبر کرم و لوی اتصال الی یا عجم اعالیها حصر طلوعی فی وجهها
و وضع کوید الصادق الشی با الشی الواقع الاخات جمع و سوگل حسنی به النطق
والمعانقه بمعنی الملاقات و القرب من الضم و هو المالف و التصور فی الی اعالیها مجوة

وی

و فی وصفها لکنک بمعنی الشوق کوی بلسانا طی من الاخات بر تجاه العلم المحوی فی وضع
کوی الی الآخر هنا عند حق بمعنی الی نفس اراده بالاخات [illegible] بطی الحقائق الموجوده
کالموج و الجلی السیل با لکو [illegible] الآحد الواحده کما قال [illegible] بعد هذا جهت
قال وعلی تعقیبلنا بالمرام جو اهر الحوائج کلی السیل [illegible] و احسانی شی بعد [illegible] القضى
و منتها علیهم و الصلات الدی علی و احدی بها تحیر الهای حرف سن اصغواه من
لوامم هفا الطار کیا صفه اذا صوت طار او من هفا الطی هو ای طار عدو او علی
الوجه کما دهن شید بالمثل و الاتصالات فی طسدم ادشیت مثل اسوی الفاک
خودم با کرار العاشق خودم بوی از [illegible] و حدث خودم سالم در حالی
حالی خودم بیا و هذا اشد بسل [illegible] خون جود العاشق ملی است و ملاحظت
وحدت جهت خود دیگر و وصی القلب [illegible] المومن محل کلی جمع است بها ولا نوی
اراین صفت جهت خودی خودم با العاشق مراد باشد مثل ان الشی ساکم
اهو اصل هعا الی واحد ای با العاشق [illegible] ای محمود ادلک اتها ان فی فلا مستحرا
مرسای فی الثانی و بعد الکلام لم اذکره لک متردد المجتهد ادهنا الشی
و الهوی بمعنوطار و هفا الطلم [illegible] عدا عدوا فعلی الوجهین قوله و الهو
لا هعانی کنایه یش دو المثل لها و [illegible] طلب الکوار و مجدا حال من الهفو

والقمر فی ساعاتها الی الانقباض وان فی انها بالمعنی المعلل حال الوحدان بعد بینه لانها
یعنی واصل سیرها الی المعانی برجاء ان یجد بها یعنی وحال کونها طالبا لحوارها
لانها مرتبسی وذلک لان المعنی حالة مائدة بالعدل الذی یوجد سکن جمعه
السیر فیکون الانقباض لمرور بها بالسفر بحر یتعاطاها الذی یجد بوجدان محلها وهلت الموحد
وهذا معنی الکمال النفس ادم ممد ایضا وسعلو بقوله وما دلت فی نعمی له مراکی الی
له فی معنی بالرب وما به سبا قری وما به حبشی من این مع حضرت وتعلقت وطریا بالکلام
می بود که بدان اشد بر بحر بصیرت می بایست کمال وکلی وسعی اعتدال جامع کلی
جمال وجلال و روشنائی صبح حقیقت بر حقیقت وحقیقت حقیقت من طلع امرت
وهذا اسعد الی ظهور حضرت وتعلق من ارض وحقیقت بر طالع امر کثرت و مراد الحس درمن
بن اتحاد حضرت با حضرت در حقیقت این جمع وحدت کنوح ما بل اتحاد دو جهان
بحر و بحر بدیل بشود و مابطن بشا هود ومات من الشهود حقیقتی وطلی
یعنی ملک فی وصعی متردد الی الظهر من ذلک بعینه بو ساطع وطریاسخ ضیعتی
ودار و فظ حکما ان بیس بها تا ظهر وسعوده فاروق الدهشة نظما وجوه
واسا و علی علم المعانی قوله تمسک الی ام النجم لعلی دونه وصلت وسائل لی الفضائل
و و صلی بس ان النجم الی اسمع وهو من باب التوا دشتک ده وکیف بن اتحاد ان حضرت

کافی بود من سکینت

احدیت

احدیت جمع بحکم السر فی الله ماکان سیدم ادعت بوت جودم کان حسی کی
کنم بکم کرا الکی دیگر با حضرت حاصل آمد از وجود و در آن علامت ادراک دیگر هم
وضبط محتوی و محروم مانند بحکم حضرت عطی وما قدروا الله حق قدره والی ایصال کن
ما ولا ان حضرت احدیت جمع که سیر مراد در وجه علی بود و ان وصله من بی
من بیان علامت حضرت که این حضرت عطی بحکم اوست بعد ممکن باری ذاتی خود دم بود
که از معنی حضرت جمع وحدت متعین شد لوده ایم از حضرت تکمیل جودم و هم من
بود در حجم اسمع داد لا ملک الفضل العام فاسوار ا دلعت الی حق عین العیسی
سدر حال بشوره سن اسعور من بحوانم استر وجه ملاک جمعا الی اصحار در
وسیر امر نعلیم ملاک حسن البساری طلوع الوجه فالفضل کون محل الا سوادوا المهمان من بلعم
بعد ملکه فی الجمع اسکن واسعو مهدا سل عمل عبد الله عن العین بعال مکانه
لا سکون لا استوار ولا اطمینان فی مقام ولا حال دون الوصول الذی بیسی و خرسنا
مسلا بالعوام ارعان رانف روبی وشاد ملا هو که تکمال وعلائم حقیقت خود هم بعد علم انه
سر نقش والطنبلا کمر اکا صح لار تعادل ابن سن اهل بعلم واحوال جنت سو
وعلت ابن منزل دهای حضرت ذکر کنم لا جمع بعلم صحیح سر مالی الله وفی الله تکمال احد
کرد الکمل صنع اسو ظهرت بسرا سرود العملی تجلی فی المعنی کنت لالا الا مساق او ولله بلوغی

الی عین یعنی ان شنیدن شود دم مع انه تهاک الی حوله واسوی البینین هی طارنت
اسا و عن عالم علم السعین الی عنه و من عقال حده هنف وهعد حصعی ایماک وهلت
الی صمام یکلی العمل علی حده عنشعم کن ذکر الوصول من طری نغیبی بل وهلت اسعی
فاجمه السر لا نی ماعت الی هصعه ذلا عی عین یحطی عن الی رکال السوی الاجسام
السکوص علی العرف الوصل اهص من الاتصال وان سفاد الاظهار و وقکی لا نه
تعی صروله داسیو بعال استو وحه ای صاردا سیو و سوالظهور قال بود هو
لو مند و سوه صاکه مستتره والطلاق الوجه ونصبه علی المعقول به واذا
للعلل دلی نوی وفات حفظ وسعدی الی معلوین سب الاول با المتکلم و الباطی
سدرهال ای عمل و سوکیاده عن استعداد الوصل وهو الیقین مع فاما لاه
عدم الوصل لانه سیلی بسیر وسعوله واستا عی بودم وارشادی ادرکت علی
ماسدی الی و بعی علی دلیلی بس من وجود با اسوی ان حقیقت جمع بود و حدت
بودم ارشاد کردم حون کی درا قال احدیت وحلت بر خودم را که کم کرده بودی
هم از حقیقت خودم طلبیده بودم و بس من که صورت آن حقیقت جمع وحدت
است هم من المعنی بواسطه ظهور این باطن بعین من که جمع وحدت انه هم بر ظاهر
بس من کیفیت دلیل من بدین حقیقت و باطن بعین خود هم را بسوی خودم ارشاد

کده

ارشاد کرده باشم و همین معنی را روشن بر در بن دوست آشنه می گوید
و سیلی برهان بیکتنیع والعلم الی الذی یحل به اسکال لها الامات و امضالها
هوان العلم ولا ماطارت بالشریعه ثم سی علیه و موبوله سبحانهم وصفهم ابدا
اس علیه نی ابره کل باطن بذه العصده والفتاح ذلک الی الذات العلیه علیها
فاردها وسلوها ما عارف عنها و لما کان فی العلم الازلی انه لو کلو عندا لو کی
لوصفه لم بعل وصفه وجرا و صفه معلوما کان وصفه فی العلم سببا الظهور
ذی الوصف فی الوجود و کان ظهور ذی الوصف فی الوجود سببا لظهور الوصف
فی الوجود کما کان فی العلم معاد هیع ماندا وسدوا اما سو علی صورته الحرای اولاه
سم علی الفاعل المتصف اولا و ثانیا و لما لم یکن الاثنینیه الا اتحاد ما لزم ان الوصف
الذی علیه الحوادث السل لا علی الانسان یکان یع کان فی نفهم هذا البیع کل ما قال الناظم
حقیقه من جهه کونه سبب الفصل الله والعقد منه علیه دلیل و هدایت یعنی الیمن
سبب لما کنت طالبا یعنی بعینی و کما ان العلل والمعلل والمدلولات
و علیه شیئا واحدا و هو نفس فی بسوله اساس بموع الحجاب بسوله م والصار
لنس الحس لما کشفتها و کات ظها اسر ان حکمی ادیت و یعجات العقل عنها تکشفی
العارف و کانت عین سوالی الحسنی من الحکم هنا معنی الحکمه کما قال الناظم و احکم

بحکم شاه الحق او نظر الی جام مربع وارد التمهید و معناه کن حکیما و بود تا
نوشش حس و حکم کثرت او را که اسرار حکمت من حیث ان همه برد بما داود که همه
است باهر موسم با اهل آن مرتبه نمود ماندند و مراتب و اهل مقصد سبحان الله
و بهمات دنیوی و برزخی و حشری و هلا و حسی و کسی تمام مشکور کرد
و کمال ما که در تفاصیل آن صور و نشانات اسمائی آمد و تفاوت استعدادات
بواسطه وجود ظهور شوند چون همه را کشاده محاب حقیقت باطن نفس
خود هم را دیدم و کثرت را بکشاد و من الی حضرت و تعلق هیئت جمال او را بیش
باحسن بعض من حقیقت ظاهر و باطن خود و هوا که حقیقت آن جمع و حدت است تا حجب
لا جرم از آن سوال که در آن حضرت تعلق نمود از خود هم کرده بود هم محاب کثرت و تعاب
حضرت او جو حقیقت من یکشاید علم بعض من الی تو را اجابت فرمود و مرا خود کی
خود هم را بیدریغ کشفها ای یعنی قوله حکمی حکم الشریعه بسم الله الانبیه الحجاب
هو الکون و هو النعاب ای اذا انتهی العاملة المتصلة و یعنی ما کشف اسرار
نفس الحس بعدما سالته یعنی رفع الحجاب و کشف النعاب و الکمال بملک الاسرار
ارضها و اسلها اسرار حکم تفصیله و قدرته رفع حجاب النفس بکشف نعاب الحق
عنها و کانه یعنی فی رفع حجابها کشف عن سوال حضرت و اسالی رفع الحجاب و الحجبة

نوشش

النفس

السمع

النفس علی مشاهد الحس من حیث ان صفاتها من السمع والبصر والذوق وغیرها محجبة
علی الاحساس بمحسوسات منها و هی الحقیقة للنفس برفع هذه الحجب یحصل لها ادراک ملک الصفات
من الحس من عدم الحاجة الی تصور الاحساس الی هی مظاهرها واصابه والحجاب الی النفس
یعنی مولی الکلام لا من مصدر و انظر الی آنچه یعنی بوده و کمال ظاهر مراد از آن من عدد صفات الی
و هی احاطه تعریفی من همه من حجم [illegible] کلی جمع کمالی که حقیقة آیت حقیقت جمع و حدت
ذات خود هم بوده است که را آن صفات جلال و جمال او در صفات و معرفت و کثرت خود هم
که معنی توحید است احدی جمع من اراسته صفات و وحدت و کثرت علم و وجود
و جمال و جلال من حیث شی می شد و در مرتبه الوهیت همه که دانی نقطه ذات من
همه دانسته در جمع آمدند و ذلک معنی قوله و منی احد منا شعرا ای احطت من نواهیهم
حدود انا الوصل واحد هو ای حاطو ایضا به لکل نعمه واکد وقوع هذا و مثله کما قد
علومکم شرعا من قوله و قدرناهم کما و مثله فاذکرونی اذکرکم و مثله نسوا الله فنسیهم
و مجموعه سحرهم و صنعهم [illegible] ذلک ظهر ان الکشف والحجاب لیس الا ما به یتعلق الحس به اعطا
من هذه الاقوال و لا شک فی صدقه و لم یبلغ بعض من حصه و اذ لا سلطان حج
العرفان بقوله کان علی القرآن بهذا النظم کلما هو فی نفس العرفان ذکر
صاحبها فاما ذلک سبب یعنی نوع نعماتها و نعمتها لا اعطائها من الاسرار والانواع

الا مقدار ما لا یسعه البلد وکان رسما فی هذه الدار وملک الدار وکفر ما من خطرات ها
واجابه جامعها بکون لحقیقة ما قال الترم واشهد بما ای اذ لا سوای فی شهودی
موجود یعنی بعد ازین بود درین حضرت مقام و احدیت جمع و صفت خود دیدم
را آن خود دم نمودم و شبه فنا شده چرین بود چون بحضرت حسی متصف بصفت صنع
عرش موجود بود که با شوبی و مغایرت حکم کردی بر صفت کمال ذاتی بی نهایی
مطلق الهیه یعنی علم العالمین که بعد مذکورست باین بود وانهادی تعلق
داشت و کمال علم عالم و معلومات بوجود و موجود است که دایره ملکوت
سبع وانوی ازین بود و اشهادی بود فان علم العالم اثر علمها له فاعلم والله المرشد
ع ای لیس فی وجود المخلوق حالو کما لیس فی وجود الکمال المخلوق در مرتبه وکیف اعلا
الی معرفة اسدی السبل کما ما لا علوا اکبر مصدر حلول سیف والمراد مصدر اللهو
والصدا هو السلام الطرح الملک من العالم وله الاحدا وما لیس الا کما هو
والا سعد حال شعاع وهو نور ضوء الشمس ما حد اوه کرم المراد من شرایط اد ابدا الا ابها
الصور کذا احلاف ما هی الصدا والا سماد هنا یعنی الاراده کما دل علیه الحدیث هنا
الا خر والمراد من السین لا ظهار بوده بالوجود واسعه استعانه عن الغیر
یعنی ما ظهرت عمرا دانی ما کان هیها وحلا ما و اشعه المحدود ساعی که با مع

طنه

عند الطلعه ولا الشاهد والمشهود والمشهد کما دل علیه السلف آنکه فرد لانک علیه قوله اذ
لا سوای فی شهودی موجود یعنی بر جای گرامی فی الوجود واسماء الصفات الصفات کالحیوة
صفات الذات علی الله بها ولا یری الا بها مطلقا لا عند محمد کاملا خطاب الاصل اصول کامل و مولد
م واسمی و دکوی ای یکی دیگری و اسمی ش الکل صفت و اسمت بسی و ماد کننده بمعنی استوانه
نام مشتق آن یاد کرد مسمی او نیست بی حکم حسن صفا کرد و ملاحظه کرد در معنی حکمت حقیقت
که بر هر چه را ذاتی ملاحظه اسما کنید و صفت دادن آن ذات اضافه کنند به هر چه الی وقتی
که او را با اسماء بسیار نامی یاد کنید پس اسما و سمات بسیار صفوی محمود و سکر متباشد اما حکم این حقیقت
آن نیست که ذات چرا یکی نیست و ما تصور موهومات خود آن ذات یگانه نیست که صفات
نام ما ذات دریافت بحسب ظهور مراتب بس چه صد آسمان که آن صفات مسیحو مسکرید
الا سمی یک بیش نیست و این یکی هستن این جمیع صفت سوای یکی که برهر چه اطلاق میکنند
کمست سبحانه آن صنم و آن اسم صفت و ما این اسم یاد میکنند و نام مراتب شنوانند و در یکی
سل این حکم حسن کلمی نیست این جمع و حدت حق که باطن اوست آن ذکر اسم آن صفا میکنند
صفت مرا و اسطه سیر من در سیر مات ظهور خود دم شکسته و بلند میکرد انند وجود را توکیب میکنند
هر بار آن و اسطح المعنی مفهوم ما الله ملا اشهد ذاته ایا ما حاصل سوای که یگانه است ذاته ذکر
اسم و لا سوی شهود کرده مذکورست و حد بود و یعنی شیخ الکل الی ما الله الا که حقیقت معنی از ارض

للحس الى سما الذات فافهم حتى وهدينی ذاكرا لي مذكورا لي فی دين وحيدا وحدك بلی الحس ما طال
ما احسنت يعني معانيها الى كم هذا المقام في محل الا لام والسعی الى الاجسام ما نادت ربها
مستعد عليه ما حجبها معانيها وبها الحس ما قال في حد لكم ان الله لا نوم لا يقوم
حتى حجبوا ايانا بغيرهم فلا وهبت الى حسي مضمرا وهدينی مكملا الى هذا لسان الحال منه فلهذا
اقول الله مصول في لسانه ما اقول به وحده فهمت انه المتعالي عن الحلول مادرك الحس وانه جعل
الكل عليه فما قلنا كشفت في هذا الاسرار وكان كلامي كلامي في هذا الاعتبار كان كلام
لي في وعلته لي مني وسوالدي وجدتي او حد روحي وجه مونسی او نار بعد طعه وسه قول
الناظم واوهدينی الست الحس ادراك كالسمع والبصر وهو مشتمل في كل صفة متعلقة باله
كالنطق باللسان والنطق باليد للوسع ولا سما ذكر الشيء باسمه واسمي مقول السمعي
وذاكري فاعلا اي واسمعي اي لسانا الذاكر في ذكري والحال انه يعني سمعت الى سمع
وذكري باسمائي يعني السمع الاول والنطق الاول والمراد معاني وجدة الصفات في الذات
العلم لكن الذاكر والمستمع المسمع الاوجد الذات بدون الالات وبعود والنطق بلا احتياج
خودم وعما يعني لالسرام حوادث الجوارح لكن عين حقيقي سمعت بين وعما له كردم هستی
خودم را نه نطق بود در بر كردم چو آدم احد دسمام مر آنچه آنها نطق خودم باختیار كه
در آن وقت خود تعلق يعني حلال جمال آن نطق بود خودم را دیر سکوت وليكن كثون

سمع

مرعين وكنه آن صفت جمع وحدت خودم را که باطن همه بواطن است نظاهر و
نفس جمع خودم در بر کردم و بود جمع خودم بسوی وليكن از حكم عروج و نزول خصلت حضرت
ما استم ولا المصرح بذا تعدم مثله دالجوارح من الاسماع والطرد وان المحالة وبت
الاسان العاق والجوارح الاصلاح والهوية حصلا لشيء وما هو مسلك الولاء لسابق
والنطق اللاحق لكن الى اخره بهذا الست يعني لا حرمت اني هدايتي لا اصلاحی بعضی
وبعود واهمو لا يعني خودم واوهدينی روحي وروح سعي بعطر انفاس العنبر
المعتبر س وسا ما سد جمع با بن صورت عنصری اقالی خودم با اوی جوش خودم
در حالی که حال بعض نقل تجلی جوش سکنه انفاس عبير و عنبر كرد و بطوان سوده را
تعال او وحده الله بو مطلوب اي اطوبه والروح اللطيف والراحة وحكم الروح
العالية يعني حاصل عالم کرد احداد صورت تفصيلي از جميع صفت ذات شدت وان
صورت عنصری که مظهر صورت اجمالي از جميع و دامادار باطن آن حضرت جمعی کامل
گشته تعاونات آن صورت تفصيلي من کم عالمست موجود وجودی متواتر
چه مانده بوسد که اگر لحظه مدد انقطاع بود حکم علامت امکانش طالب شود
و بر کشش با فلا و سلامی کرداند و حکم وحدت اجمالي بر مال فیض مددی
غالب می باشد و حکم کثرت و بر کثرت بر این صورت تفصيلي من کم عالمست متوالی عمر

اعلی مقام

گر

وازین جهت مثال است مثال این نفس مجردی واین مثال کسی صفت عالمیت یافت است
لاجرم از واسطهٔ شما که او را بر دو حالت نسبتی باشد اگر چه نسبت اول واسطه
صورت اجمالی عنصری من است که حکم اجمالا و علامه صفت احدیت که ظل وحدت
است در مزاج این صورت عنصری او را آن نفس مجردی مناسبت قوی است
و از روی ترکیب صورتی با این صورت تفصیلی که عالم است نسبت دوریست لاجرم آن
نفس مجردی جز بوساطت این صورت اجمالی عنصری من با این صورت تفصیلی
نمی تواند رسید و چون این نفس را اجمال مفصل بوست و کمال خود رسید با حکم و
الله یرجع الامر کله رجوعش بجانب حضرت جمعیت لازم می آمد پس لاجرم که دران نفس
در وقت این رجوعش یا بود خواص وکمالات یا بود بمعنی صورت اجمالی عنصری
من می تواند بود پس در این حال که بمدد امداد نفس وجودی از حضرت این باطن صفت
خود بعضی میکنم تا آن نفس لطیفه در بعضی من بیماری می شود و آن دم بوقت بعضی
من آن نفس می باشد پس اراده کرد بعضی من بمعنی و عنبر و مشک و عنوان سود که اسم
وانعام نیز باعطر میکردانند تا با زبان اصلاح موی کوش و دیگر خواص و کمالات
عزم خود میکند تا بواسطه معانی نفس یعنی خوش نهم ما که تا آن نفس لم را بت
تا من صفت عنصری خودم می سازم تا آن بوی خوش خود را هم من بدین عالم و بدان از شهود

حقیقت

حقیقت جو دم لوث خود هم و راحت و برخورداری می بینم و رجوع آن نفس مجردی
با صلی وطنا خود و اشرف عالم و محقق میشود پس هر استواری که در ابتدای حضرت
و جمعیت از خود و خواص خود کرده بودم این همه اکنون با قوم و سامان کردم
واو و روح شفی واو الکمال کما تکون فی الخفة العالیة الطاهر الروح لما اکتسبت سبب
البدن الالی و هنا معنی لا اساو لا اکلو کما قیل فی قوله صلی الله علیه وسلم داعیا اللهم
او صلنی الی الخفة مع الانوار والروح طالب الالوهة والعالم خلاف الخلطات و قیل
او عبرا فی قیل الصحیح الاول لقوله علیه السلام احد یمکن ان یحدبوه ثم طلع بعد او
رضوان المعشوق ای واستعر طیب بالحق والکمال الطیب لانه سعی بکمال العاشق
العاشق المعشوق وسطوه ومن جملة والمحبوب فیما سبق الی معنا ذکر مجانب التوحید وطال کان متشار
بهذه المعنی وصدانی المشاهدة حقا انی لا اشبار لی فی ذاته بعادته لا وجود بعده یکون جمیعا عالم
الصورة ما یکشف اشارتی منزه دارد و المشاهدة عین شیانکه وصف الکمل تعال ومیچ کس وصف
الکس کلی منزه وی و هو وحدت ذاتی بر حقی وار همگی وصف که هر چیزی با ذاتی علاحده
اثبات میکرده او صفات و اعراض جسد با آن ذات محقق مدا نست چنانکه گفته شد این
حقیقت ذات من که هم نیست هم کل کم سته والعبودار این همگی باکی و منزه است
هو که من لی مع الله تنهی مرین صفات خود در حقیقت حضرت احدیت جمع کنانه کرده ام تا مرا

بهر سان وصفی که فرو فریقی توحیی و حق کهم از و فعا نده است یا جم کمتون نوعست وفرح و
تماشای من در صفات وبالطرفیات واحدیت جمع خود دم وشوهان ظهور او می باشد رست
حیث ارتفاع حکم الغیریة والمغایرة بالکلیة در صفات و آثار صنع و مصنوعات خود دم
مراتب سعی کل وصف من اوصافه ذاتی منزه من شائبة وصف الحس کمنزه بمعنی القدانی و
تعری الذاتی من شائبة سعی اول وتعری الاولی و وصف الادراک بالآثار و کذا فی سائر الصفات
ودر هی وتوحی بالنوع ذاتی والکمال الذی وجدت ذاتی ای بذهنها عن الشرک والملکات المدح
ما شئی سعی کشف الممدوح به فضیلة والذات افضل من الصفات فالمدح صفاته لی
بو موضع هی لمحمدی ومدح بالصفات مدحتی ای ومدح صفاته بذاتی لکمال مدحتی موقعا
لمحمدی ومدح ذات بالصفات مدحتی وذلک لان معنی المدح ذکر الشئی بما یکسبه فضله ومعنی
الحمد ذکر الشئی بما فیه من الفضل ولذلک لا یقال المدح لله کما یقال الحمد لله فمن مدح الذات
بصفاتها عند ذکرها فقد ذمها بالحقیقة لانه مدح الفاضل بالمفضول ومن مدح الذات
بالصفات بعد شهود الذات ومدح الصفات لانه مدح المفضول بالفاضل الاعلی وصل
الاسباب مبنی الفقر الی الاثر بقوله وفقر الله کفا ای جعل صاحب الاسباب مبنی الفقر المطلوب
ومدح الذات بالصفات منصور وهی الجمع بین جمع الذات والصفات الذی شهدوا
صفات ای مظاهر الافعال مستدلون بوجود الافعال علی الصفات وبوجود الصفات فهم

نزول من الوصول الی جمع الذات والصفات واما من مدح الصفات بعد صاحب کشف الذات
الواصل الیها بعد کما وره تعلق الصفات بشاهد الذات والصفات فیها والافعال فیها
عن محو بعضها ببعض علی حاله فی مدح الذات بالصفات کما قال الناظم به قد بدو صفتی
وصفتی شاهدی به لا تجابی لمن کان کلی لا الاکمل الذی من صاحب المدح الحمد
المنزله ای لمن شهد وصفی بذاتی او ذاتی شهد ذاتی بوصفی یسر الیها المنزل ذات
لا محال الذات الصفات والصفات والافعال وکمال شهود الصفات بالذات کشف والعکس
احتجاب فکذلک ذکر الاسماء بالذات یسقط والعکس فیسر کما قال وان ذکر اسمائی بسقطته نوسن
وذکری بها رویا توسن ههنا الاسم ما یتمیز الذات بصفة کالرحمن فیعبر به الرحمن ذات معنی ه
مسمی بصفة الرحمة العامة والصفة اعم من الاسم لانه مرکب من الذات والصفة بها
فی اسماء الصفات واما فی اسماء الذوات کالاعلام واسماء الاجناس فلا مدخل لا للصفات
والسقط الکاذ السقط کما ان الیتوسن کاذ الوسن والرویة شهود الرؤیة العلوم تعقلیة حال
السقط کما ان الرویا شهود الرویا الصور الخیالیة حال النوم فی النبی والجمعة والنوم
والبحج الاحجی الیسمو الی کل شئی ومعنی سقط وعدمه رویته سقط علی سن الوقت
معناه ذکر اسمائی وصفاتی بذاتی شهود حقیقی منسوب الی یقظة وذکری ایاه
باسمائی وصفاتی شهود خیالی منسوب الی الوسن مضاف الی جمعه واضافه الوقت

الروح واليا اى باطن العوالم السطورة يعنى فى المعنى وحيد فهم آسامى الذات الظاهرة
على الصفات الكائنة باطن العوالم الذى هو عالم الجبروت من روح مبرئ بذلك القسم
والارادة روح والصفات اى يطلب معا بعينها الى الذات كونها ظاهرة فى مظاهر الاعضاء
والاسما حقيقة البطون لانها كانت فى الذات لكنها ما ظهرت الا بظهور الصفات قائم
يظهر بها ثبوت صفة الرحمة فى الذات ما اطلقنا عليه سمى الرحمن الرحيم وهو معنى قوله
فهم اسامى الذات عندنا اى على الصفات وكمال ظهور الاسما بالذات وهو وقف على ظهور
الصفات فيها فلذلك ظهور الصفات بما هو موقوف على ظهورها فى مظاهر الحواس
المسمات باسما الذات مجازا كما قال بعد ظهور صفاتها على اسامى جوارحى مجازا بها
لحكم يعنى سمت رسوم علوم فى سطورها كل علما وادراك الحس فى العقل وثبت
اسنادها باسما الجوارح اسما صفاتها كالباصر ليعين الى السامع للاذن وبالحكم اسناد
او الى آخر الحيا كاسناد صفة البصر والسمع الى العقل فى قولك سمعت ويصرت ومطابق
فى بعال عشر كذا الشبهة والرسوم جمع رقم وهو العلام من الرقم ومعنى الرقم كما فى
الحكل جمع الكتاب وكتابة رسوم اى معلم من بعلامات السقط او الحركة او السكون
والستور جمع ستر بمعنى الحجاب والهياكل جمع هيكل وهو الشكل وقد علمه وورد
ووراه ستر ووراء شكو حلقا وعداها وسماها الاضداد والاديه هنا الخلق

الى الجمع بيان فيها والعام الى كان من بعد من الى الومن هو النفوس بطنها السالكانى فعلنا
ادا الرسوم فى السبل الجمع فى العقول اذا كان بعد الذات الصفات والاسما فعله وحكما
يبقى فيها ما الافعال وقد ازداد بعد على الذات من الصفات والاسما اولى الافعال كماله
كما قال كذلك نفسى عارف بى جاهل وعارف عارف بالصفة يعنى من عرف اى نفسه الكامل
من صفتى فهو جاهل بذاتى كذا كرد اى كما نبى ومن عرف نفسى بذاتى فهو عارف بى فانه
وفعلى وصفى بالصفة واذا كان الامر كذلك فعلم اعلام الصفات بظاهر العالم
من نفس بذلك علمه اراد باعلام الصفات مشاهيرها نحو السمع والبصر والكلام
والقدرة وبالعلم المحال مقدار الى اعلام نحو العين والاذن واللسان واليد والبار
فى بطاهر للانصاف يعنى صفة علم مشاهير الصفات الملاصقة بظاهرها الى نفس
علمه بذلك العلم وارادته نفسه وفهم اسامى الذات فيها باطن العوالم فى
بذلك مشيرة الفهم اخص من العلم لان العلم مطلق ادراك سواء كان جليا او خفيا
والفهم ادراك خفى دقيق ولهذا قال كما فى قصة داود وسليمان ففهمناها سليمان
وكلا اتيناه حكما وعلما فخص الفهم بسليمان وعمم العلم لداود وسليمان وقوله باطن
العوالم مظاهر العالم ومن روح بذلك مشيرة ومن نفس بذلك علمه كما الى الحق
لانه نسب الفهم الى البطون باسناده الروح والعلم الى الظهور وعلم الحق لانه

وما هو صفة كنه يعني العلم اي الذي هو في النفس من العلوم حاصلة بالحس والجارحة المعتقد
ونصبه على التمييز المقصود وهو الاسامي بان الاسم قد يكون صفة وقد يكون مجازا او
ارتفاع رسوم تجربة حينئذ اسعد وقع موقعه ظهور صفتنا وقيل مفعول به الحكم سمي
سمعت جر بصفتنا اسامي على انه صفة لمحذوفه وهو الذي او النصب على الحال ومحل قوله
علما وقد الحس في النفس لنا جر بصفة منها كل ما هو الذي ظهور صفتنا من
السمع والبصر وغيرهما علمنا باسامي جوارح مثل السامعة والباصرة . وغيرها على سبيل
المجاز التي سميت لاجل الحكم بصفته او لكمال التي سميت تلك الاسماء صفة و
هي علامات علوم في النفس كما هي تلك العلامات في حجب اشكال الاعضاء من
العين والاذن وغيرهما سر تلك الاشكال اما في النفس وما الحس من العلوم و
الصفات وقد لا ظهور لها في اشكال الجوارح وسميناها باسمائها يوم اسم صفات
الجوارح واسمائها صفة وليس الا من كذلك لا انه حق العين الاذن وغيرهما كالبصر
والسمع وغيرهما هي علامات علوم ما ثبتت في العقل اعيانها فالصفات الجوارح لها
وسميناها باسمائها صفة ومع ذلك ظهر وجود تلك الصفات في النفس باسامي الجوارح
كما قال ظهور صفتنا من اسامي جوارحنا لانا اذا وصفنا الباصرة والسامعة وغيرهما
من اسماء الجوارح اسما فهي واحد هو النفس ادملي اي بصير سميع حكمنا بثبوت الصفات

المسمعة

المسمى هي معاني النفس وسميناها بالاذن والعين وغيرهما المعهودة وحكمنا
على النفس بتلك الاسماء صفة وكذا اهل الاذن يقولونها الحكم بمعنى يسمع بالذات
ما هذا العلم بالصفات المشهورة اهل ومانع قدمهم الاسماء وعطف على صفتنا
قوله واسمائها دالي من صفتنا حوالي جوازا لا اسرارها الروح سر ثبت وجود
كنوز من معناها اشارة فيكون المحقق السرائر وحقيقة الانصاف الكوائج ما ثبت
في النفس والعليا الروح من الصفات وما كان حقيقة الامتناع والوقوف اشارات
الارواح وبالصفات الى حقائق الاسماء والاشارة اعم من المعرفة ايمانا الى معنى
حتى هاي حقيقة كان هو الوقوف اشارة بالعين في سريرة الوجدان طرفه حقيقته احاط
قال الله تعالى وترى الملائكة حافين من حول العرش وحيدا اسماء دالي عطفه على صفاتنا
في ظهور صفتنا يعني وظهور اسماء ذاتي من صفاته ولطفي على سبيل الجواز والحقيقة لاجل
اسرار صفات الروح لوجود ما سروراها يؤبه رموز صفته تكتموها رقي معارف
كما سبقه من معاني اشارة مجموعه فيكون ماكنه الصفات من الاسرار المستورة بها
الروح وهي اشارة الوحدة وفي هذا ارتباط بالاول في ظهور اسماء الذات من
صفاته لا تكثر في الذات يكتنف بكل صفة منها اسماء يستعملها في ظهور
الاسماء المختلفة للذات الواحدة فكشانها مرتبة على وجود الصفات المتعددة

المشتمل على الذات والمراد هنا الاسماء اسماء الصفات لانها في حد ذاتها
لكن على المعنى الاطلاق اسم الصفة على ذات حاملها الحقيقة الصفة بها والا
فالاتصاف الذات بالصفات من حيث سلف ولذا يعنى الاحتمال على المحتمل الاطلاق اسم
يكون حاملا لحقيقته ولا يكون في الذات فما اسرته الروح من الاسرار وتعليل
ظهور الاسماء بها من جملة تلك الاسرار التي الروح كما طلع علمه ظهور الاسماء و الصفات
الالهية من ذوات الموصوفة المسماة بها فان الوحدة في الشريك لا حق له
الاتحاد مرتبة مناسبة عظيمة ومنها ان يعلم اتصاف كل الاشياء وغيره
من المكونات وذلك لانه اذا ظهر له الاتصاف بجميع الصفات الالهية والتسمى بالاسماء
كلها ووحدة يظهر التحقق بالصفات والاسماء فلا يكشف سر الاصطفاء
فسر ذلك سرة لا تعاسين بها ومنها ان يحصر هلاقة الارتفاع او حد
بعد الانحلال كلالة ومن يتجلى بلباس اسماء الحق يطاحبه لا بن من عبادة المخلصين
لم يلبسوا اهل المهم مما سوء فاذا لاح الروح بهذا المعنى وحيد ذاته بكسب
جميع الاسماء الالهية بتعاين حاله حيث الله بما في امورا في التصرف في حضرة
ملكه وملكوته لذلك سرورا بما ظهر الاسماء يكون مشاهدة الاسرار
والرابع ان في ظهور الاسماء بحر ... كشوف ... وذلك الا حقائق

الاسماء ... الافكار ووسائل الالطاف الاشارة الارواح
العارف بالاشارات والرموز ومن عرف الرموز وجد الكنوز وانه يجب كل
رمز كثرا من المعارف فلهذه المناسبة سماها افضل الرموز الى الكنوز و
الرموز بانها كاشفة عن معاني اشارات محصورة بالاسرار السارية للروح وهي
اشارة التوحيد وما كشف عن حقائق الاسماء والصفات او هي الى آثارها المسماة
بالافعال فوائدها لسواه وآثارها في العالمين بعلمها وعينها بالاكوان
عينه وجودا فقيدنا ذكرها بهذه الحكمة شهودا حسنا شكرا لله بايدي نعمه
الاثر ما بقي من رسم الشيء والمراد بالآثار هنا كل ما وقع في الوجود من رسوم
الاسماء والصفات والعالمين جمع العالم وهو كل موجود سوى الله ... وجمع
جمع السلامة تغليبا للعقلاء والاكوان جمع الكون وهو الوجود والانشاء
والذكر اجراء الشيء على القلب صنعه او باللسان مجازا والذكر بالفهم مختص بالقلب
والمراد هنا ذكر الذات والصفات والافعال الالهية والشكر ذكر المنعم بالآلاء
ونعمائه والايد القوة اذا ... ابدا هنا ذكرا ... والحكم الحكمة ... والاحتياج
مطلع انوار الحكمة السالمة على السنة والايدي الايادي والايادي جمع ...
والهداية ... وغيرها الآثار ... للصفات والاسماء الاكوان ...

امر بعث سوى الكمال وكذلك صدقت ما بواو والسعد بروانا الصفات الاسماء في
عثم كل موجود من العالمين لمصاهفه بملك الآثار اياها والكمال الموجودات المتعاقبة
تحتاج الى تلك الآثار الموجودة بالصفات من حيث تعلقها بوجود اكثر ذكر الذات
والصفات والافعال بنوع اظهار الحكم وشهود تحصيل شكر المنعم بواسطة تموضاته
بعد تلك الآثار وافادة الشكر والذكر بحلها لان مجرد وجود الآثار وعلم تعلقات
العلم بانها آثار الصفات لم يعد الذكر والشكر في صاحبها العلم بانها آثار الصفات
كاشي والاسماء من حيث ملاحظة معنى النعم منها ذكرا والوجود ملاحظة يكون شكرا فكان وجود
الآثار بمجرده يحصل منها اعمال الذكر والشكر والانسان يحكم عليه بادراك وظائف الذكر و
الشكر ولهذا قال بانه الحكم وفي قوله عنا بها الاكوان نجم عنها اشاره الى ما ذهب اليه
اهل الله العارفين من قولنا كل موجود وكل مخلوق في كل زمان وتعالى الوجود ببديه
منصلق الفعال الانا ماكن تحدد كلمات الاسماء والصفات عليه وتوالد الخلق الجديد
في الوجود بحيث ليس من حلول جسد ومن الحال بحسبها حامله وهي تحمد
السحاب اشاره الى الرا المعنى وذلك لان وجود الممكنات عرض في الوجود لا يبقى زمانين
وكل موجود ممكن يسعى في وجوده بحيث وجوده آخر من ادراك الصفات والاسماء
ووجود افتقار آثارها وهو صفاء الذي محمود ومضاف اسم موصوف ما هم معدوده

وآن رنا

واظهار بها سبب وجود وشهود خير بعد خير وكذا قوله مظاهر لي فيها سبوت وعلم الف
على كاف قبل موطن يرتقي اي وتلك الآثار مظاهر الصفات واسمائي ظهرت فيها و
الكمال اي كنت قبل بروزها الى محل الظهور فيها على نعتي من كنت من ظهوري
في مظاهر الموجودات مظاهر التقى ظهورا علميا فبرزت من موطن الظهور العلمي الى موطن الظهور
العيني بمكن ظهوره وجود اقتضاه الحق من الالف والعلم في وجه ظهور العلم امر شاهدتها
في مرآة محلى محاذية الوجه شهود الحسنا ولما ثبت ان آثار الصفات والاسماء كانت مظاهر
لها رتب عليه قوله فلفظ وكلى السان محدث ولفظ وكلى في تعين العين وسمع كلى ما انشدا
اسمع الندا وكلى ورد الندايد فوق معاني صفات ما ورد الليل البيت وتمام
ذات ما معنى الحسن ثبت الندا العطا والمعاني معنى مثل الموضع من فنا بعنوان
ونفى معنى فيما لا يدرك بالليل الحسن والمراد الحكم من حيث مرويه والمراد حيث خفيه مثبت عنها
منه والمراد ثبت الكائنات من الارض من يولد به وثبت فيها من كل دابة ومن منطق حيث وفي
بعده الله وكلي لسان محدث لا تعبر في كل بطن بعونه في ذاتي لا من عبري والمراد باللفظ السطوح لا
المشروط وفي قوله اللفظ بينه اعطى عليه لفظ وسمع لسعادة وهي سمعي صحه محصل الكلام من الكمال ومعنا
خبره والعبد في اللفظ المسند معنى لا تمام اذا اعدت الى الآثار مظاهر الصفات والاسماء لفظ
والكمال الذي كل ذاتي ما يجب في الخلق معنى الكمال انه كل ذاتي لا على حال مرة في سمع في اذني

والكلام اذ كان ذاتيا اسمع النداء الكلام وهو في معنى الكلام اذ كان ذاتيا في رد الهلاك وهي محل
حصول الصفات والاسماء والارادة ظهورها اما الاول فلانها محل تعينات الصفات والاسماء
والتنزل صورة الحق واما الثاني فلان الاسماء والصفات ظهرت فيها فتكون محلا للانفراد ظهورها ولما
وصل الصفات بانها مثبتة في السلف وراء الليس وصف الاسماء بانها شتى اي متفرقة في افلاك الارض
من المحسوسات ما يرى الحس من ذلك لانها اصل الكونات سواء الاصل في الكل اصل في الكل
الى هي مبادي الكون فتكون نوعها واصلها لما شاء منها وكمال ان يكون من صنفه للذات
سقط لفظ وهي وسمع وبصر متعلقة بعده وهو وكلي في رد التردد بدوي بجمعها متعدد
حرمها صفات وهادر وهو تكون المصنف بما قرا في الحل الكائن بكل واحد في اسم من الجمع
حال الوصف من اداه الكل معنى واحد وهو ما في الصفات في السر على اختلاف كونها في الحس
لان ظهورها فيه كل صفة في الكل كما انه كما فضلها في ظهورها في السمع والاذن والنطق في العين
السلسل كما في حده في اخر قوله يكلم السمع لمن سمع وسمع ما تسمع ويتكلم ويسمع ما يبصر ويتكلم
كالليس واسم المحل كل صفة في الاخر فاذا الكل فكلها لسان اي اذا الحديث فكلها عين
واذا استمع فكلها اذن واذا انطق فكلها يد فعلى هذا يكون البصر ملحقا بالنطق واللسان بالنطق والعين
وسمع في الاذن وهو في المقدم ذكر الاسماء الالهية في الوصف والفائدة والمظهر بعضها بحسب
الوصف الى الصرفة والوجه والموقوفة المسرة وكي الفائدة الى ما بعد تنبيه على الالتباس اي الى الحق

او على الحق او على السلف من كل منح وكي السلطان الى الحق في عالم الشهادة قد صح والى الحق في عالم الغيب سطح
والى الحق في عالم الملكوت مرتفع والى الحق في عالم الجبروت مرتفع والى الحق في كل عالم منبع وانحر
من يصل بذا المحل بهوادة الله فيحصر بها حافظا للعهد ولا ينقض عليها بالولا حفظه
شوادي بيانات هوادي تنبيه بوادي فكان هوادي رحمة للراد ما انفردت به الاسماء
تصرف ظهوره كالاول والاخر والظاهر والباطن من الله سبحانه وتعالى وهو كان المراد ما لا يتفق فيها
سوى السماع والاذن من النبي صلى الله عليه وسلم لما سمع فيها ما شرح للمحدث والمحج الاذن في
الطلاق الحكم على الله بما لا يعلم فذلك قال الله وذروا الذين يلحدون في اسمائه بالتوقف من معانيها
من العلماء المجتهدين وما السلف عليها على المريدين من المشايخ تعدادا لكلهم وانهم اصحاب وجودهم
سلفا ذكرها والشوادي جمع شادية هي المقتبسة المشتدة في المراد بالهوادي الاوائل وادي
صفة من هوادي الكل وهي ما بعده وهذا اذا بعد والهوادي الفاظ والكلام صفة النفس
والعوادي جمع غادية وهي سحابة تنشأ صباحا والرحمة فصلة بمعنى الفاعل اي يلحقه وهي صفة
موصوف كحقوق بعده غوادي قد رحمة ولعلها المفعول اي مرجوة صفة غوادي والعار
للسابق وهو له متقن بها مقتبسا حيز من حافظ العهد وسوادي مرتفع كركر متعددا بعد كلمة
الوجه سهو في الاسماء صادر على الهوادي حفظ العهد الاول في العهد الاول اي اصل الايات
حفظ عليها بالحلي للذات وبهذه الاسماء المحرمة مقتسمات شئت ما ملك الله الحلال الاسطر

هوادي

ملكوتها الاسرار وسارى تدليها فليس عن فقد الجمالة وعلامات ظاهره دالة على
نسبه صورتها وتجليات مظهرها سوى اهل الوجدان من انوار الشهود والبقاء كي الحق
تعالى صدقها كما قال الاولى لانه يوحط في تنه وبلكم من العهد الازلي
ورسمه علمهم كما قال الله ولقد عهدنا الى آدم من قبل فنسي فوله يعني يعلق
كما قال النفس الالهية يحمل نوعها آكة جميع المعلومات توحيد وعلم توحيدها كما ان اللوح
محل النشام صور جميع الموجودات كما يا سيكون ووقتهم النفس هي حفيظ لان
كل نفس عليها حافظ كما قال الله ان كل نفس لما عليها حافظ وحافظ النفس الانسانية عنها
لانه محيط بالكل محيط غيره محافظ محيطها غيرها في حافظه علمها بالجملة العهد وغيره
على الاسماء المعروفة بالشواهد السوى الى ما كيده اهل الجنة من الحور والطيور ... اصحاب و
الشواهد الى مباهات لان المعروف تعلق حيدها في سورة اجمالها اصلها ...
بل لاهانتها في محل الصفات ... وكونها مبادي الشيء لانها اسماء ذات واحدة
توثر على ماثرها جميع آثار الوجود مدينة عجائبها ارواح العالم ويكشف هاكثر
الوجه كونها ... وكما كانت الهادي له على طلب نفس ... وطيب النفس الالهية
اسست طها على الواح الوجود مظاهر الشهود جميع الصفات والاسماء وكونها سببا لانها
مظهر بها ... الاحوال الارضي من اهل الطيب وتشتي علم ... الى محل الارض وقوله و ...

من ظاهر الكرم ظاهرا سمحة بنفسه بالوجود بكمة مثالي مباهات معاني ساهر
بغلاته مجاهدة ميالى فتشبه الكرم جودة الذى يعطى بالاحتياط والمشقة والشدة
والضبط ومتى الكرام والكرم والسخا الكلي والمشتبه جمع شتى معنى اشان و
النقلاء جمع ثقيل وهو المحل والمنزل والمجاهدة الاعضاء بالاتحة ومعنى الكلام
المعنى ومولد وتعريف ... ابتدا فيه سمحة بنفس في موعده الاشياء ظاهرها ظاهرا
من قصد الاحتياط فعلوا يعني سمحه بالوجود واراد مقاصد الكرم العالم الراجح
في علمه الذي يعرف الاسماء الالهية كشف بوا ... ان طاهر علم قصد الكرم
والاحتياط وكله على ذلك السخي والمعرفة لان النفوس الظاهرة محولة على
موتتين   تم والحمد لله ...